

ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΑ ΔΕΚΑ,

Ἄ χάριν Ἑλλήνων ἐξέδωκε μετὰ σημειώσεων,
προσθεῖς καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Ἀμιότου συλλεγεί-
σας, τέως δὲ ἀνεκδότους, διαφόρους γραφάς,

ΠΡΟΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΗ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ,

Ο Δ. ΚΟΡΑΗΣ.

« Τὸ μὲν ἀπείρατον γενέσθαι τὴν ἀρχὴν ἔρωτος, εὐδαίμων ·
» τὸ δὲ ἀλόγιστα πρὸς τὸ σῶφρον τὸ βούλημα περιποιῆσαι, σεφώ-
» ταιον ».

Αἰθιοπικ.: σελ. 153.

ΜΕΡΟΣ Α,

ΠΕΡΙΕΧΟΝ ΤΟ ΤΟΥ ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΝ.

ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ,

ΠΑΡΑ Ι. Μ. ΕΒΕΡΑΡΤΩ ΤΩ ΤΥΠΟΓΡΑΦΩ. ΑΩΔ.

HALOΔΩΡΟΥ

ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΑ ΔΕΚΑ

Α ΤΟΥΤΟ ΕΣΤΙΝ ΕΡΜΗΝΕΥΣ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΙΘΙΟΠΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΑΒΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΣΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΩΝ

ΠΡΟΤΟΝ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Ο Δ. ΚΟΡΑΝΕ

ΕΝ ΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΜΥΘΟΣ Δ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΩ ΚΑΡΔΙΑΚΩ ΚΕΙΜΕΝΩ

ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΩ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ,

Περὶ τῆς νέας τοῦ Ἡλιοδώρου ἐκδόσεως, περὶ αὐτοῦ τοῦ Ἡλιοδώρου, καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτὸν μυθιστοριογράφων καὶ κατὰ παρέκβασιν, περὶ τῆς κατὰ μικρὸν βαρβαρωθείσης Ἑλληνικῆς, καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς γεννηθείσης τῶν Γραικῶν γλώσσης.

ΤΑΥΤΗΝ, Ἀλέξανδρε φίλε, τὴν ἐπιστολὴν βλέπε μὴ τὴν βάλῃς εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν συνειδησμένων προσφωνήσεων, μὲ τὰς ὁποίας συχνὰ στολίζονται τὰ βιβλία· μήτε σὺ ἔχεις ἀκοῆν, μήτε κάλαμον ἐγὼ ἐπιλήδειον εἰς φιλοφρονήσεις τοιαύτας. Ὑπόφες τὴν ὡς μίαν ἀπὸ τὰς φιλολογικὰς, ὅσας ἐκάμνομεν πολλάκις, περιπαλουῖνες εἰς τὸν Κεραμεικὸν τῶν Παρισίων, ὁμιλίας, ἢ ἀπὸ τὰς ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας συνεχῶς σε γράφω, ἀφ' οὗ ἐσπερήθην τῆς συναναστροφῆς σου. Ἐπεθύμησας νέαν, καὶ, ἂν ἦτον δυνατὸν, ἀκριβεστέραν ἐκδοσιν τοῦ χαριεσλάτου Ἡλιοδώρου· ὅθεν ἐσπούδασα νὰ πληρώσω τὴν ἐπιθυμίαν σου, διὰ νὰ σὲ πληροφορήσω ὅτι μόνη ἢ πρὸς σέ μου φιλία μὲ παρεκίνησε νὰ ἐπιχειρήσω ὅ, τι μήτε νὰ συλλογισθῶ αἱ παροῦσαι ἀσχολίαι μου δὲν μ' ἐσυγχώρουν. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἦλθεν εἰς τέλος ἡ ἐπιχείρησις, εὐλόγον εἶναι νὰ διηγηθῶ κατὰ πλάτος τὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων ἔκαμα τὴν ἐκδοσιν ταύτην, τὸν τρόπον τῆς διατάξεως τοῦ κειμέ-

νου καὶ τῶν σημειώσεων, καὶ τὴν ἱστορίαν τῶν πρὸ ἐμοῦ ἐκδόσεων. Ἀλλὰ πρὸ τούτων ἴσως δὲν εἶναι περιττὸν νὰ εἶπω ὀλίγα τινα περὶ τοῦ εἴδους τοῦ συγγράμματος, περὶ τῶν ἀσχοληθέντων εἰς αὐτὸ συγγραφέων, καὶ περὶ αὐτοῦ ἐξαιρέτως τοῦ Ἡλιοδώρου.

Ἐτέτιος ὁ τῆς ἐν Γαλλίᾳ Ἀβρίγκης Ἐπίσκοπος, ὅστις ἔγραψε περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν τοιούτων συγγραμμάτων ¹, τὰ ὁποῖα οἱ Εὐρωπαῖοι, ὡς θέλομεν ἰδεῖ μετ' ὀλίγον, ὀνομάζουσι Ῥωμανὰ, ὀρίζει τὸ εἶδος τοῦτο, « Πλαστὴν ἱστορίαν ἐρωτικῶν παθημάτων, γραμμένην ἐντέχνως εἰς λόγον πεζὸν, » πρὸς ὠφέλειαν καὶ ἡδονὴν τῶν ἀναγνωσκόντων ». Ἄλλ' ὁ ὀρισμὸς οὗτος ἀποβλέπει μόνως τῶν Ἑλλήνων τὰς πλαστὰς ἱστορίας τῶν ἐρωτικῶν παθημάτων, ἐπειδὴ εἰς τοὺς ἡμετέρους καιροὺς εἶδομεν τοιαῦτα συγγράμματα, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ ἔρωσ, ἢ δὲν ἔχει χώραν οὐδεμίαν, ἢ δὲν ἀναφέρεται, πλὴν ἐπεισοδικῶς καὶ ἐν παρόδῳ. Δεύτερον ἐλάττωμα τοῦ ὀρισμοῦ ἴσως εἶναι καὶ τὸ « Πρὸς » ὠφέλειαν τῶν ἀναγνωσκόντων », ἐπειδὴ ἀποκλείει πολλὰ τούτου τοῦ εἴδους συγγράμματα καὶ παλαιὰ καὶ νέα, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγνωσις ἀπώλειαν, καὶ ὄχι ὠφέλειαν, δύναται νὰ προξενήσῃ. ἀλλ'

1 Traité de l'origine des Romans, par Huet, Evêque d'Avranche.

ὅμως, καθὼς τὸν ἠλίθιον, ἢ τὸν μαινόμενον, μ' ὅλον ὅτι ἀφ' ὅσα συγκροτοῦν τὸν ἄνθρωπον ἄλλο δὲν ἔμεινεν εἰς αὐτοὺς παρὰ τὴν μορφήν, δὲν ἀποκλείομεν διὰ τοῦτο ἀπὸ τὸν ὀρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, εὐλογον ὡσαύτως φαίνεται ἢ ἀφήσωμεν εἰς τὸν ὀρισμὸν τοῦ εἶδους καὶ τὰ τοιαῦτα ἀχρεῖα συγγράμματα, ἀρκούμενοι εἰς τὸ νὰ μακρύνωμεν ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν τοὺς νέους, καθὼς τοὺς παραγγέλλομεν νὰ μὴ πλησιάζωσι τοὺς μαινομένους. Τρίτον, ἀντὶ τοῦ «Γραμμένην εἰς πεζὸν λόγον» τοῦ ὀρισμοῦ, ἀκριβέστερον ἴσως ἦταν νὰ μὴ διορίσῃ παντάπασι τὴν ιδέαν τοῦ λόγου, εἰς τὴν ὁποίαν γράφονται τὰ τοιαῦτα συγγράμματα, ἢ καὶ νὰ εἴπῃ, «Γραμμένην ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς πεζὸν λόγον». Διότι ἂν καὶ σήμερον αὐτὰ δὲν γράφονται πλέον παρὰ εἰς πεζὸν λόγον, εἶναι ὅμως φανερόν ὅτι κατ' ἀρχὰς οἱ Εὐρωπαῖοι, καθὼς καὶ αὐτὸς ὁ ὕψιστος τὸ ὁμολογεῖ, τὰ ἔγραφον πολλάκις καὶ διὰ στίχων· καὶ εὐρίσκονται καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας, ὡς θέλομεν τὰ φανερῶσαι μετέπειτα, ὀλίγα τινὰ στιχουργημένα. Πρόσθετες ὅτι φαίνεται καὶ πρᾶγμα ἀδιάφορον εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν τοιούτων πλαστῶν ἱστορημάτων τὸ νὰ ἦναι ἐμμέτρως ἢ ἀμέτρως γραμμένα· ἐπειδὴ, καὶ χωρὶς μέτρων, πλησιάζει φυσικὰ τὸ τοιοῦτον εἶδος εἰς τὸ ἐπικὸν ποίημα, διὰ τὸ δραματικὸν τῆς ὑποθέσεως, καὶ εἶναι

τρόπον τινὰ μεθόριον τῆς ἀληθοῦς ἱστορίας καὶ τῆς ἐπικῆς ποιήσεως.

Ἀρμοδιώτερον κρίνω, ἀφίνοντες τὴν γενικὴν θεωρίαν τῶν τοιούτων συγγραμμάτων (ἐπειδὴ μάλιστα σκοπὸν ἔχω νὰ λαλήσω δι' ἐκεῖνα μόνον, ὅσα συνεγράφησαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν), νὰ ὀρίσωμεν τὸ πρᾶγμα εἰδικῶς κατὰ τὴν ἔννοιαν, τὴν ὁποίαν εἶχον οἱ Ἑλληνικοὶ συγγραφεῖς περὶ αὐτοῦ, « Πλαστὴν, ἀλλὰ πιθανὴν ἱστορίαν ἐρωτικῶν παθημάτων, γραμμένην ἐντέχνως καὶ δραματικῶς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς πεζὸν λόγον ». Ὀλίγον ἠσχολήθησαν κατ' ἀρχὰς οἱ Παλαιοὶ εἰς τὸ εἶδος τοῦτο· ὅθεν μῆτε κύριον ἐξαίρετον ὄνομα δὲν ἔδωκαν εἰς αὐτὸ, ἀλλὰ ποτὲ μὲν τ' ὠνόμαζον ἀπὸ τὸ ἔθνος, ἢ τὴν πόλιν, ὅπου ὑπόθετεν ὁ συγγραφεὺς ὅτι συνέβησαν τὰ ἱστορούμενα, οἷον Βαβυλωνικὰ, Ἐφesiaκὰ, Κυπριακὰ, κ. τ. λ. ποτὲ δὲ, Ἐρωτικὰ τὰ κατὰ τὸν δεῖνα καὶ τὴν δεῖνα, διότι ὁ ἔρωσ ἦτον τὸ κεφαλαῖῳδες μέρος τοῦ ἱστορήματος. Οἱ νεώτεροι, ἤγουν οἱ Εὐρωπαῖοι, ἤρχισαν εἰς τὴν δεκάτην ἑκατονταετηρίδα ἀπὸ Χριστοῦ, καὶ δὲν ἔπαυσαν νὰ τὸ μεταχειρίζονται κατακόρως μέχρι τῆς σήμερον, ὀνομάσαντες ὅλοι κοινῶς αὐτὸ Ῥωμανὸν¹ ἐξ αἰτίας, καθὼς λέγει

¹ Οἱ Γάλλοι, οἱ Γερμανοὶ, καὶ οἱ Βέλγαι, *Roman*· οἱ Ἰταλοὶ, *Romanzo*· οἱ Ἰσπανοὶ, *Romancero*· οἱ Ἄγγλοι, *Romance*.

ὁ Ἰέτιος, τοιαύτης. Εἰς τῆς νοτίου Γαλλίας τὸ μέρος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον, ὡς πρώτη ἐπαρχία κυριευθεῖσα ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους, ὠνομάσθη κατ' ἐξοχὴν Προβίγκια (*Provence*), ἡ διεφθαρμένη τῶν Ῥωμαίων γλῶσσα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀνεβλάστησαν μὲ τοῦ καιροῦ τὴν πρόοδον αἱ σημερινὰ γλῶσσαι τῶν Ἰσπανῶν, τῶν Ἰταλῶν, καὶ τῶν Γάλλων, ὠνομάζετο Γλῶσσα Ῥωμαϊκὴ, ἢ Ῥωμανή¹ (*Langue Romance*), πρὸς διαφορὰν τῆς παλαιᾶς γνησίας Ῥωμαίας γλώσσης, τὴν ὁποίαν ὠνόμαζον Λατινικὴν. Τὰ δημοσιευόμενα εἰς ἐκείνην τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος καὶ καθεξῆς γλῶσσαν βάρβαρα συγγράμματα, εἴτε πεζῶς εἴτε καὶ διὰ στίχων, ὠνομάζοντο ἀκολουθῶς Ῥωμανά, τὸ ὁποῖον ἄλλο δὲν ἠθέλε νὰ εἴπῃ τότε, εἰμὴ γραμμένα εἰς γλῶσσαν Ῥωμαϊκὴν ἢ Ῥωμανὴν, διὰ νὰ τὰ διακρίνωσιν ἀπὸ τὰ πολλὰ ὀλίγα ἐκεῖνα ὅσα ἐγράφοντο κἀνποτε εἰς τὴν Λατινικὴν, ἢ γουὶν τὴν

¹ Ἐτι καὶ σήμερον οἱ Ἰσπανοὶ Ῥωμανὴν (*Romance*) ὠνομάζουσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν γλῶσσαν· καὶ τὸ μεταφράζειν εἰς αὐτὴν ἀπ' ἄλλην γλῶσσαν, λέγουσιν Ἐκρωμαίειν (*Romançar*). καὶ τοῦτο δικαίως· ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ, καὶ αἱ ἄλλαι ὅσαι ἐβλάστησαν ἀπὸ τὴν γλῶσσαν τοῦ δεκάτου αἰῶνος, ἦσαν ἀληθῶς γεννήματα τῆς γλώσσης τῶν Ῥωμαίων. τὸ παράξε-
νον εἶναι ὅτι καὶ ἡ διεφθαρθεῖσα τῶν Ἑλλήνων γλῶσσα ὠνομάσθη παρομοίως Ῥωμαϊκὴ, καὶ οἱ λαλοῦντες αὐτὴν Γραικοὶ, Ῥωμαῖοι, ὅχι δι' ἄλλο παρ' ὅτι οἱ ἠγεμόνες τῶν ὠνομάζοντο Αὐτοκράτορες Ῥωμαῖοι.

γνησίαν τῶν Ῥωμαίων γλῶσσαν. Καὶ ἐπειδὴ τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ βάρβαρα ἐκεῖνα συγγράμματα ἦσαν ἐρωτικά, δραματικά καὶ μυθώδη, ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια ἐπεὶ νὰ ὀνομάζωνται ἐξαιρέτως τοιαῦτα ὅσα ὀνομάζουσιν οἱ Εὐρωπαῖοι τὴν σήμερον Ῥωμανά. Καὶ αὕτη μὲν ἐχρημάτισεν ἡ ἀρχὴ καὶ πηγὴ τῆς ὀνομασίας τῶν Ῥωμανῶν εἰς τοὺς Εὐρωπαίους.

Εἰς ἡμᾶς δὲ, φίλε μου Ἀλέξανδρε, τοὺς Γραικοὺς, ἐπειδὴ ὄνομα ἀκόμη δὲν ἔλαβον τὰ τοιαῦτα, μὴτ' εἶναι δίκαιον νὰ δώσωμεν τὴν βάρβαρον ὀνομασίαν τοῦ Ῥωμανοῦ εἰς εἶδος συγγράμματος, τὸ ὁποῖον ἔλαβον οἱ Εὐρωπαῖοι ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ἢ καὶ ἐγνώρισαν μετ' ἐκείνους, μένει νὰ εὐρωμεν ὄνομα κατάλληλον εἰς αὐτὸ, τῶρα μάλιστα, ὅταν ἡ ἀρχομένη τῆς Ἑλλάδος ἀναγέννησις ἐπαγγέλλεται καὶ τοιαῦτα (εἶθε μόνον μὴ γραμμένα ἀπὸ μαινομένων!), καθὼς καὶ παντὸς ἄλλου εἶδους συγγράμματα. Ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς φιλόλογους τινὲς μετέφρασαν τὴν λέξιν *Romanzo* διὰ διπλῆς λέξεως « Πλασματικὸν ἱστορῆμα », ἣτις ἐξηγεῖ μὲν ἱκανῶς τὴν φύσιν τοῦ πράγματος, ἀλλὰ παραβαίνει τοὺς κανόνας τῆς ὀνοματοθετικῆς τέχνης, οἱ ὁποῖοι μῆτε μέρος ὀρισμοῦ συγχωροῦν νὰ μεταβάλλεται εἰς ὄνομα, μῆτε διὰ πολλῶν λέξεων νὰ ὀνομάζεται ὃ, τι δύναται νὰ παρασταθῇ συντομω-

τέρως. Τοιοῦτον ὄνομα σύντομον καὶ κατ'ἀλλήλον κρίνω τὸ ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον ἐναργῶς σημαίνει τὴν φύσιν τοῦ πράγματος, ἀλλ' εἶναι καὶ μία μόνη λέξις, ἀν καὶ σύνθετος· εἶναι δὲ πρὸς τούτοις καὶ Ἑλληνικῶτάτη, ἀν καὶ οἱ πρῶτως μεταχειρισθέντες¹ αὐτὴν ἦσαν Ῥωμαῖοι, καὶ τὴν μεταχειρίσθησαν εἰς σημασίαν, ὄχι τοῦ κυρίως λεγομένου Ῥωμανοῦ συγγράμματος, ἀλλ' Ἱστορίας, ἢ Βιογραφίας πραγματικῆς, μεμιγμένης ὁμως με ψευδῆ, ἢ τοῦλάχιστον μικροπρεπῆ καὶ ἱστορίας ἀνάξια διηγήματα. Ἀφίνοντες λοιπὸν τὸ ἀλλόφυλον ὄνομα, καιρὸς εἶναι νὰ λαλήσωμεν περὶ τῶν Ἑλληνικῶν Μυθιστοριογράφων.

Τῆς Μυθιστορίας τὸ εἶδος θέλουσι τινὲς ὅτι εἰγνωρίσθη εἰς τοὺς Ἕλληνας, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἢ μικρὸν μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον. Πρῶτον Μυθιστοριογράφον ὀνομάζουσι Κλέαρχον τὸν μαθητὴν τοῦ Ἀριστοτέλους· μ' ὅλον τοῦτο τὸ σύγγραμμα τοῦ Κλεάρχου, ἐπιγραφόμενον, Ἐρωτικά, δὲν ἦτον ἀληθῆς Μυθιστορία, ἢ γουν ὀλόκληρος διήγησις μυθώδης τῶν συμβάντων εἰς δύο πρόσωπα παραδόξων, καθὼς ὀρθῶς τὸ συμπεραίνει ὁ Τέτιος, ἀλλὰ μάλλον συλλογῆ διαφόρων συντόμων ἐρωτικῶν διηγημάτων, κατὰ

¹ Ὁ Καπιτωλῖνος, ἐν Ὀπιλ. Μακρ. κεφ. α', καὶ ὁ Οὐόπισκος, ἐν Φέρμ. κεφ. α'.

τὰ σωζόμενα « Περὶ ἐρωτικῶν παθημάτων » τοῦ Παρθενίου, καὶ τὰς « Ἐρωτικὰς διηγήσεις » τοῦ Πλουτάρχου, καὶ ἄλλων τινῶν. Τοῦτο γίνεται μάλιστα πιθανὸν ἀπὸ τὸ πρῶτον βιβλίον τῶν Ἐρωτικῶν τοῦ Κλεάρχου, εἰς τὸ ὁποῖον, ὡς λέγει ὁ Ἀθηναῖος (II, σελ. 573), ἱστορεῖται ἡ ἐρωτομανία τοῦ Γύγου βασιλέως τῶν Λυδῶν. Ἐνδέχεται μὲ τὰ ἐρωτικὰ ταῦτα διηγήματα νὰ συγκατέμιξεν ὁ Κλέαρχος καὶ τὴν φιλοσοφικὴν ἔρευναν καὶ θεωρίαν τοῦ ἔρωτος, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ ἰδίου διδασκάλου Ἀριστοτέλους, καὶ τοῦ συμμαθητοῦ αὐτοῦ Θεοφράστου, οἱ ὁποῖοι ἔγραψαν, ἕκαστος ἰδίως, λόγον ἐπονομαζόμενον « Ἐρωτικόν », ἀφήσαντες παράδειγμα εἰς τὸν Πλούταρχον, τοῦ ὁποῖου ἔχομεν τὴν σήμερον τὸν ἐπιγραφόμενον ὡσαύτως « Ἐρωτικόν ».

Τὸ αὐτὸ πρέπει ἴσως νὰ εἰπώμεν καὶ περὶ τοῦ Ἀντιφάνους, μ' ὅλον ὅτι Ἀντώνιος ὁ Διογένης εἰς τὴν Μυθιστορίαν αὐτοῦ, ἐπιγραφομένην « Τῶν ὑπὲρ » Θούλην ἀπίστων », λέγει ῥητῶς (παρα τῷ Φωλίῳ Κώδ. ρξξ') ὅτι τοιούτων τερατολογημάτων συγγραφεὺς ἀρχαιότερος αὐτοῦ ἐχρημάτισεν ὁ Ἀντιφάνης. Τίς ἦτον, καὶ πότε ἤκμασεν οὗτος ὁ Ἀντιφάνης, εὐκόλον δὲν εἶναι νὰ διορισθῇ· πιστεύουσι τινὲς ὅτι εἶναι ὁ αὐτὸς καὶ ὁ Ἀντιφάνης κωμικὸς ποιητὴς, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Βέργην, πόλιν τῆς Θράκης,

τοῦ

τοῦ ὁποίου ἡ ἀκρατος καὶ ἀπίθανος ψευδολογία ἔδωκε χώραν εἰς τὰς παροιμιώδεις ταύτας φράσεις, « Βεργαῖον διήγημα » ἦγουν Ψεῦδος ἀπίθανον, καὶ « Βεργαίσειν », ἦγουν Ἀναισχύντως ψεύδεσθαι.

Πρῶτον λοιπὸν ὁπωσοῦν γνωστῆς Μυθιστορίας συγγραφέα πρέπει νὰ ὀνομάσωμεν τὸν Διογένην, ὅστις ἠκμασε μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον. Τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ, « Τῶν ὑπὲρ Θούλην ἀπίστων », ἄλλο δὲν σώζεται πλὴν ἡ ὑπόθεσις, τὴν ὁποίαν ἔγραφεν ὁ Φώτιος. Οἱ πρωταγωνισταὶ τοῦ δράματος εἶναι ὁ Δεινίας, καὶ ἡ ἐρωμένη αὐτοῦ Δερκυλλίς, καθὼς εἰς τὸν Ἡλιόδωρον, ὁ Θεαγένης καὶ ἡ Χαρίκλεια, εἰς τὸν Ἀχιλλέα Τάτιον, ὁ Κλειτοφῶν καὶ ἡ Λευκίππη, καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλους. ὅθεν συμπεραίνει δικαίως ὁ Φώτιος ὅτι καὶ τούτων, καὶ πολλῶν ἄλλων Μυθιστοριογράφων, πηγὴ καὶ ρίζα ἐχρημάτισεν ὁ Ἀντώνιος.

Μετὰ τὸν Ἀντώνιον Διογένην ὀνομάζουσιν Ἀριστίδην τὸν Μιλήσιον, συγγραφέα αἰσχυρῶν καὶ βδελυρῶν διηγημάτων, τὰ ὁποῖα ἐπέγραψε « Μιλησια- » κά ». Ταῦτα τῆς Ἰωνικῆς τρυφῆς τὰ γεννήματα μετέφρασεν ὁ Σισέννας, Ἱστορικὸς Ῥωμαῖος, σύγχρονος τοῦ Σύλλα, εἰς τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν· καὶ οἱ Ῥωμαῖοι, ἀναγινώσκοντες αὐτὰ μὲ μεγάλην ἠδονὴν καὶ εὐαρέστησιν, ἔδειξαν τῆς ἀρχομένης αὐτῶν διαφθορᾶς ἀνανηγήρητα σημεῖα. Ὅταν τα φωτισμένα

ἔθνη βάλοιεν ἀρχὴν νὰ ἠδύνωνται εἰς τὰ αἰσχροῦ, ἄλλη ἴσως θεραπεῖα δὲν μένει πλέον δι' αὐτὰ παρὰ νὰ ἐπιστρέψωσι καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν βαρβαρότητα, ἐὰν τῆς βαρβαρότητος καὶ αὐτὴ ἡ φαινομένη σεμνότης δὲν ἦτον βάρβαρικῆς ζηλοτυπίας ἀποτελέσμα. Ὁ Σουρήνας, στρατηγὸς τῶν Πάρθων, μεταξύ τῶν λαφύρων ὅσα ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους, ὅταν ἐνίκησε τὸν Κράσσον, εὐρῶν, ὡς διηγεῖται ὁ Πλούταρχος (Κράσσ. § 32), καὶ τὰ Μιλησιακὰ τοῦ Ἀριστείδου, τὰ ἔδειξεν εἰς τὴν Γερουσίαν τῶν Σελευκέων, ἐλέγχων πικρῶς τὴν ἀκολασίαν τῶν Ῥωμαίων, ἐπειδὴ μῆτε εἰς καιρὸν πολέμου δὲν ἐδύναντο νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τόσον ἀσελγῆ συγγράμματα, « Εἰ μὴδὲ πολεμοῦντες ἀπέχεσθαι πραγμάτων καὶ γραμμάτων ἢ δύνανται τοιούτων ».

Δὲν ἐξεύρω, φίλε μου Ἀλέξανδρε, διὰ ποίαν αἰτίαν καταριθμοῦν μὲ τὰς Μυθιστορίας τοὺς λεγομένους « Συβαριτικούς λόγους ». Αὐτοὶ ἦσαν Μῦθοι¹ κατὰ μίμησιν τῶν Μύθων τοῦ Αἰσώπου, καθὼς ῥητῶς τὸ λέγει ὁ Ἡσύχιος (λέξ. Συβαριτ. λόγοι), ἀπὸ τοὺς ὁποίους κατ' ἄλλο δὲν διέφε-

¹ Ἐνα τοιοῦτον Συβαριτικὸν μῦθον συντομώτατον διηγεῖται ὁ Αἰλιανὸς (Ποικίλ. Ἱστορ. ΙΔ, κ'), τοῦ Παιδαγωγοῦ δηλαδὴ, ὅστις ἐπιπλήξας πικρῶς τὸν μαθητὴν, ὡς λαίμαργον, ὅτι σκύφας ἐπῆρε τὸ κατὰ γῆς σῦκον, τὸ ἤρπασε μὲ ὄργην ἀπὸ τὰς χεῖράς του, καὶ τὸ κατέπειεν αὐτός.

ρον, πλὴν ὅτι τὰ πρόσωπα τῶν Συβαριτικῶν λόγων ἦσαν ἄνθρωποι, καὶ ὄχι ἄλογα ζῶα, καθὼς εἶναι εἰς τοὺς περισσοτέρους Αἰσωπικούς μύθους¹. Εἶναι πλέον παρὰ πιθανόν, ὅτι οἱ Συβαριτικοὶ λόγοι ἄλλο δὲν ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰ μὴ τὰ κοινῶς λεγόμενα καὶ εἰς ὅλους γνωστὰ Παραμύθια· πλὴν ἄσεμνα τὰ περισσότερα, καθὼς καὶ τὰ ἦθη τῶν Συβαριτῶν, ἴσως ἀσεμνότερα ἀπὸ τινὰ τῶν παραμυθίων τοῦ Ἰταλοῦ Βοκακκίου (*Le nouvelle di Bocaccio*), καὶ τοῦ Γάλλου Λαφονταίνου (*Les contes de la Fontaine*), καὶ παρόμοια μὲ τὰ Μιλησιακὰ τοῦ Ἀριστείδου. Τοῦτο συμπεραίνεται μάλιστα ἀπὸ τὴν κατὰ πολλὰ σφιγκτὴν φιλίαν τῶν δύο τούτων ἔθνῶν, τῶν Συβαριτῶν λέγω καὶ τῶν Μιλησίων². τίς δὲν ἐξεύρει τὴν παροιμίαν, «Ὅμοιος ἔστιν ὁ ὅμοιον ἀγαπᾷ;»

Λούκιος ὁ Πατρεὺς, ἀκμάσας κατὰ τοὺς χρόνους Ἀντωνίνου καὶ Μάρκου Αὐρηλίου, ἔγραψε μετὰ μορφώσεις μαγικὰς ἀνθρώπων εἰς ζῶα διάφωρα, καὶ ζῶων εἰς ἀνθρώπους, τῶν ὁποίων δεῖγμα ἐφύλαξεν ὁ Λουκιανὸς εἰς τὸ ἀκόλαστον αὐτοῦ διή-

¹ « Τῶν δὲ μύθων, οἱ μὲν περὶ ἀλόγων ζῶων, εἰσὶν ἄλογοι, οἱ δὲ περὶ ἀνθρώπων, Συβαριτικοὶ (Σχολ. Ἀριστοφ. Ὀρν. 471) ».

² Παράβαλε τὸν Ἡρόδοτον (5, κα') μετὰ τοῦ Σουίδα (λέξ. Συβαριτικαῖς).

γημα, ἐπιγράφομενον «Λούκιος ἢ ὄνος». Εἶναι τρόπον τινὰ τὸ διήγημα τοῦτο Ἐπιτομὴ τῶν δύο πρώτων βιβλίων τῶν Μεταμορφώσεων τοῦ Λουκίου, καθὼς λέγει ὁ Φώτιος (Κώδ. ρκθ'). Ἐὰν ἐξετάσωμεν τὴν φύσιν τῆς Μυθιστορίας, μήτ' ὁ Λούκιος μήτ' ὁ Ἀριστείδης δὲν ἔχουσι χώραν οὐδεμίαν εἰς τῶν Μυθιστοριογράφων τὸν κατάλογον, καθὼς μήτε οἱ Συβαριτικοὶ λόγοι δὲν πρέπει νὰ συγκαταριθμῶνται μὲ τὰς Μυθιστορίας.

Περὶ τοὺς αὐτοὺς σχεδὸν τοῦ Λουκίου χρόνους ἠκμασεν ὁ Ἰάμβλιχος, Βαβυλώνιος τὸ γένος. Τὸ σύνταγμα τοῦ ἀπὸ μὲν τὸν Φώτιον (Κώδ. Α 4δ') ὀνομάζεται «Δραματικὸν ἔρωτας ὑποκρι-» νόμενον», ἀπὸ δὲ τὸν Σουίδα «Βαβυλωνικά». ἢ Σινωνίς καὶ ὁ ἐραστής αὐτῆς Ῥοδάνης εἶναι οἱ πρωταγωνισταὶ τοῦ δράματος τούτου, τοῦ ὁποίου δὲν σώζεται¹ παρὰ ἡ διεξοδικὴ Ὑπόθεσις, τὴν ὁποίαν ἔγραψεν ὁ Φώτιος. Μετὰ τὸν Ἰάμβλιχον ἀριθμοῦσι τὸν Ἡλιόδωρον· ἀλλ' ἐπειδὴ περὶ τούτου χρεῖα εἶναι νὰ λαλήσω μετ' ὀλίγον πλατύτερον, διαβαίνω ἀμέσως εἰς τὸν Τάτιον.

Δὲν εἶναι γνωστὸν πότε ἠκμασεν Ἀχιλλεὺς ὁ Τάτιος, Ἀλεξανδρεὺς τὰ γένος, καὶ συγγραφεὺς

¹ Ἴδε ὅμως περὶ τούτου τὸν Ἰέτιον, Περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν Ῥωμανῶν σελ. 68, καὶ τὴν νέαν ἔκδοσιν τῆς Ἑλληνικ. Βιβλιοθ. τοῦ Φαβρικού, Τ. Η, σελ. 153.

τῆς αἰσχρολόγου Μυθιστορίας, ἐπιγραφομένης «Τὰ περὶ Κλειτοφῶντα καὶ Λευκίππην» φαίνεται ὅμως ὅτι εἶναι μεταγενέστερος τοῦ Ἡλιοδώρου, τὸν ὁποῖον μιμεῖται εἰς πολλὰ, ἀλλ' ἀτυχεύστατα. Ἐξω ἀπὸ τὴν αἰσχρολογίαν, τῆς ὁποίας εἰς τὸν Ἡλιοδωρον δὲν εὐρίσκεται σχεδὸν ἴχνος, ὁ Τάτιος ἀγαπᾷ μὲ ὑπερβολὴν τὰς σοφιστικὰς ἐκφράσεις καὶ περιγραφάς· καὶ ὁ χαρακτὴρ τοῦ λόγου, εἰς πολλὰ μέρη κομψότατος, ὁμοιάζει εἰς τὰ περισσώτερα, ὄχι τῆς σώφρονος γυναικὸς τὸ φυσικὸν κάλλος, ἀλλὰ τοὺς ἐπιθέτους στολισμοὺς τῆς πόρνης. Ἄν πρέπη νὰ πιστεύσωμεν τὸν Σουΐδαν, ὁ Τάτιος ἔγινεν ὄχι μόνον χριστιανός, ἀλλὰ καὶ Ἐπίσκοπος.

Ἄγνωστος ὡσαύτως εἶναι καὶ ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος, εἰς τοὺς ὁποίους ἤκμασεν ὁ Λόγγος, συγγραφεὺς «Τῶν κατὰ Δάφνιν καὶ Χλόην ποιμενικῶν», ἢ κατ' ἄλλους «Λεσβιακῶν ἐρωτικῶν». Τὸ ὄνομά του, ἂν δὲν ἠλλοιώθη ἀπὸ τοὺς Ἀντίγραφεῖς, εἶναι Ῥωμαϊκὸν (Longus, ἤγουν Μακρὸς), καὶ φαίνεται πλεον παραωνύμιον παρὰ κύριον ὄνομα. Ὅπως ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, εἰς τὸν Λόγγον εὐρίσκει τις τὸ σαφές τῆς λέξεως, τὸ κυριολεκτικόν, τὸ Ἀττικόν, τορνευμένας καὶ γλαφυρὰς περιόδους· ἀλλὰ λείπει τὸ κυριώτερον ἀπ' αὐτὸν, Νοῦς, καὶ Κρίσις· καὶ ὁ Ἀττικώτατος Λόγγος δὲν

εἶναι παρὰ σοφιστῆς, καὶ σοφιστῆς ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ὅχι μόνον διὰ τὴν αἰσχρολογίαν, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζεται καὶ αὐτὸς πολλάκις, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἀνάγνωσις ὁμοιάζει τὴν τροφήν. Ὄταν κάθηται τις εἰς τράπεζαν, ὁ πρῶτος αὐτοῦ σκοπὸς εἶναι νὰ θεραπεύσῃ τὴν χρείαν τῆς φύσεως· ἡ κομψότης τῶν σκευῶν καὶ πολυτέλεια δὲν παριστάνεται εἰς τὸν νοῦν του παρὰ κατὰ δεύτερον λόγον· ἀλλ' ὅταν ἀντὶ βρωμάτων δὲν εὕρισκῃ εἰς αὐτὴν παρὰ χρυσᾶ πινάκια, καὶ τὴν τράπεζαν ἀφίνει μὲ ἀγανάκτησιν, καὶ τὸν καλεστὴν μέμφεται ὡς ἀνόητον. Τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ Μίδα μετεβλήθησαν ὅλα εἰς τὸ τιμιώτατον μέταλλον τοῦ χρυσοῦ· ἀλλ' ὁ Μίδας ἀπέθνησκε τῆς πείνας. Εἰς τοιούτους κακοζήλους συγγραφεῖς ἀρμόζει ἡ φρόνιμος παρατήρησις τοῦ Λάκωνος, ὅστις, καθὼς διηγεῖται ὁ Πλούταρχος ¹, « Ἀκούων ῥήτορος μεγάλας στρέ-
 » φοντος περιόδους, Ἄλλὰ, νῆ τῶ Σιω (εἶπεν),
 » ἀνδρείός γε ὁ ἄνθρωπος· πρὸς οὐδὲν ὑποκείμε-
 » νον εὖ στροβιλοῦ τὴν γλῶσσαν ».

Ὁ Σουΐδας καταλέγει τρεῖς Ξενοφῶντας Μυθιστοριογράφους· τὸν πρῶτον, Ἀντιοχέα, ὅστις ἐπέγραψε, καθὼς ὁ Ἰάμβλιχος, τὸ δρᾶμά του Βαβυλωνικὰ, τὸν δεύτερον, Κύπριον, συγγραφέα τῶν Κυπριακῶν, ἤγουν « Τῶν περὶ Κινύραν καὶ

¹ Λακωνικ. Ἀποφθ.

» Μύρραν καὶ Ἀδωνιν », καὶ τὸν τρίτον, Ἐφέσιον, τοῦ ὁποίου καὶ μόνου σώζονται τὴν σήμερον « Τὰ » κατὰ Ἀνθίαν καὶ Ἀβροκόμην Ἐφesiaκά ». Τοῦτον ἄλλοι λέγουν ὅτι εἶναι τοῦ Ἡλιοδώρου μεταγενέστερος κατὰ τοὺς χρόνους, ἄλλοι τὸν θέλουν προγενέστερον, τούλάχιστον μίαν ἑκατονταετηρίδα, τινὲς δὲ καὶ σύγχρονον σχεδὸν τοῦ Λουκιανοῦ τὸν ἐφαντάσθησαν. Ἐὰν ἐξετάσῃ τις τὴν ἀφέλειαν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τὸ ἀνεπιτήδευτον μάλιστα τῆς φράσεως τοῦ Ξενοφῶντος τούτου, πρέπει νὰ συμπεράνῃ ὅτι ἔγραψεν εἰς καιρὸν, ὅταν ἡ κρίσις τοῦ καλοῦ δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀφήσῃ παντάπασιν τοὺς συγγραφεῖς· ἀν' ὅμως πάλιν παρατηρήσῃ πολλὰς φράσεις καὶ λέξεις, αἱ ὁποῖαι ἢ δὲν εἶχον ἀκόμη τότε περάσει ἀπὸ τὸν χυδαῖον λαὸν εἰς τὰ βιβλία, ἢ ὅχι μὲν τοσαύτην κατάχρησιν ¹, ὁ Ξενοφῶν εἶναι βέβαια πολὺ μεταγενέστερος τοῦ Ἡλιοδώρου. Πρόσθετες εἰς ταῦτα καὶ τὸ παντάπασιν ἄστονον καὶ ἐκλελυμένον τοῦ χαρακτῆρος, καὶ τὴν κατὰ πολλὰ πολὺπλοκον δέσιν τοῦ δράματος, καὶ θέλει κρίνει ἀπίθανον ὅτι ἤμασεν ὁ Ξενοφῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ὅστις ἐγέννησε τὸν Πλούταρχον, τὸν Γαλι-

¹ Τοιαῦται εἶναι ὁ « Φοβερὸς ἔρωσ », ἀντὶ τοῦ Μέγας καὶ σφοδρὸς, ἢ « Εὐμορφία » κατακόπως εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἀντὶ τοῦ Κάλλος, καὶ « Εὐμορφος » ἀντὶ τοῦ Καλός, αἱ « Καλοὶ χρόνοι » ἀντὶ τοῦ Ἀγαθοὶ ἢ εὐτυχεῖς χρόνοι, καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ ἐξετάσω.

νόν, τὸν Λουκιανόν, καὶ ἄλλους τοιοῦτους σοφοὺς καὶ πεπαιδευμένους ἀνδρας. Ἡ ἔλλειψις τῶν μεγάλων ἐλαττωμάτων εἰς τοὺς συγγραφεῖς προέρχεται πολλάκις ἀπὸ ἀσθένειαν τοῦ νοῦς, μὴτ' εἶναι πάντοτ' ἀποτέλεσμα τῆς κοινῆς ἀρετῆς τοῦ καιροῦ, εἰς τὸν ὁποῖον γράφουσιν· ὀλίγον φοβεῖται νὰ πέσῃ, ὅστις δὲν ἔμαθε νὰ πέτεται ὑψηλά.

Ἀφελέστατος ὁμοίως καὶ ἀνεπιτήδευτος εἶναι καὶ ὁ χαρακτήρ τοῦ λόγου τοῦ Χαρίτωνος, συγγραφέως «Τῶν περὶ Χαιρέαν καὶ Καλλιρρόην ἔρωτικῶν», ἀλλ' ἐκλελυμένος καὶ χωρὶς νεῦρα. Ὁ ἐκδότης αὐτοῦ Δορβίλλος δικαίως τὸν νομίζει μεταγενέστερον τοῦ Ἡλιοδώρου, τοῦ Ἀχιλλέως Τατίου, τοῦ Λόγγου καὶ τοῦ Ξενοφῶντος. Ἡ μυθιστορία του ὁμοιάζει πλέον τὰ κοινῶς λεγόμενα Παραμύθια παρὰ τὰ δραματικὰ συντάγματα· τόσον εἶναι ἀνεπαίσθητος ἢ πλοκή της. Ἐκφράζει πολλάκις καὶ αὐτὸς τὰ πράγματα μὲ φράσεις ἐπαρμένους ἀπὸ τὴν κοινὴν συνήθειαν¹. ἐκ τοῦ ὁποῖου συμπεραίνω ὅτι ὁ Χαρίτων ἔγραψε τὴν μυθιστορίαν

¹ Ἀρκοῦμαι κατὰ τὸ παρὸν εἰς τοῦτο μόνον τὸ παράδειγμα, «Ὁ δὲ βασιλεὺς οὐ κατέσχευεν, ἀλλὰ πρὶν ΚΑΛΩΣ » τὴν ναῦν ΚΑΤΑΧΘῆΝΑΙ πρῶτος εἰσεπήδησεν εἰς αὐτήν (H, » ἐ', σελ. 156) », τὸ ὁποῖον εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν γλῶσσαν σημαίνει κατὰ λέξιν, «Ὁ δὲ βασιλεὺς δὲν ἐκρατήθη, ἀλλὰ » πρὸ τοῦ ΚΑΛΟΦΘᾶΣΗ τὸ πλοῖον εἰς τὴν γῆν, ἐπήδησε » πρῶτος εἰς αὐτό».

στορίαν του πρὸς τὰ τέλη τῆς ὀγδόης, ἴσως καὶ τῆς ἐνάτης ἐκατονταετηρίδος.

Μέχρι τούτου, φίλε μου Ἀλέξανδρε, κατηρίθμισα συγγραφεῖς, οἱ ὅποιοι μ' ὄλ' αὐτῶν τὰ ἐλαττώματα, παρηγοροῦσι καὶ τοῦ καὶ τοῦ τὴν ἀηδίαν τῆς ἀναγνώσεως, ἄλλος μὲ τὴν ἀφέλειαν τῆς φράσεως, ἄλλος μὲ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων, ἄλλος μὲ τὴν πλοκὴν τοῦ δράματος, καὶ ἄλλος μὲ τῶν ἐννοιῶν τὴν φυσικὴν εὕρεσιν καὶ διάθεσιν· ἀλλὰ τί νὰ εἶπη τις περὶ τῶν ἐξῆς Μυθιστοριογράφων, τῶν ὁποίων τοῦ χοροῦ ἐξάρχει ὁ Εὐστάθιος, ἢ κατ' ἄλλους, Εὐμάθιος, συγγραφεὺς «Τοῦ καθ' Ὑσμινίαν καὶ Ὑσμίνην δράματος;» Ὅχι μόνον ἢ διάφορος γραφὴ τοῦ ὀνόματος, ἀλλὰ καὶ ἢ ἀτεχνεσλάτη διάθεσις τοῦ δράματος, ἢ κακόζηλος φράσις, ἢ ἀτυχεσλάτη μίμησις χρήσις καὶ καλάμιξις τῶν φράσεων ἄλλων συγγραφέων, καὶ ἢ ἄκρατος αἰσχρολογία, εἶναι ἱκανὰ νὰ δείξωσιν ὅτι τὸ δράμα εἶναι γέννημα, ὄχι τοῦ σοφοῦ καὶ σεμνοῦ τῆς Θεσσαλονίκης Ἀρχιερέως Εὐσταθίου, τοῦ σχολιάσαντος τὸν Ὅμηρον, ἀλλ' ἀμαθοῦς τινὸς καὶ κακῶς ἀναθραμμένου νέου. Ἡ μεθυσμένη του φαντασία δὲν ἤρκεσθι νὰ πλάσῃ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πάθη, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ κτίσῃ τόπους καὶ πόλεις ἀνυπάρκτους. Τίς ἠθέλεν ἐλπίζει ποτὲ νὰ εὕρῃ Ἰωνικὴν ῥῆσιν τοῦ Ἰπποκράτους (Περὶ τροφ. §

8,), « Φύσιες ζώων ἀδίδακτοι », ὄχι μακρὰν ἀπὸ Γραφικὴν ῥῆσιν (Ψαλμ. ΙΖ, ιβ'), « Χάλαζα » καὶ ἀνδρακες πυρός »; καὶ ὁμοίως εὗρηκε τὸν τρόπον τὰ συγκλώση τὰ ἀσύγκλωστα ὁ ἀμαθέστατος οὗτος Εὐμάθιος¹, τὸν ὁποῖον στοχάζομαι ὅτι ἤκμασε σύγχρονος σχεδὸν μὲ τὸν ἐξηγητὴν τοῦ Ὀμήρου Εὐστάθιον, ἤγουν περὶ τὰ μέσα τῆς δωδεκάτης ἑκατονταετηρίδος.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἑκατονταετηρίδα ἤκμασε καὶ Θεόδωρος ὁ ἐπικληθεὶς Πρόδρομος, ἢ Πτωχοπρόδρομος, τοῦ ὁποῖου « Τὰ κατὰ Ῥοδάνθην καὶ Δοισικλέα », ἀν καὶ ἦναι διὰ στίχων ἰαμβικῶν γραμμένα, συγκαταλέγουσιν ὁμοίως μὲ τὰς Μυθιστορίας. Εἰς τὸ μυθικὸν τοῦτο διήγημα, ὅτι ἠδέλησε τὰ μιμηθῆ τὸν Ἡλιόδωρον, γίνεται φανερόν ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀνάγνωσιν. Καταχερεῖ τὴν διήγησιν ἀπὸ τὴν ἀνατολὴν τοῦ Ἡλίου ὁ Ἡλιόδωρος· σημειᾷ τὴν ὥραν τῆς Ἡλιακῆς περιόδου καὶ ὁ Πρόδρομος. Πλοῖον ληστρικὸν πλάττει πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νείλου ὁ Ἡλιόδωρος· πλοῖον ληστρικὸν ὑπα-

¹ Τὰ καθ' Ὑσμινίαν καὶ Ὑσμίνην σελ. 33 καὶ 34. Ὁ ἄρισταίνετος εἰς τὰς ἀσελγεῖς ἐπιστολάς του ἐτόλμησεν ἄλλο ἐτι νοστιμώτερον· εἰς τὴν ΙΘ ἐπιστολὴν τοῦ Α βιβλίου ἐσύρραφε μὲ ἄλλα πολλὰ κομμάτια ἐνθεν καὶ κεῖθεν κλεμμένα, ὄχι ῥῆσιν, ἀλλ' ὀλόκληρον διήγησιν στίχων δεκαπέντε ἐκ τοῦ Περί φύσιος παιδίου (§ 4. Τόμ. 1, σελ. 135) τοῦ Ἰωαννοκράτους, μετασχηματίσας μόνον τοὺς ἰωνισμοὺς, διὰ τὰ κρύψη τὸ κλέμμα.

Δέτει καὶ ὁ Πρόδρομος, ἀλλ' εἰς τὸν λιμένα τῆς
 Ῥόδου, ἦγουν μήτε εἰς τὸν Νεῖλον, διὰ νὰ μὴ φαί-
 νεται ἀντιγραφεὺς τοῦ Ἡλιοδώρου, μήτ' ὑπέρμα-
 κραν πάλιν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, διὰ νὰ μὴ πλα-
 νηθῆ μακρυόμενος ἀπὸ τὸν χειραγωγόν του. Ἡ Χαρί-
 κλεια τοῦ Ἡλιοδώρου ὁμοιάζει τὴν Ἄρτεμιν· τὴν
 Ἄρτεμιν ὁμοιάζει καὶ ἡ Ῥοδάνθη τοῦ Προδρόμου. Διὰ
 νὰ παρασλήσῃ τὸ κάλλος τῆς Χαρικλείας ὁ Ἡλιο-
 δωρος, ἀρκεῖται εἰς τὰ ὀλίγα ταῦτα λόγια, « Ἀμή-
 » χανόν τι κάλλος, καὶ θεὸς εἶναι ἀναπείθουσα »·
 ἀλλ' ἐνλαῦθα ἡ πλουσία τοῦ Προδρόμου φαντασία,
 βεβαρυμένη πλέον νὰ ἀκολουθῆ δουλικῶς τὸν ὁδη-
 γόν της, περιγράφει ἐν καθ' ἐν τῆς Ῥοδάνθης τὰ
 μέλη, ἀρχινῶν ἀπὸ κεφαλῆς καὶ τελευτῶν εἰς
 τοὺς πόδας, μὲ νοήματα καὶ λέξεις τριαύτας,

Ὁφρὺς φυσικῶς εὐ γεωμετρομένη.

Εἰς εὐφυᾶ μίμησιν ἡμικυκλίου.

Καὶ ἐνλαῦθα δὲν ἐξεύρει τίς τί περισσώτερον νὰ θαυ-
 μάσῃ, τὴν σλιχουργίαν, ἢ τὴν περὶ τοῦ καλοῦ κρί-
 σιν τοῦ Προδρόμου, ὅστις ἔκρινεν εὐμορφα τοιαῦ-
 τα ὀφρύδια, τῶν ὁμοίων τὸ κύρτωμα, διὰ νὰ ἦναι
 γεωμετρικῶς ἡμικύκλιον, ἔπαρεσε νὰ ἀναβαίη ἕως
 εἰς αὐτὸ σχεδόν τοῦ μετώπου τὸ ἄκρον. Ἄλλ' εἰς
 τὸ παράδειγμα τοῦ Ἡλιοδώρου, δὲν ἦτον ἰκανὸν νὰ
 διδάξῃ τὸν μιμητὴν Πρόδρομον, τί πρέσσει νὰ
 προσμένωμεν ἀπὸ τοὺς μιμητὰς τοῦ Προδρό-
 μου;

Τοιοῦτος εἶναι, φίλε μου Ἀλέξανδρε, Νική-
 τας ὁ ἐπωνομαζόμενος Εὐγενειανός. Ἐγραφε καὶ
 αὐτὸς διὰ στίχων ἰαμβικῶν τὰ κατὰ Δροσίλλαν
 καὶ Χαρικλέα, κατὰ μίμησιν τοῦ Προδρόμου, ὡς καυ-
 χᾶται εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴν, « Πόισις κυρίου
 » Νικήτου τοῦ Εὐγενειανοῦ κατὰ μίμησιν τοῦ μα-
 » καρίτου φιλοσόφου τοῦ Προδρόμου ». Ἀπὸ τὴν
 λέξιν « Μακαρίτου » γίνεται πιθανὸν ὅτι ὁ Νική-
 τας ἤκμασε περὶ τὰ τέλη τῆς δωδεκάτης, ἢ κατ'
 αὐτὴν τὴν δεκάτην τρίτην ἑκατονταετηρίδα. Ἐπει-
 δὴ τὸ ποίημά του εἶναι ἔτι ἀνέκδοτον, δὲν εἶναι
 περιττὸν νὰ ἐκθέσω μικρὸν δεῖγμα τῆς εὐφυΐας τοῦ
 Ποιητοῦ, καὶ διὰ νὰ γυμνάζεται εἰς τοῦ καλοῦ τὴν
 κρίσιν ὁ νοῦς τῶν νέων Γραικῶν, καὶ διὰ νὰ μὴν ἐπι-
 θυμήσῃ τις ἀπ' αὐτοῦ νὰ δαπανήσῃ εἰς τοιοῦτου
 Μυθιστοριογράφου ἔκδοσιν τὸν καιρὸν, πράγμα
 πολῦτιμον, μάλιστα εἰς τὴν εὐτυχῶς ἀρχομένην
 τῆς Ἑλλάδος ἀναγέννησιν. Ἴδου λοιπὸν πῶς κατα-
 χερεῖ ὁ ποιητής ¹.

Νῦν τοῦ φεραυγοῦς ἀστεράρχου φωσφόρου

² Ἐκ τοῦ κάτω φάναντος ἡμισφαιρίου,

³ Ἐξ ὠκεανοῦ τῶν ῥοῶν λελουμένου,

Καὶ γῆς τοσαύτης ἐκταθείσης εἰς πλάτος,

⁴ Ἀναδραμόντες εἰς κορυφαίους τόπους,

Πάρθοι παρεμπίπτουσι Βάρζῳ τῇ πόλει,

¹ Χρῆστώ τοὺς ὀλίγους τούτους στίχους εἰς τὴν καλο-
 κάγαθίαν σοφιάτου τινὸς ἀνδρὸς φίλου, ὅστις ἔχει ὀλόκληρον
 ἐν ἀντίγραφον τοῦ Εὐγενειανοῦ.

Οὐχ ὡς κατ' αὐτῆς συγκροτήσοντες μάχην,
 Οὐδ' ὡς βαλοῦντες ριφεπάλξιδας λίθους
 Ἐκ πετροπομπῶν εἰς τὸ τεῖχος ὀργάνων κ. τ. λ.

Περισσότερους στίχους νὰ γράψω δὲν ἔχω δύναμιν,
 φοβούμενος μὴ πάθω τὸ τοῦ Κωμικοῦ,

..... Αἰβοῖ· τουτὶ καὶ δὴ
 Χωρεῖ τὸ κακόν· δότε μοι λεκάνην.

Τοιαῦτα ποιήματα εἶναι βέβαια ἐμπνευσμένα ὄχι
 ἀπὸ τὸν Θεὸν τῆς ἡμέρας, τὸν φωτεινὸν Ἀπόλλω-
 να, ἀλλ' ἀπὸ δαίμονα τινὰ ζοφερὸν καὶ καταχθό-
 νιον. Καιρὸς εἶναι νὰ ἐπανεέλθω εἰς τὸν Ἡλιόδωρον,
 διὰ τὸν ὁποῖον ἔκαμα καὶ τὴν μακρὰν ταύτην παρέκ-
 βασιν.

Ἦκμασεν ὁ Ἡλιόδωρος περὶ τὰ τέλη τῆς τετάρ-
 της ἑκατονταετηρίδος ἀπὸ Χριστοῦ, ἐπὶ τῆς βα-
 σιλείας Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, καὶ Ἀρκαδίου καὶ
 Ὀνωρίου τῶν υἱῶν αὐτοῦ· ἐκατάγετο ἀπὸ τὴν Ἐμι-
 σαν, πόλιν τῆς Φοινίκης, ὄχι μακρὰν ἀπὸ τὸν Ὀρόνην
 ποταμὸν, ἢ ὁποῖα ἐχρημάτισε περίφημος μεταξὺ
 τῶν πόλεων, ὅσαι ἦσαν ὑπὸ τὴν ἐπικράτειαν τῶν
 Σελευκιδῶν, διαδόχων τοῦ Ἀλεξάνδρου, διὰ τὸν
 ναὸν τοῦ Ἀλαγαβάλου, ἢ Ἐλαγαβάλου¹, ἥγουν τοῦ
 Ἡλίου, ὅστις ἐτιμᾶτο εἰς αὐτήν. Ὄθεν καὶ ὁ
 καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἐμισαν μωρὸς Ἀντωνῖνος,

¹ Περὶ τῆς σημασίας καὶ ἐτυμολογίας τοῦ ὀνόματος τού-
 του, ἴδε τοῦ Ἀγγλοῦ Σελδήνου τὸ Περὶ Συρίων Θεῶν σύνταγμα
 σελ. 145 - 156.

ὅταν ἀνέβη εἰς τὸν Αὐτοκρατορικὸν Θρόνον τῆς Ῥώ-
 μης, ἀνηγορεύθη ἱερεὺς τοῦ Ἡλίου, καὶ ἐπωνομά-
 σθη Ἡλιογάβαλος, ἐξελληνίσας τοῦ Συριακοῦ θεοῦ
 τὸ ὄνομα. Ταύτην τὴν Ἡλιολατρείαν πιθανὸν εἶναι
 ὅτι αἰνίττεται καὶ ὁ Ἡλιόδωρος, ὅταν λέγῃ εἰς τὸ
 τέλος τῆς βίβλου (εἰάν ἀληθῶς τὸ τέλος τοῦτο
 εἶναι γραμμένον ἀπὸ τὴν χεῖρά του) «Ὁ συνέταξεν
 » ἀνὴρ Φοίνιξ Ἐμισιπνός, τῶν ἀφ' ἩΛΙΟΥ γένος,
 » Θεοδοσίου παῖς, Ἡλιόδωρος », εἴτε οἱ προπά-
 τορες τοῦ Ἡλιόδωρου ἐφαντάζοντο ὅτι ἐκατάγοντο
 ἀπὸ τὸν Ἡλίον, εἴτε (τὸ πιθανώτερον) ἄλλο
 δὲν ἐνόουν διὰ τοῦ « Ἀφ' Ἡλίου » παρὰ τοῦτο
 μόνον ὅτι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐχρημάτισαν ἱερεῖς εἰς τὸν
 ναὸν τοῦ Ἡλίου. Ὁ Φώτιος ὀνομάζει τὸν Ἡλιόδω-
 ρον Ἀμιιδηνόν· ἀλλὰ τοῦτο, ἂν δὲν ἦναι σφάλμα
 τῆς μνήμης τοῦ Φωτίου, εἶναι γραφικὸν ἀμάρτημα,
 πρῶτον μὲν ὅτι μήτε πόλις εὐρίσκεται ὀνομαζο-
 μένη Ἀμιιδα, ἔπειτα, καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι εἰς
 τὸν Φώτιον ἦτον γραμμένον Ἀμιιδηνός, χωρὶς τοῦ
 ῆ, ἢ Ἀμιδα εἶναι πόλις τῆς Μεσοποταμίας, καὶ
 ὄχι τῆς Φοινίκης. Διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν μήτ' Ἀμι-
 σιπνὸν εἶναι πιθανὸν ὅτι τὸν ὠνόμασεν, ἐπειδὴ ἢ Ἀμι-
 σὸς εἶναι πόλις τοῦ Πόντου.

Ὁ Φώτιος ἀναφέρει μόνον ἀπλῶς ὅτι ὁ Ἡλιό-
 δωρος ἐχρημάτισεν Ἐπίσκοπος· ὁ δὲ Σωκράτης

καὶ Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος¹ προσθέτουν ὅτι καὶ Ἐπίσκοπος τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Τρίκκης, τὴν ὁμοίαν κοινῶς σήμερον ὀνομάζομεν Τρίγκαλα. Λέγουσι πρὸς τούτοις καὶ οἱ δύο, ὅτι συνέγραψε τὰ Αἰθιοπικὰ ἔτι νέος ὢν, καὶ ἐπομένως πρὸ τοῦ τιμηθῆναι μετὰ τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα. Ὅθεν φαίνεται ἀπίθανον τὸ προστιθέμενον ἀπὸ μόνον τὸν Νικηφόρον, ὅτι ἡ ἐγκύριος σύνοδος τῆς Θεσσαλίας ἐπαρόσιαξε τὸν Ἡλιόδωρον ἢ νὰ καύσῃ τὴν Μυθιστορίαν του, ὡς ἀνάγνωσμα ἐπικίνδυνον εἰς τοὺς νέους, ἢ νὰ παραιτηθῆναι τῆς ἐπισκοπῆς, καὶ ὅτι ὁ Ἡλιόδωρος παρὰ τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον ἐπαροτίμησε τοῦ συγγράμματος τὴν σωτηρίαν. Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἡ Ἐκκλησία ἐπολύτει ἀπὸ σοφούς Ἱεράρχας πολλούς, οἱ ὅποιοι δὲν ἦτον τρόπος μῆτε νὰ σκανδαλισθῶσι διὰ τὸν σῶφρονα τῆς Χαρικλείας καὶ τοῦ Θεαγένους ἔρωτα, μῆτε νὰ ἐκβάλωσι τῆς Ἐπισκοπῆς ἀνδρα τόσον σεμνὸν τὰ ἦθη, ὥστε ὑπερέβῃ, νὰ εἴπω οὕτως, καὶ αὐτὰ τῆς σωφροσύνης τὰ ὅρια. Διότι, καθὼς ὁμοφώνως λέγουσι ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Νικηφόρος, ὁ Ἡλιόδωρος ἐχρημάτισεν ἀρχηγὸς εἰς τὴν Θεσσαλίαν τοῦ ἔθους νὰ καθαιρῶνται ὅσοι Κληρικοὶ ἐφύλαττον τὰς γυναῖκας, μετὰ τὰς ὁποίας νομίμως ἦσαν ἐνωμένοι πρὶν ἐμβῶσιν εἰς τὸν Κλῆ-

¹ Σωκρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Ε, κβ', καὶ Νικηφόρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. ΙΒ, λδ.

ρον, ὅποτεν καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολὴν εἰς ἐκείνους τοὺς χρόνους οἱ ἱερωμένοι ὅλοι χωρὶς ἐξαιρέσεως εἶχον τὴν ἐξουσίαν νὰ φυλάττωσι τὰς ἰδίας γυναῖκας, ὥστε καὶ παῖδας, καθὼς λέγει ὁ Σωκράτης, γεννημένους εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς, εἶχον ἀπ' αὐτοὺς πολλοί. Ἐπειτα, ἂν ὁ Ἡλιόδωρος ἐκρίθη ἀνάξιος τῆς ἐπισκοπῆς διὰ τὸ σύγγραμμά του, διὰ τὶ τὸν ἐχειροτόνησαν Ἐπίσκοπον; καὶ ἂν ἀληθῶς ἐζήτησαν τοῦ βιβλίου τὸν ἀφανισμόν, δὲν εἶναι φανερόν ὅτι ἐζήτουν ἀπ' αὐτὸν πρᾶγμα ἀδύνατον; ἐπειδὴ φυσικὰ πολλὰ ἀντίγραφα ἦσαν ἤδη εἰς ἀνθρώπους καὶ τόπους διαφόρους σκορπισμένα ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς νεότητος τοῦ συγγραφέως ἕως οὗ ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος.

Δὲν ἐξετάζω ἐνταῦθα, ἂν ἔχη βάσιν νὰ σταθῇ ἡ γνώμη τῶν ὅσοι θέλουν, ὅτι ὁ Μυθιστοριογράφος Ἡλιόδωρος, καὶ ὁ Ἡλιόδωρος ἐπίσκοπος τῆς Τρίκκης εἶναι δύο διάφορα πρόσωπα. Παραλογώτεροι πολλὰ εἶναι ὅσοι μῆτε χριστιανὸν πιστεύουσι τὸν συγγραφέα τῶν Αἰθιοπικῶν. Καὶ ἂν μᾶς ἔλειπον περὶ τούτου αἱ μαρτυρίαι τοῦ Σωκράτους, τοῦ Φωτίου, καὶ τοῦ Νικηφόρου, ἢ μετὰ προσοχῆς ἀναγνωσις τοῦ βιβλίου ἀρκεῖ νὰ μᾶς πιστώσῃ περὶ τῆς θρησκείας τοῦ γράφαντος. Λέξεις, φράσεις, ἀπὸ τὰς ἐκκλησιαστικὰς τῶν χριστιανῶν βίβλους, αἰνίξεις εἰς ἱστορίας καὶ συνηθείας χριστιανικὰς, εὐρίσκονται

εὐρίσκονται κατεσπαρμένοι εἰς διάφορα μέρη τῶν Αἰθιοπικῶν τσαῦται, ὥστε εἶναι δύσκολον εἰς τὸν ἀναγνώστην νὰ ἀμφιβάλῃ ἂν ὁ συγγραφεὺς ἦτον χριστιανός.

Παρὰ τὴν Μυθιστορίαν ταύτην ἔγραψεν, ὡς λέγουσιν, ὁ Ἡλιόδωρος καὶ περὶ Χημείας, ἥγουν τῆς τέχνης τοῦ κατασκευάζειν χρυσὸν ἢ ἄργυρον. Ἐνδεχόμενον νὰ ἠπατήθῃ εἰς τὸν καιρὸν τῆς νεότητος καὶ αὐτὸς, καθὼς ἄλλοι πολλοὶ, ἀπὸ ταύτην τὴν ματαιοπονίαν, ὀνομαζομένην ἀπὸ τοὺς μαροσόφους αὐτῆς διδασκάλους, «Θείαν καὶ ἱεράν τέχνην», ὅποια πρέπει νὰ ὀνομάζεται ἀληθῶς σήμερον ἢ μήτηρ τῶν περισσοτέρων τεχνῶν, ἢ θαυμάσιος ἐπιστήμη τῆς Χημείας· ὅτι δὲ τὸ εἰς τὸν Ἡλιόδωρον ἀναφερόμενον ὀλιγοστιχον ποιημάτιον περὶ Χημείας, καὶ σωζόμενον ὀλόκληρον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Φαβρικίου¹, εἶναι ἀληθῶς τοῦ Ἡλιοδώρου γέννημα, τοῦτο, φίλε μου Ἀλέξανδρε, ὅστις πιστεύει,

Οὐ ποτ' ἐκ ταύτου μεθ' ἡμῶν πίεται ποτηρίου.

Ἰκανὸν εἶναι νὰ ἀναγνώσῃ τις μίαν μόνην δεκάδα στίχων, διὰ νὰ πληροφορηθῇ, ὅτι τὸ τρισβάρβαρον καὶ κατὰ τὸν νοῦν καὶ κατὰ τὴν φράσιν ποιημάτιον τοῦτο, ἀπὸ τὸ ὅποῖον τῶν Αἰθιοπικῶν ἢ ευφράδεια διαφέρει ὅσον ἢ ἡμέρα τῆς νυκτὸς, εἶναι

¹ Τόμ. Η, σελ. 119·126, Ἐκδ. Ἀρλεσιῶν.

γέννημα τῆς δωδεκάτης ἢ τρισκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος. Ὁ συγγραφεὺς, διὰ τὰ τὸ διαδώσῃ μὲ περισσοτέραν εὐκολίαν, ἐπέγραψεν εἰς αὐτὸ ψευδῶς καὶ τὸ περίφημον ὄνομα τοῦ Ἡλιοδώρου, καὶ τὸ ἔτι περιφημότερον τοῦ Ἀυτοκράτορος Θεοδοσίου, πρὸς τὸν ὁποῖον ὑποθέτει ὅτι τὸ προσφανεῖ ὁ Ἡλιόδωρος.

Ἐὰν ἡ Μυθιστορία, διὰ τὰ ἦναι ἐντεχνος, ἦγουν ἀληθῶς δραματικὴ, πρέπει νὰ ἔχη, καθὼς τὰ δραματικὰ ποιήματα, Δέσιν, Λύσιν, Περιπέλειαν, Ἐπεισόδια, καὶ σχεδὸν ὅλα ὅσα ἀναφέρει εἰς τὸ περὶ Ποιητικῆς, ὡς κανόνας τῆς τέχνης, ὁ Ἀριστοτέλης, τὰ Αἰθιοπικὰ εἶναι ἀναμφιβόλως παρὰ τὰς σωζομένας ὅλας Ἑλληνικὰς Μυθιστορίας ἢ ἐντελεστέρα. Ἀρχεῖται ὁ συγγραφεὺς τῆς διηγήσεως ἀπὸ τὸ μέσον, καὶ νὰ εἴπω οὕτως, ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς ὑποθέσεως, ἦγουν ἀπὸ τὴν ὥραν ἐκείνην, ὅταν ἔφθασαν ὁ Θεαγένης καὶ ἡ Χαρίκλεια εἰς τὴν Αἴγυπτον αἰχμάλωτοι· τὰ πρὸ τούτων συμβάντα εὐρίσκονται εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ Δευτέρου βιβλίου, καὶ ἀκολουθοῦν μέχρι σχεδὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Ἐκτου, ὅθεν ἐπανέρχεται πάλιν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπου διέκοψε τὸν λόγον, διὰ τὰ διηγηθῆ τὰς προτέρας τύχαι τῶν νέων. Παρομοίως ἡ ἀρχὴ τῶν τυχῶν τοῦ Ὀδυσσεύς, ὅταν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Τρωάδα, εὐρίσκεται εἰς τὴν ὀγδόην Ῥαψωδίαν τῆς Ὀδυσσεΐας,

τῆς ὁποίας τὴν πρώτην καταχερεῖ ὁ Θαυμαστός Ὀμηρος, ὅταν ὁ Ὀδυσσεὺς ἦτον εἰς τῆς Καλυψοῦς τὴν νῆσον. Τὴν αὐτὴν τέχνην ἔχουσι καὶ τὰ ἑπεισόδια τῶν Αἰθιοπικῶν ὅλα σχεδόν· ἤγουν εἶναι συμπεπωλεγμένα μετὰ τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν εἰς πρόσωπον, ὥστ' ὄχι μόνον δὲν βλάβουσι τὴν ἐνότητα τοῦ δράματος, ἀλλὰ φαίνονται μέρη ἀναγκαῖα, τὰ ὁποῖα νὰ ἀποσπάσῃ ἢ νὰ μετακινήσῃ τις δὲν ἐμπορεῖ χωρὶς νὰ κατασπαράξῃ ὅλον τὸ δράμα. Καὶ εἰς τοῦτο ἠκολούθησεν ὁ Ἡλιόδωρος τὸν κανόνα τοῦ Ἀριστοτέλους¹ « Χρὴ οὖν . . . καὶ τὸν μῦθον, ἐπεὶ » πρᾶξεως μίμησις ἐστὶ, μιᾶς τε εἶναι, καὶ ταύτης ὅλης, καὶ τὰ μέρη συνεστάναι τῶν πραγμάτων » οὕτως, ὥστε μετατιθεμένου τινός μέρους, ἢ ἀφαιρουμένου, διαφέρεσθαι καὶ κινεῖσθαι τὸ ὅλον· ὁ γὰρ προσὸν, ἢ μὴ προσὸν, μηδὲν ποιεῖ ἐπίδηλον, » οὐδὲ μόνιον τοῦ ὅλου ἐστὶ ».

Τὸ αὐτὸ λέγω καὶ περὶ τῆς Ἡθοποιοῖας τῶν Αἰθιοπικῶν. Ἐὰν, ὡς διδάσκει ὁ Ἀριστοτέλης², τὰ ἤθη πρέσῃ νὰ παριστάνωνται τοιαῦτα, ὁποῖα ἀρμόζουσιν εἰς τὸν λόγοντα, ἤγουν νὰ ἦναι κατάλληλα εἰς τὸ γένος, εἰς τὴν ἡλικίαν, εἰς τὸ ἐπάγγελμα, εἰς τὸ πάθος, καὶ τὰς ἄλλας ὅλας περιστάσεις, εἰς ὅσας εὐρίσκειται ὁ λέγων ἢ πράττων τὴν ἄραν ἐκεί-

¹ Περὶ Ποιητικ. κεφ. Η.

² Αὐτόθ. κεφ. ΙΕ.

νην, εἰν (λέγω) τοιαῦτα πρέσβη νὰ ἦναι τὰ ἦθη, εὐδοκιμεῖ καὶ κατὰ τοῦτο ὁ Ἡλιόδωρος. Τίς ἠδύνατο νὰ παρασλήσῃ πιθανώτερον τὴν ἠλίθιον εὐπιστίαν τοῦ Ἀριστίππου, κοινὴν εἰς ὅλους τοὺς γηραλέους, ὅσοι λαμβάνουσι γυναῖκας νέας; τίς τὸν ἄθεσμον ἔρωτα τῆς Δημαινέτης; τὴν νεανικὴν ἀπλότηλα τοῦ Κνήμωνος, καὶ τῆς Θεραπαίνης Θίσβης τὰς πανουργίας; τίς πάλιν τῆς Ἀρσάκης τὴν ἐρωτομανίαν, καὶ τῆς Κυβέλης τὰς μαστροπικὰς δολιότητες; Ἐὰν ἐξετάσωμεν τὸ ἦθος τοῦ ἱερέως Καλασίριδος, αὐτὸ σύγκειται ἀπὸ πολλὰ μέρη ἐναντία, ὅχι ὁμῶς ἀπιθάνως συμπεπλεγμένα. Ἄνθρωπος ἀνάρετος καὶ σεμνὸς τὰ ἦθη, ἐπειδὴ παραιτεῖται καὶ ἱερατείαν καὶ πατρίδα, διὰ νὰ μὴ σαγηνευθῇ ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῆς πόρνης Ροδάπιδος· καὶ μὲν ὅλον τοῦτο ἢ διαγωγὴ του φαίνεται ὄχι μόνον δεισιδαιμονεστιάτη, ἀλλὰ καὶ ὑποκριτικὴ πρόσθετος ὅτι ἐφάνη καὶ ἄδικος καὶ ἀχάριστος εἰς τὸν φίλον αὐτοῦ Χαρικλέα, συμβουλεύσας καὶ συνεργήσας τῆς Χαρικλείας τὴν ἀρπαγὴν. Εὐκόλα πιθανολογοῦνται ὅλα ταῦτα ἀπὸ τὴν φύσιν τῆς Θρησκείας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη καὶ τῆς ἱερωσύνης τῶν Θεῶν, τὴν ὁποίαν ἐπαγγέλλετο. Ὅταν ὁ βωμὸς τῆς Θρησκείας δὲν θεμελιοῦται εἰς τὴν ἀλήθειαν, τί παράδοξον ἂν κλονῆται καμμίαν φορὰν καὶ ἡ ἀρετὴ τῶν ὅσοι ἐπιστηρίζονται εἰς αὐ-

τόν; Ἡ Ἑλένη ἦτον βέβαια ἀσελγεστάτη μοιχαλὶς, ἀδικοὶ ἦσαν οἱ Τρῶες, οἱ ὁποῖοι δὲν ἤθελον νὰ τὴν ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸν ἄνδρα της, καὶ ἀνόητοι οἱ Ἕλληνες, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἄρπαγες τῶν ἀλλοτρίων, ἐπειδὴ μὲ πρόφασιν ἐκδικήσεως ἔχυσαν τόσον αἷμα εἰς ὀλόκληρον δέκα χρόνων διάστημα· καὶ ὁμως μοιχείαν, ἀδικίαν, αἱματοχυσίαν, καὶ τοσαῦτα πάνδεινα κακὰ, τ' ἀποδίδει ὅλα ὁ Ὀμηρος εἰς τῶν θεῶν τὴν βούλησιν (Ὀδυσσ. Ρ, 118),

Ἐνθ' ἴδον Ἀργεῖν Ἑλένην, ἧς ἕνεκα πολλὰ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν.

Ὅταν ὁ Ἀγαμέμνων ἤρωασε τὴν Βρισηίδα ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Ἀχιλλέως, ἔπραξεν ἀναμφιβόλως πρᾶξιν ἀσελγεστάτου τυράννου. καὶ μ' ὅλον τοῦτο, ἀκουε πῶς ἀπολογεῖται (Ἰλιάδ. Γ, 86),

..... Ἐγὼ δ' οὐκ αἰτίος εἰμι,
Ἄλλὰ Ζεὺς καὶ μοῖρα, καὶ ἠεροφοῖτις Ἐρινυς,
Οἳ τέ μοι εἰν ἀγορῇ φρεσὶν ἔμβαλον ἄγριον ἄτην.

Καὶ οὕτω μὲν ὁ Ἀγαμέμνων· ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ μητροκλόνος Ὀρέστης, μήπως ἀπολογεῖται εὐσεβέστερον, ὅταν λέγῃ ὅτι ὁ Ἀπόλλων τὸν ἐκίνησεν εἰς τὸ νὰ σφάξῃ τὴν μητέρα του, καὶ ὅτι ἐκεῖνος ἔπρεπε νὰ κολασθῇ ἀντ' αὐτοῦ (Εὐριπίδ. Ὀρέστ. 594);

Τούτῳ πιθόμενος, τὴν τεκοῦσαν ἔκτανον·

Ἐκεῖνον ἠγεῖσθ' ἀνόσιον καὶ κτείνετε·

Ἐκεῖνος ἤμαρ, οὐκ ἐγώ· τί χρῆν με δρᾶν;

Τί παράδοξον λοιπὸν, ἀφ' οὗ ὁ αὐτὸς οὗτος Ἀπόλ-

λων ὑπεδέχθη τὸν Καλάσιριν εἰς τοὺς Δελφούς, καὶ προεῖπε (τὸ ὁποῖον θέλει νὰ εἶπῃ ἐσυμβούλευσε) τὴν ἀρπαγὴν τῆς Χαρικλείας εἰς αὐτὸν, τί παράδοξον, λέγω, ἐὰν ὁ σεμνὸς καὶ σώφρων Καλάσιρις ἐγένεν ὑπουργὸς τῆς βουλῆς τοῦ Θεοῦ του; τί παράδοξον, ἂν ἐκρίνε δίκαιον νὰ ἀρπάσῃ τὴν κόρην ἀπὸ τὸν Θετὸν αὐτῆς πατέρα, διὰ νὰ τὴν ἀποκαταστήσῃ εἰς τοὺς γνησίους αὐτῆς γονεῖς; Παράδοξον ἤθελεν ἴσως δόξει τινὰ, ὅτι δὲν ἐπενόησεν ἄλλον τρόπον δικαιότερον ἀποκαταστάσεως ὁ Καλάσιρις, ἢ μᾶλλον αὐτὸς ὁ Ἡλιόδωρος, οἷον, παραδείγματος χάριν, νὰ σπουδάσῃ νὰ τὴν ἐπάρῃ μὲ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Χαρικλέους. Ἄλλ' ὅμως, ἐὰν ἐπραττεν εἰς τοῦτον τὸν τρόπον, ἢ δὲν ἐπέειθετο ὁ Χαρικλῆς, καὶ τὸ δράμα ἐλάμβανε τέλος, ἢ, ἂν ἐπέειθετο, γίνεται πιθανὸν ὅτι ἤθελε καὶ συνοδεύσει τὴν Χαρίκλειαν, καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην, καὶ διὰ τὴν ἐλπίδα ἢ ἀπολαύσει καὶ αὐτὸς πλοῦτον καὶ τιμὴν ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς, τῶν ὁποίων ἔσωσε τὴν θυγατέρα. Ἄλλὰ, συνοδεύοντος τοῦ Χαρικλέους, πῶς ἦτον δυνατὸν νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ ὁ Θεαγένης; ὡς ἐραστής; ἀλλὰ τοῦτο ἔβαλλεν εἰς ὑποψίαν τὸν Χαρικλέα μὴν ἦτον πλάσμα ἢ αἰτίσις τοῦ Καλασίριδος; ὡς ἄλλο τι πρόσωπον ἐπιφέρων; ἀλλὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ γενήσῃ ἄλλας ἀπάτας, ἄλλας ὑποκρίσεις, χειρο-

τέρας ἴσως τῆς πρώτης ἔπρεπε νὰ μετακινήσῃ ὅλην τὴν ἐξῆς διάθεσιν τοῦ δράματος ἔπρεπε νὰ δώσῃ καὶ εἰς τὸν Χαρικλέα ἀρμόζον πρόσωπον εἰς ὅλην τὴν ὁδοιπορίαν μέχρι τῆς Αἰθιοπίας. Τῶν μυθιστοριῶν ὅστις ὀρθῶς θέλει νὰ κρίνῃ τὴν πιθανότηλα, πρέπει νὰ θεωρῇ ὅλην ἐν ταύτῳ τὴν πλοκὴν τοῦ δράματος καὶ αὐτὴ εἰς τὸν Ἡλιόδωρον εἶναι τοιαύτη, ὥστε μετακινεῖ τὸ ὅλον, ὅστις ἤθελε μετακινήσει ἐν μόνον μέρος ἀπὸ τὸν τόπον του.

Διὰ νὰ μὴ πάθωμεν, φίλε μου Ἀλέξανδρε, τὸ πάθος πολλῶν Ἐκδοτῶν, οἱ ὁποῖοι εἰς τοὺς παρ' αὐτῶν ἐκδιδομένους συγγραφεῖς ἐκθειάζουσι καὶ αὐτὰ τὰ προφανῆ σφάλματα, δίκαιον εἶναι νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν λείπουσιν ἀπὸ τὸν Ἡλιόδωρον καὶ ἀπίθανα τινὰ, καὶ ἐναντία εἰς τοὺς κανόνας τοῦ δράματος. Παρέστησα ὀλίγα εἰς τὰς σημειώσεις, ἀφήσας τὰ περισσότερα εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἀναγνώσκοντος. Ἀρκεῖ λοιπὸν ἐνλαῦθα νὰ σημειώσω τὸ ἀνοσιγον καὶ ἀτυχέστατον ἐπεισόδιον τῆς Ἰσιάδος, τοῦ ὁποῖου διὰ νὰ φανῇ προδηλότερον ἢ ἀναρμοστία, δὲν εἶναι ἴσως ἔξω τοῦ καιροῦ νὰ τὸ ἐκτοπίσωμεν μὲ κατὰ πολλὰ ὀλίγων λέξεων μεταβολὴν, ἀναγινώσκοντες (σελ. 227) οὕτως, « Ἄρλι γὰρ ἐξήκοντά που σιάδια διανύσασι, καὶ ἤδη » τῇ κώμῃ, καθ' ἣν ὁ Μιθράνης διῆτε, πλησιάζουσι, » γνώριμός τις τοῦ Ναυσικλέους ἐντυγχάνει, καὶ

» ὅσοι προθυμοῖντο οὕτως ἐσπουδαμένως ἌΝ-
 » ΗΡΩΤΑ. ὩΣ ΔΕ, ὅτι παρὰ τὸν Μιθράνην ἐσπου-
 » δάκασιν, ἀπεκρίναντο, Ἄλλα μάτην ὑμῖν, ἔφη,
 » κ. τ. λ. ». Δεκαεξὶ ὁλοκλήρους στίχους ἐξαλείφω
 μεταξὺ τοῦ ἌΝΗΡΩΤΑ καὶ τοῦ ὩΣ ΔΕ, καὶ ὁμως
 ἢ διήγησις ἀντὶ νὰ κολοβωθῆ, ἔγινε καὶ γοργοτέρα
 καὶ πολὺ πιθανωτέρα. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ περὶ
 τῆς Ἰσιάδος διήγημα ἐκλωπίζεται, χωρὶς νὰ πάθῃ
 τι τοῦ δράματος ἢ συμπλοκῆ, μὴτ' εἰς τὴν παροῦ-
 σαν μὴτ' εἰς τὴν ἐξῆς αὐτῆς διάθεσιν, εἶναι ἀνάρ-
 μοστον, εἶναι περιττὸν, εἶναι, εἰς ὀλίγα λόγια,
 παντάπασιν ἀτεχνον ἐπεισόδιον, κατὰ τὸν κανόνα
 τοῦ Ἀριστοτέλους, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν αὐτῆς τῆς ὀρ-
 θῆς κρίσεως, « Ὁ γὰρ προσὸν, ἢ μὴ προσὸν, μη-
 « δὲν ποιεῖ ἐπίδηλον, οὐδὲ μόνιον τοῦ ὅλου ἐστί ».

Δὲν εἶναι, φίλε μου Ἀλέξανδρε, μόνοι οἱ κα-
 νόνες οὗτοι, τοὺς ὁποίους χρεωστεῖ νὰ φυλάσῃ ὁ
 Μυθιστοριογράφος. Αὐτὸ τῆς Μυθιστορίας τὸ νόμα
 ἱκανῶς διδάσκει, ὅτι τὸ δράμα δὲν περιορίζεται
 εἰς μόνον ἀπλῶς τὸν μῦθον, ἀλλ' ἔχει ἐξ ἀνάγκης
 καὶ μέρος τι ἱστορικόν. Συγχωρεῖται βέβαια εἰς τὸν
 συγγραφέα, νὰ πλάσῃ, ὡς τὸν δόξει, τὰ πρόσ-
 ωπα τοῦ δράματος, νὰ δώσῃ εἰς αὐτὰ ὅ, τι ὄνο-
 μα, καὶ νὰ τὰ θέσῃ εἰς ὅτινα τόπον ἀρέσει τὴν
 φαντασίαν του· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ πλαστὰ ταῦτα
 πρόσωπα δὲν κατοικοῦν τὴν Σελήνην, ἀλλ' ὑπο-
 θέτονται

θέτονται ὅτι ἐγεννήθησαν, ἀνετράφησαν, καὶ ἐνεργοῦν εἰς μέρη διωρισμένα καὶ μεταξὺ διωρισμένων ἔθνων τῆς Οἰκουμένης, δὲν εἶναι συγχωρημένον εἰς αὐτὸν νὰ ψεύδεται μήτ' εἰς τὴν γεωγραφίαν τοῦ τόπου, μήτ' εἰς τὴν διήγησιν τῶν ἡθῶν τοῦ ἔθνους, ὅπου πλάττει τὴν σκηνὴν του δράματος. Καὶ ὁ κανὼν οὗτος ἐπιστηρίζεται εἰς τὴν ἀπλήν ταύτην θεωρίαν. Τὸ τέλος τοῦ ψεύδους τῆς Μυθιστορίας εἶναι ἡ ἡδονὴ τοῦ ἀναγινώσκοντος· δὲν λέγω τὴν ἡδονὴν, τὴν ὁποίαν ἔχομεν κοινὴν μετὰ τὰ κλήνη, καὶ τὴν ὁποίαν μόνην τέλος ὅλων αὐτῶν τῶν πράξεων προβάλλουσιν, ὅσοι ἔμαθον νὰ ζῶσιν ὡς κλήνη ἡδονὴν ἀξίαν λογικοῦ ζώου μάλιστα ὀνομάζω ἐκείνην, ἥτις γεννᾶται ἀπὸ τὴν ἔρευναν τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν, καὶ τοῦ τρόπου, μετὸν ὁποῖον τελειοῦνται κατὰ μικρὸν ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα. Ἀλλὰ ποίαν ἡδονὴν τοιαύτην δύναται τις ν' ἀπολαύσῃ ἀπὸ συγγραφέα, ὅστις μετακινεῖ τὰ ὄρια, καὶ συγχέει τὰ ἡθῆ τῶν διαφόρων ἔθνων, ὅστις, καθ' ὑπόθεσιν, μεταβάλλει τὰς τοποθεσίας τῶν πόλεων, καὶ τὰ ρεύματα τῶν ποταμῶν, ὅστις μεταφέρει τὰς παραθαλασσίους εἰς τὴν μεσόγειον, καὶ τὰς μεσογείους πόλεις πρὸς τὴν θάλασσαν, ὅστις δίδει Ἑλληνικὰ εἰς τοὺς βαρβάρους, καὶ βάρβαρα εἰς τοὺς Ἕλληνας ἡθῆ. Ὁ τοιοῦτος ψεύδεται χωρὶς καρπὸν,

ἢ δι' ἀγνοίαν τῆς ἱστορίας, ἢ διὰ κακότυχον τῆς
 διανοίας ἀκρισίαν. Ἐὰν ἐξετάσωμεν τὰς τοπογρα-
 φίας καὶ τὰς ἐθνικὰς ἠθογραφίας τῶν Αἰθιοπι-
 κῶν, φέλομεν εὐρεῖ καὶ εἰς αὐτάς, ἂν ὄχι ἀναμάρ-
 τητον κατὰ πάντα, ἱκανῶς εἰδήμονα καὶ λελογισ-
 μένον τὸν Ἡλιόδωρον.

Συγχωρεῖται, εἶπα, εἰς τὸν Μυθιστοριογράφον
 νὰ ὀνομάζη τὰ πρόσωπα τοῦ δράματος, ὡς τὸν
 δόξει· καὶ ὅμως μήτε τοῦτο τὸ μέρος δὲν εἶναι
 παντάτασιν ἐλεύθερον ἀπὸ κανόνας. Κανεὶς δὲν
 ἤθελεν ὑποφέρει, παραδείγματος χάριν, νὰ ἀκούη
 Αἰγυπτίους ὀνομαζομένους μὲ Ἑλληνικὰ, ἢ Ἑλλη-
 νας μὲ Αἰγυπτιακὰ ὀνόματα. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ μή-
 τε τῶν Ἑθνικῶν ὀνομάτων μόνη ἢ κατ'ἀλληλος φέ-
 σις· ζητεῖ πρὸς τούτοις καὶ ποίαν εὐαρμοσίαν, ἢ
 ὁποῖα κρέμεται ἀπὸ τοῦ νοῦς τὴν εὐφυίαν καὶ πο-
 λυμάθειαν, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴν εὐτυχῆ συζυ-
 γίαν τῶν ἐννοιῶν. Τοιοῦτον εἶναι εἰς τὸν Ἡλιόδω-
 ρον τὸ ὄνομα τοῦ Θεαγένους. Ἐπειδὴ τὸν πρωτ-
 αγωνιστὴν τοῦλον τοῦ δράματος ἐμελλε νὰ μᾶς παρα-
 στήσῃ νικητὴν εἰς τὰ Πύθια, νικητὴν εἰς τὸν κατὰ
 τῶν ἀγρίων ληστῶν πόλεμον, νικητὴν τέλος
 πάντων εἰς τὴν Μερόην καὶ τοῦ ταύρου, τὸν ὁποῖον
 κατεδάμασε, καὶ τοῦ ὑπερηφάνου Αἰθίοπος, τὸν
 ὁποῖον ἐκαλαπώνεσε, τί ἄλλ' ὄνομα προσφυσέτε-
 ρον ἢ δύνατο νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν ἢ λαμπρὰ καὶ πλου-

σία τοῦ Ἡλιοδώρου φαντασία παρά τ' ὄνομα τοῦ
καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα περιφήμου, διὰ τὰς ἀνα-
ριθμήτους αὐτοῦ νίκας, Θεαγένους τοῦ Θασίου¹ ;
Μακρὸν, εἰς πολλὰ μέρη ἀδύνατον, καὶ παντα-
χοῦ σχεδὸν ὀλίγον ὠφέλιμον ἤθελεν εἶσθαι νὰ ἐξ-
ετάσω τὰ λοιπὰ ὀνόματα, ὅσα εὐρίσκονται εἰς
τὴν Μυθιστορίαν ταύτην, καὶ περὶ τῶν ὁμοίων
λέγω τι καὶ εἰς τὰς σημειώσεις.

Περὶ δὲ τοῦ χαρακτῆρος, ἢ τῆς ἰδέας τοῦ λόγου,
τῶν Αἰθιοπικῶν, ἱκανὴ εἶναι ἡ περὶ ταύτης κρίσις
τοῦ Φωλίου καὶ τοῦ Ψελλοῦ, τὴν ὁμοίαν θέλεις εὐρεῖ
γεγραμμένην μετὰ τὴν παροῦσαν ἐπιστολήν. Τὸ ἄξιον
ὅμως σημειώσεως, φίλε μου, τὸ ὁμοῖον μὴτ' ὁ
Φώτιος μὴτ' ὁ Ψελλός, ἢ δὲν ἐπεριεργάσθησαν, ἢ
δὲν ἐκρίναν ἀναγκαῖον νὰ σημειώσωσιν, εἶναι ὅτι τὸ
περισσότερον τοῦ δράματος μέρος εἶναι μίμησις
καὶ παρωδία διαφόρων παλαιῶν συγγραφέων, ὡς
ἐπὶ τὸ πλεῖστον ποιητῶν, καὶ ἐξαιρέτως τοῦ Ὀμή-
ρου καὶ τοῦ Εὐριπίδου· ἀλλὰ μίμησις τόσον ἐντε-
χνος, ὥστε τὰ κλέμματα φαίνονται γεννήματα τῆς
κεφαλῆς τοῦ Ἡλιοδώρου· εἶναι, νὰ εἶπω οὕτως,
ἀληθῆς κέντρων, ἢ γουν ἔνδυμα συρραμένον ἀπὸ
διάφορα κομμάτια, συρραμένον ὅμως τόσον ἐπιδέ-
ξια, ὥστε εἰς ὀλίγα μέρη βλέπει τις τὰ ῥάμμα-
τα καὶ τοὺς κλωστῆρας, ἀλλὰ φαίνεται μονοσάμα-

¹ Ἴδε τὰς σημειώσεις μου, σελ. 15.

τον ὑφαντὸν ἀνωθεν ἕως κάτω λαμπρὸν ἔνδυμα.

Εἰς τοῦ Ἡλιοδώρου τοὺς χρόνους καὶ τινὰς ἐκατονταετηρίδας πρότερον, ἢ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἦτον σχεδὸν νενεκρωμένη· ὅθεν ὅσοι συνέγραφον Ἑλληνιστὶ τότε, ἄλλο δὲν ἔκαμνον παρὰ νὰ μιμῶνται τοὺς παλαιούς συγγραφεῖς. Κατὰ τὸν διάφορον τρόπον τῆς μιμήσεως ἐμπορεῖ τις νὰ τοὺς διαιρέσῃ εἰς δύο γενικὰς κλάσεις. Ἡ πρώτη εἶναι ἐκείνων, ὅσοι ἕνα μόνον ἀπὸ τοὺς παλαιούς, ὡς τύπον καὶ ὑπογραμμὸν τῆς φράσεως, ἠκολούθουν· καὶ αὐτοὶ, καθὼς εὐκόλα καταλαμβάνεις, δὲν ἦσαν οἱ πλέον εὐφυεῖς μιμηταί, ἐπειδὴ, μὴν εὐρίσκοντες πολλάκις εἰς τὸν ἐκλεκτὸν αὐτῶν συγγραφέα τὰς ἀναγκαίας λέξεις ἢ φράσεις, διὰ νὰ παραστήσωσι τοὺς ἰδίους αὐτῶν λογισμούς, ἐπρωτίμων νὰ συρράπτωσι καὶ τὰς ἐννοίας τοῦ συγγραφέως μὲ τὰς ἰδικὰς των, ὅσον ἀσύρραπτοι, ὅσον ἀσυνάρμοστοι καὶ ἂν ἦσαν. Τούτους τοὺς πιθήκους περιπαίξει πολλάκις μὲ τὴν συνεισθισμένην αὐτοῦ ἀστειότητα ὁ Λουκιανός. Εἰς τόσιν ἀναισχυλίαν ἔφθασαν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, ὥστε νὰ μεταφέρωσιν αὐτολεξεῖ εἰς τὰ ἴδια συντάγματα περιόδους ὀλοκλήρους τῶν παλαιῶν, καὶ μὲ τὰς περιόδους αὐτὰ τὰ ἱστορούμενα πράγματα, ὀλίγον φροντίζοντες ἂν ἦσαν ὅμοια μὲ τὰ συμβάντα, περὶ τῶν ὁποίων αὐτοὶ ἔγραφον. Ἠθέλησέ τις νὰ γράψῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ πολέμου τῶν Ῥωμαίων πρὸς τοὺς Πάρ-

θους, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Θουκυδίδου καὶ τὸν ἐμιμήθη τόσο ἀκριβῶς, ὥστε, ἐπειδὴ εἰς τὸν ἀμίμητον τοῦτον ἱστορικὸν εὐρίσκειται πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἡ θαυμαστὴ διήγησις τοῦ λοιμοῦ τοῦ συμβάντος εἰς τὰς Ἀθήνας κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὁ μιμητὴς, μὴν ὑποφέρων νὰ λείπῃ τοιοῦτον γλυκὺ πρᾶγμα, καὶ λαμπρὸν στόλισμα ἀπὸ τὴν ἰδικὴν του, ἐξέρασε λοιμὸν ὀλέθριον (ἀπὸ μόνον δηλαδὴ τὸν κάλαμον αὐτοῦ) εἰς τὴν ταλαίπωρον πόλιν τῶν Νισιβηνῶν ¹.

Εἰς τὴν δευτέραν κλάσιν τῶν μιμητῶν καταριθμῶ ἐκείνους, ὅσοι ἀδιαφόρως ἐμιμήθησαν ὅλους τοὺς παλαιούς συγγραφεῖς, ἀπανθίζοντες ἀφ' ἑκάστου ὃ, τι τοὺς ἐφαίνετο καλὸν ἢ ἀναγκαῖον εἰς τὸ νὰ ἐκφράσωσι τὰς ἐννοίας των. Τοῦτο καὶ ἔκρινον ὀρθῶς οὗτοι, ὅτι γράφοντες περὶ διαφόρων πραγμάτων, εὐκολώτερον εἰς πολλοὺς παρ' εἰς ἓνα μόνον ἤθελαν εὐρεῖ τὴν ἀναγκαίαν ὕλην τῶν λέξεων. Ἀλλὰ καὶ τούτους ἐμπορεῖ τις νὰ τοὺς ὑποδιαιρέσῃ εἰς δύο εἶδη πολλὰ διάφορα. Οἱ πλεονᾶτεχοι εἶναι ἐκεῖνοι, ὅσοι συνέωλεξαν τὰς διαφόρους φράσεις καὶ ῥήσεις τῶν συγγραφέων εἰς τρόπον ὥστε δὲν ἔκαμαν ἀπ' αὐτὰς παρὰ ποικίλην καὶ γε-

¹ « Τί ἂν σοι τὰ λοιπὰ λέγοιμι; . . . οἷον Νισιβηνοῖς λοιπὸν τοῖς μὴ τὰ Ῥωμαίων αἰρουμένοις ἐπήγαγε, παρὰ Θουκυδίδου χρυσάμενος ὅλον ἄρδην, πλὴν μόνου τοῦ Πελασγικοῦ, κ. τ. λ. », Λουκιαν. Πῶς δεῖ Ἱστορ. συγγρ. § 15.

λοιώδη σύγκλωσιν τῶν ἀσυγκλώστων, παρομοίαν
 μὲ τὰ λεγόμενα θέματα, τὰ ὁποῖα συνθέτομεν
 παῖδες ὄντες εἰς τὰ φρονιστήρια, θαυμάζοντες ἑαυ-
 τοὺς, καὶ, τὸ δυστυχέστερον, θαυμαζόμενοι πολ-
 λάκις ἀπὸ γερωνόπαιδας διδασκάλους. Ἐπεπό-
 λασε μάλιστα τὸ εἶδος τοῦτο τῶν συγγραφέων,
 κατὰ τὴν τέλειν, πέμπτην καὶ τὰς καθεξῆς ἐκα-
 τονταετηρίδας, καθ' ὅσον πύξανε ἡ χυδαιότης τοῦ
 Ἑλληνικοῦ γένους. Ὀλίγοι τινὲς ἄνδρες εὐφυεῖς
 (καὶ τοῦτο εἶναι τὸ δεύτερον εἶδος τῶν παντομί-
 μων συγγραφέων), καθὼς ὁ ἡμέτερος Ἡλιόδω-
 ρος, ἀπανθίσαντες, ὡς μέλισσαι, ἀπὸ τῶν πα-
 λαιῶν τὴν ἀνάγνωσιν, εὗρηκασιν τὴν τέχνην νὰ συγ-
 κεράσωσι τὰ ξένα, ὥστε νὰ τὰ κάμωσιν ἰδικά
 των. Μ' ὅλον τοῦτο, μήτ' εἰς αὐτοὺς, καθὼς μήτ'
 εἰς τὸν Ἡλιόδωρον, ὅλα δὲν εἶναι χρυσός. Ὅστις
 ἀναγινώσκει μὲ προσοχὴν, εὕρισκει καὶ εἰς αὐτοὺς
 μιμήματα ψυχρὰ καὶ κακόζηλα, καὶ τοῦ πονηροῦ
 κόμματος ῥήματα πολλὰ,

Ὅφρῦς ἔχοντα καὶ λόφους, δειν' ἄτλα μορμωπα,
 καθὼς ὁ Κωμικὸς¹ λέγει. Δὲν εἶναι μῆτε μνήμης
 ἄξιον ἐν ἄλλο εἶδος μιμητῶν, τὸ δυστυχέστερον ἀφ'
 ὅσα κατηρίθμισα, ἐπειδὴ ἐμιμείτο ὄχι ἀμέσως
 τοὺς παλαιούς, ἀλλὰ τῶν παλαιῶν, καὶ πολλά-
 κισ ἄλλων μιμητῶν μιμητάς. Παράδειγμα τῶν τοιού-

¹ Ἀριστοφάν. Βατρ. 925.

των ἀνέφερα πρὸ μικροῦ τὸν Εὐμάθειον, τὸν Θεόδωρον, τὸν Νικήταν· καὶ δὲν λείπουν ζῶντα παραδείγματα εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους. Ἐγνώρισα νέον ἐπιμελέστατον, καὶ ὄχι γυμνὸν ἀπὸ φυσικὴν ἀγχινοίαν, ὅστις, καυχώμενος ὅτι μιμεῖται τὸν Λιβάνιον, μὲ ἐπερίπαιξεν ὡς ἠλίθιον, ὅταν τὸν ἠρώτησα, « Καὶ διὰ τί ὄχι ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἐμιμήθη ὁ Λιβάνιος; » Ἀλλὰ περὶ τούτων, φίλε μου, ἴσως ἄλλον καιρὸν περισσότερα.

Ἐξω ἀπὸ τὸν Ἀχιλλέα Τάτιον καὶ τὸν Θεόδωρον, τοὺς ὁποίους ἀνέφερα πρὸ ὀλίγου, ἐμιμήθησαν τὸν Ἡλιόδωρον καὶ ἄλλοι ἀπὸ τοὺς μεταγενεστέρους μυθιστοριογράφους καὶ ποιητὰς, ὄχι μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ ἄλλογενεῖς. Ἀρκεῖ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰταλοῦ Τάσσου, ὅστις μετέφερεν εἰς τὸ γλαφυρὸν αὐτοῦ ποίημα, ἐπιγραφόμενον « Ἡ ἐλευθερωθεῖσα Ἱερουσαλήμ ¹ », τὴν παράδοξον γέννησιν τῆς λευκῆς Χαρικλείας ἀπὸ γονεῖς Αἰθιοπας, μετατρέψας τὴν Χαρικλείαν εἰς τὴν Κλωρίνδαν, καὶ τὸν Ἰδάσωπιν, βασιλέα τῆς Αἰθιοπίας εἰς τὸν Σέναππον, βασιλέα καὶ αὐτὸν τῆς Αἰθιοπίας.

Resse già l'Etiopia, e forse regge

Senapo ancor, con fortunato impero,

Σέναπος ἦτον βασιλεὺς μετ' ἄκραν εὐτυχίαν,

Κ' ἴσως εἶν' ὡς τὴν σήμερον, εἰς τὴν Αἰθιοπίαν.

¹ Ὁδ. IB, Στροφ. κα', καὶ καθεξῆς.

Παριστάνει καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Ἀνδρομέδας, ἐκ τῆς ὁποίας ἐγένεεν ἡ παράδοξος σύλληψις τῆς Χαρικλείας, ἀλλὰ τὴν παριστάνει, μεταχειριζόμενος τῶν ποιητῶν τὸ προνόμιον, ἡγουν τὴν συγχέει μετὰ τὴν εἰκόνα τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, εἰς τὴν ὁποίαν, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους, ζωγραφεῖται παρόμοιον θαυμαλουργημα·

D'una pietosa istoria et di devoto
Figure la sua stanza era dipinta, etc.

Μεῖ ἱστορίαν εὐσεβῆ καὶ εἰκόνας στολισμένους,

Ὁ θαλάμος ὁλόγυρα ἦτον ζωγραφισμένους, κ. τ. λ.

Ἄλλ' ἐπιστρέφω εἰς τὸν Ἡλιοδώρον, διὰ τὰ διηγηθῆ ὅσ' ἀνήκουσιν εἰς τὴν νέαν ταύτην τῶν Αἰθιοπικῶν ἔκδοσιν.

Ἐξέδωκε πρώτην φοράν τὴν μυθιστορίαν τοῦ Ἡλιοδώρου εἰς τὴν Βασιλείαν, κατὰ τὸ 1534 ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ, Οὐϊγκέντιός τις ἐπονομαζόμενος Ὀψοποιός, ἀπ' ἀντίγραφον ὅμως κατὰ πολλὰ ἐσφαλμένον. Δεύτερον ἐξέδωκε τὸν Ἡλιοδώρον, κατὰ τὸ 1596 ἔτος, Ιέρώνυμος ὁ Κομμελῖνος, διορθώσας αὐτὸν ἀπ' ἄλλα ἀντίγραφα. Εἰς τὴν ἔκδοσιν ταύτην ἐπρόσθεσε καὶ τὴν Λατινικὴν μετάφρασιν Πολοנוῦ τινὸς εὐπατρίδου, καὶ (εἰς τὸ τέλος τῆς βίβλου) τὰς διαφοροὺς ἀναγνώσεις τῆς ἐν Βασιλείᾳ ἐκδόσεως, καὶ τριῶν ἄλλων αντιγράφων. Τρίτη ἔκδοσις Ἡλιοδώρου, καὶ αὐτὴ μετὰ

τῆς

τῆς Λατινικῆς μεταφράσεως, ἐξεδόθη ἐν Παρισίοις, κατὰ τὸ 1619 ἔτος, ἀπὸ Ἰωάννην τὸν Βουρδελότον· ἀλλ' αὐτῇ, καθὼς ἔκριναν ἄλλοι πρὸ ἐμοῦ, δὲν ἔκαμεν οὐδεμίαν σχεδὸν διόρθωσιν εἰς τὸ κείμενον τοῦ Συγγραφέως, ἀν καὶ ὁ Ἐκδότης ἀλαζονεύεται εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τῆς βίβλου, ὅτι καὶ τὰ στρεβλὰ ἐδιόρθωσε, καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀνεπλήρωσε. Καὶ τῷ ὄντι τόσον εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ Βουρδελότος ἠκολούθησε κατὰ πόδας τὸν Κομμελῖνον, ὥστ' ἐφύλαξεν ἀπαραλλάκτως, ὄχι μόνον τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν αὐτὴν τάξιν τῶν σελίδων, ἀλλὰ, τὸ παραδοξότερον, καὶ τὰ αὐτὰ πολλάκις τυπογραφικὰ σφάλματα τῆς Κομμελινιανῆς ἐκδόσεως. Ἄλλο δὲν ἔκαμε παρὰ τὰ προσθέσει τινὰς σημειώσεις, ὄχι κριτικὰς, ἀλλὰ τῆς πανδήμου παιδείας ἐκείνης, τὴν ὁποίαν σπανίως συνοδεύει ἡ κρίσις. Τετάρτην (Γραικολατινικὴν καὶ αὐτὴν) ἐκδοσιν ἀριθμοῦσι τοῦ Δανιὴλ Παρέου κατὰ τὸ 1631 ἔτος. Ταύτην μόνην δὲν εὐτύχησα νὰ Γνωρίσω· εὐκολα ὁμως πιστεύω ὅσα περὶ αὐτῆς λέγει ὁ τελευταῖος πρὸ ἐμοῦ Ἐκδότης, ἠγουν ὅτι καὶ ὁ Παρέος ἄλλο δὲν ἔκαμε παρὰ τὰ μεταγράφη καὶ νὰ δώσει εἰς φῶς αὐτὴν τοῦ Κομμελίνου τὴν ἐκδοσιν. Πέμπτην ἐκδοσιν (μόνον Ἑλληνικὴν) ἔκαμε κατὰ τὸ 1772 ὁ Πέτρος Σχμίδιος, ὅστις μετετύπωσε καὶ αὐτὸς τὴν ἐκδοσιν καὶ τὰς σημειώσεις

τοῦ Βουρδελότου μὲ μεγάλην εὐλάβειαν, χωρὶς σχεδὸν νὰ μετακινήσῃ, ἢ νὰ προσθέσῃ ἐξ ἑαυτοῦ τίποτε. Ἐκτος καὶ τελευταῖος πρὸ ἐμοῦ ἐξέδωκε Γραικολαγινιστὶ τὸν Ἡλιοδώρον, κατὰ τὸ ἔκλον ἔτος τῆς Γαλλικῆς Πολιτείας, ἐν Ἀργεντοράτῳ, ὁ Μίτσηρλίχος. Αὐτὸς ἠκολούθησε τὸ κείμενον τοῦ Κορμελίνοῦ, παρεκτός ὀλίγων τινῶν μεταβολῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἀπὸ τὰς διαφόρους ἀναγνώσεις ἀντιγράφου τινὸς τῆς Ταυρινικῆς Βιβλιοθήκης, διεσπαρμένας εἰς τὰς διεξοδικὰς σημειώσεις τοῦ Δορβίλλου εἰς τὰ Ἐφεσιακὰ τοῦ Χαρίτωνος. Περιττὸν εἶναι μετὰ τὰς ἐκδόσεις νὰ ἀπαριθμήσω καὶ τὰς νέας μεταφράσεις τοῦ Ἡλιοδώρου. Εὐκόλον εἶναι, νὰ τὰς μάθῃς ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν βιβλιοθήκην τοῦ Φαβρικίου. Ἀρκεῖ νὰ εἶπω, ὅτι δὲν εἶναι κἀνὲν ἔθνος σχεδὸν εὐνομούμενον τὴν σήμερον τῆς Εὐρώπης, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει μίαν, καὶ πολλάκις δύο ἢ καὶ τρεῖς μεταφράσεις τοῦ Ἡλιοδώρου· τινὲς δὲ, μὴν ἀρκεσθέντες εἰς τὴν περὶ τὴν μετάφρασιν, τὸν μεγάλωτισαν καὶ διὰ στίχων. Ὁ δὲ Γερμανὸς Σχολβίγος ὁ ἐκ τῆς Λυβέκης πόλεως, λαβὼν τὴν ὑπόθεσιν ἀπὸ τὰ διηγούμενα περὶ Θεαγένους καὶ Χαρικλείας, συνέταξε, κατὰ τὸ 1608 ἔτος, διὰ στίχων Λατινικῶν καὶ Τραγοκωμωδίαν, τὴν ὁποίαν ἐπέγραψεν Αἰθιόπισσαν.

Ἐβδόμη λοιπὸν ἐκδοσις, φίλε, εἶναι ἡ ἰδική μου,

τὴν ὁποῖαν δίκαιον εἶναι νὰ ὀνομάσω καὶ ἰδικὴν σου, ὅχι μόνον διότι τὰ τῶν φίλων κοινὰ, ἀλλ' ὅτι, καθὼς προεῖπα, μήτε καθ' ὑπνοῦς ἤθελα φαντασθῆναι τὴν κάμω, εἰάν ὁ Ἀλέξανδρος τοῦ Βασιλείου δὲν ἐπεθύμει νέαν ἐκδόσιν Ἡλιοδώρου. Ὄταν με τὴν ἐζήτησας, ἐγὼ κάμμίαν παρασκευὴν εἰς αὐτὴν δὲν εἶχα· καὶ ἦσαν τῆ ἀληθείᾳ χρόνοι πολλοὶ ἀφ' οὓδ' ἐν εἶχα καὶ ἀναγνώσει τὸν Ἡλιοδωρον. Τοῦτο μόνον ἐφύλαττον εἰς τὴν μνήμην, ὅτι ἐγεμεν ἀπὸ σφάλματα, τὰ ὁποῖα, εἰάν ὅλα νὰ διορθώσῃ ὅστις ἐμελλε νὰ τὸν ἐκδώσῃ δὲν ἐμπόρει, ἔπρεπε καὶ νὰ ἐξετάσῃ μὲ τῆς κριτικῆς ἐπιστήμης τὴν σιάνην, καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν διαφόρων ἀναγνώσεων, μὴν ἔχων τὸν καιρὸν νὰ ἐρευνήσω τὰ σωζόμενα εἰς τῶν Παρισίων τὴν βιβλιοθήκην ἀντίγραφα τῶν Αἰθιοπικῶν, ἐσυναξα τὰς πρὸ ἐμοῦ ὅλας ἐκδόσεις παρεκτὸς τῆς ἐκδόσεως τοῦ Παρέου. Πόσιν ὠφέλειαν ἢ βοήθειαν ἔλαβον ἀπ' αὐτὰς, τὸ θέλουσι δείξει αἱ σημειώσεις μου. Πέντε ἐκδόσεις, μέγα τῆ ἀληθείᾳ βοήθημα, ἤθελεν εἰπεῖ ὅστις δὲν τὰς ἐξέτασεν· αὐταὶ ὅμως δὲν εἶναι πλὴν δύο μόναι πραγματικῶς, ἢ τοῦ Κομμελίνου δηλαδὴ, διὰ τὰς προστεθείσας εἰς τὸ τέλος διαφόρους ἀναγνώσεις, καὶ ἡ τελευταία πρὸ τῆς ἐμῆς, διὰ τὰς ἀναγνώσεις τοῦ Ταυρινικοῦ ἀντιγράφου, τὰς ὁποῖας ἐσυνάθροισεν ὁ Ἐκδότης ἀπὸ τὰ σημειώματα τοῦ Δορβίλλου. Καὶ ἀν τὰς

ἑσυνάθροισζε κἀν ἀκριβῶς ὅλας· ἀλλ' ἀναγκα-
 σθεὶς νὰ ἐξελάσω καὶ πάλιν τὸν Δορβίλλον, εὐ-
 ρηκα πολλὰς, τὰς ὁποίας ὁ τελευταῖος ἐκδότης
 παρέδραμε βιασθεὶς, ὡς φαίνεται, ἀπὸ τὸ σπενὸν
 τοῦ καιροῦ. Παρὰ τὰς ἀναγνώσεις ταύτας ἐσύναξα
 ἔνθεν κακεῖθεν διαφόρων κριτικῶν διορθώσεις, δι-
 εσπαρμέναις ἐν παρόδῳ εἰς ἄλλα βιβλία, ἀπὸ τὰς
 ὁποίας ὀλίγας τινὰς ἀνέφερε καὶ ὁ ῥηθεὶς ἐκ-
 δότης εἰς τὸ προοίμιον. Ἐκάλεσα εἰς βοήθειάν μου
 καὶ αὐτὴν τὴν παλαιὰν Γαλλικὴν μετὰφρασιν τοῦ
 σοφοῦ Ἀμιότου. Ἐπροθυμήθης, φίλε, καὶ σὺ νὰ
 μὲ προξενήσης τὴν παλαιὰν Ἰταλικὴν μετὰφρασιν·
 ἀλλ' αὐτὴ δὲν ἔφθασεν εἰς τὸν πρέποντα καιρόν.
 Ὅποτεν ἠσυχολούμην εἰς ταῦτα, ὁ φίλος καὶ πολέ-
 μου μαθητὴς, νῦν δὲ ἐπίσημος καὶ εἰς αὐτὸ τὸ πο-
 λίτευμα, διὰ τὸ δικαστικὸν ἀξίωμα, μὲ τὸ ὁποῖον
 τὸν ἐτίμησεν ἡ πατρίς του, ἐπίσημος καὶ μεταξὺ
 τῶν σοφῶν διὰ τὴν κριτικὴν αὐτοῦ πολυμαθειαν,
 τῆς ὁποίας δεῖγμα ἔδωκεν εἰς τοῦ Ἀπολλοδώρου
 τὴν ἐκδοσιν καὶ μετὰφρασιν, Στέφανος ὁ Κλαυῆριος,
 μ' ἐπροξένησεν ἀπὸ τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Ἀγίου
 Βίκτωρος αὐτὸ τὸ ἀντίτυπον τῆς ἐν Βασιλείᾳ ἐκδό-
 σεως, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ μακαρίτης Ἀμιότος εἶχεν
 ἰδιοχείρως σημειωμένας ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους
 τὰς διαφόρους ἀναγνώσεις, ὅσας εὔρε, διατρίβων
 εἰς τὴν Ῥώμην, εἰς ἕν ἀπὸ τὰ ἀντίγραφα τοῦ Ἡλιό-

δώρου, σωζόμενον εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Βασι-
κάνου. Ὁμολογῶ ὅτι μ' ἐβοήθησαν πολὺ καὶ αὐ-
ται αἱ ἀναγνώσεις· ἀλλ' ὅμως τὸ κείμενον τῶν
Αἰθιοπικῶν εἶχεν ἔτι χρεῖαν πολλοτάτων διορθώ-
σεων. Δὲν σὲ λανθάνει, ὅτι οἱ σοφοὶ φιλολόγοι τῆς
Εὐρώπης, πληροφορημένοι πόσον εἶναι δύσκολον
(εἰς τὴν παρούσαν κατὰσλασιν τῶν ἀντιγράφων)
γὰ κάμη τις ἐκδοσιν παλαιοῦ συγγραφέως ἀμεμπ-
τον, δαπανῶσι χρόνους μακροὺς πρὶν δώσωσιν εἰς
φῶς τοὺς κόπους τῶν. Ὁ λόγος μου εἶναι περὶ τῶν
ὀλιγαρίθμων ἐκείνων φιλολόγων, εἰς τοὺς ὁποίους
τὴν κριτικὴν αἴσθησιν τοῦ καλοῦ ἢ τύχη

Γεινομένοις ἐπένησε λίγω, ὅτε τοὺς τέκε μήτηρ,
καὶ ὄχι περὶ τοῦ ἀναρίθμου πλήθους τῶν λεγο-
μένων Ἑλληνιστῶν, εἰς πολλοὺς τῶν ὁποίων, εἰάν
ἔλιπον αἱ Δαλινικαὶ μεταφράσεις, ἐκάστη περίοδος
Ἑλληνικοῦ συγγραφέως ἤθελεν εἶσθαι ἄλυτον καὶ
ἀκατανόητον αἰνίγμα. Ἐγὼ μῖτε φιλόλογος ἐπαγ-
γέλλομαι (κατὰ τὴν σημασίαν τὴν ὁποίαν δίδουσι
σήμερον κοινῶς εἰς τόνομα τοῦτο), μῖτε καιρὸν
εἶχον νὰ μελετήσω ἱκανῶς τὴν ἐκδοσιν τοῦ Ἡλιο-
δώρου· ὅθεν πρέπει, φίλε, νὰ τὴν στοχασθῆς ὡς
κατὰ πολλὰ ὀλίγων μνηῶν πόνημα, τριῶν ἢ τεσ-
σάρων, μὰ τὴν ἡμετέραν φιλίαν, εἰάν ἐξαιρέσης τὸν
δαπανηθέντα καιρὸν εἰς τὴν τυπογραφίαν. Τοῦτό
σε λέγω, διὰ νὰ μὴ παραπονήσῃς, ἀν εὕρης εἰς

αὐτὴν ἀνδρακας ἀντὶ τοῦ προσδοκωμένου θησαυροῦ· τὸ λέγω δὲ καὶ διὰ τὴν μέλλουσαν περὶ αὐτῆς κρίσιν τῶν σοφῶν. Δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιφορτισθῶ μόνος ἐγὼ τὴν κατάκρισιν, ἀν δὲν εὐαρεσθήσῃ εἰς αὐτοὺς ἢ ἐκδόσις· πρέπει νὰ ἔχῃς καὶ σὺ τὴν μερίδα σου, καὶ ὡς φίλος, καὶ ὡς αἷτιος τῆς ἐκδόσεως, καθὼς εἶναι δίκαιον νὰ συμμετέχῃς καὶ τὸν ἔπαινον, εἰὰν κατὰ τύχην εὐδοκιμήσῃ.

Ἐπῆρα τὸ κείμενον τοῦ Ἡλιοδώρου ἀπὸ τὴν Κομμελινιανὴν ἐκδοσιν, διορθώσας αὐτὸ εἰς πολυτάλα μέρη. Ὑποκάτω ἐσημείωσα διὰ λεπτοτέρων χαρακτῆρων τοὺς τόπους, εἰς ὅσους διαφέρει τὸ διορθωθὲν κείμενον ἀπὸ τὸ κείμενον τοῦ Κομμελίνου. Εἰς τοῦτον τὸν τρόπον ὁ ἀναγνώστης ἔχει ἐν ταύτῳ ὁμοῦ μὲ τὴν ἰδικὴν μου καὶ τὴν Κομμελινιανὴν ἐκδοσιν σχεδὸν ἀπαράλλακτον, εἰὰν εἰς τόπον τῶν διορθώσεων μελακαλέσῃ τὰς διὰ λεπτῶν χαρακτῆρων σημειωμένας ἀναγνώσεις, εἰς τῶν ὁποίων τὴν ἀρχὴν ἐπρόταξα τὸ Κ στοιχεῖον, διὰ νὰ σημάνω τὸν Κομμελῖνον. Λέγω «Σχεδὸν ἀπαράλλακτον», διότι δὲν ἐσημείωσα ὡς διαφορὰς μῆτε τὰ προφανῆ τυπογραφικὰ σφάλματα τῆς ἐκδόσεως τοῦ Κομμελίνου, τὰ ὁποῖα ἀσκέπτως ἐμιμήθησαν οἱ μετ' αὐτὸν ἐκδοταί, μῆτε τινὰς ὀρθογραφικὰς διαφορὰς, ὁποῖαι εἶναι τὸ Γίνομαι καὶ Γινώσκω, ἀντὶ τοῦ Γίγνομαι καὶ Γιγνώσκω, καὶ

ἄλλα τοιαῦτα, περὶ τῶν ὁποίων μήτε Συγγραφεῖς, μήτ' Ἀντιγραφεῖς, μήτ' αὐτοὶ οἱ λεπτολόγοι Τεχνικοί, δὲν εἶναι πάντοτε σύμφωνοι.

Ἡ ἔντεχνος τῆς μυθιορίας τοῦ Ἡλιοδώρου πλοκή, περὶ τῆς ὁποίας ἐλάλησα πρὸ μικροῦ, ἠνάγκασε τοὺς παλαιοὺς καὶ τοὺς νέους νὰ γράψωσιν Ὑπόθεσιν, ἢ (ὡς ἀγαποῦν νὰ τὴν ὀνομάζωσι τινὲς ἀπὸ τοὺς Λατίνους) Περιοχὴν. Τὸ τέλος τῆς Ὑποθέσεως, ἢ τῆς Περιοχῆς, εἶναι νὰ κάμῃ εἰς τὸν ἀναγνώστην σαφεστέραν τὴν ὅλην πλοκὴν τοῦ δράματος. Τοιαύτην Ὑπόθεσιν ἐκ τῶν Παλαιῶν ἔγραψεν ὁ Φώτιος· ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων ἔχομεν τρεῖς Λατινιστὶ γραμμένας, ἀπὸ τὸν Κρούσιον, τὸν Καντέρον, καὶ τὸν Βουρδελότον. Ἡ τελευταία αὕτη δὲν εὐρίσκεται παράξ εἰς αὐτὴν τοῦ Βουρδελότου τὴν ἐκδοσιν· αἱ λοιπαὶ δύο σώζονται εἰς τὴν δευτέραν καὶ πέμπτην· ὁ δὲ ἐκλος ἐκδότης μετέγραψε παρὰ τὰς δύο ταύτας καὶ τὴν διεξοδικὴν Ὑπόθεσιν τοῦ Φωτίου. Ταύτην ἔπρεπε νὰ βάλω καὶ ἐγὼ κατ' ἀρχὰς τῶν Αἰθιοπικῶν, εἰάν δὲν ἦτον πολλὰ συγκεχυμένη, καὶ ἀναξία (νὰ εἶπω τὴν ἀλήθειαν) τοιοῦτου κριτικοῦ ἀνδρὸς, ὁποῖος ἦτον ὁ Φώτιος. Αἱ Λατινικαὶ ἐξ ἐναντίας εἶναι εὐκρινέστεραι, ἀλλὰ κατὰ πολλὰ σύντομοι. Ἡναγκάσθην λοιπὸν νὰ συνθέσω νέαν Ὑπόθεσιν, ἂν ὄχι τεχνικωτέραν, διεξοδικωτέραν ὅμως παρὰ τὰς προτέρας, ἴσως δὲ καὶ σαφεστέραν.

Εἰς τὰς σημειώσεις δηλοποιῶ τὰς μεταβολὰς, ὅσας ἔκρινα ἀναγκαίαις νὰ κάμω εἰς τὸ κείμενον, ὀδηγούμενος εἴτε ἀπὸ διαφόρους ἀναγνώσεις, εἴτε ἀπὸ εἰκασίας ἰδικᾶς μου, ἢ ἄλλων φιλολόγων. Αἱ διάφοροι ἀναγνώσεις καὶ γραφαὶ ἔχουσι προηγουμένα τὰ ἀρκητικὰ στοιχεῖα τῶν πηγῶν, ὅθεν τὰς ἔλαβον, τὰ ὅποια ἐξηγοῦνται κατ' ἀρχὰς τῶν σημειώσεων. Παρὰ ταῦτα ἐξήγησα τινὰς τόπους ἀσαφεῖς, καὶ ἔδειξα πολλὰς ῥήσεις ποιητῶν, καὶ ἐξαιρέτως τοῦ Ὀμήρου, τὰς ὁποίας ἢ αἰνίττεται ἢ παρωδεῖ ὁ Ἡλιόδωρος. Ὅτι ἡ ἀνακάλυψις τῶν ῥήσεων τούτων εἶναι ἀσυγκρίτως διεξοδικωτέρα εἰς ταύτην τὴν ἐκδοσιν παρ' εἰς τὰς πρὸ αὐτῆς, εὐκόλον εἶναι νὰ τὸ πληροφορηθῇ ὅστις παραβάλλει τὰς σημειώσεις μου μὲ τὰς σημειώσεις τῆς τρίτης καὶ τῆς τελευταίας ἐκδόσεως. Ἄλλ' εἴτε μνήμης, εἴτε τύχης ἔργον, τὸ προτέρημα τοῦτο εἶναι πολλὰ μικρόν. Μικρόν ὡσαύτως, ἀλλ' ἴσως ὠφελιμώτερον, εἶναι ὅ,τι ἐσπούδασα νὰ κάμω εἰς τὸν παραλληλισμὸν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς νέας ταύτης, τὴν ὁποίαν λαλοῦμεν τὴν σήμερον. Ἐλαβα τὸ παράδειγμα ἀπὸ τὸν ἐξηγητὴν τοῦ Ὀμήρου, τὸν Θεσσαλονίκης Εὐστάθιον, καὶ τὸ παραγγέλλω εἰς ὅλους τοὺς φιλολόγους τοῦ γένους, ὅσοι ἔχουσι τὴν σοφίαν καὶ τὸν ζῆλον τοῦ Εὐστάθιου. Εἰς τὸν αὐτὸν ἐκεῖνον καιρὸν, ὅταν ἐγράφοιτο

αὶ Μυθολογίαι τοῦ Θεοδώρου καὶ τοῦ Νικήτου, καὶ ἔβλεπον τὸ φῶς ἄλλα διάφορα βάρβαρα συγγράμματα, ἄξια νὰ κρύπτονται κατὰ γῆς τὸν ἅπαντα αἰῶνα, ὁ σοφὸς καὶ χρήσιμος οὗτος ἱεράρχης, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ γένος, ὅταν ἀναλάβῃ, χρεωσθεῖ νὰ ἀνεγείρῃ εἰκόνας, κατεγίνετο εἰς τὸ νὰ ἐξηγῇ τὸν ἀρχηγὸν καὶ γενάρχην τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας, τὸν Ὀμηρον,

Ἐξ οὐπὲρ πάντες ποταμοὶ, καὶ πᾶσα θάλασσα,
καὶ πᾶσαι κρήναι, καὶ φρεῖατα μακρὰ νάουσιν.

Καὶ ὅτι μὲν ἐξήγει τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσειαν πρὸς ὠφέλειαν τοῦ γένους ὁ φιλογενὴς Εὐστάθιος, περὶ τούτου κἀνεὶς δὲν ἀμφιβάλλει· εἰάν δὲ ἀληθῶς ὠφέλιμον ἔκρινε καὶ τὸν παραλληλισμὸν τῶν δύο γλωσσῶν, ἢ τὸν ἔκαμνεν ἀπλῶς περιεργίας χάριν, τοῦτο δὲν εἶναι φανερόν· ἐπειδὴ καὶ ὀλίγαις τὸν ἔκαμε, καὶ πολλὰ ὀλίγην βοήθειαν ἔλαβεν ἀπ' αὐτὸν εἰς τὴν ἐξήγησιν τοῦ Ποιητοῦ, καὶ οὐδεμίαν σχεδὸν εἰς τὴν διόρθωσιν τῆς κοινῆς γλώσσης, τῆς ὁποίας ὁ βαρβαρισμὸς ἤυξανεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον.

Διόρθωσιν ὀνομάζω τῆς γλώσσης, ὅχι μόνον τὸν μετασχηματισμὸν διαφόρων βαρβαρομόρφων λέξεων, καὶ συντάξεων, ἀλλὰ καὶ τὴν φυλακὴν πολλῶν ἄλλων, τὰς ὁποίας ὡς βαρβάρους σπουδάζουσι νὰ ἐξορίσωσιν ἀπὸ τὴν γλῶσσαν, ὅσοι μετὰ προσ-

οχῆς δὲν ἐρεύνησαν τὴν φύσιν τῆς γλώσσης. Τοιαύτη
 διόρθωσις εἰς τοῦ Εὐσταθίου τοὺς χρόνους ἦτον ἀδύ-
 νατος. Ὁ καιρὸς τῆς πλώσεως δὲν εἶναι καιρὸς ἐπι-
 τήδειος ἀνοικοδομῆς. Κλαίει θεωρῶν μακρόθεν ὁ
 φρόνιμος οἰκονόμος τὴν ἀφευκτον καλαστροφὴν τοῦ
 οἴκου του· καὶ ἀφ' οὗ καταπέσωσι τὰ κλονηθέντα,
 καὶ διασκεδασθῆ ὁ κονιορτὸς, τότε πλησιάζει,
 καὶ συναθροίζει ὅσην ὕλην εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τὰ
 ἐρείπια, διὰ νὰ κτίσῃ νέον ἄλλον οἶκον. Ἐφθασε
 τέλος πάντων ὁ τόσον ἐπιθυμητὸς καιρὸς οὗτος
 τῆς ἀνοικοδομῆς· καὶ τὸ γένος καθόσον πλουτίζε-
 ται ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἀπὸ Εὐσταθίου, ἐλευθε-
 ροῦται ἀπὸ Θεοδώρου καὶ Νικήτας. Οἱ νέοι οὗτοι
 Εὐστάθιοι, μελαχειριζόμενοι τὸν παραλληλισμὸν,
 τοῦ ὁποίου δίδω τὸ παράδειγμα, καὶ τὴν κοινὴν
 εἰς ὅλους γλώσσαν θέλουν κανονίσει, καὶ τὴν
 μάθησιν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς εὐκολωτέραν
 καὶ ἐντελεστέραν θέλουν καταστήσει. Καιρὸς
 εἶναι ν' ἀφήσωμεν τὰ πολυθρύλλητα Διαβαλικά
 καὶ τὰ Συγκείμενα εἰς τοὺς διαβάντας καὶ κειμέ-
 νους, καὶ ν' ἀρχίσωμεν νέαν ζωὴν. Εἰς τὴν παροῦ-
 σαν τοῦ γένους καλᾶσθαι δὲν εἶναι πλέον συγχω-
 ρημένον νὰ καλαδαπανᾶται ἀσυμπαθῶς τῶν τα-
 λαιπώρων νέων ἡ ἡλικία εἰς τὰς μωρολογίας· καιρὸς
 εἶναι νὰ τοὺς γεύσωσι καὶ σπερεωλέραν τροφήν οἱ δι-
 δασκαλοὶ, ἀν δὲν θέλωσι νὰ τοὺς ἀφήσωσι μω-
 ροὺς καὶ νηπίους ἐπὶ ζωῆς των.

Μὴ βαρυνθῆς, Ἀλέξανδρε φίλε, τὰς μακρὰς μου παρεμβάσεις. Ἐξεύρεις, καθὼς ἐγὼ, πόσον εἶναι ἀναγκαῖα εἰς τὸ νὰ ἐπιπαχύνῃ τὴν ἀρχομένην τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους ἀναγέννησιν, ἢ εἶδησις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἀλλὰ, διὰ νὰ ἐξαπλωθῇ ὅσον εἶναι δυνατὸν εἰς πολλοὺς ἢ εἶδησις αὕτη, πρέπει νὰ συνιμηθῇ ὁ καιρὸς τῆς διδασκαλίας· τὰ ὁποῖον ἄλλος νὰ κατορθώσῃ δὲν ἐμπορεῖ παρά οἱ κριτικοὶ διδάσκαλοι, καὶ ἡ κριτικὴ τῆς διδασκαλίας μέθοδος. Ἐν ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ νὰ εὐκολύνῃ τις τὴν μάθησιν αὐτῆς εἶναι καὶ τὸ νὰ τὴν παραβάλλῃ, ὅταν τὴν παραδίδῃ, μὲ τὴν κοινὴν ταύτην γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν ἐδηλάσαμεν μὲ τὸ μητρικὸν γάλα. Ὅσον καὶ ἂν ἐβαρβαρώθῃ, αὕτη σώζει πολλὰς λέξεις Ἑλληνικὰς, καὶ πολλὰς σημασίας λέξεων, τὰς ὁποίας ματαίως ἠθέλε τις ζητήσῃ εἰς τὰ Λεξικά, πολλὰ παράγωγα, τῶν ὁποίων εἰς τοὺς συγγραφεῖς δὲν εὐρίσκονται παρά τὰ πρωτότυπα, καὶ πρωτότυπα, τῶν ὁποίων εἰς αὐτοὺς δὲν σώζονται παρά τὰ παράγωγα· εἰς ὀλίγα λόγια, σώζει πολλὰ λείψανα τῆς ἀρχαίας γλώσσης, λείψανα σεβάσμια, τῶν ὁποίων ἢ καταφρόνησις ἐγέννησε τόσους μαρούς κανόνας γραμματικούς, τόσας γελοιώδεις ἐτυμολογίας τῶν λέξεων, τόσας ἀθλίτας παρεξηγήσεις τῶν συγγραφέων, τόσους ἀμαθεῖς διδασκάλους, καὶ, τὸ χειρότερον, κατέστησε

τόσον ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης τὴν μάθησιν. Ἦθελαν φρίξει οἱ διδάσκαλοι, ἀν ἦτον δυνατόν νὰ καταλάβωσι πόσον κακὸν προξενοῦν εἰς τοὺς νέους, ὅταν τοὺς ἀπομακρύνωσιν ἀπὸ τὰ σχολεῖα, ὅχι δι' ἄλλο παρ' ὅτι κάμνουσι δύσκολον, καὶ ἐπομένως μισητὴν εἰς αὐτοὺς, διὰ τῆς ἀμεθόδου παραδόσεως, τὴν ἀπόκτησιν τῆς εὐφραδεστέρας καὶ σοφωτέρας ὄλων τῶν γλωσσῶν τοῦ κόσμου. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, φίλε μου, σιμὰ τῶν πολλῶν ἄλλων αὐτῆς προτερημάτων, ἔχει κἂν ποίαν ἐξαίρετον γοητείαν, διὰ τῆς ὁποίας ὅχι μόνον μαλακύνει τὰ ἦθη τῶν νέων, ἀλλὰ καὶ τὰ κάμνει σεμνότερα καὶ σωφρονέστερα. Εἶναι πρᾶγμα σπάνιον (τὸ ὁποῖον μ' ἐδειξεν ἡ πεῖρα καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀλλογενεῖς νέους) νὰ καταδουλωθῇ εἰς τὰς σωματικὰς ἡδονὰς ὡς ἀνδράποδον, ὅστις ἔφθασε μίαν φοράν νὰ πίνῃ εἰς κόρον τὸ ποτήριον τῆς Μαγίσσης ταύτης τῶν Ἑλλήνων γλώσσης. Ὅσους κατὰ δυστυχίαν ἐγνώρισα ὁμογενεῖς, τοὺς ὁποίους ἡ περιήγησις τῆς Εὐρώπης ἐφθειρεν ἀντὶ νὰ ὠφελήσῃ, αὐτοὶ ἢ ἦσαν ἀμαθεῖς παντάπασι τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἢ δὲν ἔξευρον ἀπ' αὐτὴν παρὰ τὰ κοινὰ καὶ δημόδια τῶν Γραμματικῶν μαθήματα. Ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν τοὺς δυστυχεῖς τούτους καὶ ἀνωφελεῖς εἰς τὴν πατρίδα νέους, καὶ ἄς στρέψωμεν ὅλην τὴν φροντίδα εἰς ἐκείνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἡ Ἑλλάς

προσμένει τὴν σωτηρίαν τῆς. Νέοι εὐτυχεῖς καὶ μακάριοι εἰς σᾶς ἀνοίγεται τὴν σήμερον νέον στάδιον δόξης καὶ τιμῆς. Τρέχετε μὲ προθυμίαν Ἑλληνικὴν εἰς αὐτὸ, καὶ ἐνισχύοντες ἀλλήλους εἰς τὴν εἰς τὰ καλὰ καὶ τίμια προκοπὴν, μὴ βαρύνεσθε νὰ φανάζετε ἀδιακόπως εἰς πρὸς τὸν ἄλλον, καθὼς οἱ Ἄργοναῦται,

... Ἡμετέρῃ δ' ἐπερείδεται Ἑλλάς ἐφορμῇ,
Ἡὲ κατιφείην, ἢ καὶ μέγα κῦδος ἀρέσθαι.

Τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἡ ἀπόκτισις εἶναι καὶ καθ' ἑαυτὴν δύσκολος χωρὶς τῶν δυσκολιῶν, τὰς ὁποίας ἐγέννησεν ἡ ἀμεθοδεία τῆς παραδόσεως· ἀλλ' ἡ ἀμοιβὴ τῶν κόπων εἶναι ἡδονὴ ἀνεκφραστοῦ· καὶ ὅ, τι ἔλεγον οἱ γηραλέοι Τρῶες περὶ τῆς ωραίας Ἑλένης,

Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς

Τοιῆδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν,

ἀρμόζει πολὺ περισσότερον εἰς τὸ κάλλος τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Σήμερον μάλιστα παρὰ ποτὲ εἶναι χρεῖα νὰ μελετᾶτε ταύτην τὴν γλῶσσαν, σήμερον ὅποταν, ἀναγκαζόμενοι νὰ μεταγλωττίζετε τῶν Εὐρωπαϊῶν τα σοφὰ συγγράμματα, κινδυνεύετε νὰ γεμίσετε τὴν κοινὴν ἡμῶν διάλεκτον ἀπὸ ἰδιωτισμοὺς τῶν ἄλλων ἐθνῶν, νὰ τῆς ἀφαιρέσετε ἐξ ἀγνοίας ὅσα καλὰ ἔμφυτα ἔχει, καὶ ὅσα δύναται

να προσλάβη χωρὶς βίαν ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς τῆν Ἑλληνικὴν.

Ἐπιστρέφω πάλιν, Ἀλέξανδρε φίλε μου, τὸν λόγον εἰς σέ, τὸν ὁποῖον ἀφῆκα πρὸς ὀλίγον, διὰ τὰ συγχαρῶ τούς νέους τούτους βλαστούς τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τούς ὁποίους ἐλπίζεται τῶν Γραικῶν ἢ ἀναγέννησις. Τὸ εἶπαμεν καὶ ἄλλοτε, συμπεριπατοῦντες εἰς τὸν Κεραμεικὸν τῶν Παρισίων, καὶ δὲν εἶναι περιττὸν νὰ τὸ εἴπωμεν καὶ πάλιν εἰς ὠφέλειαν τῶν νέων. Πόθεν προέρχεται ὅτι αἱ περισσότεραι νέαι μεταφράσεις εἶναι ἀηδεῖς εἰς τὴν ἀνάγνωσιν; ἐκ τούτου βέβαια ὅτι οἱ μεταφράζοντες, ἐπειδὴ δὲν ἔκαμαν μελέτην ἱκανὴν εἰς τῶν ἰδίων προγόνων τὴν γλῶσσαν, δὲν ἐξεύρουν ἀκριβῶς μήτ' ἐκείνην, τὴν ὁποῖαν συνήθως λαλοῦσι. Μιᾶς μόνης σελίδος ἀνάγνωσις νέας μεταφράσεως ἀρκεῖ νὰ δείξη καὶ τὸν γνωρίζοντα τὴν γλῶσσαν του, καὶ ἐκεῖνον ὅστις δὲν ἔκαμε ποτὲ σκέψιν εἰς αὐτήν. Ἡύξησε τὴν ἀγνοίαν ταύτην καὶ τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας γλώσσης, ἢ ἐπικρατήσασα ἕως τῶρα κακὴ καὶ διεστραμμένη συνήθεια νὰ καταφρονῶμεν τὴν νέαν, τὴν ὁποῖαν μόνην εἶναι δυνατὸν νὰ φέρωμεν εἰς τελειότητα, Γράφοντες εἰς τὴν παλαιάν, τὴν ὁποῖαν, ἂν καὶ μυριάκις περισσότερον ἐνοοῦμεν, δὲν εἶναι τρόπος νὰ γράφωμεν ἐντελῶς, καθὼς ἐγράφετο εἰς τοὺς εὐτυχεῖς αἰῶνας τῆς Ἑλλάδος. Καιρὸς εἶναι νὰ

ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ ταύτην τὴν πρόληψιν, ἥτις
 μᾶς καλεδίκαζε νὰ γράφωμεν Ἑλληνιστῶν ἐμμέτρους
 καὶ πεζοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ἤθελεν αὐστη-
 ρῶς μᾶς κολάσει, ἐὰν εὐρίσκετο κανὲν Ἀρεοπαγιτικὸν
 ἑλληνισμοῦ δικαστήριον. Εἶσαι πληροφορημένος, φίλε
 μου, ὅτι ταῦτα λέγων ἄλλον σκοπὸν δὲν στοχάζομαι
 παρὰ τὴν κοινὴν τοῦ γένους ὠφέλειαν, καὶ
 τόσον ἀπέχω τοῦ νὰ λυπήσω κανένα ἀπὸ τοὺς ἀλη-
 θῶς ὠφελήσαντας ἔργῳ καὶ λόγῳ τὸ γένος, ὥστε
 καὶ αὐτοὺς τοὺς Θεοδώρους καὶ τοὺς Νικήτας ἤθε-
 λα μετὰ χαρᾶς παραδράμη, ἐὰν ἐξ ἀπειρίας δὲν
 ἐκινδύνευον οἱ νέοι νὰ μιμῶνται εὐκολώτερον αὐ-
 τοὺς παρὰ τοὺς Εὐσταθίους. Ἀνάγκη, καὶ ἀνάγκη
 μεγάλη, εἶναι νὰ ἐντυπώνωσιν εἰς τῶν νέων τὰς
 κεφαλὰς οἱ φιλογενεῖς διδάσκαλοι, ὡς γεωμε-
 τρικὴν ἀπόδειξιν, ταύτην τὴν ἀλήθειαν. « Μία
 » μὴ ῥῆσις, μία μὴ περίοδος, ἥτις δὲν ὠφε-
 » λεῖ τὸ γένος μικρὸν ἢ μέγα τί ποτε, εἶναι
 » ματαιοπονία, εἶναι φλυαρία ». Ἀνάγκη εἶναι νὰ
 λέγωσι πρὸς ἕνασπον ἀπ' αὐτοὺς, ἀδιακόπως·
 « Πρόσεχε ταλαίπωρε νέε, ὅστις ἂν ἦσαι· μὴ βλέ-
 » πης τί ἔκαμεν ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα, ἀλλὰ συλλο-
 » γίζου ποίαν ἢ πόσῃν ὠφέλειαν ἐπροξένησαν οἱ
 » κόποι του εἰς τοὺς ὁμογενεῖς. Μιμοῦ τον, ἂν ἀλη-
 » θῶς ἦναι ὠφέλιμος, καὶ σπούδαζε νὰ καταστα-
 » θῆς ὠφελιμώτερος· εἰ δὲ μὴ, ἄφες τον νὰ ματαιο-

» πονῆ· καὶ ἂν τολμήσῃ νὰ ἀλαζονευθῆ κατὰ σοῦ,
 » ἢ νὰ παροξύνῃ τὴν φιλαυλίαν σου, μὴν ἐντραπῆς
 » νὰ τὸν ἀποκριθῆς μὲ τὸν Ἀριστοφάνην τῆς Γαλ-
 » λίας,

» J'en pourrois, par malheur, faire d'aussi méchans ;
 » Mais je m'en garderois de les montrer aux gens.

» Τοιαῦτα δυστυχέστατα ἔξέρω κ' ἐγὼ νὰ γράψω·

» Ἄλλ' εἰς τὴν γῆν βαθύτατα προκρίνω νὰ τὰ θάψω ».

Δὲν ἐννοῶ μὲ τοῦτο ὅτι πρέπει ν' ἀμελήσωμεν
 παντάπασι τὸ νὰ γράφωμεν Ἑλληνιστί. Ἡ Γυμνασία
 τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἶναι ὠφέλιμος εἰς τοὺς
 νέους, ἐν ὅσῳ σπουδάζουν εἰς τὰ φροντιστήρια·
 κ' ἤθελεν εἶσθαι ἀσυγκρίτως ὠφελιμωτέρα, εἰάν ἡ
 θεματογραφία ἐγένετο ἀπὸ διδασκάλους ἐμπείρους.
 Ἄλλ' ἀφ' οὗ ἀφήσωμεν τὰ φροντιστήρια, ἢ καὶ
 πρὶν ἔτι τ' ἀφήσωμεν, πρέπει νὰ γυμναζώμεθα
 ἐξαιρέτως εἰς τὸ νὰ καλλύνωμεν καὶ νὰ διορθώνωμεν
 ὅσον εἶναι δυνατὸν τὴν Γλώσσαν, τὴν ὁποίαν ἐθηλά-
 σαμεν μὲ τὸ γάλα, καὶ εἰς μόνην τὴν ὁποίαν ἐσυν-
 ειθίσασαμεν νὰ ἐξηγῶμεν ὅ, τι συλλογίζομεθα· παρ-
 εκτὸς εἰάν καμμία εἰδικὴ περίστασις ἤθελε μᾶς
 ἀναγκάσει νὰ γράφωμεν Ἑλληνιστί.

Τοιαύτη, φίλε μου, ἀνάγκη συνέβη καὶ εἰς ἐμέ.
 Αἱ σημειώσεις μου, γραμμῆναι εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν
 γλώσσαν, ἦσαν ἔτοιμαί νὰ δοθῶσιν εἰς τὸν τυπο-
 Γράφον, ὅποτεν φίλοι μου τινὲς, ἄνδρες φιλέλληνες,
 καὶ

καὶ εἰδήμονες τῆς παλαιᾶς, ἀλλ' ὄχι καὶ τῆς νέας
 ἡμῶν γλώσσης μὲ παρεκάλεσαν, καὶ τέλος μὲ κατ-
 έπεισαν νὰ τὰς ἐξελληνίσω, διὰ νὰ τὰς κατα-
 λαμβάνωσιν (ὡς ἔλεγον αὐτοὶ) καὶ οἱ σοφοὶ τῆς
 Εὐρώπης, εἰς ὅσους δὲν εἶναι γνωστὴ ἢ σημερινὴ
 τῶν Γραικῶν γλῶσσα. Ἄλλ' οἱ σοφοὶ τῆς Εὐρώπης
 ὀλίγην ἴσως χρεῖαν ἔχουν κατὰ τὸ παρὸν ἀπὸ τὰς
 ἡμετέρας ἐκδόσεις καὶ σημειώσεις ἡμεῖς ἔχομεν χρεῖ-
 αν μεγάλην νὰ γράφωμεν εἰς τὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν
 ὁποίαν καὶ νοοῦμεν, ἐὰν θέλωμεν καὶ τὰ νοήματα
 τῆς ψυχῆς ἡμῶν νὰ κανονίσωμεν, καὶ τὴν γλῶσσαν
 ἱκανὴν νὰ τὰ ἐκφράζη νὰ καταστήσωμεν. Ἀρκεῖ νὰ
 παρατηρήσῃ τις τὴν πρόοδον τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύ-
 ματος τῶν ἄλλων ἐθνῶν, διὰ νὰ καταλάβῃ ὅτι
 τότε μόνον ὀνομάζονται τὰ ἔθνη φωτισμένα, ὅταν
 φέρωσι τὴν γλῶσσαν αὐτῶν εἰς τελειότητα. Οἱ
 Ἰταλοὶ, οἱ Γάλλοι, οἱ Ἄγγλοι, τότε ἀληθῶς ἀρ-
 χισαν νὰ ἐλευθεροῦνται ἀπὸ τὴν βαρβαρότητα, ὅταν
 οἱ κατ' ἀρχὰς ὀλίγοι λόγιοι αὐτῶν ἄνδρες κατ-
 εχέρησαν νὰ γράφωσιν εἰς τὴν κοινὴν αὐτῶν γλῶσσαν.
 Ἡ γλῶσσα εἶναι τὸ ἐργαλεῖον, μὲ τὸ ὁποῖον ἡ
 ψυχὴ πλάττει πρῶτον ἐνδιαθέτως, ἔπειτα προ-
 φέρει τοὺς λογισμοὺς τῆς. Ὅταν τὸ ἐργαλεῖον ᾖναι
 ἀνακόνητον, ἰωμένον, ἢ κακὰ κατασκευασμένον,
 ἀτελὲς ἐξ ἀνάγκης μένει καὶ τὸ ἔργον τοῦ τεχνίτου.

Ἄλλ', ὡς ἀπόγονοι τῶν Ἑλλήνων, λέγει ὁ κατὰ φρονήτις τῆς κοινῆς γλώσσης, χρεωστούμεν ἢ ἀναστήσωμεν τὴν προγονικὴν ἡμῶν γλῶσσαν. Καλὸν ἦτον βέβαια νὰ ἡμεθα εἰς ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὅταν καὶ νεκροὶ ἀνίσταντο, καὶ τὸ χάρισμα τῶν γλωσσῶν ἀκόπως διεδίδετο· θαύμαλα ὁμως δὲν γίνονται καθ' ἡμέραν. Ὅστις χωρὶς ἀνάγκης γράφει Ἑλληνιστὶ, ὅσον ἀμεμπτα καὶ ἂν ἤθελεν εἰς τὸ φαινόμενον γράφει, καταφεύγει εἰς γλῶσσαν, τῆς ὁποίας τὴν σήμερον δὲν εἶναι πλεον κριταί· καὶ δεικνύει μὲ τοῦτο, ὅτι φοβεῖται νὰ γράφῃ εἰς τὴν κοινὴν διάλεκτον, τῆς ὁποίας τὸ δικαστήριον εὐρίσκεται εἰς τὸ ζῶν ἔθνος. Τὸν τοιοῦτον προσφυῶς ἐμπορεῖ τις νὰ παρομοιάσῃ μὲ τοὺς θρασυδείλους, ὅσοι, μὴ τολμῶντες νὰ βλέπωσιν κατὰ πρόσωπον τοὺς ἀνδρείους, περιέρχονται ζητοῦντες γυναικῶν συνελεύσεις, διὰ νὰ τὰς καταφοβίζωσι μὲ τὸν ἀπρακτὸν κρότον τῶν ὄπλων. Εἶναι τινὲς ἐκ τῶν Ἑλληνιστῶν τούτων, οἱ ὁποῖοι, ὅταν, εἴτ' ἀναγκαζόμενοι, εἴτε διὰ γυμνασίαν, γράφωσιν Ἑλληνιστὶ, ἐξεύρουν καὶ τὴν καὶ πῶς γράφουσι, καὶ γελῶσι κρυφίως τὴν εὐήθειαν ἐκείνων ὅσοι ἐπαινοῦν τὸν Ἑλληνισμὸν αὐτῶν· ἀλλ' εὐρίσκονται πάλιν ἄλλοι τόσον ἀπλοῖ τὸν νοῦν, ὥστε καὶ τῆς πλανημένης αὐτῶν φιλαυτίας τοὺς ἐσωτερικοὺς ἐπαίνους, καὶ τὰ παρὰ τῶν ἄλλων ἐγκώμια πιστεύουν ἀσκέπτως, μὴ συλλογιζόμενοι,

ὅτι, καθὼς εἶπεν ἓνας ἀπὸ τῶν Γαλλικῶν ποιητῶν,

Un sot trouve toujours un plus sot qui l'admire,

Ἐγκωμιάζει τὸν μωρὸν ἄλλος μωρότερός του.

Μ' ὅλον τοῦτο, αὐτὴ ἢ κοινὴ εἰς ὅλους φιλαυτία
 ἔπρεπε νὰ μᾶς ἰατρεύσῃ ἀπὸ τὸ πάθος τοῦτο.
 Ὅστις γράφει Ἑλληνιστῶν, μετ' ὀλίγους χρόνους (καὶ
 συχνὰ, μετ' ὀλίγας ἡμέρας) θέλει λησμονηθῆ καὶ αὐ-
 τὸς καὶ τὰ συγγράμματά του. Καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν
 νὰ τὸν ἐνθυμῶνται; διὰ τὰ πράγματα περὶ τῶν
 ὁποίων γράφει; ἀλλ' αὐτὰ μὲ τοῦ καιροῦ τὴν πρό-
 ὀδον θέλουν ἐξηγηθῆ σαφέστερα καὶ ἐντελέστερα
 ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους ἡμῶν διὰ τὴν φράσιν αὐτῶν
 τὴν Ἑλληνικὴν; καὶ τίς εἶναι τόσον μωρός, ἢ εἰς
 τίνα περισσέυει τόσος καιρὸς, ὥστε ν' ἀφήσῃ τοὺς
 Ὀμήρους, τοὺς Πλάτωνα, τοὺς Ξενοφῶντας, τοὺς
 Δημοσθένους, καὶ τοσοῦτους ἄλλους θαυμαστοὺς
 συγγραφεῖς καὶ ποιητὰς Ἑλληνας, διὰ νὰ ἀναγι-
 νώσκῃ τὸν νέον τοῦτον Ἑλληνιστῆν; Ἐξ ἐναντίας
 ὅστις γυμνάζεται εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν, εἴαν ἢ
 ἐπιμέλειά του συνοδεύεται μὲ κρίσιν, δυνατόν εἶ-
 ναι νὰ φθάσῃ εἰς τὸν βαθμὸν, δὲν λέγω δοκιμα-
 τάτου συγγραφέως (οἱ τοιοῦτοι ἀκόμη δὲν ἐγεννήθη-
 σαν), ἀλλ' ἐκείνων τῶν συγγραφέων τοὺς ὁποίους
 ἢ ἐρχομένη γενεὰ θέλει ἐξετάζει, διὰ νὰ μάθῃ τὴν
 σημερινὴν τῆς γλώσσης κατάστασιν καθὼς συμ-
 βαίνει καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅπου μὲ μεγάλην περι-

εργίαν ἐξετάζουν τοὺς πρὸ τριῶν καὶ τεσσάρων
 ἑκατονταετηρίδων ἀκμάσαντας συγγραφεῖς εἰς τὴν
 γλῶσσαν ἐκάστου ἔθνους, πολλάκις δι' ὄχι ἄλλο
 πλὴν νὰ μάθωσιν πῶς ἐγράφετο εἰς τοὺς καιροὺς
 ἐκείνων ἢ γλῶσσα, καὶ νὰ ἀνακαλύψωσι πολλῶν
 αὐτῆς λέξεων καὶ τὴν ἐτυμολογίαν καὶ τὴν ἀκριβῆ
 σημασίαν.

Πρόσθετε εἰς ταῦτα ὅτι εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ
 γράψῃ τις ὀρθῶς, ὅταν δουλοπρεπῶς μιμῆται τοὺς
 ἄλλους, καὶ μάλιστα ἂν οὗτοι ἐγράψαν εἰς γλῶσ-
 σαν, ἢ ὁποῖα ἐπαυσε πλέον νὰ λαλῆται. Καθὼς
 ἔχει προσώπου χαρακτῆρα διάφορον εἰς ἀπὸ τὸν
 ἄλλον, ὡσαύτως φυσικὰ καὶ λόγου χαρακτῆρα διά-
 φορον πρέπει νὰ ἔχη. Ἄλλ' ὁ χαρακτῆρ οὗτος δὲν
 ἐμπορεῖ νὰ φανῆ τοιοῦτος ὁποῖος εἶναι πάρεξ ὅταν
 γράψῃ τις εἰς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ διάλεκτον, ἢ γουν
 εἰς ἐκείνην, τὴν ὁποῖαν ἐθήλασε μὲ τὸ γάλα, καὶ
 λαλεῖ καθ' ἡμέραν, ἢ τοῦλάχιστον λαλεῖ συνεχέ-
 στερον παρὰ τὰς ἐπικλήτους ἄλλας γλώσσας. Ἄξιον
 εἶναι, δι' ὠφέλειαν τῶν νέων, νὰ ἀναφέρω τὴν φρο-
 νιμωιάτην συμβουλήν, τὴν ὁποῖαν δίδει ὁ Ἀπολ-
 λώνιος εἰς τὸν Σκοπελιανὸν περίφημον σοφιστὴν τῆς
 Σμύρνης¹. « Πέντε εἰσὶ σύμπαντες οἱ τοῦ λόγου
 » χαρακτῆρες, ὁ Φιλόσοφος, ὁ Ἱστορικός, ὁ Δικανι-
 » κός, ὁ Ἐπιστολιτικός, ὁ Ὑπομνηματικός. Ἐγ-

¹ Παρὰ Φιλοστράτῳ, Ἐπιστολ. ιθ', σελ. 391.

» κειμένων δὴ τῶν γενικῶν χαρακλήρων τῇ τάξει,
 » πάλιν γίνεται πρῶτος μὲν ὁ κατὰ τὴν ἐκάστου
 » δύναμιν ἢ φύσιν ἴδιος ὢν· δεύτερος δὲ, ὁ ἐν μιμή-
 » σει τοῦ ἀρίστου τῶν ἐκ φύσεως, ἢν τις ἐνδεὴς εἴη.
 » Τὸ δὲ ἀρίστον δυσεύρετόν τε καὶ δυσεπίκριτον
 » ὥστε οἰκειότερος ἐκάστω χαρακλήρ ὁ ἴδιος, ἐπει-
 » περ καὶ βεβαιότερος». Ταύτης, φίλε, τῆς ἐπιστο-
 λῆς τοῦ Ἀπολλωνίου ἐκάστη λέξις εἶναι πολλῶν
 χρυσῶν νομισμάτων ἀξία· καὶ ἔπρεπον οἱ διδά-
 σκαλοι τῶν Ἑλληνικῶν φροντιστηρίων, καὶ αὐτὴν,
 καὶ τὰ κατὰ τῶν ἀνοήτων μιμητῶν σκώμματα τοῦ
 ἀστέιου Λουκιανοῦ, τὰ ὅποια ἀνωτέρω ἀνέφερα, νὰ
 τὰ παραδίδωσιν ὡς πρῶτον μάθημα εἰς τοὺς νέους,
 διὰ νὰ ἐντυπωθῇ ἐγκαίρως εἰς τὴν νέαν αὐτῶν κεφα-
 λὴν, ὅτι ὁ καλὸς χαρακλήρ τοῦ λόγου εἶναι ὁ φυσικῶς
 ἴδιος εἰς καθένα, « ἐπεὶ περ καὶ βεβαιότερος », κα-
 θὼς ὁ μόνος καλὸς χαρακλήρ τοῦ προσώπου εἶναι τὸν
 ὅποϊον ἢ φύσις ἔδωκεν εἰς καθένα· ὅτι ἡ μίμησις
 κατηγορεῖ ἀδυναμίαν τῆς φύσεως, « Ἦν τις ἐνδεὴς
 » εἴη », καθὼς οἱ περίεργοι καλλωπισμοὶ τοῦ προσ-
 ῶπου κατηγοροῦν ἀσχημίαν τοῦ καλλωπιζομένου.

Θέλει τις νὰ καταλάβῃ μὲ πληροφορίαν πόσον
 διαφέρει ὅστις γράφει εἰς τὴν μητρικὴν αὐτοῦ διά-
 λεκτον ἀπὸ τὸν γράφοντα εἰς γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν
 ἔμαθεν εἰς τὰ σχολεῖα; Ἄς παρασλήσῃ εἰς τὸν νοῦν
 τοῦ δύο σπουδαίους ἀνδρας ἐπίσης πεπαιδευμέ-

νοους, με ἴσην εὐφυΐαν καὶ κρίσιν τοῦ νοός σπολισμέ-
 νους, οἱ ὁποῖοι γράφουν περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέ-
 σεως, εἰς Ἑλληνικὴν ὁ εἷς, ὁ ἄλλος εἰς τὴν κοινὴν
 ἡμῶν γλῶσσαν. Ὁ πρῶτος, περικυκλωμένος ἀπὸ
 Λεξικογράφους, ἀπὸ Ἀττικιστὰς, ἀπὸ παντὸς
 εἶδους Γραμματικῶν, γράφει, ἐξαλείφει, μετα-
 γράφει, πάλιν ἐξαλείφει, διατάζει εἰς πᾶσαν φρά-
 σιν, ἀπορεῖ εἰς ἐκάστην περίοδον· τῶρα συμβουλεύ-
 εται τὸν ἕνα, τῶρα ἐρωτᾷ τὸν ἄλλον· ποτὲ μὲν
 ἀποβάλλει παντάπασι τὰς εὐτυχεῖς τοῦ νοός του
 συλλήψεις, διότι δὲν ἔχει πῶς νὰ τὰς γεννήσῃ Ἀτ-
 τικῶς, ποτὲ δὲ τὰς κολοβώνει, διὰ νὰ τὰς κάμη
 ἰσομέτρους μὲ καμμίαν ῥῆσιν παλαιάν, τῆς ὁποίας
 τὴν ἀνάμνησιν σιοχάζεται ὡς εὐτυχεστάτον εὕρημα,
 καὶ προβαίνει, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, σύρεται μὲ κόπον
 πολὺν καὶ μεγάλην βραδύτητα εἰς τὴν τελείωσιν
 τοῦ ἔργου του, κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν Σίσυφον, ὁ
 ὁποῖος,

..... Σκηριπτόμενος χερσὶν τε ποσὶν τε

Λᾶαν ἀγὼ ᾤθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι

Ἄκρον ὑπερβαλέειν τότ' ἀποσπρέψασκε Κραταίης,

Αὐτὶς ἔπειτα πέδονδ' ἐκλύειτο λᾶας ἀναιδής.

Αὐτὰρ ὁ γ' ἀφ' ᾧσασκε τιτανόμενος· κατὰ δ' ἰδρῶς

Ἐρῆρεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει¹.

Καὶ μ' ὅλους τούτους τοὺς Σισυφείους ἰδρῶτας καὶ
 μόχθους, μ' ὅλας ταύτας τὰς ἀνω κάτω μετακι-

¹ Ὀδυσσ. Λ, 594.

ἤσεις καὶ μετακυλίσεις τῶν φράσεων καὶ περιόδων, τί γράφει ὁ ταλαίπωρος; Ἐὰρ γε τὴν γλῶσσαν τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ξενοφῶντος; ὄχι βέβαια. Τὴν γλῶσσαν, ἣτις ἐλαλεῖτο εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Πολυβίου, ἢ τοῦ Διοδώρου; ὄχι βέβαια. Ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν ἔγραψαν ὁ Πλαύταρχος, ὁ Γαλινός, καὶ οἱ σύγχρονοι αὐτῶν; ὄχι βέβαια. Τὴν γλῶσσαν τοῦ Ἡρωδιανοῦ καὶ τῶν συνακμασάντων μ' αὐτὸν, ἢ τοῦ Ἰουλιανοῦ καὶ τοῦ Λιβανίου; οὐδεμίαν ἐξαιρέτως ἀπ' αὐτὰς, ἀλλ' ὅλας αὐτὰς, ἡγουν ἐν ἀμορφον, τερατῶδες, καὶ ἀνύπαρκτον μίγμα ὄλων αὐτῶν, γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν αὐτὸς πρῶτος δημιουργεῖ ἀπὸ τὰ λεξικά του, ἐρανισμένα ἀπὸ δεκαπέντε τοῦλάχιστον ἑκατονταετηρίδων λέξεις καὶ φράσεις, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ εἴπῃ ἀπὸ δεκαπέντε γλώσσας¹.

Ἄς στρέψωμεν τῶρα τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν δεύτερον, τὸν γράφοντα δηλαδὴ τὴν μηρικὴν αὐλοῦ γλῶσσαν. Οὗτος ἀφ' ὅσα ἦσαν ἀναγκαῖα εἰς τὸν πρῶτον δὲν ἔχει σχεδὸν οὐδεμίαν χρεῖαν· ὁ κάλαμος καὶ τὸ χαρτίον εἶναι τὰ μόνα του ἄπλα. Ἐν ὅσῳ ὁ πρῶτος, ἀσχολούμενος εἰς τὸν Φρύνιχον καὶ τὸν Ἀμμώνιον, διὰ νὰ μάθῃ τοὺς ἀττικισμοὺς καὶ τὰς διαφορὰς τῶν

¹ Τόσον εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ γλῶσσα ἐκάστης ἑκατονταετηρίδος διαφέρει ἀπὸ τὴν γλῶσσαν ἄλλης ἑκατονταετηρίδος, ὥστε ἡ ἐν Παρισίοις ἀκμάσασα πρὸ τῆς πολιτικῆς τῶν Γάλλων μεταβολῆς Ἀκαδημία ὤρισε νὰ ἀναθεωρῆται τὸ λεξικόν της καθ' ἐκάστην εἰκοσιπενταετηρίδα.

λέξεων, ἀφίνει τὰ νοήματα τῆς ψυχῆς του, ἢ νὰ διασκεδάζωνται (διότι καὶ αὐτὰ πλερόνεια εἶναι καθὼς τὰ λόγια), ἢ νὰ ἀμαυροῦνται καὶ νὰ χάνωσι τὸν τόνον τῆς πρώτης αὐτῶν συλλήψεως, ὁ δεύτερος ἐκφράζει τὰ ἰδικὰ του εἰς γλῶσσαν ζῶσαν, καὶ γραφομένην ἀπὸ τοὺς συγχρόνους αὐτοῦ καλῶς ἀναθραμμένους ἀνδρας, τὰ ἐκφράζει ὀλόκληρα, καθὼς τὴν ἀρχὴν παρεστάθησαν εἰς τὸν νοῦν του, χωρὶς νὰ κάμη εἰς αὐτὰ ἄλλην διόρθωσιν παρὰ τὴν διόρθωσιν, τὴν ὁποίαν ὑπαγορεύει ὁ ὀρθὸς λόγος, καὶ διδάσκουν οἱ κανόνες τῆς γλώσσης· καὶ οὕτω τρέχει ἐλεύθερος ἀπὸ δεσμοῦς ¹ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔργου του, κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν ἵππον,

Κυδιῶν, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται

᾿Ωμοῖς αἰσσοῦνται· ὁ δ' ἀγλαΐῃφι πεποιθὼς,

᾿Ρίμφα ἐ γούνα φέρει ²

Ἀπὸ ταύτην, φίλε μου Ἀλέξανδρε, τῶν Ἑλληνιζόντων τὴν ἀτοπίαν συμπεραίνειται πόσον ἀτοπώτερον εἶναι ἐν ἄλλο εἶδος συγγραφέων, τοὺς ὁπί-

¹ Δὲν ἐννοῶ μὲ τοῦτο, ὅτι δὲν ἔχει χρεῖαν κόπου ὅστις γράφει εἰς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ γλῶσσαν. μέγας κόπος χρειάζεται καὶ εἰς αὐτὴν, καὶ πόσον μεγαλύτερος ὅσον ἡ γλῶσσα εἶναι ἔτι ἀδιόριστος (καθὼς εἶναι τὴν σήμερον ἡ γλῶσσα τῶν Γραικῶν) ἀπὸ δέκα ἢ δεκαπέντε συγγραφέων συμφωνίαν, τὴν ὁποίαν τὸ ἔθνος ἤθελε δεχθῆ ὡς νόμον. ἀλλ' ὁ κόπος οὗτος, ὅσον μέγας ἤθελεν εἶσθαι, εἶναι ἀσυγκρίτως ὀλιγώτερος καὶ συνωδευμένος μὲ περισσοτέραν ἐπιτυχίαν ἐλπίδα παρὰ τὸν κόπον τοῦ Ἑλληνίζοντος.

² Ἰλιάδ. Ζ, 509.

ους, διὰ τὰ διακρίνω ἀπὸ τούς ἀκράτως Ἑλληνί-
 ζοντας, συγχώρησον τὰ ὀνομάσω Μιξελληνίζοντας, ἢ
 ἀν' ἀγαπᾶς κάλλιον, Μιξοβαρβάρους. Ὁ σκοπὸς τῶν
 τοιούτων εἶναι βέβαια ἐπαινετός, ἐπειδὴ προθυμοῦν-
 ται τὰ σιμώσωσι, ὅσον δυνατὸν ἐγγύτερον, τὴν ση-
 μερινὴν γλῶσσαν εἰς τὴν μητέρα τῆς τὴν Ἑλληνικὴν.
 Ἄλλ' ἐπειδὴ πρώτη τοῦ γράφοντος ἀρετὴ εἶναι ἢ
 σαφήνεια, ἢ γουν τὰ Γράφη εἰς τρόπον ὥστε τὰ καλα-
 λαμβάνεται ἀπὸ τούς διὰ τούς ὁποίους γράφει,
 καὶ μετ' αὐτὴν δευτέρα, τὰ γράφη μὲ εὐφράδειαν,
 μὲ τοιαύτην δηλονότι σύνταξιν καὶ συμπλοκὴν
 τῶν λέξεων, ἢ ὁποῖα τὰ προξενῆ καὶ ἡδονὴν εἰς τὴν
 ἀκοὴν, κρίνω ὅτι μήτε τὴν μίαν μήτε τὴν ἄλλην
 ἀρετὴν ἔχουν ὅσοι ἀκρίτως συμπλέκουσι τὰς Ἑλ-
 ληνικὰς συντάξεις μὲ τὰς κοινὰς, καὶ συνθέτουν
 ἐκ τῶν δύο σκοτεινὸν, τραχὺν, ἀηδῆ εἰς τὴν ἀκοὴν,
 τερατώδη καὶ ἀληθῶς Ἑρμαφρόδιτον λόγου χα-
 ρακτῆρα. Αὐτοὶ διαιροῦνται εἰς τόσα εἶδη, ὅσοι
 εἶναι οἱ διάφοροι τρόποι τῆς ἀσυμπλέκτου ταύτης
 συμπλοκῆς. Ἀρκεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ σημειώσω
 ἐκείνους, ὅσοι ποικίλλουσι τὰ συντάγματα τῶν κατὰ
 μέρος μὲ μίαν φράσιν ἢ περίοδον ἀκράτως Ἑλλη-
 νικὴν, καὶ μὲ μίαν κοινὴν, καὶ ποτε καὶ παντάπασι
 χυδαϊκὴν. Εἰς τοῦτο τὸ εἶδος ἀνάγονται πολλαὶ
 νέαι μεταφράσεις, καὶ ὅλαι ἐκεῖναι αἱ ἐπιστολαί,
 τῶν ὁποίων ἢ κεφαλὴ καὶ ἢ οὐρὰ πλάττονται Ἑλ-

ληνικῶς, τὸ δὲ διὰ μέσου σῶμα στολίζεται, ὡς
 δόξει τὸν συγγραφέα, μέρος μὲ τὸν πέπλον τῆς
 Ἀθηνᾶς, μέρος μὲ τὰ ῥάκη τοῦ Ἴρου. Ὁμοιάζει
 τρόπον τινὰ ἢ τοιαύτη συμπλοκὴ μὲ τὸ Ὀμηρι-
 κὸν ἐκεῖνο τέρας,

Πρόσθε λέων, ὅπιδεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
 ἀποπνέουσα, ὅχι καθὼς ἔλεγεν ὁ Ποιητὴς ¹,

Δεινὸν πυρὸς μένος αἰθομένοιο,

Ἀλλὰ δεινὴν καὶ ἀνυπόφορον ἀηδίαν. Αὐτοὶ σωου-
 δάζουν, ὡς εἶπα, νὰ ἐξελληνίσωσι τὴν κοινὴν γλῶσ-
 σαν· ἀλλ' ἐπειδὴ καταγίνονται εἰς πρᾶγμα ἀδύ-
 νατον, μὴν ἔχοντες τὸ δικαίωμα ν' ἀλλάξωσι τοῦ
 ἔθνους τὴν γλῶσσαν, ἀναγκάζονται καὶ τὴν Ἑλ-
 ληνικὴν νὰ διαστρέφωσι, καὶ τὴν κοινὴν, τὴν ὁποίαν
 ν' ἀποφύγωσι δὲν ἐμποροῦν, βαρβαροτέραν μὲ τὴν
 ἄλογον παράθεσιν ταύτην νὰ κάμνωσι. Τίνος ἀκοή,
 παραδείγματος χάριν, δύναται νὰ ὑποφέρῃ τὴν
 περίοδον ταύτην; « Ἐπειδὴ, κατὰ ἀλήθειαν, εἴτ'
 » οὖν ὁ θεὸς εἶχε τὸν ἐπικαλέσεται, εἴτε οὐ, οἱ
 » ἄνθρωποι χρεωστοῦσιν, ἂν νοῦν ἔχωσιν, ἀναγ-
 » καίως νὰ ἀκολουθῶσι τὰς αὐτοῦ εἰσηγήσεις· καὶ
 » οὐδ' ὁ, τιοῦν ἀξίωμα, ὅπως οὖν ἐκεῖνο δύναται
 » νὰ ἐπέχη καὶ νὰ ἐκφοβῇ, ἢ μπορεῖ νὰ τοὺς ποιῇ
 » νὰ πιστεύωσιν ἄστινασοῦν ἀρχὰς, ἢ νὰ κρίνωσιν
 » ἀξίας συγκαταθέσεως ἄστινασοῦν πράξεις οἷα

¹ Ἰλιάδ. Ζ, 181.

» δικαίας καὶ εὐθείας, αἵτινες ἐναργῶς μάχονται ἐκεί-
 » νω¹ ». Καὶ ὁμως εἰς τοιοῦτον σχεδὸν χαρακ-
 τήρα λόγου μετεφράσθησαν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀν-
 ηλεῶς κατεσπαράχθησαν, πολλὰ ἀξιόλογα συγ-
 γράμματα. Ὅτινα ἀρέσει τοιοῦτον Ἑρμαφρόδιτον
 ὕφος λόγου, ἐκεῖνος δὲν εἶναι μήτε τῆς παλαιᾶς
 μήτε τῆς νέας Ἑλλάδος γέννημα· ἀλλ' ἀνετράφη
 εἰς τὴν Λιβύαν, ὅπου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γεννῶνται
 τὰ τερατωδέστερα θηρία.

Πρᾶγμα τῇ ἀληθείᾳ παράδοξον, πῶς δὲν ἐσυλ-
 λογίσθησαν ποτὲ οἱ μιξελληνίζοντες οὗτοι συγ-
 γραφεῖς, ὅτι ἡ γλῶσσα εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ πλέον ἀναπ-
 αλλοτρίωτα τοῦ ἔθνους κτήματα. Ἀπὸ τὸ κτῆμα
 τοῦτο μετέχουν ὅλα τα μέλη τοῦ ἔθνους μὲ δημο-
 κρατικὴν, νὰ εἶπω οὕτως, ἰσότητα. κανεὶς, ὅσον
 ἤθελεν εἶσθαι σοφὸς, μήτ' ἔχει, μήτε δύναταί πο-
 θεν νὰ λάβῃ τὸ δικαίωμα νὰ λέγῃ πρὸς τὸ ἔθνος,
 « Οὕτω θέλω νὰ λαλήσῃς, οὕτω νὰ γράφῃς ». Ὅσ-
 τισ, ἐπαγγελλούμενος νὰ γράφῃ εἰς τὴν κοινὴν γλῶσ-

¹ « Λόγοι δεκαεπτὰ παιδείας φυσικῆς θρησκευτικῆς κ. τ. λ.
 » Ἐνετίησιν, 1796, Σελ. 237, ». Ὁ ἀνώνυμος οὗτος μετα-
 φρασθῆς (διότι τὸ βιβλίον φαίνεται μεταγλωττισμένον ἐκ τῆς
 Ἰταλικῆς γλώσσης) εἶναι παντάπασι ἀγνωστος εἰς ἐμέ. Ὅθεν
 μήτε φιλίας μήτε μίσους οὐδεμίαν αἰτίαν ἔχω πρὸς αὐτόν.
 Ὅσα λέγω περὶ τῆς μεταφράσεώς του κατὰ δυστυχίαν δὲν εἶναι
 ἴδια εἰς μόνον αὐτόν. Αὐτοῦ τὸ βιβλίον ἔφερε πρῶτον ἡ τύχη
 εἰς τὰς χεῖράς μου· αὐτόν ἐκάλεσα μάρτυρα. Ἄν καὶ σφαλερὰ
 ἤθελεν εἶσθαι ἡ κρίσις μου, εἶναι ὁμως ἀδύνατος.

σαν, μακρύνεται τόσον ἀπὸ τὸν κοινὸν τρόπον τοῦ λέγειν, ἐκεῖνος ζητεῖ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον μήτ' ὁ σκληρότατος τύραννος δὲν εἶναι καλὸς νὰ καθορθώσῃ. Τυμνώνει ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά του τὸν πολίτην ὁ τύραννος, δύναται καὶ τέκνα καὶ γυναῖκα νὰ τοῦ ἐπάρῃ, ἐμπορεῖ νὰ τὸν ἐξορίσῃ, ἢ καὶ νὰ τὸν θανατώσῃ· ἀλλὰ δὲν ἐμπορεῖ νὰ τοῦ ἀλλάξῃ τὴν γλῶσσαν· αὐτὴν λαλεῖ εἰς τὴν πατρίδα του, αὐτὴ τὸν συνοδεύει καὶ εἰς τὴν ἐξορίαν. Μόνος ὁ καιρὸς ἔχει τὴν ἐξουσίαν νὰ μεταβάλλῃ τῶν ἐθνῶν τὰς διαλέκτους, καθὼς μεταβάλλει καὶ τὰ ἔθνη· καὶ ὅστις πρὶν τοῦ καιροῦ σπουδάζει μὲ τὴν βίαν νὰ ἀλλάξῃ τὴν γλῶσσαν, εἰς αὐτὸν δύναταί τις νὰ προσαρμόσῃ ὅ, τι ἔλεγεν ὁ ταλαίπωρος Αἴμων πρὸς τὸν τυραννικὸν αὐτοῦ πατέρα ¹,

Ὅστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ,

Ἡ ΓΛῶΣΣΑΝ, ἢν οὐκ ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν,

Οὔτοι διαπτυχθέντες ὠφθησαν κενοί.

Ἰσως ἤθελέ τις νομίσει ὅτι ἀντιφάσκω αὐτὸς εἰς ἑαυτὸν, ἐπειδὴ πρὸ ὀλίγου ἔλεγον, ὅτι πρέπει νὰ διορθώσωμεν καὶ νὰ καλλύνωμεν τὴν κοινὴν ἡμῶν γλῶσσαν, τῶρα δὲ φαίνομαι τρόπον τινὰ ὅτι θέλω νὰ τὴν γράφωμεν, καθὼς τὴν λαλεῖ ὁ χυδαῖος λαός. Τοιαύτη βέβαια δὲν εἶναι ἡ γνώμη μου, ἀν ἐνθυμᾶσαι καλὰ, φίλε μου, ὅσα περὶ τούτου πολλάκις συνωμιλήσαμεν. Ἐὰν τὸ νὰ μακρύνεται τις ἀπὸ

¹ Σοφοκλ. Ἀντιγ. 707.

τὴν κοινὴν τοῦ λέγειν συνήθειαν τόσον, ὥστε νὰ γίνεταί ἀσαφὴς εἰς τὴν διάνοιαν, καὶ παράξενος ὁλότελα εἰς τὴν ἀκοὴν, ἦναι τυραννικόν, τὸ νὰ χυδαίῃ πάλιν τόσον, ὥστε νὰ γίνεταί ἀπὸ τῆς εἰς ἐκεῖνους ὅσοι ἔλαβον ἀνατροφὴν, μὲ φαίνεται δημαγωγικόν. Ὅταν λέγω, ὅτι ἀπὸ τὴν γλώσσαν μετέχει τὸ ἔθνος ὅλον μὲ δημοκρατικὴν ἰσότητα, δὲν νοῶ ὅτι πρέπει ν' ἀφήσωμεν τὴν μόρφωσιν καὶ δημιουργίαν αὐτῆς εἰς τὴν ὀχλοκρατικὴν φαντασίαν τῶν χυδαίων. Ὁ ὄχλος εἶναι πανταχοῦ ὄχλος· καὶ ἂν εἰς τὰ φωτισμένα ἔθνη καὶ εἰς τοὺς φωτισμένους αἰῶνας ἦτον « Ἀγροικόν, δύσκολόν καὶ ὑπόκωφον » γερόνιον », ὡς ἔλεγεν ἓνας ἀπὸ τοὺς Κωμικοὺς, εἰς τοὺς δυστυχεῖς αἰῶνας τῆς βαρβαρότητος ἐκκωφοῦται καὶ μωραίνεται παντάπασιν. Ὅθεν μῆτε δίκαιον εἶναι νὰ κολακεύωμεν τὸν χυδαϊσμὸν τοῦ γεροντίου τούτου, καὶ νὰ τὸν μεταχειρίζομεθα ὡς κανόνα τῆς γλώσσης. Ἐὰν δὲν ἔχωμεν τὸ δικαίωμα τῆς τυραννικῆς προσταγῆς, « Οὕτω θέλω » νὰ λαλῆς », ἔχομεν ἐξ ἅπαντος τὸ δικαίωμα τῆς ἀδελφικῆς συμβουλῆς, « Οὕτω πρέπει νὰ λαλῶμεν ». Γράφομεν, ἠθέλεν εἰπεῖ τις, διὰ τοὺς ἀμαθεῖς, καὶ πρέπει νὰ συγκαταβαίνωμεν εἰς τὴν κατὰ ληψιν αὐτῶν· ἀλλὰ μόνοι οἱ σπουδαῖοι χρεωστῶν νὰ συγκαταβαίνωσιν εἰς τοὺς ἀμαθεῖς; μὴ δὲν ἔχουν καὶ ἐκεῖνοι χρέος νὰ συναναβαίνωσιν ὀλίγον μὲ τοὺς

σπουδαίους; Ἐπεὶ δὲ διὰ ποίους ἀμαθεῖς Γράφομεν; ὄχι βέβαια διὰ τὸν χυδαῖον ὄχλον, οἱ ὅποιοι μήτ' εὖ ἢ μεθ' αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον ἔχουν εἶδησιν· ἀλλὰ διὰ τοὺς ὅσοι τὸ ὑλάχιστον ἐξεύρουσι νὰ ἀναγινώσκωσι, καὶ ἔχουν ὁπωσδήποτε ἐπιθυμίαν νὰ φωτισθῶσιν. Οἱ τοιοῦτοι ἀναγινώσκουν μὲ προσοχὴν, καὶ εἰάν τὸ βιβλίον εἶναι γραμμένον εἰς γλῶσσαν μετρίως καλλωπισμένην, μανθάνουν καὶ αὐτοὶ κατὰ μικρὸν νὰ καλλωπίζωσι τὴν ὁμιλίαν των, καὶ προσδοποιοῦν εἰς τοὺς μεταγενεστέρους συγγραφεῖς τὴν εἰς τὸ ἐξῆς περισσοτέραν τῆς κοινῆς διαλέκτου διόρθωσιν. Μὴν ἀμφιβάλλωμεν ὅτι τῶν Γραικῶν τὸ γένος ἐξ-ὑπῆρξε τὴν σήμερον ἀπὸ τῆς ἀμαθίας τὸν ὕπνον, βλέποντες ὅτι τιμᾶ καὶ ἀγαπᾶ τοὺς ὁμογενεῖς λογίους ἀνδρας. Ὅτινά τις ἀγαπᾶ καὶ τιμᾶ, φυσικὰ καὶ τὸν μιμεῖται. Γράφε μετὰ προσοχῆς καὶ μελέτης· ἐκρίζωσον ἀπὸ τὴν γλῶσσαν τὰ ζιζάνια τῆς χυδαιότητος, ὄχι ὅμως ὅλα πάραυτα μὲ τὴν δίκελλαν, ἀλλὰ μὲ τὴν χεῖρα καὶ κατὰ μικρὸν ἐν ὁπίσῳ τοῦ ἄλλου· σπεῖρε εἰς αὐτὴν τὰ Ἑλληνικὰ σπέρματα, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ μὲ τὴν χεῖρα, καὶ ὄχι μὲ τὸν σάκκον¹. Καὶ θέλεις ἀπορήσει πῶς εἰς ὀλί-

¹ Λέξεις ἢ φράσεις ἀκράτως Ἑλληνικὴ εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν γλῶσσαν τότε μόνον ἔχει τόπον, τότε μόνον εἶναι ἀναγκαῖα, ὅταν συνάδη καὶ συγχωρεύη, νὰ εἴπω οὕτως, μὲ τὰς λοιπὰς λέξεις, ὅσαι τὴν γειτονεύουσιν, ὅταν ἦναι εἰς τοιαύτην θέσιν καὶ τόπον τῆς περιόδου τοιοῦτον, ὥστε νὰ ἐξηγητῆται ὁπωσδήποτε ἀπὸ

γον καιρὸν καὶ αἱ λέξεις καὶ αἱ φράσεις σου ἐπέρασαν ἀπὸ τὸ βιβλίον εἰς τοῦ λαοῦ τὰ σλόματα. Οἱ λόγιοι ἄνδρες τοῦ ἔθνους εἶναι φυσικὰ οἱ νομοθέται τῆς γλώσσης, τὴν ὁποίαν λαλεῖ τὸ ἔθνος· ἀλλ' εἶναι (πάλιν τὸ λέγω) νομοθέται δημοκρατικοῦ πράγματος. Εἰς αὐτοὺς ἀνήκει ἡ διόρθωσις τῆς γλώσσης, ἀλλ' ἡ γλῶσσα εἶναι κτῆμα ὅλου τοῦ ἔθνους, καὶ κτῆμα ἱερόν. Ὄθεν πρέπει νὰ ἀνακαινίσσεται μὲ εὐλάβειαν καὶ ἡσυχίαν, καθὼς ἀνακαινίζονται τὰ ἱερά τῶν θεῶν, καὶ ὄχι μὲ τὴν θορυβώδη καὶ τυρανικὴν ἀυθάδειαν, μὲ τὴν ὁποίαν ὑψώθη τῆς Βαβέλ ὁ πύργος.

Ἐπειδὴ, φίλε μου Ἀλέξανδρε, κατὰ συγκυρίαν ἐλάλησα περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν διαλέκτου, μὲ ὄλον ὅτι ἐπιθυμῶ καὶ μελετῶ νὰ λαλήσω διεξοδικώτερον εἰς ἄλλον καιρὸν, συγχώρησον, πρὶν δώσω τέλος εἰς τὴν μακρὰν ταύτην ἐπιστολὴν, νὰ κάμω ἔτι μίαν παρατήρησιν. Καθὼς περὶ ἐκάστου κατὰ μέρος ἀνθρώπου εἶναι ἀληθὲς τὸ,

Ἄνδρὸς χαρακτήρ ἐκ λόγου γνωρίζεται,
τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁλοκλήρου τινὸς ἔθνους ὁ χαρακτήρ ἀπὸ τὴν γλῶσσάν του γνωρίζεται. Ὑπόθετες, ἀν ἦναι δυνατὸν νὰ ὑποθέσῃ τις τοιοῦτον ἀν-

τὰς λοιπὰς καὶ εἰς ἐκείνους ὅσοι δὲν ἔμαθον τὴν Ἑλληνικὴν ἀλλέως γίνεται « Ἐπίβλημα ῥάκουσ ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ », καὶ κατασχίζει καθὼς τὴν γλῶσσαν, οὕτω καὶ τῶν ἐκουσίῳ τὰ αὐτὰ.

θρωπον, ὅσους ἐξεύρει τὴν γλῶσσαν τῶν Ἑλλήνων,
 ἀλλ' ἔχει ἢ οὐδεμίαν ἢ παντάπασιν μικρὰν εἰδησι-
 τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, καὶ δὲ εἰς αὐτὸν νὰ ἀναγ-
 νώσῃ δὲν λέγω τὰ πολιτικὰ συγγράμματα τοῦ
 Πλάτωνος ἢ τοῦ Ἀριστοτέλους, μῆτε τοὺς κατὰ
 Φιλίππου λόγους τοῦ Δημοσθένους, ἀλλ' ἀπλῶς
 ὁποῖόν δή ποτε σύγγραμμα τῆς εὐτυχοῦς ἀκ-
 μῆς τῶν Ἑλλήνων· ἀναμφιβόλως μετὰ τὴν ἀνά-
 γνωσιν, θέλει κρίνει ὅτι τοιαύτη γλῶσσα εἶναι ἐλευ-
 θεροῦ ἔθνους γλῶσσα. Εἰς τί ἀποβλέπει ἡ παρα-
 τήρησίς μου; Τῆς ἐλευθερίας τὸ χρῶμα τοῦτο εἶναι
 τόσο βαθὺ εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Ἑλλήνων, ὥστε
 καὶ ἡ τόσων αἰῶνων ἐκβαρβάρωσις καὶ δυστυχία τῶν
 Γραικῶν δὲν τὸ ἐξέπλυνεν ὁλότελα μὴτ' ἀπὸ τὴν
 κοινὴν ἡμῶν διάλεκτον. Διὰ τοῦτο χρεωστούν οἱ σπου-
 दाῖοι τοῦ γένους ἄνδρες, οἱ νέοι μάλιστα, ὅχι μό-
 νον νὰ τὸ φυλάξωσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸ ἀναζωώσω-
 σιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς αὐτὴν, ἕως οὗ νὰ φθάσῃ
 νὰ ἀναλάβῃ τὸ μητρικὸν αὐτῆς βαθὺ καὶ εὐμορφον
 χρῶμα. Σωπαράττεται, φίλε, ἡ ψυχὴ μου, ὡς ἂν
 βλέπω εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν βιβλίων ἀφιερώσεις
 καὶ προσφωνήσεις ἀναξίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος.
 Μὴ γένοιτο νὰ ἀναιρέσω τὴν χρεωστούμενην εὐγνω-
 μοσύνην εἰς τοὺς τιμίους καὶ φιλογενεῖς ἄνδρας,
 ὅσοι, ὠφελοῦντες τοὺς φιλομούσους νέους, ὠφελοῦν
 ὅλον τὸ γένος, μῆτε μὲ πρόσχημα ἐλευθερίας νὰ
 εἰσάξω

εἰσάξω εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν γλῶσσαν καὶ πατρίδα
τὴν θηριώδη ἀγροικίαν, τὸσον διάφορον ἀπὸ τὴν
ἐλευθερίαν, ὅσον διαφέρει ἡ μανικὴ καὶ ῥιψοκίνδυνος
θρασύτης ἀπὸ τὴν ἀληθινὴν ἀνδρείαν. Ἄλλὰ μὴ
δὲν εἶναι τὸ ῥῶπος νὰ ἐκφράσῃ σεμνότερον ὁ εὐεργε-
τηθεὶς καὶ τῆς ψυχῆς του τὴν εὐγνωμοσύνην, καὶ
τοῦ εὐεργετήσαντος τὴν εἰς τὸ καλὸν προθυμίαν;
Εὐεργετεῖ τὸ γένος, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, πληρόνει τὸ
πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς αὐτοῦ χρέος, ὅχι μόνον ὅστις
προθύμως καταβάλλει τὴν χρειαζομένην δαπάνην
εἰς ἐκδόσεις βιβλίων, ἀλλὰ καὶ οἱ καταβάλλοντες
εἰς ταῦτα τοὺς ἰδρώτας αὐτῶν φιλόμουσοι. Τίς
εἶναι ἀληθεστέρα εὐγνωμοσύνης ἀπόδειξις, νὰ προσ-
φέρεται τις πρὸς τὸν εὐεργετήσαντα, ὡς πρὸς φί-
λον καὶ συνεργάτην τοῦ καλοῦ, ἢ διὰ ν' ἀποθεώσῃ
ἐκεῖνον, νὰ ἐκδυθῇ αὐτὸς καὶ τὴν ἀνθρωπότητα;
Καὶ τίς πιστεύει τοιαύτην ἀποθεώσιν, παρέξ ὅστις
δὲν ἔχει μήτε ὀβολοῦ γνῶσιν καὶ διάκρισιν τῶν πραγ-
μάτων; ἢ τίς (ἐπειδὴ οἱ λόγιοι τοῦ ἔθνους αἰδρες
χρεωτοῦν νὰ ἦναι καὶ διδάσκαλοι χρησιμοθείας)
ἀφ' οὗ βαπτίσει τὸν κάλαμόν του, ἀφ' οὗ βαπτί-
σθῇ ὅλος αὐτὸς, εἰς τὸν βόρβορον τῆς κολακείας,
τολμᾷ πλέον νὰ διδάξῃ τὸν ἰδιώτην ἠῆθι καὶ φρο-
νήματα Ἑλληνικά, χωρὶς ν' ἀκούσῃ ἀπ' αὐτὸν, τὸ,

Ὡς σεμνὸς οὐπαίτριπος· αἱ κνήμαι δὲ σοῦ βοῶσιν

Ἴου, Ἴου, τὰς χοίνας καὶ τὰς πέδας ποδοῦσαι.

Τὸ τιμιώτερον ἀπὸ ὅλα τοῦ ἀνθρώπου τὰ προε-
 ρήματα εἶναι νὰ ἔχη, καθὼς τὸ σῶμα, οὕτω καὶ
 τὴν ψυχὴν ὀρθήν· ὀρθὸν τὸν ἔκαμεν ἡ φύσις· ὀρθὸν
 τὸν θέλει ἡ φιλοσοφία· ὀρθὸς νὰ στέκη τὸν διδά-
 σκει καὶ αὐτὴ ἡ θρησκεία, ἐπειδὴ καὶ εἰς αὐτὸν
 τὸν ἀσυγκρίτως ἀνώτερον ὑπὲρ πάντας τοὺς εὐερ-
 γέτας, ὡς υἱὸς, καὶ ὄχι ὡς δοῦλος, νὰ προσφέρε-
 ται τὸν παραγγέλλει¹. Τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἔχη
 πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅς τις ἀγαπᾷ νὰ ἐπαινῇ
 δουλοπρεπῶς, ὅτι, εἰ μὲν ὁ ἐπαινούμενος εἶναι ἀλη-
 θῶς ἀξίος ἐπαίνου, ὄχι φίλον, ἀλλὰ μήτε δοῦλον
 δὲν καταδέχεται νὰ ἔχη τὸν τοιοῦτον ἐπαινέτην·
 εἰ δὲ (καθὼς εἶναι τῶν ἐνδεχομένων νὰ συμβῇ καὶ
 τοῦτο) οἱ ἐπαινοὶ προσφέρονται εἰς ὀλότελα ἀν-
 ἀξιον ἀνθρώπου, γίνεται διπλοῦν τὸ σφάλμα τοῦ
 ἐπαινοῦντος, καὶ ὅτι ἐψεύσθη ἐναντίον τῆς συνει-
 δήσεώς του, καὶ ὅτι κατεστιάθη ἄλλου ἀνδραπόδου
 ἀνδράποδον αὐτὸς ἀτιμότερον.

Ἐν ἄρτι γε δὲν ἠθέληεν εἶσθαι ἀσυγκρίτως, καὶ εἰς τὴν
 παρούσαν τῆς Ἑλλάδος κατάσλασιν ὠφελιμώτερον,
 καὶ εἰς τοὺς λογίους ἀνδρας τοῦ γένους ἐντιμότερον,
 νὰ βάλλωσιν εἰς τόπον τῶν πανηγυρικῶν προσ-
 φωνήσεων, ἕκαστος κατὰ τὸ μέτρον τῆς γνώσεώς
 του, συμβουλὰς καὶ νουθεσίας κοινὰς πρὸς ὅλον τὸ
 γένος; νὰ ἐπαινῶσι κατ' ἀξίαν ὃ, τι καλὸν καὶ συμ-

¹ Ἐπιστολ. πρὸς Ῥωμ. Η, 15.

Φέρον ἐπράχθη μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ καὶ νὰ παραγέλλωσι σφοδρῶς ὁ, τι χρεωστοῦν ἔτι νὰ πράξωσι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ σπουδαῖοι ἄνδρες τοῦ γένους; Ἡ φρόνιμος χρῆσις τοῦ πλούτου τῶν πρώτων, καὶ ἡ πρόθυμος φιλοπονία τῶν δευτέρων ἐπροξένησαν βέβαια πολλὰ καλὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἀλλ' εἶναι ἀσυγκρίτως περισσότερα καὶ μεγαλύτερα ὅσα τῆς λείπουσιν ἔτι. Ἄλλως νὰ καθορθωθῶσι ταῦτα δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ μὲ τὴν συνδρομὴν ἀπάντων, καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀδελφικὴν ἐνίσχυσιν καὶ παραγγελίαν. Τὸ νέον στάδιον, εἰς τὸ ὁποῖον εὐτυχῶς τρέχομεν ὅλοι τὴν σήμερον, εἶναι πολλὰ μακρόν· καὶ ἡμεῖς δὲν εἴμεθ' ἀκόμη πλὴν εἰς αὐτὴν ἴην ἀρχὴν τοῦ δρόμου. Τὸ φῶς, τὸ ὁποῖον ὅλοι προθυμούμεθα νὰ ἐξανάψωμεν εἰς τὴν σκοτισθεῖσαν Ἑλλάδα, εὐρίσκεται εἰς πολλὰ βαθύπηγάδιον· καὶ ἡμεῖς δὲν κρατοῦμεν ἀκόμη παρὰ τὴν ἄκρην τοῦ σχανίου, μὲ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ τὸ ἀνασύρωμεν. Ἀνάγκη λοιπὸν εἶναι, καὶ ἀνάγκη ὡς οὐδεμία ποτὲ, ἀν δὲν θέλωμεν νὰ μᾶς φύγῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας, νὰ ἐνισχύωμεν ἀλλήλους, καὶ νὰ φωνάζωμεν εἰς πρὸς τὸν ἄλλον τῆς ἐλπίδος μεμιγμένης μὲ τὸν φόβον τὰς φωνὰς,

Μὴ νῦν ἀνῶμεν, ἀλλ' ἐπει-

τείνωμεν ἀνδρικώτερον·

Ἢδὴ ὅτι τοῦτ' ἐκεῖνο.

Ω εἶα νῦν, ὦ εἶα πᾶς,
 Εἶα μάλα ¹.

Ποῖον ὄνειδος, καὶ ποῖα καλαισχύνη δύναται νὰ ἐξισω-
 θῇ μὲ τ' ὄνειδος καὶ μὲ τὴν καλαισχύνην, ἥτις μέλλει
 νὰ καλύψῃ τῶν Γραικῶν τὰ πρόσωπα, εἰὰ ἀπο-
 σταθῶμεν εἰς αὐτὴν τὴν ἀρχὴν τοῦ σταδίου, εἰὰ ἀφ-
 ἴσωμεν τὸν ὀλίγον ἀνασυρθέντα λύχρον νὰ πέσῃ
 πάλιν εἰς τοῦ πηγαδίου τὸν πάτον; Ἔως τῶρα αἱ
 ἐχθροὶ τοῦ γένους μᾶς ἀνείδιζον ὡς βαρβάρους·
 οἱ περισσότεροὶ ὅμως ἀπ' αὐτοὺς ὑφορῶντο καὶ τὴν
 ἐνδεχομένην ἀναγέννησιν ἡμῶν. Ἄλλ' οὐαὶ, καὶ
 μυριάκις οὐαὶ, εἰς ἡμᾶς, εἰὰ, ἀφ' οὗ ἐδέειξάμεν
 σημεῖα ἀναμφίβολα τῆς ἐλπίζομένης ταύτης ἀνα-
 γεννήσεως, ἀπονεκρωθῶμεν καὶ πάλιν· εἰὰ, ἀφ'
 οὗ τολμηρῶς ἐπιδήσαμεν εἰς τὸ στάδιον, ὀπι-
 σθοποδήσωμεν πάλιν. Συμφερότερον μᾶς ἦδελεν
 εἶσθαι νὰ ἐμένομεν εἰς τὴν προτέραν βαρβαρό-
 τητα, παρὰ νὰ βαρβαρωθῶμεν καὶ δεύτερον· εἶ-
 χομεν κὰν τότε νὰ προφασισθῶμεν τὴν δουλείαν·
 ἀλλὰ τῶρα μήτ' ἢ πρόφασις αὕτη δὲν εἶναι ἰκανὴ
 νὰ μᾶς δικαιολογήσῃ, ἐπειδὴ ἰσχύσαμεν καὶ μὲ
 τὸν ζυγὸν εἰς τοὺς αὐχένας ν' ἀνασηκώσωμεν τὴν
 κεφαλὴν εἰς τῶν καλῶν τὴν θεωρίαν, ἡγοῦν νὰ
 κατορθώσωμεν ὅ, τι δὲν ἔκαμεν ἀκόμη κἀνὲν ἄλλο

¹ Ἀριστοφάν. Εἰρήν. 460 καὶ 514-517. ἄλλο δὲν εἶναι
 τὸ « Εἶα μάλα » τοῦτο παρὰ τὸ γνωστὸν εἰς ὅλους τῶν χυδαί-
 ζόντων « Ἐἶα μόλα ».

δουλωμένον ἔθνος ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐὰν τοιαύτης ἀπαρηγορήτου καλαισχύνης κεραυνὸς πέσῃ εἰς τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, ἃς ὀνομαζώμεθα εἰς τὸ ἐξῆς ὁ, τι ἄλλο θέλομεν· ἀλλὰ μὴ τολμήσῃ πλέον κἀνεὶς ἐξ ἡμῶν νὰ ὀνομασθῇ Ἑλληὴν ἢ Γραικός.

Ταῦτα εἶναι, φίλε μου Ἀλέξανδρε, ὅσα ἔκρινα νὰ γράψω εἰς τὴν παροῦσαν ἐπιστολὴν, διεξοδικὰ ἴσως ὑπὲρ τὸ μέτρον, ἀλλ' ὄχι, ὡς ἐλπίζω, παντάπασι ἀνωφελῆ εἰς τοὺς ὁμογενεῖς ἡμῶν νέους·

..... Σοὶ δ' οὖν ἐγὼ
Θεοῖς ἀρῶμαι μὴ ποτ' ἀντίῃσαι κακόν,

ὁ φίλος σου ΚΟΡΑΪΗΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΦΩΤΙΟΥ

Μυριοβίβλ. κώδ. ογ', σελ. 158.

Ἀνεγνώσθη Ἡλιοδώρου Αἰθιοπικά. ἔστι δὲ τὸ σύνταγμα δραματικόν· φράσει δὲ πρεπούση τῇ ὑποθέσει κέχρηται. καὶ γὰρ ἀφελεία καὶ γλυκύτητι πλεονάζει. καὶ πάθεισι δὲ τὰ μὲν παροῦσι, τὰ δὲ καὶ ἐλπίζομενοίς, τὰ δὲ ἀνελπίζοις¹ διαποικίλλεται ἢ διήγησις καὶ παραδόξοις δὲ ἐκ συμφορῶν σωτηρίαις. λέξεσί τε εὐσήμοις καὶ καθαραῖς· καὶ εἶπου, ὡς εἶκος, καὶ ταῖς εἰς τροπὴν κλινοῦσαις ἀποχρήσαιτο, εὐσημοὶ τέ εἰσι, καὶ ἑναργῶς παριστῶσαι τὸ προκείμενον. περίοδοι σύμμετροι καὶ εἰς τὸ βραχύτερον, οἷα δὲ καὶ ἡ συνθήκη δὲ καὶ τᾶλλα² τῶ λόγῳ ἀνάλογα. ἔρωτα μὲν ἀνδρὸς ὑφαίνει καὶ γυναικὸς, σωφροσύνης δὲ δέικνυσι πόθον καὶ φυλακὴν ἀκριβῆ. καὶ ἔστιν αὐτῷ ἢ τοῦ δράματος ὑπόθεσις, Χαρίκλεια καὶ Θεαγένης, σώφρονες ἀλ-

¹ Γράφει, Τὰ δὲ ἐλπίζομενοίς, τὰ δὲ καὶ ἀνελπίζοις. ² Γρ. Καὶ ἡ συνθήκη καὶ τᾶλλα· ἢ, Καὶ ἡ συνθήκη τε καὶ τᾶλλα.

λήλων έρασταί, καὶ πλάνη τούτων, καὶ αἰχμαλωσία παντο-
δαπῆ, καὶ φυλακὴ τῆς σωφροσύνης. . . . ταῦτα δὲ συνέγραφε
Φοίνιξ ἀνὴρ Ἐμισινός ¹, Θεοδοσίου παῖς, Ἡλιόδωρος, ἐν οἷς
καὶ τὸ τέλος. τοῦτον δὲ καὶ ἐπισκόπου ² τυχεῖν ἀξιώματος
ἕστερον φασιν.

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, κώδ. πζ', σελ. 206.

Πολλὴν δὲ ὁμοιότητα ἐν τῇ διασκευῇ καὶ πλάσει τῶν δι-
ηγημάτων ἐμφαίνει ³ [Ἀχιλλεὺς Τάτιος], πλὴν σχεδὸν τα-
τῶν προσώπων τῆς ὀνομασίας, καὶ τῆς μυσταρᾶς αἰσχροτύτου, καὶ
πρὸς τὰ τοῦ Ἡλιοδώρου δράματα φυλάττει ³.

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, κώδ. υδ', σελ. 235.

Οἱ γὰρ τρεῖς οὔτοι [Ἡλιόδωρος, Ἰάμβλιχος, καὶ Ἀχιλ-
λεὺς] σχεδὸν τι τὸν αὐτὸν σκοπὸν προθέμενοι, ἐρωτικῶν δρα-
μάτων ὑποθέσεις ὑπεκρίθησαν. ἀλλ' ὁ μὲν Ἡλιόδωρος σεμνό-
τερόν τε καὶ εὐφιμότερον ἦπτον δὲ αὐτοῦ ὁ Ἰάμβλιχος· αἰσ-
χρῶς δὲ καὶ ἀναιδῶς ὁ Ἀχιλλεὺς ἀποχρώμενος. καὶ ἦγε λέξις
αὐτῷ ῥέουσα καὶ μαλακὴ· καὶ ὅσον αὐτῆς ὑπόκροτον ⁴, οὐ πρὸς
τόνον τινὰ, ἀλλ' ἐπὶ τὸ γαργαλίζον, ὡς ἂν τις εἴποι, καὶ
βλακῶδες παρακεκίνηται.

Ἐκ τῶν κατὰ τὸ 1736 ἔτος ἐν Ἀμστερλοδάμῳ
ἐκδοθεισῶν Συμμίκτων κριτικῶν παρατηρήσεων,
Μέρ. Ζ, Τόμ. γ', σελ. 366.

Τίς ἢ διάκρισις τῶν συγγραμμάτων (*).

Πολλοὺς οἶδα καὶ τῶν ἀγαν πεπαιδευμένων ἀμφισβητοῦν-
τας περὶ τῶν δύο τούτων ἐρωτικῶν συγγραμμάτων, ὧν τῷ

¹ Ἐγγεγραπτο, Ἀμισινοῦ· ἐν ἄλλ. Ἀμισινοῦ, Ἀμισινοῦ, ἢ
Ἐμισινοῦ. ² Ἴσως γραπτέον, Ἐπισκοπικοῦ. ³ Ἐξαιρετικῶτερον ἢ τὸ Ἐμ-
φαίνει, ἢ τὸ Φυλάττει. ⁴ Ἴσως γρ. Ἀπόκροτον.

(*) Τοιαύτην ἔσχηκε τὴν ἐπιγραφὴν τὸ ἕκ τινος τῶν ἐν τῇ τοῦ Βαταυ-
κοῦ Λουγδούνου βιβλιοθήκῃ σωζομένων Οδοσσιανῶν ἀντιγράφων ὑπὸ
Δορβίλλου ἐκδοθῆν βραχὺ τοῦτο συνταγματικόν. καὶ ἀναφέρεισι μὲν αὐτὰ
ὁμοῦ τι πάντες εἰς τὸν κατὰ τὴν ἐνδεκάτην ἑκατονταετηρίδα ἀκμάσαντα
Μηχαὴλ τὸν Φελλόν. ἀκείνῳ μὲν τοι μᾶλλον, κατ' ἐμὴν γνώμην, τῷ
ἐτέρῳ Φελλῷ, Μηχαὴλ ὀνομασμένῳ κἀκείνῳ, διακοσίοις δὲ πρότερον
ἔτεσι γεγονότι τῷ νεωτέρῳ, Φατίῳ τε μαθητεύσαντι τῷ κριτικωτάτῳ·

μὲν ἡ Χαρίκλεια, τῷ δὲ ἡ Λευκίππη ὑποθέσεις καθεστῆκα-
τον, κόραι καὶ τὸ εἶδος ἀστεῖαι, καὶ τὸ ἦθος παρὰ πολὺ κρείτ-
τους. οἱ μὲν γὰρ ὅλαις ψήφοις νικᾶν φασὶ τὸ τῆς Χαρίκλειας
σύγγραμμα τὴν ἰδιωτικὴν τῆς Λευκίππης διασκευὴν· οἱ δὲ,
ἐκ διαμέτρου, ἐκείνην μᾶλλον ἠπτάσθαι ταύτης. ἐγὼ δὲ ἀμ-
φοτέροις τοῖς βιβλίοις ὠμιληκῶς, καὶ τὰς τε λέξεις ἀμφοῖν
καὶ τὰς διανοίας ἀκριβοσάμενος, οὐδενὶ προστίθεμαι τῶν οὐ-
τως κρινάντων, καὶ ἀπολόμῳς κατὰ τῆς ἐτέρας ἀποφιναμένων,
ἀλλ' ἐκάτερον τῶν συγγραμμάτων, καὶ ἠπτάσθαι θατέρου,
καὶ νικᾶν ἐκεῖνο παρὰ μέρος κέρρικα· κρατεῖν μέντοι γε τῷ
πλείονι μέρει τὸ τῆς Χαρίκλειας.

Ἔστι γὰρ τὸ κάλλος τοῦ κατ' αὐτὴν λόγου οὔτε πάνυ
κομμωτικὸν καὶ θαυμάσιον, οὔτε μὴν Ἀττικόν τε καὶ ὑπερή-
φανον· ἀλλὰ τῷ μεγαλοπρεπεῖ διαπρέπων, οὐδὲ τοῦ εὐτέρ-
που² καὶ πρὸς ἡδονὴν ἐστέρηται. ὀνόμασι τε περιήνθιστα
ἀβροῖς καὶ ὠραίοις· σχημάτων τε δὲ ἀλλαγῆς³ καὶ τῆς καινο-
τομίας τῆς φράσεως πρὸς τὸ ὑψηλότερον συγκεκρότηται. ἤρ-
μοσται δὲ πάνυ χαριέντως, καὶ ἐννοίαις παραδόξοις καὶ συν-
τόμοις ἐψύχῳται. ὠκινόμηται δὲ κατὰ τὰς Ἰσοκράτους⁴ καὶ
Δημοσθένους τέχνας· πόρρωθεν τε γὰρ τὸ ὑπερέχον διοικου-
μενον φαίνεται, καὶ τὸ ἀντιπίπτον εὐθὺς πρὸς τοῦτο ἐπανα-
δίδοιαι. ὃ γε τοι πρώτως ἀναγινώσκων, ἐκ περιττοῦ τὰ πολλὰ
κεῖσθαι οἰόμενος, προϊόντος τοῦ λόγου, τὴν οἰκονομίαν τοῦ
συγγεγραφότος θαυμάσεται.

Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ἀρχὴ τοῦ συγγράμματος ἔοικε τοῖς ἐλικ-
τοῖς ὄφεσιν· οὗτοί τε γὰρ, τὴν κεφαλὴν εἴσω τῆς σπειράς καλα-
καλύφαιτες, τὸ λοιπὸν σῶμα προβέβληναι, καὶ τὸ βιβλίον
τὴν τῆς ὑποθέσεως εἰσβολὴν ἐν μέσῳ διολισθήσασαν ὥσπερ
κληρωσάμενον ἀρχὴν πεποίηται τὴν μεσότηα. καὶ ἡδὺς μὲν ἐστὶ

¹ Ἐγγεγραπτο, τὰ. ² Ἀτερπούς· ἄλλ. Ἀτρεπούς. ³ Ἰσως γρ. Σχη-
μάτων τε διαλλαγῆς. ⁴ Κατὰ Ἰσοκράτους.

εἰκὸς γὰρ καὶ αὐτὸν κατὰ μίμησιν τοῦ διδασκάλου κρίνειν ἐπιβαλέσθαι
τὰ Ἠλιοδώρα τε καὶ Ἀχιλλεῖ δραματουργηθέντα. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ
αὐτὸς ὁ τοῦ λόγου χαρακτήρ, εἰ καὶ μὴ παντάπασι ἀνεπίληπτος, τεχνι-
κώτερός ἐστιν ἢ κατὰ τοὺς ἐπὶ τοῦ νεωτέρου Φελλοῦ συγγραψάντας, καὶ τῆς
Φωτίου μᾶλλον ἰδέας ἔχεται. ἐκ τῶν ἐνάντων οὖν αὐτὸ διορθώσασμενος,
ὑποτάξαι δεῖν ἔγνω τῆ τοῦ Πατριάρχου κρίσει· τῶν δὲ διορθώσεων τὰς
μὲν ἐν αὐτῷ τῷ κειμένῳ κατεχώρισα· τὰς λοιπὰς δὲ σὺν ταῖς ὑπογεγραμμέ-
νοις τῆς Δοροῦλλιακῆς ἐκδόσεως ἀμαρτήμασι κατέλεξα.

τῇ λέξει καὶ τῇ εὐστομίᾳ τοῦ ῥητορέυσαντος· καλὸς δὲ τῇ ὑψηλο-
ρίᾳ καὶ τῷ δοκεῖν κατ' ἔμμετρον μεγαληγορίαν ¹ τὰ πολλὰ
συγκείσθαι. κεκαλλώπισται δὲ καὶ ἐπεισοδίοις διηγήμασι, χά-
ριν, ὡς ἂν εἴποι τις, ἀφροδίσιον πνεύουσι. καὶ ἔστιν αὐτῷ τὸ
μὲν εὐγλωττον καὶ τὴν λίχον ² καταμελιττοῦν ἀκοὴν ποιη-
τικῶς κατεσκευασμένον ἄνευ τοῦ φορτικοῦ· τὸ δὲ συνεσθικός
τε καὶ οἶον ἠρωϊκὸν καλλιπεπεία διακεχυμένον.

³ Ὁ δὲ ἐπαιτιωμένους πλείστους οἶδα τὸ περὶ τῆς Χαρι-
κλείας φήμιον, ὅτι μὴ γυναικείον, μηδὲ θῆλυ τῷ ῥήτορι φθέγ-
γεται, ἀλλὰ παρά τὴν τέχνην ³ ἐπήρῃαι αὐτῆς ἢ γλῶττα πρὸς τὸ
σοφιστικώτερον, τοῦτο αὐτὸς οὐκ ἔχω ὅπως ἂν ἀρκούντως
ἐπαινέσαιμι. οὐ γὰρ κατὰ κόρας ἰδιώτιδας εἰσῆκται τῷ συγ-
γραφεῖ, ἀλλὰ τετελεσμένη, καὶ τοῦ Πυθίου, διὰ καὶ τὰ
πολλὰ τῶν Θρήνων χρηστηριάζειν ⁴. ἐνθεάζει τε κατὰ τὰς
ἔκφρονας μάντιδας, καὶ ὅλη τοῦ τριποδικοῦ πέφυκε λέβητος.
πάνυ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις προσώποις τὸ εἶκος ὁ συγγραφεὺς
ἀποδίδωσι. τὰς γέ τοι ἀτόπους ⁵ τῶν ὑποθέσεων, ἅς οὐκ ἂν
τις δυνήθειν περικαλύψασθαι, οὗτος εὐπρεπῶς ⁶ διηγούμενος
κρείττονας δέδειχε λεγομένας, ἢ χειρόνας πεπραγμένας. οὕτω
γέ τοι καὶ τὸν πρεσβύτερον Καλάσιριν ἐξαίρει ⁷ τῆς ἐν τῇ παραγω-
γείᾳ ⁸ μέμφεως· πρᾶγμα τῶν μὴ πάνυ πιστευομένων, πρὶν
ἂν ὁ συγγραφεὺς οὗτος τῷ ποιικίῳ τῆς τέχνης τὸ δοκοῦν ὑπε-
ναντίον ⁹ ἀπόσατο. καὶ τό γέ θαυμασιώτερον, ὅτι ἐν ὑγρῷ
οὕτως καὶ διακεχυμένῳ συγγράμματι τὸ συνεσθικός τε καὶ
οἶον αὐθαδὲς τῆς σωφροσύνης ἐτήρησε, καὶ τὴν τῆς Χαρικλείας
ψυχὴν ἅπαξ κατασπάσας εἰς ἔρωτα κάλλους, ἀπειρον ¹⁰ παν-
δήμου ταύτην Ἀφροδίτης τετήρηκε, οὐδ' ἐν οἷς γενίκετο ἀπο-
σεισαμένην τὸ εὐνομον.

Ὅρῳ τὸ σύγγραμμα καὶ πολυμαθείας ἀπτόμενον· φυσικῆ
καὶ τε γὰρ αὐτῷ ὑποθέσεις εἰσάγονται, γνωμοτυπῆαι τε καὶ
θεολογῆαι, καὶ τινα καὶ τῆς κινουμένης σφαίρας. ἀλλ' οὐδὲ
τῶν ἐκ ταύτης γενέσεων (*) πόρρω. διλοῖ δὲ τὸ Κρόνιον

¹ Ἐγέγραπτο, Μεγαληγορίας. ² Λίχονον. ³ Ἴσως γραπτέον, Τέχνην.
⁴ Ἴσως γρ. Διὰ τὸ καὶ τὰ πολλὰ τῶν Θρήνων χρηστηριάζειν ἢ, Διὰ
καὶ τὰ πολλὰ τῶν Θρήνων χρηστηριάζει. ⁵ Ἀτόπους. ⁶ Ἄλλ. Ἀτόπους.
⁷ Ἐκπρεπῶς. ⁸ Ἐξαίρει. ⁹ Παραγωγία. ¹⁰ Ἰππῶντιον. ¹⁰ Ἀπιδόν.

(*) Γένεσιν ἐκάλουσιν οἱ Ἀστρολόγοι τὴν μοῖραν, εἴτουν τὴν Εἰμαρμένην,
ὄμμα,

ἄμμα, ὃ¹ φυγεῖν ὁ Καλάσιρις διὰ τινὰς ἀπορρήτους λόγους ἐσπούδασεν· οἶμαι γάρ, ἵνα κατ' Ἑλληνας εἶπω, ὅτι μὴ πάντα τὰ σχήματα πρὸς ἓν τοῦτο συνελλύθασιν (*). ἀλλ' οὐδὲ τῶν Δημοσθένους πόρρω δημηγοριῶν πέφυκε, μετὰ βακχικοῦ θύρσου καὶ τῆς ἐκεῖθεν ἐμπανοίας. φροντίζει δὲ καὶ τοῦ ἐντυγχάνοντος αὐτῷ, ἀναπαύων² μελαβολαῖς καὶ καινολογίαις, καὶ ἐπεισοδίοις, καὶ ποικίλαις περιτροπαῖς³ γνωμολογεῖ δὲ ὡς ὕπερ τις ἄλλος⁴ ὧν ἐντετύχηκα⁵. καὶ ἵνα μὴ μακρὰ⁶ λέγω, ὦρα⁷, καὶ χάριτι συγκεκραμένον ἐχούση μετὰ τοῦ καλοῦ τὸ ἡδύ⁸, οὐδενὶ τῷ⁹ ἄλλῳ ἐντυχεῖν ἂν τις δύναιτο.

Τὸ δὲ κατὰ Λευκίππην βιβλίον οἶμαι πρὸς μίμημα ἐκείνης ἀποξεσθῆναι· ἀλλ' οὐ πάντα ὁ ζωγράφος λόγος τὰ ἐν τῇ ἀρχετύπῳ γραφῇ πρὸς τὸν ἴδιον χαρακτῆρα μετήνεγκεν. ἀλλὰ τῶν μὲν ἄλλων ἀπολέλειπται, γλυκύτερος δὲ ἐκείνου τὴν φράσιν ἐστί. μὴ γάρ τοι φροντίσας¹⁰ μεγαλοπρεπεΐας, σαφέστερος μὲν κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν¹¹ γέγονεν, ἡδύτερος δὲ τὴν λέξιν, δημοτικωτάτην οὔσαν καὶ θεατρικωτάτην παντάπασιν. αἱ γέ τοι πλείους τῶν ἀκοῶν¹², οὐ, διότι στωμύλλεται τὰ συγγράμματα, ἀγαπῶσιν, ἀλλ', ἦν διαχέωσιν αὐτὰς αἱ τῶν λέξεων ἡδοναὶ κατὰκόρως, ἀσπάζονται.

Βούλεται δὲ ἐν τισι τῶν χωρίων ὀρθοῦσθαι¹³. ἀλλ' εἰσικε τοῖς τὰ τῶν ποδῶν ἄρθρα νοσοῦσι. καὶ ἐπιλανθάνεται γὰρ τα-

¹ Ἐγγράωτο, τὰ τε Κρόνια ῥάμματα, ἄ. (Ἴδε Αἰθιοπ. σελ. 87, καὶ Σημειώσ. σελ. 90). ² Ἀναπαύων. ³ Ἐπιτροπαῖς. ⁴ Ὡς ὕπερ. τε ἄλλο. ⁵ Ἐντετύχηκα. Ἄλλ. Ἐντετύχηκα. ⁶ Ἴνα μικρὰ. Ἄλλ. Ἴνα μὴ κρὰ. ⁷ ὦρα. ⁸ Καὶ τὸ ἡδύ. Ἄλλ. Τὸ ἡδύ. ⁹ Οὐδενὶ τῷ. Γραπτέον μὲν τοι, Ἐν οὐδενὶ τῷ, ἢ Παρ' οὐδενὶ τῷ. ¹⁰ Ἐγγρ. Φροντίδας· μετὰ διορθώσεως Φροντίζων. ¹¹ Μὲν τὰ τὴν ἐκτύπωσιν. ¹² Ἀκοῶν. μετὰ διορθώσεως, Ἀσίων. ¹³ Ὀρθῶσαι. Ἄλλ. Ὀρθοῦσαι.

Γενεθλιακοὶ αὐτοὶ καλούμενοι καὶ Θεματικοὶ, διὰ τὸ ἐκ τῆς διαφοροῦ τῶν ἀστέρων θέσεως τὰ κατὰ τὸν βίον ἐκάστῳ συμβησόμενα προλέγοντες.

(*) Σχήματα λέγει τὰ ἐγγραφόμενα τῷ ζαδιακῷ ἰσόπλευρα καὶ ἰσογώνια, ἅπερ εἰ μὲν συμφανοῖεν δραστικωτέρα πέφυκε τῶν ἀστέρων ἢ δύναμις, εἴτε πρὸς τὸ ἠφέλιμον, εἴτε πᾶν ἀσθῶν οἱ οὕτω σχηματίζομενοι εἶεν, εἴτε πρὸς τὸ βλαβερόν, εἴτῶν κακοποιοῶν ὄντες ἔλαχον. ἐκάλουν δὲ τὴν τοιαύτην συνέλευσιν τῶν ἀστέρων συνδρομήν, σύγκρασιν, συσχηματισμόν, διάστημα, ἢ θέμα τῶν ἀστέρων. ἔχεται δὲ ταῦτα πάντα τῆς Ἀστρολογικῆς ματασιλογίας, περὶ ἧς ἐπίδη τὸ εἶτε αὐτοῦ τούτου, εἴτε τοῦ ἑτέρου Φελλοῦ Ἐνβήσιον κατὰ τὸ 1532 ἔτος ἐκδοθέν περὶ Ἀστρονομίας συντάγματιον, καὶ τὰ τῷ Σαλμασίῳ περὶ Κλιμακτικῶν ἐτῶν πεπονημένα, σελ. 87.

χὺ τοῦ ὀρθίου νόμου, καὶ τῶν συνήθων ἑθῶν ἔχεται ¹. διὰ ταῦτα καὶ ἰδιωτεύειν δοκεῖ τὰ πολλὰ, καὶ τῆς Ἀττικῆς ὀρθοεπειίας πόρρω που βάλλειν. ἔστι δὲ οὐδὲ νεανικὸν τὸ βιβλίον πρὸς τὰς ὑποθέσεις· οὐδὲ παρακινδυνεύει ταῖς τούτων εἰσαγωγαῖς, ἀλλὰ κατὰ φύσιν χράται τοῖς πράγμασι, καὶ τὴν χρονικὴν τάξιν τηρεῖ, καὶ τὸ εὐκρινὲς ἀποδέχεται, γλῶτταν τοῦ νοῦ προβαλλόμενος ², καὶ τὸ σύνηδες τῆς καινότητος. ἐς δὴμηγορίας δὲ ἀναβαίνων παρὰ πολὺ τὴν τέχνην ἐλέγχεται, δεινότητος μὲν ἀμελῶν ³ καὶ μεθόδου, κάλλους δὲ καὶ συνθήκης ἐνταῦθα φροντίζων, καὶ τῆς συνήθους ⁴ ἐπιλανθανόμενος ἕξως ⁵. παραδοξοποιεῖ δὲ καὶ καινολογεῖ ὁμοῦ τὰ πραιτόμενα· ἀνατέμνει γὰρ τὴν ἐπαφρόδιτον κόρην, καὶ καταχώνυσι, καὶ αὖτις ἐκ τῶν ἄδου κευθμώνων ἀνάγει, καὶ τοιαῦτ' ἅττα ἐνιαχοῦ διαπράττεται.

Ἄλλὰ ταῦτα μὲν ἐκ τοῦ ἀρχετύπου πίνακος παρεμβέβληται. ἀδιαφορεῖ δὲ ταῖς ἐρωτικαῖς ὁμιλίαις, καὶ τὴν γλῶτταν ἔχει τοῦ τρόπου κατήγορον. διασκευάζων δὲ ἅ κατὰ τέχνην ἔδει συνάμα εἰπεῖν, καὶ οἷον ὑπ' αἰσθησιν ποιῶν ἅ τις ἂν ἐκ τοῦ παραλυχόντος ἰδῶν ἐπιμύσειε ⁶, τὰ τῆς τέχνης ἀγνοεῖ παραγγέλματα, καὶ διὰ τὸ τῆς καλλιλογίας ἠδὲ ἀνέχεται καταμολύνων τὸν νοῦν. διασπᾶ δὲ καὶ τὸ ἦθος τῆς ἐρωτικῆς συζυγίας, καὶ τὸν ἐραστὴν ταχὺ μεταβάλλει, καὶ αὖτις ἐπαγάγει, μόνον καλῶς ἐνθυμηθεὶς ὅτι καὶ τὰς ἀκμὰς τῶν ἐρώτων μαραίνων ὁ χρόνος ἐφίσταται ⁷.

Καὶ ἵνα τὸ πᾶν συγκεφαλαιωσάμενος εἶπω, τὸ μὲν τῆς Χαρικλείας βιβλίον, καὶ τῶν ἐνοιῶν ἕνεκα, καὶ τῆς καταλλήλου τεθαύμακα λέξεως, καὶ διόλου τῶν ἐπαίνων ἠξίωσα· τὸ γε τοι κατὰ ⁸ Λευκίωπων, ἀντ' ἄλλου τινὸς ἐπεισοδίου ἀρκεῖν ἠγούμαι τῷ ῥήτορι, ἵν' εἴπω βουλευθεῖη ταῖς ἐκεῖθεν χάρισσι μέρη τινὰ τῶν ἑαυτοῦ λόγων περιανθίσαι, λαμβάνη ἐκ τοῦ σχεδόν, εἴτι ἐκεῖνο ⁹ εἰς κάλλος κομμωτικὸν εἰσενήνεται.

Ἐχεις, ὦ φιλότις, τὴν τῶν βιβλίων διάκρισιν ἐν κεφαλαίοις πολλὰ θυμαμένοισι· οὐ γὰρ τῶν κατὰ μέρος ἠψάμεθα, ἀλλὰ κεφαλαιώδεις ἐπιτομὰς τῶν χαρακτήρων σοι πεποιήκαμεν.

¹ Ἴσως γραπτόν, Συνήθων ἔχεται, ἢ Συνήθων ἠθῶν ἔχεται. ² Ἄλλ. Προβαλλόμενος. ³ Ἐγένετο. Ἀμελῶς. ⁴ Συνήθους μὲν. ⁵ Ἴσως γρ. Λέξεως. ⁶ Ἐγένετο. Ἐπιμύση. ἄλλ. Ἐπιμύσεις. ⁷ Ἐπίσταται. Γρ. μίντοι ὡς διωρθωσάμενη, Ἐφίσταται, ἢ γοῦν τρεπτόν τὸ Μαραίνων εἰς τὸ Μαραίνειν. ⁸ Ἴσως γρ. Τὸ δὲ καλῶ. ⁹ Ἴσως γρ. Ἐκεῖνα.

Ἐκ τῶν αὐτῶν συμμίκτων κριτικῶν παραληρήσεων,
σελ. 376.

Τῆς Χαρικλείας ἑρμηνεία ¹ τῆς σώφρονος ἐκ Φωνῆς
Φιλίππου τοῦ φιλοσόφου (*)

Ἐξιόντι μοι ποτὲ τὴν πύλιν Ῥηγίου τὴν ἐπὶ Θάλατταν,
καὶ γενομένῳ ² κατὰ τὴν τῆς Ἀφροδίτης πηγὴν, διήξε φωνὴ
βοῶντος τινὸς καὶ καλοῦντός με ἐξ ὀνόματος. ὡς δὲ περι-
στραφεὶς ³ περιεσκόπων πόθεν εἴη, Νικολᾶ ⁴ εἶδον τὸν βασι-
λικὸν ἐπιγραφέα, θέοντα ἐπὶ Θάλατταν μετὰ Ἀνδρέου τοῦ
φιλιτάτου. ἥσθην δὲ ἄμφω προσφιλεστάτῳ ἐμοὶ ὅτι μάλιστα.
ἔδοξεν οὖν μοι ἀφεμένῳ τῆς ἐπὶ Θαλάττης ὁδοῦ ἀπαντῆσαι
αὐτοῖς. ἐνώθεντες δὲ ῥᾶστα, ὑπομειδιῶν θάτερος, σὺ μὲν
εἶπεν ⁵, ὦ θαυμάσιε οὕτως ὀλιγῶρος διάκεισαι, ὡς εἶν ἄχα-
λίλους γλώττας ⁶ κατὰ τῶν σοφῶν λόγων θήγεσθαι. περὶ γάρ
τὰ τοῦ ἱεροῦ προϋλαία πολλοὶ τῶν φιλολόγων αὐλισθέντες
τὴν τῆς ⁷ Χαρικλείας βίβλον ἀναγνώσκουσιν. ὧν οἱ πλείους
κερτομοῦσι καὶ καταμικῶνται, τὴν ἱστορίαν ἐπιτωθάζοντες.
ἐγὼ δὲ, Χαρικλείας ὧν ἐραστὴς, ἄχθομαι, νῆ τὴν σὴν σοφίαν,
καὶ ἀντιβολῶ μὴ περιδεῖν τὴν σώφρονα κόρην ὑβρίζεσθαι, ἀλλ'
ἀντιθεῖναι συνήγορον τὴν σὴν σοφίαν, σά τε μῆδεα, σὴν τ'
ἀγανοφροσύνην, καὶ ὑποδειξαι τοῖς στωμύλοις φέναξι ⁸ τού-
τοις, ὡς πόρρω μέμψεως πάσης ἢ τῆς Χαρικλείας διήγησις
καὶ νῦν τι ἔοικα ἐπιτάττειν, ὦ λῶστε.

¹ Ἐπιγραφέα, Ἑρμηνείαν. ² Γενομένου. ³ Ἴσως γρ. Ἐπιστραφεὶς.
⁴ Ἴσως γρ. Νικόλαον. ⁵ Ὑπομειδιῶν θάτερος, σὺ μὲν εἶπον· μετὰ προσ-
γεγραμμένης διορθώσεως τοῦ Δορβίλλου, Ὑπομειδιῶν θατέρω, σὺ μὲν εἶπον.
⁶ Ἐὰν ἔχαλίλους γλώττας. ⁷ Αὐλισθέντες τῆς. ⁸ Στωμύλοις φέναξιον.

(*) Τῇ προεκτεθείσῃ τοῦ Φωλίου τε καὶ τοῦ Φελλοῦ κρίσει, ἐπισυνά-
ψαι δεῖν ἔγνων καὶ τὸ κολοῦδον ἀποσπασμάτιον τοῦτο, πολλῆς μὲν ἀμου-
σίας ἀπόζον, ἱκανὸν δ' ἄλλως ἐμφῆναι ὅση περὶ τὸν Ἡλιόδωρον γένοιτο
τὸν ἅπαντα χρόνον σπουδῆ. τίς δ' ἦν, ἢ πόθεν, ἢ ἐπὶ τίνων ἤμασεν ὁ
φιλόσοφος οὗτος Φίλιππος, καὶ εἰ σώζαιτό που ἢ εἰς τὸν Ἡλιόδωρον αὐ-
τοῦ ἑρμηνεία, ἥς προαίμιον καὶ οἷον εἰσαγωγὴν ἔοικεν εἶναι τὸ προκείμε-
νον, οἶδεν ὅλας οὐδεὶς· εἰκάζων γὰρ, καὶ οὐ διαβεβαιούμενος, τὸν αὐτὸν
εἶναι λέγει Δορβίλλος καὶ τὸν τὰ ἱερογλυφικὰ τοῦ Ὠραπόλλαντος ἐπιτε-
τηρημένας μεταφράσαντα Φίλιππον.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ.

Αἰθιοπῶν βασιλεύοντος Ὑδάσπου τῇ γυναικὶ Περσίνῃ γί-
 γνεται θυγάτριον, λευκὸν τὴν χροιάν. δεισασα, ὡς εἰκός,
 ἢ μήτηρ, μὴ μοιχείας ὑπόνοιαν πρὸς τάνδρὸς ἐπισπᾶσθαι,
 ἐκλήθησιν τὸ τεχθὲν, συνεθεῖσα καὶ γνωρίσματα πολυτελεῖ, ἐν
 οἷς ἦν καὶ ταινία τὰς αἰτίας τῆς ἐκθέσεως γράμμασιν Αἰθιο-
 πικοῖς ἐγκεκολλημένας ἐκφαίνουσα. τῶν τις Γυμνοσοφιστῶν,
 Σισιμίθρης τούνομα, ἀνελόμενος τὴν παῖδα, καὶ τοὺς φύσαν-
 τας ἀπὸ τῆς ταινίας καταμαθὼν, τρέφει παρ' ἑαυτῷ. ἐπτά
 δὲ γεγονυῖαν ἔτη συνεπάγεται εἰς Αἴγυπτον, εἰς ἣν πρεσ-
 βευτῆς ἐστέλλετο παρ' Ὑδάσπου πρὸς τὸν τοῦ Περσῶν βασι-
 λέως σατράπην· κακεῖ Χαρικλεῖ τινί, ἱερεῖ τοῦ Ἀπόλλωνος,
 ἐκ Δελφῶν ἐπιδημοῦντι, τοῖς συνεκτεθεῖσιν ἅμα γνωρίσμασιν
 ἐγχειρίζει. ἀνακομισθεὶς ὁ Χαρικλῆς οἴκαδε, εἰσποιεῖται τὴν
 παῖδα, καὶ Χαρίκλειαν ἀφ' ἑαυτοῦ ὀνομάζει. παρθενεύειν δὲ
 προελομένη, ζάκορον ἑαυτὴν ἐπιδίδωσιν Ἀρτέμιδι. ἐνεστῶτος
 δὲ τοῦ Πυθιακοῦ ἀγῶνος, παραγίγνεται καὶ Θεαγένης τις
 Θετταλὸς, Θεωρίας ἐξάρχων, ἦν Νεοπτολέμῳ Αἰνιάνες τε-
 τρατηρίδα πέμπειν εἰώθεσαν. καὶ, ἔδει γὰρ αὐτὸν παρὰ τῆς
 Ζακόρου τὴν δᾶδα λαβόντα, τὸν βωμὸν ἀνάπτειν, οὐ φθάνου-
 σιν εἰς ἀλλήλους ἀπερείσαντες τὰς ὄψεις οἱ νέοι, καὶ ἀλίσκον-
 ται ἔρωτι. ἀναρπάσας οὖν ἐκοῦσαν λάθρα Χαρικλέους τὴν κό-
 ρην, ὑπεξέρχεται τῶν Δελφῶν, συνεργούντος καὶ συνεπισπεύ-
 δοντος τὸν δρασμὸν Καλασίριδος, ἱερέως μὲν τῆς κατὰ τὴν
 Αἰγυπτιακὴν Μέμφιν τιμωμένης Ἴσιδος, ἐπιδημοῦντος δὲ
 τῆνικαῦτα Δελφοῖς κατὰ Χαρικλείας ζήτησιν (πρότερον γὰρ
 πρὶν εἰς Δελφοὺς ἀφικέσθαι τὸν Καλασίριν, παραγενόμενον
 εἰς Αἰθίοπας, Περσῖνα γνωρίσασα, ἐρωτᾶν ἰκέτευσεν τοὺς θεοὺς,
 εἰ σώζοιτο ἢ πρὸς αὐτῆς ἐκτεθεῖσα παῖς, καὶ ὅπου γῆς οὔσα
 τυγχάνοι. μαθόντος δὲ καὶ φράσαντος, ἰκέτευσεν αὖθις ἐπι-
 ζητεῖν καὶ ἀνακομίζειν οἴκαδε). καὶ δὴ Φοινίσσης ἐπιβάντες

ὀλκάδος, ἐπὶ Καρχηδόνα μελλούσης πλεῖν, οἱ περὶ τὸν Θεα-
 γένην ἅμα Καλασίριδι, καὶ τῆς Κίρρας ἀπάραντες, προσ-
 ἰσχουσι πρῶτον τῇ Ζακύνθῳ· καὶ μετὰ μικρὸν ἀφορμήσαντες
 τῆς νήσου, καὶ πνεύμασι βιαίοις χρυσάμενοι, εἰς ἄκραν τινὰ
 Κριτικὴν προσοκέλλουσιν. ἀναχθεῖσι δὲ κἀκείθεν πλοῖον ἀνα-
 φαίνεται πειρατικὸν κατὰ πόδας ἐπόμενον, Χαρικλείας ἕνεκα,
 ἦν Τραχίνος, ὁ τῶν πειρατῶν ἐξάρχων, θρασυάμενος ἐν Ζα-
 κύνθῳ, καὶ τοῦ κάλλους ἀγασθεῖς, εἰαυτῷ περιποιεῖν ἐξ Εὐβούλειο.
 καὶ καίλαναυμαχίαντες τοὺς Φοίνικας οἱ πειραταὶ, βιαιῶν αὐθις
 ἐπιλαβούτων πνευμάτων, εἰς τὴν κατὰ τὸ Ἡρακλειτικὸν δόγμα
 τοῦ Νείλου Αἴγυπτιανὴν παραλίαν ἐξωθοῦνται, γαμεῖν ἐνλαῦθα
 Τραχίνου παρασκευαζομένου τὴν κόρην, κωλύει τὸν γάμον
 Καλασίρις, Πέλωρον τὸν δευτερεύοντα τῶν ληστῶν ἀναφείσας
 Χαρικλείας ἀντιποιήσασθαι, στάσις ἐντεῦθεν καὶ φόνος ἐμφύ-
 λιος, τῶν μὲν τῷ Τραχίνῳ, τῶν δὲ τῷ Πελώρῳ προσδεμέ-
 νων, ἄχρις ἀνηλώθησαν ἅπαντες, ὑπ' ἀλλήλων μὲν οἱ πλεῖ-
 στοι, οἱ λοιποὶ δὲ ὑπὸ Θεαγένους, ἐξορμώσης καὶ συνδιαφε-
 ρούσης τὸν πόλεμον Χαρικλείας. ἐπὶ τούτοις Θυάμις τις
 Μεμφίτης, μεθ' ᾧν ἦρχε ληστῶν ἐπελθὼν, ἐγκρατὴς τοῦ τῆς
 Φοινίσσης ὀλκάδος φόρτου γίγνεται. ζωγρήσας δὲ καὶ τοὺς
 περὶ τὸν Θεαγένην, Κνήμωνι τινὶ Ἀθηναίῳ παραδίδωσι φυ-
 λάττειν. ἐπεφεύγει δ' ἄρα ὁ Κνήμων οὗτος ἐξ Ἀθηνῶν, δια-
 βολῇ μητροῦσας, καὶ εἰς Αἴγυπτον, κατὰ ζήτησιν τῆς Στρα-
 παίνης Θίσσης, τῆς καὶ τὴν διαβολὴν συσκευηναμένης, ἀφιγ-
 μένος, ὀλίγῳ πρόσθεν ὑπὸ τῶν ληστῶν ἐαλώκει. ἐρασθέντι δὲ
 καὶ τῷ Θυάμιδι Χαρικλείας, καὶ παρασκευαζομένῳ τοὺς γά-
 μους, ἐπιπίπτουσιν ἄλλοι λησταί. καὶ ὁ Θυάμις, κρύπτειν
 ἐντειλάμενος Κνήμωνι τὴν Χαρικλείαν ἐν τῷ σπηλαίῳ, οὗ καὶ
 τὰ λοιπὰ σῦλα τεθροσάριστο, τέως μὲν τοῖς ἐπιούσι διαμάχε-
 ται, εἶτα δείσας μὴ ὑπ' αὐτοῖς γένοιτο ἡ κόρη, ὡς εἶχε τά-
 χους ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἵεται, καὶ περὶ τὸ δόμιον γυναικὶ τινὶ
 προστυχῶν σφάζει, ταύτην εἶναι δόξας Χαρικλείαν. ἦν δ' ἄρα
 ἡ Ἀθήνηθεν Θίσση, οὐ πολλαῖς ἡμέραις πρότερον εἰς Αἴγυπ-
 τον κομισθεῖσα ὑπὸ Ναυκρατίτου τινὸς ἐμπόρου, ᾧ ἦν ὄνομα
 Ναυσικλῆς. ταύτην Θέρμουθις ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Θυάμιδος,
 Ναυσικλέους ἀφελόμενος, καὶ παρὰ τὸν τοῦ πολέμου θόρυβον

περισώζειν ἑαυτῷ σπεύδων, εἰς τὸ σπήλαιον καὶ αὐτὸς καθεῖκει.
 ἔπάνεισι Θυάμις ἀπὸ τῆς σφαγῆς· καὶ μαχόμενος ζωγρεῖται
 πρὸς τῶν ἐναντίων. Θεαγένης δὲ καὶ Κνήμων, διαδράντες τὸν
 ἐκ τοῦ πολέμου κίνδυνον, ἐπὶ τὸ σπήλαιον δρόμῳ συνείνουσι·
 κειμένη τε ἐνλυχόντες τῇ Θίσβῃ, ὡς Χαρίκλειαν ὀδύροισι· εἶτα
 ζῶσαν ἀνευρίσκουσιν ἐν τοῖς τοῦ σπηλαίου μυχοῖς τὴν ἀληθῆ Χα-
 ρίκλειαν. παραγίγνεται καὶ Θέρμουθις μετὰ ταῦτα, ἐπιζητή-
 σων τὴν Θίσβην· καὶ νεκρὰν εὐρῶν, ὑπὸ Κνήμωνος καὶ Θεαγένους
 ἀνηρῆσθαι ὑποποσάζει. διὸ καὶ πέμπουσιν αὐτὸν μετὰ μικρὸν,
 λόφῳ μὲν πεισόμενον περὶ τοῦ Θυάμιδος, τὸ δ' ἀληθές, ἀνδρα
 ἐπ' αὐτοὺς φονῶντα ἐκποδῶν ποιήσασθαι προθυμούμενοι. ἔπει
 δ' οὐκ ἔφη μόνος ἵεναι, ἀναγκάζεται καὶ Κνήμων κοινωνὸς γενέ-
 σθαι τῆς ὁδοῦ, συνθέμενος πρότερον Θεαγένει τε καὶ Χαρικλείᾳ
 κώμην τινὰ Χέμμιν, οὗ κἀλαβεῖν αὐτῖς ἀλλήλους ἔμελλον.
 καὶ τὸν μὲν Θέρμουθιν διαδιδράσκει λαθὼν καθ' ὁδόν· πλη-
 σιάσας δὲ τῷ Νείλῳ, καὶ ἤδη περαιούσθαι μέλλων, ἐντυγχά-
 νει πρεσβύτῃ ἐναλύοντι ταῖς ὄχθαις τοῦ ποταμοῦ. καὶ ὁ πρεσ-
 βύτης (ἦν δ' ἄρα Καλάσιρις, ἀπολελειμμένος Θεαγένους τε
 καὶ Χαρικλείας, ἠνίκα πρὸς τοῦ Θυάμιδος ἐζωγοῦντο) συμ-
 περαιωθεὶς ξενίζει τὸν Κνήμωνα ἐν Ναυσικλέους, ἐκδημοῦντος
 τὸ τηνικαῦτα, καὶ τὰς ἑαυτοῦ συμφορὰς διηγεῖται. Θεαγένης
 δὲ καὶ Χαρίκλεια, μετὰ τὴν ἀπέλευσιν Κνήμωνος, ἐξελθόντες
 καὶ αὐτοὶ τοῦ σπηλαίου, καὶ ἐπὶ Χέμμιν κατὰ τὰ συγκεί-
 μενα σπεύδοντες, περιπίπτουσι στρατιωτῶν πλήθει· καὶ ζω-
 γρηθέντες ἄγονται παρὰ τὸν Ὀροονδάτου τοῦ Περσικοῦ σα-
 τράπου φρούραρχον Μιράνην. τοῦτον Ναυσικλῆς, πείσας ἐπὶ
 χρήμασι μεγάλοις, ἐπὶ τοὺς περὶ τὸν Θυάμιν ἀγνόχει, ἀνα-
 κομίσασθαι τὴν Θίσβην γλιχόμενος. καὶ, ὡς ἀγομένην ἐθεά-
 σατο Χαρίκλειαν, ἀπάτη λαμβάνει παρὰ τοῦ φρουράρχου,
 ταύτην εἶναι φήσας τὴν ἀναζητουμένην Θίσβην, συμψευσαμέ-
 νης τοῦτο τῆς Χαρικλείας, δέει τῆς πρὸς τῶν βαρβάρων ὕβρεως.
 καὶ ἡ μὲν, εἰς Χέμμιν ἀχθεῖσα, εὐρίσκει παρ' ἐλπίδα Κνή-
 μωνα τε καὶ Καλάσριν ἐν Ναυσικλέους· ὃς καὶ τὴν αὐτοῦ θυγα-
 τέρα Ναυσικλείαν μικρὸν ὕστερον τῷ Κνήμῳ συνοικίζει. Θεα-
 γένης δὲ ὑπὸ Μιτράνου εἰς Μέμφιν πέμπεται πρὸς τὸν σατρά-
 πην βασιλεῖ τῷ Περσῶν ἀναπεμφθεὶς. ἀφαιρεῖται τοὺς

ἄγοντας αὐτὸν Θυάμις, μεθ' ὧν ἦρχε Βησσαίων ἐξελεθὼν Βήσσης τῆς κώμης. ἀθανακίσας τὴν ἀφαίρεσιν ὁ Μίβράνης ἐπιστρατεύει τῇ κώμῃ· καὶ ἠττιθεὶς πίπτει, συμπεσόντων καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ὁμοῦ τι πάντων. δέσαντες ἐπὶ τοῖς τετολμημένοις οἱ Βησσαεῖς, ἐπισπίπτουσι ἀπροσδύκτοι τῇ Μέμφι, ἅμα μὲν φθῆναι τὴν κατ' αὐτῶν παρασκευὴν τοῦ σατράπου σπεύδοντες. ἅμα δὲ καὶ τῶ σφῶν ληστάρχῳ Θυάμιδι τὴν ἱερωσύνην, παρανόμως ὑπὸ τοῦ νεωτέρου ἀδελφοῦ Πετοσίριδος κατεχομένην, ἀνακομισόμενοι. καὶ ἐκδημοῦντος τότε τῆς Μέμφεως ἐπὶ τὸν κατ' Αἰθιοπίων πόλεμον Ὀροονδάτου ἢ γαμετῆ Ἀρσάκη, βασιλέως δὲ τοῦ Περσῶν ἀδελφῆ, ἐπικηρυκεύεται πρὸς Βησσαέας, ἐπὶ τῶ τούς μὲν ἄλλους αὐτῶν τε καὶ Μεμφιτῶν ἡσυχίαν ἄγειν, τῶν δὲ τῆς ἱερωσύνης ἀμφισβητούντων, μονομαχισάντων πρὸς ἀλλήλους, ἔπαθλον αὐτὴν ἀποφέρεισθαι τὸν κρατήσαντα. καταστῆσιν οὖν εἰς μάχην τοῖς ἀδελφοῖς ἐφίστανται Καλάσιρις καὶ Χαρίκλεια, κατὰ Θεαγένους ζήτησιν ἀφιγμένοι. καὶ ὁ μὲν τοὺς αὐτοῦ παῖδας εἶναι συννοήσας τοὺς μαχομένους δίστησι μόλις ἐπεγνωκότας τὸν πατέρα· ἡ δὲ Θεαγένην, θεωρὸν ὄντα τότε τῆς μάχης, ἀναγνωρίζει τοῦ τε πολέμου παρ' ἐλπίδας διαλυθέντος, παραδούς Καλάσιρις τῷ υἱῷ Θυάμιδι τὴν ἱερωσύνην, μετ' οὐ πολὺ τοῦ βίου μεδίσταται. ἐν τούτοις ἐρᾷ Θεαγένους Ἀρσάκη, καὶ πρὸς τὴν ἀθέμιτον αὐτῆς βούλησιν σωφρόνως ἀπομαχόμενον τὸν νεανίαν, διὰ τῆς θαλαμηπόλου Κυβέλης, ἐπισπῶσασθαι παντοίως πειράται. Ἀχαιμένης δὲ ὁ τῆς Κυβέλης υἱὸς, ζηλοτυπήσας τῆς δοκούσης εὐπραγίας τὸν Θεαγένην, ὡς Ὀροονδάτην εἰς Θήβας λάθρα τῆς Ἀρσάκης ἀφιππάζεται, καὶ τὸν ἔρωτα τῆς δεσποίνης καταμηνύει. καὶ ὁ Σατράπης, μηδὲν μελλήσας, Βαγῶαν ἐκπέμπει τὸν εὐνοῦχον, ἄξοντα τοὺς περὶ Θεαγένην, βουλομένης τε καὶ μὴ, τῆς γυναικός. καταλαβὼν οὖν ἐν εἰρκτῇ τοὺς νέους ὁ Βαγῶας, πολλὰ πρὸς αὐτῆς ἤδη τετρυχωμένους διὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἔρωτος, λύει τε τῶν δεσμῶν, καὶ μεθ' ἑαυτοῦ παραλαβὼν ἐξέρχεται τῆς Μέμφεως· ὁ δὲ καὶ τοῦ τὴν Ἀρσάκην ἀπάγξασθαι αἴτιον γίγνεται. κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν, ἐξωρμηκότα τῶν Θηβῶν Ὀροοιδάτην πυθόμενος, ἐκτραπεῖς ἐπὶ τὴν Συήνην ἐλαύνει. ἤδη δὲ τῇ πόλει πωλησιάζων, Αἰθιοπικῶ

περιπίπτει λόχῳ, καὶ ἀλοὺς ἅμα τοῖς νέοις ἄγεται πρὸς
 τὸν Αἰθιοπῶν βασιλέα Ὑδάσπην, περικαθήμενον τινικαῦτα
 τὴν Συήνην. Ὑδάσπης δὲ, τὴν τε πόλιν ποιησάμενος ὑφ' ἑαυτῶ,
 καὶ δις τὸν Ὀροονδάτην τρεψάμενος, εἰς Μερόνην ἐπανέρχεται
 μετὰ τῶν αἰχμαλώτων, θύσων τὰς ἐπιινκίους θυσίας, ἐν
 αἷς καὶ τὸν Θεαγένην σὺν τῇ Χαρικλείᾳ, κατὰ τι πάτριον, ὡς
 ἱερεῖα προσάγειν ἔμελλεν. ἀλλ' ἡ μὲν Χαρικλεία, δείξασα τὰ
 γνωρίσματα, καὶ θυγάτηρ εἶναι πιστευθεῖσα τοῦ Ὑδάσπου,
 ἐκφεύγει τὸν θάνατον. Θεαγένην δὲ, ὅσον οὕτω σφαγιάζεσθαι
 μέλλοντα, ἀφιγμένος ἀπὸ μέσης τῆς Ἑλλάδος Χαρικλῆς,
 καὶ γνωρίσας, τὰς τε χεῖρας ἐπιβάλλει, καὶ ὡς τὴν θυγα-
 τέρα συλαγωγήσαντα ἄγει πρὸς Ὑδάσπην· εἶτα, κατοπτεύ-
 σας τὸν παρακαταθέμενον αὐτῷ τὴν Χαρικλείαν Σισιμίθρην,
 ἀφίσταται. τότε καὶ Ὑδάσπης, τῆς ἐκ τῶν νόμων ἀναγκαίας
 θυσίας ἀπολύσας Θεαγένην Χαρικλεία συνοικίξει, καὶ ἀμφο-
 τέρους τοῖς συμβόλοις τῆς ἱερωσύνης καταστέφει, τὸν μὲν, τῷ
 Ἡλίῳ, τὴν δὲ, τῇ Σελήνῃ, οἷς αὐτός τε καὶ Περσίνα τέως
 ἱεράτευον, ἀποκληρώσας.

ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΠΡΩΤΟΝ.

ΗΜΕΡΑΣ ἄρτι διαγελώσης, καὶ ἡλίου τὰς ἀκρωρείας καταυγάζοντος, ἄνδρες ἐν ὄπλοις ληστρικοῖς ὄρους ὑπερκύφαντες, ὃ δὴ κατ' ἐκβολὰς τοῦ Νείλου, καὶ στόμα τὸ καλούμενον Ἡρακλεωτικὸν ὑπερτείνει, μικρὸν ἐπιστάντες, τὴν ὑποκειμένην θάλατταν ὀφθαλμοῖς ἐπώρχοντο· καὶ τῷ πελάγει τὰς ὄψεις τὸ πρῶτον ἐπαφέντες, ὡς οὐδὲν ἄγρας ληστρικῆς ἐπιηγέλλετο μὴ πλεόμενον, ἐπὶ τὸν πλησίον αἰγιαλὸν τῆς θεᾶς κατήγοντο· καὶ ἦν τὰ ἐν αὐτῷ τοιάδε. ὀλκὰς ἀπὸ πρυμνησίων ἄρμει, τῶν μὲν ἐμπλεόντων χηρεύουσα. φόρτου δὲ ² πλήθουσα· καὶ τοῦτο παρὴν συμβάλλειν καὶ τοῖς πόρρωθεν· τὸ γὰρ ἄχθος ἄχρι καὶ ἐπὶ τρίτον ζωστήρα τῆς νεῶς τὸ ὕδωρ ἀνέθλιβεν. ὁ δὲ αἰγιαλὸς, μεστὰ πάντα ¹ νεοσφαγῶν, τῶν μὲν ἄρδην ἀπολωλότων, τῶν δὲ ἡμιθνήτων, καὶ μέρεσι τῶν

¹ Κ. σωματῶν νεοσφαγῶν.

σωμάτων ἔτι σπαιρόνων, ἄρτι πεπαῦσθαι τὸν πόλεμον κατηγορούνητων. ἦν δὲ οὐ πολέμου καθαρῶς τὰ φαινόμενα σύμβολα, ἀλλ' ¹ ἀναμέμικτο καὶ εὐωχίας οὐκ εὐτυχοῦς, ἀλλ' εἰς τοῦτο ληξάσης, ² ἐλεεινὰ λείψανα· τράπεζαι τῶν ἐδεσμάτων ἔτι πλήθουσαι, καὶ ἄλλαι πρὸς τῆ γῆ, τῶν κειμένων ἐν χερσὶν ἀνδ' ὄσων ἐνίοις παρὰ τὴν μάχην γεγενημέναι (ὁ γὰρ πόλεμος ἐσχεδίαστο), ἕτεραι δὲ ἄλλους ἐκρυπτον, ὡς ῥόντο, ὑπελθόντας· κρατῆρες ἀνατετραμμένοι, καὶ χειρῶν ἐνίοι τῶν ἐσχηκότων ἀπορρέοντες, τῶν μὲν πινόντων, τῶν δὲ ἀντὶ λίθων κεχηρμένων· τὸ γὰρ αἰφνίδιον τοῦ κακοῦ τὰς χρείας ἐκαινοτόμει, καὶ βέλεσι κεχρῆσθαι τοῖς ἐκπώμασιν ἐδίδασκεν. ἔκειντο δὲ, ὁ μὲν πελέκει τετρωμένος, ὁ δὲ κάχληκι βεβλημένος, αὐτόθεν ἀπὸ τῆς ραχίας ³ πεπορισμένῳ, ³ ἕτερος ξύλῳ κατεαγῶς, ὁ δὲ δαλῶ κατὰ φλεγκος, καὶ ἄλλος ἄλλως· οἱ δὲ πλεῖστοι, βελῶν ἔργον καὶ τοξείας γεγενημένοι. καὶ μυρίον εἶδος ὁ δαίμων ἐπὶ μικροῦ τοῦ χωρίου διεσκεύασεν, οἶνον αἵματι μιάνας, καὶ συμποσίοις πόλεμον ἐπιστήσας, φόνους καὶ πότους, σπονδὰς καὶ σφαγὰς ἐπισυνάψας, καὶ τοιοῦτον θέατρον λησλαῖς Αἰγυπτίοις ἐπιδείξας. οἱ γὰρ δὴ κατὰ τὸ ὄρος, θεωροῦς ἑαυτοὺς τῶνδε καθίσαντες, οὐδὲ συνιέναι τὴν σκηνὴν ἐδύ-

¹ Κ. ἀνεμέμικτο. ² ἐλεεινὰ. ³ πεπορισμένος.

ναῖο, τοὺς μὲν ἐαλωκότας ἔχοντες, οὐδαμοῦ δὲ τοὺς κεκρατηκότας ὀρώντες· καὶ τὴν μὲν ἰίκην λαμπράν, τὰ λάφυρα δὲ ἀσκύλευτα, καὶ ¹ τὴν ναῦν μόνην, ἀνδρῶν μὲν ἔρημον, ἄλλα δὲ ἄσυλον, ὥσπερ ὑπὸ πολλῶν φρουρουμένην, καὶ ὥσπερ ἐν εἰρήνῃ σαλεύουσαν. ἀλλὰ καίπερ τὸ γεγονός ὅ, τί ποτέ ἐστιν ἀποροῦντες, εἰς τὸ κέρδος ἐβλεπων καὶ τὴν λείαν. ἑαυτοὺς οὖν νικητὰς ἀποδείξαντες ὥρμησαν.

β. Ἦδη δὲ αὐτοῖς κεκινηκόσιν ἀποθεῖν μικρὸν τῆς τε νεῶς καὶ τῶν κειμένων θέαμα προσώπει τῶν προτέρων ἀπορώτερον. κόρη καθῆστο ἐπὶ πέτρας, ἀμήχανόν τι κάλλος, καὶ θεὸς εἶναι ἀναπέειθουσα, τοῖς μὲν παροῦσι περιαλγοῦσα, φρονήματος δὲ ⁴ εὐγενοῦς ἔτι πνέουσα· δάφνη τὴν κεφαλὴν ἐσσεπτο, καὶ φαρέτραν τῶν ὤμων ἐξῆπτο, καὶ τῷ λαιῷ βραχίονι τὸ τόξον ὑπεσλήρικτο, ἡ λοιπὴ δὲ χεὶρ ἀφρονίστως ² ἀπηώρητο· μηρῷ δὲ τῷ δεξιῷ τὸν ἀγκῶνα θατέρως χεῖρὸς ἐφεδράζουσα, καὶ τοῖς δακτύλοις τὴν παρεῖαν ἐπιρέψασα, κάτω νεύουσα, καὶ τινα ³ προκείμενον ἐφιθον περισκοποῦσα, τὴν κεφαλὴν ἀνεῖχεν. ὁ δὲ τραύμασι μὲν κατήκιστο, καὶ μικρὸν ⁴ ἀναφέρειν, ὥσπερ ἐν βαθέος ὑπνου, τοῦ παρ' ὀλίγον θανάτου κατεφαίνετο· ἦν-

¹ κ. τὴν μὲν ναῦν. ² ἀπηωρεῖτο. ³ ἀποκείμενον. ⁴ ἀναφέρειν.

θει δὲ καὶ ἐν τούτοις ἀνδρείῳ τῷ κάλλει, καὶ ἡ
 παρεια καταρρέοντι τῷ αἵματι φοιניתτομένη, λευ-
 κότητι πλέον ἀντέλαμπων. ὀφθαλμούς δὲ ἐκείνου
 οἱ μὲν πόννοι κατέσπων, ἡ δὲ ὄψις τῆς κόρης ἐφ'
 ἑαυτὴν ἀνεΐλκε· καὶ τοῦτο ὄραν αὐτοὺς ἠνάγκα-
 ζεν, ὅτι ἐκείνην ἐώρων. ὡς δὲ πνεῦμα συλλεξά-
 μενος, καὶ βύθιον τι ἀσθμῆνας, λεπτόν ὑπεφ-
 θέγγετο, καὶ, Ὡ γλυκεῖα, ἔφη, σῶζή μοι ὡς
 ἀληθῶς, ἡ γέγονας καὶ αὐτὴ τοῦ πολέμου πάρερ-
 γον; οὐκ ἀνέχη δὲ ὅλως, οὐδὲ μετὰ θάνατον ἀπο-
 σταλεῖν ἡμῶν, ἀλλὰ φάσμα τὸ σὸν καὶ ψυχὴ τὰς
 5 ἐμὰς περιέπει τύχας; Ἐν σοί, ἔφη, τὰ ἐμὰ,
 ἡ κόρη, σῶζεσθαί τε καὶ μή. τοῦτο γοῦν ὄρας
 (¹ δείξασα τὸ ἐπὶ τῶν γονάτων ξίφος) εἰς δεῦρο
 ἤρρησεν ὑπὸ τῆς σῆς ἀναπνοῆς ἐπεχόμενον. καὶ
 ἅμα λέγουσα, ἡ μὲν τῆς πέτρας ἀνέθορον· οἱ δὲ
 ἐπὶ τοῦ ὄρους, ὑπὸ θαύματος ἅμα καὶ ἐκπλή-
 ξεως, ὥσπερ ὑπὸ πρῆσιῆρος τῆς ὄψεως βληθέν-
 τες, ἄλλος ἄλλον ὑπεδύετο θάμνον· μείζον γάρ
 τι καὶ θειότερον αὐτοῖς ὀρθωθεῖσα ἔδοξε, τῶν μὲν
 βελῶν τῆ ἀθρόα κινήσει κλαγξάντων, χρυσοῦφοῦς
 δὲ τῆς ἐσθῆτος πρὸς τὸν ἥλιον ἀνταυγαζούσης,
 καὶ τῆς κόρης ὑπὸ τῷ σιφάνῳ βαυχεῖον σοβου-
 μένης, καὶ τοῖς νώτοις πλεῖστον ὅσον ² ἐπιπρε-
 χούσης. τοὺς μὲν ταῦτα ἐξεδειμάτου, καὶ πλέον

¹ Κ. δείξασα ἐπί. ² ὑποπρεχούσης.

τῶν ὁραμένων ¹ ἢ τῶν γενομένων ἀγνοία. οἱ μὲν γὰρ θεὸν τινα ἔλεγον, καὶ θεὸν Ἄρλεμιν, ἢ τὴν ἐγχώριον Ἴσιν· οἱ δὲ ἰέρειαν ² ὑπὸ τοῦ θεῶν ἐκμεμήνυϊαν, καὶ τὸν ὁράμενον πολὺν φόνον ἐργασαμένην. καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐγίνωσκον· τὰ ὄντα δὲ οὐπω ἐγίνωσκον. ἡ δὲ, ἀθρόον καλενεχθεῖσα ἐπὶ τὸν νεανίαν, καὶ πανταχόθεν αὐτῷ περιχυθεῖσα, ἐδάκρυνεν, ἐφίλει, καλέματτεν, ἀνώμαζεν, ἠπίσλει καλέχουσα. ταῦτα ὁρῶντες οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς ⁶ ἑτέρας ἐννοίας τὴν γνώμην μετέβαλον· καὶ, Ποῦ ταῦτα ἂν εἴη θεοῦ τὰ ἔργα; λέγοντες, ποῦ δ' ἂν νεκρὸν σῶμα φιλοῖη δαίμων οὕτω περιπαθῶς; τολμᾶν ἑαυτοῖς παρεκελεύοντο· καὶ πορευθέντες ἐγγύθεν λαμβάνειν τὴν τῶν ³ ἀληθῶν γνώσιν ἐπειρῶντο. ἀναλαβόντες οὖν ἑαυτοὺς καταθέουσι, καὶ τὴν κόρην ἔτι πρὸς τοῖς τραύμασιν οὔσαν τοῦ νεανίου καλαλαμβάνουσι· καὶ ἐπιστάντες ὅπισθεν εἶχον ἑαυτοὺς, οὔτε τι λέγειν, οὔτε τι πράττειν ἀποθάρρουντες. κλύπου δὲ περιηχήσαντος, καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν σκιᾶς τοῖς ὀφθαλμοῖς παρεμπεσοῦσης, ἀνένευσεν ἡ κόρη, καὶ ἰδοῦσα, αὖθις ἐπένευσε, πρὸς μὲν τὸ ἀήθες τῆς χροιάς καὶ τὸ ληστρικὸν τῆς ὄψεως ἐν ὄψελοις δεικνυμένης, οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἐκπλαγεῖσα, πρὸς δὲ τὴν θεραπείαν τοῦ κειμένου

¹ Κ. ἢ τῶν γιγνομένων. ² ὑπὸ τοῦ θεοῦ. ³ ἀληθινῶν γνώσιν. ἀναλαβόντες.

πάσαν ἑαυτὴν τρέψασα. οὕτως ἄρα πόθος ἀκριβῆς, καὶ ἔρος ἀκραιφνῆς, τῶν μὲν ἕξωθεν προσπιπτόντων ἀλγεινῶν τε καὶ ἰδέων πάντων ὑπερφρονεῖ, πρὸς ἓν δὲ τὸ φιλούμενον, καὶ ὄραν, καὶ συννεύειν τὸ φρόνημα καταναγκάζει.

γ'. Ὡς δὲ παραμείψαντες οἱ λησται κατὰ πρόσωπον ἔστησαν, καὶ τι καὶ μέλλειν ἐπιχειρεῖν ἐώκεσαν, αὐθις ἢ παῖς ἀνένευσε, καὶ μέλανας ἰδοῦσα τὴν χροιάν, καὶ τὴν ὄψιν αὐχμηροῦς, Εἰ μὲν εἶδωλα τῶν κειμένων ἐστὲ, φησὶν, οὐκ ἐν δίκῃ παρενοχλεῖτε ἡμῖν· οἱ μὲν γὰρ πλείστοι χερσὶ ταῖς ἀλλήλων ἀνήρησθε· ὅσοι δὲ πρὸς ἡμῶν, ἀμύνης νόμῳ καὶ ¹ ἐκδικίας τῆς εἰς σωφροσύνην ὕβρεως πεπώνθατε. εἰ δὲ τινες τῶν ζώντων ἐστέ, ληστρικὸς μὲν ὑμῖν, ὡς ἔοικεν, ὁ βίος. εἰς καιρὸν δὲ ἤκετε· λύσατε τῶν περιεσθηκώτων ἀλγεινῶν, φόνω τῷ καθ' ἡμῶν δράμα τὸ περὶ ἡμᾶς κατασπρέψαντες. ἢ μὲν ταῦτα ἐπετραγώδει· οἱ δὲ, ² οὐδὲν συνιέναι τῶν λεγομένων ἔχοντες, τοὺς μὲν αὐτοῦ καταλείπουσιν, ἰσχυρὰν αὐτοῖς φυλακὴν τὴν ἀσθένειαν αὐτῶν ἐπιστήσαντες· ἐπὶ δὲ τὴν ναῦν ὀρμήσαντες, τὸν φόρτον ἐξήντλουν, τῶν μὲν ἄλλων ὑπερορῶντες (πολλὰ δὲ ἦν καὶ ποικίλα), χρυσοῦ δὲ καὶ ἀργύρου, καὶ λίθων πολυτίμων, καὶ σπρικῆς ἐσθῆτος, ὅση δύναμις ἐκάστοις, ἐκφοροῦντες. ἐπεὶ

¹ Κ. ἐκδικίας καὶ εἰς σωφροσύνην. ² οὐδέ.

δὲ ἄλις ἔχειν ἐδόκει, καὶ τοσαῦτα ἦν ὡς καὶ ληστρικὴν κορέσαι πλεονεξίαν, τὴν λείαν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καταθέντες, εἰς φορτία καὶ μοίρας κατενέμετο, οὐ πρὸς τὴν ἐκάστου τῶν ληφθέντων ἀξίαν, ⁸ ἀλλὰ πρὸς τὸ ἴσον βᾶρος τὴν νέμεισιν ποιούμενοι· τὰ δὲ περὶ τὴν κόρην καὶ τὸν νεανίαν ἐν δευτέροις πράξειν ἔμελλον. καὶ τούτῳ πλῆθος ἕτερον ἐφίσταται ληστρικὸν, ἰππέων δύω τοῦ τάγματος ἡγουμένων. ὅπερ ὡς εἶδον οἱ πρότεροι, οὔτε χεῖρας ἀνταράμενοι, οὔτε τι τῶν σκύλων ¹ ἀπενεγκάμενοι, τοῦ μὴ ἐπιδιωχθῆναι ἔνεκεν, ὡς δρόμου εἶχον, ἔφευγον, αὐτοὶ μὲν δέκα τὸν ἀριθμὸν ὄντες, τρεῖς δὲ τοσοῦτους ἐπελθόντας θρασάμενοι. καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὴν κόρην δεύτερον ἤδη ἠλίσκοντο, οὐδέπω ληφθέντες· οἱ δὲ λησται, πρὸς τὴν διαρπαγὴν καὶ ταῦτα σπεύδοντες, ὑπὸ τῆς τῶν ὀρωμένων ἀγνοίας ἅμα καὶ ἐκπλήξεως τέως ἀνεστέλλοντο. τοὺς μὲν γὰρ πολλοὺς φόνους ὑπὸ τῶν προτέρων γεγενηῆσθαι ληστῶν εἰκάζον· τὴν κόρην δὲ ὀρώντες ἐν ξένη καὶ περιβλέπτῳ τῇ στολῇ, καὶ τῶν μὲν προσπιπτόνων φοβερῶν, ὡς ἂν μηδὲ γιγνομένων, ὑπερορώσαν, ὄλην δὲ τοῦ νεανίου πρὸς τοῖς τραύμασιν οὔσαν, καὶ ὡς ἴδιον τὸ ἐκείνου πάθος ἀλγοῦσαν, τὴν μὲν, τοῦ κάλλους καὶ τοῦ φρονήμα- ⁹τος ἐθαύμαζον, τὸν δὲ, καὶ τραυματίαν, ἐξ-

¹ κ. ἐπενεγκάμενοι.

επλήττοντο· τοιοῦτος τὴν μορφήν, καὶ τοσοῦτος τὸ μέγεθος ἔκειτο, κατὰ μικρὸν ἤδη πῶς ἀνειληφῶς ἑαυτὸν, καὶ πρὸς τὸ σύνηθες βλέμμα ἀποκαθιστάμενος.

δ'. Ὅψι δὴ οὖν ποτε πλησιάσας ὁ λήσταρχος ἐπιβάλλει τε τῇ κόρῃ τὴν χεῖρα, καὶ ἀνίστασθαί τε, καὶ ἔπεισθαι ἐκέλευεν. ἡ δὲ τῶν μὲν λεγομένων οὐδὲν συνιεῖσα, τὸ δὲ προσταττόμενον συμβαλοῦσα, συνεφείλκετο τὸν νεανίσκον, οὐδὲ αὐτὸν μεθιέντα· καὶ, τὸ ξίφος ἐπιφέρουσα τοῖς στέρνοις, ἑαυτὴν ἀποσφάξειν ἠπειλεί, εἰ μὴ ἀμφοτέρους ἄγοιεν. συνέως οὖν ὁ λήσταρχος τὸ μὲν τι τοῖς λεγομένοις, πλέον δὲ τοῖς νεύμασι, καὶ ἅμα συνεργὸν ἔξειν εἰς τὰ μέγιστα τὸν νεανίαν, εἰ περισωθῆιη, προσδοκήσας, καλαβιβάσας τὸν τε ὑπασπιστὴν καὶ ἑαυτὸν τῶν ἵππων, ἀναλίθεται τοὺς αἰχμαλώτους, τοὺς μὲν ἄλλους τὰ λάφυρα συσκευασαμένους ἔπεισθαι προστάξας, αὐτὸς δὲ ἐκ ποδὸς παραθέων καὶ προσανέχων, εἰ ποί τις αὐτῶν περιτρέποιλο. καὶ ἦν δόξης οὐκ ἐκτὸς τὸ γιγνόμενον· δουλεύειν ὁ ἄρχων ἐφαίνετο, καὶ ὑπηρε-
 10 λεῖσθαι ὁ κρατῶν τοῖς ἐαλωκόσιν ἠρεῖτο. οὕτως εὐγενείας ἐμφασίς καὶ κάλλους ὄψις, καὶ ληστρικὸν ἦθος οἶδεν ὑποτάττειν, καὶ κρατεῖν καὶ τῶν αὐχμηροτέρων δύναται.

ε'. Παραμείφαντες οὖν ὅσον δύο στάδια τὸν αἰγιαλὸν

αἰγιαλὸν, ἐκτραπέντες, εὐθὺ τοῦ ὄρους πρὸς τὰ ὄρθια ἐχώρουν, τὴν θάλατταν ἐν δεξιᾷ ποιησάμενοι· καὶ ὑπερβάντες χαλεπῶς τὰς ἀκρωτείας ἐπὶ τινὰ λίμνην κατὰ θατέραν τοῦ ὄρους πλευρὰν ὑποτείνουσιν ἠπειρόγυλον. ἦν δὲ τοιάδε τις. Βουκόλια μὲν σύμπας κέκληται πρὸς Αἰγυπτίων ὁ τόπος· ἐστὶ δὲ κοιλὰς τῆς αὐτόθι γῆς, τοῦ Νείλου ὑπερεκχύσεις τινὰς ὑποδεχομένη, καὶ λίμνη γιγνομένη, τὸ μὲν κατὰ μέσου βάθος ἀπειρον, ἐπὶ δὲ τὰς ἀκρας, εἰς ἔλος ἀποτελεωτῶσα. ὁ γὰρ ταῖς θαλάτταις αἰγιαλοὶ, τοῦτο ταῖς λίμναις τὰ ἔλη γίνεσθαι. ἐν δὴ τούτοις ὅσον Αἰγυπτίων ληστρικὸν πολιτεύεται· ὁ μὲν ἐπὶ γῆς ὀλίγης, ¹ εἴποι τις ὑπερέχει τοῦ ὕδατος, καλύβην πιξάμενος, ὁ δὲ ² ἐπὶ σκάφους βιοτεύει, πορθμεῖον τὸ αὐτὸ καὶ οἰκητήριον ἔχων. ἐπ' αὐτοῦ μὲν αὐτοῖς αἱ γυναῖκες ἐριθεύουσιν, ἐπ' αὐτοῦ δὲ ἀποτίκλουσιν· ἐπὰν δὲ γένοιτο παιδίον, τὰ μὲν πρῶτα τῶ μηρῶν γάλακτι, τὰ δὲ ἀπὸ τούτου τοῖς ἀπὸ τῆς λίμνης ἰχθύσι, πρὸς ἥλιον ὀπλωμένοις, ἐκτρέφει· ἔρπειν δὲ ὀρεγόμενον εἰ αἰσθοῖτο, ἰμάντα τῶν σφυρῶν ἐξάψας, ὅσον ἐπ' ἀκρου τοῦ σκάφους, ἢ τῆς καλιᾶς, προβαίνειν ἐπέτρεψε, καινὸν τινὰ χειραγωγὸν αὐτῷ τὸν δεσμὸν τοῦ ποδὸς ἐπιστήσας.

¹ Κ. εἴπη. ² ἐπὶ τοῦ σκάφους.

ς'. Καί που τις βουκόλος ἀνὴρ ἐτέχθη τε ἐν τῇ λίμνῃ, καὶ τροφὸν ἔσχε ταύτην,¹ καὶ πατρίδα τὴν λίμνην ἐνόμισεν. ἱκανὴ δὲ καὶ φρούριον ἰσχυρὸν εἶναι λησταῖς· διὸ καὶ συρρέει ἔω' αὐτὴν ὁ τοιοῦτος βίος, τῷ μὲν ὕδατι πάντες² ὅσα καὶ τείχει χρώμενοι, τὸν δὲ πολὺν κατὰ τὸ ἔλος κάλαμον, ἀντὶ χαρᾶκώματος προβεβλημένοι. σκολιάς γάρ τινας ἀτραπούς τεμόμενοι, καὶ πολλοῖς ἐλιγμοῖς πεπλανημένας, καὶ σφίσι μὲν διὰ τὴν γνῶσιν ῥάστας, τοῖς δ' ἄλλοις³ ἀπόρους τοῖς διέκωλοις κατασκευάσαντες, μέγιστον ὀχύρωμα πρὸς τὸ μὴ ἀντιπαθεῖν ἐξ ἐπιδρομῆς ἐμήχανήσαντο. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν λίμνην καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτῇ βουκόλους ᾧδὲ πως ἔχει.

ζ'. Ἦδη δὲ ἡλίου πρὸς δυσμὰς ἰόντος, ἀφικνουῦνται ἔω' αὐτὴν οἱ ἀμφὶ τὸν λήσταρχον. καὶ οἱ μὲν, τῶν τε ἰσχυρῶν ἀπεβίβασον τοὺς νέους, καὶ τὴν λείαν ἐνετίθεντο τοῖς σκάφεσιν· ὁ δὲ πολὺς¹² τῶν κατὰ χώραν μεινάντων ληστῶν ὄμιλος, ἄλλος ἄλλοθεν τοῦ ἔλους ἐκδύς, ἀνεφαίνετο, καὶ συνέθεον, καὶ τὸν λήσταρχον, οἷον εἰ βασιλέα τινὰ ἑαυτῶν, προσαπαντῶντες ὑπεδέχοντο. τῶν δὲ λαφύρων τὸ πλῆθος ὀρῶντες, καὶ τὸ κάλλος τῆς κόρης θεσπέσιόν τι χρῆμα περισκοποῦντες, ἱερά τινα, ἢ

¹ κ. καὶ πατρίδα τὴν λίμνην ἐνόμισεν, ἱκανὴν δὲ φρούριον. ² ὡς ἄτε τείχει. ³ ἀπόρους τοὺς διέκωλους.

ναοὺς πολυχρύσους, ἀποσεσυλῆσθαι παρὰ τῶν
 ὁμοτέχνων ὑπελάμβανον· προσαφηρῆσθαι δὲ καὶ
 τὴν ἰέρειαν αὐτὴν, ἢ καὶ αὐτὸ ἔμῳνον μετῆχθαι
 τὸ ἄγαλμα διὰ τῆς κόρης, ¹ ὑπ' ἀγροικίας εἰκαζον·
 καὶ πολλὰ τὸν λήσπάρχον τῆς ἀνδραγαθίας εὐφη-
 μοῦντες, ἐπὶ τὴν οἰκισιν αὐτοῦ παρέπεμψον· ἢ δὲ
 νησίον ἦν ἀποθεῖν τῶν ἄλλων, εἰς καταγώγιον
 μόνῳ σὺν ὀλίγοις τοῖς περὶ αὐτὸν ἀποτετμημέ-
 νον· ἐνταῦθα ὡς κατήχθη, τοὺς μὲν πολλοὺς οἴ-
 καδε ἀπιέναι προσέταττεν, εἰς τὴν ὑστέραιαν ἀπαν-
 τας ἠκεῖν ὡς αὐτὸν ἐπιστρίβας· αὐτὸς δὲ, σὺν
 ὀλίγοις τοῖς εἰωθόσιν ὑπολειφθεῖς, καὶ δείπνου
 πρὸς βραχὺ τοῖς τε ἄλλοις μεταδούς, καὶ αὐτὸς
 μεταλαβὼν, τοὺς μὲν νέους Ἑλληνί τινι παραδί-
 δωσι νεανίσκῳ, οὐ πρὸ πολλοῦ παρ' αὐτοῖς αἰχ-
 μαλώτῳ γεγονότι, τοῦ διαλέγεσθαι ἔνεκεν, ² κα- 13
 λύβην τῆς ἑαυτοῦ πλησίον ἀποκληρώσας, τὰ τε
 ἄλλα ἐπιμεληθῆναι τοῦ νέου προστάξας, καὶ τὴν
 κόρην ἀνύβριστον ἀπὸ πάντων διαφυλάττειν· αὐ-
 τὸς δὲ, καμάτῳ τε τῆς ὁδοιπορίας βαρούμενος,
 καὶ φροντίδι τῶν παρόντων συνεχόμενος, πρὸς
 ὕπνον ἐτέτραπτο.

ἢ. Σιγῆς δὲ τὸ ἔλος κατασχούσης, καὶ νυκτὸς
 εἰς πρώτην φυλακὴν προελθούσης, τὴν ἐρημίαν
 τῶν ³ ὀχλησόντων, εὐπορίαν εἰς θρήνους οἱ περὶ

¹ Κ. ὑπ' ἀγνοίας. ² καλύβης. ³ ὀχλησάντων.

τὴν κόρην ἐλάμβανον, ἀνακινούσης αὐτοῖς, οἶμαι, πλεόν τὰ πάθη τῆς νυκτός, ἅτε οὐδεμιᾶς οὔτε ἀκοῆς, οὔτε ὄψεως ἐφ' ἑαυτὴν ἀντισπῶσης, ἀλλὰ μόνῳ τῷ λυποῦντι σχολάζειν ἐπιτρεπούσης. πολλὰ δὴ οὖν ἀνοιμώξασα καθ' ἑαυτὴν ἢ κόρη (κεχώριστο γὰρ, τοῦτο προσταχθὲν, ἐπὶ τινος χαμείνης κατακεκλιμένη), καὶ ὅσον πλεῖστον ἐπιδακρύσασα, Ἄπολλον, ἔφη, ὡς λίαν ἡμᾶς καὶ πικρότερον ἀμύνη τῶν ἀμαρτημάτων, οὐδὲ ἱκανά σοι πρὸς τιμωρίαν ¹ τὰ παρελθόντα· σιέρησις τῶν οἰκείων, ² καταποντιστῶν ἄλωσις, ³ θαλασ-

14 σῶν μυρίος κίνδυνος, ⁴ ληστῶν ἐπὶ γῆς ἡδὴ δευτέρα σύλληψις, καὶ πικρότερα τῶν ἐν πείρᾳ τὰ προσδοκώμενα. καὶ ποῖ ταῦτα σήσεις; εἰ μὲν εἰς θάνατον ἀνύβριστον, ἡδὲ τὸ τέλος· εἰ δέ με γνώσεταιί τις αἰσχρῶς, ἢν μηδέπω μηδὲ Θεαγένης, ἐγὼ μὲν ἀγχόνη προλήψομαι τὴν ὕβριν, καθαρὰν ἑμαυτὴν, ὥσπερ φυλάττω, καὶ μέχρι θανάτου φυλάξασα, καὶ καλὸν ἐντάφιον τὴν σωφροσύνην ἀπενεγκαμένη, σοῦ δὲ οὐδεὶς ἔσται δικαστῆς πικρότερος. καὶ ἔτι λέγουσαν ἐπεῖχεν ὁ Θεαγένης, Παῦε, λέγων, ὦ φιλτάτη καὶ ψυχὴ ἐμὴ Χαρίκλεια· θρηνεῖς μὲν εἰκότα, παροξύνεις δὲ πλεόν ἢ δοκεῖς τὸ θεῖον. οὐ γὰρ ὄνειδίζειν, ἀλλὰ παρακαλεῖν χρεῶν εὐχαῖς, οὐκ αἰτίαις, ἐξιλεοῦται τὸ κρεῖττον. ἢ δέ,

¹ Κ. τὰ παρελθόντα; ² καὶ καταποντιστῶν. ³ καὶ θαλασσῶν. ⁴ καὶ ληστῶν.

Εὐὸ μὲν λέγεις· σὺ δὲ μοι πῶς ἔχεις; διηρώτα.
 Ῥᾶον, ἔφη, καὶ βέλτιον¹ ἀπὸ τῆς ἐσπέρας, ἐκ τῆς
 τοῦ μεираκίου θεραπέας, ἢ τὰ φλεγμαίνοντά μοι
 τῶν τραυμάτων ἐπεκούφισεν. Ἀλλὰ καὶ μᾶλλον
 εἰς ἔω κουφισθήσῃ, ἔφη ὁ τὴν φρουρὰν αὐτῶν ἐπι-
 τετραμμένος· τοιαύτην σοι ποριοῦμαι βοτάνην,
 ἢ διὰ τρίτης ἐνώσει τὰς πληγὰς. ἔχω δὲ αὐτῆς
 ἔργω τὴν πείραν λαβών· ἐξ οὗ γάρ με δεῦρο αἰχ-¹⁵
 μάλωτον οἶδε ἦγαγον, εἰ τίς ποτε τῶν ὑψηκῶν
 τῶδε τῶ ἄρχοντι, συμβολῆς γενομένης, τραυματίας
 ἦκεν, οὐ πολλῶν ἐδεήθη πρὸς ἴασιν ἡμερῶν, ἢ λέ-
 γω ταύτη βοτάνη χρυσάμενος. εἰ δέ μοι μέλει τῶν
 ὑμετέρων, οὐκ ἄξιον ὑμῖν θαυμάζειν· τύχης τε
 γάρ μοι τῆς αὐτῆς εἴοικατε κοινωνεῖν, καὶ ἅμα
 Ἕλληνας ὄντας οἰκτείρω, καὶ αὐτὸς Ἕλληνα γε-
 γονώς. Ἕλληνας ὦ θεοί, ἐπεβόησαν ὑφ' ἡδονῆς
 ἅμα οἱ ξένοι Ἕλληνα ὡς ἀληθῶς τὸ γένος καὶ τὴν
 φωνήν· τάχα τις ἔσται τῶν κακῶν ἀνάωνευσις. Ἀλ-
 λά τίνα σε χρὴ καλεῖν; ἔφη ὁ Θεαγένης. ὁ δὲ, Κνή-
 μωνα, εἶπε. Πόθεν δὲ γνωρίζεις; Ἀθηναῖον. Τύ-
 χη τίνι κεχρημένος; Παῦε, ἔφη· τί ταῦτα κινεῖς
² κἀναμοχλεύεις; τοῦτο δὴ τὸ τῶν τραυμάτων. οὐκ
 ἐν καιρῷ γένοιτ' ἂν ἐπεισόδιον ὑμῖν των ὑμετέ-
 ρων τὰ ἔμα ἐπεισφέρειν κακά· καὶ ἅμα οὐδ' ἂν
 ἐπαρκέσειε τὸ λειπόμενον πρὸς τὸ διήγημα τῆς

¹ Κ. ὑπό. ² καὶ ἀναμοχλεύεις.

νυκτός, ὕπνου καὶ ταῦτα δεομένοις ὑμῖν, ἀπὸ πολλῶν τῶν πόνων, καὶ ἀναπαύσεως.

θ'. Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀνέεσαν, ἀλλὰ παντοίως λέ-
 16 γειν ἰκέτευον, μεγίστην ἠγούμενοι παραφυχὴν
 τὴν τῶν ὁμοίων ἀκοήν, ἀρχέται ὁ Κνήμων ἐντεῦθεν.
 Ἦν μοι πατὴρ Ἀρίστιππος, τὸ μὲν γένος Ἀθη-
 ναῖος, βουλῆς δὲ τῆς ἀνω, τὴν περιουσίαν τῶν
 μέσων. οὗτος, ἐπειδὴ μοι τὴν μητέρα τελευτῆσαι
 συνέβη, πρὸς δευτέρους ἀπεκλίνετο γάμους, ἐπὶ
 μόνῳ μοι παιδὶ σαλεύειν ἐπιμεμφόμενος· καὶ τοῖς
 οἴκοις ἐπεισάγει γυναῖον, ἀστεῖον μὲν, ἀλλ' ἀρχέ-
 κακον, ὄνομα Δημαινέτην· ὡς γὰρ τάχιστα εἰσηλ-
 θεν, ὅλον ὑπεποιεῖτο, καὶ πράττειν, ὃ, τι βούλοι-
 17 το, ἐπειθε, τῇ τε ὥρᾳ τὸν πρεσβύτην ἐπαγομέ-
 νη, καὶ τὰλλα ὑπερθεραπεύουσα (δεινὴ δὲ, εἴ-
 περ τις γυναικῶν, ἐφ' ἑαυτὴν ἐκμῆναι, καὶ τέχνην
 τὴν ἐπαγωγὸν ἐκτόπως ἠκριβωμένη), προόδους τε
 τουμοῦ πατρὸς ἐπιστένουσα, καὶ εἰσόδοις προ-
 στρέχουσα, καὶ βραδύνοντι μεμφομένη, καὶ ὡς
 ἀπώλετ' ἂν, εἰ ὀλίγον ἐμέλλησε, καὶ περιβάλ-
 λουσα ἐφ' ἐκάστῳ ῥήματι, καὶ ἐπιδεκρύουσα τοῖς
 φιλήμασιν· οἷς ἅπασιν ὁ πατὴρ μου σαγηνευθεὶς,
 ὄλην ἐκείνην, καὶ ἔπνει καὶ ἔβλεπεν· ἡ δὲ καμὲ τὰ
 17 πρῶτα, ἴσα καὶ παῖδα ὄραν ἐπλάττετο, καὶ τού-
 τῳ τὸν Ἀρίστιππον ὑποποιουμένη· καὶ ποτε καὶ
 ἐφίλησεν ἂν προσελθοῦσα, καὶ ὄνασθαί μου συν-

εχῶς πύξατο. καὶ γὰρ προσίειν, τῶν μὲν ὄντων οὐ-
 δὲν ὑποσπύων, ὅτι δὲ μηρῶν ἐπιδείκνυται
 περὶ ἐμὲ θαυμάζων διάθεσιν. ἐπεὶ δὲ ἰταμώτε-
 ρον προσήει, καὶ θερμότερα ἢν τὰ φιλήματα τοῦ
 πρέποντος, καὶ τὸ βλέμμα τοῦ σώφρονος ἐξιστα-
 μενον, πρὸς ὑπόνοιαν ἦγεν ἤδη τὰ πολλὰ, καὶ
 ὑπέφευγον, καὶ πλησιάζουσιν ἀπωθούμην. καὶ τὰ
 μὲν ἄλλα, τί δεῖ μηκύνοντα ἐνοχλεῖν; τὰς πεί-
 ρας, ἃς καθῆκε, τὰς ὑποσχέσεις, ἃς ἐπιηγείλα-
 το, νῦν μὲν παιδίον, νῦν δὲ γλυκύτατον ὀνομά-
 ζουσα, καὶ αὐτὴς κληροτόμον, καὶ μετ' ὀλίγον ψυ-
 χὴν ἑαυτῆς ἀποκαλοῦσα, καὶ ἀπλῶς τὰ καλὰ τῶν
 ὀνομάτων τοῖς ἐπαγωγοῖς παραμιγνύσα, καὶ οἷς
 τισι μᾶλλον προστρέχω περισκοποῦσα· ὡς ἐν μὲν
 τοῖς σεμνοτέροις μητέρα ἑαυτὴν ἀναπλάττουσα,
 ἐν δὲ τοῖς ἀτοπωτέροις, τοῦτο ἐκεῖνο λαμπρῶς,
 ἐρωμένην ¹ ἀποφαίνουσα.

1. Τέλος δὲ γίγνεται τι τοιοῦτον. Παναθηναίων
 τῶν μεγάλων ἀγομένων, ὅτε τὴν ναῦν Ἀθηναῖοι
 ἐπὶ γῆς τῇ Ἀθηνᾷ πέμπουσιν, ἐτύγχανον μὲν ¹⁸
 ἐφηβείων ἄσας δὲ τὸν εἰωθότα παιᾶνα τῇ θεῷ,
 καὶ τὰ νενομισμένα προπομπεύσας, ὡς εἶχον σλο-
 λῆς, αὐτῇ χλαμύδι, καὶ αὐτοῖς στεφάνοις, ἔρχο-
 μαι οἴκαδε ὡς ἑμαυτόν. ἢ δὲ, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον
 εἶδεν, ἐκτὸς ἑαυτῆς γίγνεται, καὶ οὐδὲ ἐσοφίστευεν

¹ Κ. ὑποφαίνουσα.

ἔτι τὸν ἔρωτα, ἀλλ' ἀπὸ γυμνῆς τῆς ἐπιθυμίας
 προσέτρεχε, καὶ περιβαλοῦσα, Ὁ νέος Ἰωπόλυ-
 τος, ὁ Θησεὺς ὁ ἐμὸς, ἔλεγε. τίνα με οἴεσθε γεγε-
 νῆσθαι, ὃς καὶ νῦν ἐρυθριῶ διηγούμενος; ἀλλ'
 ἐσπέρας γενομένης, ὁ μὲν πατὴρ εἰς τὸ πρυτα-
 νεῖον ἐσιτεῖτο, καὶ ὡς ἂν ἐν τοιαύτῃ πανηγύρει,
 καὶ πότερ' πανδήμῳ, καὶ διανυκτερεύειν ἔμελλεν.
 ἡ δὲ ἐπιγίγνεται μοι νυκτὸς, καὶ ἐπειρᾶτό τινας
 τῶν ἀθεμίτων τυγχάνειν. ὡς δὲ παντοίως ἀντεῖ-
 χον, καὶ πρὸς πᾶσαν θεραπείαν καὶ ὑπόσχεσιν καὶ
 ἀπειλὴν ἀπεμαχόμεν, βαρὺ τι καὶ βύθιον σιενά-
 ξασα, ἀπιοῦσα ᾤχετο· καὶ μόνην ἢ παλαμναία
 τὴν νύκτα ὑπερθεμένη, τῶν ἐπιβουλῶν τῶν εἰς
 ἐμὲ κατήρχετο. καὶ πρῶτον μὲν οὐδὲ διανέσθη τό-
 τε τῆς εὐνῆς, ἀλλ' ἤκουτι τῷ πατρὶ, καὶ, Τί
 τοῦτο, πυνθανομένη, μαλακῶς τε ἔχειν ἐσκή-
 19 πτετο, καὶ οὐδὲ ἀπεικρίνατο τὴν πρώτην. ὡς δὲ
 ἐνέκειτο, καὶ, Τί πεπόνθοι, πολλάκις ἀνθρώτα,
 Ὁ θαυμαστός, φησὶ, καὶ εἰς ἐμὲ νεανίας, ὁ κοι-
 νὸς ἡμῶν παῖς, ὃν ἐγὼ πλέον καὶ σοῦ πολλάκις
 ἠγάπησα (καὶ μάρτυρες οἱ θεοί), κύειν με πρὸς
 τινων αἰσθόμενος, ὃ δὴ σε τέως ἔκρυπτον, ἕως
 ἂν τὸ ἀσφαλὲς γνοίην, τὴν σὴν ἀπουσίαν ἐπιτηρή-
 σας, ταῦτα δὴ τὰ εἰωθότα παραινοῦσαν, καὶ
 σωφρονεῖν παρακελευομένην, μηδὲ πρὸς ἐταίραις
 ἔχειν τὸν νοῦν καὶ μέθαις (οὐ γὰρ με ἐλάνθανεν
 οὕτως

οὕτως ἔχων, σοὶ δὲ οὐκ ἔφραζον, μή τινα λά-
βοιμι μητριᾶς ὑπόνοιαν). ταῦτα λέγουσαν μόνην
πρὸς μόνον, τοῦ μὴ ἐρυθριάειν αὐτὸν ἔνεκεν, τὰ
μὲν ἄλλα ¹ ὅσα περ σέ τε καὶ με περιύβρισεν, αἰ-
σχύνομαι λέγειν· λάξ δὲ κατὰ τῆς γαστρὸς ἐναλ-
λόμενος, οὕτως ἔχειν, ὡς ὄρας, διέθηκε.

ια΄. Ταῦτα ὡς ἤκουσεν, οὐκ εἶπεν, οὐκ ἠρώ-
τησεν, οὐκ ἀπολογίαν προὔθεικεν, ἀλλὰ πι-
στεύων ² μηδὲν ἂν ψεύσασθαι κατ' ἐμοῦ, τὴν οὕτω
περὶ ἐμὲ διακειμένην, εὐθύς ὡς εἶχε, κατὰ τι μέ-
ρος τῆς οἰκίας περιτυχῶν, οὐδὲν εἰδότα, πύξ τε
ἔπαιε, καὶ παῖδας προσκαλεσάμενος, μάστιξιν
ἠκίζετο, μηδὲ, τὸ κοινὸν δὴ τοῦτο, διότι ξαινοί-
μην, γιγνώσκοντα. ὡς δὲ ἐνεπέπληστο τῆς ὀργῆς,
Ἄλλὰ νῦν γε, ἔφην, ὦ πάτερ, εἰ καὶ μὴ πρότε-
ρον, δίκαιος ἂν εἴην τὴν αἰτίαν τῶν πωληγῶν μαν-
θάνειν. ὁ δὲ, μᾶλλον παροξυνθεὶς, Ὡ τῆς εἰρω-
νείας, φησί· τὰς πράξεις αὐτοῦ τὰς ἀνοσίας παρ'
ἐμοῦ βούλεται μανθάνειν. καὶ ἀποστραφεὶς ἐπὶ
τὴν Δημαινέτην ἔσπευδεν. ἡ δὲ, οὕτω γὰρ κεκό-
ρεστο, δευτέρας ἐπιβουλήσκατ' ἐμοῦ τοιάσδε ἤπτε-
το. Θίσβη παιδισκάριον ἦν αὐτῇ, ψάλλειν τε
πρὸς κιθάραν ἐπισπάμενον, καὶ τὴν ὄψιν οὐκ ἄωρον
τοῦτο ἐπ' ἐμὲ καθίσειν, ἐραῖν μου δῆθεν προσ-
τάξασα. καὶ ἦρα παραχρῆμα ἡ Θίσβη· καὶ ἡ

¹ κ. ὅσα περὶ σέ τε. ² μηδ' ἂν ψεύσασθαι.

πολλάκις πειρῶντά με ἀπωσαμένη, τότε παν-
 τοίως ἐφείλκετο, βλέμμασι, νεύμασι, συνθή-
 μασιν. ἐγὼ δὲ ὁ μάταιος ἀθρόον καλὸς γεγε-
 νῆσθαι ἐπεωείομην, καὶ τέλος ἐπὶ τὸν θά-
 λαμον ἐλθοῦσαν νυκτὸς ὑπεδεχόμην. ἡ δὲ καὶ
 αὐτῆς ¹ ἐπανῆκε, καὶ πάλιν, καὶ τοῦ λοιποῦ
 συνεχῶς ἐφοίτα. ἐπεὶ δὲ ποτε φυλάττεσθαι αὐτῇ
² πολλὰ παρήνουν, μὴ γνωσθεῖη παρὰ τῆς δε-
 σποίνης, ³ Ὡ Κνήμων, ἔφη, ὡς λίαν ἀπλοϊκός τις
²¹ εἶναι μοι δοκεῖς· εἰ γὰρ ἐμὲ, θεράπωναν οὔσαν καὶ
 ἀργυράνητον, ἠγῆ χαλεπὸν ³ εἶναι σοι προσομιλοῦ-
 σαν ἀλῶναι, τίνοσ ἀν ἐκείνην ἀξίαν ⁴ εἴποισ
 τιμωρίας, ἢ καὶ εὐγενὴς εἶναι φάσκουσα, καὶ νό-
 μω τὸν συνοικοῦντα ἔχουσα, καὶ θάνατον τὸ τέ-
 λος τοῦ παρανομήματος γινώσκουσα, μοιχᾶται;
 Παῦε, ἔφην, οὐ γὰρ ἔχω σοι πιστεύειν. Καὶ μὴν,
 εἰ σοι δόξειεν, ἐπ' αὐτοφώρῳ παραδώσω τὸν μοι-
 χόν. Εἰ γὰρ οὕτω ⁵ βουληθείης, ἔφην. Καὶ μὴν
 βουλήσομαί γε, ἀπεκρίνατο, σοῦ τε ἔνεκεν, οὐ-
 τω πρὸς αὐτῆς περιυβριτμένου, καὶ ἑμαυτῆς δὲ
 οὐκ ἔλαττον, ἢ πάσχω τὰ ἔσχατα, ἐφ' ἐκάστης
 ζηλοτυπίαν ματαίαν ἐκείνης ἐπὶ ἐμὲ γυμναζού-
 σης. ἀλλ' ὅπως ἀνὴρ ἔση, ⁶ καταλαβών.

ιβ'. Ἐπεὶ δὲ οὕτως ἔξειν ὑπεισχόμην, τότε

¹ Κ. ἀνῆκε. ² τὰ πολλά. ³ εἶναι προσομιλοῦσαν. ⁴ εἴποισ
 εἶναι. ⁵ βουληθείης. ⁶ κατάλαβε.

μὲν ἀποιοῦσα ᾤχετο· τρίτη δὲ ὑστερον νυκτὶ κα-
 θεύδοντά με ἐξανίστησι, καὶ τὸν μοιχὸν ἐνδον
 εἶναι κατεμήνυε, τὸν πατέρα μὲν εἰς ἀγρὸν, αἰ-
 φνιδίου τινὸς χρείας καλούσης, πεπορευῆσθαι λέ-
 γουσα, τὸν δὲ, οὕτω συγκείμενον αὐτῷ πρὸς τὴν
 Δημαινέτην, ἄρτι παρεισδεδυκένας· προσήκειν δὲ
 καὶ πρὸς ἄμυναν εὐτρέφίσεσθαι, καὶ ξιφίρη ποι-
 εῖσθαι τὴν ἔφοδον, τοῦ μὴ διαδρᾶναι τὸν ὑβρι-
 στήν. ἐπόσιον οὕτως· καὶ λαβὼν ἐγχειρίδιον, τῆς 22
 Θίσβης ἡγουμένης, καὶ δᾶδας προαποτούσης, ἐπὶ
 τὸν θάλαμον ἦεν. ἐπεὶ δὲ ἐπέστην, λύχνου τέ-
 τινος ¹ ἐνδοθεν αὐγὴ διεξέπιπτε, καὶ τὰς θύρας
 ἐπικειμένας, ὡς ὀργῆς εἶχον, ἐρραγεῖς ἀνοίγω·
 καὶ εἰσδραμὼν, Πού ποτε ὁ ἀλιτήριος, ἐβόων, ὁ
 λαμπρὸς τῆς πάντα σωφρονούσης ἐρώμενος, καὶ
 ἅμα λέγων ἐπέηεν ὡς ἄμφω διαχειρισόμενος. ἐκ
 δὲ τῆς εὐνῆς ὁ πατήρ, ὃ θεοὶ, περιτραπέεις προσ-
 πίπτει μου τοῖς γόνασι, καὶ, ² Ω τέκνον, ἐπίσ-
 χες μικρὸν, ἔλεγεν· οἴκτειρον τὸν γεννήσαντα· φεῖ-
 σαι πολιῶν, ³ αἱ τε ἀνέδρεψαν. ὑβρίσαμέν σε, ἀλλ'
 οὐ μέχρι θανάτου ³ τιμωρητέοι· μὴ γίγνου τῆς
 ὀργῆς ὅλος, μὴ δὲ φόνω πατρώω χειρας μιάνης
 τὰς σάς. ὁ μὲν ταῦτα, καὶ ἕτερα πρὸς τούτοις
 ἐλεεινῶς ἰκέτευεν· ἐγὼ δὲ, ὡσπερ τυφῶνι βληθεὶς,
 αἶος, ἀπόωληκτος, ⁴ εἰσῆκεν· τὴν Θίσβην ⁵ πε-

¹ Κ. ἐνδον. ² αἱ τε σε. ³ τιμωρητέος. ⁴ ἐστύκειν. ⁵ περιβλέπων.

ριέβλεπον, οὐκ οἶδ' ὅπως ἑαυτὴν ὑποσείλασαν τὴν κλίνην καὶ τὸν θάλαμον ἐν κύκλῳ περιεσκόπων, εἰπεῖν τι διαπορῶν, πρᾶξαι ἀμηχανῶν· ἐκπίπτει μου καὶ τὸ ξίφος τῶν χειρῶν. καὶ τὸ μὲν ἢ Δημαινέτη προσδραμοῦσα σπουδαίως ἀνῆρπασεν·
 23 ὁ δὲ πατήρ, ἐν τῷ ἀκινδύνῳ γεγονώς, ἐπιβάλλει τέ μοι τὰς χεῖρας, καὶ δεσμῶν ἐκέλευε, πολλὰ τῆς Δημαινέτης παροξυνούσης, καὶ, Οὐ ταῦτα ἦν, ἀ προηγόρευον, βωύσης, ὡς φυλάττεσθαι προσήκει τὸ μεираκίον, ὡς¹ ἐπιβουλεύσει καιροῦ λαβόμενον; ἐώρων τὸ βλέμμα, συνίην τῆς διανοίας. ὁ δὲ, Προηγόρευες, εἰπῶν, ἀλλ' ἠπίσθουν, τότε μὲν ἐν δεσμοῖς εἶχε, λέγειν τι βουλομένῳ τῶν ὄντων καὶ φράζειν οὐκ ἐπιτρέψας.

17. Ἄμα δὲ τῇ ἑῷ, λαβὼν οὕτως, ὡς εἶχον δεσμῶν, ἐπὶ τὸν δῆμον ἦγε, καὶ τῆς κεφαλῆς κόνιν καταχεάμενος, Οὐκ ἐπὶ τοιαύταις μὲν ἐλπίσιν, ὦ Ἀθηναῖοι, τόνδ' ἀνέτρεφον, ἔλεγεν· ἀλλὰ τοῦ γήρως τοῦμοῦ βακτηρίαν ἔσεσθαι προσδοκῶν, ἐπειδὴ τάχισά μοι ἐγένετο, ἐλευθερίου τε τροφῆς μεταδούς, καὶ τὰ πρῶτα τῶν γραμμάτων διδάξάμενος, εἰς τοὺς φράτορας καὶ² γεννήτας εἰσαγαγῶν, εἰς ἐφήβους ἐγγράφας, πολίτην ὑμέτερον³ κατὰ τοὺς νόμους ἀποφήνας, πάντα τὸν βίον ἐπὶ τούτῳ τὸν ἐμὸν ἐσάλευον. ἐπεὶ δὲ τούτων ἀπάν-

¹ Κ. ἐπιβουλεύσει. ² γεννήτορας. ³ καὶ τοῖς νόμοις.

των λήθην λαβών, ἐμὲ μὲν ¹ ὕβρισε τὰ πρῶτα, καὶ ²⁴
 πληγαῖς ταυτηνὴ τὴν κατὰ νόμους συνοικοῦσάν μοι
 ἠκίσατο, τέλος δὲ καὶ ξιφίρης νύκτωρ ἐπαῆλθε,
 καὶ παρὰ τοσοῦτον γέγονε πατραλοίας, παρ' ὅσον
 ἀντέσχεν ἢ τύχη, ἀπροσδοκίῳ φόβῳ τὸ ξίφος
 τῶν τούτου χειρῶν ἐκπεσεῖν παρασκευάσασα, κατὰ
 πέφευγά τε πρὸς ὑμᾶς, καὶ προσαγγέλλω τοῦ-
 τον, αὐτόχειρ μὲν αὐτοῦ γενέσθαι, κατὰ τοὺς νό-
 μους ἕξόν, οὐ βουληθεὶς, ὑμῖν δὲ τὸ πᾶν καταλι-
 πῶν, νόμῳ βέλτιον ἠγούμενος, ἢ φόνῳ παιδός,
 τὴν δίκην λαμβάνειν. καὶ ἅμα ἐπεδάκρυεν· ἐπα-
 κώκυνε δὲ καὶ ἡ Δημαινέτι, καὶ περιαλγεῖν ἐπ' ἐμοὶ
 δῆθεν ἐπεδείκνυτο, Τὸν ἄθλιον ἀποκαλοῦσα,
 τὸν ἐν δίκῃ μὲν, ἀλλὰ πρὸ ὥρας τεθνηξόμενον,
 τὸν ὑπὸ δαιμόνων ἀλασλῶρων ἐπὶ τοὺς γεννήσαντας
 ἐλαθέντα, οὐ θρηνοῦσα μᾶλλον ἢ καταμαρτυροῦσα
 τοῖς θρήνοις, καὶ ὡς ἀληθῆ τὴν κατηγορίαν βε-
 βαιοῦσα τοῖς γόοις. ἐπεὶ δὲ μεταδοῦναι κάμολ
 λόγων ἠξίου, ὁ γραμματεὺς προσελθὼν ἠρώτα
 στενὸν ἐρώτημα, Εἰ τῷ πατρὶ ξιφίρης ἐπαῆλθον ;
 ἐμοῦ δὲ, Ἐπαῆλθον μὲν, εἰπόντος, ἀλλ' ὅπως,
 ἀκούσατε, ἀνεβόησαν ἅπαντες· καὶ οὐδὲ ἀπο-²⁵
 λογίας μοι μετεῖναι κρίναντες, οἱ μὲν λίθοις
 βαλεῖν, οἱ δὲ τῷ δημίῳ παραδιδόναι καὶ ὠθεῖ-
 σθαι εἰς τὸ βάραθρον ἐδοκίμαζον. ἐμοῦ δὲ, παρὰ
 πάντα τὸν θόρυβον καὶ τὸν χρόνον, ὃν περὶ τῆς τι-

¹ K. ὕβρεσι.

μωρίας διεχειροτόνου, Ὡμητρυιά, βοῶντος, δια-
μητρυιάν ἀναιροῦμαι, μητρυιά με ἄκριτον ἀπόλ-
λυσι, προσέστη τοῖς πολλοῖς τὸ λεγόμενον, καὶ
εἰσῆει τῶν ὄντων ὑποψία. καὶ ἠκούσθην μὲν οὐδὲ
τότε προκατείληπτο γὰρ ὁ δῆμος ἀκαταπαύστῳ
θορύβῳ.

ιδ'. Τῶν δὲ ψήφων διακρινομένων, οἱ μὲν τὸν
θάνατον καταχειροτονήσαντες ἦσαν εἰς ἑπτακο-
σίους καὶ χιλίους, οἱ μὲν καταλεῦσαι, οἱ δὲ εἰς τὸ
βάραθρον πέμψαι κρίναντες· οἱ λοιποὶ δὲ, εἰς χι-
λίους, ὅσοι τε καὶ τῇ ὑπονοίᾳ τῇ κατὰ τῆς μη-
τρυιάς δόντες, φυγῇ με εἰς τὸ διηνεκὲς ἐζημίωσαν.
ἀλλ' ὅμως ἢ τούτων ἐκράτει ψῆφος· τῶν μὲν γὰρ
ἄλλων ὁμοῦ πάντων ἦσαν ἐλάττους, ἐκείνων δὲ
διάφορα ψηφισαμένων, εἰς τὸ μέρος οἱ χίλιοι
πλείους¹ ἐγίνοντο. καὶ γὰρ μὲν οὕτως ἐξηλαυνόμεν
ἐσθίας τε πατρώας καὶ τῆς ἐνεγκούσης· οὐ μὲν ἀτι-
μώρητός γε ἢ θεοῖς ἐχθρὰ Δημαινέτη περιελείφθη·
26 τὸν δὲ τρόπον εἰσαυθις ἀκούσασθε. τὸ δὲ νῦν
καὶ ὑπὸν μεταληθόντων. τό τε γὰρ πολὺ προέβη
τῆς νυκτός, καὶ ὑμῖν πολλῆς δεῖ τῆς ἀναπαύσεως.
Καὶ μὲν προσεπιτρέψεις γε ἡμᾶς, ἔφη ὁ Θεαγέ-
νης, εἰ τὴν κακίστην ἀτιμώρητον² εἰσῆεις ἐν τῷ λόγῳ
Δημαινέτην. Οὐκοῦν ἀκούοιτ' ἂν, ἔφη ὁ Κνήμων,
ἐπειδήπερ ὑμῖν οὕτω φίλον. ἐγὼ μὲν, ὡς εἶχον,

¹ Κ. ἐγένοντο. ² εἰσῆεις.

μετὰ τὴν κρίσιν εἰς τὸν Πειραιᾶ κατέβην, καὶ νεῶς ἀναγομένης ἐπιτυχῶν, τὸν πλοῦν εἰς Αἴγιαν ἐποιούμην, ἀνεψιούς εἶναι μοι τῆς μητρὸς ἐνταῦθα πυνθανόμενος. κατάρας δὲ, καὶ τοὺς ἐπιζητούμενους ἀνευρών, οὐκ ἀηδῶς τὰ πρῶτα διῆγον. εἰκοστῇ δὲ ὕστερον ἡμέρᾳ συνήθως ἀλύων, ἐπὶ λιμένα κατῆλθον· καὶ λέμβος ἄρτι κατεφέρετο. μικρὸν οὖν ἐπιστὰς, ὁπόθεν τε εἶη καὶ τίνας ἄγοι περισκόπου. οὕτω δὲ τῆς ἀποβάθρας ἀκριβῶς κειμένης, ἐξήλατό τις, καὶ με προσδραμῶν περιέβαλεν ἦν δ' ἄρα Χαρίας τῶν ἐμῶν συνεφήβων. καὶ, ὦ Κνήμων, εὐαγγελία σοι κομίζω, φησὶν· ἔχεις παρὰ τῆς πολεμίας τὴν δίκην· Δημαινέτη τέθνηκεν. Ἄλλὰ σώζοιο μὲν, ἔφην, ὦ Χαρία, τί δὲ παρα- 27
τρέχεις τὸ εὐαγγέλιον, ὥσπερ τι τῶν ἀτόπων ἀπαγγέλλων; εἰπὼ δὲ καὶ τὸν τρόπον ὡς σφόδρα δέδοικα, μὴ τῷ κοινῷ κέχρηται θανάτῳ, καὶ διέδρα τὸν πρὸς Ἀξίαν. Οὐ παντάπασιν, ἔφη ὁ Χαρίας, ἐκλέλοιπεν ἡμᾶς ἡ δίκη, καθ' Ἡσίοδον. ἀλλὰ μικρὸν μὲν ἂν τι καὶ παρίδοι ποτὲ, τῷ χρόνῳ τὴν ἄμυναν παρέλκουσα, τοῖς δὲ οὕτως ἀθέστοις ὄξυν ἐπιβάλλει τὸν ὀφθαλμόν ὡς δὴ καὶ τὴν ἀλιτήριον μετῆλθε Δημαινέτην. ἔλαθε δέ με τῶν γεγονότων ἢ λεχθέντων οὐδὲν, τῆς Θίσβης, ὡς οἶσθα, κατὰ τὴν πρὸς με συνήθειαν πάντα διηγούμενης. τῆς γὰρ ἀδίκου σοι φυγῆς ἐπιβληθείσης,

ὁ μὲν ἀθλιός σοι πατήρ ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσι
¹ μεταμελούμενος, εἰς ἀγρόν τινα καὶ ἐσχατιὰν ἑαυ-
 τὸν ἀπώκισε, κακεῖ διῆγεν, Ὀν θυμὸν κατέδων,
 τοῦτο δὴ τὸ τοῦ ἔπους. τὴν δὲ εὐθύς Ἐριννύες
 ἤλαυνον, καὶ μανικώτερον ἦρα σου μὴ παρόντος,
 καὶ θρήνων οὐκ ἐπαύετο, δῆθεν μὲν τῶν ἐπὶ σοι,
 τὸ δ' ἀληθές, τῶν ἐφ' ἑαυτῇ, καὶ Κνήμων, ἐβόα
 νύκτα τε καὶ μεθ' ἡμέραν, παιδίον γλυκύτατον,
²⁸ ψυχὴν ἑαυτῆς ὀνομάζουσα· ὥστε καὶ αἱ γνώριμοι
 τῶν γυναικῶν φοιτῶσαι παρ' αὐτὴν, σφόδρα μὲν
 ἐθαύμαζον, καὶ ἐπήνουν, εἰ μητρὸς ἢ μητριά
 πάθος ² ἐπιδείκνυται, παραμυθεῖσθαι τε καὶ
 ἐπιρρώωνῦναι ἐπειρῶντο. ἢ δὲ, ἀπαραμύθητον εἶ-
 ναι τὸ κακόν, καὶ οἷον ἐγκεῖσθαι τῇ καρδίᾳ κέν-
 τρον ἀγνοεῖν τὰς ἄλλας ἔλεγεν.

ιέ. Εἰ δέ ποτε γένοιτο κατ' ἑαυτὴν, πολλὰ
 τὴν Θίσβην ἐμέμφετο, ὡς οὐ προσηκόντως ὑπ-
 ηρετισαμένην, Ἡ σπουδαία περὶ τὰ δεινὰ, λέγου-
 σα, ἢ πρὸς μὲν τὸν ἔρωτα μὴ συμπαράξασα, ἐπὶ
 δὲ ³ τῷ στερηθῆναί με τοῦ φιλτάτου, καὶ λόγου τα-
 χίων ἀποδειχθεῖσα, μηδὲ μεταβουλεύσασθαι μοι
 συγχωρήσασα· καὶ δῆλη παντοίως ἐγένετο κα-
 κόν τι διαθήσουσα τὴν Θίσβην. ἢ δὲ, βαρυμη-
 νιῶσαν ὀρῶσα, καὶ πᾶντῃ λυπηθεῖσαν, ἐπιβου-
 λεῦσαι πρόχειρον, καὶ οὐχ ἥκιστα τῷ τε θυμῷ

¹ Κ. μεταμελούμενος. ² ἐπεισδείκνυται. ³ τό.

καὶ ἔρωτι περιμανῆ τυγχάνουσαν, ἔγνω προλαβεῖν,
καὶ φθῆναι τῇ κατ' ἐκείνης ἐπιβουλῇ σωτηρίαν¹ ἑαυτῇ
περιποιοῦσα. καὶ² προσελθοῦσα, Τί ταῦτα, ᾧ δέ-
σποινα, ἔλεγε; τί μάτην ἔχεις ἐν αἰτία Θεραπει-
νίδα τὴν σὴν; ἐγὼ μὲν σοι πρὸς τὸ βούλημα τὸ
σὸν αἰεὶ τε καὶ νῦν ὑπερητίσαμιν· εἰ δέ τι τῶν μὴ²⁹
κατὰ γνώμην ἐβέβηκεν, ἐκεῖνα μὲν τῇ τυχῇ λο-
γιστέον, ἔτοιμος δέ, εἰ κελεύεις, ἐπινοεῖν τινα
τῶν παρόντων λύσιν. ἡ δέ, Καὶ τίς ἂν εὔρεθείη,
φιλτάτη, ἔφη, τοῦ δυναμένου λῦσαι τὰ νῦν ἐκπο-
δῶν γεγονότος, καμὲ τῆς παρ' ἐλπίδα τῶν δικα-
ζόντων φιλανθρωπίας ἀνελοῦσης; εἰ γὰρ ἐβεβλητο
τοῖς λίθοις, εἰ γὰρ ἀνήρητο, πάντως ἂν καμοὶ συ-
νετεθνήκει τὰ τοῦ πάθους· τὸ γὰρ ἀπειλωισθὲν
ἀπαξ, ἐξήρηται τῆς ψυχῆς, καὶ τὸ μηδαμόθεν ἔτι
προσδοκώμενον, ἀπαλεγεῖν παρασκευάζει τοὺς κά-
μνοντας. νῦν δὲ ὄραν φαντάζομαι, παρόντος ἀκούειν
ἀπατῶμαι, ὀνειδίζοντα τὴν ἀδικον³ ἐπιβουλήν
αἰσχύνομαι, συντεύξεσθαι ποτε ἐπελθόντι καὶ ἀπο-
λαύσειν, ἢ καὶ αὐτὴ παρ' ἐκεῖνον φοιτήσῃ, ὅπου
ποτ' ἂν ἡ γῆς, ὑποτίθεμαι· ταῦτα ὑπεκκαίει,
ταῦτα ἐκμαίνει. δίκαια μὲν, ᾧ Θεοὶ, πάσχω· τί
γὰρ οὐ περιεῖπον, ἀλλ' ἐπεβούλευον; τί δὲ οὐχ
ικέτευον, ἀλλ' ἐδίωκον; ἠρνήσατο τὴν πρώτην,

¹ Κ. ἑαυτῆς. ² εἰσελθοῦσα. ³ ἐπιβουλήν, αἰσχύνομαι
συντεύξεσθαι. ποτὲ δὲ ἐπελθόντι καὶ ἀπολαύσειν κ. τ. λ.

ἀλλὰ πρόσηκόντως, ἀλλοθρίαν μὲν, ἀλλ' οὖν γε
 30 παλρῶαν εὐνήν ἠσχύνετο. τυχὸν ἂν μελεπείσθη,
 χρόνῳ πρὸς τὸ ἡμερώτερον καὶ πειθοῖ μεταπλατ-
 τόμενος. ἀλλ' ἡ θηριώδης ἐγὼ καὶ ἀνήμερος, ὥσπερ
 οὐκ ἐρῶσά τινος, ἀλλ' ἀρχουσα, δεινὸν, ὅτι μὴ
 ἐξ ἐπιτάγματος¹ ὑπήκουσεν, ἐποιοσάμην, καὶ
 εἰ τῆς Δημαινέτης ὑπερεΐδε, πολὺ τὴν ὄραν αὐτῆς
 ὑπερβάλλον. ἀλλ', ὦ γλυκεῖα Θίσβη, τίνα λύσιν
 ἰσχύεις ῥαδίαν; ὦ Δέσποινα, ἔφη, τοῖς πολ-
 λοῖς μὲν ὁ Κνήμων ὑπεξῆλθε τοῦ ἄστεος, καὶ τῆς
 Ἐπτικῆς ἐξώρμησε, τῇ κρίσει πειθόμενος, ἐμὲ
 δὲ, ἀπάντα διὰ σὲ πραγματευομένην, οὐκ ἔλα-
 θεν αὐτοῦ που πρὸ τοῦ ἄστεος κρυπτόμενος. Ἀρ-
 σινόην ἀκούεις που πάντως τὴν αὐληρίδα; ταύτη
 ἐκέχρητο. μετὰ δὲ τὴν δυστυχίαν, ὑποδέχεται
 αὐτὸν ἡ μείραξ, καὶ συναπαίρειν ἐπαγγελιομένη,
 παρ' ἑαυτῇ κατέχει κρυπτόμενον τέως, ἕως ἂν
 συσκευάσῃται. καὶ ἡ Δημαινέτι, Μακαρία μὲν
 Ἀρσινόη, φησὶ, τῆς τε πρότερον πρὸς Κνήμωνα
 συνηθείας, καὶ τῆς σὺν αὐτῷ νυνὶ προσδοκωμένης
 ἐκδημίας· ἀλλὰ τί ταῦτα ἂν εἴη πρὸς ἡμᾶς; Με-
 γάλα, ἔφη, ὦ Δέσποινα. ἐρᾶν μὲν ἐγὼ προσποιή-
 31 σομαι τοῦ Κνήμωνος, παρακαλέσω δὲ τὴν Ἀρσι-
 νόην, οὓσάν μοι πάλαι² γνώριμον ἀπὸ τῆς τέχνης,
 εἰσαγαγεῖν με ὡς αὐτὸν νύκτωρ ἀπ' ἑαυτῆς· ἄπερ

¹ Κ. ἐπήκουσεν. ² γνωρίμην.

εἰ γένοιτο, σὸν ἂν εἶπὶ τὸ ἐντεῦθεν Ἀρσινόην εἶναι δο-
κεῖν, καὶ φοιτᾶν παρ' αὐτὸν ὡς ἐκείνῃν. μελήσει δέ
μοι καὶ ὑποβεβρεγμένον αὐτὸν κατακλῖναι παρα-
σκευάσαι. εἰ δὲ ¹ τύχοις ὧν βούλει, μάλιστα μὲν
εἰκὸς σχολάσαι τὸν ἔρωτα (πολλαῖς κατὰ τὴν
πρώτην πεῖραν ἐναπεσβέσθη τὰ τῆς ἐπιθυμίας·
κόρος γὰρ ἔρωτος τῶν ἔργων τὸ τέλος). εἰ δὲ ἐνα-
πομείνειεν, ὃ μὴ γένοιτο, δεύτερος ἔσται, φασί,
πλουῖς, καὶ ἑτέρα βουλή· τὸ παρὸν τέως θεραπεύω-
μεν.

15'. Ἐπῆναι ταῦτα ἡ Δημαινέτη, καὶ προστι-
θέναι τάχος τοῖς δεδογμένοις ἰκέτευεν. ἡ δὲ, μίαν
ἡμέραν ἐνδοθῆναι αὐτῇ πρὸς τὸ διανῦσαι ταῦτα
παρὰ τῆς δεσποίνης αἰτήσασα, παρὰ μὲν τὴν Ἀρ-
σινόην ἔλθοῦσα, Τελέδημον οἶσθα, ἔλεγε; τῆς δὲ,
ὁμολογούσης, Ὑπόδεξαι ἡμᾶς, ἔφη, τὸ τήμερον·
ὑπεσχόμην γὰρ αὐτῶ συγκαθευδήσειν. ἤξει δὲ πρό-
τερος· ἐγὼ δὲ, ὅταν κατακλίνω τὴν δέσποιναν.
πρὸς δὲ τὸν Ἀρίστιππον, εἰς ἀγρὸν διαδραμοῦσα, ³²
³ Ὡ δέσποτα, ἔλεγεν, ἦκα σοι κατήγορος ἐμαυ-
τῆς, καὶ κέχρισσο ὃ, τι βούλει τὸν παῖδα ² δι' ἐμὲ
τὸ μέρος ἀπολώλεκας, οὐχ ἐκοῦσαν μὲν, ἀλλ'
ὁμως συναιτίαν γενομένην. αἰσθημένη γὰρ τὴν δέ-
σποιναν οὐκ ὀρθῶς βιοῦσαν, ἀλλ' εὐνὴν τὴν σὴν ἐν-
υβρίζουσαν, αὐτὴ τε περὶ ἐμαυτῆς δείσασα, μὴ

¹ Κ. τύχης ² δι' ἐμὲ ἀπολώλεκας.

ποτε κακὸν λάβοιμι, τὸ πρᾶγμα εἰ δι' ἄλλου φω-
 ραθείη, καὶ ἐπὶ σοὶ περιαλγήσασα, εἰ οὕτω περιέ-
 πων τὴν συνοικοῦσαν τοιαῦτα ἀντιπάσχοις, αὐτὴ
 μὲν σοὶ προσαγγεῖλαι κατώκησα, φράζω δὲ τῷ
 νέῳ δεσπότη, νύκτωρ παρ' αὐτὸν ἐλθοῦσα, ὡς ἀν-
 γνοίη μηδεὶς, καὶ ἔλεγον, ὡς μοιχὸς ἅμα τῇ δε-
 σποίνῃ συγκαθεύδοι. ὁ δὲ (πρὸς ἐλεύπητο γὰρ,
 ὡς οἶσθα, πρὸς αὐτῆς), ἔνδον εἶναι τότε με λέ-
 γειν τὸν μοιχὸν νομίσας, ὀργῆς ἀκατασχέτου πλι-
 ρωθεὶς, ἀνελόμενος τὸ εἰς τὸ εἰς τὸ εἰς τὸ εἰς τὸ
 ἐμοῦ ¹ πολλὰ
 κατέχειν πειρωμένης, καὶ, ὡς οὐδὲν εἶη τοιοῦτον
 ἐπὶ τοῦ παρόντος, λεγούσης, μικρὰ φροντίσας, ἢ
 καὶ μεταβαλέσθαι προσδοκίσας, ἐπὶ τὸν θάλα-
 33 μον ἐμμανῆς ἔεται καὶ τὰ λοιπὰ γινώσκεις. τὸ δὲ
 παρὸν ἐνεστὶ σοὶ βουλομένῳ πρὸς τὸν παῖδα, καὶ
 εἰ φεύγει τὰ νῦν, ² ἀπολογίσασθαι, καὶ παρὰ τῆς
 ἀμφοτέρους ὑμᾶς ἀδικούσης τιμωρίαν λαβεῖν. ἐπι-
 δείξω γὰρ σοὶ τήμερον ἅμα τῷ μοιχῷ τὴν Δημαι-
 νέτην, ἐν οἰκίᾳ καὶ ταῦτα ἀλλοτρία, ἐκτὸς τοῦ
 ἄστεος κατακεκλιμένην. Εἰ γὰρ ταῦτα οὕτως
 ἐπιδείξιας, φησὶν ὁ Ἀρίστιππος, σοὶ μὲν ³ ἐλευ-
 θερία μισθὸς ἀποκείσεται, ἐγὼ δὲ τάχα ἀν' ἐπι-
 βιών, τὴν πολεμίαν ⁴ ἀμυνάμενος. ὡς πάλαι γε
⁵ σμύχομαι ἐν ἑμαυτῷ, καὶ τὸ πρᾶγμα δι' ὑπ-

¹ Κ. πολλάκις. ² ἀπολογίσασθαι. ³ ἐλευθερίας.
⁴ ἀμυνόμενος. ⁵ σμύχομαι ἑμαυτῷ.

οψίας ἔχων, ἀπορία τῶν ἐλέγχων ἠσύχαζον. ἀλλὰ τί δεῖ ποιεῖν; ἡ δὲ, Τὸν κῆπον οἶσθα, ἔλεγεν, ἔνθα τὸ μνήμα τῶν Ἐπικουρείων; ἐνταῦθα εἰς ἑσπέραν ἐλθὼν περίμενε.

15'. Καὶ ἅμα εἰποῦσα, ἀπέτρεχε καὶ πρὸς τὴν Δημαινέτην ἐλθοῦσα, Κόσμαι, ἔφη, σαυτὴν ἀβροτέρως ἔχουσαν ἠκείν προσήκει πάντα σοι τὰ ἐπιγεγεμένα νῦν τρέψισται. ἡ δὲ περιέβαλέ τε, καὶ ἔωραττεν, ὡς ἐκέλευσεν. ἡδὴ δὲ ἑσπέρας οὐσης, ἀναλαβοῦσα ἦγεν, ὡς συνετέτακτο. ἐπεὶ δὲ ἐπλησίαζον, τὴν μὲν ἐπιστῆναι μικρὸν ἐκέλευεν· αὐτὴ δὲ, προλαβοῦσα, παρεκάλει τὴν Ἀρσιόνην εἰς ἕτερον μεταστῆναι δωμάτιον, καὶ σχολὴν αὐτῇ³⁴ παρασχεῖν· ἐρυθρίαν γὰρ, ἔφη, τὸ μεираκιον, ἄρτι τῶν Ἀφροδίτης μουόμενον. τῆς δὲ, πεισθείσης, ἐπανελθοῦσα¹ παραλαμβάνει τὴν Δημαινέτην, καὶ εἰσαγαγοῦσα κατακλίνει τε, καὶ τὸν λύχνον ἀφαιρεῖ, τοῦ μὴ γνωρισθῆναι αὐτὴν παρὰ σοῦ δῆθεν τοῦ ἐν Αἰγίνῃ² διάγοντος· καὶ σιωπῶσαν πληροῦν τὴν ἐπιθυμίαν παρεγγυήσασα, Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸν νεανίαν ἀπειμι, φησὶ, καὶ ἥξω σοι φέρουσα· πίνει δὲ ἐνταῦθα ἐκ γειτόνων. καὶ ὑπεξελθοῦσα, τὸν Ἀρίστιππον, ἔνθα προεῖρητο, καταλαμβάνει, καὶ δεσμεῖν ἐπιστάντα τὸν μοιχὸν ἠπειγεν. ὁ δὲ

¹ Κ. παρελάμβανε. ² διάγοντος, καὶ σιωπῶσαν πληροῦν τὴν ἐπιθυμίαν παρεγγυήσασα. ἐγὼ δέ.

εἶπετο, καὶ ἐπιστάς εἰστρέχει τε εἰς τὸ δωμαῖον,
 καὶ τὴν κλίνην πρὸς μικρὰν τῆς σεληναίας αὐγὴν
 χαλεπῶς ἀνευρών, Ἐχω σε, εἶπεν, ὦ θεοῖς ἐχθρά.
 καὶ ἡ Θίσβη παραχρῆμα, ταῦτα λέγοντος, τὰς
 τε θύρας ὡς ὅτι πλεῖστον ἐφόρησε, καὶ, ὦ τῆς
 ἀτοπίας, διαδέδρακεν ἡμᾶς ὁ μοιχὸς, ἀνεβόησε
 καὶ Ὅρα, δέσποτα, μὴ καὶ τὰ δεύτερα σφαλῆς. ὁ
 δὲ, Θάρσει, ἔφη τὴν ἀλιθίριον, ¹ ἢν μάλιστα
 ἐβουλόμην, ἔχω. καὶ συλλαβόμενος ἦγεν ὡς ἐπὶ
 35 τὴν πόλιν. ἡ δὲ, ἅμα πάντα τὰ περιεστῶτα, ὡς
 εἰκὸς, ἐννοήσασα, τὴν ἀπολυχίαν τῶν προσδοκι-
 ζέντων, τὴν ἐπὶ τοῖς ² παροῦσιν ἀτιμίαν, τὴν
 ἐκ τῶν νόμων τιμωρίαν, ἀνιωμένη μὲν ἐφ' οἷς ἡλί-
 σκελο, χαλεπαίνουσα δὲ ἐφ' οἷς ἡπάτηλο, ἐπειδὴ
 κατὰ τὸν βόθρον ἐγένετο τὸν ἐν Ἀκαδημία (παν-
 τως γιγνώσκεις ἔνθα τοῖς ἥρωσιν οἱ πολέμαρχοι τὸ
 πάτριον ἐναγίζουσιν), ἐνλαῦθα ἀθρόον τοῦ πρεσβύ-
 του ³ σπαράξασα τὰς χεῖρας, ὥσεν ἑαυτὴν ἐπὶ κε-
 φαλήν. καὶ ἡ μὲν ἐκεῖλο κακὴ κακῶς. ὁ δὲ Ἀρί-
 στιππος, Ἐχω παρὰ σοῦ καὶ πρὸ τῶν νόμων τὴν
 δίκην ⁴ εἰπὼν, τῷ τε δήμῳ πάντα εἰς τὴν ἐξῆς
 ἀνεκοινοῦτο, καὶ μόλις συγγνώμης τυχῶν, τοὺς
 φίλους περιενόστει καὶ γνωρίμους, εἴ πη σοι κάθ-
 οδον λάβοι, πρυτανευόμενος. καὶ εἰ μὲν τι πέπρακται
 τούτων, οὐκ ἔχω λέγειν, ἔφθην γὰρ δεῦρο, ὡς

¹ κ. καὶ ἦν. ² πλείουσιν. ³ παράξασα. ⁴ εἰπὼν τότε, τῷ δήμῳ.

ὄρας, κατὰ τι χρέος ἑμὸν ἴδιον ἐκωλεύσας. πλὴν ἀλλὰ χρῆ σε προσδοκᾶν τὴν τε κἀθοδὸν ἐπινεύσειν τὸν δῆμον, καὶ τὸν πατέρα σοι κατὰ ζήτησιν ἠξέειν. τοῦτο γὰρ ἐπιγγέλλετο.

ιή. Ταῦτά μοι ὁ Χαρίας ἀπήγγειλε. τὰ δὲ ἐξῆς, καὶ ὅπως δευρο ἀφικόμην, ἢ τίσι ποτὲ κε- 36] χρημένος τύχαις, μακροτέρου δέϊται καὶ λόγου καὶ χρόνου καὶ ἅμα ἐδάκρυν. ἐδάκρυν δὲ καὶ οἱ ξένοι, τὸ μὲν ἐκείνου πρόφασιν, ¹ μνήμη δὲ τῶν ἰδίων ἕκαστος. καὶ οὐδ' ἂν ἔλιξαν θρηνοῦντες, εἰ μὴ τις ἕωνος ἐπιωτάς, ὑφ' ἠδονῆς τῶν γόνων, ἔπαυσε τῶν δακρύων. καὶ οἱ μὲν οὕτως ἐκάθευδον· ὁ δὲ Θύαμις (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ λησιάρχῳ), τῆς νυκτὸς τὸ πλείστον ἐνηρεμήσας, ὑπὸ τινων ὄνειράτων πεπλανημένων τεταραγμένος, ἀθρόον τῶν ἕωνων ἀποσεσύλητο, καὶ τὴν ἐπίλυσιν διαπορῶν, ἐπιγρύπνει τοῖς φροντίσμασι. καθ' ὃν γὰρ καιρὸν ἀλεκτρονέες ἄδουσιν, εἴτε, ὡς λόγος, αἰσθήσει φυσικῇ τῆς τοῦ ἡλίου καθ' ἡμᾶς περιστροφῆς, ἐπὶ τὴν τοῦ θεοῦ πρόσρησιν κινούμενοι, εἴτε ὑπὸ θερμότητος ἅμα καὶ τῆς περὶ τὸ κινεῖσθαι καὶ σιτεῖσθαι θᾶττον ἐπιθυμίας, τοὺς συνοικοῦντας ἴδιῳ κηρύγματι ἐπὶ ἔργον ἐγείροντες, ὅναρ αὐτῷ θεῖον ἔρχεται τοιόνδε. κατὰ τὴν ² Μέμφιν τὴν ἑαυτοῦ

¹ Κ. μνήμης. ² Μέμφιν μὲν τὴν ἑαυτοῦ πόλιν καὶ τὸν γένον.

πόλιν, τὸν νεῶν τῆς Ἰσιδος ἐπερχόμενος, λαμπαδίῳ πυρὶ τὸν ὅλον ἐδόκει καταλάμπεσθαι. πεπληῆσθαι δὲ βωμοὺς μὲν καὶ ἐσχάρας ζώων παν-
 37 τοίων, αἵματι διαβρόχους, προπύλαια δὲ καὶ περιδρόμους ἀνθρώπων, κρότου καὶ θορύβου συμμιγούσας πάντα πληρούντων. ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτῶν ἐντὸς ἦκειν τῶν ἀνακτόρων, τὴν θεὸν ὑπαντῶσαν, ἐγχειρίζειν τε τὴν Χαρίκλειαν, καὶ λέγειν, ὦ Θύαμι, τὴνδε σοὶ τὴν παρθένον ἐγὼ παραδίδωμι· σὺ δὲ ἔχων οὐχ ἔξεις, ἀλλ' ἀδίκος ἔση, καὶ φονεύσεις τὴν ξένην· ἢ δὲ οὐ φονευθήσεται. ταῦτα ὡς εἶδεν, ἀμυχάνως διῆγε, τῆδε κἀκεῖσε τὸ δηλούμενον ὅ, τι ποτέ ἐστιν ἀναστρέφων. ἦδη δὲ ἀπειρηκῶς, ἔλκει πρὸς τὴν ἑαυτοῦ βούλησιν τὴν ἐπίλυσιν. τὸ μὲν γάρ, Ἐξεις καὶ οὐχ ἔξεις, γυναῖκα καὶ οὐκ ἔτι παρθένον ὑπετίθετο· τὸ δὲ, Φονεύσεις, τὰς¹ παρθενοὺς τρώσεις εἰκάξεν, ὑφ' ὧν οὐκ ἀποθανεῖσθαι τὴν Χαρίκλειαν. καὶ τὸ μὲν ὄναρ τοῦτον ἔφραζε τὸν τρόπον, οὕτως αὐτῷ τῆς ἐπιθυμίας ἐξηγουμένης.

19. Ἐπειδὴ δὲ τῆ ἑῶ, τοὺς τε πρώτους τῶν ὑφ' αὐτὸν ἦκειν ἐκέλευε, καὶ λάφυρα τὰ² σῦλα σεμνότερον ὀνομάζων, φέρειν εἰς μέσους ἐπέταττε· καὶ τὸν Κνήμωνα ὡς αὐτὸν μετεπέμπετο, ἄγειν καὶ τοὺς φρουρούμενους ἐντειλάμενος. ἐπεὶ δὲ ἦγοντο,

¹ Κ. παρθενοὺς. ² σκύλα.

Τίς ἄρα τύχη διαδέξεται ἡμᾶς, ἐβόων, καὶ πολ-
 λὰ τὸν Κνήμωνα ἰκέτευον, εἴ τι δύναιτο, συμπράτ-
 τειν. ὁ δὲ ἐπιηγέλλετο, καὶ θυμὸν ἔχειν ἀγαθὸν
 προύτρεπεν, οὐ παντάπασι βάρβαρον εἶναι τὰ ἦθη
 τὸν λήσπαρχον ἐγγυώμενος, ἀλλ' ἔχειν τι καὶ ἡμε-
 ρον, γένος τε ὄντα τῶν ἐπὶ δόξης, καὶ πρὸς ἀνάγκ-
 ης τὸν παρόντα βίον ἐλόμενον. ἐπεὶ δὲ ἦχθησαν,
 ἦθροιστο δὲ καὶ ὁ λοιπὸς ὄμιλος, ἐπὶ τινος ὑψηλοῦ
 προκαθίσας ἑαυτὸν ὁ Θύαμις, καὶ τὴν νῆσον ἐκκλη-
 σίαν ἀποφίνας, καὶ τὰ λεχθησόμενα φράζειν τὸν
 Κνήμωνα καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις προστάξας (ἵ συνίη
 τι γὰρ ἦδη τῶν Αἰγυπτίων, ὁ δὲ Θύαμις οὐκ
 ἠκρίβου τὰ Ἑλλήνων), ἄνδρες, ἔλεγε, συστρα-
 τιῶται, τὴν ἐμὴν ἐπίστασθε γνώμην, οἷαν ἀεὶ
² κέκλημαι πρὸς ὑμᾶς. ἐγὼ γὰρ, ὡς ἴσθε, παῖς
 μὲν προφήτου τοῦ ἐν Μέμφει γεγονώς, ἀπο-
 τυχῶν δὲ τῆς ἱερωσύνης μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς
 ὑπαναχώρησιν, ἀδελφοῦ νεωτέρου ταύτην ³ παρε-
 λέσθαι παρανομήσαντος. ἐφ' ὑμᾶς τε καταφυγῶν,
⁴ ἐφ' ᾧτε τιμαρίαν μὲν λαβεῖν, τὴν τιμὴν δὲ ἀπο-
 λαβεῖν, καὶ τοῦ ἄρχειν ὑμῶν παρ' ὑμῶν ἀξιωθεῖς,
 εἰς τὴν δεῦρο διήγαγον, οὐδὲν τῶν πολλῶν ἐμαυ- ³⁹
 τῷ πλέον ἀπονέμων· ἀλλ', εἴτε χρημάτων νέμησις,
 ἰσομοιρίαν ἠγάπησα, εἴτε αἰχμαλώτων διάπρασιν,

¹ Κ. συνίησι γὰρ. ² κέχρημαι. ³ παρανομήσαντος παρελέ-
 σθαι. ⁴ ἐφ' ᾧγε.

εἰς τὸ κοινὸν κατέθηκα, προσήκειν ἡγούμενος, τὸν οὐ-
 τω δὴ καλῶς ἐξηγούμενον, τῶν μὲν ἔργων πλεῖστον
 μετέχειν, τῶν δὲ ποριζομένων τὸ ἴσον· τῶν δὲ ἀλίσ-
 κομένων, τοὺς μὲν ἄνδρας ἡμῖν αὐτοῖς ἐγκαταλέγων,
¹ ὅσοι τι ῥώμη σώματος ὠφελήσειν ἐμελλον, τοὺς
 δὲ ἀσθενεστέρους ἀπεμπολῶν· γυναικῶν δὲ ὕβρεως
 ἀπέειρατος, τὰς μὲν εὖ γεγονυίας, ἢ χρημάτων
 ἀφείς, ἢ τῆς τύχης μόνης οἰκτείρων, τὰς δὲ ἐλάτ-
 τους, καὶ ἂς δουλεύειν οὐχ ἢ αἰχμαλωσία μάλλον
² ἀλλὰ ἢ συνήθεια καλῆν ἀγκαζε, θεραπεύειν ἐκά-
 στοις διανεμένων. τὸ δὲ νῦν παρὸν, ἐν τι τῶν λαφύρων
 αἰτῶ παρ' ὑμῶν, τὴν κόρην ταυρηνὴν τὴν ξένην, ἣν,
 δυνατὸν ἐμαυτῷ με δοῦναι, βέλτιον παρὰ τοῦ κοι-
 νοῦ λαβεῖν ἡγοῦμαι. καὶ γὰρ εὐήθεις, τὴν αἰχμάλω-
 τον βιασάμενον, ἀκόντων τι τῶν φίλων φαίνεσθαι
 διαχωραττόμενον. ἀλλὰ καὶ ταύτην αἰτῶ παρ'
 ὑμῶν οὐ προῖκα τὴν χάριν, ἀλλ' ἀντιδούς τὸ μη-
 40 δὲν αὐτὸς τῶν ἄλλων τῆς λείας μεταλαβεῖν. ἐπειδὴ
 γὰρ τὴν πάνδημον Ἀφροδίτην τὸ προφητικὸν ἀτι-
 μάζει γένος, οὐ τῆς καθ' ἡδονὴν χρείας, ἀλλὰ τῆς
 εἰς διαδοχὴν σποράς, τήνδε ἐμαυτῷ γενέσθαι διε-
 σκεψάμενην.

κ'. Ἐγὼ δὲ καὶ τὰς αἰτίας ὑμῖν ἀπολογίσα-
 σθαι βούλομαι. πρῶτον μὲν εὐγενὴς εἶναί μοι δοκεῖ·
 τεκμαίρομαι δὲ τῷ τε ἀμφ' αὐτὴν εὐρεθέντι πλού-

¹ Κ. ὅσοι τῆ. ² ἀλλὰ συνήθεια.

τω, καὶ ὅτι πρὸς τὰς παρούσας οὐ πέπλωκε συμφορὰς, ἀλλὰ τὸ φρόνημα πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς ἀναφέρει τύχην. ἔπειτα τὴν ψυχὴν ἀγαθὴν τε καὶ σώφρονα στοχάζομαι· εἰ γὰρ, εὐμορφία νικῶσα τὰς πάσας, αἰδοῖ τοῦ βλέμματος καὶ τοὺς ὀρώνας καταστέλλει πρὸς τὸ σευνότερον, πῶς οὐ τὴν βελτίονα περὶ αὐτῆς εἰκότως παρίστισι φαντασίαν; ὃ δὲ μέγιστόν ἐστι τῶν εἰρημένων, ἰέρεια θεῶν τινος εἶναί μοι φαίνεται· τὴν γοῦν ἱερὰν στολὴν καὶ τὰ στέμματα μεθεῖναι, καὶ δυστυχούσα, δεινὸν καὶ οὐ θεμίλον ἠγεῖται.

κα. Τίς οὖν γένοιτ' ἂν, ὃ παρόντες, γάμος ἀρμοδιώτερος, τοῦ προφητικοῦ τὴν ἱερωμένην λαμβάνοντος; ἔπευφήμισαν ἅπαντες, καὶ γαμεῖν ἐπ' αἰσίοις ἐκέλευον. ὁ δὲ, ἀναλαβὼν τὸν λόγον, Ὑμῖν μὲν ἔχω τὴν χάριν, ἔφη, εἰκότα δ' ἂν ποιοῖμεν, εἰ καὶ τὴν γνώμην, ὅπως ἔχει πρὸς τοῦτο, τῆς κόρης μάθοιμεν. εἰ μὲν γὰρ ἔδει τῷ τῆς ἀρχῆς ἀποχρήσασθαι νόμῳ, πάντως ἐξήρκει μοι τὸ βούλεσθαι βιάζεσθαι γὰρ οἷς ἐξὸν, τὸ πυνθάνεσθαι περιτόν. εἰ δὲ γάμος τὸ γιγνόμενον, τὸ παρ' ἀμφοτέρων βούλημα, συννεύειν ἀναγκαῖον καὶ ἀποσπρέψας τὸν λόγον, Πῶς οὖν ἔχεις, ὃ κόρη, πρὸς τὸ συνοικεῖν ἡμῖν, διηρώτα· καὶ ἅμα τίνες εἶεν, ἢ ἐκ τίνων, φράζειν ἐκέλευεν. ἢ δὲ, πολὺν τινα χρόνον τὸ βλέμμα τῇ γῆ προσερείσασα, καὶ πυκνὰ τὴν κεφα-

λὴν ἐπισείουσα, λόγον τινὰ καὶ ἐννοίας ἀθροΐζειν ἐώκει καὶ δὴ ποτε πρὸς τὸν Θύαμιν ἀνωπώσασα, καὶ πλεόν ἢ πρότερον αὐτὸν τῷ κάλλει καλαστράψασα (καὶ γὰρ πεφοίνικτο τὴν παρεϊὰν ὑπὸ τῶν ἐνθυμημάτων πλεόν ἢ σύνηθες, καὶ τὸ βλέμμα κενκίνητο πρὸς τὸ γοργότερον), ἑρμηνεύοντος τοῦ Κνήμωνος, Μᾶλλον, ἔφη, ὁ μὲν λόγος ἤρμοζεν ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ Θεαγένει τούτῳ· ἄρεσθαι γὰρ οἶμαι, γυ-
 42 ναικὶ μὲν σιγὴν, ἀνδρὶ δὲ ἀποκρίσιν ἐν ἀνδράσιν.

κβ'. Ἐπειδὴ δὲ κάμοι λόγου μεταδεδώκατε, καὶ τοῦτο πρῶτον ἐνδειγμα φιλανθρωπίας παρέχεσθε, τὸ πειθοῖ μᾶλλον ἢ βία τῶν δικαίων πειρᾶσθαι τυγχάνειν, ¹ ἄλλως τε διότι καὶ τὸ πᾶν εἰς ἐμὲ τείνει τῶν εἰρημένων, ἐκβαίνειν ἀναγκάζομαι τοὺς ἐμαυτῆς τε καὶ παρθένων νόμους, καὶ πρὸς τὴν πεῦσιν τοῦ κρατοῦντος ἀποκρίνασθαι περὶ γάμου, καὶ ταῦτα ² ἐν ὁμίλῳ τοσούτων ἀνδρῶν. ἔστι δὲ τὰ περὶ ἡμῶν τοιάδε. γένος μὲν ἐσμὲν Ἴωνες· Ἐφεσίων δὲ τὰ πρῶτα γεγονότες, καὶ ἀμφιθαλεῖς ὄντες, νόμου τοὺς τοιούτους καλοῦντος ἱερατεύειν, ἐγὼ μὲν Ἀρτέμιδος, Ἀπόλλωνος δὲ ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς οὗτος ἐλαγχάνομεν. ἑσπετείου δὲ τῆς τιμῆς οὐσης, καὶ τοῦ χρόνου πληρουμένου, Θεωρίαν εἰς Δῆλον ἤγομεν, ἔνθα μουσικούς τε καὶ γυμνικούς ἀγῶνας διαθήσεσθαι, καὶ τὴν ἱερωσύνην ἀποθήσεσθαι

¹ Κ. ἄλλως τε δὲ ὅτι καί. ² καὶ ἐν.

κατά τι πάτριον ἐμέλλομεν. ὀλκὰς οὖν ἐπωληροῦτο χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου καὶ ἐσθήτων, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσα πρὸς τε τοὺς ἀγῶνας, καὶ τὴν πάνδημον εὐωχίαν ἐπαρκέσειν ἐμελλεῖ καὶ ἀνηγόμεθα, τῶν μὲν πατέρων γῆρα τε προηκόντων, καὶ δέει τοῦ πλοῦ καὶ τῆς θαλάττης¹ οἴκοι καταμεινάντων, ἄλλων δὲ πο-
 43 λιτῶν εἰς πλῆθος, τῶν μὲν κατὰ τὴν αὐτὴν ὀλκάδα συνεισβάντων, τῶν δὲ σκάφεσιν ἰδίους χρωμένων. ἐπεὶ δὲ τὸ πολὺ τοῦ πλοῦ διήνυστο, κλυδώνιον ἀθρόως ἐμπεσόν, καὶ ἄνεμος ἐξώστης, καὶ λαίλαπες συμμιγεῖς καὶ πριστῆρες τὴν θάλατταν καίαι-
 γίζουσαι, τὴν ναῦν τοῦ εὐθέος παραφέρουσι, τοῦ κυβερνήτου πρὸς τὸ ὑπερβάλλον κακὸν ἐνδόντος, καὶ τῷ βιαίῳ τῆς ὀλκάδος ἐκσπάντος, καὶ τῇ τύχῃ κυβερναῖν ἐπιτρέψαντος. ἠγόμεθα οὖν ὑπὸ τοῦ αἰετνέοντος, ἡμέρας μὲν ἑπτὰ, νύκτας δὲ ἴσας, καὶ τέλος εἰς τὴν ἀκτὴν ἐξωκείλαμεν, ἔνθα πρὸς ὑμῶν ἐάλωμεν οὐ καὶ τὸν πολὺν ἐωράκατε φόνον, τῶν ναυτῶν ἡμῖν παρὰ τὴν εὐωχίαν, ἣν ἐπὶ σωτηρίοις ἤγομεν, ἐπιθεμένων, ἀνελεῖν τε διὰ τὰ χρήματα βουλευσαμένων, ἕως σὺν πολλῷ τῷ κακῷ καὶ ὀλέθρῳ τῶν οἰκείων ὁμοῦ πάντων, αὐτῶν δὲ ἐκείνων ὀλλύντων καὶ ὀλλυμένων, ἐπεκρατήσαμεν ἐξ ἀπάντων (ὡς μή ποτε ὄφελον) οἰκτρὸν περισωθέντες λείψανον· ἐν μόνον ἐν δυστυχήμασιν εὐπραγοῦντες, ὅτι

¹ Κ. οἴκαδε.

44 θεῶν τις εἰς χεῖρας τὰς ὑμετέρας ἤγαγε· καὶ οἱ περὶ θανάτου δεδιότες, περὶ γάμου σκοπεῖν ἐπετραπέμεν· ὃν οὐ βούλομαι κατ' οὐδένα τρόπον ἀρνήσασθαι. τό τε γὰρ αἰχμάλωτον οὔσαν τῆς τοῦ κρατοῦντος εὐνῆς ἀξιοῦσθαι πᾶσαν εὐδαίμονα τύχην ὑπερβέβληκε, τό τε θεοῖς ἀνακειμένην προφήτου παιδὶ μετ' ὀλίγον, θεοῦ νεύοντος, καὶ προφήτη συνοικεῖν, οὐ παντάπασιν ἔοικεν εἶναι τῆς ἐκ τοῦ θεοῦ κηδεμονίας ἄμοιρον. ἐν μόνον αἰτῶ, καὶ δὸς, ὦ Θύαμι· συγχώρησον εἰς ἄστυ με πρότερον ἐλθοῦσαν, ἢ ἐνθα βωμὸς ἢ ναὸς Ἀπόλλωνι νενομίσται, τὴν ἱερωσύνην καὶ τὰ ταύτης ἀποθέσθαι σύμβολα. βέλτιον μὲν γὰρ εἰς Μέμφιν, ὅταν καὶ τὴν τιμὴν ἀνακτήσῃ τῆς προφητείας (οὕτω καὶ ὁ γάμος¹ εὐθυμότερος ἀν' ἀγαιτο, νίκη συναπλόμενος, καὶ ἐπὶ κατορθουμένοις τελούμενος)· εἰ δὲ καὶ πρότερον, ἐν σοὶ καταλείψω τὴν σκέψιν. μόνον τελεσθεῖν μοι τὰ πάτρια πρότερον καὶ οἶδα ὡς ἐπινεύσεις, ἱεροῖς τε ἐκ παίδων, ὡς φῆς, ἀνακείμενος καὶ τὸ περὶ τοὺς θεοὺς ὅσιον ἀποσεμνύνων.

κγ'. Καὶ ἡ μὲν ἐνταῦθα τῶν λόγων ἐπαύσατο, δακρύων δὲ ἤρξατο. τῶν δὲ παρόντων οἱ μὲν ἄλλοι
 45 πάντες ἐπήνουν, καὶ πράττειν οὕτως ἐκέλευόν τε, καὶ ἐτοίμως ἔχειν ἐβόων. ἐπήνει δὲ καὶ ὁ Θύαμις, ἐκῶν τε τὸ μέρος καὶ ἄκων, ὑπὸ μὲν τῆς περὶ τὴν

¹ Κ. εὐθυμότερος ἀγαιτο.

Χαρίκλειαν ἐπιθυμίας, καὶ τὴν παροῦσαν ὥραν ἀπέραντον χρόνου μῆκος εἰς ὑπέρθεσιν ἡγούμενος, ὑπὸ δὲ τῶν λόγων, ὡσπερ τινὸς σειρήνος, κεκλημένος, καὶ πρὸς τὸ πείθεσθαι κατιναγκασμένος, ἅμα δέ τι καὶ πρὸς τὸ ἐνύπνιον ἀναφέρειν, καὶ τὸν γάμον κατὰ τὴν Μέμφιν ἔσεσθαι καταπιστεύων. καὶ διαλύει μὲν τὸν σύλλογον, τὴν λείαν πρότερον διανείμας, πολλὰ τῶν ἐξαιρέτων αὐτὸς, ἐκοντὶ παραχωρούντων, κομισάμενος.

κδ'. Ἐπιστέλλει δὲ εἰς δεκάτην ¹ ἡυτρεπισμέτους εἶναι, τὴν ὁρμὴν ὡς ἐπὶ τὴν Μέμφιν ² ποιησομένους. τοῖς δὲ Ἑλλισι τὴν προτέραν ἀπεκλήρου σκηνήν. συνεσκήνου δὲ αὐτοῖς καὶ ὁ Κνήμων αὐθις ἐκ προστάγματος, οὐ φρουρὸς ἔτι τὸ ἐντεῦθεν, ἀλλὰ συνόμιλος ἀποδεδειγμένος. καὶ δῖαιτάν τε ³ ἀβροτέραν τῆς οὔσης παρεῖχεν ὁ Θύαμις ⁴ καὶ πη καὶ τὸν Θεαγένην εἰς αἰδῶ τῆς ἀδελφῆς ὁμοδῖαιτον ἐποίηίτο. αὐτὴν δὲ τὴν Χαρίκλειαν οὐδὲ ὄραν τὰ πολλὰ διεγνώκει, τοῦ μὴ τὴν θείαν ὑπέκ-⁴⁶καυμα γίνεσθαι τοῦ ἐγκειμένου πόθου, καὶ πράξαι τι παρὰ τὰ δόξαντα καὶ προδηλωθέντα καταναγκασθεῖη. καὶ ὁ μὲν Θύαμις ἐκ τούτων παρητεῖτο τὴν ὄψιν τῆς κόρης, οὐ δυνατὸν βλέπειν ἅμα καὶ σωφρονεῖν ἡγούμενος. ὁ δὲ Κνήμων, ἐπει-

¹ Κ. εὐτρεπισμέτους. ² ποιησαμένους. ³ τὴν ἀβροτέραν.

⁴ καὶ εἴ πη καὶ τὸν.

δὴ τάχιστα πάντες ἐκποδῶν ἦσαν, ἄλλος κατ' ἄλλο τῆς λίμνης καταδύντες, ἢν τῷ Θεαγένει βοτάνην ὑπέσχετο τῇ προλεραία, μαστεύων ὀλίγον τῆς λίμνης ἀποθεῖν ἐπορεύετο.

κε'. Κὰν τούτῳ σχολῆς ἐπιλαβόμενος ὁ Θεαγένης, ἐδάκρυνε τε καὶ ἀνώμωξε, πρὸς μὲν τὴν Χαρίκλειαν οὐδ' ὅτιοῦν διαλεγόμενος, Θεοῦς δὲ συνεχῶς ἐπικαλούμενος μάρτυρας. τῆς δὲ, εἰ τὰ συνήθη καὶ κοινὰ ταῦτα θρηνεῖ, πυνθανομένης, ¹ ἢ μή τι πεπρόνθοι καινότερον; Καὶ τί γένοιτ' ἂν, ἔφη ὁ Θεαγένης, καινότερον, ἢ τί ἀθεμιστότερον, ἢ ὄρκων μὲν καὶ σπονδῶν παραβαινομένων, Χαρίκλειας δὲ λήθην ἐμοῦ λαβούσης, καὶ πρὸς ἄλλων γάμους ἐπινευούσης; Ευφήμισον, ἔφη ἡ κόρη, μηδέ μοι γίγνου τῶν συμφορῶν βαρύτερος, μηδέ τοσαύτην ἔχων ἐκ τῶν παρελθόντων ² τὴν κατ' ἐμοῦ διὰ τῶν ἔργων δοκι-
 47 μασίαν, ἐκ λόγων ἐπικαίρων, καὶ πρὸς τι χρεῖῶδες εἰρημένων, ἄγε δι' ὑποψίας. ³ εἰ δὲ μὴ, γίγνεται τούναντίον, καὶ μᾶλλον αὐτὸς μεταβάλλεσθαι δόξεις, ἢ μεταβαλλομένην εὐρήσεις. ἐγὼ γὰρ δυστυχεῖν μὲν οὐκ ἀρνούμαι, μὴ σωφρονεῖν δὲ, οὐδὲν οὕτω βίαιον, ὥστε με μεταπεισθῆναι. ἐν μόνον οἶδα μὴ σωφρονοῦσα τὸν ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ σοὶ πόθον, ἀλλὰ καὶ τοῦτον ἔννομον. οὐ γὰρ ὡς ἐραστῆι πειθομένη, ἀλλ'

¹ Κ. ἢ εἰ μή τι. ² τῶν κατ' ἐμοῦ. ³ εἰ δὲ μὴ γίγνεται.

ὡς ἀνδρὶ συνθεμένη ¹ τό τε πρῶτον ἑμαυτὴν ἐπέ-
 ἔδωκα, καὶ εἰς δεῦρο διετέλεσα, καθαρὰν ἑμαυτὴν
 καὶ ² ἀπὸ τῆς σῆς ὀμιλίας φυλάττουσα, πολλάκις
 μὲν ἐπιχειροῦντα διωσαμένη, τὸν δὲ ἐξ ἀρχῆς ἡμῖν
 συγκείμενόν τε καὶ ἐνώμολον ³ ἐπὶ παισὶ γάμον ἐν-
 θεσμον, εἴ πη γένοιτο, περισκοποῦσα. πῶς οὖν οὐκ
 ἂν εἴης ἀτοπος, εἰ τὸν βάρβαρόν με τοῦ Ἑλλήνος,
 τὸν λησὴν τοῦ ἔρωμένου, πιστεύουσ ἐπίπροσθεν
 ἀγειν; Τί οὖν ἐβούλετό σοι τὰ τῆς καλῆς δημιουργ-
 ρίας ἐκείνης; ἔφη ὁ Θεαγένης. τὸ μὲν γὰρ ἀδελφόν
 με σαυτῆς ἀναπλάττειν, σοφὸν εἰς ὑπερβολὴν, καὶ
 πόρρω τὸν Θύαμιν τῆς ἐφ' ἡμῖν ζηλοτυπίας ἀπ-
 ἄγον, καὶ συνεῖναι ἡμᾶς ἀλλήλοις ἀδεῶς παρασκευά- 48
 ζον· συνέην καὶ τῆς Ἰωνίας καὶ τῆς κατὰ τὴν Δῆλον
 πλάνης, ὅτι τῶν ὄντων ἦν καὶ ἀληθῶν ἐπικαλύμ-
 ματα, καὶ πλάνην τῶ ὄντι τοῖς ἀκούουσιν ἐπι-
 ἀγοντα.

κς'. Τὸ δὲ ἐτοίμως οὕτως ἐπινεύειν τὸν γάμον,
 καὶ συνίθεσθαι διαρρήδην, καὶ καιρὸν ὀρίζειν, ταῦ-
 τα συμβάλλειν οὔτε ἐδυνάμην οὔτε ἐβουλόμην· εὐ-
 χόμην δὲ καταδύναμι μάλλον ἢ τοιαύτην ἐπιδεῖν
 τῶν ἐπὶ σοὶ πόνων τε καὶ ἐλπίδων τὴν ⁴ τελευτήν.
 καὶ ἡ Χαρίκλεια, περιβαλοῦσα τὸν Θεαγένην,
 καὶ μυρία φιλήσασα, καὶ διάβροχον ποιήσασα τοῖς
 δάκρυσιν, Ὡς ἡδίστα, ἔφη, δέχομαί σου τοῦς

¹ Κ. τότε. ² ἀπὸ σῆς. ³ ἐπὶ πᾶσι. ⁴ τελευτήν. ἢ.

ἐπὶ ἐμοὶ τούτους ¹ φόβους· εὐδηλος γὰρ εἶ καὶ
τούτων, μὴ ὀκλάσας τὸν ἐπὶ ἐμοὶ πόσον ὑπὸ τῶν
πολλῶν συμφορῶν. ἀλλ' εὐ ἴσθι, Θεάγενης, οὐδ'
ἂν τὸ παρὸν τοῦτο ἀλλήλοις διελεγόμεθα, μὴ
τούτων οὕτως ἐπιηγγελμένων ὁρμὴν γὰρ, ὡς οἴ-
σθα, κρατούσης ἐπιθυμίας, μάχη μὲν ἀντίτυπος
ἐπιλείνει, λόγος δὲ εἰκων, καὶ πρὸς τὸ βούλημα
συντρέχων, τὴν πρώτην καὶ ζέουσαν φορὰν ἀνέσει-
49 λε, καὶ τὸ κάτοξυ τῆς ὀρέξεως, τῷ ἠδέϊ τῆς
ἐπαγγελίας καλεῖνασε. πρώτην γὰρ, ὡς οἶμαι,
πεῖραν οἱ ἀγροικώτερον ἐρώντες τὴν ὑπόσχεσιν νο-
μίζουσι, καὶ κρατεῖν ἀπὸ τῆς ἐπαγγελίας ἠγού-
μενοι, πραότερον διάγουσιν ἐπὶ τῶν ἐλπίδων σα-
λεύοντες· ἃ δὴ καὶ αὐτὴ προμηθευμένη, τοῖς λόγοις
ἐμαυτὴν ἐξεδόμην, θεοῖς τὰ ἐξῆς ἐπιπρέψασα, καὶ
δαίμονι τῷ τὴν ἀρχὴν λαχόντι τὸν ἡμέτερον ἐπι-
τροπεύειν ἔρωτα πολλὰ μία ἡμέρα καὶ δύο πολλάκις
ἔδοσαν τῶν εἰς σωτηρίαν, καὶ τύχαι παρέσχον, ἃ βου-
λαῖς ἀνθρώποι μυρίαὶ οὐκ ἐξεῦρον. τοῦτό τοι καὶ αὐ-
τὴ τὸ παρὸν ² ἐπινοίαις ὑπερεθέμην ταῦτα, τὰ πρό-
δηλα τοῖς ἀδήλοις διακρουσαμένη. φυλακτέον οὖν, ὃ
γλυκύτατε, καθάπερ πάλαισμα, τὸ πλάσμα, καὶ
σιγητέον οὐ πρὸς τοὺς ἄλλους μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς
αὐτὸν Κνήμωνα· φιλάνθρωπος μὲν γὰρ ἐστὶ περὶ

¹ Κ. τοὺς φόβους. ² ἐπινοίας. ³ ὑπερεθέμην, τὰ πρό-
δηλα.

ἡμᾶς καὶ Ἕλληνας, ἀλλ' αἰχμάλωτος, καὶ τῷ κρα-
 τοῦντι πλεόν, ἀν' οὕτω τύχη, χαριούμενος. οὔτε
 γὰρ φιλίας χρόνος, οὔτε ἀγχιστείας δεσμός, ἐν-
 ἔχυρον ἡμῖν ἀκριβὲς τῆς πίστεως αὐτοῦ τῆς περὶ
 ἡμᾶς δίδωσι. διό, κὰν ἐκ τινος ὑπονοίας ἐπιψαύση
 ποτὲ τῶν ἡμετέρων, ἀρνήσει τὴν πρώτην· καλὸν ⁵⁰
 γὰρ ποιεῖ καὶ τὸ ψεῦδος, ὅταν, ὠφελοῦν τοὺς λέ-
 γοντας, μηδὲν καταβλάπῃ τοὺς ἀκούοντας.

κζ'. Ταῦτα τῆς Χαρικλείας καὶ τοιαῦτα πρὸς
 τὸ βέλτιστον ὑπολιθεμένης, ὁ Κνήμων εἰστρέχει
 λίαν ἐσπουδασμένως, καὶ πολὺν ἐκ τῶν ὄψεων θό-
 ρυβον ἐπαγγελλόμενος· καὶ, ὦ Θεάγενες, τὴν
 μὲν πόαν ἦκω σοι φέρων, ἔλεγε, καὶ θεράπευε
 τὰς πληγὰς ἐπιθέμενος· χρὴ δὲ πρὸς ἕτερα τραύ-
 ματα καὶ φόνους ἴτους εἶναι παρεσκευασμένους. τοῦ
 δὲ σαφέστερον ¹ ὅ, τί ποιεῖ λέγοι δηλοῦν ἰκελεύον-
 τος, Οὐ καιρὸς, ἔφη, τὸ παρὸν ἀκούειν· δέος γὰρ
 προληφθῆναι τοὺς λόγους ὑπὸ τῶν ἔργων. ἀλλ'
 ἔπου τὴν ταχίστην· συνεπέσθω δὲ καὶ ἡ Χαρί-
 κλεία. καὶ παραλαβὼν ἄμφω παρὰ τὸν Θύαμιν ἦγε·
 καὶ κράνος τι διασμῶντα καὶ παλλὸν θήγοντα κα-
 ταλαβὼν, Εἰς καιρὸν, ἔφη, πρὸς ὄωλοις τυγχά-
 νεις. ἀλλ' ² αὐτός τε ἔνδυναι, καὶ τοὺς ἄλλους κέ-
 λευε· πλῆθος γὰρ πολεμίων ὅσον οὐδέπω περὶ
 ἡμᾶς, καὶ τοσοῦτον ἀπολειπόμενον, ὅσον τοῦ λόφου

¹ κ. ὅ, τι λέγοι. ² αὐτός γε.

51 τοῦ πλησίον ¹ ὑπερκύπτοντας προΐδων, ἦκα δρομαῖος τὴν ἔφοδον προμηνύσων, οὐδὲν τάχους ἀνιείς, ἀλλὰ καὶ ὅσους ἐδυνάμην ἐν τῷ δῖε κωλα τῷ μέχρι δεῦρο, παρασκευάζεσθαι διαγγείλας.

κί. Ἀνήλατο πρὸς ταῦτα ὁ Θύαμις, καὶ, Ποῦ Χαρίκλεια, διπρώτα, καθάπερ περὶ ἐκείνης πλέον ἢ περὶ αὐτοῦ δεδιώς. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τῇ φλιᾷ τῇ πλησίον ὑπεσπλαγμένην ἐδείξεν ὁ Κνήμων, Σὺ μὲν λαβὼν ταύτην, ἄγε εἰς τὸ σπήλαιον, πρὸς μόνον ἔλεγεν, οὐ καὶ τὰ κειμήλια ἡμῖν ἐν ἀσφαλῆ² τεθησαύρισται καὶ καθεῖς, ὦ φίλος, καὶ τῷ στομίῳ τὸ πῶμα, ὡς ἔθος, ἐπαγαγὼν, ἦκε τὴν ταχίστην ὡς ἡμᾶς· ὁ δὲ πόλεμος ἡμῖν μελήσει. τὸν δὲ ὑπασπιστὴν ἱερεῖον ἄγειν προσέταττεν, ὡς ἂν, θεοῖς ἐγχαρῖοις ἐναγίσαντες, οὕτω τῆς μάχης ἀρχοίεν. καὶ ὁ μὲν Κνήμων τὸ προσπλαγμένον ἐπαράττε, καὶ πολλὰ τὴν Χαρίκλειαν ὀδυρομένην, καὶ θαμὰ πρὸς τὸν Θεαγένην ἐπιστρέφουσαν, ἦγέ τε, καὶ εἰς τὸ ἀντρον ἐνέβαλε. τὸ δὲ ἦν οὐ φύσεως ἔργον, οἶα πολλὰ περὶ γῆν τε καὶ ὑπὸ γῆν αὐτόματα σπαραγγοῦται, ἀλλὰ τέχνης ληστρικῆς τὴν φύσιν
52 μιμησαμένης, καὶ χειρῶν Αἰγυπτίων ὄρυγμα, πρὸς ² σύλων φυλακὴν περιέργως κοιλαινόμενον.

κθ. Εἰργαστο δὲ ᾧδέπως. στομίον ἦν αὐτῷ στενόπορον τε καὶ ζοφῶδες, οἰκήματος κρυφίου

¹ Κ. ὑπερκύπτον. ² σκύλων.

θύραις ὑποκείμενον, ὡς τὸν οὐδὸν θύραν ἄλλην
 τῇ καθόδῳ γίνεσθαι ὡς πρὸς τὴν χρεῖαν. ἐνέπιπτε
 τε αὐτῇ ῥαδίως καὶ ἀνεπλύσσετο· τὸ δὲ αὐτόθεν
 εἰς αὐλῶνας σκολιούς ἀτάκτως σχιζόμενον. οἱ γὰρ
 ἐπὶ τοὺς μυχοὺς πόροι καὶ αὐλακες, πῆ μὲν ἕκα-
 στος ἰδίᾳ τεχνικῶς πλανώμενοι, πῆ δὲ ἀλλήλοις
 ἐμπίπτοντες, καὶ ῥιζιδὸν πλεκόμενοι, πρὸς μίαν
 εὐρυχωρίαν τὴν ἐπὶ τὸν πυθμένα συρρέοντες, ἀν-
 εστομοῦντο, καθ' ὃ καὶ φέγγος ἀμυδρὸν ἐκ τινος δια-
 τρήσεως πρὸς ἄκροις τῆς λίμνης ἐνέπιπτεν. ἐν-
 ταῦθα ὡς καθῆκε τὴν Χαρίκλειαν ὁ Κνήμων, καὶ
 πρὸς τὸ ἔσχατον τοῦ ἀντροῦ διεβίβασε τῇ πείρᾳ
 χειραγωγήσας, πολλὰ καὶ ἐπιθαρσύνας, καὶ ὡς εἰς
 ἔσπέραν ἅμα τῷ Θεαγένει φοιτήσῃν κατεπαγ-
 γειλάμενος, οὐ γὰρ ἐπιτρέψειν αὐτῷ συμπλακῆ-
 ναι τοῖς πολεμίοις, ἀλλὰ¹ διαδρᾶναί οἱ τὴν μάχην,
 οὐδὲν φθεγξαμένην, ἀλλ', ὥσπερ θανάτῳ, τῷ κακῷ
 βεβλημένην, καὶ, ὥσπερ ψυχῆς, τοῦ Θεαγένους ἀφ-
 ηρημένην, ἄπνουν καὶ σιγῶσαν ἀπολιπὼν, ἀνεδύετο⁵³
 τοῦ σπιλαίου· καὶ τὸν οὐδὸν ἐπαγαγὼν, καὶ τι
 καὶ ἐπιδακρύσας, αὐτόν τε τῆς ἀνάγκης, κἀκείνην
 τῆς τύχης, ὅτι μονονουχὶ ζῶσαν εἶη καταθάψας,
 καὶ τὸ φαιδρότατον τῶν ἐν ἀνθρώποις, Χαρίκλειαν,
 νυκτὶ καὶ ζόφῳ παραδεδωκῶς, ἀπέτρεχεν ὡς τὸν
 Θύαμιν, καὶ καταλαμβάνει ζέοντα πρὸς τὴν μά-

¹ διαδρᾶσαι σοι τήν.

χην, καὶ αὐτόν τε ἅμα τῷ Θεαγένει λαμπρῶς ἐξ-
 ωπλισμένον, καὶ τοὺς ἤδη παρ' αὐτόν συνειλεγμέ-
 νους, πρὸς τὸ μανικώτερον τῷ λόγῳ παρασκευά-
 ζοντα. σπᾶς γὰρ εἰς μέσους ἔλεγε, Συστρατιῶται,
 προτρέπειν μὲν ὑμᾶς οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ διὰ πλειόνων,
 αὐτοὺς τε ὑπομνήσεως οὐδὲν δεομένους, ἀλλὰ βίον
 αἰετὸν τὸν πόλεμον ἠγουμένους, καὶ ἄλλως τῆς ἀπροσ-
 δοκίτου τῶν ἐναντίων ἐφόδου τὸ παρέλκον τῶν
 λόγων ὑποτεμνομένης. ὧν γὰρ ἐν ἔργοις οἱ πολέ-
 μιοι, ¹ τούτους μὴ διὰ τῶν ὁμοίων σὺν τάχει τὴν
 ἀμυναν ἐπάγειν, παντάπασιν ἐστὶ τοῦ προσήκον-
 τος ὑπερούντων. εἰδότες οὖν ὡς οὐχ ὑπὲρ γυναικῶν
 ἐστὶ καὶ ² παίδων ὁ λόγος, ὃ δὴ πολλοὶ εἰς τὸ
 54 παροξύναι καὶ μόνον πρὸς μάχην ἤρκεσε (ταυτὶ γὰρ
 ἡμῖν ἐλάττονος λόγου, καὶ τοσαῦτα ἔχειν ἐξέσθαι,
 ὅσα καὶ νικᾶν περιγίγνεται), ἀλλ' ὑπὲρ αὐ-
 τοῦ τοῦ εἶναι, καὶ ψυχῶν τῶν ἡμετέρων (οὐ γὰρ
 ἐπὶ ῥητοῖς ποτε ληστρικός ἐλίξε πόλεμος, οὐδὲ
³ ἐνσπονδον ἔσχε τὴν τελευταίαν, ἀλλ' ἢ περιεῖναι
 κρατοῦντας, ἢ τεθνάναι τοὺς ἀλόντας ἀναγκαῖον),
 οὕτω τοῖς ἐχθρίστοις, ψυχὴν τε ἅμα καὶ σῶμα τε-
 θηγμένοι, συμπίπτωμεν.

λ'. Ταῦτα εἰπὼν, τὸν ὑπασπιστὴν περιεσκό-
 πει, καὶ ὀνομαστὶ Θέρμουθιν ἐκάλει πολλάκις.
 ὡς δὲ ἦν οὐδαμοῦ, πολλὰ διαπειλήσας, ἐπὶ τὴν

¹ Κ. τούτοις. ² παίδων λόγος. ³ ἐν σπονδαῖς.

πορθυμίδα δρομαῖος ἔσπευδεν· ὁ γὰρ πόλεμος ἤδη
 συνερράγη, καὶ παρῆν ὄραν καὶ πόρρωθεν τοὺς τὰ
 ἔσχαλα κατὰ τὰς εἰσβολὰς τῆς λίμνης οἰκοῦντας
 ἀλισκομένους. οἱ γὰρ ἐπεληλυθότες, τῶν ὑπο-
 πιπτόντων ἢ καὶ φυγῇ χρωμένων τὰ σπάφη καὶ τὰς
 καλύβας ἐνεπίμπρασαν· ὑφ' ὧν τῆς φλογὸς ἐπὶ τὸ
 πλησίον ἔλος διαρρίπιζομένης, καὶ τὸν πολὺν κατ'
 αὐτὸ κάλαμον σωρηδὸν νεμομένης, ἀφρασλὸν τι καὶ
 ἀφόρητον ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς σέλας ἔμπυρον,
 ἐπὶ δὲ τὴν ἀκοὴν ἠχὴ κατὰκροτος ἐπεφέρετο. καὶ 55
 πολέμου πᾶν εἶδος καὶ ἐνηργεῖτο καὶ ἐξηκούετο,
 τῶν μὲν ἐγχωρίων προθυμία καὶ ῥώμη πάση τὴν
 μάχην ὑφίσταμένων, τῶν δὲ, τῷ τε πλήθει καὶ
 τῆς ἐφόδου τῷ ἀπροσδοκίῳ πλεῖστον ὑπερφε-
 ρόντων, καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ γῆς ἀναιρούνην, τοὺς δὲ
 εἰς τὴν λίμνην αὐτοῖς σπάφεσι καὶ αὐτοῖς οἰκήμασι
 βαπτιζόντων. ὑφ' ὧν ἀπάντων δούπός τις πρὸς
 τὸν αἶρα συμμιγῆς ἦρετο, πεζομαχούντων ὁμοῦ καὶ
 ναυμαχούντων, ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων, αἵματι
 τὴν λίμνην φοιιτιλόντων, πυρὶ δὲ καὶ ὕδατι συμ-
 πλεκομένων. ἄπερ ὡς εἶδέ τε καὶ ἤκουσεν ὁ Θύα-
 μισ, ἐνθύμιον αὐτῷ τὸ ὄναρ γίνεσθαι, ¹ καθ' ὃ
 τὴν Ἴσιν ἑώρα, καὶ τὸν νεῶν ἀπαντα λαμπάδων
 καὶ θυσιῶν ἀνάμεστον· καὶ ταῦτα ἐκεῖνα εἶναι τὰ
 νῦν ὀρώμενα, καὶ πρὸς τὰ ἐναντία τῶν προτέρων

¹ καθ' ὃ.

τὴν ὄψιν¹ συνέβαλλεν, ὡς Ἐχων οὐχ ἔξει τὴν Χαρί-
κλειαν, ὑπὸ τοῦ πολέμου ταύτης ἀφαιρεθείσης, καὶ
ὡς Φονεύσει καὶ οὐ τρώσει, ξίφει καὶ οὐκ Ἀφροδίτης
νόμῳ. καὶ πολλὰ τὴν θεὰν ὡς δολερὰν ὀνειδίσας,
καὶ δεινὸν ἠγυσάμενος, εἴ τις ἄλλος ἐγκρατὴς ἔσται
56 Χαρικλείας, μικρὸν ἐπισχεῖν τοὺς σὺν αὐτῷ κε-
λεύσας, καὶ, ὡς κατὰ τόπον μένονίης ποιῆσθαι
δεήσει τὴν μάχην, φράσας, κλοπεύονίης περὶ τὸ νη-
σίδιον, καὶ διὰ τῶν πέριξ ἑλῶν κρυφίους τὰς ἐμ-
βολὰς ποιουμένους (ἀγαπητῶς γὰρ ἂν καὶ οὕτως
ἀντισχεῖν πρὸς τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων), αὐτὸς
δῆθεν ὡς τὸν Θέρμουθιν ἐπιζητήσων, καὶ τοῖς
ἐστίοις θεοῖς καλευζόμενος, ἔπεισθαι τε μηδενὶ
συγχαρήσας, ἐπὶ τὸ δωμάτιον ἐμμανὴς ἀνέστρεφε.
δυσανάκλητον δὲ, πρὸς ὅπερ ἂν ὀρμήσῃ, τὸ βάρ-
βαρον ἦθος· καὶ ἀπογνῶ τὴν² ἑαυτοῦ σωτηρίαν,
προαναιρεῖν ἅπαν τὸ φίλον εἶωθεν, ἦτοι συνέσε-
σθαι αὐτοῖς καὶ μετὰ θάνατον ἀπαλώμενον, ἢ
χειρὸς πολεμίας καὶ ὕβρεως ἐξαιρούμενον. ὑφ' ὧν
καὶ ὁ Θύαμις, τῶν μὲν ἐν χειρὶ πάντων ἀμνημονή-
σας, καὶ ταῦτα ὡς περ ἄρκυσι τοῖς πολεμίοις κε-
κυκλωμένος, ἔρωτι δὲ καὶ ζήλοτυπία καὶ θυμῷ
κάτοχος, ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἐλθὼν, ὡς εἶχε δρό-
μου,³ καθαλάμενος, ἐμβοῶν τε μέγα καὶ πολλὰ
αἰγυπτιάζων, αὐτοῦ που περὶ τὸ στόμιον ἐντυχάν

¹ Κ. συνέβαλεν. ² αὐτοῦ. ³ καθαλλόμενος.

τινι¹ Ἑλληνίδι τῇ γλώττῃ προσφθεγγομένη, ἀπὸ τῆς φωνῆς ἐπ' αὐτὴν χειραγωγηθεὶς, ἐπιβάλλει τε τῇ κεφαλῇ τὴν λαιὰν χεῖρα, καὶ διὰ τῶν στέρνων παρὰ τὸν μαζὸν ἐλαύνει τὸ ξίφος.

λ᾽. Καὶ ἡ μὲν ἐκείλο πικρῶς, ἐλεεινὸν τε ἅμα καὶ ἐσχατον κοκύσασα. ὁ δὲ, ἀναδραμῶν, καὶ τὸν οὐδὸν ἐπαγαγὼν, καὶ χοῦν ὀλίγον ἐπιφορήσας, καὶ, Ταῦτά σοι τὰ παρ' ἡμῶν νυμφικὰ δῶρα σὺν δάκρυσιν εἰπὼν, ἐπί τε τὰ σκάφη παραγενόμενος, τοὺς τε ἄλλους καταλαμβάνει δρασμὸν ἤδη βουλεύοντας, τῶν πολεμίων ἐγγύθεν ὄρωμένων, τὸν τε Θέρμουθιν ἠκούσα, καὶ τὸ ἱερεῖον μελαχειρίζομενον. καὶ τὸν μὲν λοιδορησάμενος, εἰπὼν τε, ὡς ἐφθῆ τὸ κάλλιστον θυμάτων ἱερουργήσας, ἐπιβαίνει τε τοῦ σκάφους αὐτὸς καὶ ὁ Θέρμουθις, καὶ τρίτος ὁ ἐρέτης (οὐ γὰρ πλείονας οἶά τε φέρειν τὰ λιμναῖα σκάφη, ἀπὸ μόνου ξύλου καὶ πρέμνου παχέος ἐνὸς ἀγροικότερον κοιλαινόμενα): συναπαίρει δὲ καὶ ὁ Θεαγένης ἅμα τῷ Κνήμωνι καθ' ἕτερον σκάφος, καὶ ἄλλος κατ' ἄλλο πορθμεῖον, καὶ οὕτως ἅπαντες. ἐπεὶ δὲ τῆς νήσου μικρὸν ἀποσθεν ἄραντες, καὶ περιωλεύσαντες μᾶλλον ἢ ἀποσωλεύσαντες, ἐπέσχον τὴν εἰρεσίαν, καὶ τὰ σκάφη δι- 58 ἔταττον ἐπὶ μέτωπον, ὡς ἐναντίοι τοὺς πολεμίους δεξόμενοι, πλησιάσαντες μόνον, καὶ μηδὲ τὸ ρό-

¹ κ. Ἑλληνίδι γλώττῃ.

θιον ὑπενεγκόντες, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες, ὁμοῦ τε εἶδον καὶ ἔφευγον, οὐδὲ τὸν ἐνυάλιον ἐνιοὶ κέλαδον ἀνασχόμενοι· ὑπεχώρουν δὲ Θεαγένης τε καὶ ὁ Κνήμων, οὐ πρὸς τὸν φόβον τὸ πλεον ἐνδόντες. μόνος δὲ ὁ Θύαμις, τὸ ¹ μὲν τι τὴν φυγὴν ἴσως αἰσχυρόμενος, τάχα δὲ πού καὶ εἶναι μετὰ Χαρίκλειαν οὐκ ἀνεχόμενος, ἐνέβαλεν ἑαυτὸν τοῖς πολεμίοις.

λβ'. Ἦδη δὲ εἰς χεῖρας ὄντων, ἀνεβόησέ τις, Οὗτος ἐκεῖνος ὁ Θύαμις· φυλάττου πάς. καὶ παρακρήμα τὰ σκάφη πρὸς κύκλον ἐπισηρέψαντες, εἶχον ἐν μέσῳ. τοῦ δὲ, ἀμυνομένου, καὶ τῷ δόρατι τοὺς μὲν τρώσαντος, τοὺς δὲ ἀνελόντος, θαύματος ἦν ἐπέκεινα τὸ γιγνώμενον· εἰς γὰρ οὐδεὶς ξίφος οὔτε ἔβαλεν, οὔτε ἔφερεν, ἀλλ' ἀπασαν ἑκάστος εἰσεφέρειο σπουδὴν ζῶντα λαβεῖν. ὁ δὲ ἀνλεῖχεν ἐπὶ πλεῖστον, ἕως ἀφαιρεῖται μὲν τοῦ δόρατος πλειόνων ἅμα ἐπιλαβομένων· ἀποβάλλει δὲ καὶ τὸν ὑπασπιστήν, λαμ-
59 πρῶς μὲν συναγωνισάμενον, τραυματίαν δὲ, ὥσπερ ἐδόκει, καιρίως γεγεννημένον, καὶ πρὸς τὸ ἀνελπιστον ἐνδόντα, εἰς τε τὴν λίμνην ἑαυτὸν ² καθέντα, καὶ βολῆς ἐκτὸς ἐμπειρία τοῦ νεῖν ἀναδύντα, χαλεπῶς τε πρὸς τὸ ἔλος ἀπονηξάμενον, καὶ ταῦτα οὐδενὸς τὴν ἐπισθίωξιν φροντίσαντος. ἤδη γὰρ τὸν Θύαμιν ἠρήκεσαν, καὶ νίκην ὀλόκληρον τὴν ἐνὸς ἀνδρὸς ἄλωσιν ἠγοῦντο· καὶ τοσοῦτοις τοῖς φιλίοις

¹ Κ. μέγιοι. ² καθέντα.

ἐλάττους γεγονότες, πλέον ἔχαιρον τὸν αὐτόχειρα
ζῶντα περιέπωντες, ἢ τοὺς οἰκίους ὠκλειρον ἀπο-
βεβληκότες. οὕτως ἄρα λησταῖς καὶ ψυχῶν αὐτῶν
ἔστι χρήματα προτιμότερα· καὶ τὸ φιλίας ὄνομα
καὶ συγγενείας, πρὸς ἓν τὸ κέρδος ὀρίζεται. ὡς δὴ
καὶ τούτοις συνέβαινε.

λγ'. Ἐτύγχανον μὲν γὰρ ὄντες τῶν τὸν Θύα-
μιν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ κατὰ τὰς Ἡρακλεωλικὰς
ἐκβολὰς ἀποδράντων· ἀγανακλήσαντες δὲ ὅτι τῶν
ἀλλοτρίων ἐστέρινον, καὶ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν σκύλων,
ὡς ἰδίων περιαλγήσαντες, τοὺς τε ὑπολειφθέντας
αὐτῶν οἴκοι συλλεξάμενοι, καὶ τὰς πέριξ ὁμοίως
κώμας ἐπικαλεσάμενοι, ἐπὶ ὁμοίᾳ καὶ ἴσῃ τῶν
ληφθησομένων διανομῇ, τῆς μὲν ἐφόδου κατέστη-
σαν ἡγεμόνες, τὸν δὲ Θύαμιν ἐζώγρουν κατὰ τοι-
άνδ' ἑτινα αἰτίαν. Πελοπίρις ἀδελφὸς ἦν αὐτῷ κατὰ
τὴν Μέμφιν. οὗτος ἑπιβουλῆς συνθήκη τῆς ἱερωσύ-
νης καὶ προφητείας παρὰ τὸ πάτριον τὸν Θύαμιν
παρελόμενος, νεώτερος αὐτὸς ὢν, τὸν προγενέστερον
ἐξάρχειν ληστρικοῦ πυνθανόμενος, δεδιὼς μὴ και-
ροῦ λαβόμενος ἐπέλθοι ποτὲ, ἢ καὶ χρόνος τὴν ἐπι-
βουλήν φωράσειεν, ἅμα δὲ καὶ δι' ὑποψίας εἶναι
παρὰ τοῖς πολλοῖς αἰσθανόμενος, ὡς ἀνηρηκῶς τὸν
Θύαμιν, οὐ φαινόμενον, χρήματα πάμπολλα καὶ
βοσκήματα τοῖς ζῶντα προσκομίσασι εἰς τὰς κώ-

^β Κ. ἐπιβουλῇ τὴν ἱερωσύνην τῆς προφητείας.

μας τὰς ληστρικὰς διαπέμψων ἐπεκήρυξεν. ὑφ' ὧν ἀλόντες οἱ λησταί, καὶ μηδὲ παρὰ τὸ ζέον τῆς μάχης τῆς μνήμης τὸ κέρδος ἀποβαλόντες, ἐπειδὴ τις ἐγνώρισε, πολλῶν θανάτων ἐζώγρησαν. καὶ τὸν μὲν, δέσμιον ἐπὶ τὴν γῆν παραπέμψουσι, τὴν ἡμίσειαν¹ αὐτῶν μοῖραν εἰς τὴν φυλακὴν ἀποκληρώσαντες, καὶ πολλὰ τῆς δοκούσης φιλανθρωπίας ἐπιμεμφόμενον, καὶ τὸν δεσμὸν ἀγανακτοῦντα μάλβιλον ἢ θάνατον. οἱ δὲ ὑπόλοιποι πρὸς τὸ νησίον ἐτράπησαν, ὡς τὰ ἐπιζητούμενα κειμήλια καὶ² σῦλα κατ' αὐτὸ εὐρήσοντες. ὡς δὲ πᾶσαν ἐπιδραμόντες, καὶ μέρος οὐδὲν ἀζήτητον ἀπολιπόντες, οὐδενὶ τῶν ἐλασιθέντων, ἢ μικροῖς ἐπετύγχανον, εἴ τι καὶ περιλέλειπτο κατὰ τὸ σπήλαιον ὑπὸ τῆ γῆ κρυπτόμενον, πῦρ ἐπὶ τὰς σκηναὶς ἐμβαλόντες, ἐσπέρας ἤδη προσιούσης, καὶ φόβον ἐγκαταμεῖναι τῆ νήσῳ παρεχούσης, δέει τοῦ μὴ λοχηθῆναι πρὸς τῶν διαδράντων, ἐπὶ τοὺς οἰκείους ἀπεχώρησαν.

¹ Κ. αὐτῶ. ² σκύλα κατ' αὐτόν.

ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἡ μὲν δὴ νῆσος ὧδε ἐπυρπολεῖτο. τοὺς δὲ ἀμφὶ τὸν Θεαγένην καὶ τὸν Κνήμωνα, ἕως μὲν ἥλιος ἦν ὑπὲρ γῆν, τὸ κακὸν ἐλάνθανεν· ἡ γὰρ πυρὸς 62 ὄψις ἀμαυροῦται δι' ἡμέρας, ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ θεοῦ καταυγαζομένη. ἔπειδὴ δὲ ἔδυ, καὶ νύκτα ἐπέγαγεν, ἥτε φλόξ, ἀπρόσμαχον τὴν αὐγὴν ἀπολαβοῦσα, καὶ πορρώτατῳ διεφαίνετο, αὐτοὶ τε τοῦ ἔλους, τῇ νυκτὶ θάρροῦντες, προέκυψαν, καὶ λαμπρῶς ἤδη τὴν νῆσον ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐχομένην ὄρωσι. καὶ ὁ μὲν Θεαγένης, παίων τὴν κεφαλὴν, καὶ τίλλων τὰς τρίχας, Ἐρρίφθω, φησὶν, ὁ βίος εἰς τὴν τήμερον ἠνύσθω, λελύσθω πάντα, φόβοι, κίνδυνοι, φροντίδες, ἐλπίδες, ἔρωτες. οἴχεται Χαρίκλεια, Θεαγένης ἀπόλωλε. μάτην ὁ δυστυχὴς δειλὸς ἐγενόμην, καὶ δρασμὸν ὑπέστην ἀνάνδρον, σοί, γλυκεῖα, περισώζων ἑμαυτόν. οὐ μὴν ἔτι σωθήσομαι, σοῦ, φιλτάτη, κειμένης, οὐδὲ τῷ κοιῶ τῆς φύ-

σεως νόμῳ (τὸ χαλεπώτατον), οὐδὲ ἐν χερσὶν ἀπολιπούσης τὸν βίον, αἷς ἠβουλήθης. ἀλλὰ πυρὸς, οἴμοι, γέγονας ἀναλωμα, τοιαύτας ἐπὶ σοὶ λαμπάδας ἀντὶ τῶν νυμφικῶν τοῦ δαίμονος ἀφαντος καὶ δεδαπάνηται τὸ ἐξ ἀνθρώπων κάλλος, ὡς μηδὲ λείψανον τῆς ἀψευδούς ὠραιότητος διὰ νεκροῦ
63 γούν ὑπολελειφθαι τοῦ σώματος. ὦ τῆς ὠμότητος, καὶ τῆς ἀρρήτου τοῦ δαίμονος βασκανίας· προσαφήρηταί με καὶ τὰ τελευταῖα περιβαλεῖν· ἐσχάτων καὶ ἀψύχων φιλημάτων ἀπεσπέρηθην.

β'. Καὶ ταῦτα λέγοντος, καὶ τὸ ξίφος περισκοποῦντος, ὁ Κνήμων ἀθρόον τῆς χειρὸς ἀπεκρούσατο καὶ, Τί ταῦτα, ἔλεγεν, ὦ Θεάγενες; τί τὴν οὔσαν θρηνεῖς; ἔστι Χαρίκλεια καὶ σώζειται θάρσει. τοῦ δὲ, Πρὸς ἄφρονας ταῦτα καὶ παῖδας, ὦ Κνήμων, εἰπόντος, ἀπολώλεκάς με, τὸν ἠδίστον ἀφελόμενος θάνατον, ἐπώμνυεν ὁ Κνήμων, καὶ ἀπαντα ἔλεγε, τὸ πρόσταγμα τοῦ Θυάμιδος, τὸ σπήλαιον, ὡς καθῆκεν αὐτός, ὡς ἔχει φύσεως τὸ ἄνθρωπον, ὡς οὐδὲν δέος εἰς τὸ βάθος διικνεῖσθαι τὸ πῦρ, ὑπὸ τῶν ἀπείρων ἐλιγμῶν ἀνακοπτόμενον. ἀνέπνει πρὸς ταῦτα ὁ Θεαγένης, καὶ πρὸς τὴν νῆσον ἔσπευδε, καὶ τὴν οὐ παροῦσαν τῷ νῶ περιέβλεπε, καὶ θάλαμον ἐαυτῷ τὸ σπήλαιον ἀνέπλαττε, τοὺς ἐσομένους αὐτῷ κατ' αὐτὸ θρήνους ἀγνοῶν. ἀνήγοντο οὖν ἐσπουδασμένως, αὐτερέλται τὸν

πλοῦν ἀνύοντες. ὁ γὰρ δὴ πορθμεύων αὐτοῖς ¹ παρὰ τὴν πρώτην συμβολὴν, καθάπερ ἀπὸ ὑσπληγος τῆς βοῆς, ἀπεςφενδόνητο. τῆδε οὖν κακέϊσε παρ- 64
εφέροντο τοῦ εὐθέος, οἷα δὴ ἀπειρία τε τὴν εἰρεσίαν οὐχ ὁμοζυγοῦντες, καὶ τι καὶ ἀνέμου πρὸς ἐναντίον ἐμπύπλοντος· ἀλλ' ἐνίκα τὴν ἀτεχνίαν τῆς γνώμης τὸ πρόθυμον.

γ'. Χαλεπῶς ² δὲ καὶ σὺν ἰδρῶτι πολλῶ τῇ νήσῳ ³ προσορμήσαντες, ὡς εἶχον τάχους, ἐπὶ τὰς σπηναὺς ἀνέτρεχον. καὶ τὰς μὲν καταλαμβάνουσιν ἤδη κατηθαλωμένας, καὶ τῶ τόπῳ μόνῳ γνωριζόμενας· τὸν λίθον δὲ τὸν οὐδὸν τοῦ σπηλαίου τὸ κάλυμμα διαφαινόμενον· ὁ γὰρ ἀνεμος ἐπίφορος ταῖς καλύβαις ἐμπωνεύσας, καὶ οἷα δὴ λεπτοῖς καλάμοις, καὶ τούτοις ἐλείοις, ⁴ διαπλόκουσ τῇ ῥιπῇ κατὰ πάροδον καταφλέξας, μικροῦ καὶ ἰσόπεδον ἐπεδείκνυ τὸ ὑποκείμενον, τῆς μὲν φλογὸς ὀξέως μαρανθείσης, καὶ εἰς τέφραν ἀναλυθείσης, τῆς δὲ σποδιαῖς τῆς μὲν πολλῆς τῶ ῥοίζῳ παρενεχθείσης, ὀλίγης δὲ τῆς ὑπολιπωμένης, πρὸς τὸ πνέον ἀπάσης σχεδὸν ἀποσβεσθείσης, καὶ πρὸς τὸ βάσιμον ἀποφυγείσης. δᾶδας οὖν ἡμιφλέκτους ἀνευρόντες, καὶ λείψανα καλάμων ἐξάφαντες, καὶ τὸ στόμιον ἀνοίξαντες κατέθεον, ἠγουμένου τοῦ Κνήμωνος. ἐπεὶ δὲ ὀλίγον ἀπέβησαν, ἀθρόον 65

Κ. ¹ κατά. ² τε. ³ προσορμήσαντες. ⁴ διαπλόκοις.

ὁ Κνήμων ἀνέκραγεν, ὦ Ζεῦ, τί τοῦτο; ἀπολώ-
 λαμεν ἀνήρηται Χαρίκλεια. καὶ τό τε λαμπάδιον
 εἰς τὴν γῆν καταβαλὼν ἀπέσβεσε, καὶ τὸ χεῖρε
 τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπαγαγὼν, εἰς γόνυ τε ὀκλάσας,
 ἐθρήνει. ὁ δὲ Θεαγένης, ὥσπερ τινος πρὸς βίαν
 ὤσαντος, ἐπὶ τὸ σῶμα τῆς κειμένης κατενεχθεὶς,
 ὁ μὲν ἐπὶ πλεῖστον ἀπρῖξ εἶχετο, καὶ προσεπεφύ-
 κει πανταχόθεν ἐναγκαλιζόμενος. ὁ δὲ Κνήμων,
 ὄλον ὄντα πρὸς τῷ πάθει καταμαθὼν, καὶ τῇ συμ-
 φορᾷ βεβαπισμένον, δεδιώς τε μή τι κακὸν¹ ἐαυ-
 τὸν ἐργάσεται, τὸ ξίφος ὑφαίρει λάθρα τῆς θήκης
 ὑπὸ τὴν πλευρὰν αἰωρουμένης, καὶ, μόνον καταλι-
 πὼν, ἀνέδραμεν ὡς τὰς δᾶδας ἀναψόμενος.

δ'. Κὰν τούτῳ τραγικόν τι καὶ γοερὸν ὁ Θεα-
 γένης βρυχώμενος, ὦ πάθους ἀτλήτου, φησὶν,
 ὦ συμφορᾶς θεηλάτου· τίς οὕτως ἀκόρεστος Ἐριν-
 νὺς τοῖς ἡμετέροις κακοῖς ἐνεβάκχευσε, φυγὴν τῆς
 ἐνεγκούσης ἐπιβαλοῦσα, κινδύνοις θαλασσῶν, κιν-
 δύνοις πειρατηρίων ὑποβαλοῦσα, ληστῆαῖς παραδοῦ-
 σα πολλάκις, τῶν ὄντων ἀλλοτριώσασα. ἐν μόνον
 ἀντὶ πάντων ὑπελείπετο, καὶ τοῦτο ἀνὴρπασται
⁶⁶ κεῖται Χαρίκλεια, καὶ πολεμίας χειρὸς ἔργον ἢ
 φιλτάτη γεγένηται, δῆλον μὲν ὡς σωφροσύνης ἀνι-
 εχομένη, καὶ ἐμοὶ δῆθεν ἑαυτὴν φυλάττουσα, κεῖ-
 ται δ' οὖν ὁμως ἢ δυστυχῆς, οὐδὲν μὲν αὐτὴ τῆς

¹ Κ. ἑαυτῷ.

ἄρας ἀποναμένη, ¹ εἰς οὐδὲν δ' ὄφελος ἐμοὶ γενο-
 μενη. ἀλλ', ὦ γλυκεῖα, πρόσφθιξαι τὰ τελευ-
 ταῖα καὶ εἰωθότα ἐπίσκηψον, εἴ τι καὶ κατὰ μι-
 κρὸν ἐμῶνεῖς. οἴμοι σιωπᾶς, καὶ τὸ μαντικὸν ἐκεῖνο
 καὶ θεηγόρον σλόμα σιγῇ κατέχει, καὶ ζόφος τὴν
 πυρφόρον, καὶ χάος τὴν ἐκ τῶν ἀνακτόρων κατείλη-
 φεν. ὀφθαλμοὶ δὲ ἀφεγγεῖς, οἱ πάντα τᾶ κάλλει
 κατασγράψαντες, οὐς οὐκ εἶδεν ὁ φονεύσας, οἶδα
 ἀκριβῶς. ἀλλ' ὦ τί ἂν σέ τις ὀνομάσειε; νύμφην;
 ἀλλ' ἀνύμφευτος· γαμετήν; ἀλλ' ἀπείρατος. τίνα
 οὖν ἀνακαλέσω; τίνα πρόσφθιξομαι λοιπὸν, ἢ
 ἄρα τὸ πάντων ὀνομάτων ἡδίστον, ² Χαρίκλειαν;
 ὦ Χαρίκλεια, θάρσει, πιστὸν ἔχεις τὸν ἐρώμενον·
 ἀπολήψῃ με μικρὸν ὑψέρον. ἰδοὺ γάρ σοι χοᾶς
 ἐπάξω τὰς ἐμαυτοῦ σφαγὰς, καὶ σπείσομαι τὸ
 σοὶ φίλιον αἷμα τοῦμόν· ἔξει δὲ ἡμᾶς αὐτοσχέδιον
 μνῆμα τόδε τὸ σπηλαῖον· ἔξεσθαι πάντως ἀλλή- 67
 λοις συνεῖναι μετὰ γούν θάνατον, εἰ καὶ ζῶσιν ὁ
 δαίμων οὐκ ἐπέτρεψε.

ε'. Καί, ἅμα λέγων, ἐπέβαλε τὴν χεῖρα ὡς τὸ
 ξίφος σπασόμενος. ὡς δὲ οὐχ εὔρισκεν, ³ Ω Κνή-
 μων, ἐβόησεν, ὡς σύ με ἀπολωλέκας· προσηδίκη-
 σας δὲ καὶ Χαρίκλειαν, τῆς ἡδίστης αὐτὴν κοινω-
 νίας ἤδη δεύτερον ἀποσπέρησας. καὶ, ταῦτα διεξιόν-
 τος, ἐκ μυχῶν τοῦ σπηλαίου φωνῆς τις ἦχος ἐξ-

¹ κ. εἰς οὐδὲν ὄφελος. ² Χαρίκλεια.

ηκούετο, Θεάγενης, καλούσης. ὁ δὲ, οὐδὲν παρα-
 χθεις, ὑπήκουσέ τε, καὶ Ἡξω, φιλτάτη ψυχῇ, ἔλε-
 γεν· εὐδηλος εἶ περὶ γῆν ἔτι φερομένη, τὸ μὲν,
 τοιούτου σώματος, οὐ πρὸς βίαν ἐξηλάθης, ἀπο-
 στατεῖν οὐ φέρουσα, τὸ δὲ, διὰ τὸ ἀταφον, ἴσως
 ὑπὸ νεβριῶν εἰδώλων εἰργομένη. καὶ τούτῳ τοῦ
 Κνήμωνος ἅμα δασὶν ἡμμέναις ἐπιστάντος, αὐθις
 ὁ αὐτὸς ἦχος ἐξηκούετο, καὶ ἦν τὸ λεγόμενον, Θεά-
 γενης. ὁ δὲ Κνήμων ἀναβοήσας, ὦ θεοὶ, ἔφη, οὐ
 Χαρικλείας ἐστὶν ἡ φωνή; σώζεσθαί μοι δοκεῖ,
 Θεάγενης· ἀπὸ γὰρ τῶν ἐσχάτων, καὶ καθ' ὃ
 μέρος αὐτὴν οἶδα τοῦ ἀνδρου καλαλιπῶν, ἡ φωνή
 μοι βάλλει τὴν ἀκοήν. Οὐ παύση, ἔφη ὁ Θεαγένης,
 68 ἀπαλῶν με πολλάκις. Καὶ μὴν ἀπαλῶ σε, καὶ ἀπα-
 τῶμαι τὸ μέρος, εἶπεν ὁ Κνήμων, εἰ Χαρίκλειαν
 οὔσαν ταυτὴν τὴν κειμένην εὐροιμεν. καὶ ἅμα λέγων
 ἀνέστρεφεν ἐπ' ὄψιν τὴν κειμένην· καὶ ἰδὼν, Τί τοῦ-
 το, ἀνέκραγεν, ὦ δαίμονες τεράστιοι; Θίσβης ἢ
 ὄψις. ὑπέβη δὲ εἰς τοῦπίσω, καὶ τρόμῳ συσχεθεὶς
 ἀχανῆς εἰσλήκει.

5'. Ὁ δὲ Θεαγένης, ἔμπρους ἐκ τῶνδε γενόμε-
 ρος, καὶ πρὸς τὸ εὐέλπει τὴν γνώμην ἐπιστρέφων,
 ἀνεκαλεῖτό τε λειποψυχοῦντα τὸν Κνήμονα, καὶ
 παρὰ τὴν Χαρίκλειαν ὡς ὅτι τάχιστα ποδηγεῖν
 ἠκέτευε. μικρὸν οὖν διαλιπὼν, εἰς ἑαυτὸν τε γενόμε-

K. τὸ μὲν διότι τοιούτου.

νος ὁ Κνήμων, τὴν κειμένην αὐτῆς ἐπεσκοπεῖτο·
 ἢ δὲ ἦν ἀληθῶς ἡ Θίσβη, καὶ ξίφος τε πλησίον ἐκ-
 πεπωλωκὸς ἐγνώριζεν ἀπὸ τῆς λαβῆς, ὃ παρὰ τὸν
 φόνον ὁ Θύαμις ὑπὸ θυμοῦ καὶ σπουδῆς ἐναπο-
 ἔλιπε τῇ σφαγῇ· καὶ δέλλον τινὰ τῶν σιέρνων ὑπὸ
 τῇ μασχάλῃ προκύπτουσαν ἀνελόμενος, ἐπειρατό-
 τι τῶν ἐγγεγραμμένων ἐπιέναι. ἀλλ' ὁ Θεαγένης
 οὐκ εἶα λιπαρῶς ἐγκείμενος, καὶ, τὴν φιλάτην,
 λέγων, κομιζόμεθα πρότερον, εἰ μή τις ἡμᾶς
 παίζει καὶ νυνὶ δαίμων· ταῦτα δὲ ἐξέσται καὶ μετὰ ⁶⁹
 ταῦτα γινώσκειν. ἐπέειθετο ὁ Κνήμων· καὶ τὴν τε
 δέλλον ἐπικομιζόμενοι, καὶ τὸ ξίφος ἀνελόμενοι,
 παρὰ τὴν Χαρίκλειαν ἔσπευδον. ἡ δὲ, χερσὶ τε ἅμα
 καὶ ποσὶν ἐπὶ τὴν αὐγὴν ἀνερψύσασα, προσδρα-
 μοῦσά τε τῷ Θεαγένει, τοῦ αὐχένος ἐξήρτητο. καὶ
 ἡ μὲν, Ἐχω σε, Θεάγετες, ὁ δὲ, Ζῆς μοι, Χαρί-
 κλεια, πολλάκις ἔλεγον· καὶ τέλος εἰς τοῦδαφος
 ἀθρόον καταφέρονται, καὶ εἶχοντο ἀλλήλων, ἀναυ-
 δοὶ μὲν, ἀλλ' ὥσπερ ἠνωμένοι, καὶ μικρὸν ἔδει ἀπο-
 θνήσκειν αὐτούς. οὕτως ἄρα καὶ τὸ χαρᾶς ὑπερ-
 βάλλον, εἰς ἀλγεινὸν περιέστη πολλάκις, καὶ τῆς
 ἡδονῆς τὸ ἀμέλρον, ἐπίσπαστον λύπην ἐγέννησεν.
 ὡς δὴ κακείνοι παρ' ἐλωίδα σωθέντες ἐκινδύνεον,
 ἕως ὁ Κνήμων πίδακά τινα ¹ διαμώμενος, καὶ τὴν
² συρρέϊσαν κατὰ βραχὺ νοτίδα κοίλαις ταῖς χερσὶν

¹ κ. διασμώμενος. ² συρρέϊσαν.

ὕδρευσάμενος, τὸ πρόσωπόν τε αὐτῶν ἐπέεργαυε,
καὶ θαμὰ τῶν ῥινῶν ἐπαφώμενος, ἐπὶ τὸ φρονεῖν
ἐπανήγαγεν.

ζ'. Οἱ δὲ, ἐτέρως μὲν ἀλλήλοις ἐνλυχόντες,
κειμένους δε ἐαυτοὺς καλαλαβόντες, ὀρθωθέντες
70² ἀθρόον, ἠρυθρίων τὸν Κνήμωνα (καὶ πλεον ἢ
Χαρίκλεια), θεωρὸν τῶνδε γεγενημένον, καὶ νέ-
μειν συγγνώμην ἰκέτευσον. ὁ δὲ, ἐπιμειδιάσας, καὶ
πρὸς τὸ φαιδρότερον αὐτοὺς ἀνιείς, Ταῦτα μὲν,
ἔφη, καὶ ἐπαίνων ἄξια κατ' ἐμὲ κριθῆν, καὶ ἄλλον
ὄσις, ἔρωτι³ προσπαλαίσας, ἠτήθη τε τὴν μά-
χην ἠδέως, καὶ τὰ ἐκείνου σωφρόνως⁴ πέπωκεν
ἀπαραίτητα πλώματα. ἀλλ' ἐκεῖνα, ὧ⁵ Θεάγενης,
οὔτε ἐπαυεῖν εἶχον, ὑπερησχυόμην τε ὀρῶν ὡς
ἀληθῶς, ὅτε τὴν ξένην καὶ προσήκουσαν οὐδαμό-
θεν γυναῖκα περιπεσῶν ἐθρήνευσ ἀγεννῶς, καὶ ταῦ-
τα περιεῖναι καὶ ζῆν σοι τὴν φιλιότιν ἐμοῦ διαλει-
νομένου. καὶ ὁ Θεαγένης, Παῦε, φησὶν, ὧ⁵ Κνήμων,
διαβάλλων με πρὸς Χαρίκλειαν, ἣν ἐθρήνου ἐν
ἀλλοτρίῳ σώματι, ταύτην εἶναι τὴν κειμένην ἠγού-
μενος. ἐπεὶ δὲ ἀπάτην ἐκεῖνα θεῶν τις, εὖ γε ποιῶν,
ἔδειξεν, ὥρα σοι σαυτὸν ὑπομνήσαι τῆς ἄγαν ἀν-
δρείας, ὑφ' ἧς ἐθρήνευσ μὲν ἐμοῦ τὰ ἐμὰ πρότερος,
τὴν δὲ ἀπροσδόκητον τῆς κειμένης ἐπίγνωσιν, ὥσπερ

¹ Κ. ἐαυτοὺς τε κειμένους καλαλαβόντες. ² τὸ ἀθρόον. ³ προσ-
παλαίσας. ⁴ ἔγνωκεν. ⁵ ἀπερ ἠσχυόμην τε καὶ ὀρῶν.

ἐπὶ σκηνῆς δαίμονας, ἀπεδίδρασκες, ἔνοπλος καὶ
 Ξιφίρης τὴν γυναῖκα, νεκρὰν καὶ ταύτην, ὑποφεύ- 71
 γων ὁ γενναῖος καὶ Ἀττικὸς πεζομάχος.

ἦ. Ἐγέλασαν πρὸς ταῦτα βραχύ τι καὶ βεβια-
 σμένον, οὐδὲ τοῦτο ἀδάκρυτον, ἀλλ' ὡς ἂν ἐν το-
 σαύτῃ τῇ συμφορᾷ, πλέον τῷ θρήνῳ κεκερασμέ-
 νον. μικρὸν οὖν ἡ Χαρίκλεια διαλιπούσα, καὶ τὴν
 παρειὰν ὑπὸ τὸ οὖς ἐπικνωῖσα, Μακαρίζω μὲν,
 ἔφη, τὴν θρηνηθεῖσαν ὑπὸ Θεαγένους, ἢ καὶ φιλη-
 θεῖσαν, ὡς φησὶ Κνήμων, ἢ τίς ποτε καὶ ἐστίν·
 ἀλλ', εἰ μή τι με δακνομένην ἔρωτι ὑπονοεῖν μέλλε-
 τε, τίς ἄρα ἦν ἡ εὐδαίμων ἐκείνη καὶ θαυρῶν ἀξιο-
 θεῖσα Θεαγενείων; καὶ τίνα τρόπον τὴν ἀγνωστον
 ὡς ἐμὲ φιλεῖν ἐξηπαλήθης; ἐβουλόμην, εἴ πη γινώ-
 σκεις, μανθάνειν. καὶ ὅς, Θαυμάσεις μὲν, ἔφη,
 Θίσβην δ' οὖν εἶναι Κνήμων ὅδε φησὶ τὴν Ἀθη-
 ναίαν ἐκείνην, τὴν ψάλλριαν, τὴν τῶν εἰς αὐτὸν ἐπι-
 βουλῶν καὶ Δημαινέτην ποιήτριαν. τῆς δὲ Χαρι-
 κλείας ἐκπεπληγμένης, καὶ, Πῶς ἦν εἰκὸς, ὦ Κνή-
 μων, εἰπούσης, τὴν ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος, ἐπ'
 ἐσχάτοις γῆς Αἰγύπτου, καθάπερ ἐκ μηχανῆς, ἀνα-
 πεμφθῆναι; πῶς δὲ καὶ ἐλάνθανεν ἡμᾶς δεῦρο κατ-
 ιόντας; Ταῦτα μὲν οὐκ ἔχω λέγειν, ἀπεκρίνατο 72
 πρὸς αὐτὴν ὁ Κνήμων· ἀ δ' οὖν ἔχω γινώσκειν
 ἀμφ' αὐτῇ, τοιάδε ἐστίν. ἐπειδὴ γὰρ ἡ Δημαινέτη
 μετὰ τὴν ἀπάτην εἰς τὸν βόθρον ἐαυτὴν ἀπεκρήμι-

σεν, ὁ δὲ πατὴρ ἐξήγγειλε τῷ δήμῳ τὸ γεγενη-
 μένον, παρὰ μὲν τὴν πρώτην ἐτύγχανε συγγνώ-
 μης· καὶ αὐτὸς μὲν, ὅπως ἂν κάθοδον ἐμοί τε λά-
 βοι παρὰ τοῦ δήμου, καὶ κατὰ ζήτησιν ἐμπλεύσειε
 τὴν ἐμὴν, διετίθειτο· ἡ δὲ Θίσβη τὴν ἀσχολίαν τὴν
 ἐκείνου σχολὴν ἑαυτῆς ἐποιεῖτο, καὶ τοῖς συμπο-
 σίοις ἀδεῶς ἑαυτὴν τε καὶ τὴν τέχνην ἐξεμίσθου.
 καὶ ποτε καὶ παρευδοκιμήσασα τὴν Ἀρσινόην ἀνα-
 βεβλημένον αὐλοῦσαν, ἐπίτροχον αὐτὴ ψάλλουσα,
 καὶ γλαφυρὸν τῇ κιθάρα προσάδουσα, ἔλαθεν
 ἑταιρικὴν ζηλοτυπίαν σὺν πολλῶν¹ καθ' ἑαυτῆς
 κινήσασα πρὸ φθόνῳ, καὶ πλέον, ὅτε τις αὐτὴν
 Ναυκραλίτης ἔμπορος² ἐπίχρυσος, ὄνομα Ναυσι-
 κλῆς, ἐνηγαλίζετο, τὴν Ἀρσινόην, καὶ ταῦτα
 πρότερον γιγνωσκομένην αὐτῷ, παραγκωνισάμενος,
 ἐπειδὴ κυρτουμένην αὐτῇ τὴν παρειὰν ἐν τοῖς αὐλή-
 μασιν εἶδε, καὶ πρὸς τὸ βίαιον τῶν φυσημάτων
 73 ἀπρεπέςτερον ἐπὶ τὰς ῥίνας ἀνισταμένην, τό τε
 ὄμμα πιμπράμενον, καὶ τῆς οἰκείας ἑδρας ἐξαθού-
 μενον.

Δ'. Ὑφ' ᾧν οἰδουμένη τῷ χόλῳ καὶ ζήλῳ πυ-
 ρακτουμένη, τοῖς οἰκείοις τῆς Δημαινέτης προσιοῦ-
 σα, τὴν κατ' αὐτῆς ἐπιβουλὴν ὑπὸ τῆς Θίσβης
 ἐξηγόρευσε, τὰ μὲν αὐτὴ καθ' αὐτὴν ὑποτοπήσα-
 σα, τὰ δὲ καὶ τῆς Θίσβης αὐτῇ παρὰ τὴν ἑται-
 ρίαν ἐξειπούσης. συστάντες οὖν ἐπὶ τὸν πατέρα τὸν

¹ κ. καθ' ἑαυτὴν. ² ὑπόχρυσος.

ἔμὸν οἱ κατὰ γένος τῇ Δημαινέτῃ προσήκοντες, καὶ τοὺς δεινοτάτους τῶν ῥητόρων πρὸς τὴν κατηγορίαν ἐπὶ πολλοῖς χρήμασιν ἀναβιβάσάμενοι, ἀκρίτον καὶ ἀνέλεγκτον ἀνηρῆσθαι τὴν Δημαινέτην ἐβόων, καὶ τὴν μοιχείαν προκάλυμμα τοῦ φόνου συκεῖσθαι διεξήεσαν, καὶ ἐπιδεικνύουσι τὸν μοιχὸν ἢ ζῶντα ἢ τεθνηκότα ἠξίου, ἢ καὶ τοῦνομα φράζειν μόνον ἐκέλευον καὶ τέλος τὴν Θίσβιν εἰς βασάνους ἐξήτουν. ὡς δὲ ὑποσχόμενος ὁ πατὴρ οὐκ εἶχε παραδίδόναι, προῖδομένης ταῦτα ἐκείνης, ἔτι τῆς δίκης συνισλαμένης, καὶ (οὕτω συγκεείμενον αὐτῇ πρὸς τὸν ἔμπορον) δρασμῶ χρησαμένης, ὁ δῆμος ἀγανακτήσας, φονέα μὲν οὐκ ἔκρινεν, ἀπαντα ὡς ἔσχεν ὑποστέμενον, ὡς δὲ συναίτιον τῆς τε εἰς Δημαινέτην ἐπιβουλῆς, καὶ τῆς ἐμῆς ἀδίκου φυγῆς, τοῦ τε ἄσθεος ἐδίωξε, καὶ διμεύσει τῶν ὄντων ἐζημίωσε, τοιαύτης τῶν δευτέρων γάμων τῆς πείρας ἀπονάμενον. οὕτω μὲν ἢ κακίστη Θίσβι, καὶ δίκας ὑπ' ὄφεσι νυνὶ ταῖς ἐμαῖς ὑποσχοῦσα, τῶν Ἀθηνῶν ἐξέπλευσε. καὶ ταῦτα μόνον ἔχω γινώσκειν, Ἀντικλέους τινὸς κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἐξαγαγείλαντος, ᾧ καὶ δεύτερον εἰς τὴν Αἴγυπτον συνέπλευσα, εἴ πη κατὰ τὴν ¹ Ναύκρατιν ἀνεύρομι τὴν Θίσβιν, καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπαναγαγὼν λύσαιμι μὲν τὰς κατὰ τοῦ πατρὸς ὑπονομίας τε καὶ

¹ κ. Ναυκραλίαν εὐρομι.

αίτίας, ἀπαιτήσαιμι δὲ τῶν εἰς πάντας ἡμᾶς ἐπι-
βουλῶν τὰς δίκας.¹ ἔνθα δὴ νυνὶ καὶ σὺν ὑμῖν ἐξ-
ετάζομαι. τὴν δὲ αἰτίαν, καὶ ὅπως, καὶ ὅσα τοὺς
μεταξὺ χρόνους ὑποστάς, εἰσαυθὶς ἀκούσεσθε. τὸ
δὲ ὅπως ἢ Θίσβη κατὰ τὸ ἄντρον, καὶ πρὸς τίνων
ἀνήρηται, θεοῦ τινος ἀν' ἴσως δεήσει φράζοντος.

ί. Ἀλλ', εἰ δοκεῖ, τὴν δέλτον, ἣν πρὸς τοῖς στέρ-
νοις αὐτῆς εὐρήκαμεν, ἐπισκοπῶμεν· εἰκός τι πλεόν
ἐντεῦθεν ἡμᾶς ἐκμαθεῖν. ἐδοκεῖ ταῦτα, καὶ διανοί-
ξας, ἐπήρχετο· καὶ ἦν τὰ γεγραμμένα τοιαῦδε.

75 ΚΝΗΜΩΝΙ ΤΩΙ ΔΕΣΠΟΤΗΙ Η΄ ΠΟΛΕΜΙΑ
ΚΑΙ ΕΠΑΜΥΝΑΣΑ ΘΙΣΒΗ. » Πρῶτα μὲν
» εὐαγγελίζομαι σε τὴν Δημαινέτης τελευτήν, δι'
» ἐμοῦ μὲν ὑπὲρ σοῦ γενομένην, τὸ δὲ ὅπως, εἰ
» με προσδέξαιο, παροῦσα διηγήσομαι· ἔπειτα
» φράζω κατὰ τήνδε με νυνὶ εἶναι τὴν νῆσον δεκά-
» τιν ἡδὴ ταύτην ἡμέραν, πρὸς τινος τῶν τῆδε λη-
» στῶν ἀλουῦσαν, ὃς καὶ ὑπασπιστὴς εἶναι τοῦ λη-
» στάρχου θρύπτεται, καὶ με κατακλείσας ἔχει, μὴ
» δὲ ὅσον προκύψαι τῶν θυρῶν ἐπιτρέπων, ὡς μὲν
» αὐτὸς φησὶ διὰ φιλίαν τὴν περὶ ἐμὲ, ταύτην ἐπι-
» θεῖς τὴν τιμωρίαν, ὡς δὲ ἔχω συμβάλλειν, αφαι-
» ρεθῆναί με πρὸς τινος δεδιώς. ἀλλ' ἐγὼ σε, θεῶν
» τινος ἐνδόντος, καὶ εἶδον, ᾧ δέσποτα, παριόντα,
» καὶ ἐγνώρισα, καὶ τήνδε σοι τὴν δέλτον διὰ τῆς

¹ Κ. ἐνθάδε νυνί.

» συνοίκου πρεσβύτιδος λάθρα διεπεμφάμην, τῷ
 » καλῷ καὶ Ἑλληνικῷ φίλῳ τοῦ ἄρχοντος ἐγχειρί-
 » ζειν φράσασα. ἐξελοῦ δὴ με χειρῶν ληστροικῶν, καὶ
 » ὑπόδεξαι τὴν σαυτοῦ θεραπαινίδα. καὶ, εἰ μὲν
 » βούλει, σῶζε, μαθὼν ὡς, ἃ μὲν ἀδικεῖν ἔδοξα,
 » βιασθεῖσα, ἃ δὲ τιτιμώρημαι τὴν σοὶ πολεμίαν,
 » ἐκοῦσα¹ διεπραξάμην. εἰ δὲ ἔχει σέ τις ἀμετά-
 » κλητος ὀργή, κέχρησο ταύτη κατ' ἐμοῦ πρὸς ὃ βού-
 » λει μόνον ὑπὸ σέ γενοίμην, εἰ καὶ τεθνάναι δέοι. 76
 » βέλτιον γὰρ ὑπὸ χειρῶν ἀνηρῆσθαι τῶν σῶν, καὶ
 » κηδείας μεταλαβεῖν Ἑλληνικῆς, ἢ θανάτου βαρυ-
 » τέραν ζῶν, καὶ φίλτρον βαρβαρικὸν ἔχθρας ἀνι-
 » αρώτερον τῆς Ἀττικῆς ἀνέχεσθαι. »

ια. Τοιαῦτα μὲν ἡ Θίσβη καὶ ἡ δέλτος ἔφραζεν.
 ὁ δὲ Κνήμων, ὁ Ω Θίσβη, ἔφη, σὺ μὲν καλῶς ποι-
 οῦσα τέθνηκας, καὶ γέγονας ἡμῖν αὐτάγγελος τῶν
 ἑαυτῆς συμφορῶν, ἐξ αὐτῶν ἐγχειρίσασα τῶν σῶν
 σφαγῶν τὴν διήγησιν. οὕτως ἄρα τιμωρὸς Ἐριννὺς
 γῆν ἔπει πάσαν, ὡς ἔοικεν, ἐλαύνουσά σε, οὐ πρό-
 τερον ἔσπισε τὴν ἔνδικον μάστιγα, πρὶν καὶ ἐν Αἴ-
 γύπτῳ με τυγχάνοντα τὸν ἡδικομημένον, θεατὴν
 ἐπιστήσῃσαι τῆς κατὰ σοῦ ποινήs. ἀλλὰ τί ἦν ἄρα,
 ὃ καὶ πάλιν σε κατ' ἐμοῦ τεχναζομένην καὶ σοφι-
 στεύουσαν διὰ τοῦ γράμματος, ἡ δίκη προαφείλε-
 το τῶν ἐγχειρημάτων; ὡς² ἐγὼ σε καὶ κειμένην

¹ κ. διαπραξαμένη. ² καγώ.

ἔχω δι' ὑποψίας, καὶ σφόδρα δέδοικα μὴ καὶ πλά-
 σμα ἐστὶν ἡ Δημαινέτης τελευτῆ, καὶ μὲν ἠπά-
 τησαν οἱ ἐξαγγείλαντες, σὺ δὲ καὶ διαπώντιος
 ἠκεις, ἐτέραν καθ' ἡμῶν σκηνὴν Ἀττικὴν καὶ ἐν Αἰ-
 77 γύπτῳ τραγωδήσουσα. Οὐ παύσῃ, ἔφη ὁ Θεαγέ-
 νης, ἄγαν ἀνδριζόμενος, εἶδωλά τε καὶ σκιάς εὐλα-
 βούμενος; οὐ γὰρ δὴ καὶ μὲν τε καὶ τὴν ἐμὴν ὄψιν εἴ-
 πωοις ἂν ὡς ἐγοήτευσεν, οὐδὲν κοινωοῦντα τοῦ δρά-
 ματος. ἀλλ' ἡ μὲν κεῖται σῶμα νεκρὸν ὡς ἀληθῶς,
 καὶ τούτου γε ἔνεκα θάρσει παντοίως, ὦ Κνήμων.
 τίς δὲ ἄρα ποτέ ἐστιν ὁ σὸς εὐεργέτης, ὁ ταύτην
 ἀνηρηκώς; ἢ πῶς δεῦρο¹ καθεμμένην, ἢ πότε, σφό-
 δρα διαπωρῶν ἐκπέπληγμα. Τὰ μὲν ἄλλα οὐκ
 ἔχω λέγειν, ἔφη ὁ Κνήμων. ὁ δὲ ἀνηρηκώς² ἐπί-
 πωαν ἐστὶ Θύαμις, εἰ δεῖ τῷ ξίφει τεκμαίρεσθαι,
 ὃ παρὰ τὴν σφαγὴν εὐρήκαμεν· ἐκείνου γὰρ εἶναι
 γνωρίζω, καὶ τὸ ἐπίσημον τουτὶ τῆς λαβῆς ἐλέφας
 εἰς αἶτον ἐκτεθόρνενται. Ἄρ' οὖν εἴπωοις ἂν, φησὶν
 ὁ Θεαγένης, καὶ ὄπως καὶ πότε, καὶ δι' ἣν αἰτίαν
 ἔδρα τὸν φόνον; Καὶ πῶς ταῦτα ἂν εἰδέειν, ἀπ-
 εκρίνατο· οὐ γὰρ δὴ μαντικόν με τόδε τὸ σπήλαιον
 ἀνέδειξε, καθάπερ τὰ ἄδυτον τὸ Πυθοῖ, καὶ ἐν
 3 Τροφωνίου λόγος θεοφανεῖν τοὺς ὑπελθόντας.
 ἀνῶμωξαν ἀθρόον ὁ Θεαγένης καὶ ἡ Χαρίκλεια·
 78 καὶ ὦ Πυθοῖ καὶ Δελφοί, θρηνοῦντες ἐβόων. ὁ

¹ Κ. καθεμμένην. ² ὡς ἐπίπωαν. ³ Τροφωνείου.

δὲ Κνήμων ἐκπέπληκτο, καὶ ὁ, τι πεπώνθοιεν
πρὸς τὸ ὄνομα τῆς Πυθοῦς οὐκ εἶχε συμβάλλειν.

ιβ΄. Καὶ οἱ μὲν ἐν τούτοις ἦσαν. ὁ δὲ Θέρμου-
δης ὁ τοῦ Θυάμιδος ὑπασπιστής, ἐπειδὴ κατὰ τὴν
μάχην τρωθεὶς ἀπενήξατο πρὸς τὴν γῆν, νυκτὸς
ἐπιγενομένης, πορθμείῳ φερομένῳ κατὰ τὸ ἔλος ἐκ
τῶν ναυαγίων ἐπιτυχῶν, ἑαυτὸν τε ἐνθέμενος, ἐπὶ
τὴν νῆσον καὶ παρὰ τὴν Θίσβην ἐσπευδε. ταύτην ὀλί-
γων πρόσθεν ἡμερῶν ἀγομένην ὑπὸ τοῦ ἐμπόρου τοῦ
Ναυσικλέους, κατὰ τινὰ σπηνὴν τῆς ὑπαρείας ὁδοῦ
λοχίσας ὁ Θέρμουδης ἀφῆρητο· παρὰ δὲ τὸν τοῦ
πολέμου θόρυβον, καὶ τὴν τῶν ἐναντίων ἐφοδον, ὅτε
αὐτὸν οἴσοντα τὸ ἱερεῖον ἀπέστειλεν ὁ Θύαμις,
ἐξῶ βελῶν ποιούμενος, καὶ περισώζειν ἑαυτῷ βου-
λόμενος, ἔλαθεν εἰς τὸ σπήλαιον καθεὶς, καὶ πρὸς
τὸν τάραχον καὶ τὴν σπουδὴν αὐτοῦ που περὶ τὸ
στόμιον καταλιπών. ἔνθα, ὡς ἐνεβλήθη κατὰ τὴν
πρώτην, ἐγκαταμείνασαν, δέει τε τῶν παρόντων
φόβων, καὶ ἀγνοίᾳ τῶν πρὸς τὰ βάθρα φερουσῶν
ἀτραπῶν, ἐντυχῶν ὁ Θύαμις, ὡς Χαρίκλειαν ἀν-
ήρει τὴν Θίσβην. παρὰ δὲ ταύτην, ὡς διαδράσας 79
τὸν ἐκ τοῦ πολέμου κίνδυνον, ὁ Θέρμουδης ἐπ-
ειγόμενος, ἐπειδὴ τῇ νήσῳ προσέσχεν, ὡς εἶχε τά-
χους, ἐπὶ τὰς σκηναὺς ἀνέτρεχε. καὶ αἱ μὲν ἦσαν
οὐδὲν ἔτι πλὴν ὅτι τέφρα· τὸ δὲ στόμιον ἀπὸ τοῦ
λίθου χαλεπῶς ἀνευρών, καλάμους τε, εἴπη τι-

νές ἔτι σμυχόμενοι περιελείφθησαν, ἀψάμενος, κατέθεεν, ὡς εἶχε σπουδῆς, ὀνομασί τε Θίσβην ἐκάλει, μέχρι τοῦ ὀνόματος ἑλληνίζων. ὡς δὲ εἶδε κειμένην, ἐπὶ πολὺ μὲν ἀχανῆς εἰσήκει· τέλος δὲ, θροῦν τινα καὶ βόμβον αἰσθόμενος ἐκ τῶν κοίλων τοῦ σπηλαίου φερόμενον (διελέγοντο γὰρ ἔτι πρὸς ἑαυτοὺς Θεαγένης τε καὶ Κνήμων), τούτους ἐκείνους εἶναι τοὺς σφαγέας τῆς Θίσβης εἶπαζε, καὶ ἀμηχάνως εἶχεν, ὅ, τι καὶ δράσειεν, ὑπὸ μὲν θυμοῦ ληστρικοῦ καὶ βαρβαρικῆς ὀργῆς, πλέον τότε δι' ἐρωτικὴν ἀπολυχίαν ἐπιλεινομένης, ὁμόσε χωρεῖν αὐτόθι τοῖς νομιζομένοις αἰτίοις ἐπειγόμενος, ἀπορία δὲ ὄπλων καὶ ξίφους, ἀκων πρὸς ἐγκράτειαν καλαστέλλόμενος.

ιγ'. Ἐδόκει δὲ αὐτῷ βέλτιστον εἶναι, μὴ ὡς πολέμιον ἐνλυγχάνειν τὴν πρώτην· εἰ δὲ εὐπορήσειεν ἀμυντηρίου, μελιέναι τοὺς πολεμίους. καὶ οὕτω κρίνας, ἐφίσταται τοῖς ἀμφὶ τὸν Θεαγένην, ἀγρίον τι καὶ τραχὺ περισκοπῶν, καὶ τὸ κρυπτόμενον βούλημα τῆς ψυχῆς τῷ βλέμματι καταμηνύων. οἱ δὲ, ὡς εἶδον ἄνδρα γυμνόν, ἀπροσδόκητον, τραυματίαν, φονῶντα τὴν ὄψιν, ἣ μὲν Χαρίκλεια καὶ πρὸς τὰ κοιλότερα τοῦ σπηλαίου καλεδύετο, τάχα μὲν καὶ εὐλαβηθεῖσα, πλέον δὲ ἄρα καλαισχυνθεῖσα τὴν γυμνὴν καὶ οὐκ εὐσχήμονα τοῦ φανέντος ὄψιν· ὃ δὲ Κνήμων, ἠρέμα καὶ ὑπεδίδρασκε, γνωρίζων μὲν

τὸν Θέρμουθιν, ὁρῶν δὲ παρ' ἐλπίδα, καὶ τι τῶν ἀτοπώτερων αὐτὸν ἐγχειρήσειν προσδοκῶν, ἀλλὰ τὸν Θεαγένην οὐ κατέπληττεν ἢ θῆα μᾶλλον, ἢ παρώξυνε· καὶ τό τε ξίφος ἐπανελείνετο ὡς παλάξων, εἴ τι ¹ παράλογον ἐγχειρείη· καὶ, Στῆσι, ἔλεγεν, οὗτος, ἢ βεβλήση. βέβλησαι δὲ οὐδέπω, διότι σε καὶ κατὰ μικρὸν ἐγνώρισα, καὶ τέως ἀμφίβολος ἦκεις τὴν γνώμην. εἶδ' εἶτο ὑποπεσῶν ὁ Θέρμουθис, ἐκέτης ἐκ τοῦ καιροῦ μᾶλλον ἢ τοῦ τρόπου γιγνόμενος, καὶ τὸν Κνήμωνα πρὸς ἐπικουρίαν ἐπεκαλεῖτο, καὶ σώζεσθαι δίκαιος εἶναι πρὸς αὐτὸν ἔλεγεν, ἀδικῶν τε οὐδὲν, καὶ τῶν φίλων εἰς τὴν παρελθούσαν ⁸¹ ἡμέραν γεγενῆσθαι, καὶ παρὰ φίλους ἦκειν διαλεινόμενος.

ιδ'. Ἐπεκλάτο πρὸς ταῦτα ὁ Κνήμων, καὶ, προσελθὼν, ἀνέστησέ τε τῶν γονάτων ἐχόμενον τοῦ Θεαγένους, καὶ, Πού Θυάμις, ἐπυρδάνετο συνεχῶς. ὁ δὲ πάντα ἔλεγεν· ὡς συνέρραξε τοῖς πολεμίοις, ὡς ἐμβαλὼν εἰς μέσους ἐμάχετο, οὔτε ἐκείνων, οὔτε ἑαυτοῦ φειδόμενος, ὡς ἀνῆρει μὲν αἰεὶ τὸν ὑπὸ χεῖρας γιγνόμενον, ἐδορυφορεῖτο δὲ αὐτὸς ἀπὸ κηρύγματος, πάντα τινὰ Θυάμιδος φείδεσθαι παρεγγυῶντος· καὶ τέλος, ὡς ἐκείνος μὲν ὁ, τι καὶ γέγονεν, οὐκ ἔχοι λέγειν, αὐτὸς δὲ τραυματίας ἀπενήξατο πρὸς τὴν γῆν, καὶ τὸ παρὸν κατὰ

¹ Κ. παρὰ λόγον.

ζήτησιν ἦκοι τῆς Θίσβης ἐπὶ τὸ σπήλαιον. οἱ
 δὲ, τί διαφέρουσαν αὐτῷ ἢ πόθεν γενομένην ἐπι-
 ζηλοῖσι Θίσβην, ἠρώτων. ἔλεγε καὶ ταῦτα ὁ Θέρ-
 μουθις, καὶ διηγεῖτο, ὡς ἐμπόρων ἀφέλοιτο, ὡς
 ἠράσθη μανικῶς, καὶ τὸν μὲν ἄλλον ἐκρυπτεν ἔχων
 χρόνον, παρὰ δὲ τὴν ἔφοδον τῶν πολεμίων, καθ-
 ἦκεν εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ νῦν εὐρίσκει πρὸς τινῶν
 ἀνηρημένην, οὐς οὐκ ἔχει μὲν γινώσκειν, μάθοι
 82 δ' ἂν ἠδέως, ὑπὲρ τοῦ γνῶναι καὶ τὴν αἰτίαν. καὶ
 ὁ Κνήμων ἀγαν ἐσπουδασμένως, Θυάμις ἐστὶν ὁ
 σφαγεὺς, ἔλεγεν, ἀπολύσασθαι τῆς ὑποψίας
 ἑαυτὸν ἐπειγόμενος, καὶ μαρτύριον ἐπεδείκνυ τὸ
 ξίφος, ὃ παρὰ τὴν σφαγὴν εὐρήκεσαν. ὡς δὲ εἶδεν
 ὁ Θέρμουθις ¹ ἔτι τοῦ αἵματος ἀποσπάζον, καὶ
 τὸν πρὸ ὀλίγου φόνον θερμὸν ἔτι τὸν σίδηρον ἀπο-
 πλύοντα, ἐγνώρισέ τε εἶναι Θυάμιδος, βαθύ τι καὶ
 βύθιον σιναάξας, καὶ τὸ γεγονὸς, ὅπως εἶχεν,
 ἀμηχανῶν, ἀχλύϊ καὶ σιγῇ κάτοχος, ἐπὶ τὸ σλό-
 μιον ἀνεδύετο τοῦ σπηλαίου, καὶ παρὰ τὸ σῶμα
 τῆς κειμένης ἦκων, ἐπιθεῖς τε τοῖς στέρνοις τὴν
 κεφαλὴν, ² Ω Θίσβη, ἔλεγε, καὶ τοῦτο πολλάκις,
 καὶ πλέον οὐδὲν, ἕως τὸ ὄνομα κατὰ μέρος ἀπο-
 τέμνων καὶ κατὰ μικρὸν ἐκλείπων, ἔλαθεν εἰς ὕπνον
 ἐμπεσών.

1. Ἐ. Τῷ δὲ Θεαγένει καὶ τῇ Χαρικλείᾳ, συνάμα

¹ K. ἔτι καὶ τοῦ.

τῷ Κνήμωνι, πάντων ἔννοια τῶν καθ' ἑαυτοῦς
 ἀθρόον ¹ ἐπεισήει· καὶ σκοπεῖν μὲν τι βουλομέ-
 νοις ἐώκεσαν, τῶν δὲ παρελθόντων ἀλγεινῶν τὸ
 πλήθος, καὶ τῶν παρουσῶν συμφορῶν τὸ ἄπορον,
 καὶ τῶν προσδοκωμένων τὸ ἄδηλον, ² ἐξόφουν τῆς
 ψυχῆς τὸ λογιζόμενον. εἰς ἀλλήλους δὲ ἐπὶ πλεῖ-
 στον ἐώρων, καὶ ἕκαστος τὸν ἕτερον εἰπεῖν τι προσ- 83
 δοκῶν, εἶτα ἀπόλυγχανῶν, εἰς γῆν τὸ βλέμμα
 ἐπέστρεφε, καὶ ἀνανεύσας αὐθις ἀνέπνευσε, στε-
 ναγμῶ τὸ πάθος ἐπικουφίσας· καὶ τέλος, κλίνει
 μὲν ἑαυτὸν εἰς τὴν γῆν ὁ Κνήμων, ὀκλάζει δὲ ἐπὶ
 πέτραν ὁ Θεαγένης, ³ ῥιπτεῖ δὲ ἐπὶ τοῦτον ἑαυ-
 τὴν ἢ Χαρίκλεια, καὶ τὸν ὕπνον ἐπὶ πολὺ μὲν
 ἐπιφερόμενον διαδοῦντο, βουλήν τινα σήσασθαι
 τῶν παρόντων ἐπιθυμοῦντες, λειποθυμία δὲ καὶ
 πόνοις ἐνδόντες, φύσεως νόμῳ καὶ ἀκόντες ἐπέειπον-
 το, καὶ πρὸς ἡδὺ κῶμα διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς
 λύπης ὠλίσθησαν. οὕτως ἄρα πολὲ σώματος πά-
 θει, καὶ τὸ νοερὸν τῆς ψυχῆς συνομολογεῖν ἠνέσχετο.

15'. Ἐπει δὲ μικρὸν ἐσπάσαντο ὕπνου, καὶ το-
 σοῦτον ὅσον τὰ ἄκρα τῶν βλεφάρων ἐπιλεάναι, τῇ
 Χαρικλείᾳ, τῇδε ξυγκειμένη, ὄναρ ἐφόιτησεν ἀνὴρ
 τὴν κόμην αὐχμηρὸς, καὶ τὸ βλέμμα ὑποκαθ-
 ῆμενος, καὶ τὴν χεῖρα ἑναιμος, ἐμβαλὼν τὸ ξίφος,
 τὸν ὀφθαλμὸν αὐτῇ τὸν δεξιὸν ἐξήρητο· ἢ δὲ, ἀν-

ἔκραγέ τε αὐτίκα, καὶ οἱ τὸν ὀφθαλμὸν ἀνιρπά-
 σθαι λέγουσα, τὸν Θεαγένην ἐκάλει. καὶ ὁ μὲν
 84 παρῆν αὐτίκα πρὸς τὴν κλῆσιν, καὶ τὸ πάθος
 ὑπερήλγει, καθάπερ καὶ τῶν ἐνυπνίων συναισθα-
 νόμενος. ἡ δὲ τῷ τε προσώπῳ τὴν χεῖρα ἐπέβαλε,
 καὶ τὸ μέρος, ὃ κατὰ τὸ ὄναρ ἀπώλεσεν, ἐπαφω-
 μένη πάντοθεν ἐπεζήτει. ὡς δὲ ὄναρ ἦν, ὄναρ
 ἦν, ἔλεγεν· ἔχω τὸν ὀφθαλμὸν· θάρσει, Θεάγε-
 νες. ἀνέπνευσε πρὸς τὴν ἀκοὴν ὁ Θεαγένης, καὶ, Εὐ-
 μὲν ποιῶσα, ἔφη, τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἀποσώ-
 ζεις, τί δὲ ἦν ὁ μοι πέπονθας; ἢ τίς ἢ περὶ σέ
 πτόια γέγονεν; Ἀνὴρ ὑβριστῆς, ἔφη, καὶ ἀτάσθα-
 λος, καὶ οὐδὲ τὴν σὴν ἀμαχον καταδείξας ῥώμην,
 κειμένη μοι πρὸς τοῖς σοῖς γόνασιν¹ ἐπεκώμασε
 ξιφῆρης, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ὤμην ὡς ἐξεῖλε τὸν
 δεξιόν· καὶ εἶδε γε ὑπάρ ἦν, καὶ μὴ ὄναρ, ὃ
 Θεάγενης, τὸ φανέν. τοῦ δὲ, Ἐυφήμησον εἰπόντος,
 καὶ, διότι τοῦτο λέγοι, πυνθανομένου, Διότι βέλ-
 τιον ἦν, ἔφη, θατέρου με τῶν ὀφθαλμῶν ἐλαττω-
 θῆναι, ἢ περ ἐπὶ σοὶ φρονίζειν. ὡς σφόδρα δέδοικα,
 μὴ εἰς σέ τείνοι τὸ ἐνύπνιον, ὃν ὀφθαλμὸν ἐγὼ
 καὶ ψυχὴν καὶ πάντα ἐμαυτῆς πεποίημαι. Παῦσαι,
 ἔλεγεν ὁ Κνήμων (ἐπικροῶτο γὰρ ἀπάντων, πρὸς
 τὴν ἐξαρχῆς βοὴν τῆς Χαρικλείας ἀφυπνισμένος).
 85 ἐμοὶ γὰρ ἄλλη πη φράζεσθαι τὸ ὄναρ καταφαίνεται

¹ Κ. ἐπεκώμαζε.

καὶ, εἶγε σοι πατέρες εἰσὶν, ἀπόκριται. τῆς δὲ, ὁμο-
 λογούσης, καὶ, εἶποτε ἦσαν, εἰπούσης, Οὐκοῦν
 τὸν πατέρα σοι τεθνηκέναι νόμιζε, ἔλεγε. τοῦτο
 δὲ ᾧδε συμβάλλω· τοῦ προελθεῖν εἰς τὸν τῆδε
 βίον, καὶ τοῦδε τοῦ φωλὸς μεταλαβεῖν, τοὺς φύνας
 ἴσμεν αἰτίους· ᾧστε εἰκότως ἐπὶ πατέρα καὶ μητέρα
 τὴν ὀμμάτων συζυγίαν, ὡς ἂν φωλεινὴν αἰσθησιν
 καὶ ὀρατῶν ὑπουργὸν οἱ ὄνειροι σοφίζονται. Βαρὺ
 μὲν, ἔφη, καὶ τοῦτο, ἡ Χαρίκλεια· πλὴν ἀλλ' ἔστω
 γε ἀληθὲς μᾶλλον ἢ τὸ ἕτερον, καὶ νικήσειεν ὁ παρὰ
 σοὶ τρίπους, ἐγὼ δὲ ψευδόμαντις ἀποφανθεῖην.
 Ταῦτα μὲν οὕτως ἔσται, καὶ χρὴ πιστεύειν, ἔλε-
 γεν ὁ Κνήμων· ἡμεῖς δὲ ὄνειρώτλειν ὡς ἀληθῶς
 εἰκάμεν, ἐνύπνια μὲν καὶ φαντασίας ἐξελάζοντες,
 τῶν δὲ καθ' ἑαυτοὺς περίσκεψιν οὐδ' ἠήλιαοῦν προ-
 τιθέμετες, καὶ ταῦτα ἕως ἔξεσι, τοῦ Αἰγυπτίου
 τούτου (ἔλεγε δὲ τὸν Θέρμουθιν) ἀπολειπομένου,
 καὶ νεκροῦς ἔρωτας ἀναπλάτλοντος καὶ θρηνοῦντος.

ιζ'. Ὑπολαβὼν οὖν ὁ Θεαγένης, Ἄλλ', ᾧ Κνή-
 μων, ἔφη, ἐπειδὴ σε θεῶν τις ἡμῖν συνῆψε, καὶ 86
 συνέμπορον τῶν δυστυχημάτων πεπόνηκεν, ἄρχε
 βουλής· τόπων τε γὰρ τῶν τῆδε καὶ φωνῶν ἔμπει-
 ρος, καὶ ἄλλως ἡμεῖς νωθέστεροι συνιέναι τὸ δέον,
 πλείονι κλύδωνι κακῶν βεβυθισμένοι. μικρὸν οὖν
 ἐπιστήσας ὁ Κνήμων, τοιάδε ἔφη. Κακῶν μὲν, ᾧ
 Θεάγενης, ἀδύλον, ὅστις πλεονεκτεῖ· ἀφρόνως γὰρ

κάμοι τῶν συμφορῶν ὁ δαίμων ἐπήνηλησεν. ἐπειδὴ
 δὲ τὰ παριστάμενα ὡς προγενεστέρω κελεύετε λέ-
 γειν, ἢ μὲν νῆσος ἦδε, ὡς ὄρατε, ἔρημος, καὶ πλέον
 ἡμῶν οὐδέν· καὶ χρυσοῦ μὲν καὶ ἀργύρου καὶ ἐσθῆ-
 τος ἀφθονία (πολλὰ γὰρ τάδε ἂ κατὰ τὸ σωή-
 λαιον ὑμῶν τε ἀφελόμενοι, ἄλλων τε ἀποσυλή-
 σαντες, ὁ Θυάμις καὶ οἱ σὺν αὐτῷ κατέθειλο),
 σίτου δὲ καὶ ἐπισηδείων ἄλλων, οὐδὲ ὄνομα περι-
 λέλειπται. δέος δὲ διαφθαρῆναι μὲν καλαμείναντας
 λιμῶ, διαφθαρῆναι δὲ ἐφόδω τιῶν, ἦτοι τῶν ἐναν-
 τίων πάλιν ἐλθόντων, ¹ ἢ καὶ νῆ Δία τῶν σὺν
 ἡμῖν γεγονότων. ² εἰ γὰρ καθ' ἓν ποιε συλλεγέν-
 τες, καὶ τὸν ἐνθάδε θησαυρὸν οὐκ ἀγνοῦντες,
 87 ἐπέλθοιεν διὰ τὰ χρήματα, τότε οὐκ ἂν φθά-
 νοιμεν παραπολλύμενοι, ἢ ταῖς ὕβρεσι ταῖς ἐκεί-
 νων (τὸ φιλανθρωπότερον) ἐκκείμενοι. ἄλλως τε
 γὰρ ἄπιστον τὸ βουκόλων γένος, καὶ νῦν πλέον,
 ὅτε τοῦ καλαστέλλοντος τὴν γνώμην πρὸς τὸ σω-
 φρονέστερον ἄρχοντος ἀμοιροῦσιν. ἀπολειπλέον οὖν
 ἡμῖν καὶ φευκτέον ὡς ἄρκυς τινὰς καὶ δεσμολήριον
 τὴν νῆσον, ἀποσωτέφαντας πρότερον τὸν Θέρμου-
 θιν, πρόφασιν ὡς πευσόμενον καὶ πολυπραγμονή-
 σοντα, εἴ τι περὶ τοῦ Θυάμιδος ἔχοι μανθάνειν.
 ῥᾶόν τε γὰρ ἐφ' ἑαυτῶν ἂν σκοποῖμεν καὶ ἐχει-
 ροῖμεν τὰ πρακτέα· καὶ ἄλλως ἄνδρα ἐκποδῶν

¹ Κ. ἢ καὶ διὰ τῶν. ² εἰ καθ' ἓνα ποιε.

ποιήσασθαι καλόν, φύσει τε ἀβέβαιον καὶ ληστρικόν καὶ ¹ δύσεριν τὸ ἦθος, πρὸς δὲ, καὶ ὑποψίας τι φέροντα εἰς ἡμᾶς τῆς Θίσβης ἕνεκα, καὶ οὐκ ἂν παυσόμενον εἰ μὴ ἐπιβουλεύσειεν, εἰ καιροῦ λάβοιτο.

ιη. Ἐπηνέθη ταῦτα, καὶ ἐδόκει γίνεσθαι· καὶ, ² ὀρμήσαντες ἐπὶ τὸ στόμιον τοῦ σπηλαίου (καὶ γὰρ τι καὶ ἡμέρας ἤδη ξυνίεσαν), διανέσθησαν τε τὸν Θέρμουθιν ὀλοσχερῶς τῶ ὑπνω κατεσχημένον, καὶ ὅσα εἰκὸς ἦν τῶν βουλευθέντων φράσαν- 88
τες, καὶ ῥαδίως ὑπόκουφον ἄνδρα πείσαντες, τό τε σῶμα τῆς Θίσβης εἰς τι κοῖλον ἐνθέντες, καὶ τὴν τέφραν τὴν ἐκ τῶν σκηνῶν ³ ὅσα γῆν ἐπιφορήσαντες, καὶ τὰ εἰωθότα διὰ τὴν ὀσίαν ἐξ ὧν ὁ καιρὸς ἐδίδου πληρώσαντες, καὶ δάκρυα καὶ θρήνους ἀντὶ πάντων τῶν νομιζομένων ἐναγίσαντες, ἐξέπεμψον ἐφ' ἣν ἐδοξε βουλήν τὸν Θέρμουθιν. ὁ δὲ, βραχὺ προελθὼν, ἀνέστρεφέ τε, καὶ οὐκ ἂν ἔφη μόνος πορεύεσθαι, οὐδὲ ἀναρρίψειν τοσοῦτον κίνδυνον κατασκοπῆς, εἰ μὴ καὶ Κνήμων ἐθέλοι κοινανεῖν τῆς πράξεως. ἀποδειλιῶντα δὲ πρὸς ταῦτα τὸν Κνήμωνα θεασάμενος ὁ Θεαγένης, (καὶ γὰρ φράζων τὰ λεχθέντα πρὸς τοῦ Αἰγυπλίου δῆλος ἦν ὑπεραγωνιῶν), Σὺ δὲ, ἔφη, τὴν μὲν γνώμην ἐρρωμένος τις ἄρα ἦσθα, τὸ ⁴ λῆμα δὲ ἀσθενέστερος·

¹ κ. δύσερι. ² ὀρμίσαντες. ³ ὅσα γ' ἦν. ⁴ λῆμμα.

¹ γνωρίζω δέ σε ἄλλοις τε, καὶ οὐχ ἠκίστα τοῖς νῦν. ἀλλὰ θῆγε τὸ φρόνημα, καὶ πρὸς τὸ ἀνδρειότερον ὄρθου τὴν γνώμην· τὸ μὲν γὰρ παρὸν, ἀναγκαῖον δοκεῖ οὕτω συντίθεσθαι, τοῦ μή τινα τοῦ δρα-
 89 μού λαβεῖν αὐτὸν ὑπόνοιαν, καὶ συμπορεύεσθαι τὴν πρώτην (δέος δὲ δῆπουθεν οὐδὲν, ἀνόσῳ τὴν χεῖρα ξυιέναι, ξιφῆρη καὶ πεφραγμένον αὐτόν). καιροῦ δὲ λαβόμενον ² ἐγκαταλείψαι διαλαθόντα, καὶ ἦκειν παρ' ἡμᾶς, οὗπερ ἂν συνθώμεθα. συνθώμεθα δὲ, εἰ δοκεῖ, κώμην ³ τινα τῶν πλησίον, εἴπη γιγνώσκεις, ἡμερον. εὖ λέγειν ἔδοξε τῷ Κνήμωνι, καὶ Χέμμιν τινα κώμην οὕτω καλουμένην ἔφραζεν, εὐδαίμονά τε καὶ πολυάνθρωπον, καὶ ταῖς ὄχθαις τοῦ Νείλου πρὸς ἐπιτειχισμόν τῶν βουκόλων ἐπὶ λόφου παρωκισμένην· ἀπέχειν δὲ περαιωθεῖσι τὴν λίμνην, στάδια οὐ πολλῶ λειπόμενα τῶν ἑκατὸν, δεῖν δὲ ⁴ εὐθύ πρὸς μεσημβρίαν ὄρωντας ἶναι.

19. Χαλεπῶς μὲν, ἀπεκρίνατο ὁ Θεαγένης, Χαρικλείας γε ταύτης ἕνεκα, τοῦ βαδίζειν μακρότερον ἀήθως ἐχούσης, ἐλευσόμεθα δ' οὖν ὅμως, εἰς πλωχοὺς καὶ τοὺς διὰ τροφήν ἀγύρτας ἐαυτοὺς μελαπλάσαντες. Νῆ Δία, εἶπεν ὁ Κνήμων· καὶ γὰρ τῶν ὄψεων σρόδρα διεστραμμένως ἔχετε, ἢ δὲ Χαρικλεία καὶ πλέον, ἄτε καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἀρ-

¹ Κ. γνωρίζω σε. ² ἐγκαταλείψαι. ³ τινα πλησίον. ⁴ εὐθύς.

τίως ἐκκεκομμένη· καὶ ἐμοὶ δοκεῖτε τοιοῖδε ὄντες,
 Οὐκ ἀκόλους, ἀλλ' ἀόρας τε καὶ λέβητας αἰτήσειν.
 πρὸς ταῦτα ¹ ἐμειδίασαν ὀλίγον καὶ βεβιασμένον, ⁹⁰
 καὶ μόνοις τοῖς χείλεσιν ἐπιτρέχον. ὄρκοις δὲ πι-
 στωσάμενοι τὰ δόξαῖνα, καὶ μή ποτε ἀπολείψειν
 ἐκόντες ² ἐπιμαρτυράμενοι τοὺς θεοὺς, ἔπραττον,
 ὡς ἐβούλετο ἡ σκέψις. ὁ μὲν δὴ Κνήμων καὶ ὁ Θέρ-
 μουθις, ἅμα ἠλίω τὴν λίμνην περαιωθέντες, ἐχώ-
 ρουν δι' ὕλης τινὸς βαθείας καὶ τὸ λάσιον δυσδιέξ-
 οδον παρεχομένης. ἠγεῖτο δὲ ὁ Θέρμουθις, τοῦτο
 τοῦ Κνήμωνος καὶ εἰπόντος καὶ βουλευθέντος, πρό-
 φασιν μὲν, αὐτῷ τὴν ἐμπειρίαν τῆς δυσχωρίας
 ἀναθέντος, καὶ ἠγεμονεύειν τὴν ὁδὸν ἐπιτρέψαντος,
 πλέον δὲ, τὸ ἀσφαλές ³ ἑαυτῷ περιποιοῦντος, καὶ
 καιρὸν τοῦ διαδράναι προετοιμάζοντος. ἐπεὶ δὲ
 προϊόντες ἐνέτυχον ποίμναις, οἱ δὲ νομεύοντες ἀπ-
 ἔδρασαν, καὶ πρὸς τὸ πυκνότερον τῆς ὕλης κατέδυ-
 σαν, κριὸν τινα τῶν ἠγουμένων καταθύσαντες, ἐπί-
 τε τοῦ πυρὸς, ὃ προητοίμαστο τοῖς νομεῦσιν,
 ἀφαιήναντες, ἐνεφοροῦντο τῶν κρεῶν, οὐδὲ τὴν ἀπο-
 χρῶσαν ὄψησιν ἀναμείναντες, ἐπειγομένης ὑπὸ
 τοῦ λιμοῦ τῆς γαστρὸς. οἶον οὖν λύκοι τινὲς ἢ θῶες
 ἐλάφυσσον τὰ αἰεὶ τετμημένα, καὶ πρὸς ὀλίγον τῷ ⁹¹
 πυρὶ μεμολυσμένα· τὰ δὲ, ⁴ ἠμίθαλωτα, ταῖς
 παρειαῖς ἐν τῇ βρώσει τοῦ αἵματος ἀπέσλαζεν. ὡς

¹ κ. ἐμειδίασεν. ² ἐπιμαρτυρόμενοι. ³ αὐτῷ. ⁴ ἠμίωπα.

δὲ ἐνεφορήθησαν, γάλακτος ἐμπίοντες, ὁδοῦ τῆς προκειμένης εἶχοντο. καὶ ἦν μὲν ὥρα περὶ βουλυτὸν ἦδη. ἐπεὶ δὲ λόφον τινὰ ἀνίωντων, ὑπὸ τοῦτου εἶναι τὴν κώμην ἔφραζεν ὁ Θέρμουθις, οὔτερον τὸν Θύαμιν συνειλημμένον, ἢ κατέχεσθαι, ἢ καὶ ἀν-
 κρῆσθαι εἶκαζεν, διεφθορέναι οἱ τὴν γαστέρα πρὸς τῆς ἀδδηφαγίας ἠτιᾶτο, καὶ ρύτσκεσθαι χαλεπῶς ἐκ τοῦ γάλακτος ἔλεγεν ὁ Κνήμων, προφθάνειν τε τὸν Θέρμουθιν παρεκελεύετο, αὐτὸς δὲ ἐπι-
 καταλήψεσθαι. τοῦτο ποιῶν ἀπαξ μὲν, καὶ αὖτις, καὶ τρίτον ἐπαληθεύσας ὤφθη, καὶ καταλαμβάνειν χαλεπῶς ἔλεγεν.

κ'. Ὡς δὲ εἰς ἔθος τὸν Αἰγύπτιον ἐνεβίβασεν, ἔλαθε τὸ τελευταῖον ἐναπομείνας, καὶ πρὸς τὰ χαλεπώτερα τοῦ δάσους κατὰ τοῦ πρηνοῦς ἑαυ-
 τὸν, ὡς εἶχε τάχους, ἐπαφεῖς διεδίδρασκε. καὶ ὁ μὲν, ἐπειδὴ πρὸς ταῖς ἀκρωρείαις ἐγένετο τοῦ ὄρους, ἀνέπαυεν ἑαυτὸν ἐπὶ τινος πέτρας, ἐσπέραν τε καὶ
 92 γύκλα ἀναμένων, καθ' ἣν συνέκειτο αὐτοῖς, ἤκουσιν εἰς τὴν κώμην, τὰ περὶ τὸν Θύαμιν πολυπραγμα-
 νεῖν, καὶ ἅμα καὶ τὸν Κνήμωνα περισκοπῶν, εἴ-
 ποι ποτὲ ἐπέλθοι, βουλήν εἰς αὐτὸν ποιούμενος ἀτοπωτέραν· οὐ γὰρ ἀνίη τῆς γνώμης τὸ εἰς αὐτὸν ὑποσῶλον ὡς ἀνελόγη τὴν Θίσβην, καὶ ὅπως ἂν οἱ ποτε διαχρήσαιτο ἐνενόει, ἐπιθέσθαι τε μετὰ τοῦτον καὶ τοῖς περὶ τὸν Θεαγένην ἐλύτλα. ὡς δὲ ὁ

Κνήμων ἐφαίνετο οὐδαμοῦ, τῆς δὲ νυκτὸς ἐγγίγνετο
 ἄωρ, πρὸς ὕπνον τραπεῖς ὁ Θέρμουθις, χάλκεόν
 τινα καὶ πύματον ὕπνον εἴλκυσεν, ἀσπίδος δῆγ-
 ματι, μοιρῶν τάχα βουλήσει, πρὸς οὐκ ἀνάρμοστον
 τοῦ τρόπου τὸ τέλος κατασπρέφας. ὁ δὲ Κνήμων,
 ἐπειδὴ τὴν ἀρχὴν ἀπέλιπε τὸν Θέρμουθιν, οὐ
 πρότερον ἀνέπνευσε τὴν φυγὴν, ἕως τὸ νυκτὸς
 ἐπελθὸν κνέφας ἐπέδησεν αὐτῷ τὴν ὀρμὴν· αὐ-
 τοῦ τε, οὗ κατέλιπετο, ἑαυτὸν ἐγκρύφας, καὶ τῆς
 φυλλάδος ὅσον πλεῖστον ἠδύνατο ἐφ' ἑαυτὸν ἐφαμή-
 σας· ὑφ' ἧ κείμενος, τὰ πολλὰ μὲν αὔπνος ἐτα-
 λαιπωρεῖτο, πάντα καὶ κτύπον, καὶ ἀνέμου ῥιπὴν,
 καὶ φύλλου κίνησιν, Θέρμουθιν ἠγούμενος. εἰ δέ
 που καὶ κατὰ μικρὸν ἐννικηθεῖη πρὸς ὕπνον, φεύ-
 γειν ἐδόκει, καὶ θαμὰ πρὸς τὰ κατώπιον ὑπέσπρε-
 φε, καὶ περιεσκόπει τὸν οὐδαμοῦ διώκοντα, καὶ
 βουλόμενος καθεύδειν, ἀπνύχετο τοῦθ' ὃ ἐβούλε-
 το, χαλεπωτέροις ὀνείροις τῆς ἀληθείας ἐντυγχά-
 νων.¹ πρὸς δὲ τὴν νύκτα καὶ χαλεπαίνειν ἐφίκει,
 μακροτέραν τῶν ἄλλων ὑποτιθέμενος. ὡς δὲ ἡμέ-
 ραν ἄσμενος εἶδε, πρῶτα μὲν² ἀποτέμνει τῆς
 κόμης τὸ περιττότερον, καὶ ὅσον αὐτῆς εἰς τὸ λη-
 στρικώτερον εἶδος παρὰ τοῖς βουκόλοις ἤσκητο, τοῦ
 μὴ ἀποτρόπαιος ἢ ὑποπτος εἶναι τοῖς ἐντυγχά-
 νουσι βουκόλοι γὰρ ἄλλα τε πρὸς τὸ³ φοβερωτέρως

¹ Κ. πρὸς τε. ² ἐκτέμνει. ³ φοβερώτερον.

φαίνεσθαι, καὶ δὴ καὶ τὴν κόμην εἰς ὄφρυν ἔλκουσι καὶ σοβοῦσι τῶν ὤμων ἐπιβαίνουσιν, εὖ τοῦτο εἰδότες, ὡς κόμη τοὺς μὲν ἐρωτικούς ἰλαρωτέρους, τοὺς δὲ ληστρικούς φοβερωτέρους ἀποδείκνυσιν.

κά. Ἀποτεμῶν οὖν ὁ Κνήμων ὅσον εἰκὸς ἦν ἔλαττον κομῶν τοῦ ληστρικοῦ τὸν ἀβρότερον, ἐπὶ τὴν Χέμμιν τὴν κόμην, οὗ τῷ Θεαγένει συνετάκτο, ἔταψεν. ἤδη δὲ αὐτῷ πλεισίαζοντι τῷ Νείλω, καὶ πρὸς τὴν Χέμμιν περαιουῖσθαι μέλλοντι, πρεσβύτης τις ἀνὴρ ἐναλύων ταῖς ὀχθαῖς 94 ἐφάνη, καὶ δολιχόν τινα τῷ ρείθρῳ πολλάκις ἀνω καὶ κάτω παραθέων, καὶ ὡς περ τῷ ποταμῷ φροντίδων τινῶν κοινούμενος. ἡ κόμη πρὸς τὸ ἱερώτερον καθεῖτο, καὶ ἀκριβῶς ἦν λευκή· τὸ γένειον λάσιον καὶ σεμνότερον βαθυόμενον· σιολὴ καὶ ἐσθῆς ἢ ἄλλι πρὸς τὸ Ἑλληνικώτερον βλέπουσα. μικρὸν οὖν ἑαυτὸν ἐπιστήσας ὁ Κνήμων, ὡς ἀντιπαρέδει πολλάκις ὁ πρεσβύτης, οὐδὲ εἴ τις αὐτῷ πάρεσθιν αἰσθάνεσθαι δοκῶν (οὕτως ἄρα ὅλος τῶν φροντισμάτων ἦν, καὶ πρὸς μόνην τὴν σκέψιν ὁ νοῦς ἐσχόλαζε), κατὰ πρόσωπον ὑπαντιάσας, πρῶτα μὲν χαίρειν ἐκέλευε· τοῦ δὲ, οὐ δύνασθαι φήσαντος, ἐπειδὴ μὴ οὕτω συμβαίνειν αὐτῷ παρὰ τῆς τύχης, θαυμάσας ὁ Κνήμων, Ἕλλην δὲ, ¹ εἶπεν, ἢ ξένος, καὶ πόθεν; ὁ δὲ, Οὔτε Ἕλλην, οὔτε ξένος, ἀλλ' ἐνθεῦθεν

¹ Κ. εἶπεν ὁ ξένος, ἢ πόθεν;

Αἰγύπτιος. Πόθεν οὖν Ἑλληνίζεις τὴν σπολήν ;
 Δυστυχήματα, ἔφη, το λαμπρόν με τοῦτο σχῆμα
 μετημφίασε. τοῦ δὲ Κνήμωνος, εἰ φαιδρύνεται τις
 ἐπὶ συμφοραῖς, θαυμάζοντος, καὶ ταῦτα μαθεῖν
 ἀξιούνητος, Ἰλιόθεν με φέρεις, ἀπεκρίνατο ὁ πρεσ-
 βύτης, καὶ σμῆνος κακῶν, καὶ τὸν ἐκ τούτων βόμ- 95
 βον ἀπειρον ἐπὶ σεαυτὸν κινεῖς· ἀλλὰ ποῖ δὴ πο-
 ρεῦη καὶ πόθεν, ὦ νεανία ; πῶς δὲ τὴν φωνὴν Ἑλ-
 λην ἐν Αἰγύπτῳ ; Γελοῖον, ἔφη ὁ Κνήμων· τῶν
 γὰρ κατὰ σεαυτὸν οὐδὲν ἐκδιδάξας, πρότερος καὶ
 ταῦτα ἐρωτηθεῖς, τῶν ἐμῶν γνώσιν ἐπιζητεῖς.
¹ Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, ἐπειδὴ Ἑλληνι ἔοικας ἀνδρὶ,
 καὶ σέ τις ὡς ἔοικε μετασχηματίζει τύχη, καὶ
 πάντως τὰ ἡμέτερα ποθεῖς ἀκούειν, ὠδίνω δὲ καὶ
² αὐτὸς πρὸς τινα ἐξειπεῖν (εἶπον ἂν τάχα καὶ
 τοῖσδε τοῖς καλάμοις, κατὰ τὸν μῦθον, εἰ μή σοι
 προσέτυχον), ὄχθας μὲν Νείλου τάσδε καὶ Νεῖλον
 ἀπολίπωμεν· οὐ γὰρ ἠδὲ μακροτέρων διηγημάτων
 ἀκροατήριον, τόπος ἠλίου μεσημβρία φλεγόμενος·
 πρὸς δὲ τὴν κώμην, ἣν ὄρας ἀντικρὺ κειμένην, ἴω-
 μεν, εἰ μή σέ τι πρὸς ἄλλο τι ἀπασχολεῖ. ξενιῶ
 δέ σε οὐκ ἐν ἑμαυτοῦ, ἀλλ' ἐν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ,
 καμὲ ὡς ἰκέτην ὑποδεξαμένου, παρ' ὧ γνώση τε
 τὰ μὰ βουλόμενος, ἀναθήσῃ δ' ἐν μέρει καὶ τὰ κατὰ
 σεαυτὸν. Ἰωμεν, ἔφη ὁ Κνήμων, καὶ γὰρ μοι καὶ

¹ Κ. Οὐκ ὄνειδος, ἐπειδὴ. ² οὕτω πρὸς τινος.

ἄλλως ἢ πρὸς τὴν κώμην ὁδὸς σπουδάζεται, ὅθεν ἀναμεῖναι τινὰς ἐν ταύτῃ τῶν ἐπιτηδείων συντεταγμένῳ.

κβ'. Σπάφους οὖν ἐπιβάντες (πολλὰ δὲ περὶ τὴν ὄχθιν ἐσάλεινεν, εἰς χρεῖαν τοῦ διαπορθμεύειν ἐπὶ μισθῷ ¹ παρεσκευασμένα) περαιοῦνται πρὸς τὴν κώμην, εἰς τε τὴν καταγωγὴν ἀφικνοῦνται, οὗ κατέλυεν ὁ πρεσβύτης. καὶ τὸν μὲν τοῦ οἴκου δεσπότην οὐ καταλαμβάνουσιν· ὑποδέχονται δὲ αὐτοὺς προθυμότατα θυγάτηρ τε τοῦ ἐστιάτορος, ἡδὴ γάμου ὥραία, θεραπεαινίδες τε ὅσαι κατὰ τὴν οἰκίαν, αἱ τὸν ξένον ἴσα καὶ πατέρα ἦγον, οὕτως οἶμαι πρὸς τοῦ κεκλημένου διατεταγμένον. καὶ ἡ μὲν τις ἀπένιζε τῷ πόδε, καὶ τῆς κόνεως ἠλευθέρου τὰ ὑπὸ κνήμην· ἡ δὲ ἐφρόνιζε τῆς εὐνῆς, καὶ μαλθακὴν ὑπὲρ ἔπιζε τὴν κατάκλισιν· ἑτέρα κάλπην ἔφερε καὶ ² πῦρ ἀνέκαιε, καὶ ἄλλη τράπεζαν εἰσεφέρειτο, ἄρλου τε πυρίνου, καὶ ὥραίων παντοίων βρίθουσαν. ὃ δὴ καὶ Κνήμων θαυμάσας, ³ Ἄλλ' ἢ ξενίου Διὸς, ὡς εἴοικεν, εἰς αὐλὰς ἦκομεν, ὃ πάτερ οὕτως ἀπροφάσιτος ἢ θεραπεΐα, καὶ πολὺ τὸ εὖνουν τῆς γνώμης ἐμφαίνουσα. Οὐκ εἰς Διὸς, ἔφη, ἀλλ' εἰς ἀνδρὸς Δία τὸν ξένιον καὶ ἱκέσιον ἀκριβοῦντος. βίος γὰρ, ὃ παῖ, κακείνῳ πλάνος καὶ ἔμπορος, καὶ πολλὰ ⁴ μὲν οἱ πόλεις, πολλῶν δὲ ἀν-

¹ Κ. παρεσκευασμένα. ² πυρὰν ἔκαιε. ³ Ἄλλ' ἢ ξενίου. ⁴ μὲν αἱ πόλεις, πολλῶν τε.

ἄνθρωπων ἤθη τε καὶ νοῦς εἰς πεῖραν ἤκουσιν ὄφεν,
 ὡς τὸ εἰκός, ἄλλους τε καὶ μὲ οὐ πρό πολλῶν τῶνδε
 ἡμερῶν ἀλύοντα καὶ πλανώμενον, ὁμορώφιον ἐπαίη-
 σατο. Καὶ τίς ἦν ἡ πλάνη, ᾧ πάτερ, ἦν λέγεις;
 Παίδων, ἔφη, πρὸς ληστῶν ἀφαιρεθεῖς, καὶ τοὺς
 μὲν ἀδικοῦντας γιγνώσκων, ἐπαμῦναι δὲ οὐκ ἔχων,
 εἰλοῦμαι περὶ τὸν τόπον, καὶ θρήνοις παραπέμπω
 τὸ πάθος, ὥσπερ, οἶμαι, τίς ὄρνις, ὄφρα αὐτῆς
 τὴν καλιὰν πορθοῦντος, ἐν ὀφθαλμοῖς τε τὴν γο-
 νὴν ¹ θοινωμένου, προελθεῖν μὲν οὐνεῖ, φεύγειν δὲ
 οὐ φέρει· πόθος γὰρ ἐν αὐτῇ καὶ πάθος ἀνταγω-
 νίζεται· τετριγυῖα δὲ περιποτᾶται τὴν πολιορ-
 κίαν, εἰς ᾧτα ἀνήμερα, καὶ οἷς ἔλεον οὐκ ἐγνώρισεν
 ἡ φύσις, ἀνήνυτον ἱκετηρίαν τὸν μιτρώων ² προσά-
 γουσα θρήνον. ³ Ἀρα οὖν ἀν' ἐθέλοις, ἔφη ὁ Κνήμων,
 καὶ ὄπως καὶ πότε τὸν βαρὺν τοῦτον ὑπέσθης πό-
 λεμον, ἐξειπῶεῖν. Εἰσαῦθις, ἔφη· νῦν δὲ ὥρα καὶ
 τὴν γαστέρα ³ θεραπεύειν, ἦν, ἐς τὰδε ἀποσκο-
 πῶν Ὀμηρος, καὶ ὡς πάντα δεύτερα αὐτῆς ποιεῖ-⁹⁸
 ται, θαυμασίως Οὐλομένην ὠνόμασεν. ἀλλὰ πρῶ-
 τον ἡμῖν, ὡς νόμος Αἰγυπτίων σοφοῖς, ἐσπέισθω
 τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς· οὐ γὰρ δή με καὶ τοῦτο ὑπερ-
 βῆναι πείσει· μὴ οὕτω ποτὲ πάθος ἰσχύσειεν, ὡς
 μνήμην τὴν εἰς τὸ θεῖον ἐκωλῆξαι.

κγ'. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέχει τῆς φιάλης

¹ Κ. θοινουμένου. ² εἰσάγουσα. ³ θεραπεύειν. ἐς τὰδε.

ἀκρατον ¹ ὕδωρ (τοῦτο γὰρ ἔπινεν)· καὶ, Σπένδομεν, ἔλεγε, θεοῖς ἐγχωρίοις τε καὶ Ἑλληνίοις, καὶ αὐτῷ γε Ἀπόλλωνι Πυθίῳ, καὶ προσέτι Θεαγένει καὶ Χαρικλείᾳ, τοῖς καλοῖς τε καὶ ἀγαθοῖς, ἐπειδὴ καὶ τούτους εἰς θεοὺς ἀναγράφω. καὶ ἅμα ἐδάκρυσεν, ὥσπερ ἑτέραν αὐτοῖς σπονδὴν ἐπιφέρων τοὺς θρήνους. ἐπάγη πρὸς τὴν ἀκοὴν τῶν ὀνομάτων ὁ Κνήμων, ἄνω τε καὶ κάτω τὸν πρεσβύτην ἐπιθεωρήσας, Τί λέγεις; ἔφη· παῖδες εἰσὶ σοι τῷ ὄντι Θεαγένης καὶ Χαρίκλεια; Παῖδες, εἶπεν, ὦ ξένη, ἀμήτορες ἐμοὶ γεγονότες· τύχη γάρ μου θεοὶ τούτους ἀνέδειξαν, καὶ ἀπέτεκον αἰψυχῆς ὠδίνες, καὶ φύσις ἢ διάθεσις ἐπ' αὐτοῖς ἐνομίσθη, καὶ πατέρα με ἀπὸ ταύτης ἐκεῖνοι καὶ ἐνόμισαν καὶ ὠνόμασαν· ἀλλὰ σὺ δὴ πόθεν, εἰπέ μοι, τούτους ἐγνώρισας; Οὐκ ἐγνώρισα μόνον, ἔφη ὁ Κνήμων, ἀλλὰ καὶ σώζεσθαί σοι αὐτοὺς εὐαγγελίζομαι. Ἀπολλων, ἔφη ἀναβοήσας, καὶ θεοὶ, καὶ ποῦ γῆς οὗτοι, δείκνυε· σωτήρᾳ σε καὶ θεοῖς ἰσοστάσιον ἠγήσομαι. Μισθὸς δέ μοι τίς ἔσται; ἔφη. Τὸ μὲν παρὸν, ἦδ' ὅς, εὐχαριστία· ξενίων δέ οἶμαι τὸ κάλλιστον ἀνδρὶ νοῦν ἔχοντι, καὶ οἶδα πολλοὺς ὡς θησαυρὸν τῇ ψυχῇ παραθεμένους τὸ δῶρον. εἰ δὲ καὶ τῆς ἐνεγκούσης ἐπιβαίημεν (ἔσεσθαι δέ μοι τοῦτο οὐκ εἰς μακρὰν οἱ θεοὶ προσημαίνουσιν),

¹ K. τὸ ὕδωρ· τοῦτο καὶ σπένδω μὲν,

ἀρύση πλοῦτον ὅσον ἂν δύναιο πλεῖστον. Μέλλοντα,
 εἶπε, καὶ ἄδηλα κατεγγυᾶς, ἐξὸν ἐκ τῶν παρόν-
 των ἀμείβεσθαι. Ἐπάγγελτε, εἴ τι παρὸν ὄρας·
 ὡς ἔτοιμος ἐγὼ καὶ μέρος τι προέσθαι τοῦ σώμα-
 τος. Οὐδὲν δεῖ μέλος ἀκρωτηριάζειν, ἀλλ' ἅπαν
 ἔχειν ἠγήσομαι, εἴ τούτους ὁπόθεν εἰσὶν, ἢ ἐκ τί-
 νων φύλης, ἢ πῶς δεῦρο ἀφιγμένοι, καὶ ποίαις κε-
 χρημένοι τύχαις, βουλευθεῖς ἐξαγορεύειν. Ἐξεῖς,
 ἀπέκρίνατο, τὸν μισθὸν μέγαν τινὰ καὶ οὐχ οἶον
 ἄλλον, οὐδ' εἴ τὰ ἐξ ἀνθρώπων χρήματα αἰτῶν
 ἐτύγχανες, ἀλλὰ τὸ παρὸν τροφῆς ὀλίγον ἀπογευ-
 ῶμεθα· μακροτέρας γὰρ δεήσει σοὶ τε τῆς ἀκροά-
 σεως, ἐμοὶ τε τῆς ἀφιγήσεως. ἐντραγόντες οὖν τῶν ¹⁰⁰
 τε καρύων καὶ σύκων, ἀρλιδρεπῶν τε φοινίκων, καὶ
 ἄλλων δὴ τοιούτων, ἀφ' ὧν ἐξ ἔθους ὁ πρεσβύτερος
 εἰσιτεῖτο· (ψυχῆς γὰρ διὰ βρῶσιν οὐδὲ ἐν ἀφηρεῖ-
 το), ἐπερρόφουν ὁ μὲν τοῦ ὕδατος, ὁ δὲ καὶ οἶνον,
 ὁ Κνήμων ὅς γε καὶ μικρὸν διαλιπῶν, Ὁ Διόνυ-
 σος εἶπεν, οἶσθα, ὦ πάτερ, ὡς χαίρει μύθοις,
 καὶ κωμῳδίας φιλεῖ. καμὲ δὲ οὖν τὰ νῦν εἰσακτισ-
 μένος ἀνίστι πρὸς τὴν ἀκρόασιν, τὸν τε ἐπηγγελ-
 μένον πρὸς σοῦ μισθὸν ἀπαιτεῖν ἐπέειπε, καὶ ὦρα
 σοι τὸ δρᾶμα, καθάπερ ἐπὶ σκηνῆς, τῷ λόγῳ δια-
 σκευάζειν. Ἀκούοις ἂν, ἔφη· ἀλλ' εἴθε γε καὶ τὸν
 χρηστὸν Ναυσικλέα παρεῖναι ἡμῖν συνέβαινε, ἂν,

πολλάκις γε δι' ὄχλου γιγνόμενον μνηθῆναι τὴν ἀφήγησιν, ἄλλως ἄλλοτε διεκρουσάμην.

κδ'. Ποῦ δ' ἂν εἴη τὰ νῦν; ἠρώτα ὁ Κνήμων, ὡς τοῦνομα τοῦ Ναυσικλέους ἐπέγνω. Ἐπ' ἄγραν, ἔφη, πεπόρευται. τοῦ δὲ, Ὅποίαν, πάλιν ἐρομένου, Θηρίων, ἔφη, τῶν χαλεπωτάτων, οἳ καλοῦνται μὲν ἀνθρωποὶ καὶ βουκόλοι, λησῆαι δὲ εἰσι τὸν βίον, καὶ δυσάλωτοι παντάπασιν, ὅσα φωλεοῖς
 101 καὶ σήραγξι τῷ ἔλει χρώμενοι. Ἐγκαλεῖ δὲ αὐτοῖς τίνα αἰτίαν; Ἀτλικῆς, ἔφη, ἐρωμένης ἀρπαγῆν, ἣν Θίσβην ἐκεῖνος ὠνόμαζε. Φεῦ, εἶπεν ὁ Κνήμων, καὶ ἀθρόον ἐσιώπησεν, ὥσπερ ἑαυτοῦ λαβόμενος. τοῦ δὲ πρεσβύτου, Τί πέπονθας; ἐρομένου, πρὸς ἄλλα ὁ Κνήμων ἀπάγων, Θαυμάζω, ἔφη, πῶς ἢ τίνι χειρὶ πεποιοθῶς ἐνεθυμήθη τὴν ἐφοδον. καὶ ὅς, Βασιλεῖ, ἔφη, ξένε, τῷ μεγάλῳ σατραπεύει τὴν Αἴγυπτον Ὀροονδάτης, οὗ κατὰ πρόσταγμα φρούραρχος Μιράνης τίνδε κεκλήρωται τὴν κώμην. τοῦτον δὴ ὁ Ναυσικλῆς ἐπὶ χρήμασι μεγάλοις ἄγει σὺν ἵππῳ καὶ ἀσπίδι πολλῇ. χαλεπαίνει δὲ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς Ἀτλικῆς κόρης, οὐχ ὡς ἐρωμένης μόνον καὶ μουσουργίαν ἀρίστης, ἀλλ' ὅτι αὐτὴν καὶ βασιλεῖ¹ τῷ Αἰθιόπων ἀπάξειν ἐμελλεν, ὡς αὐτὸς ἔφασκε, γαμελῆ τῇ ἐκεῖνου συμπαίστριαν καὶ συνόμιλον τὰ Ἑλλήνων ἐσομένην. ὡς οὖν² μεγάλων

¹ κ. τῶν Αἰθιόπων. ² ἐπὶ μεγάλων.

καὶ πολλῶν τῶν ἐπ' αὐτῇ προσδοκωμένων χρημά-
των ἐστειρημένος, πᾶσαν ἐγείρει καὶ κινεῖ μηχανήν·
ἐπέβρωσά τε καὶ αὐτὸς πρὸς τὴν πράξιν, εἴ πη ἄρα
καὶ τοὺς παῖδάς μοι περισώσειεν, ἐνθυμούμενος.
ὑπολαβὼν οὖν ὁ Κνήμων, Ἄλις, ἔφη βουκόλων 102
καὶ σατραπῶν καὶ βασιλέων αὐτῶν· ἔλαθες γάρ
με ¹ μικροῦ καὶ εἰς πέρας τὸν λόγον διαβιβάζων,
ἐπεισόδιον δὴ τοῦτο οὐδὲν (φασί) πρὸς τὸν Διό-
νυσον ἐπεισκυκλήσας. ὥστ' ἐπ' ἀναγε τὸν λόγον πρὸς
τὴν ὑπόσχεσιν. εὐρηκα γάρ σε κατὰ τὸν Πρωτέα
τὸν Φάριον, οὐ κατ' αὐτὸν τρεπόμενον εἰς ψευδο-
μένην καὶ ρέουσιν ὄψιν, ἀλλὰ με παραφέρειν πει-
ρώμενον. Μανθάνοις ἂν, ἔφη ὁ πρεσβύτης· διηγή-
σομαι δέ σοι τὰ ἐμαυτοῦ πρότερον ἐπιλεγμῶν, οὐ
σοφιστεύων, ὡς αὐτὸς οἶει, τὴν ἀφήγησιν, ἀλλ'
εὐτακτόν σοι καὶ προσεχῆ τῶν ἐξῆς παρασκευάζων
τὴν ἀκρόασιν. ἐμοὶ πόλις ² Μέμφις πατρίς, καὶ
ὄνομα Καλάσιρις· βίος δὲ νῦν μὲν ἀλήτης, πρότε-
ρον δὲ οὐ πάλαι προφήτης. ἐγένετό μοι καὶ γυνὴ
νόμῳ τῆς πόλεως, καὶ ἀπεγένετο θεσμῶ τῆς φύ-
σεως. ταύτης εἰς τὴν ἑτέραν λῆξιν ἀναλυθείσης,
χρόνον μὲν τινα διῆγον ἀπαθῆς κακῶν, ἐπὶ παισὶ
δύο τοῖς ἐξ αὐτῆς ἀβρυνόμενος. οὐ πολλοῖς δὲ ὑστε-
ρον ἔτεσιν, οὐρανία φωσλήρων εἰμαρμένη περίοδος
τρέπει τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ ὄμμα Κρόνιον εἰς τὸν 103

¹ Κ. μικρὸν καὶ εἰς πέρας τῷ λόγῳ. ² Μέμφις· πατὴρ δὲ
καὶ ὄνομα.

οἶκον ἐνέσκηψε, τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον ¹ ἐπάγον μετὰ
 βολὴν, ἣν ἐμοὶ σοφία μὲν προέφηνε, διαδράναι δὲ
 οὐκ ἔδωκε. τοὺς γὰρ μοιρῶν ἀτρέπτους ὄρους προ-
 ἰδεῖν μὲν δυνατὸν, ἐκφεύγειν δὲ οὐκ ἐπικλόν κέρδος
 δὲ, ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις, ἢ πρόγνωσις, ἀμβλύνοῦσα
 τοῦ δεινοῦ τὸ φλεγμαῖνον. συμφορᾶς γὰρ, ὦ παῖ,
 τὸ μὲν ἀπροσδόκητον, ἀφόρητον, τὸ δὲ προεγνωσ-
 μένον, οἰσλότερον· τὸ μὲν γὰρ ἢ διάνοια φόβῳ προ-
 ληφθεῖσα κατέωληξε, τὸ δὲ ἢ συνήθεια τῷ λογισμῷ
 διήτησε.

κέ. Γίγνεται δὲ περὶ ἐμὲ τοιόνδε. γύναιον Θρα-
 κικόν, τὴν ὄραν ἀκμαῖον, καὶ τὸ κάλλος δεύτερον
 μετὰ Χαρίκλειαν ἔχουσα, ὄνομα ² Ῥοδῶπις, οὐκ
 οἶδ' ὁπόθεν ἢ ὅπως κακῆ μοίρα τῶν ἐγνωκότων
 ὀρμηθὲν, ἐπεπόλαζε τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἤδη καὶ
 εἰς τὴν Μέμφιν ἐκώμαζε, πολλῇ μὲν θεραπεΐᾳ,
 πολλῶ δὲ πλούτῳ δορυφορουμένη, πᾶσι δ' Ἀφρο-
 δισίοις θηράτροις ἐξησκημένη. οὐ γὰρ ἦν ἐντυχόντια
 [104 μὴ ἠλωκέναι· οὕτως ἀφυκλόν τινα καὶ ἀπρόσμαχον
 ἑταιρίας σαγήνην ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπεσύρετο.
 ἐφοίτα δὴ θαμὰ καὶ εἰς τὸν νεῶν τῆς Ἰσιδος, ἧς
 προεφήτεον, καὶ τὴν θεὸν συνεχῶς ἐθεράπευε
 θυσίαις τε καὶ ἀναθήμασι πολυταλάντοις. αἰσχύ-
 νομαι λέγειν, ἀλλ' εἰρήσεται· γίγνεται δὲ καμῶ
 κρείττων ὀφθεῖσα πολλάκις, ἐνῖκα τὴν διὰ βίου μοι

¹ Κ. μετάγον. ² Ῥόδωπις.

μελετηθεῖσαν ἐγκράτειαν· ἐπὶ πολὺ τε τοῖς σώμα-
 τος ὀφθαλμοῖς τοὺς τῆς ψυχῆς ἀνιολήσας, ἀπῆλ-
 θον τὸ τελευταῖον ἠτήθεις, καὶ πάθος ἐρωτικὸν
 ἐπιφορλισάμενος. ἀρχὴν δὲ τῶν ἐσομένων καὶ προ-
 αγορευθέντων μοι πρὸς τοῦ θεοῦ δυσχερῶν, τὴν γυ-
 ναῖκα φωράσας, καὶ συνεὶς ὡς τῶν πεπρωμένων ἐστὶν
 ὑπόκρισις, καὶ ὡς ὁ τότε εἰληχῶς δαίμων οἶονεὶ
 προσωπεῖον αὐτὴν ὑπῆλθε, τὴν μὲν ἐκ παίδων
 μοι σύντροφον ἱερωσύνην, ¹ ἔγνω μὴ καλαισχῦναι,
 καὶ ἀνέσχον, μηδὲ ἱερὰ καὶ τεμένη θεῶν βεβηλῶ-
 σαι. τῶν δὲ ἡμαρτημένων, οὐκ ἔργω (μὴ γένοιτο),
 ἀλλ' ἐφέσει μόνη, τὴν ἀρμόζουσαν ἐπιβαλὼν ζη-
 μίαν, δικαστὴν ἐμαυτῷ τὸν λογισμὸν ἀναδείξας,
 φυγῇ κολάζω τὴν ἐπιθυμίαν· καὶ τῆς ἐνεγκούσης ¹⁰⁵
 ὁ βαρυδαίμων ἐξήειν, ὁμοῦ μὲν εἰκὼν ταῖς μοιρῶν
 ἀνάγκαις, καὶ πράττειν ὅ, τι καὶ βούλοιντο τὰ κατ'
 ἡμᾶς ἐπιτρέπων, ὁμοῦ δὲ τὴν ἀποτρόπαιον ² Ρο-
 δῶπιν ἀποφεύγων. ἐδεδίειν γὰρ, ὧς ξέειε, μὴ, τοῦ
 τότε ἐπικρατοῦντος ἀστέρος ἐπιβρίσαντος, καὶ πρὸς
 τὸ αἰσχροτέρου τῶν ἔργων ἐκνικηθεῖν. ὁ δὲ με πρὸ
 πάντων καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἐξήλαυεν, οἱ παῖδες ἦσαν,
 οὓς ἢ ἀρρήτός μοι πολλάκις ἐκ θεῶν σοφία, ξιφί-
 ρεις ἀλλήλοις συμπωεσεῖσθαι προηγόρευε. περιγρά-
 φων οὖν τῶν ὀφθαλμῶν τὴν οὕτως ἀπηνῆ θείαν,
 (ἢ ἐκτραπήσεσθαι καὶ τὸν ἥλιον εἰκάζω, νέφος

¹ κ. ἔγνωκα. ² Ρόδωπιν.

τῆς ἀκλίνου προκαλυφάμενον), καὶ πατρώαις ὄψεσσι
 τὸν παίδων φόνον ἀθέατον χαριζόμενος, ἐξώκισον
 ἑμαυτὸν γῆς τε καὶ οἰκίας πατρώας, τὴν μὲν ὄρμην
 οὐδενὶ φράσας, πρόφασιν δὲ, ὡς εἰς Θήβας τὰς
 μεγάλας ἀνακομίζομαι, ποιησάμενος, ὡς ἂν θά-
 τερον τῶν παίδων τὸν πρεσβύτερον Θεασαίμην,
 ἐκεῖ παρὰ τῷ μητροπάτορι τότε διάγοντα. Θυάμις
 ἦν ὄνομα αὐτῷ, ὃ ξένε. συνεσάλη πάλιν ὁ Κνήμων,
 106 ὥσπερ τῷ ὀνόματι τοῦ Θυάμιδος βληθεὶς τὴν
 ἀκοήν. καὶ ὁ μὲν ἐκαρτέρησε σιωπῆσαι τῶν ἐξῆς
 ἕνεκεν· ὁ δὲ ἐπῆρανε τὸν λόγον ὧδε.

κς'. Παραλείπω τὴν ἐν μέσῳ πλάνην, ὃ νεανία
 (συντελεῖ γὰρ οὐδὲν εἰς τὴν παρὰ σοῦ ζήτησιν).
 πυνθανόμενος δὲ εἶναι τινα Δελφούς Ἑλληνίδα
 πόλιν, ἱεράν μὲν Ἀπόλλωνος, θεῶν δὲ τῶν ἄλλων
 τέμενος, ἀνδρῶν δὲ σοφῶν ἐργαστήριον, Θορύβου δὲ
 δημῶδους ἐκλὸς ἀνωκισμένην, ἐστειλλον εἰς ταύτην
 ἑμαυτὸν, ἀρμόδιον τῷ προφητικῷ καταγῶγιον τὴν
 ἱεροῖς καὶ τελεαῖς ἀνακειμένην ὀριζόμενος. διὰ τε
 τοῦ Κρῖσσαίου κόλπου τῇ Κίρρα προσορμισθεὶς, ἐκ
 νεῶς ἐπὶ τὴν πόλιν ἀνέθεον. ἐπεὶ δὲ ἐπέστην, ὁμφή
 με ὡς ἀληθῶς θεία προσέβαλεν αὐτόθεν, καὶ τὰ τε
 ἄλλα ἢ πόλις διαίτημα κρειττόνων ἔδοξε, καὶ οὐχ
 ἠκιστα τῇ φύσει τῆς περιοχῆς· οἷον γὰρ φρούριον ἀτε-
 χνῶς καὶ αὐτοσχέδιος ἀκρόπολις ὁ Παρνασσὸς
 ἀπαιρεῖται, πρὸ ποδῶν λαγῶσι τὴν πόλιν ἐγκολ-

πισάμενος. Ἄριστα, ἔφη, λέγεις, ὁ Κνήμων, καὶ ὡς
 ἂν τις ἐπιπνοίας ὡς ἀληθῶς Πυθικῆς ἐπησθημένος.
 τῆδε γάρ πη καὶ ὁ πατήρ μοι θέσεως ἔχειν τοὺς 107
 Δελφοὺς ἔφραζεν, ὅτε αὐτὸν Ἱερομνήμονα ἢ πόλις
 Ἀθηναίων ἐστειλεν. Ἀθηναῖος ἄρα ἦσθα, ὦ παῖ;
 Ναί, ἔφη. Ὄνομα δὲ τίς; Κνήμων, ἀπεκρίνατο.
 Τύχη τίνι κεκρημένος; Εἰσαῦθις, ἔφη, ἀκούση·
 νῦν δὲ ἔχου τῶν ἐξῆς. Ἐξομαι, ἔφη· καὶ ἐπανήειν
 πρὸς τὴν πόλιν. ἐπαινέσας οὖν τῶν τε δρόμων καὶ
 ἀγορῶν καὶ κρηνῶν τὸ ἄστυ, καὶ Κασταλίαν αὐτὴν,
 ἣν δὴ καὶ περιρρανλήριον ἐποιισάμην, ἐπὶ τὸν νεῶν
 ἔσπευδον· καὶ γὰρ με καὶ θροῦς τῶν πολλῶν ἀν-
 ἐπώλερωσεν, ὥραν εἶναι κινεῖσθαι τὴν θεοπρόωπον,
 λέγοντες. ἐπεὶ δὲ εἰσελθὼν προσεκύνησεν, καὶ τι
 καὶ κατ' ἑμαυτὸν ἠυχόμεν, ἀνεφθέγγετο ἢ Πυθία
 τοιάδε.

Ἴχνος ἀειράμενος ἀπ' εὐσλάχους παρὰ Νείλου,

Φεύγεις μοιράων νήματ' ἐρισθενέων.

Τέτλαθι· σοὶ γὰρ ἐγὼ κυαναύλακος Αἰγύπτου

Αἶψα πέδον δάσω· νῦν δ' ἐμὸς ἔστω φίλος.

κζ'. Ταῦτα ὡς ἐθέσπισεν, ἐγὼ μὲν, ἑμαυτὸν
 ἐπὶ πρόσωπον τοῖς βωμοῖς ἐπιβαλὼν, ἴλεων εἶναι
 τὰ πάντα ἰκέτευον. ὁ δὲ πολὺς τῶν περιεσλώτων
 ὄμιλος ἀνευφήμισαν τὸν θεὸν τῆς ἐπ' ἐμοὶ παρὰ 108
 τὴν πρώτην ἐνλευξιν προφητείας· ἐμὲ δὲ ἑμακάρι-

ζον, καὶ ¹ περιεῖπον τὸ ἐντεῦθεν παντοίως, φίλον ἦκειν με τῷ θεῷ μετὰ Λυκοῦργόν τινα Σπαρτιάτην λέγοντες· καὶ ἐνοικεῖν τε βουλόμενον τῷ τεμένει τοῦ νεῶ συνεχώρουν, καὶ σιτηρέσιον ἐκ τοῦ δημοσίου παρέχειν ἐψηφίσαντο, καὶ, συνελόντι λέγειν, ἀγαθῶν ἀπέλιπεν οὐδέν. ἢ γὰρ πρὸς ἱεροῖς ἦν, ἢ πρὸς θυσίαις ἐζηταζόμεν, ἀς πολλὰς καὶ παντοίας ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ξένος τε καὶ ἐγχώριος λεῶς τῷ θεῷ χαριζόμενοι δρῶσιν, ἢ φιλοσοφοῦσι διελεγόμεν· οὐκ ὀλίγος δὲ ὁ τοιοῦτος βίος συρρεῖ περὶ τὸν νεῶν τοῦ Πυθίου, καὶ μουσεῖόν ἐστιν ἀτεχνῶς ἡ πόλις ὑπὸ μουσηγέτῃ θεῷ φοιβαζομένη. τὸν μὲν δὴ πρότερον χρόνον, ἄλλοτε περὶ ἄλλων ἡμῖν αἰζητήσεις ἀνεκινούνητο. καὶ ὁ μὲν τις, ὅπως τοὺς ἐγχωρίους οἱ Αἰγύπτιοι σέβομεν θεοὺς, ἀνθρώπα, ὁ δὲ, δι' ἣν αἰτίαν ἄλλα παρ' ἄλλοις τῶν ζώων ἐκθειάζεται, καὶ τίς ὁ περὶ ἐκάστου λόγος, ἐπυνηθάνετο· ἄλλος πυραμίδων κατασκευὴν, ἕτερος συρίγγων

109 πλάνην, καὶ συνελόντι, τῶν κατ' Αἰγύπτου ἐν οὐδὲν ἀπελίμψανον ἰστοροῦντες· Αἰγύπτιον γὰρ ἀκουσμα καὶ διήγημα πᾶν Ἑλληνικῆς ἀκοῆς ἐπαγωγότατον.

κή. Τέλος δέ ποτε καὶ περὶ τοῦ Νείλου, καὶ τίνες μὲν αὐτῷ πηγαί, τίς δὲ ἡ παρὰ τοὺς ἄλλους ποταμοὺς ἰδιάζουσα φύσις, καὶ ὁπόθεν τὴν θερμὴν ὥραν μόνος τῶν πάντων πλημμυρεῖ, πεῦσίν τις

¹ K. περιέπειλο ἐντεῦθεν.

ἐμοὶ προσῆγε τῶν ἀσλείοτέρων. ἐμοῦ δὲ ἄπειρ
 ἐγίγνωσκον εἰσόντος, καὶ ὅσα περὶ τοῦ ποταμοῦ
 τούτου βίβλοις ἱεραῖς ἀναγεγραμμένα, μόνοις τοῖς
 προφητικοῖς καὶ γινώσκειν καὶ ἀναγινώσκειν ἔξ-
 εστι, καὶ διελθόντος ὡς τὰς μὲν ἀρχὰς ἐκ τῶν ἀκρων
 τῆς Αἰθιοπίας, ἐσχάτων δὲ τῆς Λιβύης¹ λαμβά-
 νει, καθ' ὃ μέρος τὸ κλίμα τὸ ἀνατολικὸν ἀπο-
 λῆγον ἀρχὴν τῆ μεσημβρία δίδωσιν, αὐξεται δὲ
 κατὰ τὴν θερινὴν ὥραν, οὐχ, ὡς τινες φήθησαν,
 πρὸς τῶν Ἐπιθίων ἀντικρὺ πνεόντων ἀνακοπτόμενος,
 ἀλλ' αὐτῶν δὴ τούτων τῶν ἀνέμων κατὰ τροπὴν
 τὴν θερινὴν ἀπὸ τῶν ἀρκύων ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν
 πᾶν νέφος ἐλαυνόντων τε καὶ ὠθεύοντων, ἕως ἐπὶ
 τὴν διακεκαυμένην ζώνην² συναράξωσι, καθ' ἣν
 τῆς πρόσω φορᾶς ἀνακόπονται, δι' ὑπερβολὴν τοῦ
 περὶ τὰ μέρη πυρώδους, πάσης τῆς πρότερον καὶ 110
 κατὰ μικρὸν ἀθροισθείσης καὶ παχυνθείσης νολίδος
 ἐξατμιζομένης· καὶ τούτου λάβρων ὑετῶν ῥηγνυ-
 μένων,³ ὄργᾳ τε ὁ Νεῖλος, καὶ ποταμὸς εἶναι οὐκ
 ἀνέχεται, ἀλλὰ κατεξανίσταται τῆς ὀχθῆς, καὶ
 θαλασσώσας τὴν Αἴγυπτον, τῆ παρόδῳ γεωργεῖ
 τὰς ἀρούρας· διὸ πιεῖν τέ ἐστι γλυκύτατος, ἅτε
 ἐξ ὄμβρων οὐρανίων χορηγούμενος, καὶ θίγειν προσ-
 ηνέστατος, οὐκ ἔτι μὲν θερμὸς ὡς ὄφεν ἠρξάτο, ἔτι
 δὲ χλιαρὸς ὡς ἐκεῖθεν ἀρξάμενος· δι' ἣν αἰτίαν καὶ

¹ Κ. ἀναλαμβάνει. ² συνάξωσι. ³ ὄργᾳται.

μόνος ποταμῶν αὔρας οὐκ ἀναδίδωσι, πάντως ἀν,
ὡς τὸ εἰκὸς, ἀναδούς, εἰ, καθὼς τινες ἐβουλήθησαν,
ὡς πυνθάνομαι, τῶν παρ' Ἑλλησιν εὐδοκίμων,
χιόνος τιχομένης τὸ πλήρωμα ἐλάμβανε.

κθ'. Ταῦτά μου καὶ τὰ τοιαῦτα διεξιόντος, ὁ
ιερεὺς τοῦ Πυθίου, γνώριμος ἐμοὶ γεγονώς ἐς τὰ
μάλιστα (Χαρικλῆς ὄνομα ἦν αὐτῷ), Θαυμασίως,
ἔφη, λέγεις, καὶ ταύτη τῇ γνώμῃ τίθεμαι καὶ αὐ-
τὸς, οὕτω καὶ παρὰ τῶν ἐν Καταδούποις ἱερέων
τοῦ Νείλου πυθόμενος. καὶ γὰρ πρὸς αὐτὸν, ὦ Χα-
ρῖκλεις, ἔφην, ἦλθες γὰρ ἀκεῖσε; ἦλθον, εἶπεν,
111 ὦ σοφὲ Καλάσιρι. Τί δέ σε χρέος ἦγαγε; πάλιν
ἠρώτων. ὁ δὲ, Δυσπραξία τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν,
ἀπεκρίνατο, ἢ δὴ μοι καὶ εὐπραξίας αἰτία γέγονεν.
ἐμοῦ δὲ τὸ παράδοξον θαυμάσαντος, Οὐ θαυμά-
ση, ἔφη, τὸ πρᾶγμα, ὡς γέγονεν, εἰ πύθοιο·
πεύση δὲ, ὅταν σοι βουλομένῳ¹ γένηται. Οὐκοῦν
ώρα σοι λέγειν, ἦν δ' ἐγώ· νῦν γὰρ βούλομαι.
Μάνθανε, εἶπεν ὁ Χαρικλῆς, τοὺς πολλοὺς μελα-
σθησάμενος· καὶ γὰρ σε, καὶ² διὰ τι χρήσιμον
ἐμὸν, ἀκροατὴν γενέσθαι τῶν συμβεβηκότων πάλαι
ἐβουλόμην. ἐμοὶ γήμαντι, παιδία οὐκ ἐγίγνετο· ὄψε
δέ ποτε καὶ βραδὺ τῆς ἡλικίας, πολλὰ τὸν θεὸν
ἱκετεύων, θυγατρὶος παλῆς ἀνηγορεύθην, οὐκ ἐπ'
αἰσίοις ἔσεσθαι μοι ταύτην τοῦ θεοῦ προαγορεύ-

¹ K. γίγνηται. ² διὰ τι χρήσιμον, ἐμὸν ἀκροατὴν.

σαντος. ἦλθε καὶ εἰς ὥραν γάμου, καὶ ἐξεδόμην
¹ τῶν μνηστειομένων (πολλοὶ δὲ ἦσαν) τῷ παρ'
 ἐμοὶ κριθέντι καλλίστῳ καὶ κατ' ἦν νύκτα συγκατα-
 εκλίθη τῷ γήμαντι, κατ' αὐτὴν ἢ δυστυχῆς ἐτε-
 λεύτα, σκηπτοῦ τινος ἢ χειροποιήτου πυρὸς τοῖς
 θαλάμοις ἐμπεσόντος. καὶ τὸν ὑμέναιον ἀδόμενον
 ἔτι διεδέχετο θρήνος, καὶ ἀπὸ τῶν πασιάδων
 ἔωπὸ τὸ μνήμα παρεπέμπετο, καὶ δᾶδες αἱ τὸ γα- 112
 μήλιον ἐκλάμψασαι φῶς, αὐταὶ καὶ τὴν ² ἐπικήδειον
 πυρκαϊὰν ἐξῆπλον. ἔπειρα γῶδει τούτῳ τῷ δρά-
 ματι καὶ ἕτερον πάθος ὁ δαίμων, καὶ τὴν μητέρα
 μοι τῆς παιδὸς ἀφαιρεῖται τοῖς θρήνοις ἐγκαρτε-
 ρήσασαν. τὸ δὲ θεήλατον τοῦ κακοῦ μὴ φέρων,
 ἔμαυλὸν μὲν οὐκ ἐξάγω τοῦ βίου, τοῖς θεολογοῦσιν
 ὡς ἀθέμιτον τὸ πρᾶγμα πειθόμενος, ὑπεξάγω δὲ
 τῆς ἐνεγκούσης, καὶ τὴν ἐρημίαν τῆς οἰκίας ἀπο-
 διδράσκω· μέγα ³ γάρ τι εἰς λήθην κακῶν ἢ δι'
 ὀφθαλμῶν τῆς ψυχῆς ὑπόμνησις ἀμαυρουμένη. καὶ
 πολλοῖς ἐμπλανηθεῖς τόποις, ἦλθον δὴ καὶ εἰς τὴν
 σὴν Αἴγυπτον, καὶ Καλαδούτους αὐτούς, κατ'
 ἰστορίαν τῶν καταρρακτῶν τοῦ Νείλου.

λ'. Τῆς μὲν οὖν ἐκεῖσε ἀφίξεως ἔχεις τὸν ἀπολο-
 γισμὸν, ὃ φίλος· ἦν δέ σε βούλομαι παρενθήκην
 γνῶναι τοῦ διηγήματος, μᾶλλον δὲ ἀληθέστερον
 εἰπεῖν, αὐτὸ δὴ τὸ κεφάλαιον, ἀλύοντι μοι κατὰ

¹ Κ. τῷ μνηστειομένῳ. ² ἐπικήδιον. ³ γὰρ εἰς.

τὴν πόλιν, καὶ ¹ διατιθεμένῳ τὴν σχολὴν, καὶ τινὰ
 τῶν παρ' Ἑλλήσι σπανίων ὠνούμενῳ (ἤδη γάρ
 μοι τῆς λίαν ἀλγηδόνος τῷ χρόνῳ πετλομένης, ἢ
 πρὸς τὴν ἐνεγκοῦσαν ἐπάνοδος ἐσωουδάζετο),
 113 ἀνὴρ τις πρόσεισι, τὰ μὲν ἄλλα σεμνὸς ἰδεῖν, καὶ
 ἀγχινοῖαν ἀπὸ τοῦ βλέμματος ἐμφανίζων, ἄρτι μὲν
 τὸν ἔφηβον παραλλάξας, τὴν χροιάν δὲ ἀκριβῶς
 μέλας, καὶ με ἠσπάζετο, καὶ τι ² βούλεσθαι ἰδίᾳ
 φράζειν ἔλεγεν, Ἑλληνίζων οὐ βεβαίως. ἐμοῦ δὲ
 ἐτοίμως ὑπακούσαντος, εἰς τινα νεῶν παρακείμε-
 νον εἰσαγαγὼν, Φύλλα τινὰ σε καὶ ρίζας, ἔφη, τῶν
 Ἰνδικῶν καὶ Αἰθιοπικῶν καὶ Αἰγυπτίων ὠνούμενον
 εἴωρακα. εἰ δὴ οὖν ³ ἀκραιφνῆ ταῦτα καὶ δόλου παν-
 τὸς ἐκλὸς ὠνεῖσθαι βουληθεῖς, ἐτοιμος παρέχειν.
 Βούλομαι, ἔφην, καὶ δείκνυε. ὁ δὲ, Ὅφει μὲν, εἶ-
 πεν, ὅπως δὲ μὴ μικρολόγος ἔσῃ περὶ τὴν ἀγοράν.
⁴ Σαυτῷ παρεγγύα, ἔφην, μὴ βαρύτεμον εἶναι περὶ
 τὴν διάπρασιν· καὶ ὅς, ὑπὸ μάλης τι βαλαντίδιον
 ἔχων, προκομίσας, ἐπεδείκνυε λίθων πολυτίμων
 ὑπερφυῆς τι χρῆμα· μαργαρίδες τε γὰρ ἐνήσαν εἰς
 καρύου μικροῦ μέγεθος, εἰς κύκλον τε ἀκριβῶς ἀπαρ-
 τισζόμεναι, καὶ λευκότητι πλεῖστον ἀγλαϊζόμεναι,
 σμάραγδοί τε καὶ ὑάκινθοι, αἱ μὲν οἶα λήιον ἠρινὸν
 χλοάζουσαι, ἐλαιώδους αὐτάς τινος λειότητος

¹ Κ. Διατιθεμένῳ σχολὴν. ² βούλεσθαι διαφράζειν. ³ ἀκραιφ-
 νῶς. ⁴ Σαυτὸν.

ὑπαυγαζούσης, αἱ δὲ ἀπεμιμούντο χροιάν ἀκτῆς 114
 θαλαττίας ὑπ' ἀγκυβαθεῖ σκοπέλω μικρὸν ὑπο-
 φριτούσης, καὶ τὸ ὑποκείμενον ἰαζούσης· καὶ ἀπλῶς
 συμμιγῆς τις ἦν πάντων καὶ ποικίλη μαρμαρυγὴ
 τὸν ὀφθαλμὸν εὐφραίνουσα. ἄπερ ὡς εἶδον, Ἄλ-
 λους, ἔφην, ὦρα σοι, ξένε, τῶνδε ἐπιζητεῖν ὠνητίας·
 ὡς ἔγωγε καὶ ἡ κατ' ἐμὲ περιουσία σχολῆ γούν,
 εἰ καὶ ἐνὸς εἴη τῶν ὀρωμένων ἰσοστάσιος. Ἀλλ' εἰ καὶ
 μὴ πρίασθαι δυνατὸς, εἶπε, δῶρόν γε λαμβά-
 νειν οὐκ ἀδύνατος. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνίκανος, ἔφην,
 δῶρόν γε λαμβάνειν· σὺ δ' οὐκ οἶδ' ὅ, τι βουλόμε-
 νος παίζεις ἡμᾶς. Οὐ παίζω, εἶπεν, ἀλλὰ καὶ
 σφόδρα σπουδάζω, καὶ ἐπόμνυμί γε τὸν ἰδρυμένον
 ἐνθάδε θεὸν, ἀπαντα δώσειν, εἰ πρὸς τούτοις καὶ
 ἕτερον δῶρον ὑποδέξασθαι βουληθείης, πολὺ τού-
 των εριτιμότερον. ἐγέλων πρὸς ταῦτα. τοῦ δὲ, τὴν
 αἰτίαν πυνθανομένου, Ὅτι γελοῖον, ἔφην, εἰ τη-
 λικαῦτα δῶρα καθυπισχνούμενος, προσέτι καὶ με-
 σθὸν ἐπαγγέλλη, πολὺ τῶν δῶρων αὐτῶν ὑπερ-
 φέροντα. Πίστευε, εἶπεν, ἀλλ' ἐπόμνυε καὶ αὐτὸς,
 ἢ μὴν ἀρίστα χρήσασθαι τῷ δώρῳ, καὶ ὡς ἂν αὐτὸς
 ὑφηγήσασμαι. ἐθαύμαζον μὲν, ἀπορῶν· ἐπόμνυον 115
 δὲ τηλικαῦτα ἐλπίζων. ἐπειδὴ δέ μοι¹ ὠμώμοστο,
 ὡς ἐκέῖνος ἐπέσκηπτεν, ἄγει με παρ'² αὐτόν, καὶ
 δεικνυσι κόρην· ἀμήχανόν τι καὶ δαιμόνιον κάλλος,
 ἦν αὐτὸς μὲν ἐπ' αἰετῇ γεγονέναι ἔλεγεν, ἐμοὶ δὲ

¹ Κ. ὠμώμοστο. ² αὐτόν.

καὶ ὥρα γάμου πλησιάζειν ἐφίκει. οὕτως ἄρα κάλλους ὑπερβολή, καὶ εἰς μεγέθους ἔμφασιν φέρει προσθήκην. καὶ γὰρ μὲν ἀχανὴς εἰσλήκειν ἀγνοία τε τῶν γιγνομένων καὶ ἀκορέστω θέα τῶν ὄρωμένων.

λα'. Ὁ δὲ ἀρχεται λόγων τοιῶνδε. Ταύτην, ἣν ὄραξ, ξένη, φισίν, ἣ μὲν τεκούσα, δι' αἰτίαν, ἣν γνώση μικρὸν ὑψηλόν, ἐν σπαργάνοις ἐξέθετο, τύχης ἀμφιβολία τὰ κατ' αὐτὴν ἐπιτρέψασα, ἐγὼ δὲ προστυχὼν ἀνειλόμην. οὐδὲ γὰρ ἦν μοι θεμιτὸν ἐν κινδύνῳ ψυχὴν ἀπαξ ἐνανθρωπήσασαν παριδεῖν (ἐν γὰρ καὶ τοῦτο παράγγελμα τῶν γυμνῶν παρ' ἡμῖν σοφῶν, ὧν ἀκουσίως εἶναι χρόνοις ὀλίγῳ πρόσθεν ἠξίωμαι) καὶ ἄλλως καὶ τὸ παιδίον αὐτόθεν μέγα τι καὶ θεῖον τῶν ὀφθαλμῶν ἐξέλαμπεν· οὕτω μοι περισκοποῦντι, γοργόν τε καὶ ἐπαγωγὸν ἐνεΐδε.

116 συνεξέκειτο δὲ αὐτῷ καὶ λίθων ὄρμος, ὃν ἀρτίως ἐπεδείκνυον, καὶ ταινία τις ἀπὸ σπρικοῦ νήματος ἐξυφασμένη, γράμμασιν ἐγχωρίοις καὶ διηγήματι τῶν κατὰ τὴν παῖδα κατάστικτος, τῆς μητρὸς, οἶμαι, σύμβολα ταῦτα καὶ γνωρίσματα τῆς κόρης προμηθευσαμένης· ἅπερ ὡς ἀνέγνων, πόθεν τέ ἐστι καὶ τίνος ἔγνω, εἰς ἀγρόν τε κομίζω πόρρω τῆς πόλεως ἀπωκισμένον, καὶ ποιμέσιν ἐμαυτοῦ τρέφειν παραδούς, μηδενί τε φράζειν ἐπαπειλήσας, τὰ συνεκτεθέντα κατεῖχον, τοῦ μή τινα ἐπιβουλήν
1 γενέσθαι δι' αὐτὰ τῆς κόρης, τὰ μὲν οὖν πρῶτα

1 K. γενέσθαι αὐτὰ.

οὕτως ἐλάνθανεν. ἐπεὶ δὲ, τοῦ χρόνου προϊόντος, ἢ τῆς κόρης ἀκμὴ καὶ μείζονος ὥρας ἐφανιάζετο τοῦ εἰωθότος, τὸ κάλλος δ' οὐδ' ἂν ὑπὸ γῆν κρυπτόμενον ἔλαθεν, ἀλλὰ μοι δοκεῖ, καὶ ἐκείθεν διεκλάμψαι, δείσας μὴ φωτισθεῖν τὰ κατ' αὐτήν, καὶ ἀπόλοιτο μὲν ¹ αὐτὴ, παραπολαύσω δέ τινος καὶ αὐτὸς ἀηδοῦς, ἐκπεμφθεῖναι πρεσβευτῆς παρὰ τὸν Αἰγύπτου σατράπην ἐπραγματευσάμην· καὶ ἤκω ταύτην συνεπαγόμενος, διαδέσθαι τὰ κατ' αὐτήν ἐνθυμούμενος. καὶ τῷ μὲν, ὅσον οὐδέπω περὶ ὧν ἤκω διαλεχθήσομαι, χρηματίσαι γὰρ ἡμῖν τῆ-¹¹⁷ μερον ἐπηγγείλατο. σοὶ δὲ καὶ θεοῖς τοῖς οὕτως ἐπιτρέψασιν ἐγχειρίζω τὴν κόρην ἐπὶ συνθήκαις ταῖς ἐνωμότως ἡμῖν γενομέναις, ² ἢ μὴν ἐλευθέραν ταύτην ἔξειν, καὶ ἐλευθέρῳ πρὸς γάμον ³ ἐκδώσειν· [συνεκδώσειν δὲ καὶ ταινίαν] ταύτην, ἣν δὴ καὶ αὐτὸς κομίσει παρ' ἡμῶν, μᾶλλον δὲ τῆς ⁴ συνεκθεμένης μητρός. πιστεύω δέ σε πάντα ἐμπεδώσειν τὰ ὠμιλημένα, τοῖς τε ὄρκοις ἀποδορῶν, καὶ τὸν σὸν τρόπον ἐκ πολλῶν τῶν ἡμερῶν, ὧν ἐνθάδε διάγεις, Ἑλληνικὸν ὄντα τῷ ὄντι περιειργασμένος. ταῦτά σοι νῦν εἶχον λέγειν ἐπιτετμημένως, καλούσης με τῆς κατὰ τὴν πρεσβείαν χρείας· τὰ σαφέστερα δὲ καὶ ἀκριβέστερα τῶν κατὰ τὴν κόρην, εἰς αὐρίον μυηθήσῃ περὶ τὸν νεὼν τῆς Ἰσιδος ἐνλυχῶν.

λβ'. Ἐποιοῦν οὕτως· καὶ παραλαβὼν τὴν κόρην,

¹ κ. αὐτῆ. ² ἡμῖν. ³ ἐκδώσειν ταύτην, ἣν δὴ καί. ⁴ ἐκθεμένης.

ἦγον ἐπικαλύψας ὡς ἑμαυτόν. κακείνην μὲν τὴν
 ἡμέραν εἶχον ἐν θεραπείᾳ, πολλὰ φιλοφρονούμενος·
 καὶ πολλὴν τοῖς θεοῖς¹ ὁμολογῶν χάριν, αὐτόθεν
 τε ἑμαυτοῦ θυγατέρα καὶ ἐνόμιζον, καὶ ὠνόμαζον.
 εἰς δὲ τὴν ὑπεραίαν, ἅμα ἡμέρα, λίαν ἐσπουδασμέ-
 118 νως ἐπὶ τὸν νεῶν τῆς Ἴσιδος, οὗ περ συνετέτακτό
 μοι πρὸς τὸν ξένον, ὄρμησα, καὶ πλεῖστα ἐμπερι-
 πατήσας, ἐπειδή περ ἐφαίνετο οὐδαμοῦ, παραγε-
 νόμενος εἰς τὰ σατραπεῖα, τὸν πρεσβευτὴν τῶν
 Αἰθιοπῶν, εἴ τις ἑώρα, ἐπυνθανόμην. καὶ μοί τις
 ἀπήγγελλεν, ὡς ἐξώρμησε, μᾶλλον δὲ ἐξελήλα-
 ται, πρὸ ἡλίου δυσμῶν εἰ μὴ τῶν ὄρων ἐκλὸς γέ-
 νοιτο, θάνατον αὐτῷ τοῦ σατράπου διαπειλήσαν-
 τος. ἐμοῦ δὲ ἐρομένου τὴν αἰτίαν, Ὅτι,² ἔφη ὁ
 ἀπαγγέλλων, ἐπέταττεν ἀπέχεσθαι τῶν σμα-
 ραγδαίων μετᾶλλων, ὡς Αἰθιοπία προσηκόντων.
 ὑπέστρεφον, ἀνιαρῶς ἄγαν διατεθεῖς, καὶ ὥσπερ οἱ
 βαρεῖάν τινα πληγὴν εἰληφότες, ὅτι δὴ μοι γινῶμαι
 μὴ ἐξεγέμετο τὰ κατὰ τὴν κόρην, τίς, ἢ πόθεν, ἢ
 τίνων. Μὴ θαυμάσης, εἶπεν ὁ Κνήμων· ἀσχάλλω
 γὰρ καὶ αὐτὸς οὐκ ἀκούσας, ἀλλ' ἴσως ἀκούσομαι.
 Ακούση, ἔφη ὁ Καλάσιρις.

λγ' Νυκτὶ δὲ, ἄπερ ἐξῆς ἐπέραινεν ὁ Χαρικλῆς,
 εἰρήσεται. Ἐπειδὴ γὰρ, φησὶν, εἰς τὸ δωμάτιον
 ἦλθαν, ὑπαντᾶ τέ μοι ἡ παῖς, καὶ ἔλεγε μὲν οὐδὲν,
 οὐπω τῆς Ἑλλάδος συνιεῖσα φωνῆς, ἀπὸ δὲ τῆς

¹ Κ. ὁμολογεῖν. ² ἔφη, ὁ ἀπαγγέλλων ἐπέταττεν.

χειρὸς ἠσπάζετο, καὶ με πρὸς τὸ φαιδρότερον,
 ὄφθαισα μόνον, ἀνίησιν. ἐθαύμαζόν τε, ὅτι, καθά- 119
 περ οἱ ἀγαθοὶ καὶ εὐγενεῖς τῶν σκυλάκων πάντα
 τινὰ, καὶ ἐπ' ὀλίγον ἐγνωσμένον, σαίνουσιν, οὕτω
 καὶ κείνη τῆς ἐμῆς περὶ αὐτὴν εὐνοίας ὀξέως ἠσθετο,
 καὶ ὡς πατέρα περιεῖπεν. ἐγνων οὖν μὴ ἐνδιατρίβειν
 τοῖς Καλαδούποις, μὴ δῆτις καὶ δαίμονος βασκανία
 τῆς δευτέρας με θυγατρὸς στερήσειε· καὶ διὰ τοῦ
 Νείλου κατάρως ἐπὶ θάλατταν, ἐπιτυχῶν τε νεῶς,
 ἀνηγόμεν τὴν ἐπ' οἴκου. καὶ ἔστιν οὖν ἡ παῖς ἐνλαῦθα
 σὺν ἐμοὶ, ¹ παῖς μόνη οὔσα ἐμοὶ, καὶ ὄνομα τοῦ μὸν
 ὀνομαζομένη· σαλεύω γὰρ ἐπ' αὐτῇ τὸν βίον. καὶ
 ἔστι τὰ μὲν ἄλλα καὶ εὐχῆς κρείττων· οὕτω τάχιστα
 μὲν τὴν Ἑλλάδα γλῶτταν εἴλκυσε, τάχιστα δὲ
 εἰς ἀκμὴν καθάπερ ἔρνος τι τῶν εὐθαλῶν αἰέδρα-
 μεν. ὠραιότητι δὲ σώματος οὕτω δῆτοι τὰς πᾶσας
 ὑπερβέβληκεν, ὥστε πᾶς ὄφθαλμὸς Ἑλληνικὸς τε
 καὶ ξένος ἐπ' αὐτὴν φέρεται· καὶ ὅπου δὴ φαινομένη
² νεῶν, ἢ δρόμων, ἢ ἀγορῶν, καθάπερ ἀρχέτυπον
 ἀγάλμα πᾶσαν ὄψιν καὶ διάνοιαν ἐφ' ἑαυτὴν ἐπι-
 στρέφει. ἀλλ' αὕτη τοιαύτη τις οὔσα, λυπεῖ με
 λύπην αἰάτον· ἀπηγόρευται παρ' αὐτῇ γάμος, 120
 καὶ παρθευεῖν τὸν πάντα βίον διατείνεται, καὶ τῇ
 Ἀρτέμιδι ζάκωρον ἑαυτὴν ἐπιδοῦσα, θήραις τὰ
 πολλὰ σχολάζει, καὶ ἀσκεῖ τοξείαν. ἐμοὶ δὲ ἔστιν
 ὁ βίος ἀφόρητος, ἐλπίσαντι μὲν ἀδελφῆς ἐμαυτοῦ

¹ κ. παῖς μὲν οὔσα ἐμῇ. ² νεῶν.

παιδὶ ταύτην ἐκδώσειν, καὶ μάλα γε ἀσλείω καὶ
 χαρίεντι λόγον τε καὶ ἦθος νεανίσκου, ἀποτυγχά-
 νοντι δὲ διὰ τὴν ταύτης ἀπηνῆ κρίσιν. οὔτε γὰρ θε-
 ραπεύων, οὔτε ἐπαγγελλόμενος, οὔτε λογισμοὺς
 ἀνακινῶν, πείσαι δεδύνημαι· ἀλλὰ, τὸ χαλεπώ-
 τατον, τοῖς ἑμοῖς (τὸ τοῦ λόγου) κατ' ἑμοῦ κέχρη-
 ται πλεροῖς, καὶ τὴν ἐκ λόγων πολυπειρίαν, ἣν
 ποικίλην ἐδίδαξάμην πρὸς κατασκευὴν τοῦ τὸν ἄρι-
 στον ἠρῆσθαι βίον, ἐπανατέίνεται, ἐκθειάζουσα
 μὲν παρθενίαν, καὶ ἐγγὺς ἀθανάτων ἀποφαίνουσα,
 ἀχραντον καὶ ἀκήρατον καὶ ἀδιάφορον ὀνομάζουσα,
 Ἐρωτας δὲ καὶ Ἀφροδίτην καὶ πάντα γαμήλιον
 θίασον ἀποσκορακίζουσα. πρὸς ταῦτα δὴ σε βοη-
 θὸν ἐπικαλοῦμαι, καὶ διὰ τοῦτο καιροῦ λαβόμενος,
 καὶ ἀφορμῆς τῆς ἐκ ταυτομάτου πως ἐνδοθείσης,
 121 μακροτέρου πρὸς σὲ τοῦ διηγήματος ἐδεήθην καὶ
 δὸς τὴν χάριν, ᾧ ἄγαθὲ Καλάσιρι σοφίαν τινα καὶ
 ἴϋγγα κίνησον ἐπ' αὐτὴν Αἰγυπτίαν· πείσον ἢ λόγοις ἢ
 ἔργοις γνωρίσαι τὴν ἑαυτῆς φύσιν, καὶ ὅτι γυνὴ γέγονεν
 εἰδέναί. βουλομένω δέ σοι τὸ πρᾶγμα ῥάδιον· οὔτε
 γὰρ ἀπρόσμιλος ἐκείνη πρὸς τοὺς λόγους τῶν ἀν-
 δρῶν, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον τούτοις συνόμιλος ἐπαρθε-
 νεύθη, καὶ οἴκησιν οἰκεῖ σοι τὴν αὐτὴν ἐνλαῦθα, ἐν λό-
 φημί τοῦ περιβόλου καὶ περὶ τὸν νεῶν. ¹ ἰκέτην οὖν
 γιγνόμενον μὴ παρίδης με, μηδὲ συγχωρήσης ἀπαι-
 दा καὶ ἀπαραμύθητον καὶ διαδόχων ἔρημον ἐν γήρα.

¹ Κ. ἰκέτην με γιγνόμενον μὴ παρίδης, μηδέ.

βαρεῖ διάγειν· μὴ πρὸς Απόλλωνος αὐτοῦ καὶ τῶν ἐγχαυρίων σοι θεῶν. ἐδάκρυσα τούτων ἀκούων, ὧ Κνήμων, ἐπειδὴ κακείνος οὐκ ἀδάκρυτον τὴν ἰεσσίαν προσῆγε, καὶ ἐπιγγελλόμεν, εἴ τι δυναίμην, συλλήψεσθαι.

λδ'. Καί, ἔτι περὶ τούτων διασκοπούμενων ἡμῶν, εἰσδραμών τις ἀπήγγειλε τὸν ἀρχιδέωρον τῶν¹ Αἰνιάνων ἐπὶ θύραις ὄντα πάσαι διοχλεῖν, καὶ παρακαλεῖν τὸν ἱερέα παρεῖναι, καὶ κατάρχειν τῶν ἱερῶν. ἐμοῦ δὲ ἐρομένου τὸν Χαρικλέα, Τίνες¹²² οἱ² Αἰνιᾶνες, καὶ τίς ἡ θεωρία, καὶ ἢν ἄγουσι θυσίαν; Οἱ μὲν³ Αἰνιᾶνες, ἔφη, Θετταλικῆς σιμοίρας τὸ εὐγενέστατον, καὶ ἀκριβῶς Ἑλληνικόν, ἀφ' Ἑλληνοσ τοῦ Δευκαλίωνος, τὸ μὲν ἄλλο τῷ Μαλιακῷ κόλπῳ παρατεινόμενον, μητρόπολιν δὲ σεμνυνόμενον Ὑπάταν, ὡς μὲν αὐτοὶ βούλονται, ἀπὸ τοῦ τῶν ἄλλων ὑπατεύειν καὶ ἀρχειν ὀνομασμένην, ὡς δὲ ἐτέροις δοκεῖ, διότι περὶ ὑπὸ τῇ Οἰτῆ τῷ ὄρει κατῴκισται. ἡ δὲ θυσία καὶ ἡ θεωρία, τετραετηρίδα ταύτην, ὅτεπερ καὶ ὁ Πυθίων ἀγὼν (ἔστι δὲ νῦν, ὡς οἶσθα), πέμπουσιν⁴ Αἰνιᾶνες Νεοπτολέμῳ τῷ Ἀχιλλέως· ἐνλαῦθα γὰρ ἐδολοφονήθη, πρὸς αὐτοῖς τοῖς τοῦ Πυθίου βωμοῖς, ὑπ' Ὀρέστου τοῦ Ἀγαμέμνονος. ἡ δὲ νῦν θεωρία καὶ πλεονεκτεῖ τὰς ἄλλας· Ἀχιλλεΐδης γὰρ εἶναι σεμνύνεται ὁ τῆς θεωρίας ἐξάρχων. συνέτυχον γὰρ τῇ προτεραιᾷ

¹ Κ. Αἰνιάνων. ² Αἰνιᾶνες, ἢ τίς. ³ Αἰνιᾶνες. ⁴ Αἰνιᾶνες.

τῷ νεανίσκῳ, καὶ μοι ἀληθῶς ἔδοξε τοῖς Ἀχιλλείδαις ἐμπρέπειν, τοιοῦτός ἐστι τὴν μορφήν καὶ τοσοῦτος ἰδεῖν τὸ μέγεθος, ὡς βεβαιοῦν τῇ θεῇ τὸ γένος. ἐμοῦ δὲ θαυμάσαντος, καὶ Πῶς ¹ Αἰνιά-
 123 νων γένους τυγχάνων, Ἀχιλλεΐδην ἑαυτὸν ἀναγορεύει, φήσαντος (ἢ γὰρ Ὀμήρου τοῦ Αἰγυπτίου ποίησις τὸν Ἀχιλλέα Φθιώτην ἐνδείκνυται), Ὁ μὲν νεανίσκος, ἐφ' ὃ Χαρικλῆς, καὶ ὀλοσχερῶς ² Αἰνιάνα εἶναι τὸν ἥρωα διαγωνίζεται, τὴν Θέτιν ἐκ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου γήμασθαι τῷ Πηλεΐ, καὶ Φθίαν τὸ περὶ τὸν κόλπον τοῦτον ὀνομάζεσθαι πάλαι διατεινόμενος, τοὺς δὲ ἄλλους δι' εὐδοξίαν τοῦ ἀνδρὸς ἐφελκομένους ἑαυτοῖς ἐπιψεύδεσθαι. καὶ ἄλλως δὲ ἑαυτὸν ἐγγράφει τοῖς ³ Αἰακίδαῖς, εἰς Μενέσθιον ἑαυτοῦ προπάτορα ἀναφέρων, τὸν Σπερχεῖου παῖδα καὶ Πολυδάρας τῆς ἐκ Πηλέως, ὃς καὶ Ἀχιλλεῖ συνεστράτευσεν ἐν πρώτοις ἐπὶ Ἴλιον, καὶ τῆς πρώτης τῶν Μυρμιδόνων, διὰ τὸ συγγενές, ἐξῆρχε μοίρας. τῷ δὲ Ἀχιλλεΐ πάντοθεν περιφυόμενος, καὶ πανταχόθεν ⁴ αὐτὸν τοῖς Αἰνιάσιν οἰκειούμενος, τεκμήριον λαμβάνει, πρὸς τοῖς ἄλλοις οἷς καταλέγει, καὶ τὸν ἐναγισμὸν τὸν Νεοπολιέμῳ πεμπόμενον, οὗ σύμπαντες, ὡς φησὶν, ⁵ Αἰνιάσιν ἐξεχώρισαν Θεσσαλοὶ, τὸ ⁶ ἐγγυτέρους εἶναι τοῦ γένους προσμαρτυροῦντες. Ἐκείνοις μὲν οὖν οὐδεὶς φθόνος,

¹ Κ. Αἰνιάνων γένος. ² Αἰνιᾶναι τὸν ἥρωα. ³ Αἰακίδαῖς, Μενέσθιον ἑαυτοῦ προπάτορα καταφέρων. ⁴ αὐτὸν τοῖς Αἰνιᾶσιν. ⁵ Αἰνιᾶσιν. ⁶ ἐγγυτέροις.

ἔφην, ὦ Χάρικλες, ἢ χαρίζεσθαι ταῦτα, ἢ καὶ ¹²⁴
 ἐπαληθεύειν ἑαυτοῖς· τὸν δὲ ἀρχιδέωρον εἰσκα-
 λεῖσθαι πρόσταξον, ὡς ἔγωγε αὐτοῦ μανικῶς ἀν-
 επτέρωμαι πρὸν τὴν θεάν.

λέ. Ἐπένευσεν ὁ Χαρικλῆς. καὶ εἰσῆλθεν ὁ νεα-
 νίσκος, Ἀχίλλειόν τι τῷ ὄντι πνέων, καὶ πρὸς
 ἐκεῖνον τὸ βλέμμα καὶ τὸ φρόνημα ἀναφέρων· ὀρθὸς
 τὸν αὐχένα, καὶ ἀπὸ τοῦ μετώπου τὴν κόμην καὶ
 πρὸς τὸ ὄρθιον ἀναχαιτίζων· ἡ ῥίς ¹ ἐν ἐπαγγελία
 θυμοῦ, καὶ οἱ μυκτῆρες ἐλευθέρως τὸν ἀέρα εἰσπνέ-
 οντες· ὀφθαλμός, οὐπω μὲν χαροπός, χαροπώτε-
 ρον δὲ μελαινόμενος, ² σοβαρόν τε ἅμα καὶ οὐκ
 ἀνέραστον βλέπων, οἷον θαλάσσης ἀπὸ κύματος
 εἰς γαλήνην ἄρτι λεινομένης. ἐπεὶ δὲ ἡμᾶς τὰ εἰω-
 θότα ἠσπάσατο, καὶ τῶν ἀμοιβαίων ἔτυχεν, ὥραν
 εἶναι τοῦ τὴν θυσίαν τῷ θεῷ προσάγειν ἔλεγεν,
 ὡς ἂν καὶ τὸν ἐναγισμὸν τῷ ἥρωϊ καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ
 πομπὴν κατὰ καιρὸν ἐν δευτέροις ἐπιτελεῖν ἐγγέ-
 νοιτο. Γινέσθω, ἔφη ὁ Χαρικλῆς· καὶ ἀνιστάμενος,
 Ὁψει, ἔφη πρὸς με, καὶ τὴν Χαρικλείαν τήμερον,
 εἰ μὴ πρότερον εἶδες. συμπαρεῖναι γὰρ καὶ τὴν ζά-
 κορον τῆς Ἀρτέμιδος τῇ πομπῇ καὶ τοῖς ἐναγι-
 σμοῖς τοῦ Νεοπτολέμου πάτριον. ἐμοὶ δὲ ἡ παῖς, ¹²⁵
 ὦ Κνήμων, ἐώρατο ἤδη πολλάκις, καὶ θυσιῶν συν-
 εφῆπτο, καὶ λόγων ἱερῶν, εἴ τί ποτε, ἐπύθετο· ἀλλ'

¹ Κ. ἐνεπαγγελία. ² σοβαρώτερον τε.

ὅμως ἐσιώπων, τὸ μέλλον ἀπεκδεχόμενος. καὶ ἅμα τὴν ὄρμην ὡς ἐπὶ τὸν νεῶν ἐποιούμεθα· πάντα γὰρ ἤδη παρεσκευάστο τὰ πρὸς τὴν θυσίαν τοῖς Θετταλοῖς. ἐπεὶ δὲ ἡμεῖς τε πρὸς τοῖς βωμοῖς ἐγενόμεθα, καὶ ὁ νεανίας ἤδη τῶν ἱερῶν κατήρχε, προκατευξαμένου τοῦ ἱερέως, ἐκ τῶν ἀδύτων ἀναφθέγγεται ἢ Πυθία τοιάδε·

Τὴν χάριν ἐν πρώτοις, αὐτὰρ κλέος ὕστατ' ἔχουσαν,
Φράζεσθ', ὦ Δελφοὶ, τὸν τε θεᾶς γενέτην,

¹ Οἷ νηὸν προλιπόντες ἔμον, καὶ κῦμα τεμόντες,

² Ἴξοντ' ἠελίου πρὸς χθόνα κυανένν,

Τῆπερ ἀριστοβίων μέγ' ἀέθλιον ἐξάφονται,

Λευκὸν ἐπὶ κροτάφων στέμμα μελαινομένων.

λς. Ταῦτα μὲν ὡς ἀνεῖπεν ὁ θεός, ἀμηχανία πλείστη τοὺς περιεσιῶτας εἰσεδύετο, τὸν χρησμὸν δ', τι βούλοιτο φράζειν, ἀποροῦντας· ἄλλος γὰρ πρὸς ἄλλο τι τὸ λόγιον ἔσπα, καὶ ὡς ἕκαστος εἰ-
126 χε βουλήσεως, οὕτω καὶ ὑπελάμβανεν, οὕτω δὲ οὐδεὶς τῶν ἀληθῶν ἐφήπτετο. χρησμοὶ γὰρ καὶ ὄνειροι τὰ πολλὰ τοῖς τέλεσι κρίνονται καὶ ἄλλως οἱ Δελφοὶ πρὸς τὴν πομπῆν ἐπλοημένοι, μεγαλοπρεπῶς ὑπηρετισμένην, ἠπεείγοντο, τὰ χρυσθένια ³ πρὸς τὸ ἀκριβὲς ἀνιχνεύειν ἀμελήσαντες.

¹ Κ Οἷ νηόν. ² Ἴξοντ'. ³ πρὸς το ἀνιχνεύειν ἀκριβές.

ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΤΡΙΤΟΝ.

ἘΠΕΙ δὲ ἡ πομπὴ καὶ ὁ σύμψασις ἐναγισμὸς
ἐτελέσθη. . . . Καὶ μὴν οὐκ ἐτελέσθη, πάτερ,
ὑπολαβὼν ὁ Κνήμων ἐμὲ γοῦν οὕτω θεατὴν ὁσὸς
¹ ἐπέσλισε λόγος, ἀλλ' εἰς πᾶσαν ὑπερβολὴν ἡτ-
τημένον τῆς ἀκροάσεως, καὶ αὐτοπλῆσαι σπεύδοντα
τὴν πανήγυριν, ὥσπερ κατόπιν ἐορτῆς ἠκούσα (τὸ
τοῦ λόγου), παρατρέχεις, ὁμοῦ τε ἀνοίξας καὶ
κλείσας τὸ θέατρον. Ἐγὼ μὲν, ὦ Κνήμων, ἔφη ¹²⁷
ὁ Καλάσιρις, ἠκιστὰ σε τοῖς ἔξωθεν καὶ τοιούτοις
βούλομαι διοχλεῖν, ἐπὶ τὰ καιριώτερά σε τῆς ἀφ-
ηγήσεως καὶ ὧν ἐπεζήτεις ἐξ ἀρχῆς συνελαύνων. ἐπεὶ
δὲ ἐκ παρόδου θεωρὸς γενέσθαι βεβούλησαι, σὺ
μὲν Ἀττικὸς ὢν, καὶ τούτων οὐ λέληθας· ἐγὼ δὲ
σοι τὴν πομπὴν, ὀνομασίην ἐν ὀλίγαις γενομένην,
αὐτῆς τε ἔνεκεν, καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀποβάτων,
ἐπιτεμῶν διαθήσομαι. ἠγεῖτο μὲν ² ἐκατόμβη τῶν
τελουμένων, ἀνδρῶν ἀγροικότερων βίον τε καὶ σπο-

¹ Κ. ὑπέσλισε. ² ἐκατόμβη τῶν τελουμένων ἀνδρῶν, ἀγροικότερον βίον τε καὶ σπολὴν ἐφελομένων.

λήν ἐφελκομένων. τὸ μὲν ζῶσμα ἐκάστω χιτῶνα λευκὸν εἰς ἀγκύλην ἀνέστειλλε· χεῖρ δὲ ἡ δεξιὰ σὺν ὤμῳ καὶ μαζῶ παραγυμνουμένη, πέλεκυν δίστομον ἐπεκράδαιεν. οἱ βόες, μέλανες πάντες, τὸν αὐχένα σφριζῶντες, καὶ πρὸς κύρτωμα μέτριον ἐγείρουτες, ¹ τὸ κέρας ἀπέριττον καὶ ἀδιάστροφον ὀξύνοτες, ὁ μὲν ἐπίχρυσον, ὁ δὲ ἀνθεινοῖς στεφάνοις διάπλοκον, σιμοὶ τὴν κνήμην, καὶ βαθεῖαν τὴν φάρυγγα τοῖς γόνασιν ἐπαιωροῦντες· ὁ δὲ ἀριθμὸς ἀκριβῶς ἐκατόμβη, καὶ εἰς ἀλήθειαν τὸ ὄνομα πληροῦντες. ἐπιηκολούθει τούτοις ἄλλων ἱερέων διάφορον ¹²⁸ πλῆθος, ἐκάστου ² ζῶων γένους ἰδίᾳ καὶ εἰς κόσμον ἀγομένου, αὐλοῦ καὶ σύριγγος τέλεσιτικόν τι μέλος καὶ καταγγελτικὸν τῆς θυσίας ὑπαρχόντων.

β'. Ταύτας τὰς ἀγέλας καὶ τοὺς ἀνδρας τοὺς βοηλάτας, κόραι Θετταλαὶ διεδέχοντο ³ καλλίζωνοὶ τινες καὶ βαθύζωνοι, καὶ τὴν κόμην ἀνετοί. διήρηντο δὲ εἰς δύο χορούς· καὶ αἱ μὲν ἔφερον καλαδίσκους, ὁ πρῶτος χορὸς, ἀνθέων τε καὶ ὠραίων πλήρεις· αἱ δὲ, κανᾶ πεμμάτων τε καὶ θυμιαμάτων κληφοροῦσαι, τὸν τόπον ⁴ εὐωδία κατέπνεον. ἠσχόλουν δὲ οὐδὲν εἰς ταῦτα τὰς χεῖρας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀχθοφοροῦσαι πρὸς χορὸν σι-

¹ κ. τὸ μὲν κέρας. ² ζῶου γένος ἰδίᾳ καὶ εἰς κόσμον ἀγομένον. ³ καλλίζωνοὶ τε καὶ. ⁴ εὐωδίας.

χίρη καὶ ἐγκάρσιον ἀλλήλων εἶχοντο, ὡς ἂν βαδί-
 ζειν τε ἅμα καὶ χορεύειν αὐταῖς ἐγγίγνοιτο. τοῦ
 δὲ μέλους αὐταῖς τὸ ἐνδόσιμον ὁ ἕτερος χορὸς ὑπ-
 εσήμαινεν· οὗτος γὰρ τὸν ὄλον ἐπετέτραπτο μελω-
 δεῖν ὕμνον. ὁ δὲ ὕμνος ἦν, ἡ Θέτις ἐπηνεῖτο καὶ ὁ
 Πηλεὺς, κατὰ τούτοις ὁ ἐκείνων παῖς, καὶ ὁ τού-
 του πάλιν. μετὰ τούτους, ὦ Κνήμων Τί
 Κνήμων; ἔφη ὁ Κνήμων· πάλιν γὰρ με τῶν ἡδί-
 στων ἀποστρεφεῖς, ὦ πάτερ, αὐτόν μοι τὸν ὕμνον
 οὐ διερχόμενος, ὥσπερ θεατὴν με μόνον τῶν κατὰ ¹²⁹
 τὴν πομπὴν, ἄλλ' οὐχὶ καὶ ἀκροατὴν καθίσας.
 Ἀκούοις ἂν, ἔφη ὁ Καλάσιρις, ἐπειδήπερ οὕτω
 σοι φίλον εἶχε γὰρ ὦδέ πως ἢ ὦδή.

Τὰν Θέτιν αἰείδω, χρυσοῦθειρα ¹ Θέτιν,

² Νηρέος ἀθανάταν εἰναλίσιον κόραν,

Τὰν Διὸς ἐννεσίη Πηλεΐ γημαμένηαν,

Τὰν ἀλὸς ἀγλαίαν, ἀμετέραν Παφίην·

Ἡ τὸν δουριμανῆ τόν τ' Ἄρσα πολέμων,

Ἑλλάδος ἀσπεροπᾶν, ἐξέτεκεν λαγόνων

Διὸν Ἀχιλλῆα, τοῦ κλέος οὐράνιον·

Τῷ ὑπὸ Πύρρα τέκεν παῖδα Νεοπτόλεμον,

Περσέπολιν Τρώων, ῥυσίπολιν Δαναῶν.

Ἰλήκοις ἦρως ἄμμι Νεοπτόλεμε

Ἔλθει, Πυθιάδι νῦν χθονὶ κευθόμενε.

Δέχγυσο δ' ³ εὐμένεων τάνδε θυπολίην.

Πᾶν δ' ἀπέρυκε δέος ἀμετέρας πόλιος.

Τὰν Θέτιν αἰείδω, χρυσοῦθειρα ⁴ Θέτιν.

¹ Κ. Θέτι. ² Νηρέως. ³ ὕμναίων. ⁴ Θέτι.

130 γ. Ὁ μὲν οὖν ὕμνος, ὃ Κνήμων, τῆ δέ πη συνέ-
 έκειτο, καθόσον έχω διαμνημονεύειν. τοσοῦτον δέ
 τι έμμελείας περιήν τοῖς χοροῖς, καὶ οὕτω συμβαί-
 νων ὁ κρότος τοῦ βήματος πρὸς τὸ μέλος έρρρυθμί-
 ζετο, ὡς τὸν ὀφθαλμὸν τῶν ὀρωμένων ὑπερφρονεῖν
 ὑπὸ τῆς ἀκοῆς ἀναπέειθεσθαι, καὶ συμπαρέπεισθαι
 μεταβαινούσαις ἀεὶ ταῖς παρθένοις τοὺς παρόντας,
 ὡσπερ ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν ᾠδὴν ἠχοῦς έφελκομέ-
 νους· έως κατόπιν έφήβων ἱππικὸν καὶ ὁ τούτων
 ἱππαρχος έκλάμψας, ἀκοῆς κρείττονα πάσης τὴν
 τῶν καλῶν θεῶν ἀπέδειξεν. ὁ μὲν οὖν ἀριθμὸς τοὺς
 έφήβους εἰς πενήκοντα συνέτατλεν· έμέριζε δέ πέντε
 καὶ είκοσιν έκατέρωθεν, μισεύοντα τὸν ἀρχιθέωρον
 δορυφοροῦντας. κρηπίς μὲν αὐτοῖς ἱμάντι φοινικῶ διά-
 πλοκος ὑπὲρ ἀσπράγαλον έσφίγγετο· χλαμὺς δέ
 λευκὴ περόνη χρυσοῦ πρὸς τοῖς στέρνοις έσφίγγετο,
 τὴν εἰς ἄκρον πέζαν κυανῆ τῆ βαφῆ κεκυκλωμένη. ἡ
 δέ ἵππος, Θετταλικὴ μὲν πᾶσα, καὶ τῶν εκείθεν
 πεδίων τὸ ελεύθερον βλέπουσα· τὸν γὰρ χαλινὸν
 ὅσα μὲν δεσπότιν ἠνεῖτο, διαπλύουσα καὶ θαμὰ
 131 προσαφρίζουσα, ὡς δέ τὸν νοῦν ὑψηλούμενον τοῦ
 ἀναβάτου φέρειν ἠνείχετο· φαλάροις δέ καὶ προμετ-
 ωπιδίοις ἀργυροῖς καὶ έπιχρῦσοις έξησκημένη,
 καθάπερ ἀγώνισμα τῶν έφήβων τοῦτα¹ πεποικημέ-
 νων. ἀλλὰ τούτους, ὃ Κνήμων, τοιούτους ὄντας,

¹ Κ. πεποικημένον.

οὕτως ὑπερεΐδε καὶ παρέδραμεν ἢ τῶν παρόντων
 ὄψις, καὶ πρὸς τὸν ἵππαρχον (ἦν δὲ τὸ μέλημα τὸ
 ἐμὸν Θεαγένης) ἅπας ἐπέστρεψεν, ὥστε ¹ ἔδοξας
 ἂν ὑπ' ἀστραπῆς τὸ φαινόμενον πρότερον ἅπαν
 ἠμαυρῶσθαι· τοσοῦτον ἡμᾶς ὄφθεις κατέλαμψεν,
 ἵππευς μὲν καὶ αὐτὸς καὶ ὀπλίτης τυγχάνων, καὶ
 δόρυ μελίαν χαλκόςτομον ἐπισειῶν· τὸ δὲ κράνος
 οὐχ ὑπελθὼν, ἀλλ' ἀπὸ γυμνῆς τῆς κεφαλῆς πομ-
 πεύων, φοινικοβαφῆ χλαμύδα καθειμένος, ἥς τὰ
 μὲν ἄλλα χρυσὸς ἐποίκιλλε, τοὺς Λαπίδας ἐπὶ
 τοὺς Κενταύρους ὀπλίζων, ἢ περόνη δὲ Ἀθηναῖαν
 ἠλεκτρίνην ἔστρεφε, τὴν Γοργοῦς κεφαλὴν εἰς θώρακα
 προασπίζουσαν. προσέβαλλε δέ τι χάριτος τοῖς
 γιγνομένοις, καὶ ἀνέμου λιγεῖα ῥιπή· μείλιχον γὰρ
 ἐπέπνει, τὴν μὲν κόμην ἠρέμα κατὰ τοῦ αὐχένος
 διαξαίνουσα, καὶ τοῦ μετώπου τοὺς βοσφύχους
 παραστέλλουσα, τῆς δὲ χλαμύδος τὰς ἄκρας τοῖς ¹³²
 νώτοις τοῦ ἵππου καὶ μηροῖς ἐπιβάλλουσα. εἶπες
 ἂν καὶ τὸν ἵππον αὐτὸν συνιέναι τῆς ὠραιότητος
 τοῦ δεσπότη, καὶ, ὡς καλὸν, κάλλιστον φέρειν
 τὸν ἠνιόχον αἰσθάνεσθαι· οὕτω τὸν αὐχένα κυμαί-
 νων, καὶ εἰς ὀρθὸν οὖς τὴν κεφαλὴν ἐγείρων, καὶ
 σοβαρὰν τὴν ὄφρυν κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπιδινεύων,
 ἔφερε τε καὶ ἐφέρετο γαυρούμενος, εὐήνιά τε προ-
 ποδίζων, καὶ ἐφ' ἐκάτερον ὤμον ἑαυτὸν ἐν μέρει

¹ Κ. ἔδοξεν ἂν.

ταλαντεύων, ἄκραν τε τὴν ὄπλιν τῇ γῆ λεπτὸν ἐπιπροτῶν, εἰς γαλινὸν κίνημα τὸ βῦμα κατεῤῥύθμιζεν. ἐξέπλιπτε μὲν δὴ καὶ πάντας τὰ ὀρώμενα, καὶ τὴν νικητήριον ἀνδρείας τε καὶ κάλλους ψῆφον τῷ νεανίᾳ πάντες ἀπένεμον· ἤδη δὲ ὅσαι δημῶδεις γυναῖκες, καὶ τὸ τῆς ψυχῆς πάθος ἐγκρατεία κρύπτειν ἀδύνατοι, μήλοισ τε καὶ ἄνθεσιν ἔβαλλον, εὐμένειαν ἀπ' αὐτοῦ τινα, ὡς ἐδόκουν, ἐφελκόμεναι· κρίσις γὰρ αὕτη μία παρὰ πᾶσιν ἐκρατύνετο, μὴ ἂν φανῆναί τι κατ' ἀνθρώπους, ὃ ¹ τὸ Θεαγένους ὑπερβάλλοιτο κάλλος.

δ'. Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς

(Ὀμηρος ἂν εἶπεν). ἐπεὶ δὲ τοῦ νεῶ τῆς Ἀρτέμιδος ἐξήλασεν ἡ καλὴ καὶ σοφὴ Χαρίκλεια, τότε, 133 ὅτι καὶ Θεαγένην ἠτληθῆναι ποτε δυνατόν, ἐγνωμεν· ἀλλ' ἠτληθῆναι τοσοῦτον, ὅσον ἀκραιφνὲς γυναικεῖον κάλλος τοῦ πρώτου παρ' ἀνδράσιν ἐπαγωγότερον. ἤγετο μὲν γὰρ ἐφ' ἄρμαμάξις ἀπὸ συνωρίδος λευκῆς βοῶν ὀχουμένη χιτῶνα δὲ ² ἀλουργῆ ποδήρη χρυσαῖς ἀκλίσι κατάπαστον ἠμφίεστο· ζώνην δὲ ἐπεβέβλητο τοῖς στέρνοι, ἣν ὁ τεχνησάμενος, εἰς ἐκείνην τὸ πᾶν τῆς ἑαυτοῦ τέχνης κατέκλεισεν, οὔτε πρότερόν τι τοιοῦτον χαλκευσάμενος, οὔτε αὖθις δυνησόμενος. δυοῖν γὰρ δρακόντοιν τὰ μὲν οὐραῖα κατὰ τῶν μεταφρένων ἐδέσμευε, τοὺς δὲ αὐ-

¹ Κ. τὸ Θεαγένους ὑπερβάλλοι τὸ κάλλος. ² ἀλουργόν.

χένας ὑπὸ τοὺς μαζοὺς παραμείψας, καὶ εἰς βρόχον
 σκολιὸν διαπλέξας, καὶ τὰς κεφαλὰς διολισθῆσαι
 τοῦ βρόχου συγχωρήσας, ὡς περίτλωμα τοῦ δεσμοῦ
 κατὰ πλευρὰν ἑκατέραν ἀπηώρησεν. εἶπες ἂν τοὺς
 ὄφεις οὐ δοκεῖν ἔρπειν, ἀλλ' ἔρπειν, οὐχ ὑπὸ βλο-
 συρῶ καὶ ἀπηνεῖ τῷ βλέμματι φοβερούς, ἀλλ'
 ὑγρῶ κώματι διαρρέομένους, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ κατὰ
 τὰ στέρνα τῆς κόρης ἡμέρου κατευναζομένους. οἱ δὲ
 ἦσαν τὴν μὲν ὕλην χρυσοῖ, τὴν δὲ χροιάν κυάνεοι.
 ὁ γὰρ χρυσὸς ὑπὸ τῆς τέχνης ἐμελαίνεται, ἵνα τὸ ¹³⁴
 τραχὺ καὶ μεταβάλλον τῆς φολίδος, τῷ ξανθῷ
 τὸ μέλαν ¹ συγκραθὲν ἐπιδείξῃται. τοιαύτη μὲν
 ἡ ζώνη τῆς κόρης. ἡ κόμη δὲ, οὔτε πάντη διάπλο-
 κος, οὔτε ἀσύνδετος· ἀλλ' ἡ μὲν πολλὴ καὶ ὑπαυ-
 χένιος, ὡμοῖς τε καὶ νώτοις ² ὑπεκύμαινε, τὴν δὲ
 ἀπὸ κορυφῆς ³ καὶ τοῦ μετώπου δάφνης ἀπαλοῖ
 κλώνες ἔστρεφον, ῥοδοειδῆ τε καὶ ἠλιῶσαν διαδέον-
 τες, καὶ σοβεῖν ταῖς αὔραις ἔξω τοῦ πρέποντος οὐκ
 ἐφιέντες. ἔφερε δὲ τῇ λαιῶ μὲν τόξον ἐπίχρυσον,
 ὑπὲρ ὧμον τὸν δεξιὸν τῆς φαρέτρας ἀπηρητημένης,
⁴ θατέρα δὲ λαμπάδιον ἡμμένον· καὶ οὕτως ἔχου-
 σα, πλεον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σέλας ἢ τῶν δάδων
 ἀπηνύγασεν. Οὗτοι ἐκεῖνοι Χαρίκλεια καὶ Θεαγέ-
 νης, ἀνεβόησεν ὁ Κνήμων. Καὶ ποῦ γῆς οὗτοι, δείκνυε,

¹ Κ. εἰσκραθὲν. ² ὑπεκύμαινε. ³ καὶ ἀπὸ μετώπου. ⁴ τῇ
 θατέρα.

πρὸς Θεῶν ¹ ἱκετεύω, ὁ Καλάσιρις, ὁρᾶσθαι αὐ-
 τούς τῶ Κνήμωνι προσδοκήσας. ὁ δὲ, ³ Ω πάτερ,
 θεωρεῖν αὐτοὺς καὶ ἀπόνητας ᾤθηθην· οὕτως ἐναργῶς
 τε ² καὶ οἴους οἶδα ἰδὼν ἢ παρὰ σοῦ διήγησις ὑπὸ
 ἔδειξεν. Οὐκ οἶδα, εἶπεν, εἰ τοιούτους εἶδες, οἴους
 αὐτοὺς κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἢ Ἑλλάς τε καὶ ὁ
¹³⁵ ἥλιος ἐθεάσατο, οὕτω μὲν περιβλέπλους, οὕτω δὲ
 εὐδαιμονιζομένους, καὶ τὴν μὲν, ἀνδράσι, τὸν δὲ,
 γυναιξίν εὐχὴν γιγνομένους· τὴν γὰρ πρὸς θάτερον
 αὐτῶν συζυγίαν, ἴσα καὶ ἀθανασίαν ἦγον, πλὴν
 ὅσον τὸν μὲν νεανίαν οἱ ἐγχώριοι, τὴν κόρην δὲ οἱ
 Θετταλοὶ πλέον ἐθαύμαζον, ὁ πρῶτον ἐβλεπων
 ἐκάτεροι, μᾶλλον ἀγάμενοι· ξένη γὰρ ὄψις τῆς
 συνήθους ἐτοιμότερον εἰς ἐκπληξιν. ἀλλ' ὦ τῆς
 ἡδέας ἀπάτης, ὦ τῆς γλυκείας οἰήσεως, ὅπως
 με ἀνεπλήρωσας, ὁρᾶν τοὺς φιλτάτους καὶ δεικνύ-
 ναι προσδοκηθεῖς, ὦ Κνήμων. σὺ δέ με καὶ παν-
 τάσασιν ἔοικας ἐξαπατᾶν· ἦξιεν γὰρ αὐτοὺς ὅσον
 οὐδέπω καὶ φανήσεσθαι παρὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ λό-
 γου διεγγυώμενος, κατὰ τούτοις καὶ μισθὸν τὴν
 κατ' αὐτοὺς ὑφήγησιν αἰτήσας, ἐσπέρας οὔσης ἡδὴ
 καὶ νυκτὸς, οὐδαμοῦ δεικνύναι παρόνητας ἔχεις. καὶ
 ὅς, Θάρσει, ἔφη, καὶ θυμὸν ἔχε ἀγαθόν, ὡς ἐκείνων
 ἀληθῶς ἠξόντων. νῦν δὲ ἴσως τι κώλυμα γέγονε,
 καὶ βράδιον ἢ κατὰ τὰ συγκείμενα ἀφικνοῦνται. καὶ

¹ Κ. ἱκετεύων. ² καὶ οὐκ οἶδα.

ἄλλως οὐδ' ἂν παρόντας ἔδειξα, μὴ τὸ πᾶν τοῦ
 μισθοῦ κομισάμενος· ὥστε εἰ σπεύδεις τὴν θεάν,
 πλήρου τὴν ἐπαγγελίαν, καὶ εἰς τέλος ἄγε τὴν 136
 διήγησιν. Ἐγὼ μὲν, εἶπεν, ἄλλως τε ὀκνῶ τὸ
 πρᾶγμα, πρὸς ὑπόμνησίν με τῶν λυπούντων ἄγον,
 καὶ σὲ ἀποκναίειν ᾤηθην, ἀδολεσχία τοσαύτη προ-
 σκορῆ γεγενημένον. ἔπει δὲ φιλήκοός τις ¹ εἶναί μοι
 φαίνη, καὶ καλῶν ἀκουσμάτων ἀκόρεστος, φέρε,
 ὅθεν ἐξέβην, τὸν λόγον εἰσβάλωμεν, ἀφάμενοί τε
 λύχνον πρότερον, καὶ τὰ κοιτᾶτα τοῖς νυχίοις θεοῖς
 ἐπισπείσαντες, ὡς ἂν τῶν εἰωθότων τετελεσμέ-
 νῶν, ἐννυκτερεύειν ἡμῖν ἐπ' ἀδείας τοῖς διηγήμασιν
 ἐγγίγνοιτο.

ε΄. Ταῦτα εἶπε, καὶ λύχνος τε ἡμμένος εἰσεφέ-
 ρετο, θεραπεαινίδι τοῦτο τοῦ πρεσβύτου προστά-
 ξαντος, καὶ τὴν σπονδὴν ² ἐπέχεεν, ἄλλους τε τῶν
 θεῶν, καὶ τὸν Ἑρμῆν ἐπὶ πᾶσιν ἐπικαλούμενος·
 εὐδνειρόν τε ἤτει τὴν νύκτα, καὶ φανῆναι αὐτῷ τοὺς
 φιλτάτους κατὰ γοῦν τὸν ὕπνον ἰκέτευσεν. καὶ τούτων
 τετελεσμένων, Ἐπειδὴ τοίνυν ἔφη, ᾧ Κνήμων, τὸ
 μνῆμα τοῦ Νεοπολέμου ³ περιεσλοιχίσαστο ἢ πομπή,
 καὶ τρίτον οἱ ἔφηβοι τὴν ἵππον περιήλασαν,
 ὠλόλυξαν μὲν αἱ γυναῖκες, ἠλάλαξαν δὲ οἱ ἄνδρες.
 τότε ὡσπερ ὑφ' ἐνὶ συνθήματι, βόες, ἄρνες, αἰ-
 γες, ἱερεῦόντο, καθάπερ μιᾷ χειρὶ πᾶσι τῆς σφαγῆς

¹ κ. εἶναι φαίνη. ² ἀπέχεεν. ³ περιεσλοιχίσαστο.

137 ἔπεινε χθείσης· βωμόν τε παμμεγέθη σχίζαις μυ-
 ρίαις φορλώσαντες, καὶ τὰ νενομισμένα τῶν ἱερέων
 ἄκρα πάντα ἐπιθένης, κατάρχειν τῆς σπονδῆς
 τὸν ἱερέα τοῦ Πυθίου καὶ τὸν βωμόν ἀνάπτειν
 ἠξίου. ὁ δὲ Χαρικλῆς τὴν μὲν σπονδὴν αὐτῷ προ-
 σήκειν ἔλεγε, τὸν βωμόν δὲ ὁ τῆς θεωρίας ἄρχων
 ἀπέλετο, παρὰ τῆς ζακόρου τὴν δᾶδα κομισάμενος·
 τοῦτο γὰρ ἔθος ὁ πάτριος γιγνώσκει νόμος. ταῦτα
 εἶπε, καὶ ὁ μὲν ἔσπενδε, τὸ πῦρ δὲ Θεαγένης
 ἐλάμβανεν· ὅτε, ὧ φίλε Κνήμων, καὶ ὅτι θεῖον ἡ
 ψυχὴ καὶ συγγενὲς ἀνώθεν, τοῖς ἔργοις ἐπιπλού-
 μεθα. ὁμοῦ τε γὰρ ἀλλήλους¹ ἐώρων οἱ νέοι καὶ
 ἦρων, ὥσπερ τῆς ψυχῆς ἐκ πρώτης ἐνλεύξεως τὸ
 ὅμοιον ἐπιγνούσης, καὶ πρὸς τὸ κατ' ἀξίαν οἰκεῖον
 προσδραμούσης. πρῶτον μὲν γὰρ ἀθρόον τι καὶ
 ἐπιπομένον ἔστησαν, καὶ τὴν δᾶδα ὀλκότερον ἢ μὲν
 ἐνεχείριζεν, ὁ δὲ ὑπεδέχετο, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς
 ἀτενεῖς ἐπὶ πολὺ κατ' ἀλλήλων πήξαντες, ὥσπερ
 εἰ που γνωρίζοντες ἢ ἰδόντες πρότερον, ταῖς μνή-
 μαις ἀναπεμπάζοντες· εἶτα ἐμειδίασαν βραχύ τι
 καὶ κλεπτόμενον, καὶ μόνῃ τῇ διαχύσει τοῦ βλέμ-
 ματος ἐλεγχόμενον· ἔπειτα ὥσπερ καταιδισθέν-

138 τες τὸ γεγονὸς, ἐπυρρίασαν καὶ αὖθις, τοῦ πά-
 θους (οἶμαι) καὶ τὴν καρδίαν ἐπιδραμόντος,
 ὠχρίασαν· καὶ ἀπλῶς, μυρίον εἶδος ἐν ὀλίγῳ τῷ

¹ Κ. ἐώρων, ὥσπερ τῆς ψυχῆς.

χρόνω τὰς ὄψεις ἀμφοῖν ἐπεωλανήθη, καὶ μεταβολὴ παντοῖα χροιάς τε καὶ βλέμματος, τῆς ψυχῆς τὸν σάλον κατηγοροῦσα. ταῦτα δὲ τοὺς μὲν πολλοὺς, ὡς εἰκὸς, ἐλάνθανεν, ἄλλον πρὸς ἄλλην χρείαν τε καὶ διάνοιαν ὄντας· ἐλάνθανε δὲ καὶ τὸν Χαρικλέα, τὴν πάτριον εὐχὴν καὶ ἐπίκλησιν καλαγγέλλοντα. ἐγὼ δὲ πρὸς μίαν τὴν παρατήρησιν τῶν νέων ἠσυχολούμην, ἐξ ἐκείνου, Κνήμων, ἐξ οὗπερ ὁ χρησμὸς ἐπὶ Θεαγένει θυομένῳ κατὰ τὸν νεῶν ἦδετο, πρὸς ὑπόνοιαν τῶν ἐσομένων ἀπὸ τῶν ὀνομάτων κεκινήμενος.¹ ἄλλο δὲ ἀκριβῶς οὐδὲν ἔτι τῶν ἐξῆς χρησθέντων συνέβαλον.

5. Ἐπεὶ δὲ ὄψε ποτε, καὶ ὥσπερ βιαίως τῆς κόρης ἀποσπώμενος, ὁ Θεαγένης ὑπέθηκε τε τὸ λαμπαδῖον, καὶ τὸν βωμὸν² ἀνῆψε, λέλυτο μὲν ἢ πομπῇ, πρὸς εὐωχίαν τῶν Θετταλῶν τραπέντων, ὁ δὲ ἄλλος δῆμος ἐπ' οἶκον τὸν ἴδιον ἕκαστος ἀνεχώρησεν. ἡ Χαρίκλεια δὲ ἐφεσθρίδα λευκὴν ἐπιβαλομένη, σὺν ὀλίγοις τοῖς συνήθεσιν ἐπὶ τὴν ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ νεῶ καταγωγὴν ὤρμησεν· οὐδὲ γὰρ ὥκει σὺν τῷ νομιζομένῳ πατρὶ, τῆς ἀγιστείας¹³⁹ ἐνεκα³ παντοῖως ἑαυτὴν χωρίζουσα. περιεργότερος τοίνυν, ἐξ ὧν ἠκηκόειν τε καὶ ἐωράκειν, γεγωνῶς, ἐνλυγχάνῳ τῷ Χαρικλεῖ, τοῦτο σπουδάσας. καὶ ὅς, Εἶδες, ἠρώτα, τὸ ἀγλαΐσμα τὸ ἐμόν τε καὶ

¹ κ. ἀλλ' οὐδὲ ἀκριβῶς οὐδέν. ² ἀνῆψεν, ἐλέλυτο. ³ παντοῖας.

Δελφῶν Χαρίκλειαν; Οὐ νῦν πρῶτον, ἔφην, ἀλλὰ καὶ πρότερον πολλάκις, ὅσαίς δὴ μοι κατὰ τὸν νεῶν ἐνέτυχεν, οὐχ ὡς ἂν τις ἐκ παρόδου, τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον, ἀλλὰ καὶ¹ συνέθυσεν οὐκ ὀλιγάκις, καὶ περὶ θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων εἴ τί ποτε διαπορήσειεν, ἠρώτησέ τε καὶ ἔμαθε. τί οὖν δὴ σοι τὰ νῦν ἔδοξεν, ² ὦ ἄγαθέ; ἄρά τινα τῇ πομπῇ κόσμον ἤνευκεν; Εὐφήμεσον, εἶπον, ὦ Χαρίκλεις, ὥσπερ καὶ τὴν σελήνην εἰ διαπρέπει τῶν ἄλλων, ἠρώτας, ἀστέρων. Καὶ μὴν ἐπήνουν τινές, εἶπε, καὶ τὸν Θετταλὸν νεανίσκον. Τὰ δεύτερα, ἦν δ' ἐγὼ, καὶ τρίτα νέμοντες, τὴν δὲ κορωνίδα τῆς πομπῆς καὶ ὄφθαλμὸν ἀληθῶς τὴν σὴν θυγατέρα γνωρίζοντες. ἤδετο τούτοις ὁ Χαρικλῆς (καὶ μοι ὁ σκοπὸς ἐκ τῶν ἀληθῶν ἠνύετο, θαρσεῖν μοι τὸν ἄνδρα βουλομένῳ πανθόως), καὶ μειδιάσας, Πορεύομαι³ οὖν ἔπειτ' αὐτήν, ἔλεγεν· εἰ δέ σοι φίλον, συμπροθυμήθητι, καὶ, μὴ τι πρὸς τῆς ὀχληκῆς ἀηδίας ἐπιτέτριπται, συνεπίσκεψαι. χαίρων μὲν ἔπένευον, ἐνεδεικύμην δὲ ὡς ἀσχολίας ἄλλης πρόουργαιότερον τίθεμαι τὸ κατ' αὐτόν.

ζ'. Ἐπειδὴ δὲ παρεγενόμεθα οὐ κατήγετο, καταλαμβάνομεν εἰσελθόντες ἐπὶ τῆς εὐνῆς ἀλύουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῷ ἔρωτι διαβρόχους. καὶ περὶ δὴ τὸν πατέρα τὰ εἰωθότα περιεπλήξατο, πυνθανο-

¹ Κ. συνέθυσεν. ² ὦ ἀγαθέ. ³ νῦν.

μένω τί πεπόνθοι, τῆς κεφαλῆς ἀλγῆμα διοχλεῖν
 ἔλεγεν, ἡδέως τε ἀν ἡρεμεῖν, εἴ τις ἐπιτρέποι.
 πρὸς ταῦτα διαταραχθεὶς ὁ Χαρικλῆς, ὑπεξήει
 τε τοῦ θαλάμου σὺν ἡμῖν, ἡσυχίαν ταῖς θεραπα-
 ναῖς ἐπιτάξας, προελθὼν τε τῆς οἰκίας, Τί ἄρα
 τοῦτο, ἔλεγεν, ὦ γαθὲ Καλάσιρι; τίς ἢ προσπε-
 σοῦσα τῷ θυγατρίῳ μαλακία; Μὴ θαύμαζε, εἶ-
 πον, εἰ τοσοῦτοις ἐμπομπεύσασα δήμοις, ὀφθαλ-
 μὸν τινα βάσκανον ἐπεσπάσατο. γελάσας οὖν
 εἰρωνικὸν, Καὶ σὺ γὰρ εἶπεν, ὡς ὁ πολὺς ὄχλος,
 εἶναί τινα βασκανίαν ἐπίστυσας; Εἶπεν τι καὶ
 ἄλλο τῶν ἀληθῶν, ἔφην ἔχει γὰρ οὕτως. ὁ περι-
 κεχυμένος ἡμῖν οὗτος ἀὴρ δι' ὀφθαλμῶν τε καὶ
 ῥινῶν καὶ ἀσθματος καὶ τῶν ἄλλων πόρων εἰς τὰ ¹⁴¹
 βάθη διεικνούμενος, καὶ τῶν ἔξωθεν ποιότητων
 συνεισφερόμενος, οἷος ἀν εἰσρεύσῃ, τοιοῦτο καὶ τοῖς
 δεξαμένοις πάθος ἐγκατέσπειρεν. ὥστε ὁπότεν
 σὺν φθόνῳ τις ἴδοι τὰ καλὰ, τὸ περιέχον τε δυσμε-
 νοῦς ποιότητος ἐπέπλησε, καὶ τὸ παρ' ἐαυτοῦ πνεῦ-
 μα πικρίας ἀνάμεστον εἰς τὸν πλησίον διερρίπισε.
 τὸ δὲ, ἅτε λεπτομερὲς, ἄχρις ἐπ' ὀστέα καὶ μυε-
 λούς αὐτοὺς εἰσδύεται· καὶ νόσος ἐγένετο πολλοῖς
 ὁ φθόνος, οἰκειὸν ὄνομα ¹ βασκανίαν ἐπιδεξάμενος.
 ἤδη δὲ κἀκεῖνα σκόπησον, ὦ Χαρίκλεις, ὅσοι μὲν
 ὀφθαλμίας, ὅσοι δὲ τῆς ἐκ λοιμῶν κατασπάσεως

¹ Κ. βασκανίας.

ἀνεπλήσθησαν, ¹ θιγόντες μὲν οὐδαμῶς τῶν καμνόντων, ἀλλ' οὐδὲ εὐνῆς, ἀλλ' οὐδὲ τραπέζης τῆς αὐτῆς μετασχόντες, αἴρος δὲ μόνου ταύτου κοινωνήσαντες. τεκμηριούτω δέ σοι τὸν λόγον, εἴπωρ ἄλλο τι, καὶ ἡ τῶν ἐρώτων γένεσις, οἷς τὰ ὄρώμενα τὴν ἀρχὴν ἐνδίδωσι, καὶ οἶον ὑπὴνεμα διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ πάθη ταῖς ψυχαῖς εἰσποξεύονται. καὶ μάλα γε εἰκότως. τῶν γὰρ ἐν ἡμῖν πόρων τε καὶ αἰσθήσεων, πολυκίνητον τε καὶ θερμότατον οὔσα ἡ ὄψις, ¹⁴² δεκτικωτέρα πρὸς τὰς ἀπορροίας γίγνεται, τῶ κατ' αὐτὴν ἐμπύρω πνεύματι τὰς μελαβάσεις τῶν ἐρώτων ἐπισπώμενη.

ἦ. Εἰ δὲ χρή σοι καὶ παραδείγματος ἕνεκα, λόγον τινὰ φυσικώτερον παραθέσθαι, βίβλοις δὲ ἱεραῖς ταῖς περὶ ζώων ἀνάγραφω, ὁ Χαραδριὸς τοὺς ἰκτεριῶνας ἰᾶται. καὶ ὁ τοῦτο πάσχων, εἰ τῶ ὀρνέῳ προσβλέπωι, ² τόδε φεύγει καὶ ἀποσπρέφεται, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιμῦσαν, οὐ φθοροῦν, ὡς οἶονταί τινες, τῆς ὠφελείας, ἀλλ' ὅτι θεώμενος, ἔλκειν καὶ μετασπᾶν εἰς ἑαυτὸν ὥσπερ ρεῦμα πέφυκε τὸ πάθος· καὶ διὰ τοῦτο ἐκκλίνει καθάπερ τρώσιν τὴν ὄρασιν. καὶ ὄφρων δὲ ὁ καλούμενος βασιλίσκος, ὅτι καὶ πνεύματι μόνῳ καὶ βλέμματι πᾶν ἀφαιρᾷ καὶ λυμαίνεται τὸ ὑποπίπτον, ἴσως ἀκήκοας. εἰ δέ τινες καὶ τοὺς φιλάτους, καὶ οἷς

¹ Κ. θιγόντες. ² τὸ δὲ.

εὔνοι τυγχάνουσι, καταβασκαίνουσιν, οὐ χρὴ θαυμάζειν· φύσει γὰρ φθονερώς ἔχοντες, οὐχ ὁ βούλονται δρῶσιν, ἀλλ' ὁ πεφύκασιν.

Δ'. Πρὸς ταῦτα μικρὸν ἐπιστήσας, τὸ μὲν ἀπόρημα, ἔφη, σοφώτατα καὶ πιστικώτατα διέλυσας, ¹ εἴθε δὲ καὶ αὐτὴ πόθου ποτὲ καὶ ἔρωτος αἰσθοίτο· τότε ἂν ὑγιαίνειν αὐτὴν, οὐ νοσεῖν ὑπὸ- 143 ἔλαβον. οἶσθα, ὡς ἐπὶ τοῦτό σε καὶ παρεκάλεσα. νῦν δὲ οὐδὲν ² δέος μὴ τοῦτο πέπονθεν ἢ μισόλεκτρος καὶ ἀνέραστος, ἀλλὰ βασκανίαν ἔοικε τῷ ὄντι νοσεῖν· καὶ δῆλον ὡς καὶ ταύτην διαλύσαι βουλήσῃ, φίλος τε ὢν, καὶ τὰ πάντα σοφός. ἐπηγγελλόμεν ἔϊ τι πάσχουσιν αἰσθοίμην, εἰς δύναμιν βοηθήσειν.

1. Καὶ περὶ τούτων ἔτι διασκοπούμενοις ἡμῖν, ἐφίσταται τις ἐσπουδασμένως, καὶ, ³ ὦ γὰθοι, φησὶν, ὑμεῖς δὲ ὥσπερ ἐπὶ μάχην ἢ πόλεμον, ἀλλ' οὐκ εὐωχίαν κληθέντες, οὕτω μέλλετε· ἢ παρασκευάζει μὲν ὁ κάλλιστος Θεαγένης, ἐποπτεύει δὲ ὁ μέγιστος ἡρώων Νεοπτόλεμος. δεῦρ' ἴτε, μήτε εἰς ἐσπέραν τὸ συμπόσιον παρέλκετε, μόνοι τῶν πάντων ἀπολειπόμενοι. ³ προσκύψας οὖν μοι πρὸς τὸ οὖς ὁ Χαρικλῆς, Οὔτος, ἔφη, τὴν ἀπὸ ξύλου κλῆσιν ἠκει φέρων· ὡς λίαν ἀπροσδιόνυσος, καὶ ταῦτα ὑποβεβρεγμένος. ἀλλ' ἴωμεν, ὡς δέος μὴ καὶ πλι-

¹ Κ. εἴτε. ² δέος εἰ μὴ. ³ προκύψας.

γὰς ἡμῖν ἐμφορήσῃ τελευτῶν. Σὺ μὲν παίζεις ἴωμεν
 δ' οὖν, ἔφην. ἔπει δὲ ἐπέστημεν, ἑαυτοῦ πλησίον
 144 τὸν Χαρικλέα κατέκλινεν ὁ Θεαγένης· ἔνεμε δὲ ἄρα
 τι κάμοι τιμῆς τοῦ Χαρικλέους ἕνεκα. τὰ μὲν οὖν
 ἄλλα τῆς εὐωχίας τί ἂν λέγων ἐνοχλοῖην, τοὺς
 παρθενικούς χορούς, τὰς αὐλητρίδας, τὴν ἐνόωλιον
 τῶν ἐφήβων καὶ πυρρῖχιον ὄρχισιν, τ' ἄλλα οἷς τὸ
 πολυτελές τῶν ἐδεσμάτων ὁ Θεαγένης διήτησεν,
 εὐόμιλόν τε καὶ ποτιμώτερον τὸ συμπόσιον ἀπερ-
 γαζόμενος· ἀλλ' ἂ δὴ μάλιστα σοί τε ἀκούειν ἀναγ-
 καῖον, ἐμοί τε λέγειν ἥδιον, ἐκεῖνα ἦν. ὁ Θεαγένης
 1 ἐνεδείκνυτο μὲν ἰλαρὸς εἶναι, καὶ φιλοφρονεῖσθαι
 τοὺς παρόντας ἐβιάζετο, ἠλίσκετο δὲ πρὸς ἐμοῦ
 τὴν διάνοιαν ὅσοι φέροιο, νῦν μὲν τὸ ὄμμα ἠνε-
 μωμένος, νῦν δὲ βύθιον τι καὶ ἀπροφάσιστον ἐπι-
 στένων, καὶ ἄρτι μὲν κατηφής τε καὶ ὥσπερ ἐπ'
 ἐννοίας, ἄρτι δὲ ἀθρόον ἐπὶ τὸ φαιδρότερον ἑαυτὸν
 μεταπλάττων, ὥσπερ ἐν συναισθήσει γιγνόμενος,
 καὶ ἑαυτὸν ἀνακαλούμενος, καὶ πρὸς πᾶσαν μετα-
 βολὴν ῥαδίως ὑποφερόμενος. διάνοια γὰρ ἐρῶντος,
 ὁμοίον τι καὶ μεθύοντος, εὐτρεπλόν τε καὶ οὐδε-
 μίαν ἔδραν ἀνεχόμενον, ἅτε τῆς ψυχῆς ἀμφοτέροις
 145 ἐφ' ὑγροῦ του πάθους σαλευούσης· διὸ καὶ πρὸς
 μέθην ὁ ἐρῶν, καὶ πρὸς τὸ ἐραῖν ὁ μεθύων ἐπίφορος.

1α. Ὡς δὲ καὶ χάσμις ἀδημονούσης ἀνάπλευσ

1 κ ἀνεδείκνυτο.

ἐφαίνετο, τότε δὴ καὶ τοῖς ἄλλοις τῶν παρόντων
 κατάδηλος ἦν οὐχ ὑγιαίνων ὥστε καὶ τὸν Χαρικλέα,
¹ καθεωρακότα δὴ τὸ ἀνώμαλον, ἠσυχῆ πρὸς με
 εἰπεῖν, Καὶ τοῦτον βάσκανος εἶδεν ὀφθαλμὸς καὶ
 ταυτόν μοι δοκεῖ πεπονημέναι τῇ Χαρικλείᾳ. Ταυ-
 τὸν, ἔφην ἐγὼ, νῆ τὴν Ἴσιν, ὀρθῶς τε καὶ οὐκ ἀπει-
 κώτως, εἴπωρ καὶ ἐν τῇ πομπῇ μετ' ἐκείνην δι-
 ἐπρεπε. ταῦτα μὲν ἡμεῖς. ἐπεὶ δὲ τὰς κύλικας εἶδει
 περιάγεσθαι, προέωινεν ὁ Θεαγένης, καὶ ἄκων,
 ἐκάστω φιλοτησίαν. ὡς δὲ εἰς ἐμὲ περιῆλθεν, Ἐχω
 τὴν φιλοφρόνησιν, εἰπόντος, ὑποδεξαμένου δὲ οὐδα-
 μῶς, ὄξύ τε καὶ διάπυρον ἐνεῖδεν, ὑπερορᾶσθαι
 προσδοκήσας. συνεῖς οὖν ὁ Χαρικλῆς, Οἴνου, καὶ
 ἐδεσμάτων, εἶπε, τῶν ² ἐμψυχωμένων ἀπέχεται.
 τοῦ δὲ, τὴν αἰτίαν ἐρομένου, Μεμφίτης ἐστίν, εἶπεν,
 Αἰγύπτιος, καὶ προφήτης τῆς Ἰσιδος. ὁ δὲ Θεα-
 γένης, ὡς τὸν Αἰγύπτιον καὶ τὸν προφήτην ἤκου-
 σεν, ἠδονῆς τε ἀθρόον ἐνεπλήσθη, καὶ, ὥσπερ οἱ
 θησαυρῶ τινι προστυχόντες, ὀρθώσας ἑαυτὸν, ὑδωρ ¹⁴⁶
 τε αἰτήσας, καὶ πιών, ³ Ω σοφώτατε, εἶπεν, ἀλλὰ
 σύ γε, ταύτην δέχου τὴν φιλοτησίαν, ἢ ἀπὸ τῶν
 ἠδίστων σοι προέπιον· καὶ φιλίαν ἢδε ἡμῖν ἢ τρά-
 πεζα σπενδέσθω. Ἐσπέισθω, ἔφην, καλὲ Θεά-
 γενες, ἐμοὶ καὶ πάλαι οὔσα πρὸς σέ· καὶ ὑποδεξά-
 μενος ἔπιον. καὶ τότε μὲν εἰς ταῦτα ἔληξε τὸ

¹ κ. καθεωρακότα ἀλλ' ἢ τό, ² ἐμψυχομένων.

συμπόσιον. καὶ ἀπηλλαττόμεθα ἐπὶ οἶκον τὸν ἴδιον
 ἕκαστος, πολλά με τοῦ Θεαγένους καὶ θερμότερα
 ἢ κατὰ τὴν προϋπάρχουσαν γνώσιν κατασπασα-
 μένου. ἐπεὶ δὲ ἦλθον οὗ κατηγόμενην, αὐτῶνος τὰ
 πρῶτα διήγον. ἐπὶ τῆς εὐνῆς, ἀνω καὶ κάτω τὴν
 περὶ τῶν νέων φροντίδα στρέφω, καὶ τοῦ χρησμοῦ
 τὰ τελευταῖα τί ἄρα βούλοιο ἀνιχνεύων. ἦδη δὲ
 μεσούσης τῆς νυκτὸς ὄρω τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἀρ-
 τεμιν, ὡς ᾠμν (εἶγε ᾠμν, ἀλλὰ μὴ ἀληθῶς
 ἐώρων). καὶ ὁ μὲν τὸν Θεαγένην, ἡ δὲ τὴν Χαρί-
 κλειαν ἐνεχείριζεν. ὀνομασί τέ με προσκαλοῦντες,
 Ὄρα σοι, ἔλεγον, εἰς τὴν ἐνεγκοῦσαν ἐπανήκειν.
 οὕτω γὰρ ὁ μοιρῶν ὑπαγορεύει θεσμός. αὐτός τε
 147 οὖν ἔξιθι, καὶ τοῦσδε ὑποδεξάμενος ἄγε συνεμ-
 πόρους, ¹ ἴσα καὶ παισὶ ποιοῦμενος, καὶ παρά-
 πεμψε ἀπὸ τῆς Αἰγυπτίων ² ὄψαι τε καὶ ὄπως
 τοῖς θεοῖς φίλον.

1β. Ταῦτα εἰπόντες, οἱ μὲν ἀπεχώρησαν, ὅτι
 μὴ ὄναρ ἦν ἡ ὄψις ἀλλ' ὑπαρ, ἐνδειξάμενοι. ἐγὼ
 δὲ τὰ μὲν ἄλλα συνίην ὡς ἐωράκειν· εἰς τίνας δὲ
 ἀνθρώπους, ἢ εἰς τίνα γῆν παραπέμπεσθαι τοὺς
 νέους τοῖς θεοῖς φίλον, ἠπόρουν. καὶ ὁ Κνήμων,
 Ταῦτα μὲν, ἔφη, ᾧ πάτερ, ἐς ὑσπερον αὐτός γε
 ἐγνωκῶς ἐρεῖς πρὸς ἡμᾶς· ἀλλὰ τίνα δὴ τρόπον
 ἔφασκες ἐνδειξεῖσθαί σοι τοὺς θεοὺς, ὅτι μὴ ἐν-

¹ K. ἴσα τε παισί. ² ὄψη.

ὑπνιον ἦλθον, ἀλλ' ἐναργῶς ἐφάνησαν; Ὁν τρόπον, εἶπεν, ὦ τέκνον, καὶ ὁ σοφὸς Ὅμηρος αἰνίττεται. οἱ πολλοὶ δὲ τὸ αἰνίγμα παρατρέχουσιν.

Ἰχθια γὰρ μετόπισθε,
ὡς ἐκεῖνός σου λέγει,

ποδῶν ἠδὲ κνημῶν

ἢ ῥεῖ ἔγνω ἀπίοντος. ἀρίγνωτοι δὲ θεοὶ περ.

Ἄλλ' ἢ καὶ αὐτὸς εἴοικα τῶν πολλῶν εἶναι καὶ τοῦτο ἴσως ἐλέγχειν, ὦ Καλάσιρι, βουλόμενος, τῶν ἐπῶν ἐμνημόνευσας.² ὦν ἐγὼ τὴν μὲν ἐπιπολῆς διάνοιαν, ὅτεπερ καὶ τὴν λέξιν, οἶδα ἐκδιδασθεῖς, τὴν δὲ³ ἔγκατεσπαρμένην αὐτοῖς θεολογίαν ἠγνόηκα.¹

ιγ'. Μικρὸν οὖν ἐπιστήσας ὁ Καλάσιρις, καὶ τὸν νοῦν πρὸς τὸ μυστικώτερον ἀνακινήσας, Θεοὶ καὶ δαίμονες, εἶπεν, ὦ Κνήμων, ἐπιφοιτῶντές τε εἰς ἡμᾶς καὶ ἀποφοιτῶντες, εἰς ἄλλο μὲν ζῶον ἔσω ἑλάχιστον, εἰς ἀνθρώπους δὲ ἐπὶ πλεῖστον ἑαυτοὺς εἰδοποιοῦσι, τῷ ὁμοίῳ πλεον ἡμᾶς εἰς τὴν φαντασίαν ὑπαγόμενοι. τοὺς μὲν δὴ βεβήλους καὶ διαλάθοιεν, τὴν δὲ σοφοῦ γνῶσιν οὐκ ἂν διαφύγοιεν. ἀλλὰ τοῖς τε ὀφθαλμοῖς ἂν γνωσθεῖεν ἀτενὲς δίολου βλέποντες καὶ τὸ βλέφαρον οὐποτε ἐπιμύοντες. καὶ τῷ βαδίσματι πλεον, οὐ κατὰ⁴ διάστασιν τοῖν ποδοῖν οὐδὲ μετάθεσιν ἀνυομένῳ, ἀλλὰ κατὰ τινα ῥύμην ἀέριον, καὶ ὄρμην ἀπαρα-

¹ κ. ῥεῖ ἔγνω ἀπίοντος. ἀρίγνωτοί τε θεοὶ περ. Ἄλλ' ἢ

² ὦν ἔχω τὴν. ³ συγκατεσπαρμένην. ⁴ διάσπασιν.

πόδιστον, τεμνόντων μάλλον τὸ περιέχον ἢ δια-
πορευομένων. διὸ δὴ καὶ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν
Αἰγύπτιοι τῷ πόδε ζευγνύντες καὶ ὡσπερ ἐνού-
τες ἰστᾶσιν. ἃ δὴ καὶ Ὀμηρος εἰδῶς, ἅτε Αἰγύ-
πτιος, καὶ τὴν ἱερὰν παιδείου ἐκδίδαχθεῖς, συμ-
βολικῶς τοῖς ἔπεσιν ἐναπέθετο, τοῖς δυναμένοις
149 συνιέναι γνωρίζειν καλαλιπῶν· ἐπὶ μὲν τῆς Ἀθηνᾶς,
. Δεινὰ δὲ οἱ ὅσπερ φάνθεν,
εἰπῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ Ποσειδῶνος, τὸ,

Ἰχθια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἠδὲ κνημῶν,

Ἢ ῥεῖ ἔγνω ἀπιόντος

οἷον ῥεόντος ἐν τῇ πορείᾳ. τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ ῥεῖ
ἀπιόντος, καὶ οὐχ, ὡς τινες ἠπάτηλαι, ῥαδίως
ἔγνω, ὑπολαμβάνοντες.

150 ἰδ'. Ἔταῦτά με, ὦ θεϊότατε, μεμύηκας, ἔφη
ὁ Κνήμων. Αἰγύπτιον δὲ Ὀμηρον ἀποκαλοῦντός
σου πολλάκις, ὃ τῶν πάντων ἴσως οὐδεὶς ἀκή-
κοεν εἰς τὴν σήμερον, οὐδὲ ἀπιστεῖν ἔχω, καὶ,
σφόδρα θαυμάζων, ἱκετεύω μὴ παραδραμεῖν σε
τοῦ λόγου τὴν ἀκρίβειαν. ὦ Κνήμων, εἰ καὶ ἔξ-
ωρον τὸ περὶ τούτων νυνὶ διαλαμβάνειν, ἀλλ' ὅμως
ἀκούοις ἀν' ἐπιτέμνοντος. Ὀμηρος, ὦ φίλος, ὑπ'
ἄλλων μὲν ἄλλοθεν ὀνομαζέσθω, καὶ πατὴρ ἐστὶ
τῷ σοφῷ πᾶσα πόλις· ἦν δὲ εἰς ἀλήθειαν ἡμεδα-
πὸς Αἰγύπτιος, καὶ πόλις⁴ αὐτῷ Θῆβαι, αἱ ἐκα-
τόμυλοι εἰσι κατ' αὐτὸν ἐκεῖνον· πατὴρ δὲ, τῷ

Ἢ ῥεῖ· ἔγνω ἀπιόντος. Ἢ ῥεῖ ἀπιόντος. Ἢ Ταῦτα μὲν.

⁴ αὐτῷ, Θῆβαι αἱ ἐκατόμυλοι εἰσι.

μὲν δοκεῖν, προφήτης, τὸ δὲ ἀψευδὲς, Ἑρμῆς, οὐπερ ἦν ὁ δοκῶν πατὴρ προφήτης· τῇ γὰρ τούτου γαμετῇ τελούσῃ τινὰ πάτριον ἀγιστεῖαν, καὶ κατὰ 150 τὸ ἱερὸν καθευδούσῃ, συνῆλθεν ὁ δαίμων, καὶ ποιεῖ τὸν Ὅμηρον, φέροντά τι τῆς ἀνομοίου μίξεως σύμβολον. Πατέρω γὰρ τοῖν μηροῖν αὐτόθεν ἐξ ὠδίνων, πολὺ τι μῆκος τριχῶν ἐπεπόλαζεν· ὁθεν παρ' ἄλλοις τε καὶ οὐχ ἠκίστα παρ' Ἑλλησιν ἀλητεύων, καὶ τὴν ποίησιν ἄδων, τοῦ ὀνόματος ἔτυχεν, αὐτὸς μὲν τὸ ἴδιον οὐ λέγων, ἀλλ' οὐδὲ πόλιν ἢ γένος ὀνομάζων, τῶν δὲ ἐγνωκότων τὸ περὶ τὸ σῶμα πάθος εἰς ὄνομα κρατησάντων. Τί δὲ σκοπῶν, ὦ πάτερ, ἐσιώπα τὴν ἐνεγκουῖσαν; Ἦτοι τὸ φυγὰς εἶναι καταιδούμενος· ἐδιώχθη γὰρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ὅτε ἐξ ἐφίβων εἰς τοὺς ἱερωμένους ἐνεκρίνετο, ἀπὸ τοῦ κηλῖδα φέρειν ἐπὶ τοῦ σώματος, νόθος εἶναι γνωρισθεῖς, ἢ καὶ τοῦτο σοφία κατεργαζόμενος, καὶ τοῦ τὴν οὔσαν ἀποκρύπτειν, πᾶσαν ἐαυτῷ πόλιν, πατρίδα μνῶμενος.

ιε΄. Ταῦτα μὲν εὖ τε καὶ ἀληθῶς μοι λέγειν ἔδοξας, τεκμαιρομένω τῆς τε ποιήσεως τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἀνειμένον τε καὶ ἠδονῇ πάσῃ σύγκρατον ὡς Αἰγύπτιον, καὶ τὸ τῆς φύσεως ὑπερέχον, ὡς οὐκ ἂν οὕτω τοὺς πάντας ὑπερβαλλόμενον, εἰ μὴ τινος 151 θείας καὶ δαιμονίας ὡς ἀληθῶς μετέσχε καταβολῆς. ἀλλ' ἐπεὶ τοὺς θεοὺς Ὀμηρικῶς ἐφώρασας,

ὦ Καλάσιρι, τίνα τὰ μετὰ ταυτα, εἶπέ μοι; Τοῖς προτέροις, ὦ Κνήμων, ὅμοια· πάλιν ἀγρυπνίαι καὶ βουλευμάτα, καὶ νυκτῶν φίλαι φροντίδες. ἔχαιρον, εὐρηνεῖναι τι τῶν εὐ προσδοκωμένων ἐλπίζων, καὶ εἰς τὴν ἐνεγκοῦσαν ἐπανήξειν προσδοκῶν· ἠνιωμην δὲ, ὅτι ὁ Χαρικλῆς στερήσεσθαι τῆς θυγατρὸς, ἐννοῶν. ἠπόρουν ὅτῳ δεήσει τρόπῳ τοὺς νέους συναγαγεῖν καὶ κατασκευάσαι τὴν ἔξοδον συμφρονεῖν. τὸν δρασμὸν ἠγωνίων ὅπως μὲν λήσομεν, ὅσοι δὲ τραπῶμεν, καὶ πότερον διὰ γῆς ἢ θαλαττεύοντες· καὶ ἀπλῶς, κλύδων μέ τις εἶχε φροντισμάτων, αὔπνός τε τὸ λειπόμενον ἐταλαιπώρου τῆς νυκτός.

152 ἰς. Οὐπω δὲ ἡμέρας ἀκριβῶς ὑποφαινούσης, ἐψόφει τε ἡ μέταυλος, καὶ τινος ἠσθόμην¹ καλοῦντος, Παιδίον ἐρομένου δὲ τοῦ ὑπερέτου, Τίς ὀκόπτων τὴν θύραν,² καὶ κατὰ ποίαν τὴν χρεῖαν, Ἀπάγγελλε, εἶπεν ὁ καλῶν, ὅτι Θεαγένης ὁ Θεταλός. ἠσθην ἀπαγγελθέντα μοι τὸν νεανίαν, καὶ εἰσκαλεῖν ἐκέλευον, ἐνδιδόναι μοι ταυτόματον ἀρχὴν τῶν ἐν χερσὶ βουλῶν ἠγισάμενος· ἔτεκμαιρόμην γὰρ ὅτι με παρὰ τὸ συμπόσιον, Αἰγύπλιον καὶ προφήτην ἀκηκοῶς, ἦκει συνεργὸν πρὸς τὸν ἔρωτα ληψόμενος, πάσχων, οἶμαι, τὸ τῶν πολλῶν πάθος, οἳ τὴν Αἰγυπτίων σοφίαν, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν³ ἠπάτηνται, κακῶς εἰδότες. ἡ μὲν γὰρ τίς

¹ Κ. καλοῦντος παιδίου. ² ἢ κατὰ. ³ ἠγνηται.

ἔστι δημώδης, καὶ, ὡς ἂν τις εἴποι, χαμαὶ ἔρχο-
 μένη, εἰδώλων θεράπαινα, καὶ περὶ σώματα νε-
 κρῶν εἰλουμένη, βοτάναις προστετηκυῖα, καὶ ἐπ-
 ωδαῖς ἐπανεχούσα, πρὸς οὐδὲν ἀγαθὸν τέλος οὔτε
 αὐτὴ προσιοῦσα, οὔτε τοὺς χρωμένους φέρουσα·
 ἀλλ' ¹ αὐτὴ περὶ αὐτὴν τὰ πολλὰ πταίουσα,
 λυπρὰ δέ τινα καὶ γλίσχρα ἔστιν ὅτε κατορθοῦσα,
 φαντασίας τῶν μὴ ὄντων ὡς ὄντων, καὶ ἀπολυχίας
 τῶν ἐλπιζομένων, πράξεων ἀθεμίτων εὐρετής, καὶ
 ἡδονῶν ἀκολάστων ὑπερέτης. ἢ δὲ ἑτέρα, τέκνον,
 ἢ ἀληθῶς σοφία, ἣς αὐτὴ παρωνύμως ἐνοθεύθη, ἢ ἢ
 ἱερεῖς καὶ προφητικὸν γένος ἐκ νέων ἀσκοῦμεν, ἂνω
 πρὸς τὰ οὐράνια βλέπει, θεῶν συνόμιλος, καὶ ¹⁵³
 φύσεως κρείττονων μέτοχος, ² ἀστρῶν κίνησιν ἐρευ-
 νῶσα, καὶ μελλόντων πρόγνωσιν κερδαίνουσα, τῶν
 μὲν γήινων τούτων κακῶν ἀποστατοῦσα, πάντα δὲ
 πρὸς τὸ καλὸν καὶ ὃ, τι ὠφέλιμον ἀνθρώποις ἐπι-
 τηδεύουσα. δι' ἣν καὶ γὰρ τῆς ἐνεγκούσης εἰς καιρὸν
 ἐξέστην, εἴ περ, καθὼς καὶ πρότερόν σοι διήλθον,
 τὰ προῖρηθέντα μοι παρ' αὐτῆς, καὶ τὸν τῶν ἐμῶν
 παίδων ³ κατ' ἀλλήλων πόλεμον περιγράφαιμι.
 ταῦτα μὲν οὖν θεοῖς τε τοῖς ἄλλοις καὶ μοίραις
 ἐπιτετέραφθω, οἳ τοῦ ποιεῖν τε καὶ μὴ, τὸ κράτος
 ἔχουσιν· οἳ καὶ τὴν φυγὴν μοι τὴν ἐκ τῆς ἐνεγκούσης
 οὐ διὰ ταῦτα πλέον, ὡς ἔοικεν, ἢ τὴν Χαρικλείας

¹ κ. αὐτὴ τὰ περί. ² ἀστρῶν. ³ πόλεμον κατ' ἀλλήλων.

εὔρεσιν, ἐπέβαλον. καὶ τοῦτο μὲν ὅπως, εἴση τοῖς ἐξῆς.

ιζ'. Τὸν δὲ Θεαγένην, ἐπειδήπερ εἰσῆλθεν, ἀσπασάμενον ἀμειψάμενος, ἐμαυτοῦ τε πλισίον ἐπὶ τῆς εὐνῆς ἐκάθιζον, καὶ, **Τί** χρέος ὄρθριόν σε ἄγει παρ' ἡμᾶς, ἠρώτων. ὁ δὲ, τὸ πρόσωπον ἐπὶ πολὺ καταψήσας, Ἀγωνιῶ μὲν, ἔφη, περὶ τοῦ παντός, ἐρυθριῶ δὲ ἐκφαίνειν· καὶ ἐσιώπησεν. ἔγνω οὖν καιρὸν εἶναι τερατεύεσθαι πρὸς αὐτὸν, 154 καὶ μαντεύεσθαι δῆθεν, ἄπερ ἐγίγνωσκον. ἰλαρώτερον οὖν αὐτῷ προσβλέψας, **Εἰ** καὶ αὐτὸς λέγειν ὀκνεῖς, ἔφη, ἀλλὰ τῆ γε ἡμετέρα σοφία καὶ θεοῖς οὐδὲν ἄγνωστον. καὶ ἐπιστήσας ὀλίγαν, καὶ ψήφους τινὰς οὐδὲν καταριθμούσας ἐπὶ δακτύλων συνθεῖς, τὴν τε κόμην διασείσας, καὶ τοὺς κατόχους μιμούμενος, Ἐρᾶς, εἶπον, ὦ τέκνον. ἀνήλατο πρὸς τὴν μαντείαν. ὡς δὲ, ὅτι καὶ Χαρικλείας, προσέθηκα, τοῦτ' ἐκεῖνο θεοκλυτεῖν με νομίσας, μικροῦ ¹ με καὶ προσεκύνησε πεσών. ἐμοῦ δὲ ἐπέχοντος, ἐφίλει πολλὰ τὴν κεφαλὴν προσελθὼν, τοῖς δὲ θεοῖς ² ὁμολογεῖν χάριν οὐκ ἐσφαλμένον, ἔλεγεν, ὦν προσεδόκησε, σωτῆρά τέ με γενέσθαι παρεκάλει· μὴ γὰρ ἂν περισωθῆναι, βοηθείας, καὶ ταύτης ταχείας, ἀπολυχόντα τοσοῦτον αὐτῷ τὸ κακὸν ἐνσκηῖται, καὶ οὕτως ὑπὸ τοῦ πόθου φλέγεσθαι, πρῶτον καὶ ταῦτα

¹ Κ μὲν. ² ὁμολόγει χάριν, οὐκ ἐσφαλμένος ὦν προσεδόκησε.

πειρώμενον ἔρωτος. ὀμιλίας γὰρ ἔτι γυναικὸς ἀπεί-
 ρατος εἶναι διετείετο, πολλὰ διομνύμενος· ἀεὶ
 γὰρ διαπλύσαι πάσας, καὶ γάμον αὐτὸν καὶ ἔρω-
 τας, εἴ τις ἀκούσειεν, ἕως τὸ Χαρικλείας αὐτὸν
 ἤλεγξε κάλλος, ὅτι μὴ φύσει καρτερικὸς ἦν, ἀλλ'
 ἀξιεράστου γυναικὸς εἰς τὴν παρελθοῦσαν ἀθέατος. 155
 καὶ ταῦτα λέγων ἐπεδάκρυσεν, ὥσπερ, ὅτι πρὸς
 βίαν ἠτλήται κόρης, ἐνδεικνύμενος. ἀνελάμβανον οὖν
 αὐτὸν, καὶ Θάρσει ἔλεγον, ἐπειδή περ ἀπαξ καλα-
 πέφευγας ἐφ' ἡμᾶς· οὐχ οὕτως ἐκείνη κρείττων
 εἶσθαι τῆς ἡμετέρας σοφίας. εἶσι μὲν αὐστηροτέρα,
 καὶ κατενεχθῆναι πρὸς ἔρωτα δύσμαχος, Ἀφροδί-
 την καὶ γάμον ἀτιμάζουσα, καὶ μέχρις ὀνόματος.
 ἀλλὰ διὰ σέ πάντα κινήτεον· τέχνη καὶ φύσιν οἶδε
 βιάζεσθαι. μόνον ¹ εὐθυμος εἶναι, καὶ ὑψηγομένῳ
 τὰ δέοντα πείθεσθαι πράττειν. ἐπηγγέλλετο ἅπαν-
 τα ποιήσειν, ὡς ἂν ἐγὼ προσλάττω, καὶ εἰ ξιφῶν
 ἐπιβαίνειν κελεύοιμι.

ιη'. Λιπαροῦντος δὴ περὶ τούτων, καὶ μισθὸν
 ἅπασαν ὑπισχνουμένου τὴν οὐσίαν, ἤκων τις παρὰ
 τοῦ Χαρικλέους, Δεῖταί σου Χαρικλῆς, ἔλεγεν,
 ἀφικέσθαι παρ' αὐτόν· εἶσι δὲ πλησίον ἐνλαῦθα
 ἐν τῷ Ἀπολλωνίῳ, καὶ ὕμνον ² ἐπιθύει τῷ θεῷ,
 τεταραγμένος τι κατὰ τοὺς ὕπνους. ἐξανίσταμαι
 παραχρῆμα, καὶ τὸν Θεαγένην ἀποσπέμψας, ἐπὶ

¹ Κ. εὐθυμον. ² ἀποθύει.

τὸν νεῶν ἀφικόμενος ἐπὶ Θώκου τινὸς καταλαμ-
 156 βάνω τὸν Χαρικλέα καθήμενον, ἄγαν περίλυπον,
 καὶ συνεχῶς ἐπιστένοντα. προσελθὼν οὖν, **Τί** σύν-
 νους καὶ σκυθρωπός; ἠρώτων. ὁ δὲ, **Τί** γὰρ οὐ
 μέλλω, φησὶν, ὄνειράτων τέ με διαταραξάντων,
 καὶ τῆς θυγατρὸς, ὡς ἐπυθόμην, ἀηδέστερον διατε-
 θεΐσης, καὶ τὴν νύκτα πᾶσαν ἀϋπνον ¹ διαγαγού-
 σης; ἐμὲ δὲ λυπεῖ μὲν καὶ ἄλλως οὐχ ὑγιαίνουσα,
 πλέον δὲ ὅτι, τῆς κυρίας τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν ἐξῆς
 ἐνεσθηκυίας, εἰς ἣν τοῖς ὀπλίταις δρομεῦσι δᾶδας
 ἀναφαίνειν καὶ βραβεύειν τὴν ζάκορον νόμιμον, δυοῖν
 θάτερον, ἢ ἀνάγκη ταύτην ἀπολιμπανομένην λυ-
 μαίνεσθαι τὸ πάτριον, ἢ, καὶ ἀκουσαν ἀφικνουμένην,
 ἐπιτρίβεσθαι χαλεπώτερον. ὥστε εἰ καὶ μὴ πρότε-
 ρον, ἀλλὰ νῦν γε ἐπαρκῶν καὶ τινα προσάγων ἴα-
 σιν, δικαίως μὲν ἂν πρὸς ἡμᾶς καὶ φιλίαν τὴν ἡμε-
 τέραν, εὐσεβῶς δὲ πρὸς τὸ θεῖον ποιούσης. οἶδα ὡς
 οὐδὲν ἐργῶδες βουλομένῳ σοι τὸ πρᾶγμα, βασκα-
 νίαν, ὡς αὐτὸς ἔφησ, ἰάσασθαι· προφήταις καὶ τὰ
 μέγιστα κατορθοῦν οὐκ ἀδύνατον. ὠμολόγουν ἡμε-
 λικέαι, σοφιστεύων καὶ πρὸς ἐκεῖνον, καὶ τὴν παρ-
 οὔσαν ἐνδοῦναι παρεπάλουν ² ἔχειν γάρ τι συνθεῖναι
 157 πρὸς τὴν ἴασιν. **Τὸ** δὲ νυνὶ παρὰ τὴν κόρην ἴωμεν,
 ἔφην, ἐπισκεψόμενοί τε ἀκριβέστερον, καὶ παραμυ-
 θησόμενοι πρὸς ὅσον δυνατόν. αἶμα δὲ, ὦ Χαρίκλεις,

¹ Κ. διαγούσης. ² ἔχει.

βούλομαί¹ σε καὶ λόγους τινὰς ὑπὲρ ἐμοῦ κινήσαι πρὸς τὴν παῖδα, καὶ γνωριμώτερον ἀποφῆναι παρακαταθέμενον, ὅπως ἂν, οἰκειότερον ἔχουσα πρὸς με, θαρραλεώτερον ἰώμενον προσίπται. Γινέσθω ταῦτα, ἔφη, καὶ ἀψώμεν.

13'. Ἐπειδὴ οὖν ἐπέστημεν τῇ Χαρικλείᾳ, τὰ μὲν πολλὰ τί ἂν τις λέγοι. ἐδεδούλωτο μὲν γὰρ ὀλοσχερῶς τῷ πάθει, καὶ τὴν τε παρεῖαν ἤδη τὸ ἄνθος ἔφευγε, καὶ τὸ φλέγον τοῦ βλέμματος καθάπερ ὕδασιν ἐώκει τοῖς δάκρυσιν ἀποσβενημένω. κατέστειλλε δ' οὖν ὁμῶς ἑαυτὴν, ἐπειδὴ περ ἡμᾶς ἐθεάσατο, καὶ πρὸς τὸ σύνηδες βλέμμα καὶ φθέγμα παντοίως ἐπανάγειν ἐβιάζετο. περιβαλὼν δὲ αὐτὴν ὁ Χαρικλῆς, καὶ μυρία φιλήσας, καὶ θεραπείας οὐδὲν ἀπολιπὼν, ὦ θυγάτριον, ὦ τέκνον, ἔλεγεν, ἐμὲ τὸν πατέρα κρύπτεις, ὁ πάσχεις; καὶ βισκανίαν ὑποστῆσα, σιωπᾶς ὥσπερ ἀδικοῦσα,² καὶ οὐκ ἠδίκημένη παρὰ τῶν κακῶς ἰδόντων σε ὀφθαλμῶν; ἀλλὰ θάρσει παρακέκληται Καλάσιρις³ ὅδε ὁ σοφὸς ἴασιν τινά σοι πορίσασθαι. 158
νατὸς δὲ ὁ ἀνὴρ, ἄριστος ὢν, εἶπερ τις ἄλλος, τὴν θεῖαν τέχνην, ἅτε προφητικὸς τὸν βίον καὶ ἱεροῖς ἐκ παίδων ἀνακείμενος, καὶ, τὸ μείζον εἰς προσθήκην, ἡμῖν ἐς τὰ μάλιστα φίλος ὥστε εἰκότα ἂν⁴ ποιήσης,

¹ κ. σε λόγους. ² καὶ οὐκ ἀδικουμένη, ἠδίκημένη παρὰ.

³ ὅδε σοφός. ⁴ ποιῆς.

εἰ προσδέχοιό τε ἀκωλύτως, ἐπάδειν τε ἢ καὶ ἄλλως ἰᾶσθαι βουλομένῳ σαυτὴν παρέχοις, οὐδὲ ἄλλως οὔσα πρὸς τὸ λόγιον γένος ἀπρόσμικτος. εἰσιώπα μὲν, ¹ ἐπένευε δ' οὖν ἡ Χαρίκλεια, καθάπερ ἀσμένη τὴν ἐπ' ἐμοὶ συμβουλήν προσιεμένη. καὶ τότε μὲν ἐπὶ τούτοις ἀπηλλάγημεν, ὑπομνήσαντός με τοῦ Χαρικλέους καὶ ὧν πρότερον παρεκάλεσεν ἐπιμεληθῆναι καὶ φροντίζειν, εἴ πη ² τῇ Χαρικλείᾳ δυναίμην ἐφείν τινα γάμων καὶ ἀνδρῶν ἐμποιῆσαι. ἀπέπεμπον οὖν εὐθυμον, οὐκ εἰς μακρὰν ἀνυσθήσεσθαι αὐτῷ τὴν βούλησιν ἐπαγγειλάμενος.

¹ Κ. ἐπένευσε. ² τὴν Χαρίκλειαν.

ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Τῆ δὲ ὑστεραία, ὁ μὲν Πυθίων ἀγὼν ἔληγεν· ὁ 159
δὲ τῶν νέων ἐπήκμαζεν, ἀγωνοθετοῦντος, οἶμαι,
καὶ βραβεύοντος Ἐρωτος, καὶ δι' ἀθλητῶν δύο τού-
των καὶ μόνων οὐς ἐζεύξατο, μέγιστον ἀγώνων
¹ τὸν ἴδιον ἀποφῆναι φιλονεικήσαντος. γίγνεται ² γάρ
τι τοιοῦτον. ἐθεώρει μὲν ἡ Ἑλλάς· ἠθλοθέτου
δὲ οἱ Ἀμφικλύονες. ἐπειδὴ τοίνυν τὰ ἄλλα μεγα-
λοπρεπῶς ἐτετέλεστο, δρόμων ἀμιλλαι, καὶ πά-
λης συμπλοκαί, καὶ πυγμαίης χειρονομία, τέλος,
ὁ μὲν κήρυξ, ³ οἱ ὀωλίται παριόντων, ἀνεβόησεν
ἡ Ζάκορος δὲ ἡ Χαρίκλεια κατ' ἄκρον τὸ στάδιον
ἀθρόον ἐξέλαμψεν, ἀφιγμένη καὶ ἄκουσα διὰ τὸ
πάτριον, ἢ πλεόν, ἐμοὶ δοκεῖν, ὄψεσθαί που τὸν 160
Θεαγένην ἐλωίζουσα, τῆ λαιᾶ μὲν ἠμμένον πυρ-
φοροῦσα λαμπάδιον, θατέρα δὲ φοίνικος ἔρνος προ-
βεβλημένη. καὶ, φανεῖσα, πᾶν μὲν τὸ θέατρον ἐφ'
ἑαυτὴν ⁴ ἐπέστρεψεν, ἔφθη δὲ τάχα οὐδεὶς τὸν

¹ K. τὸ ἴδιον. ² γάρ τοι. ³ Ἄνδρες ὀωλίται. ⁴ ἐπέστρεψεν.

Θεαγένους ὀφθαλμόν· ὄξυς γὰρ ὁ ἐρῶν ἰδεῖν τὸ
 ποθούμενον· ἐκεῖνος δὲ ἄρα, καὶ προακηκῶς τὸ ἐσό-
 μενον, πρὸς μίαν τὸν νοῦν ἠσχόλει τὴν παρατήρησιν.
 ὥστε οὔτε σιωπᾶν ἐκαρτέρησεν, ἀλλ' ἠρέμα πρὸς
 με (καθῆστο δέ μου πλησίον ἐξεπίτηδες), Αὕτη
 ἐκείνη, ἔφη, Χαρίκλεια. καὶ ¹ τῷ μὲν ἠρεμεῖν ἐπ-
 ἔταττον.

β'. Πρὸς δὲ τὴν κλῆσιν τοῦ κήρυκος, ² παρήει
 τις εὐσταλῶς ὠπλισμένος, μέγα τε φρονῶν, καὶ
 μόνος ἐπίδοξος ὡς ἐδόκει, καὶ πολλοὺς ἤδη πρό-
 τερον ἀγῶνας ἀναδησάμενος, τότε ³ δὲ τὸν ἀντ-
 αγωνιούμενον οὐκ ἔχων, οὐδενὸς οἶμαι θαρρήσαντος
 τὴν ἀμιλλαν. ἀπέπεμπον οὖν αὐτὸν οἱ Ἀμφικλύ-
 ονες· οὐ γὰρ ἐπιτρέπουν τὸν νόμον οὐκ ἀγωνισα-
 μένω στέφανον ἀποκληροῦν. ὁ δὲ καλεῖσθαι τὸν
 βουλούμενον ὑπὸ τοῦ κήρυκος εἰς τὴν ἀγωνίαν ἠξίου.
 161 ἐπέταττον οἱ ἀθλοθέται, καὶ ἀνεῖπεν ὁ κήρυξ ἠκειν
 τὸν ἐπελευσόμενον. ὁ δὲ Θεαγένης, Οὗτος ἐμὲ κα-
 λεῖ, πρὸς με ἔφησεν. ἐμοῦ δὲ, Πῶς τοῦτο λέγεις,
 εἰπὼντος, Οὕτως, εἶπεν, ὡς ἐσθαι, ὦ πάτερ· οὐ
 γὰρ τις, ἐμοῦ παρόντος καὶ ὄρῳτος, ἕτερος ἐκ τῶν
 Χαρικλείας χειρῶν τὸ νικητήριον ἀποσίσεται. Τὴν
 δ' ἀποτυχίαν, ἔφην, καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἀδοξίαν
 οὐδαμοῦ τίθεισαι; Καὶ τίς, εἶπεν, οὕτως ἰδεῖν
 καὶ πλησιάσαι Χαρικλεία μανικῶς ἐσπούδακεν,

¹ κ. τὸν μὲν. ² παρείη. ³ δή.

ὥστε με παραδραμεῖν; τίνα δὲ οὕτως ἢ ὄψις ἐκείνης τάχα καὶ πλερῶσαι δύναται, καὶ μελάρσιον ἐπισπᾶσασθαι; οὐκ οἶσθα ὅτι καὶ τὸν Ἔρωτα πλεροῦσιν οἱ γράφοντες, τὸ εὐκίνητον τῶν ὑπ' αὐτοῦ κεκρατημένων αἰνιγτόμενοι; εἰ δέ τι δεῖ καὶ ¹ κόμπου προσεῖναι τοῖς εἰρημένοις, οὐδεὶς εἰς τὴν τήμερον ποσὶ με παρελθὼν ἐσεμνύνατο.

γ'. Ταῦτα εἶπε καὶ ἀνήλατο. παρελθὼν τε εἰς μέσους, τό τε ὄνομα προσήγγελλε, καὶ τὸ ἔθνος ἐδήλου, καὶ τοῦ δρόμου τὴν χώραν ἐκλιροῦτο· καὶ τὴν πανοπλίαν ἐνδύς ἐφεισθήκει τῇ βαλβίδι τὸν δρόμον ἀσθμαίνων, καὶ τὸ παρά τῆς σάλπιγγος ἐνδόσιμον ἄκων καὶ μόγις ἀναμένων· σεμνόν τι θεά-162
μα καὶ περίβλεπτον, καὶ οἷον Ὀμηρος τὸν Ἀχιλλέα τὴν ἐπὶ Σκαμάνδρῳ μάχην ἀθλοῦντα παρίστησιν. ἐκεκίνητο μὲν δὴ καὶ πᾶσα πρὸς τὸ παράδοξον ἢ Ἑλλάς, καὶ Θεαγένει νίκην ἤνεχετο, καθάπερ αὐτός τις ἕκαστος ἀγωνιζόμενος. ἐπακλιπὸν γὰρ τι καὶ πρὸς τῶν ὁράντων εἰς εὐνοίαν τὸ κάλλος. ἐκεκίνητο δὲ ἡ Χαρίκλεια πρὸς πᾶσαν ὑπερβολὴν καὶ εἶδον ἐκ πολλοῦ παρατηρῶν, παντοίας μεταβαλλομένην ἰδέας. ὡς γὰρ εἰς ἀκοὴν πάντων ὁ κήρυξ τοὺς δραμουμένους κατήγειλεν, ἀνεῖπέ τε, Ὀρμενος Ἀρκᾶς, καὶ Θεαγένης Θετταλός, ἔσχαστο μὲν ἢ

¹ Κ. κόμπων προσεῖναι.

ὑσπληξ, τέτατο δὲ ὁ δρόμος, μικροῦ καὶ ¹ τῆν τῶν ὀφθαλμῶν κατάληψιν ὑποτέμνων. ἐνλαῦθα οὔτε ἀτρεμεῖν ἔτι κατεῖχεν ἢ κόρη, ἀλλ' ἐσφάδαζεν ἢ βάσις, καὶ οἱ πόδες ἐσκίρων, ὥσπερ οἴμαι τῆς ψυχῆς τῷ Θεαγένει συνεξαιρομένης, καὶ τὸν δρόμον συμπροθυμουμένης. οἱ μὲν δὴ Θεαλαί, μελέωρος ἅπας ἐπὶ τὸ μέλλον καὶ ἀγωνίας ἀνάμεστος, ἐγὼ δὲ καὶ πλέον, ἅτε δὴ μοι λοιπὸν ὡς παιδὸς ὑπερ-
 163 φροντίζειν προηρημένω. Οὐδὲν θαυμαστὸν, ἔφη ὁ Κνήμων, ὀρώντας καὶ παρόντας ἀγωνιᾶν, ὅτε καὶ γὰρ νυνὶ περὶ τῷ Θεαγένει δέδια καὶ σου δέομαι θάττον, εἰ νικῶν ἀνηγορεύθῃ, διελθεῖν.

δ'. Ἐπεὶ δὴ μέσον, ὃ Κνήμων, ἠνύετο τὸ σλάδιον, ὀλίγον ἐπιστρέψας, καὶ ὑποβλέψας τὸν Ὀρμενον, ἀνακουφίζει τὴν ἀσπίδα πρὸς ὕψος, καὶ τὸν αὐχένα διεγείρας, τὸ βλέμμα τε ὅλον εἰς τὴν Χαρίκλειαν ² τείνας, καθάπερ βέλος ἐπὶ σκοπὸν ἐφέρετο, καὶ τοσοῦτον παρέφθη τὸν Ἀρκάδα ὀργυιῶν πλῆθος, ὃ διαλείπων εἰς ὕψτερον ἐμετρήθη. προσδραμῶν οὖν τῇ Χαρικλείᾳ, πολὺς τε ἐξεπίτηδες εἰς τὸ στέρνον ἐμπίπτει, τοῦ δρόμου δῆθεν τὴν ῥύμην οὐκ ἐνεγκῶν, καὶ τὸν φοίνικα κομιζόμενος, οὐκ ἔλαθέ με τὴν χεῖρα τῆς κόρης φιλῶν. Ἀπέσασας, εἶπεν ὁ Κνήμων, ὅτι καὶ ἐνίκησε καὶ ἐφίλησεν· ἀλλὰ τίνα

¹ Κ. τὴν ὀφθαλμῶν. ² τείνας, βέλος.

δὴ τὰ ἐξῆς; Οὐ μόνον ἀκουσμάτων ἀπόρροτος ἀρα ἦσθα, ὦ Κνήμων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ δυσάλωτος ἦδη γοῦν οὐκ ὀλίγης μοίρας τῆς νυκτὸς παρωχηκυίας, ἀντέχεις ἐγρηγορῶς, καὶ τὴν διήγησιν μηκυνομένην οὐκ ἀποκναίεις. Ἐγὼ καὶ Ὀμήρω μέμφομαι, ὦ πάτερ, ἄλλων τε καὶ φιλότιλος κόρον εἶναι φήσαντι, πράγματος, ὃ, κατ' ἐμὲ κριτὴν, οὐδε- 164 μίαν φέρει πλισμονὴν, οὔτε ¹ κατ' ἠδονὴν ἀνυόμενον, οὔτε εἰς ἀκοὴν ἐρχόμενον. εἰ δέ τις καὶ τοῦ Θεαγένους καὶ Χαρικλείας ἔρωτος μνημονεύει, τίς οὕτως ἀδαμάντινος ἢ σιδηροῦς τὴν καρδίαν, ὡς μὴ θέλγεται καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀκούων; ὥστε ἔχου τῶν ἐξῆς. Ὁ μὲν Θεαγένης, ὦ Κνήμων, ἐστειφανοῦτο, καὶ νικῶν ἀνηγορεύετο, καὶ παρεπέμπετο ὑπὸ ταῖς πάντων εὐφημίαις· ἡ Χαρίκλεια δὲ ἠτήλητο λαμπρῶς, καὶ δεδούλωτο τῷ πόθῳ πλέον ἢ πρότερον, αὐθις ἰδοῦσα τὸν Θεαγένην. ἡ γὰρ τῶν ἐρωτικῶν ἀντίβλεψις, ὑπόμνησις τοῦ πάσχοντος γίνεσθαι, καὶ ἀναφλέγει τὴν διάνοιαν ἢ θεά, καθάπερ ὕλη πυρὶ γιγνομένη. κακείνη μὲν σίκαδε ἐλθοῦσα, συνήθη νύκτα ταῖς προτέραις ἢ καὶ δριμυτέραν διήγεν. ἐγὼ δὲ αὐθις αὐτῶνος ἦν, τὴν τε φυγὴν ὄπωι τραπόμενοι ² λάθοιμεν ἀν' ἐπισκοπῶν, καὶ πρὸς τίνα χώραν παραπέμποι τοὺς νέους ὃ θεὸς ἐννοῶν. τὸν μὲν δὲ δρασμὸν ἐγνων κατὰ θάλατταν εἶνα ποιητέον, ἀπὸ

¹ Κ. τὸ κατ' ἠδονήν. ² λάθοιμεν ἀνεπισκοπῶν.

τοῦ χρησμοῦ τὸ συνοῖσον λαβὼν, ἔνθα ἔφασκεν αὐτούς, *Κῦμα τεμόντας*,

¹ Ἰξσοθ' ἡελίου πρὸς χθόνα κυανέην.

165 ε'. Τὸ δὲ ὅπου παραπεμπλέον αὐτούς, μίαν μόνην λύσιν εὕρισκον, εἴ πη δυνηθείην ἐπιτυχεῖν τῆς συνεκτεθείσης τῆ *Χαρικλεία ταινίας*, ἐν ἣ τὸ κατ' αὐτὴν διήγημα καλεσθήσεται ὁ *Χαρικλῆς ἀκηκοὺς* ἔλεγεν. εἰκὸς γὰρ εἶναι καὶ παλρίδα, καὶ τοὺς ὑπονοθέντας ἤδη παρ' ἐμοῦ γεννήτορας τῆς κόρης, ἐν-
 166 *τεῦθεν ἐκμαθεῖν, καὶ ἴσως ἐκεῖ πέμπεσθαι αὐτούς ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης. ὄρθριος γοῦν παρὰ τὴν Χαρίκλειαν ἦκων, ἄλλους τε τῶν οἰκείων καταλαμβάνω δεδακρυμένους, καὶ οὐχ ἠκίστα τὸν Χαρικλέα. πλησιάσας οὖν, Τίς ὁ θόρυβος, διηρώτων. ὁ δὲ, Ἐπέτεινεν ἡ νόσος, ἔφη, τῆς θυγατρὸς, καὶ χαλεπώτερας ἢ πρότερον πεπεύραται τῆς παρηκούσης νυκλός. Ἄνίστω, ἔφην, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἐξίτε-
 τρίποδά τις καὶ δάφνην καὶ πῦρ καὶ λιβανωτὸν παραδέσθω μόνον, ὀχλείτω δὲ μηδὲ εἰς, ἕως ἂν προσκαλέσωμαι. προσέταττε ταῦτα ὁ Χαρικλῆς, καὶ ἐγένετο. κάπειδὴ σχολῆς ἐλαβόμην, ἠρχόμην, ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆς, τῆς ὑποκρίσεως καὶ τὸν τε λιβανωτὸν ἐθυμίων, καὶ τινα δῆθεν ψιθύροις τοῖς χεῖλεσι κα-*
 166 *ευξάμενος, τὴν δάφνην ἐκ κεφαλῆς εἰς πόδας ἄνω καὶ κάτω πυκνὰ τῆς Χαρικλείας ἐπεσόβουν, καὶ*

¹ K. Ἠξσοθ'.

ὑπνώδες τι, μάλλον δὲ γραῶδες, ἐπιχασμώμενος,
 ὄψ' ἐ καὶ βραδέως ἐπαυσάμην, πολὺν τινα λῆρον
 ἔμαυτοῦ τε καὶ τῆς κόρης καταχέας. ἢ δὲ πυκνὰ
 τὴν κεφαλὴν ἐπέσειε, καὶ σεσηρὸς ὑπερμεϊδία,
 πλανᾶσθαι με τινάλλως, καὶ τὴν νόσον ἀγνοεῖν
 ἐνδεικνυμένη. καθεσθεὶς δὴ πλησίον, Θάρσει θυγα-
 τερ, ἔλεγον· εὐτελής ἡ νόσος, καὶ ἰαθῆναι βραδία.
 βασκανία σου καθήψατο, τάχα μὲν καὶ ὅτε ἐπόμε-
 πευες, πλέον δὲ ὅτε ἐβράβευες· ἐγὼ δὲ καὶ ὑπο-
 νοῶ τὸν μάλλον βασκίναυλα. Θεαγένης ἐστίν, ὁ τὸ
 ἐνόπωλιον δραμῶν· οὐκ ἔλαθέ με παραληρῶν σε
 πολλάκις, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἰταμώτερον ἐπιβάλλ-
 λων. ἢ δὲ, Ἐκεῖνος μὲν, εἴτε οὕτως εἶδεν, εἴτε μὴ,
 πολλὰ χαιρέτω· τίνων δὲ ἐστίν, ἢ πόθεν; ὅτι πολ-
 λούς ἐώρων περὶ αὐτὸν ἐπλοημένους. Ὡς μὲν Θετ-
 ταλὸς τὸ ¹ γένος ἔφην, ἔφθης ἀκούσασα καὶ τοῦ
 κήρυκος, ὅτε αὐτὸν ἀνηγόρευσεν ἀναφέρει ² δ' ἑαυτὸν
 εἰς Ἀχιλλέα πρόγονον, καὶ μοι ἐπαληθεύειν εἴοι-
 κεν, εἰ δεῖ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει τοῦ νεανίου ¹⁶⁷
 τευμαίρεσθαι, πιστομένῳ τὴν Ἀχιλλεῖον εὐγένειαν
 πλὴν ὅσον οὐχ ὑπέρφρων οὐδ' ἀγνήνωρ κατ' ἐκεῖνον,
 ἀλλὰ τῆς διανοίας τὸν ὄγκον ἠδύτητι καταπραῦ-
 νων. ἀλλὰ καίπερ τοιοῦτος ὢν, πάθοι δριμύτερα
 ὢν δέδρακεν, ἐπίφθονον ἔχων τὸ βλέμμα καὶ σε τῇ
 θεᾷ καταβασκίνας. Ὡ πάτερ, ἔφη, σοὶ μὲν χάρις

¹ Κ. γένος, ἔφθης. ² δὲ αὐτόν.

ὑπεραλγοῦντι τὰ ἡμέτερα, τί δὲ καθαρᾶ μάτην
 τῷ τάχα οὐδὲν ἠδίκηκότι; νοσῶ γὰρ οὐ βασκανίαν,
 ἀλλ' ἑτέραν τινα, ὡς ἔοικε, νόσον. Εἶτα ἀποκρύ-
 πτεϊς, ἔφην, ὦ τέκνον, ἀλλ' οὐχὶ θαρσοῦσα λέγεις,
 ὅπως ἂν καὶ βοηθείας εὐπορήσαιμεν; οὐχὶ παλιῆς
 εἰμί σοι τὴν ἡλικίαν, καὶ πλεόν τὴν εὐνοίαν; οὐ πατρὶ
 τῷ σῶ γνώριμος καὶ ὁμόφυχος; ἐκφαίνε δὲ κάμνεις.
 ἔχεις ἐν ἐμοὶ τὸ πιστόν, εἰ βούλει, καὶ ἐνώμοτον·
 λέγε θαρσήσασα, μηδὲ χορήγει τῷ λυποῦντι μέ-
 γεθος σιωπῶσα. πάθος γὰρ ἅπαν τὸ μὲν ὀξείως
 γινωσκόμενον, εὐβοήθητον, τὸ δὲ χρόνῳ παραπεμ-
 πόμενον, ἐγγὺς ἀνίατον· τροφή γὰρ νόσων, ἢ σιω-
 πῆ, τὸ δὲ ἐκλαλούμενον, εὐπαραμύθητον.

5'. Ὀλίγον οὖν ἐπισχοῦσα πρὸς ταῦτα, καὶ
 μυρίας τοῦ νοῦ τροπᾶς τε καὶ ὄρμας ἐκ τῶν ὄψεων
 168 ἐμφήνασα, Συγχώρησον, ἔφη, μοι τὸ τήμερον·
 ἀκούσῃ δὲ εἰσαῦθις, εἰ μὴ γνοίης προλαβὼν, ἅτε
 μαντικὸς εἶναι βουλόμενος. ἐξήειν αὐτόθεν ἀναστὰς,
 ἐνδιδούς τῇ κόρῃ διαιλῆσαι ἐν τῷ μελαξὺ τῆς ψυχῆς
 τὸ αἰδούμενον. ὁ δὲ Χαρικλῆς ὑπὸνῆλα, καὶ, Τί
 φράζειν ἔχεις, ἠρώτα. Πάντα δεξιῶς, ἔλεγον· εἰς
 γὰρ τὴν ὑστεραίαν τοῦ μὲν ἐνοχλοῦντος πάθους
 ἀπαλλάξεται, ἕτερον δὲ τι τῶν σοὶ καθ' ἡδονὴν
 ὑποστήσεται· κωλύει δὲ οὐδὲν καὶ ¹ ἰατρῶν τινα
 εἰσπαλεῖν. ἀπέτρεχον ταῦτα εἰπὼν, τοῦ μή τι

¹ Κ. ἰατρῶν.

πλέον τὸν Χαρικλέα πυθέσθαι. μικρὸν δὲ ὅσον τοῦ
 δωματίου προήκων, ὁρῶ τὸν Θεαγένην αὐτοῦ που
 περὶ τὸν νεῶν καὶ τὸν περίβολον εἰλούμενον, καὶ πρὸς
 ἑαυτὸν διαλεγόμενον, ὥσπερ ἀποχρῶν αὐτῷ καὶ μό-
 νην τὴν οἴκησιν τῆς Χαρικλείας περισκοπεῖν. ἐκτρα-
 πόμενος οὖν παρήειν, ὥσπερ οὐχ ἑωρακώς. ὁ δὲ,
 Χαῖρε, εἶπεν, ὦ Καλάσιρι, καὶ ἀκουε· σὲ γάρ τοι
 περιέμενον. ἀνέστρεφον ἀθρόον· καὶ, Θεαγένης, ἔλε-
 γον, ὁ καλὸς, ἀλλ' οὐχ ἑωράκειν. Ποῖος καλὸς,
 ἔφη, ὁ Χαρικλεία μὴ ἀρεστός. ἠγανάκτουν ἐγὼ
 μέχρι τῶν ὄψεων· καὶ, Οὐ παύσῃ ἔλεγον, ὑβρίζων
 ἐμέ τε καὶ τὴν ἐμὴν τέχνην, ὑφ' ἧς ἤλωκεν ἤδη καὶ 169
 ἑρᾶν σου καλινάγκασται, καὶ ὁρᾶν ὥσπερ τινα τῶν
 κρειττόνων εὐχέλαι; Τί λέγεις, ἔφη, ὦ πάτερ· ὁρᾶν
 ἐμέ Χαρίκλεια; τί οὖν οὐκ ἄγεις ἤδη παρ' αὐτήν;
 καὶ ἅμα προέτρεχεν.¹ ἐπιλαβόμενος οὖν τῆς χλα-
 μύδος, Στῆθι, ἔφην, οὗτος, εἰ καὶ ὀξύς δραμεῖν.
 οὐ γὰρ ἄρπαγμα τὸ πρᾶγμα, οὐδὲ εὖωνον καὶ
 τῶν ἐν μέσῳ, τῷ βουλομένῳ προκείμενον· ἀλλὰ
 πολλῆς μὲν βουλῆς, ὥστε πρῶόντως αἰνυθῆναι,
 πολλῆς δὲ διασκευῆς, ὥστε ἀσφαλῶς πραχθῆναι,
 δεόμενον· ἢ τὸν πατέρα τῆς κόρης ἠγνόηκας, ὡς
 Δελφῶν ἐστὶ τὰ πρῶτα; τοὺς δὲ νόμους οὐκ ἐννοεῖς,
 οἱ θάνατον τοῖς τοιούτοις ἐπιβάλλουσι; Ἐγὼ,
 εἶπε, καὶ τελευτᾶν οὐ διαφέρομαι, τυχῶν Χαρι-

¹ Κ. ἐπιλαμβανόμενος.

κλείας· ἀλλ' ὁμως, εἰ δοκεῖ, πρὸς γάμον αἰτῶμεν,
 τῷ πατρὶ προσιόντες· οὐ γὰρ δὴ μὴ ἀνάξιοί γε
 ὄντες τῷ Χαρικλεῖ κηδεύσομεν. Οὐκ ἂν τύχοιμεν,
 ἔφην· οὐχ ὅτι τῶν κατὰ σέ τι δυνατὸν ἐπιμέμψα-
 σθαι, ἀλλ' ὁ Χαρικλῆς ἀδελφῆς ἑαυτοῦ παιδὶ τὴν
 κόρην πάλαι κατηγγύησεν. Οἰμῶξει, ἔφη Θεαγέ-
 νης, ὅς τις ποτέ ἐστίν· οὐ γὰρ τις, ἐμοῦ ζῶντος,
 170 ἕτερος θαλαμεύσει Χαρίκλειαν· οὐχ οὕτως ἦδε ἢ
 χεῖρ καὶ ξίφος τοῦμὸν ἀργήσει. Παῦσαι, ἔφην· οὐ-
 δενὸς δεήσει τοιοῦτου· μόνον ἐμοὶ ¹ πείθεσθαι, καὶ
 πράττειν ὡς ἂν ὑφηγήσωμαι. νῦν δὲ ἀποχώρει, καὶ
 φυλάττου συνεχῶς φαίνεσθαι πλησιάζων, ἀλλ'
 ἐφ' ἡσυχίας καὶ μόνος ποιοῦ τὰς ἐντεύξεις. ἀπήει
 κατηφής.

ζ'. Ὁ δὲ Χαρικλῆς εἰς τὴν ὑπεραίαν ἐντυχῶν,
 ὁμοῦ τε εἶδε, καὶ προσδραμῶν ἐφίλει πολλὰ τὴν
 κεφαλὴν, Τοῦτο σοφία, τοῦτο φιλία, συνεχῶς
 ἀναβοῶν. ἠνυσταί σοι μέγα ἔργον· ἐάλωκεν ἢ δυσ-
 ἄλωτος, καὶ νενίκηται ἢ δυσκαλαμάχιλος· ἐρᾷ Χαρί-
 κλεια. πρὸς ταῦτα ἐθρυπλόμην, ἀνέσπων τε τὴν
 ὄφρυν, καὶ βλακῶδες βαίνων, Εὐδηλον ἦν, ἔλεγον,
 ὡς οὐδὲ πρὸς τὴν πρώτην ἀνδέξει προσβολὴν ἐμοῦ,
 καὶ ταῦτα ² μηδενὸς τῶν μειζόνων ὀχλήσαντος.
 ἀλλὰ πότεν, ὦ Χαρικλῆς, ἐρῶσαν ἐγνωρίσατε; Σοὶ
 πεισθέντες, ἔφη· τοὺς γὰρ εὐδοκίμους τῶν ἰατρῶν,

¹ Κ. πείθου. ² μηδενί.

ὡς αὐτὸς ὑπέθου, παρακαλέσας, ἦγον εἰς τὴν ἐπίσκεψιν, ἀμοιβὴν τὴν προσοῦσαν οὐσίαν ὑποσχναύμενος, εἴ τι δύναιντο ἐπικουρεῖν. οἱ δὲ, ὡς τάχιστα εἰσῆλθον, ἠρώτων ὅ, τι πάσχοι. τῆς δὲ ἀποστρεφόμενης, καὶ πρὸς μὲν ἐκείνους οὐδ' ὀτιοῦν ἀποκρινομένης, ἔπος δὲ Ὀμηρικὸν συνεχῶς ἀναβοώσης, 171

ᾠ Ἀχιλεῦ Πηλέος υἱέ, μέγα φέριατ' Ἀχαιῶν,
ὁ λόγιος Ἀκαστίνοσ (οἶσθα δὲ δὴ πού τὸν ἄνδρα),
τῷ καρπῷ τὴν χεῖρα καὶ ἀκούσης ἐπιβαλὼν, ἀνακρίνειν ἀπὸ τῆς ἀρτηρίας ἐώκει τὸ πάθος, ὥσπερ,
οἶμαι, τὰ καρδίας κινήματα μινυούσης· οὐκ ὀλίγον
τε χρόνον βασανίσας τὴν ἐπίσκεψιν, ἄνω τε καὶ
κάτω πολλὰ ἐπιθεωρήσας, ᾠ Χαρίκλεισ, ἔφη,
περιτλῶσ ἡμᾶσ ἐνθάδε εἰσκέκληκασ. ἰατρικὴ γὰρ
οὐδὲν ἂν οὐδαμῶσ ἀνύσειε πρὸς ταύτην. ἐμοῦ δὲ,
ᾠ Θεοί, τί τοῦτο λέγεισ, ἀναβοήσαντοσ, οἶχεται
οὔν μοι τὸ θυγάτριον, καὶ ἐλπίδοσ ἐκλόσ γέγονεν;
Οὐ θυρόβου¹ δεῖ, φησίν, ἀλλ' ἀκουε. καὶ παραλαβὼν με τῆσ τε κόρησ καὶ τῶν ἄλλων ἀποθεν,
Ἦ καθ' ἡμᾶσ, ἔφη, τέχνη σώματοσ πάθη θεραπεύειν ἐπαγγέλλεται, ψυχῆσ δὲ οὐ προηγουμένωσ·
ἀλλὰ τότε μόνον, ὅταν² συμπάσχη τῷ σώματι
κακουμένῳ, ³ συνωφελεῖται θεραπευομένῳ. τὸ δὲ
τῆσ κόρησ, νόσοσ μὲν, ἀλλ' οὐ σώματοσ· οὐ γὰρ
χυμῶν τισ περιτλεύει, οὐ κεφαλῆσ ἀλγημα βαρῦ-

¹ κ. δῆ. ² συμπάσχη μὲν. ³ συνωφελεῖται.

¹⁷²νει, οὐ πυρετὸς ἀναφλέγει, οὐκ ἄλλο τι τοῦ σώματος, οὐ μέρος, οὐχ ὅλον νοσεῖ που. τοῦτο, οὐκ ἄλλο τι, νομιστέον. ἐμοῦ δὲ λιπαροῦντος, καὶ φράζειν εἴ τι κατέμαθεν ἀξιοῦντος, Οὐ γὰρ καὶ παιδὶ γνώριμον, ἔφη, ψυχῆς εἶναι τὸ πάθος, καὶ τὴν νόσον ἔρωτα λαμπρόν; οὐχ ὄρας ὡς κυλοιδιᾶ μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ τὸ βλέμμα διέρριπται, καὶ τὸ πρόσωπον ὠχριᾶ, σπλάγχχνον οὐκ αἰτιωμένη, τὴν διάνοιαν δὲ ἀλύει, καὶ τὸ ἐπελθὸν ἀναφδέγγεται, καὶ ἀπροφάσιστον ἀγρυπνίαν ἐφίσταται, καὶ τὸν ὄγκον ἀθρόως καθήρηται; ζητιτέος σοι, Χαρίκλεις, ὁ ἰασόμενος γένοιτο δ' ἂν μόνος ὁ ποθούμενος. ὁ μὲν ταῦτα εἰπὼν ἀπήει πρὸς σὲ δὲ ἐγὼ δρομαῖος τὸν ἐμὸν καὶ σωτῆρα καὶ θεὸν, ὃν ¹ μόνον εὐεργετῆσαι δύνασθαι κἀκένη γιγνώσκει. πολλὰ γοῦν ἐμοῦ δεομένου, καὶ ἐξειωπεῖν ὅ, τι πάσχοι παρακαλοῦντος, ἐν μόνον ἀπεκρίνατο, ὡς ἀγνοεῖ μὲν ὁ πέπονθεν, εἰδέναί δὲ ὡς Καλάσιρις ἂν ἰάσαιτο μόνος καὶ εἰσκαλεῖν σε παρ' αὐτὴν ἰκέτευεν. ἐξ οὗ δὴ καὶ μάλιστα συνέβαλον, ὡς ὑπὸ τῆς σῆς σοφίας ἐάλωκεν. Ἄρ' οὖν, ὅσπερ ὅτι ἐρᾶ,

¹⁷³πρὸς αὐτὸν ἐγὼ, καὶ τὸ, τίνας, ἔχοις ἂν λέγειν; Οὐ μὰ τὸν Ἀπόλλω, ἔφη πῶς γὰρ ἂν, ἢ πόθεν τοῦτο εἰδείην; νύχόμην δὲ Ἀλκαμένους αὐτὴν ἐρᾶν, ἢ πάντα χρήματα, τοῦ τῆς ἀδελφῆς παιδὸς τῆς

¹ Κ μόνον ἐγὼ εὐεργετῆσαι.

ἔμῃς, ὃν πάλαι αὐτῇ νυμφίον, ὅσαγε εἰς βούλησιν ἤκειν τὴν ἐμὴν, κατηγγύησα. ἐμοῦ δὲ εἰπόντος ὡς ἔξεσι πεῖραν λαμβάνειν, εἰσάγοντα παρ' αὐτὴν καὶ δεικνύοντα τὸ μεираκιον, ἐπαινέσας ἀπήει. καὶ περὶ πλήθουςαν ἀγορὰν αὐθίς μοι συντυχῶν, Ἄνιαρὸν ἀκούσῃ πρᾶγμα, ἔλεγεν ἢ παῖς δαιμονῶν ἔοικεν· οὕτως ἀλλόκοτόν τι τὸ κατ' αὐτὴν. εἰσῆγον, ὡς ἐκέλευσας, τὸν Ἄλκαμένη, καὶ ἀβρότερον ἐδείκνυον· ἢ δὲ, ὥσπερ τὴν Γοργοῦς θεασαμένη κεφαλὴν, ἢ τὶ τῶν ἀτοπωτέρων, ὄξύ τι καὶ μέγα ἀνέκραγε, καὶ τὴν ὄψιν πρὸς θάτερα τοῦ οἰκήματος ἀπέστρεφε, καὶ τὰς χεῖρας ὡς βρόχον ἐπάγουσα τῷ τραχήλῳ, διαχρήσασθαι ἠπεῖλει καὶ ἐπώμνυεν, εἰ μὴ θᾶττον ἐξίοιμεν. ἐκείνης μὲν δὴ, καὶ λόγου θᾶττον, ἀπηλλάγημεν. τί γὰρ καὶ ἔδει ποιεῖν, ἀτοπίαν τοσαύτην ὀρῶντας; σοῦ δὲ ἰκέται καὶ πάλιν γιγνώμεθα, μὴτ' ἐκείνην περιιδεῖν ἀπολλυμένην, μῆτε ἡμᾶς ¹⁷⁴ τῶν κατ' εὐχὰς ἀποτυγχάνοντας. Ὡς Χαρίκλεις, ἔφην, οὐ διήμαρτες εἰπὼν δαιμονῶν τὴν κόρην· ὀχλεῖται γὰρ ὑπὸ δυνάμεων, αἷς αὐτὸς κατέπεμψα, καὶ τούτων οὐκ ἐλαχίστων, ἀλλ' ¹ αἷς εἰκὸς ἦν ἐκείνην, ἀ μῆτε ἐπεφύκει, μῆτε ἐβούλετο, καταναγκάσαι πράττειν. ἀλλὰ μοι ἀντίθεός τις ἔοικεν ἐμποδίζειν τὴν πρᾶξιν, καὶ διαμάχεσθαι πρὸς τοὺς ἐμούςς ὑπηρετάς. ὥστε ὦρα σοι πάντως ἐπιδεικνύ-

¹ Κ. ὡς εἰκὸς ἦν ἐκείνη.

ναι μοι τὴν ταινίαν, ἣν τῇ παιδὶ συνεκτεθεῖσαν ὑποδεδέχθαι μετὰ τῶν ἄλλων γνωρισμάτων ἔλεγε· ὡς ἔγωγε δέδοικα, μὴ τις ἐμπέπλησται γοητείας, καὶ ¹ μαγχαναίαις τυγχάνει τραχυνούσαις τὴν ψυχὴν ἀνάγραφτος, ἐχθροῦ τις αὐτὴν ἐξαρχῆς ἀνέραστον ἀποβιῶναι καὶ ἄγονον ἐπιβουλεύσαντος.

ἦ. Ἐπὴναι ταῦτα καὶ ἦκε φέρων οὐ μὲνὰ πολὺ τὴν ταινίαν. ἐνδοῦναι δὴ μοι σχολὴν, πρὸς αὐτὸν εἰπῶν, ὡς εἶχον πειθόμενον, ² ἐλθῶν οὐ κατηγόμεν, οὐδὲ ὅσον ἐλάχιστον ὑπερθέμενος, ἐπελεγόμεν τὴν ταινίαν, γράμμασιν Αἰθιοπικοῖς, οὐ δημοτικοῖς, ἀλλὰ βασιλικοῖς ἐστιγμένην, ἃ δὴ τοῖς Αἰγυπτίων ἱερατικοῖς καλουμένοις ³ ὁμοίωται. καὶ ¹⁷⁵ ἐπερχόμενος, τοιάδε πῦρισκον τὸ γράμμα διηγούμενον· ΠΕΡΣΙΝΑ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΑΙΘΙΟΠΩΝ,
 » τῇ δ', τι δὴ κληθισομένη, καὶ μέχρι μόνων ὠδί-
 » νων θυγατρὶ, δῶρον ἔσχατον χαράτῳ τόνδε τὸν
 » ἔγγραφον θρήνον. » Ἐπάγην, ὦ Κνήμων, ὡς τοῦ Περσίνης ὀνόματος ἤκουσα· τὰ δὲ ἐξῆς ὁμῶς ἐπελεγόμεν, ὄντα τοιάδε· « Ὡς μὲν οὐδὲν ἀδι-
 » κοῦσα, παιδίον, ⁴ οὔτε σε γενομένην ἐξεθέμην,
 » οὔτε πατέρα τὸν σὸν Ἰθάσπην τὴν σὴν θέα
 » ἀπεκρυφάμην, ἐπικεκλήσθω μάρτυς ὁ γενάρχης
 » ἡμῶν Ἥλιος· ἀλλ' ὁμῶς ἀπολογοῦμαι πρὸς τε

¹ Κ. μαγχαναίαις τυγχάνει τραχυνούσαις. ² ἐλθῶν τε οὐ.

³ ὁμοίωται. ⁴ ὅτε σε γενομένην ἐξεθέμην, οὐδὲ πατέρα.

» σέ ποτε, θύγατερ, εἰ περισωθείης, πρὸς τε
 » τὸν ἀναιρήσόμενον, εἴ τινα σοὶ θεὸς ἐπιστήσειε,
 » πρὸς τε αὐτὸν ὅλον τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον,
 » ἀνακαλύπτουσα τὴν αἰτίαν τῆς ἐκθέσεως. ἡμῖν
 » πρόγονοι θεῶν μὲν Ἑλιός τε καὶ Διόνυσος,
 » ἠρώων δὲ Περσεύς τε καὶ Ἀνδρομέδα, καὶ Μέμ-
 » νων ἐπὶ τούτοις. ¹ οἱ δὴ τὰς βασιλείους αὐλὰς
 » κατὰ καιροῦς ἰδρυσάμενοι, ταῖς ἀπὸ τούτων
 » γραφαῖς ἐκόσμησαν. τὰς μὲν δὴ τῶν ἄλλων εἰ-
 » κόνιας τε καὶ πράξεις ἀνδρῶσί τε καὶ περιδρόμοις
 » ἐνέγραφον, τοὺς δὲ θαλάμους τοῖς Ἀνδρομέδας
 » τε καὶ Περσεύος ἔρωσιν ἐποίκιλλον. ἐνλαυθά
 » ποτε ἡμᾶς, δεκάτου παρήκοιτος ἔτους, ἐξ οὗ με 176
 » γαμετὴν Ὑδάσπης ἐγνώρισεν, οὗ ποτε παίδων
 » ἡμῖν γεγονότων, ἠρεμεῖν τὸ μεσημβρινὸν συνέβαι-
 » νεν, ὕπνου θερinoῦ κατακλίναντος· καὶ μοι καὶ
 » προσωμίλει τότε ὁ πατήρ ὁ σὸς, ὄναρ αὐτῶ
 » τοῦτο κελεύειν ἐπομνύμενος· ἠσθόμην τε παρα-
 » χρῆμα κυφορήσασα τὴν καταβολήν. ὁ μὲν δὴ
 » μέχρι τοῦ τόκου χρόνος, ἐορτὴ πάνδημος ἦν, καὶ
 » χαριστήριοι θυσίαι τοῖς θεοῖς, ὡς τοῦ βασιλέως
 » διάδοχον τοῦ γένους ἐλπίζοντος. ἐπειδὴ δέ σε
 » λευκὴν ἀπέτεκεν, ἀπρόσφυλον Αἰθιόπων χροιάν
 » ἀπαυγάζουσαν, ἐγὼ μὲν τὴν αἰτίαν ἐγνώρισον,
 » ὅτι μοι παρὰ τὴν ὀμιλίαν τὴν πρὸς τὸν ἄνδρα,

¹ οἱ δὴ τὰς.

» προσβλέψαι τὴν Ἀνδρομέδαν ἢ γραφὴ παρα-
 » σχοῦσα, καὶ πανταχόθεν ἐπιδείξασα γυμνὴν
 » (ἄρτι γὰρ αὐτὴν ἀπὸ τῶν πετρῶν ὁ Περσεὺς
 » κατήγγεν), ¹ ὁμοιοειδὲς ἐκείνη τὸ σπαρὲν οὐκ εὐ-
 » τυχῶς ἐμόρφωσεν. ἔγνω οὖν ἑμαυτὴν τε ἀπαλ-
 » λάξαι τοῦ μετ' αἰσχύνης θανάτου, πεπεισμένη
 » τὴν σὴν χροιάν μοιχείαν ἐμοὶ προσάψουσαν (οὐ
 » γὰρ πιστεύσειν οὐδένα λεγούσῃ τὴν περιπέτειαν),
 » καὶ σοὶ τὸ ἐκ τῆς τύχης ἀμφίβολον χάρισσασθαι,
 777 » θανάτου προδήλου, ἢ πάντως ὀνόματος νόθου
 » ² προτιμότερον. γενομένην σέ τε, τεθνήσκει πα-
 » ραχρήμα πρὸς τὸν ἄνδρα πλασαμένη, λάθρα καὶ
 » ἀπορρήτως ἐξεθέρμην, ὅσον πλεῖστον ἠδυνάμην
 » πλοῦτον τῷ περισώζοντι μισθὸν συνεκθεμένη,
 » ἄλλοις τέ σε κοσμήσασα, καὶ ταινία τῆδε,
 » ³ ἐλεεινῶ διηγήματι τῶν σῶν τε κάμαυτῆς, ἐνει-
 » λήσασα, ἣν ἀπὸ δακρύων τῶν ἐπὶ σοὶ καὶ αἵμα-
 » τος ἐχάραττον, ὁμοῦ πρωτοτόκος καὶ πολύθρηνος
 » γενομένη. ἀλλ', ὦ γλυκεῖα, καὶ μέχρις ὥρας ⁴ θυ-
 » γατερ, ὅπως, εἰ περιγένοιο, μεμνήσῃ τῆς εὐ-
 » γενείας, τιμῶσα σωφροσύνην, ἢ δὴ μόνη γυναι-
 » κείαν ἀρετὴν χαρακτιρίζει, καὶ φρόνημα βασι-
 » λειον, καὶ πρὸς τοὺς φύνας ἀναφέρον ⁵ ἀσκοῦσα.
 » μεμνήσῃ δὲ, πρὸ πάντων τῶν συνεκλεθέντων σοι

¹ κ. ὁμοειδὲς. ² προτιμότερον γενομένη· σέ τε. ³ καὶ ἐλεεινῶ διηγήματι τῷ σῷ κάμαυτῆς. ⁴ θυγάτηρ. ⁵ ἀσκοῦσαν.

» κειμηλίων, δακτύλιόν τινα ἐπιζητεῖν, καὶ σεαυτῇ
 » περιποιεῖν, ὃν πατὴρ ὁ σὸς ἐμοὶ παρὰ τὴν μνη-
 » στείαν ἐδωρήσατο, βασιλείῳ μὲν συμβόλῳ τὸν
 » κύκλον ἀνάγραφον, λίθῳ δὲ Παντάρβη καὶ
 » ἀπορρήτῳ δυνάμει τὴν σφειδόνην καθιερωμένον.
 » ταῦτά σοι διείλεγμαί, τὸ γράμμα διάκονον
 » ¹ εὐρομένη, τὰς ἐμφύχους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς ὀμι-
 » λίας τοῦ δαίμονος στερήσαντος, τάχα μὲν κωφὰ 178
 » καὶ ἀνήνυτα, τάχα δὲ καὶ εἰς ὄφελός ποτε ἤξοντα.
 » τὸ γὰρ ἀδύλον τῆς τύχης ἀνθρώποις ἀγνωστον.
 » καὶ ἔσται σοι τὰ τῆς γραφῆς, ὧ μάλιστα ὡραία, καὶ
 » ἔγκλημα τὸ κάλλος ἐμοὶ προσάψασα, εἰ μὲν περι-
 » σαθείης, γνωρίσματά· εἰ δ', ὅπερ καὶ ἀκοὴν λάθοι
 » τὴν ἐμὴν, ἐπιλύμβια καὶ μητρὸς ἐπικήδεια δάκρυα.»

9. Ταῦτα, ὧ Κνήμων, ὡς ἀνέγνω, ἐγνωρίζον
 μὲν, καὶ τὴν ἐκ Θεῶν οἰκονομίαν ἐθαύμαζον, ἠδονῆς
 δὲ ἅμα καὶ λύπης ἐνεπλήσθη· καὶ πάθος τι και-
 νότερον ὑπέεσθην, ὁμοῦ δακρύων καὶ χαίρων, δια-
 χρομένης μὲν τῆς ψυχῆς πρὸς τὴν τῶν ἀγνωσμέ-
 νων εὐρεσίαν, καὶ τῶν χρυσθέντων ἤδη τὴν ἐπίλυσιν,
 ἀδημονούσης δὲ πρὸς τὴν τῶν ἐσομένων ἔκβασιν,
 καὶ τὸν ἀνθρώπινον βίον οἰκτιζούσης, ὡς ἀστατόν
 τι καὶ ἀβέβαιον, καὶ ἄλλοτε πρὸς ἄλλα τρεπόμε-
 νον, τότε δὲ ὑπερβαλλόντως ταῖς Χαρικλείας
 τύχαις γνωριζόμενον. εἰσῆει γὰρ με πολλῶν ἔννοια,

¹ Κ. εὐραμένη.

τίνων μὲν γενομένη, τίνων ἐνομίσθη, πόσω δὲ
 τῷ μεταξὺ τῆς ἐνεγκούσης ἀπήχθη, κεκλήρωτο δὲ
 θυγατρὸς ὄνομα νόσου, ἀποβαλοῦσα τὸ γνήσιον
 179 Αἰθιόπων καὶ βασίλειον γένος. ἐπὶ πολὺ τε ἀμφί-
 βολος εἰσθήκειν, τῶν μὲν παρελθόντων οἰκλείρειν
 ἔχων, τῶν δὲ ἐσομένων εὐδαιμονίζειν οὐ φαρσῶν,
 ἕως τὸν λογισμὸν πρὸς τὸ νῆφον ἀνακαλεσάμενος,
 ἔγνω μὴ διαμέλλειν, ἀλλ' ἔργου ἔχεσθαι· καὶ
 παρὰ τὴν Χαρίκλειαν ἐλθὼν, καταλαμβάνω μόνην,
 ἀπειρηκυῖαν ἤδη πρὸς τὸ πάθος, καὶ τῷ μὲν φρο-
 νήματι βιαζομένην ἀναφέρειν, τῷ σώματι δὲ πάντη
 πεπονημένην, ἐνδόντι πρὸς τὴν νόσον, καὶ ἀντ-
 ἔχειν ἀσθενήσαντι πρὸς τὸ δεινόν.

ἰ. Μετασπῆσάμενος οὖν τοὺς παρόντας, καὶ
 μηδένα διοχλεῖν ἐπισηΐλας, ὡς δὴ τινὰς εὐχὰς καὶ
 ἐπικλήσεις τῇ κόρῃ προσάξων, ὦρα σοι, ἔφην, ὦ
 Χαρίκλεια, λέγειν ὃ πάσχεις (οὕτω γὰρ ὑπέσχου
 τῇ προτεραίᾳ), καὶ μὴ κρύπτειν ἄνδρα, σοί τε
 εὐνοῦν, καὶ γινῶναι τὰ πάντα καὶ σιωπῶσης οὐκ
 ἀδύνατον. ἡ δὲ λαβομένη μου τῆς χειρὸς, ἐφίλει
 τε καὶ ἐπεδάκρυε· καὶ, ὦ σοφὲ Καλάσιρι,
 τοῦτο πρῶτον εὐεργέτησον, ἔλεγεν, ἕασόν με
 σιωπῶσαν δυστυχεῖν, αὐτὸς ὡς βούλει γνωρίσας
 τὴν νόσον, καὶ τὴν γοῦν αἰσχύνην κερδαίνειν, κρύ-
 πτουςαν ἂ καὶ πάσχειν αἰσχρὸν, καὶ ἐκλαλεῖν αἰσ-
 180 χρότερον. ὡς ἐμέ γε λυπεῖ μὲν καὶ ἡ νόσος ἀκμά-
 ζουσα,

ζουσα, πλέον δὲ τὸ μὴ κρατῆσαι τῆς νόσου τὴν
 ἀρχὴν, ἀλλ' ἠτληθῆναι πάθους, ἀπειρημένου μὲν
 ἐμοὶ τὸν πρὸ τούτου πάντα χρόνον, λυμαινομένου
 δὲ, καὶ μέχρις ἀκοῆς, τὸ παρθενίας ὄνομα σεμνό-
 τατον. ἐπιρρώωνυς οὖν αὐτὴν, ὦ Δύγαλερ, ἔφην,
 δυοῖν ἕνεκα εὖ ποιεῖς, ἀποκρύπτουσα τὰ κατὰ
 σαυτὴν· ἐγὼ τε γὰρ οὐδὲν δέομαι μανθάνειν, ἀ-
 πάλαι παρὰ τῆς τέχνης ἔγνωκα, ἵ σύ τε εἰκότα πά-
 σχεις, ἐρυθριῶσα λέγειν ἀ γυναιξὶ κρύπτειν εὐπρε-
 πέστερον. ἀλλ' ἐπειδή περ ἄπαξ ἔρωτος ἐπήσθου,
 καὶ φανείς σε Θεαγένης ἤρηκε (τοῦτο γὰρ ὁμφή
 μοι θεῶν ἐμήνυσε), σὺ μὲν ἴσθι μὴ μόνη καὶ πρῶ-
 τη τὸ πάθος ὑποσπᾶσα, ἀλλὰ σὺν πολλαῖς μὲν
 γυναιξὶ τῶν ἐπισημῶν, σὺν πολλαῖς δὲ παρθένοις
 τῶν τὰ ἄλλα σωφρόνων· μέγιστος γὰρ θεῶν ὁ
 Ἔρως, καὶ ἤδη καὶ θεῶν αὐτῶν ποτε κρατεῖν λεγό-
 μενος. ἐπισκόπει δὲ ὅπως ἄριστα διαθήτη τὰ
 παρόντα ὡς τὸ μὲν ἀπείρατον γενέσθαι τὴν ἀρχὴν
 ἔρωτος, εὐδαιμον, τὸ δὲ, ἀλόγητα, πρὸς τὸ σῶφρον
 τὸ βούλημα περικποιῆσαι, σοφώτατον. ὃ δὴ καὶ σοὶ
 βουλομένη πιστεύειν ἔξεσι, καὶ τὸ μὲν ἐπιθυμίας 181
 αἰσχρὸν ὄνομα διώσασθαι, τὸ δὲ συναφείας ἔννομον
 συνάλλαγμα προελέσθαι, καὶ εἰς γάμον τρέψαι
 τὴν νόσον.

ιά. Ἰδρῶτι πολλῶ διερρέετο, τούτων εἰρημένων,

ἱ. κ. σὺ δὲ εἰκότα.

ὦ Κνήμων, καὶ δήλη παντοίως ἦν χαίρουσα μὲν ἐφ' οἷς ἠκούσεν, ἀγωνιῶσα δὲ ἐφ' οἷς ἠλπιζεν, ἐρυθριῶσα δὲ ἐφ' οἷς ἐάλωκεν. οὐκ ὀλίγον οὖν ἐψηυχάσασα χρόνον, ὦ πάτερ, ἔφη, γάμον ὀνομάζεις, καὶ τοῦτον αἰρεῖσθαι προτρέπεις, ὥσπερ δῆλον ὄν, ἢ τὸν πατέρα συνθησόμενον, ἢ τὸν ἐμοὶ πολέμιον ἀντιποιοησόμενον. Τὸ μὲν κατὰ τὸν νεανίαν ἔρρωται ἡμῖν, ἔφην, καὶ πλεόν ἢ σὺ τάχα κακείνος ἐάλωκεν, ἀπὸ τῶν ὁμοίων σοι κεκινημένος. ὡς γὰρ εἰοικεν, αἱ ψυχαί πως ὑμῖν ἀπὸ πρώτης ἐντεύξεως τὰς ἀλλήλων ἀξίας ἐγνώρισαν, καὶ πρὸς τὸ ἴσον πάθος κατηνέχθησαν· ἐπέτεινα δὲ αὐτῷ καγῶ, σοὶ χαριζόμενος, σοφία τὴν ἐπιθυμίαν. ὁ δὲ νομιζόμενός σοι πατὴρ, ἄλλον εὐτρέπίζεται νυμφίον, Ἄλκαμένην, ὃν οὐκ ἠγνόηκας. ἢ δὲ, Ἄλκαμένει μὲν, ἔφη, τάφον πρότερον ἢ γάμον τὸν ἐμὸν εὐτρέπίζεται· ἐμὲ γὰρ ἢ Θεαγένης ἀξεται, ἢ τὸ τῆς εἰμαρμένης διαδέξεται. σὺ δ', ὅτι μὴ ἔστι μοι πα-

182 τῆρ, ἀλλὰ νομίζεται, Χαρικλῆς, ἱκετεύω, λέγε, πόθεν ἐγνώρισας; Ἐκ ταύτης, ἔφην, ἐπιδείξας τὴν ταινίαν. Ἔσχες δὲ πόθεν, ἢ ὄπως; ἐξ οὗ γὰρ με κατὰ τὴν Αἴγυπτον παρὰ τοῦ θρεψαμένου λαβῶν, οὐκ οἶδ' ὄπως, δεῦρο ἦγαγεν, ἀφελόμενος εἶχεν ἀποκειμένην ἐν¹ κισίδι, τοῦ μὴ τὸν χρόνον αὐτῇ λυμήνασθαι. Τὸ μὲν ὄπως ταύτην ἐκομισά-

¹ Κ. κισίδι.

μην, εἰσαῦθις, ἔφην, ἀκούση· τὸ δὲ παρὸν, εἰ τὰ ἐγγεγραμμένα γνωρίζεις, εἰπέ μοι. τῆς δὲ, οὐκ εἰδέναι πόθεν, ὁμολογούσης, Γένος, ἔλεγον, καὶ ἔθνος τὸ σὸν καὶ τύχην φράζει. ὡς δὲ, ἀνακαλύπτειν ὅσα ἔχω γινώσκειν, ἰκέτευεν, ἔλεγον ἀπαντα, τὴν τε γραφὴν ἐπιῶν ἐν μέρει, καὶ πρὸς ἔπος ἐρμηνεύων.

β'. Ὡς δὲ ἐγνώρισεν ¹ ἑαυτὴν, καὶ, τὸ φρόνημα διανοσῆσα πλέον τῷ γένει, προσέδραμε, καὶ, Τί οὖν χρὴ ποιεῖν, ἠρώτα, τότε ἤδη συμβουλῆς τῆς φανερωτέρας ἠρχόμεν, ἀπαντα, ὡς ἔσχεν, ἀνακαλύπτων. Ἐγὼ, λέγω, ὦ θυγάτηρ, ἦλθον καὶ εἰς Αἰθίοπας, ἐπιθυμία τῆς παρ' ἐκείνοις σοφίας, ἐγενόμην καὶ Περσίνῃ τῇ σῆ μητρὶ γνώριμος· οἰκειοῦται γὰρ αἰεὶ τὸ σοφῶν γένος ἢ βασιλείος αὐλή, καὶ ἄλλως εἶχόν τι καὶ δόξης πλέον, τὴν Αἰγυπτίων σοφίαν προσθήκη τῆς Αἰθιόπων ἐκθειάζων. ἐπει 183 δὲ ἀπαίρειν μέλλοντά με οἶκαδε ἦσθετο, τὰ κατὰ σέ μοι πάντα διηγέεται, τὸ πιστὸν τῆς σιωπῆς ὄρω πρότερον κομισαμένη· καὶ ἔλεγε, τοῖς μὲν ἐγχωρίοις σοφοῖς οὐ θαρσύνειν εἰπεῖν, ἐμὲ δὲ ἰκέτευεν ἐρωτᾶν τοὺς θεοὺς, εἰ πρῶτα μὲν ἐκλεθεῖσα διεσώθης, ἔπειτα ὅση γῆς οὔσα τυγχάνεις· οὐ γὰρ πυθέσθαι κατὰ τὸ ἔθνος οὐδεμίαν τοιαύτην, πολλὰ περιεργασαμένην. ἐμοῦ δὲ ἀπαντα μαθόντος

¹ Κ. ἑαυτὴν καὶ τὸ φρόνημα διανοσῆσα, πλέον τῷ.

ἐκ θεῶν, καὶ εἶναί τε καὶ ὄπου φράσαντος, αὐθις
 ἰκέτευεν ἐπιζητεῖν καὶ προτρέπειν ἢ κειν εἰς τὴν
 ἐνεγκοῦσαν· ἄγονον γὰρ καὶ ἄτεκνον ἐκ τῶν ἐπὶ
 σοὶ διατελεῖν ὠδίνων, ἐτοίμως τε ἔχειν, εἴ ποτε
 φανείης, ὁμολογεῖν τῷ σῷ πατρὶ τὸ συμβεβηκός·
 εἰδέναι γὰρ αὐτὸν πεισθησόμενον, χρόνῳ τε τῆς
 συμβιώσεως τὴν ἐπ' αὐτῇ δοκιμασίαν ἔχοντα, καὶ
 τῆς ἐκ παίδων διαδοχῆς τὴν ἐπιθυμίαν ἀπροσδο-
 κήτως λαμβάνοντα.

184 17'. Ταῦτα ἐκείνη μὲν ἔλεγε καὶ ποιεῖν ἰκέτευεν,
 ἐπισκήψουσά μοι πολλὰ τὸν Ἴηλιον ὄρκον, ὃν οὐδενὶ
 σοφῶν ὑπερβῆναι θεμιτόν· ἐγὼ δὲ ἤκω τὴν ἐνώμο-
 τον ἰκεσίαν ἐκλελέσων, οὐ διὰ τοῦτο μὲν τὴν ἐπὶ
 τάδε σπουδάσας ἀφιξιν, θεῶν δὲ ὑποθήκη μέγιστον
 ἐκ τῆς ἄλλης τοῦτο κερδήσας. ἐκ πολλοῦ τε, ὡς
 οἶσθα, προσεδρεύω χρόνου, θεραπεΐας μὲν τῆς
 περὶ σέ καὶ πάλαι τῆς πρεπούσης οὐδὲν ἀπολι-
 πῶν, σιωπῶν δὲ τὰ ὄντα, καιροῦ λαβέσθαι, καὶ
 τὴν ταινίαν μηχανῇ τινι κομίσασθαι, εἰς πίστιν τῶν
 πρὸς σέ ῥηθησομένων, περιμένων. ὥστε ἐνεστί σοι
 πειθομένη, δρασμὸν τε τὸν ἐνθένδε σὺν ἡμῖν αἴρου-
 μένη (πρίν τι καὶ πρὸς βίαν σε τῶν παρὰ γνώμην
 ὑποσπῆναι, τοῦ Χαρικλέους ἤδη σοι τὸν Ἀλκαμέ-
 νους γάμον ἐσπουδακότος), γένος μὲν καὶ πατρί-
 δα καὶ τοὺς φύνας κομίζεσθαι, Θεαγένει¹ δὲ

¹ Κ. τε.

ἀνδρὶ συνεῖναι, γῆς ὅσοι καὶ βουλόμεθα συν-
 ἔωεσθαι παρεσκευασμένῳ· ξένου τε καὶ ὀθνείου
 γνήσιον καὶ ἄρχοντα βίον ἀνταλλάξασθαι σὺν
 τῷ Φιλτάτῳ¹ βασιλεύουσιν, εἴ τι δεῖ θεοῖς
² τε τοῖς ἄλλοις, καὶ τῷ χρησμῷ τοῦ Πυ-
 θίου καταπιστεύειν· καὶ ἅμα ὑπερίμνησκον τὸν
 χρησμόν, καὶ, ὅ, τι βούλοιτο, ἔφραζον· οὐ γὰρ
 ἠγνόητο τῇ Χαρικλείᾳ παρὰ πολλῶν καὶ ἀδόκιμος
 καὶ ζητούμενος· ἐπάγη πρὸς ταῦτα· Καὶ οἰδὴ 185
 θεοὺς, εἶπεν, οὕτω βούλεσθαι, σύ τε φῆς, ἐγώ
 τε πείθομαι, τί χρὴ πράττειν, ὦ πάτερ; Πλάτ-
 τεσθαι, εἶπον, ὡς ἐπινεύουσιν τὸν Ἀλκαμένους
 γάμον· ἡ δὲ, Βαρὺ μὲν, ἔφη, καὶ ἄλλως αἰσχρὸν
 τὸ καὶ μέχρις ἐπαγγελίας ἕτερον πρὸ Θεαγένους
 αἰρεῖσθαι· πλὴν ἀλλ' ἐπεὶ θεοῖς τε καὶ σοὶ, πάτερ,
 ἐμαυτὴν ἐπέτρεψα, τίνα σκοπὸν ἔχει τὸ πλάσμα,
 καὶ τίνα τρόπον, ὥστε μὴ εἰς ἔργον ἀχθῆναι, δια-
 λυθήσεται; Γνώση τοῖς ἔργοις, ἔφην· τίνα προ-
 αγορευόμενα μὲν γυναιξίν, ἔστιν ὅτε καὶ ὄκνον ἠνεγ-
 κεν· ἐπιτελούμενα δὲ ἐκ τοῦ παραχρῆμα, θάρρα-
 λεώτερον ἠνύσθη πολλάκις· ἐπὶ μόνον ταῖς ἐμαῖς
 ὑποθήκαις τά τε ἄλλα, καὶ τὸ παρὸν τῷ Χαρι-
 κλεῖ σύνιρθε τά πρὸς τὸν γάμον, ὡς οὐδὲν ἐκεί-
 νου³ πράξιον ἄνευ τῆς ἐμῆς ὑφιγήσεως· ὠμολό-
 γει ταῦτα· καὶ τὴν μὲν ἀπολείπει δακρύουσαν.

¹ Κ. βασιλεύουσα. ² τε καὶ τοῖς ἄλλοις. ³ πράξιον.

ιδ'. Ἄρλι δὲ τοῦ δωματίου προελθὼν, ὁρᾷ
 τὸν Χαρικλέα πρὸς ὑπερβολὴν περίλυπον, καὶ
 πάσης κατηφείας ἀνάπλεων· καὶ, ³Ω θαυμάσιε,
 πρὸς αὐτὸν ἔφην, ὅτε σε ἐχρῆν ¹τέρπεσθαι καὶ
 186 χαίρειν, ἐπιθύειν τε χαριστήρια τοῖς θεοῖς, ἐπι-
 τυχόντα τῶν πάλαι σοι δι' εὐχῆς, καὶ Χαρικλείας
 ὄψε ποτε καὶ σὺν τέχνῃ πολλῇ καὶ σοφίᾳ τῇ ἐμῇ
 πρὸς ἐπιθυμίαν γάμων ἐπιπλασθείσης, τότε σκυ-
 δρατώδης καὶ σύννους, καὶ μονοноῦ θρηνεῖς, οὐκ οἶδ'
 ὅ, τι πεπονθώς. καὶ ὅς, Τί δὲ οὐ μέλλω, τῆς
 φιλάτης μοι ² τοῦ βίου τάχα πρότερον μεταση-
 σομένης, ἢ πρὸς γάμον, ὡς φῆς, συναφθισομένης,
 εἴ τι δεῖ προσέχειν ὀνειράσι, τοῖς τε ἄλλοις, καὶ οἷς
 τῆς παρρηκούσης ἐξεδειματώθην νυκτὸς, καθ' ἣν
 αἰετὸν ὄμην, ἐκ χειρὸς ἀφεθένητα τοῦ Πυθίου καὶ
 ἀθρόον καταπλάντα, τότε θυγάτριον ἐκ κόλπων,
 οἴμοι, τῶν ἐμῶν ἀναρπάσαντα, γῆς ἐπ' ἔσχατόν
 τι πέρας οἴχεσθαι φέροντα, ζοφώδεσι τισὶν εἰδώ-
 λοις καὶ σκιώδεσι πλῆθον, καὶ τέλος οὐδὲ γνῶναι
 ὅ, τί ποτε καὶ δράσειε, τοῦ μεσεύοντος ἀπείρου
 διασήματος συνεκδραμεῖν τῇ πτήσει τὴν θέαν
 ἐνεδρεύσαντος.

ιε'. Ταῦτα ὡς εἶπεν, ἐγὼ μὲν ὄπη ³ τείνοι τὸ
 ὄναρ συνέβαλλον· ἐκεῖνον δὲ ἐκ τῆς ἀθυμίας ἀπάγων,
 καὶ ὑποψίας εἶναι πόρρω τῶν ἐσομένων παρασκευ-

¹ Κ. ἔπεσθαι καὶ χαίρειν, ἀποθύειν τε. ² τὸν βίον. ³ τείνει.

ἄζων, Ἰερεὺς, ἔφην, καὶ ταῦτα τοῦ μανθικωτάτου
 τῶν θεῶν, ὄνειροπολεῖν μοι δοκεῖς οὐκ ἔχειν ἐπι-
 τηδείως, ¹ ὅς, τῶν ἐνυπνίων τοὺς ἐσομένους σοι 187
 τῆς παιδὸς γάμους προμηνυόντων, καὶ ἀετὸν μὲν,
 τὸν ληψόμενον νυμφίον αἰνιτλομένων, ταῦτα δὲ
 ἔσεσθαι, τοῦ Πυθίου νεύοντος, καὶ ὡς ἐκ χειρὸς
 τὸν συνοικήσοντα προσάγοντος, εὐαγγελιζομένων,
 ἀγανακτεῖς τὴν ὄψιν, καὶ πρὸς τὸ ἀδυμον ἄγεις
 τὸ ὄναρ. ὥστε, ὦ Χαρίκλεις, εὐφημον ἔχωμεν
 σλόμα, καὶ συντρέχωμεν τῇ βουλήσει τῶν κρειτόνων,
 πρὸς τὸ πείθειν ἔτι καὶ μᾶλλον τὴν κόρην τραπό-
 μενοι. τοῦ δὲ ἐρομένου, **Τί** ἂν πράττων ἔχοι πλέον
 πειθομένην, **Εἶπη** σοι κειμήλιόν ἐστι πολυτελές,
 ἔφην, ἐσθῆς διάχρυσος, ἢ ὄρμος ἐρίτιμος, ταῦτα
 ὡς ἔδνα παρὰ τοῦ νυμφίου πρόσαγε, καὶ δωρού-
 μενος ἐξιλέου τὴν Χαρίκλειαν. ἀπαραίτητον ἔχει
 πρὸς ² γυναῖκας ἕγγα χρυσὸς καὶ λίθος. καὶ τᾶλ-
 λα δέ σοι τὰ πρὸς τὴν πανήγυριν εὐτρεπισίον·
 συνέχειν γὰρ δεήσει τοὺς γάμους, ἕως τὸ κατ-
 ηναγκασμένον τῆς ἐπιθυμίας ἀμετάβλητον ἔχει
 παρὰ τῆς τέχνης ἢ κόρη. Μὴδὲν ἀπολείπεται
 νόμιζε τῶν ἐπ' ἐμοί, φήσας ὁ Χαρικλῆς, ἀπέτρε-
 χεν, ἔργον ἀποφῆναι τοὺς λόγους ὑφ' ἠδονῆς ἐπει-
 γόμενος. καὶ ἔπραξέ γε, ὡς ὑστερον ἔγνων, ἀπερ 188
 ὑπεθέμην, ³ οὐδὲν ὑπερθέμενος, ἐσθῆτά τε ἄλλην

¹ κ. ὡς τῶν. ² γυναῖκα. ³ οὐθέν.

πολύτιμον, καὶ δὴ καὶ τοὺς ὄρμους τοὺς Αἰθιοπικούς τοὺς συνεκλεθέντας ὑπὸ τῆς Περσίνης εἰς γνωρίσματα τῆ Χαρικλείας, ὡς ἔδνα δῆθεν παρὰ τοῦ Ἀλκαμένους προσκομίσας.

15'. Ἐγὼ δὲ, τῷ Θεαγένει συνιυχῶν, Ποῦ τυγχάνουσιν ἐπιδημοῦντες οἱ τὴν πομπὴν αὐτῷ πληρώσαντες, ἠρώτων. ὁ δὲ, τὰς μὲν κόρας ἔφασκεν ἐξώρμηκεναι, τοῦ σχολαίτερον βαδίζειν ἔνεκεν προαπεσταλμένας· τοὺς δὲ ἐφήβους οὐδὲ φέρειν ἔτι, δι' ὄχλου γιγνομένους, καὶ πρὸς τὴν ἐπάνοδον τὴν οἰκαδε συνελαύνοντας. ἄπερ ὡς ἔγνων, παρεγγυήσας τὰ τε ἐκείνοις ῥητέα καὶ αὐτῷ πρακτέα, καὶ τὸ παρ' ἐμοῦ δοθησόμενον τοῦ καιροῦ καὶ τῆς ὥρας ἐνδόσιμον ἐπιληρεῖν ἐπιστείλας, τοῦ μὲν ἀπεχώρουν· ἐπὶ δὲ τὸν νεὼν τοῦ Πυθίου τὴν ὄρμην ἐποιούμην, τὸν ἅμα τοῖς νέοις δρασμὸν ὑψηγῆσασθαι χρησιήρια τὸν θεὸν ἱκετεύσων. ἀλλ' ἦν ἄρα καὶ νοῦ παντὸς ὀξύτερον τὸ θεῖον, καὶ τοῖς κατὰ βούλησιν αὐτῷ δραμένοις ἐπ' αἰκουρον γίγνεται, καὶ ἀκλιτον

189 εὐμενεία πολλάκις φθάνον τὴν αἴτησιν· ὡς δὴ καὶ τότε πρὸς τὴν οὐδέπω γενομένην πεῦσιν, ἔφθη τὴν ἀπόκρισιν ὁ Πύθιος, καὶ τοῖς ἔργοις ἐπεσήμαινε τὴν ὑψηγῆσιν. ἐσπουδακότα γὰρ με τὰ φρονιζόμενα, καὶ παρὰ τὴν πρόμαντιν, ὡς ἔφην, ἐπειγόμενον, ἐπεῖχέ τις βοή παριόντα, ¹ Σύσπευδε,

¹ Κ. Σὺ σπεῦδε.

ὦ γαθὲ, ξένων καλούντων. ἔθουν δὲ ἄρα σὺν αὐλή-
 μασιν Ἡρακλεῖ τὴν εὐωχίαν. ἐπέσχον τὴν ὄρμην,
 ὡς τούτων ἡσθόμην· οὐδὲ γὰρ ἦν μοι θεμιτὸν ἱεράν
 κλῆσιν παραδραμεῖν· κάπειδ' ἡ τοῦ λιβανωτοῦ λα-
 βῶν ἐπέθευσα, καὶ ὕδατος ἔσπεισα· θαυμάζουσι
 μὲν ἐώκεσαν τὸ πολυτελὲς τῶν ἐμῶν θυμάτων·
 ὁμῶς δ' οὖν καὶ τῆς εὐωχίας συμμετέχειν ἠέξιουν.
 ὑπήκουον καὶ πρὸς τοῦτο· καὶ κατακλιθεῖς ἐπὶ
 τῆς σπιβάδος, ἦν μυρρίναι καὶ δάφναι τοῖς ξένοις
 ἐσπρώκεσαν, τῶν τε ἐξ ἔθους ἀπογευσάμενος,
 Ἄλλ', ὦ γαθοὶ, πρὸς αὐτοὺς ἔφην, δαιτὸς μὲν
 ἡδίστης οὐκ ἐνδεής, ἀκοῆς δὲ ἔτι τῆς περὶ ὑμῶν
 ἀμαθίης· ὥστε ὦρα λέγειν ὑμῖν, οἳ τινες ¹ καὶ ὀπό-
 θεν ἐστέ. Δημῶδες γὰρ οἶμαι καὶ τῶν ἀγροικολέρων,
 σπονδῶν καὶ τραπέζης κοινωνήσαντας, καὶ φιλίας ¹⁹⁰
 ἀρχὴν ἱεροῦς ἄλας ποιησαμένους, μὴ οὐχὶ καὶ τὴν
 περὶ ἀλλήλων γνῶσιν ἔχοντας ἀπελθεῖν. ἔλεγον
 δ' ἡ οὖν εἶναι μὲν Φοίνικες Τύριοι, τέχνην δὲ ἔμποροι,
 πλεῖν δ' ἐπὶ Καρχηδόνα τὴν Λιβύων, ὀλκάδα
 μυριοφόρον Ἰνδικῶν τε καὶ Αἰθιοπικῶν καὶ τῶν ἐκ
 Φοινίκης ἀγωγίμων φέροντες· τὸ δὲ παρὸν Ἡρακλεῖ
 Τυρίῳ τήνδε νικητήριον ² ἐπιθύειν τὴν εὐωχίαν,
 τοῦδε τοῦ νεανίου (δείξαντες τὸν προκατακείμενον)
 ἀναδησαμένου τὸν ἀπὸ τῶν παλαισιῶν ἐνθάδε
 στέφανον, καὶ νικῶσαν τὴν Τύρον ἐν Ἑλλησιν ἀν-

¹ Κ. ἢ πόθεν. ² ἀποθύειν.

αγορεύσαντος. Οὗτος γὰρ, ἐπειδὴ Μαλέαν ὑπερβα-
 λόντες, ἀνέμοις τε ἐναντίοις χρησάμενοι, τῇ ¹ Κε-
 φαλλήνων προσέσχομεν, ὄναρ αὐτῷ προμαντεύειν
 τὴν μέλλουσαν πυθιονίκην, τὸν πάτριον ἡμῶν τόνδε
 θεὸν ἐπομνύμενος, ἐκτραπήναι τε τοῦ προκειμένου
 πλοῦ, καὶ τῆδε κατάραι πείσας, ἔργοις ἐπισηώ-
 σαλο τὴν μαλείαν, καλλίνικος ἡμῖν ὁ τέως ἔμπορος
 ἀναδειχθεῖς· καὶ τήνδε τὴν θυσίαν ἄγει τῷ θεῷ
 τῷ φήναντι, νικητήριόν τε καὶ χαριστήριον, ἅμα δὲ
 καὶ ἐμβατήριον· εἰς ἕω γὰρ ἀφήσειν, ὃ λῶσθε μέλ-
 191 λομεν, εἰ τὰ ἐκ τῶν ἀνέμων τῇ βουλήσει συμπνεύ-
 σειε. Μέλλετε δῆτα ἀληθῶς; ἔφην. Ναὶ μέλλομεν,
 ἀπεκρίναντο. Συνέμπορον ἄρα ἔξετέ με, βουλόμε-
 νοι. πλοῦς γὰρ μοι πρόκειται κατὰ τι χρέος εἰς
 Σικελίαν· ἢ δὲ νῆσος, ὡς ἴσθε, παράπλους ὑμῖν
 ἐπὶ τὴν Διβύων ἐσπουδακόσιν. Εἰ γὰρ βουλευθείης,
 ἔλεγον ἀγαθὸν οὐδὲν ἀπεῖναι νομιοῦμεν ἀνδρὶ σοφῷ
 τε καὶ Ἑλληνι, καὶ, ὡς δίδωσιν ἢ πεῖρα συμβάλλειν,
 τάχα που καὶ θεοῖς κεχαρισμένῳ συνόντες.
 Βουλήσομαι, πρὸς αὐτοὺς ἔφην, εἰ μίαν ἐνδοίητε
 πρὸς παρασκευὴν ἡμέραν. Ἐξεῖς, ἔφασαν, τὴν αὐ-
 ριον· μόνον εἰς ἐσπέραν γοῦν ἐπὶ θάλατταν εἶναι.
 πολὺ γάρ τι καὶ νύκτες εἰς πλοῦν ἀνύουσι, ἀπο-
 γείοις αὔραις ἀκύμονα τὰ σκάφη παραπέμπουσαι.
 συνετιθέμεν οὕτω ποιήσειν, ὄρκῳ πρότερον, ὅτι

¹ Κ Κεφαλληνίων.

μη¹ προαναχθήσονται, τὴν ἐπαγγελίαν πιστώ-
σάμενος.

ιζ'. Καὶ τοὺς μὲν αὐτοῦ καταλιπὼν, πρὸς
αὐλοῖς ἔτι καὶ ὀρχήσεσιν ὄντας, ἃς ὑπὸ πηκλίδων
ἐπίτροχον μέλος, Ἀσσύριόν τινα νόμον ἐσκίρων,
ἄρτι μὲν κούφοις ἄλμασιν εἰς ὕψος αἰρόμενοι, ἄρτι
δὲ τῇ γῆ συνεχῆς ἐποκλάζοντες, καὶ στροφὴν ὄλο- 192
σώματον, ὥσπερ οἱ κάτοχοι, δινεύοντες. ἀφικόμε-
νος δὲ παρὰ τὴν Χαρίκλειαν, ἐπὶ τῶν κόλπων ἔτι
τὰ παρὰ τοῦ Χαρικλέους κειμήλια φέρουσάν τε
καὶ ἐπισκοποῦσαν, καὶ παρὰ τὸν Θεαγένην μετ'
ἐκείνην, ἃ τε δεήσει καὶ ὅπως τε πράττειν ἐκάτερον
ὑποσθέμενος, οἴκαδε ἐλθὼν, ἐφήδρευον τοῖς ἐσο-
μένοις καὶ εἰς τὴν ἐξῆς τοιάδε ἐγίγνετο. ἐπειδὴ
μέσαι νύκτες ὕπνω τὴν πόλιν ἐβάπλιζον, ἔνοπλος
κῶμος τὴν οἰκισιν τῆς Χαρικλείας κατελάμβανεν.
ἐστρατήγει δὲ Θεαγένης τὸν ἐρωτικὸν τοῦτον πό-
λεμον, εἰς λόχον ἀπὸ τῆς πομπῆς τοὺς ἐφήβους
συνάξας οἱ δὲ μέγα τι καὶ ἀθρόον ἐμβοήσαντες,
καὶ δούπων τῶν ἀσπίδων² τοὺς καὶ κατὰ μικρὸν
αἰσθομένους ἐμβροντήσαντες, ὑπὸ λαμπάσιν ἡμέ-
ναις εἰσήλαντο εἰς τὸ δωμάτιον, τὴν αὐλειὸν οὐ
χαλεπῶς ἐκμοχλεύσαντες, ἅτε τῶν κλείθρων εἰς
ραδίαν ἀνοιξιν ἐπιβεβουλευμένων καὶ τὴν Χαρί-
κλειαν³ εὐτρεπῆ καὶ ἀπάντα προειδυῖαν, καὶ τὴν

¹ κ. προαναχθήσονται. ² τοὺς καταμικρὸν. ³ εὐτρεπῆ-

βίαν ἐκουῶσαν ὑφισταμένην, ἀναρπάζουσιν, οὐκ ὀλίγα τῶν ἐπίπλων, ὅσα κατὰ βούλησιν ἦν τῆς κόρης, συνεκφορήσαντες. καὶ περὶ τῆς οἰκίας ἐκτὸς 193 γεγένεσαν, οἱ μὲν, τὸν ἐνυάλιον ἀλαλάξαντες, καὶ βαρύν τινα πάταγον ἐκ τῶν ἀσπίδων ¹ ἐπιδοποῦντες, διὰ πάσης ἐχώρου τῆς πόλεως, εἰς ἀφραστόν τι δεῖμα τοὺς ἐνοικοῦντας ἐμβαλόντες, ἅτε νυκλὸς τε ἀωρία τὸ φοβερώτερον δοκεῖν ² προσειληφότες, καὶ τοῦ Παρνασσοῦ πρὸς τὴν βοῆν ὑπόχαλκον αὐτοῖς συνεπηχοῦντος. καὶ οἱ μὲν οὕτω τοὺς Δελφοὺς διεξῆλθον, ἐπ' ἀλλήλων τι Χαρίκλειαν καὶ συνεχῆς ἀναφθεγγόμενοι.

ἰθ'. Καὶ περὶ τοῦ ἄστεος ἐκτὸς ἦσαν, ὡς τάχους εἶχον, ἐπὶ τὰ Λοκρῶν ὄρη καὶ Οἰταίων ἀφιππεύσαντο. ὁ δὲ Θεαγένης καὶ ἡ Χαρίκλεια, τὰ προδεδογμένα πράττοντες, ὑπολείπονται μὲν τῶν Θεσσαλῶν, ὡς ἐμὲ δὲ λαθραῖοι καταφεύγουσι, καὶ μου τοῖς γόνασιν ἅμα προσπεσόντες ἐπὶ πλείστον εἶχοντο, τρόμῳ τε παλλόμενοι, καὶ, Σῶζε, πάτερ, συνεχῆς ἐπιφθεγγόμενοι. ἀλλ' ἡ μὲν Χαρίκλεια, τοῦτο καὶ μόνον, εἰς γῆν τε νεύουσα, καὶ τὴν πρᾶξιν ἄρτι καινοτομουμένην ἐρυθριῶσα· ὁ δὲ Θεαγένης καὶ ἕτερα προσεπέσκηπτε, Σῶζε, λέγων, ὦ Καλάσιρι, ξένους καὶ ἀπόλιδας ἰκέτας, πάντων ἀλλοτριωθέντας, ἴν' ἐκ πάντων μόνους ἀλλήλους

¹ Κ. ἐπιδοποῦντες. ² προσειληφότες.

κερδήσωσι· σῶζε τύχης λοιπὸν ἀγώγιμα σώματα,
 καὶ σωφρονοῦντος ἔρωτος αἰχμάλωτα· φυγάδας ¹⁹⁴
 αὐθαιρέτους μὲν, ἀλλ' εὐθύμους, καὶ πᾶσαν εἰς
 σὲ προσδοκίαν σωτηρίας ἀναρρίψαντας. συνεχύθην
 τοῖς εἰρημένοις, καὶ νῶν πλέον ἢ ὀφθαλμῶν τοῖς νέοις
 ἐπιδακρύσας, καὶ ὅσον ἐκείνους μὲν ἐλάνθανεν,
 ἐμὲ δὲ ἔπεικούφιζεν, ἀνίστων τε καὶ ἀνελάμβανον,
 καὶ χρυσίαν ὑποθέμενος τῶν ἐσομένων τὰς ἐλπεί-
 δας (σὺν γὰρ θεῶν τὴν ἀρχὴν ἐπιπεχειρήσθαι),
 Ἐγὼ μὲν ἐπὶ τὰ ἐξῆς τῆς πράξεως ἀπειμι, ἔφην·
 ὑμεῖς δὲ με κατὰ χώραν περιμένειν, τοῦ μή τισιν
 ὀφθῆναι πλείστην ὅσπιν φρονίδια ἔχοντες· καὶ εἰπὼν
 ἀπέτρεχον. ἀλλ' ἡ Χαρίκλεια δοιματίου τε ἐπι-
 λαμβάνετο καὶ ¹ ἐπεῖχε, καὶ, ὦ πάτερ, ἀδι-
 κίας, ἔλεγεν, ἀρχὴ τοῦτο, μᾶλλον δὲ προδοσίας,
 εἰ μόνην οἰχήσῃ με καλαλιπῶν, Θεαγένει τὰ κατ'
 ἡμᾶς ἐπιτρέψας, οὐδὲ ἐννοήσεις, ὡς ἀπίστον εἰς
 φυλακὴν ἐρασθῆς, εἰ γένοιτο τῶν ἐρωτικῶν ἐγκρα-
 τῆς, καὶ οὐχ ἡκίστα τῶν καταιδέσαι δυναμένων
 μονοῦμενος. ἀναφλέγεται γὰρ, ὡς οἶμαι, πλέον,
 ὅταν ἀπρόσμαχον βλέπῃ τὸ ποδούμενον προκεί-
 μενον. ὥστε οὐ πρότερον σε μεθήμι, πρὶν δὴ μοι, ¹⁹⁵
 τῶν τε παρόντων ἕνεκα, καὶ ἔτι μᾶλλον τῶν μελ-
 λόντων, ὄρκω πρὸς Θεαγένην τὸ ἀσφαλὲς ἐμπει-
 δωθεῖν, ὡς οὔτε ὀμιλήσει τὰ Ἀφροδίτης πρό-

¹ κ. ὑπεῖχε. ² ὀμιλήσει.

τερον, ἢ γένος τε καὶ οἶκον τὸν ἡμέτερον ἀπολαβεῖν, ἢ, εἴπερ τοῦτο κωλύει δαίμων, ἀλλ' οὖν γε πάντως βουλομένην γυναῖκα ποιῆσθαι, εἰ δὲ μὴ, μηδαμῶς. ἐμοῦ δὲ τὰ εἰρημένα θαυμάσαντος, καὶ οὕτω ποιητέον εἶναι πάντως ἐπικρίναντος, τὴν τε ἐσθίαν ἐσχάραν εἰς βωμὸν ἀνάψαντος, καὶ λιβανωτὸν ¹ ἐπιθύσαντος, ἐπώμνυεν ὁ θεαγένης, ἀδικεῖσθαι μὲν φάσκων, εἰ προλήψει τοῦ ὄρκου τὸ πιστὸν τοῦ τρόπου προὔποτέμεναι (οὐ γὰρ ἐπιδείξειν ἔχειν προαίρεσιν φόβῳ τοῦ κρείττονος καταναγκάσθαι νομιζομένην), ἐπώμνυε δ' ὅμως Ἀπόλλω τε Πύθειον, καὶ Ἄρτεμιν καὶ Ἀφροδίτην αὐτήν, καὶ Ἐρωτας, ἢ μὴν ἅπαντα οὕτω ποιήσῃ, ὡς ἐβουλήθη Χαρίκλεια καὶ ἐπέσηψε.

196 15. Καὶ οἱ μὲν ταῦτα καὶ ἕτερα ἄλλα πρὸς τούτοις ἐπὶ μάρτυσι τοῖς θεοῖς ὡμολόγουν ἀλλήλοις· ἐγὼ δὲ ὡς τὸν Χαρικλέα δραμαῖος ἦκων, τοῦ βουλομένου τε πλήρη καὶ ὀδυρμοῦ καταλαμβάνω τὴν οἰκίαν, οἰκετῶν ἤδη παρ' αὐτὸν ἀφιγμένων, καὶ τὴν τῆς κόρης ἀρπαγὴν ἐξαγγειλάντων, καὶ πολιτῶν εἰς πλῆθος συρρέόντων, καὶ τὸν Χαρικλέα θρηνοῦντα ² περιεστοιχισμένων, ἀγνοία τε τῶν γεγονότων καὶ ἀμηχανία τῶν πρακτέων ³ συνεχόμενων. ἐμβοήσας οὖν, ⁴ Ω δυσδαίμονες, ἔφην, ὑμεῖς δὲ ἐννεοῖς προσεοικότες, ἄχρι τίνος ἀναυδοὶ καὶ ἀπρα-

¹ K. ἀποθύσαντος. ² περιεστοιχισμένον. ³ συνεχόμενον.

κτοὶ καθεδεῖσθε, ὥσπερ ἅμα τῷ δυστυχεῖν,
 καὶ τὸ φρονεῖν προσαφηρημένοι; οὐκ ἐν ὅπλοις ἤδη,
 καὶ ἐπιδιώξετε τοὺς πολεμίους; οὐ καταλήψεσθε
 καὶ τιμωρήσεσθε τοὺς ἐξυβριστάς; καὶ ὁ Χαρικλῆς,
 Περιττὸν μὲν ἴσως διαμάχεσθαι πρὸς τὰ
 παρόντα· συνίημι γὰρ ὡς ἐκ θεῶν μήνιδος ταυ-
 τὴν τίνω τὴν δίκην, ἣν, ἐξ οὐπερ εἰς τὸ ἄδυτον
 ἅωρ παρελθὼν, εἶδον ὀφθαλμοῖς ἂ μὴ θέμις, ὁ
 θεὸς μοι προεῖπεν, ἀνδ' ὧν οὐ προσηκόντως εἶδον,
 τῆς τῶν φιλότατων ὄψεως στερήσεσθαι· ὁμως δὲ
 οὐδὲν κωλύει καὶ πρὸς δαίμονα (Φασί) μάχεσθαι,
 εἰ καὶ τίνας χρὴ μεταθέειν, ¹ ἢ τίς ὁ τὸν βαρὺν
 τοῦτον ἐπενεγκὼν κίνδυνον ἐγινώσκομεν. Ὁ Θε-
 ταλὸς, ἔφην, καὶ παρὰ σοὶ θαυμαστός, ὃν ² κάμοι ¹⁹⁷.
 φίλον εἰσεπόεις, Θεαγένης ἐστὶ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ
 μείρακες. ³ οὐκ οὐκ εὐροῖς ἂν τίνα τούτων κατὰ τὴν
 πόλιν, οἳ μέχρι τῆσδε τῆς ἐσπέρας ἐπεχωρίαζον.
 ὥστε ἀνίστασο, καὶ εἰς βουλὴν κάλει τὸν δῆμον.
 ἐγίγνετο ταῦτα καὶ οἳ τε στρατηγοὶ σύγκλητον
 ἐκκλησίαν ἐκήρυττον, σάλπιγγι τὸ κήρυγμα πρὸς
 τὴν πόλιν ἐπισημαίνοντες, καὶ ὁ δῆμος αὐτίκα
 παρῆν, καὶ τὸ θέατρον ἐγίγνετο νυκτερινὸν βουλευ-
 τήριον. ὁ τε Χαρικλῆς εἰς μέσους παρελθὼν, πρὸς
 οἰμωγὴν τε ἀθρόον ἐκίνει τὸ πλῆθος καὶ μόνον
 ὀφθαεῖς, ἐσθῆτά τε μέλαιναν ἀμπεχόμενος, καὶ

¹ Κ. ἢ ἔιτις. ² καί μοι. ³ οὐκέῃν.

κόνιν τοῦ τε προσώπου καὶ τῆς κεφαλῆς καταχεά-
 μενος, τοιάδε ἔλεγεν. Ἴσως μὲν, ὦ Δελφοί,
 προσαγγεῖλαί με βουλόμενον ἑμαυτὸν ἦκειν εἰς
 μέσους, καὶ ταύτην συγκεκληκέναι τὴν ἐκκλησίαν
 ἠγεῖσθε, πρὸς τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἐμῶν συμφορῶν
 ἀφορῶντες ἔχει δὲ οὐχ οὕτως. πράττω μὲν γὰρ
 θανάτου καὶ πολλάκις ἀξίως· τὸ δὲ νῦν, ἔρημος καὶ
 θεήλατος, καὶ μόνη λοιπὸν οἰκία, πάντων ἅμα
 τῶν φιλτάτων κεκενωμένη μοι συνομίλων. ὁμως
 δ' οὖν ἢ τε κοινὴ πάντων ἀπάτη καὶ μάταιος ἐλπίς
 ἔτι με καρτερεῖν ἀναπαείδει, τὴν εὐρεσιν τῆς θυγα-
 198 τρὸς ἐνδεχομένην ὑποτιθεμένη, καὶ ἔτι πλεόν ἢ
 πόλις, ἣν ἰδεῖν πρότερον τιμωρίαν εἰσπεπραγμέ-
 νην παρὰ τῶν ἐξυβρισάντων ἀναμένω· εἰ μὴ ἄρα καὶ
 ἡμῶν τὸ φρόνημα τὸ ἐλεύθερον, καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς
 ἐνεγκούσης καὶ θεῶν τῶν πατρώων ἀγανάκησιν,
 τὰ Θετταλὰ μεираκία προσαφήρηται. τὸ γὰρ δὴ
 πάντων βαρύτατον, ὅτι χορευταὶ παῖδες εὐαρίθμη-
 τοι, καὶ θεωρίας ὑπερέται, πόλιν οἴχονται τῶν
 Ἑλληνίδων τὴν πρώτην πατήσαντες, καὶ τὸν νεῶν
 τοῦ Πυθίου τοῦ τιμιωτάτου κτήματος ἀποσουλῆ-
 σαντες, Χαρικλείας, οἴμοι, τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν. ὦ
 τῆς ἀμειλίχου καθ' ἡμῶν τοῦ δαίμονος φιλονεικίας·
 τὴν πρώτην μοι καὶ γνησίαν, ὡς ἴσῃε, θυγατέρα
 ταῖς νομφικαῖς λαμπάσι συναπέσβεσε· τὴν μητέρα

^A K. ἡμῶν.

μοι τὴν ἐκείνης, ἐπὶ νεαρῷ τῷ πάθει συναπήγα-
γεν· ἐμὲ τῆς ἐνεγκούσης ἐξήλασεν. ἀλλ' ἦν πάντα
φορητὰ μετὰ τὴν Χαρικλείας εὐρεσιν. Χαρικλεία
μοι βίος ἦν, ἐλπίς καὶ διαδοχὴ τοῦ γένους, Χαρί-
κλεια μόνη παραφυχὴ, καὶ, ὡς εἶπαι, ἀγκυρα
καὶ ταύτην ὑπετέμετο καὶ παρήνευγεν, ὅ, τι πολεῖ
ἐστὶ τὸ εἰληχός με κλυδώνιον, οὐχ ἀπλῶς τοῦτο,
οὐδ' ὅτε ἐτυχεν, ἀλλὰ καθ' ὃν εἶωθε καιρὸν ἀωρὶ 199
καὶ ὡμὰ κατ' ἐμοῦ κωμάζειν, ἀπ' αὐτῶν μικροῦ
τῶν πασιδάδων, ἄρτι τῶν γάμων ἀπασιν ὑμῖν προ-
κεκηρυγμένων.

κ΄. Ἐτι λέγοντα ταῦτα, καὶ ὅλον εἰς Θρήνον
παραφερόμενον, ὁ στρατηγὸς Ἡγησίας ἐπειχέ τε
καὶ ἐξεκρούετο· καὶ, ὦ παρόντες, εἶφη, Χαρικλεῖ
μὲν ἐξέσται νῦν τε καὶ μετὰ ταῦτα Θρηνεῖν, ἡμεῖς
δὲ μὴ συμβασιζώμεθα τῷ τούτου πάθει, μηδὲ
λάθωμεν ὥσπερ ρεύμασι τοῖς τούτου δάκρυσιν
ὑποφερόμενοι, καὶ τὸν καιρὸν προΐεμενοι, πρᾶγμα
ὃ μεγίστην ἐν ἀπασιν ἔχει, καὶ πολέμοις οὐχ ἥκι-
στα, τὴν ῥοπὴν. ὡς νῦν μὲν καὶ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας
ἐξιόντων, ἐλπίς καταληφθῆναι τοὺς πολεμίους,
ἕως ῥαθυμοτέραν αὐτοῖς τὴν πορείαν ἢ προσδοκία
τῆς ἡμετέρας ἐμποιεῖ παρασκευῆς· εἰ δὲ οἰκλιζό-
μενοι, μᾶλλον δὲ γυναικιζόμενοι, πλείονα τῇ
μελλήσει τὴν προτέρησιν αὐτοῖς παράσχοιμεν, οὐδὲν
ἄλλ' ἢ καταγελάσθαι, καὶ ταῦτα πρὸς μεираκίαν,

περιλείπεται οὐς ἐγὼ φημι χρῆναι ¹ αὐτούς τε ὡς
 ὅτι τάχιστα καταλαμβάνοντας ἀνασκολοπίσαι, καὶ
 τοὺς ἐξ αὐτῶν ἀτιμῶσαι, ² διαβιάσαντας καὶ εἰς
 200 τὸ γένος τὴν τιμωρίαν. τοῦτο δ' ἂν γένοιτο ῥαδίως,
 εἰ πρὸς ἀγανάκησιν κινήσαιμεν Θετταλοὺς τὴν
 κατ' αὐτῶν τε τούτων, εἴ τινες διαφύγοιεν, καὶ
 τῶν ἐξ αὐτῶν, ἀπειπὸντες αὐτοῖς ἐκ ψηφίσματος
 τὴν θεωρίαν, καὶ τὸν ἐναγισμὸν τοῦ ἥρωος, ἐκ τοῦ
 δημοσίου τοῦ ἡμετέρου τελεῖσθαι τοῦτον ἐπικρί-
 ναντες.

καί. Ἐτι τούτων ἐπαίνουμένων, καὶ δόγματι
 τοῦ δήμου κυρουμένων, Ἐπιχεχειροτονεῖσθω, ἔφη
 ὁ στρατηγός, εἰ δοκεῖ, κάκεινο, μηκέτι τὴν ζά-
 κορον ἀναφαίνειν τοῖς τὸ ἐνόπλιον τρέχουσιν. ὡς
 γὰρ ἔχω ³ συμβάλλειν, ἐκεῖθεν ἢ ἀρχὴ Θεαγένει
 τῆς ἀσεβείας ἐξήφθη, καὶ τὴν ἀρπαγὴν, ὡς εἴοικεν,
 ἐκ τῆς πρώτης θέας ἐνεθυμήθη. καλὸν οὖν περι-
 γράφαι, τὸν ἐξῆς χρόνον, τὴν ὁμοίαν τινῶν ἐπι-
 χείρησιν. ὡς δὲ καὶ ταῦτα μιᾷ ψήφῳ καὶ χειρὶ τῇ
 πάντων ἐκράτησεν, ὁ μὲν Ἠγησίας ἐδίδου τῆς
 ἐξόδου τὸ σύνθημα, καὶ πολεμικὸν ἢ σάλπιγξ
 ὑπεσήμεινεν, τὸ δὲ θέατρον εἰς τὸν πόλεμον δι-
 ελύετο, καὶ δρόμος ἀκάθεκτος ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας
 ἐπὶ τὴν μάχην ἠνύετο, οὐ τῆς ἐνόπλου μόνον καὶ
 ἰσχυούσης ἡλικίας· ἀλλὰ πολλοὶ μὲν παῖδες, καὶ

¹ Κ. αὐτοὺς τέως ὅτι. ² διαβιάσαντας. ³ συμβαλεῖν.

ἀμφιβόλως ἔφηβοι, τὴν προθυμίαν εἰς ἀκμῆς προσ- 201
 θήκην ποιησάμενοι, τῆς ἐξόδου μετασχεῖν ἐκείνης
 ἐθρασύνοντο· πολλὰ δὲ γυναῖκες ἀνδρείοτερον τῆς
 φύσεως ἐφρόνησαν, καὶ τὸ προστυχὸν εἰς ὄπλον
 ἀρπασάμεναι, μετέθεον ἀνήνυτα, καὶ τὸ θῆλυ καὶ
 οἰκεῖον ἀσθενές, ὑπερίζουσαι τῶν ἔργων, ἐγνώριζον.
 εἶδες ἂν καὶ πρεσβύτου πρὸς τὸ γῆρας μάχην, καὶ
 ὥσπερ ἔλκυσαν τὸ σῶμα τὴν διάνοιαν, καὶ ὄνει-
 διζομένην τὴν ἀσθενείαν ὑπὸ τῆς προθυμίας. οὕτως
 ἄρα πᾶσα ἡ πόλις ὑπερήλγησε τὴν τῆς Χαρκλείας
 ἀφαίρεσιν, καὶ, ὥσπερ ἐνὶ πάθει κεκινήμενη, πρὸς
 τὴν δῖωξιν αὐτοβοεῖ, καὶ οὐδὲ ἡμέραν ἀναμείνασα,
 πάνδημον ἑαυτὴν ἐπαφῆκεν.

ΗΛΙΘΔΩΡΟΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΠΕΜΠΤΟΝ.

202 **Η** ΜΕΝ δὴ πόλις ἢ Δελφῶν ἐν τούτοις ἦν,
καὶ ἔδρασεν ὅ, τι δὴ καὶ ἔδρασεν· οὐ γὰρ ἔχω γιγ-
νώσκειν. ἐμοὶ δὲ τὸν καιρὸν τῆς φυγῆς ἢ ἐκείνων
ἐπιδίωξις ¹ ὑπέβαλεν· ἀναλαβὼν τε τοὺς νέους,
ἦγον ἐπὶ θάλατταν, αὐτῆς ὡς εἶχον τῆς νυκτός,
ἐνεβίβαζόν τε εἰς τὴν ναῦν τὴν Φοίνισσαν, ἄρτι τὰ
πρυμνήσια λύειν μέλλουσαν· καὶ γὰρ πῶς λοιπὸν
καὶ ὀρθροῦ ὑποφαίνοντος, οὐδὲ ὑπερβαίνειν ὄντα
τὸν πρὸς με ὄρκον οἱ Φοίνικες, ἡμέραν καὶ νύκτα
ἀναμεῖναι μόνην συνθέμενοι. λίαν οὖν χαίροντες ἦκον-
τας ἡμᾶς ὑποδέχονται· καὶ παραχρῆμα λιμένων
ἐκτὸς ὑπ' εἰρεσία τὸ πρῶτον ἀνήγοντο. ὡς δὲ λείου
πνεύματος ἐκ γῆς προσπνεομένου, κῦμα χθαμα-
λὸν ὑπέτρεχε τε, καὶ οἶον προσεγέλα τῇ πρύμνῃ,

203 τότε δὴ τὴν ναῦν τοῖς ιστίοις ὑποφέρειν ἐπέτρε-
πον. Κιρραῖοι μὲν δὴ κόλποι, καὶ Παρνασσοῦ πρό-
ποδες, Αἰτωλοί τε καὶ Καλυδῶνιοι σκόπελοι

¹ Κ. ἐπέβαλεν.

μονοῦ διπταμένην τὴν ὀλκάδα παρημείβοντο·
 νῆσοι δὲ Ὀξεῖαι καὶ σχῆμα καὶ ὄνομα, θάλαττά
 τε Ζακύνθιος, ἄρτι πρὸς δύσιν ἡλίου νεύοντος,
 ἀνεφαίνοντο. ἀλλὰ τί ταῦτα ἀορὶ μηκύνω; τί δὲ
¹ λανθάνω τὴν διήγησιν εἰς πέλαγος ὄντως ἀφείς
 τῶν ἐξῆς; ² ἐνταῦθα τὸν λοιπὸν λόγον ἐπίσχω-
 μεν, ὀλίγον δὲ καὶ ὕπνου σπάσωμεν· εἰ γὰρ καὶ
 λίαν ἀοικνος ὑπάρχεις τὴν ἀκοήν, καὶ ἐρρωμένως
 ἀπομάχη πρὸς τὸν ὕπνον, ὧ Κνήμων, ἀλλ' ἡγοῦ-
 μαί σε λοιπὸν ὀκλάζειν, ἐμοῦ τὰμαυτοῦ πάθῃ
 μέχρι πόρρω τῆς νυκτὸς ἀποτεινάντος. καὶ μὲ δὲ
 λοιπὸν, ὧ τέκνον, γῆρας τε βαρύνει, καὶ ἡ τῶν
 συμφορῶν ὑπόμνησις, παραλύουσα τὴν διάνοιαν,
 εἰς ὕπνον καταφέρει. Ἐπίσχος, εἶπεν ὁ Κνήμων,
 ὧ πάτερ, οὐχ ὡς ἐμοῦ τὴν διήγησιν ἀποσκευαζο-
 μένου· δοκῶ γάρ μοι μῆδ' εἰ πολλὰς μὲν νύκτας,
 πλείους δὲ ἡμέρας ἐπισυναίπτοις, τοῦτο ἂν ποτε
 παθεῖν· οὕτως ἀκόρεστόν τι καὶ σειρήνιον τὸ κατ'
 αὐτήν. ἀλλὰ με πάλαι θροῦς τις καὶ βόμβος ὄχλου ²⁰⁴
 κατὰ τὴν οἰκίαν περιηχεῖ· καὶ ἦν μὲν οὐκ ἐκτὸς τοῦ
 θορυβεῖσθαι, σιωπᾶν δὲ ἐβιαζόμην, ἐπιθυμία τῶν
 αἰεὶ πρὸς σοῦ λεχθησομένων ἐλκόμενος. Ἐγὼ μὲν
 οὐκ ἠσθόμην, ἔφη ὁ Καλάσιρις, τάχα μὲν που
 καὶ δι' ἡλικίαν νωθρότερος ὢν τὴν ἀκοήν (νόσος γὰρ

¹ κ. λανθάνω ἐμαυτὸν καὶ ὑμᾶς, καὶ ἐκλείνω τὴν διήγησιν.

² ἐνταῦθά ποι τὸν λόγον.

ἄλλων τε καὶ ὠτων τὸ γῆρας), ἴσως δὲ καὶ πρὸς τὴν διήγησιν ἠσυχολημένος. ἔοικε δὲ μοι Ναυσικλῆς ἠκεῖν ὁ τῆς οἰκίας δεσπότης· ἀλλὰ τί ἄρα ποτε, ὦ θεοί, διαπεπραγμένος; Ἄπαντα, ὡς ἐβουλόμην, ἔφη ὁ Ναυσικλῆς, ἀθρόον αὐτοῖς ἐπιφανείς. οὐ γάρ με ἔλαθες, ὦ ἄγαθὲ Καλάσιρι, φροντίζων τὰς ἐμὰς πράξεις, καὶ ὥσπερ τῇ διανοίᾳ συνεκδημῶν· ἀλλὰ σε ἐφώρασα τῶν τε ἄλλων σου περὶ ἐμὲ πρόσω καὶ οἷς ἐνταῦθα εἰσιῶν κατέλιπα διαλεγόμενον. ἀλλὰ τίς ὁδε ὁ ξένος; Ἐλλην, ἔφη ὁ Καλάσιρις, τὰ δ' ἄλλα εἰσαῦθις ἀκούσῃ· σὺ δὲ εἴ τι σοι κατώρθωται δεξιῶν, ἀπάγγελλε θᾶπτον, ὡς ἂν τοῦ χαίρειν γ' ἔχοις κοινωνοῦντας. Ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς, εἶπεν ὁ Ναυσικλῆς, εἰς ἕω μαθήσεσθε· τὸ δὲ παρὸν ὑμῖν, ὅτι βελλίονα Θίσβην ἐκλήσαμην ²⁰⁵ ἀπόχρη μαθεῖν· ἐμοὶ γάρ τὴν τε ἐκ τῆς ὁδοιπορίας καὶ τῶν ἄλλων φροντίδων κάκωσιν, ὑπὸν βραχεῖ γοῦν ἐστι παραμυθητέον.

β. Ὁ μὲν ταῦτα εἰπὼν ἀπέτρεχεν, ὡς εἰρήκει, ποιήσων. ὁ δὲ Κνήμων αὖτος ἐγεγόνει πρὸς τὴν ἀκοὴν τῆς Θίσβης, ὑπὸ τε ἀμηχανίας πᾶσαν ἔννοιαν διαπορῶν ἀνέστρεφε, βαρὺ τε καὶ συνεχὲς ἐπιστένων, τὸ λειπόμενον ἑταλαιπώρει τῆς νυκτός· ὥστε αὐτὸν Καλάσιριν ἐλάνθανε τελευτῶν, ὑπὸν καὶ ταῦτα βαθεῖ καλεσχημένον. ἀλλὰ ἀγασχὼν ἑαυτὸν ὁ πρεσβύτερος, κατὰ τοῦ ἀγκῶνος ἐρείσας, ὅ, τι πε-

πόνθοι, διηρώτα, καὶ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐκλόπως
 ἀλύοι, σχεδόν τι τῶν μεμνηνότεων οὐκ ἀποδέων.
 Εἶτα οὐ μὴ μανῶ, πρὸς αὐτὸν ὁ Κνήμων, Θίσβην
 ὅτι περίεστιν ἀκηκούς; Καὶ τίς ἡ Θίσβη, ἔφη ὁ
 Καλάσιρις, ἢ πόθεν¹ γνωρίζεις τε ἀκούσας, καὶ ζῶσαν
 ἀγγελλομένην φροντίζεις; καὶ ὅς, τῶν μὲν ἄλλων
 ἀκούση μετὰ ταῦτα, ὅταν ποτὲ καὶ τὰ ἑμαυτοῦ
 διηγήσωμαι ἐκείνην δὲ ἀνηρημένην τούτοις ἐγὼ τοῖς
 ὀφθαλμοῖς ἐγνώρισα, καὶ παρὰ τοῖς βουκόλοις χερσὶ
² ταυταισὶ ταῖς ἑμαῖς κατέθεψα. Κάθευδε, εἶπεν ὁ
 Καλάσιρις ταῦτα δὲ ὅπως ποτὲ ἔσχεν, οὐκ εἰς μα-
 κρὰν εἰσόμεθα. Οὐκ ἂν δυναίμην, ἔφη. ἀλλὰ σὺ μὲν 206
 ἀτρέμας ἔχε σαυλόν· ἐγὼ δὲ οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν βιώην
 εἰ μὴ, θάττον ὑπεξεληθὼν, τρόπον ὃν τινα δὴ
 πολυπραγμονήσαιμι, τίς ποτε πλάνη τὸν Ναυ-
 σικλέα κατέλιπεν, ἢ ὅπως παρὰ μόνοις Αἰγυπτί-
 οῖς οἱ τεθνεῶτες ἀναβιοῦσιν. ἐμειδίασε πρὸς ταῦτα
 μικρὸν ὁ Καλάσιρις καὶ αὐθις ὑπνέχθη τῷ ὑπνῷ. ὁ
 δὲ Κνήμων, τοῦ δωμαλίου προήκων, ἔπασχε μὲν οἷα
 εἰκὸς ἦν τὸν νύκτωρ καὶ σκότους καὶ κατ' οἰκίαν
 ἀγνωστον ἀλύοντα· πλὴν ἀλλὰ πάντα γε ὑπὸ-
 ἔμενε, τὸ δεῖμα τὸ ἐκ τῆς Θίσβης καὶ τὴν ὑπόνοιαν
 ἀποδύσασθαι σπεύδων, ἕως ὅψε ποτε καὶ πολ-
 λάκις τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄλλοτε ἄλλους ἀνελίπτων
 τόπους, ἦσθετο γυναικὸς λαθραῖόν τι καὶ γοερὸν,

¹ Κ. γνωρίζεις γε ἀκούσα. ² ταύταισι.

οἶον ἠρινῆς ἀηδόνος ¹ αἰλινον ῥῶδην ἐν νυκτὶ μυρομέ-
 νης. ἐπὶ τε τὸ δωμάτιον ὑπὸ τοῦ θρήνου χειραγω-
 γούμενος ὥρμησε· καὶ ταῖς θύραις, καθ' ὃ συνέπι-
 πλον ἀλλήλαις, τὸ οὖς παραθέμενος, ἐπηκροᾶτο,
 καὶ τοιαύδε κατελάμβανεν ἔτι θρηνοῦσαν. Ἐγὼ δὲ
 ἡ παναθλία, χεῖρα ληστρικὴν ἐκπεφευγέναι, καὶ
 μισαιφόνον ὥμην θάνατον ἐλωισθέντα διαδεδρακέ-
 207 ναι, βιώσεσθαί τε τὸ λειπόμενον ἅμα τῷ φιλάτῳ,
 ξένον μὲν καὶ ἀλήτην βίον, ἀλλὰ μετ' ἐκείνου γι-
 γνόμενον ἡδιστον· οὐδὲν γὰρ οὕτως ἐμοὶ χαλεπὸν,
 ὃ μὴ μετ' ἐκείνου φορητόν. νυνὶ δὲ ὁ μηδέπω κε-
 κορεσμένος ἐμὲ ἐξαρχῆς εἰληχῶς δαίμων μικρὸν
 τῶν ἡδονῶν ὑποθέμενος, εἶτα ἠπάτησε. δουλείαν
 ὥμην ἐκπεφευγέναι, καὶ δουλεύω πάλιν· δεσμο-
 τήριον, καὶ φρουροῦμαι· νῆσος εἶχέ με καὶ σκότος,
 ὅμοια τὰ νῦν ἐκείνοις, ἀληθέστερον δὲ εἰπεῖν, καὶ
 πικρότερα, τοῦ καὶ βουλομένου καὶ δυναμένου ταῦτα
 παραμυθεῖσθαι, κεχωρισμένου· σπήλαιον ἦν μοι
 ληστρικὸν εἰς τὴν παρελθοῦσαν ² καταγώγιον,
 ἄδυτον καὶ βάραθρον, καὶ τί γὰρ ἄλλ' ἢ τάφος ἢ
 οἴκησις; ἐπεκούφιζε καὶ ταῦτα παρῶν ὁ πάντων
 ἐμοὶ φίλτατος. ³ ἐκεῖ με καὶ ζῶσαν ἐθρήνησε, καὶ
 τεθνεῶσαν, ὡς ᾤετο, ἐδάκρυσεν, ὡς ἀνηρημένην
 ἐπένθησεν· ἀπεστέρημαι νυνὶ καὶ τούτων. οἴχεται ὁ
 κοινωνὸς τῶν δυστυχημάτων, καὶ, ὡς ἄχθη, τὰ

¹ Κ. ἔλεγον. τὸ καταγώγιον. ³ ἐκεῖ μὲν.

πάθῃ πρὸς με νεμόμενος· ἐγὼ δὲ μόνῃ καὶ ἔρημος,
 αἰχμάλωτος καὶ πολύθρηνος, τύχῃς βουλήμασι
 πικρᾶς ἐκκειμένη, καὶ ζῆν τέως ¹ ἀνεχομένη, διότι 208
 μοι περιεῖναι τὸν γλυκύτατον ἐλπίζω. ἀλλ', ὦ
 ψυχὴ ἐμὴ, ποῖ ποτε ἄρα τυγχάνεις; τίς δέ σε
 διεδέξατο τύχῃ; ἄρα μὴ καὶ αὐτὸς, οἵμοι, δου-
 λεύεις, τὸ μόνον ἐλεύθερον καὶ ἀδούλωτον, πλὴν
 ἔρωτος, φρόνημα; ἀλλὰ σώζοιό γε μόνον, καὶ θεά-
 σαιό ποτε Θίσβιν τὴν σὴν· τοῦτο γάρ με καλέσεις
 καὶ μὴ βουλόμενος.

γ'. Οὐκ ἔτι κατέχειν ἑαυτὸν ἐκαρτέρησεν ὁ
 Κνήμων, ὡς τούτων ἤκουσεν, οὐδὲ ὑπέμεινε τὴν
 τῶν ὑπολοίπων ἀκρόασιν. ἀλλ' ἐκ τῶν πρώτων
 ἕτερα ὑπονοήσας, ² ἐκ δὲ τῶν ἐπὶ τέλους τὴν Θίσβιν
 εἶναι τῷ ὄντι πιστεύσας, ³ ὀλίγου μὲν ἐδέησε καὶ
 κατενεχθῆναι παρ' αὐταῖς σχεδόν τι ταῖς θύραις·
 ἀντισχῶν δὲ χαλεπῶς, καὶ δέει τοῦ μὴ πρὸς τινος
 ἀλῶναι (καὶ γὰρ καὶ ἀλεκτρυόνες ἦδη τὸ δεύτερον
 ἦδον), ἀπέτρεχε σφαλλόμενος, καὶ νῦν μὲν τῷ πόδε
 προσπταίων, νῦν δὲ τοῖς τοίχοις ἀθρόον ἐμπίπτων,
 καὶ ἄρτι μὲν ὑπερθύροις, ἄρτι δὲ σκεύεσιν, εἴ πῃ
 τι τῆς ὀροφῆς ἤρτητο, τὴν κεφαλὴν προσαράσσων,
 ἐπὶ τὸ δωμάτιον, οὗ κατήγοντο, μετὰ πολλὴν
 τὴν πλάνην ἀφικόμενος, ἀθρόον ἐπὶ τὴν εὐνὴν κατα-
 φέρεται· καὶ αὐτῷ τὸ μὲν σῶμα παλμὸς εἶχε,

¹ Κ. ἀντεχομένη. ² ἐκ τῶν ἐπί. ³ ὀλίγον.

209 τῶν δὲ ὀδόντων ἄραβος πολὺς ἐγίγνετο, καὶ τάχα
 ἂν καὶ εἰς ἔσχατον ἦλθε κινδύνου, εἰ μὴ θάπτον ὁ
 Καλάσιρις αἰσθόμενος, ἔθαλπέ τε συνέχων, καὶ
 λόγῳ παντοίως ἀνελάμβανεν. ἐπεὶ δὲ μικρὸν ἀν-
 ἐπνευσε, τὴν αἰτίαν ἐξεμάνθανεν. ὁ δὲ, Ἀπόλωλά
 σοι, ἔφη· ζῆ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡ κακίστη Θίσβη. καὶ
 εἰπῶν, αὐθις ἐξέθανε.

Δ'. Καὶ ὁ Καλάσιρις αὐθις πράγματα εἶχεν,
 ἐπιβρώννυται πειρώμενος. ἐπαιζε δὲ ἄρα τι τὸν
 Κνήμωνα δαιμόνιον (ὁ καὶ τὰ ἄλλα χλεύην ὡς
 ἐπίπαν τὰ ἀνθρώπεια καὶ παιδιὰν πεποίπται),
 καὶ οὐδὲ τῶν ἡδίστων ἀλύπως μετέχειν ἐπέτρεπεν,
 ἀλλ' ὅτι μετ' ὀλίγον ἡσθήσεσθαι ἐμελλεν, ἦδη
 τὸ ἀλγεινὸν ἐπέπλεκε, τάχα μὲν οὕτως ἔθος ὄν
 αὐτῷ καὶ νῦν ἐπιδεικνύμενον, τάχα δὲ που καὶ
 τῆς ἀνθρώπου φύσεως ἀμιγῆς καὶ καθαρὸν τὸ χαί-
 ρον οὐκ ἐπιδεχομένης. ὡς δὴ καὶ τότε ὁ Κνήμων
 ἔφευγέ τε τὰ πάντων μᾶλλον αἶρετὰ, καὶ φοβερά
 τὰ ἡδίστα ὑπελάμβανεν ἦν γὰρ οὐ Θίσβη τὸ θρη-
 νοῦν γύναιον, ἀλλὰ Χαρίκλεια. ἐγεγόνει δὲ τὰ
 περὶ αὐτὴν ᾧδε. ἐπειδὴ γὰρ ὁ μὲν Θύαμις ἀλοῦς
 210 ἐζώγρητο, καὶ εἶχετο αἰχμάλωτος, ἡ δὲ νῆσος
 ἐνεπέπρηστο, καὶ τῶν ἐνοίκων ἐκεκένωτο βουκόλων,
 ὁ μὲν Κνήμων καὶ ὁ Θέρμουσις ὁ τοῦ Θυάμιδος
 ὑπασπιστής, ἑῶσι τὴν λίμνην διέπλευσαν, ὃ, τί
 ποτε τὸν λήσταρχον ἐδρασαν οἱ πολέμοιοι, κατα-

σκοπήσοντες, ἔσχε τε τὰ κατ' αὐτούς, ὡς δὴ καὶ
 εἴρηται· μόνοι δὲ Θεαγένης καὶ Χαρίκλεια κατὰ
 τὸ σπήλαιον ὑπολείπονται, τὸ ὑπερβάλλον τῶν
 παρόντων δεινῶν ἀγαθὸν μέγιστον τιθέμενοι. τότε
 γὰρ πρῶτον ἰδία, καὶ παντὸς ἀπηλλαγμένοι τοῦ
¹ ὀχλήσαντος, ἀλλήλοις ἐντυχόντες, ἀπαραιοδί-
 στων καὶ ὀλοσχερῶν περιπλοκῶν τε καὶ φιλημάτων
 ἐνεπίμπλαντο, καὶ πάντων ἅμα εἰς λήθην ἐμπε-
 σόντες, εἶχοντο ἐπὶ πλεῖστον ἀλλήλων, οἷονεὶ συμ-
 πεφυκότες, ἀγνεύοντος μὲν ἔτι καὶ παρθενεύοντος
 ἔρωτος κορεννύμενοι, δάκρυσι δὲ ὑγροῖς τε καὶ θερ-
 μοῖς εἰς ἀλλήλους κεραυνύμενοι, καὶ καθαροῖς μόνον
 μιγνύμενοι τοῖς φιλήμασιν. ἢ γὰρ Χαρίκλεια τὸν
 Θεαγένην, εἴ τι παρακινουῖτα αἰσθοίτο καὶ ἀνδρι-
 ζόμενον, ὑπομνήσει τῶν ὀρκῶν ἀνέστειλλεν· ὁ δὲ οὐ
 χαλεπῶς ἐπανήγετο, καὶ σωφρονῶν ῥαδίως ἠνείχετο,
 ἔρωτος μὲν ἐλάττων, ἠδονῆς δὲ κρείττων γιγνόμε-
 νος. ἐπεὶ δὲ ὄψε ποτε τῶν πρακτέων εἰς ἔννοιαν ²¹¹
 ἐλθόντες, δόξαι κόρον ἔχειν ἐβιάσθησαν, ἀρχεται
 ὁ Θεαγένης λόγων τοιῶνδε. Τὸ μὲν συνεῖναι ἡμᾶς
 ἀλλήλοις, ὧ Χαρίκλεια, καὶ τοῦτο ἔχειν, ὃ πάν-
 των τε προσιμότερον ἐποιησάμεθα, καὶ δι' ὃ πάντα
 ὑπέσθημεν, ἡμεῖς τε εὐχόμεθα, θεοί τε Ἑλλήνιοι
 παρέχοιεν. ἐπεὶ δὲ ἀσπλάθμητόν τι τὸ ἀνθρώπειον
 καὶ ἄλλοτε πρὸς ἄλλα φερόμενον, καὶ πολλὰ μὲν

¹ κ. ὀχλήσαντος.

πεπώνθασμεν, πολλά δὲ ἐλπίζομεν, πρόκειται δὲ ἡμῖν, κατὰ τὰ συγκείμενα πρὸς Κνήμωνα, πάντως ἐπὶ Χέμμιν τὴν κώμην ἐπείγασθαι, καὶ ἄδηλον, ἥτις ἡμᾶς διαδέξεται τύχη, πολὺ δὲ καὶ ἄπειρον, ὡς ἔοικε, διάστημα τῆς ἐλπιζομένης ἡμῖν γῆς ὑπολείπεται, φέρε σύμβολά τινα ποιησώμεθα, δι' ὧν ἀπορρήτὰ τε γνωριοῦμεν παρόντες, καὶ εἰ χωρισθῆναι ποτε συμβαίνοι, μαστεύσομεν ἀλλήλους. ἀγαθὸν γὰρ πλάνης ἐφόδιον, σύνθημα φιλικὸν εἰς ἀνεύρεσιν φυλαττόμενον.

ε'. Ἐπὴν ταῦτα ἡ Χαρίκλεια καὶ ἐδόκει ναοῖς ἐπιγράφειν, εἰ χωρισθεῖεν, ἢ ἀγάλμασιν ἐπισημοῖς, Ἐρμαῖς τε καὶ λίθοις ἐπὶ τριόδων, τὸν μὲν Θεαγένην, Ὁ Πυθικός, τὴν δὲ Χαρίκλειαν, Ἡ Πυθιάς ἐπὶ δεξιὰ ἢ ἐπ' ἀριστερὰ πεπόρευται, πόλιν ἐπὶ τήνδε, ἢ κώμην, ἢ ἔθνος, ἡμέραν καὶ ὥραν προσδιορίζοντας. εἰ δὲ εἰς ταυτὸν γίγνοιτο, ἀρκεῖν μὲν τῷ ἑτέρῳ τὸν ἕτερον καὶ μόνον ὀφθῆναι. οὐδένα γὰρ χρόνον εἶναι, ¹ ὃς ἀμαυρῶσαι αὐτοῖς τῶν ψυχῶν τὰ ἐρωτικὰ γνωρίσματα. ὁμῶς δ' οὖν ἡ μὲν Χαρίκλεια τὸν συνεκκείμενον αὐτῇ πατρῶον ἐδείκνυ δακτύλιον, οὐλήν δὲ ἐπὶ τοῦ γόνατος ἐκ Θήρας σοὺς ὁ Θεαγένης· ἐκ δὲ λόγων σύμβολα, ἢ μὲν Λαμπάδα, ὁ δὲ Φοίνικα συνετίθεντο. ² ἐπὶ τούτοις αὖθις περιέβαλλον ἀλλήλους, καὶ αὖθις

¹ Κ. ὃς ἀμαυρῶσαι. ² ἐπὶ τούτοις περιέβαλλον.

ἔκλαιον, ὥσπερ, οἶμαι, σπονδῶν τῶν δακρύων ἀπάρ-
 χοντες, καὶ ὄρκια τὰ φιλήματα ποιούμενοι. τούτων
 συγκειμένων, ἀνεδύοντο τοῦ σπηλαίου, κειμηλίων
 μὲν ἄλλων τῶν, ἐναποκειμένων οὐδενὸς θίγοντες
 (τὸν γὰρ ἀπὸ σύλων πλοῦτον, βέβηλον ἐδοκίμαζον).
 ἃ δὲ αὐτοὶ μὲν ἐκ Δελφῶν ἐπήγοντο, οἱ λησται
 δὲ αὐτῶν ἀφείλοντο, ταῦτα συνεσκευάζοντο. ἡ
 Χαρίκλεια δὲ καὶ μετημφίασεν ἑαυτὴν, ἐνθεμένη
 μὲν περιδίῳ τινὶ τοὺς τε ὄρμους καὶ τὰ στέμματα ²¹³
 καὶ τὴν ἱεράν ἐσθῆτα, καὶ ὥστε λανθάνειν αὐτοὺς,
 καὶ ἄλλα σκευὴ τῶν εὐτελῶν ἐπιβαλοῦσα, τὸ δὲ
 τόξον καὶ τὴν φαρέτραν Θεαγένει φέρειν ἐγχειρίσα-
 σα, φόρτον ἡδίστον, ἐκείνου καὶ θεοῦ τοῦ κρατοῦν-
 τος ὄπλον οικειότατον. ἄρτι δὲ τῇ λίμνῃ πλησιά-
 σαντες, καὶ σκάφους ἐπιβήσεσθαι μέλλοντες, ἐν-
 σπλον ὁρῶσι πλῆθος ἐπὶ τὴν νῆσον περαιούμενον.

5. Ἴλιγγιάσαντες οὖν πρὸς τὴν θέαν, ἐπὶ πλεῖ-
 στον ἀχανεῖς ¹ εἰσπήκεσαν, ὅσον ἀπαλγοῦντες πρὸς
 τὴν τύχην, οὕτως ἐπαλλήλως ἐπιπράζουσαν. ὄψε
 δ' οὖν ποτε, καὶ μονοῦ προσορμιζομένων ἤδη τῶν
 ἐπιόντων, ἀποδιδράσκειν ἡ Χαρίκλεια, καὶ τῷ
 σπηλαίῳ κρύπτειν ἑαυτοὺς, εἴ πη διαλάθοιεν, ἡξίου,
 καὶ ἅμα ἀπέτρεχεν. ἀλλ' ὁ Θεαγένης ἐπεῖχέ τε,
 καὶ, Ἄχρι τίνος, ἔλεγε, φευξόμεθα τὴν πανταχοῦ
 διώκουσαν εἰμαρμένην; εἴξωμεν τῇ τύχῃ, καὶ χωρή-

1 ἢ εἰσπήκεσαν.

σωμεν ὁμόσε τῷ φέροντι κερδήσωμεν ἄλλην ἀνήνυτον, καὶ πλάνητα βίον, καὶ τὴν ἐπάλληλον τοῦ δαίμονος καθ' ἡμῶν πομπείαν. οὐχ ὄρας ὡς φυγαῖς 214 ἐπισυνάπτει πειρατήρια, καὶ τοῖς ἐκ θαλάττης ἀτόποις τὰ ¹ ἐκ γῆς φιλοτιμεῖται χαλεπώτερα; πολέμους ἄρτι, ληστὰς μετ' ὀλίγον, αἰχμαλώτους μικρῷ πρόσθεν εἶχεν, ἐρήμους αὖθις ἀπέδειξεν, ἀπαλλαγὴν καὶ φυγὴν ἐλευθέραν ὑπέθετο, καὶ τοὺς ἀναιρήσοντας ἐπέστησε τοιοῦτον παίζει καθ' ἡμῶν πόλεμον, ὥσπερ σκηνὴν τὰ ἡμέτερα καὶ δρᾶμα πεπονημένον. τί οὖν οὐχ ὑποτέμνομεν αὐτοῦ τὴν τραγικὴν ταύτην ποίησιν, καὶ τοῖς βουλομένοις ἀναιρεῖν ἐγχειρίζομεν; μή πη καὶ ὑπέρογκον τὸ τέλος τοῦ δράματος φιλοτιμούμενος, καὶ αὐτόχειρας ἡμᾶς ἑαυτῶν ἐκδιάσῃται γενέσθαι.

ζ'. Τούτοις εἰρημένοις οὐ πᾶσιν ἡ Χαρίκλεια συνετίθετο, τὴν μὲν τύχην ἐν δίκῃ κακηγορεῖσθαι πρὸς αὐτοῦ φάσκουσα, τὸ δὲ τοῖς πολεμίοις ἐκόντας ἑαυτοὺς ἐγχειρίζειν οὐκ ἐπαινοῦσα· μὴ γὰρ εἶναι πρόδηλον, ὡς ἀναιρήσουσι λαβόντες (οὐ γὰρ οὕτω χρηστῷ τῷ δαίμονι προσπαλαίειν, ὡς ταχεῖαν τῶν συμφορῶν ἀπαλλαγὴν συγχωρῆσαι), ἀλλ' ἐνδεχόμενον βουληθῆναι καὶ περισώζειν ² ἑαυτοὺς εἰς δουλείαν, ὃ τίνος οὐκ ἂν γένοιτο θανάτου πικρότερον, ³ ὀλέθροις βαρβάροις ἐκκεῖσθαι πρὸς

¹ Κ. ἐκ τῆς γῆς. ² ἑαυτοὺς. ³ ὀλεθρίαις.

ἕβριν ἐπίρρηλον καὶ δυσώνυμον; Ἄ Ἦν πάντα τρόπον 215
καὶ ὡς δυνατὸν ἐκκλίνωμεν, ἐπιτυχίας ἐλπίδα
τὴν πεῖραν τῶν παρελθόντων ὑποθέμενοι, πολ-
λάκις ἤδη καὶ ἐξ ἀπιστοτέρων περιγεγόμενοι.
Ποιῶμεν ὡς βούλει, φήσας ὁ Θεαγένης, εἴπωτο
ἠγουμένη, καθάπερ ἐλκόμενος. οὐ μὴν ἐφθισάν γε
πρὸς τὸ σωήλαιον διελθόντες· ἀλλ' ἕως τοὺς κατὰ
πρόσωπον ἐπιόντας περιεσκόπων, ἔλαθον ὑπὸ
μοίρας τῶν πολεμίων, ἢ κατ' ἄλλο μέρος ἀπέβη
τῆς νήσου, κατόπιν σαγηνευθέντες. καὶ οἱ μὲν ἐκ-
πλαγέντες ἔστησαν, ὑποδραμούσης τὸν Θεαγένην
τῆς Χαρικλείας, ὡς, εἰ καὶ τεθνάναι δεήσειεν, ἐν
χερσὶ ταῖς ἐκείνου γίγνοιτο. τῶν δὲ ἐπελθόντων
ἐπανετείναντο μὲν τινες ὡς πατάξοντες· ὡς δὲ
ἐπιβλέψαντες οἱ νέοι κατηύγασαν τοὺς ἐπιφερο-
μένους, ὠκλαζεν αὐτοῖς ὁ θυμὸς, καὶ παρεῖντο αἱ
δεξιαί. τοὺς γὰρ καλοὺς καὶ βάρβαροι χεῖρες, ὡς
ἔοικε, δυσωποῦνται, καὶ πρὸς τὴν ἐράσμιον θεῖαν
καὶ ἀπρόσφιλος ὄφθαλμὸς ἠμεροῦται.

η΄. Συλλαβόντες οὖν ἦγον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα,
λίαν ἐσπουδακότες λαφύρων τὸ κάλλιστον πρῶτοι
¹προσαγαγεῖν. ἐμελλον δὲ ἄρα καὶ μόνον προσφέ-
ρειν· ἄλλω γὰρ οὐδενὶ τῶν ἄλλων οὐδεὶς ἐπετύγ- 216
χανεν, ἐκ περάτων καὶ ταῦτα εἰς πέρατα τὴν νῆσον
ἐπιδραμόντες, καὶ ὡς ἄρκυσι τοῖς ὄσπλοισι πάντα

† Κ. προσάγειν.

χόθειν πάσαν περιβαλόντες· ἡ μὲν γὰρ ἄλλη, πυρρὴ
 πρὸς τοῦ προτέρου πολέμου ¹ κατανάλωτο, μό-
 νον δὲ λειψόμενον τὸ σπήλαιον ἤγνοεῖτο. καὶ οἱ
 μὲν οὕτως ἤγοντο ἐπὶ τὸν πολέμαρχον. ἦν δ' ἄρα
 Μιτράνης ὁ φρούραρχος Ὀροονδάτου τοῦ τῷ βα-
 σιλεῖ τῷ μεγάλῳ τὴν Αἴγυπτον σατραπεύοντος,
 ἐπὶ χρήμασι πολλοῖς ὑπὸ Ναυσικλέους, ὡς δεδή-
 λωται, κατὰ ζήτησιν τῆς Θίσβης ἀφιγμένος ἐπὶ
 τὴν νῆσον. ὡς οὖν ἀγόμενοι πωλησίον οἱ περὶ τὸν
 Θεαγένην ὤφθισαν, θεοὺς σωτῆρας ἐπιβοώμενοι
 πολλάκις, ἐμπορικόν τι καὶ δραστήριον ἐννοήσας
 ὁ Ναυσικλῆς, ἐξήλατό τε, καὶ προσδραμῶν, Αὐτὴ
 ἐκείνη Θίσβη, κεκραγὼς ἔλεγεν, ἦν ἀφηρέθην μὲν
 πρὸς τῶν ² ὀλέθρων βουκόλων, ἔχω δὲ διὰ σέ,
 Μιτράνη, καὶ τοὺς θεοὺς. ἐδράττετό τε τῆς Χα-
 ρικλείας, καὶ χαίρειν εἰς ὑπερβολὴν ἐνεδείκνυτο,
 καὶ τῇ Χαρικλείᾳ Θίσβην ὁμολογεῖν ἑαυτὴν, εἰ
 βούλοιτο σώζεσθαι, παρεκελεύετο, ἦρέμα καὶ
 Ἑλληνιστὶ παραφθεγγόμενος, ³ ὡς ἂν λανθάνοι τοὺς
 217 παρόντας· καὶ τοῦ σοφίσματος ἔτυχεν. ἡ γὰρ δὴ
 Χαρίκλεια, γλώσσης ⁴ τε Ἑλληνίδος αἰσθημένη,
 καὶ τι καὶ συνοῖσον ἀνύεσθαι πρὸς τοῦ ἀνδρὸς στο-
 χαζομένη, συνύφαινε τὸν σκοπὸν· καὶ τῷ Μιτράνῃ
 πυνθανομένῳ, τίς ποτε καλοῖτο, Θίσβην ἑαυτὴν
 ὁμολογεῖ. τότε δὴ προσδραμῶν, ἐφίλει τε πολλὰ

¹ κ. κατὴν ἀλωτο. ² ὀλεθρίων. ³ ὡς λανθάνειν. ⁴ τῆς Ἑλληνίδος.

τὴν κεφαλὴν τοῦ Μιτράνου, καὶ τῆς τύχης ὑπερ-
 θαυμάζων, ἐφύσα τὸν βάρβαρον, ὡς ἄλλα τε
 πλεῖστα καλωρθωκότα ἐν πολέμοις, καὶ τὴν παρ-
 οὔσαν στρατείαν εὐδαιμόνως πεπονημένον. ὁ δὲ,
 χαινωθεὶς τοῖς ἐπαίνοις, καὶ ἅμα τὸ πρᾶγμα οὕτως
 ἔχειν ὑπὸ τοῦ ὀνόματος ἀπατηθεὶς, ἐξεπέπληκτο
 μὲν τῆς ὥρας (ἀπ' εὐτελοῦς γὰρ καὶ ταῦτα τῆς
 ἐσθῆτος, ὄσον νέφους αὐγῆ σελιναίας, διεξέλαμ-
 πεν), ὅμως δ' οὖν τὸ κοῦφον τοῦ φρονήματος
 ἀπάτης ὀξύτιτι συσχεθεὶς, καὶ τὸν καιρὸν τῆς
 μεταμελείας προληφθεὶς, ταύτην μὲν οὖν, ἔφη,
 σὴν οὔσαν, ἀπολαβὼν ἄγε καὶ εἰπὼν ἐνεχεί-
 ριζεν, ἀφορῶν τε εἰς αὐτὴν συνεχῶς, καὶ ὅτι
 ἄκων καὶ προλήψει τοῦ μισθοῦ παραχωροίη τῆς
 κόρης ἐπισημαίνων· οὕτως δὲ, ὅστις ποτέ ἐστι
 (λέγων τὸν Θεαγένην), λάφυρον ἡμέτερον ἔστω,
 καὶ ἐπέθω φρουρούμενος, ἀναπεμφθησόμενος εἰς 218
 Βαβυλῶνα· τραπέζῃ γὰρ ¹ τῇ βασιλέως διακονεῖν
 ἐμπρέσσει.

Σ'. Τούτων εἰρημένων, ἐπεραιουῖτο τὴν λίμνην
 καὶ χωρισθέντες ἀλλήλων, ὁ μὲν εἰς τὴν Χέμμιν,
 ὁ Ναυσικλῆς, ἔχων τὴν Χαρίκλειαν, ἔρχεται,
 Μιτράνης δὲ, ἐπὶ ἐτέρας κόμας τῶν ὑψηλῶν
 ἐντραπεῖς, οὐδὲν ὑπερθέμενος, ἅμα γράμμασι τὸν
 Θεαγένην πρὸς Ὀροονδάτην, ὄντα κατὰ τὴν Μέμ-

¹ Κ. τοῦ βασιλέως.

φιν, ἐξέπεμψεν. εἶχε δὲ ὧδε τὰ ἐπεσταλμέ-
 να. ΟΡΟΟΝΔΑΤΗ ΣΑΤΡΑΠΗ ΜΙΤΡΑΝΗΣ
 ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΣ. « Ἐλλίνα νεανίσκον ὑπεραί-
 » ροντα τὴν ἐμὴν δεσποτείαν, καὶ θεῶ βασιλεῖ τῶ
 » μεγίστῳ μόνῳ καὶ φαίνεσθαι καὶ διακονεῖσθαι
 » ἄξιον, αἰχμάλωτον εἰληφώς, πρὸς σὲ διεπεμ-
 » ψάμην, ἐκχωρῶν σοι τηλικούτον καὶ τοιοῦτον
 » δῶρον τῶ κοινῷ δεσπότη προσάγειν, οἷον ἢ
 » βασίλειος ¹ αὐλὴ κόσμον οὔτε πρότερον εἶδεν,
 » οὔτε αὖτις ὄφεται. »

ί. Ταῦτα μὲν ἐκεῖνος ἐπέστελλεν. οὕτω δὲ
 ἡμέρας ἀκριβῶς ² ὑποφαινούσης, ὁ Καλάσιρις ἅμα
 τῶ Κνήμωνι παρὰ τὸν Ναυσικλέα, σπεύδων μα-
 219 θεῖν τι τῶν ἀγνοουμένων, ἔρχεται καὶ πυθανομένῳ
 τίνα εἴη διαπεπραγμένος, ἅπαντα ὁ Ναυσικλῆς
 ἔλεγεν, ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὴν νῆσον, ὡς κατέλαβεν
 ἔρημον, ὡς οὐδενὶ τὰ πρῶτα συνέτυχεν, ὡς ἀπάτη
 τὸν Μιτράνην περιῆλθε, καὶ τίνα φανεῖσαν κόρην,
 ὡς Θίσβην, ἀπέλαβεν, καὶ ὅτι βέλγιον εἴη διαπε-
 πραγμένος, ταύτης ἐπιτυχῶν, ἢ ἐκείνην ἀνευρών.
 οὐ γὰρ μικρὸν εἶναι τὸ διάφορον, ἀλλ' ὅσον ³ ἂν τι
 γένοιτο θεοῦ πρὸς ἄνθρωπον· οὕτως οὐκ εἶναι τοῦ
 κάλλους ὑπερβολὴν, οὐδὲ αὐτῶ δυνατόν εἶναι τῶ
 λόγῳ φράζειν, καὶ ταῦτα ἐξὸν παροῦσαν ἐπιδει-
 κνύσαι.

¹ Κ. αὐλὴ οὔτε. ² ἀποφαινούσης. ³ ἂν τις.

ια'. Ταῦτα ὡς ἤκουσαν, ὑπόνοιαν εὐθύς τῶν ἀληθῶν ἐλάμβανον, ἰκέτευόν τε προστάττειν ὡς ὅτι τάχιστα παρεῖναι τὴν κόρην τὸ γὰρ ἀφραστον κάλλος Χαρικλείας ἐγνώριζον. ὡς δὲ ἤχθη, καὶ τὰ πρῶτα κάτω νεύουσα, καὶ τὸ πρόσωπον εἰς ὄφρυν σκέπουσα, τοῦ Νausικλέους θαρσεῖν παρακελευομένου, μικρὸν ἀνένευσεν, εἶδέ τε καὶ ὤφθη παρ' ἐλωίδας, ὄδυρμὸς ἀπασιν ἀθρόον ἀνεκινήθη, καὶ ὡς περ ἐξ ἑνὸς συνθήματος, ἢ πληγῆς τῆς αὐτῆς, ἀνωλόλυξαν ἢν τε ἀκούειν ἐπὶ πλεῖστον, Ω' πά-220
τερ, καὶ, Ω' θύγατερ, καὶ, Ἀληθῶς Χαρίκλεια, καὶ οὐχ ἡ Θίσβη τοῦ Κνήμωνος. ὁ δὲ Νausικλῆς ἐννεὸς ἐγεγόνει, τὸν τε Καλάσιριν, ἐφ' ὅσον περιβαλὼν τὴν Χαρίκλειαν ¹ ἐδάκρυεν, ἀφορῶν, καὶ τίς ὁ καθάπερ ἐπὶ σκηνῆς ἀναγνωρισμὸς αἰνοῶν καὶ διαπορῶν, ἕως αὐτὸν ὁ Καλάσιρις ἐφ' ὅσον ² πλεῖστον ἅμα φιλήμασι κατασπασάμενος, ³ Ω βέλτιστε ἀνδρῶν, ἔλεγε, σοὶ δὲ ἀντὶ τούτων οἱ θεοὶ τοσαῦτα δοῖεν, ὅσα κατὰ γνώμην ὄντα τὴν σὴν εἰς κόρον τελεσθῆναι. ³ σωτὴρ μοι τῆς οὐδαμόθεν ἐλωισθείσης ἔτι θυγατρὸς γέγονας, καὶ δέδωκας ἰδεῖν τὴν ⁴ ἐμοὶ πάντων ἡδίστην θεάν. ἀλλ', ὦ θύγατερ, ὦ Χαρίκλεια, Θεαγένην δὲ ποῦ κατέλιπες; ἀνωλόλυξε πρὸς τὴν ἐρώτησιν, καὶ διαλιποῦσα μικρὸν, Αἰχμάλωτον, εἶπεν, ἄγει λαβὼν, ὅς τίς ποτέ ἐστιν,

¹ κ. ἐδάκρυεν. ² πλεῖστον φιλήμασι. ³ σωτὴρ μου. ⁴ ἐμὴν.

ὁ καὶ μετ' αὐτῶ παραδεδωκώς. ἰκέτευεν οὖν ὁ Καλάσιρις τὸν Ναυσικλέα μινύειν ἅ γιγνώσκει περὶ τοῦ Θεαγένους, καὶ τίς μὲν ὁ νῦν δεσπότης, ὅποι δ' ἄγει λαβῶν. ἔλεγε πάντα ὁ Ναυσικλῆς, συνεὶς ἐκείνους εἶναι τούτους, περὶ ὧν διείλεκτο πολλάκις 221 πρὸς αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος, καὶ ὧν κατὰ ζήτησιν ἀλάμενον ἐν Θρήνοις ἐγίνωσκε. προσετίθει δέ, ¹ μηδὲν αὐτοῖς εἶναι πλέον τῆς γνώσεως, ἀνθρώποις ἀπορουμένοις, τοῦ Μιτράνου θαυμαστὸν εἰ καὶ ἐπὶ πολλοῖς ἀνείρησομένου χρήμασι ἀφεῖναι τὸν νεανίσκον. Ἔστιν ἡμῖν, ἔφη, χρήματα, λάθρα πρὸς τὸν Καλάσιριν ἢ Χαρίκλεια, καὶ ἐπάγγειλαι πλῆθος ὁπόσον βούλει τὸν ὄρμον, ὃν οἶσθα, διασώζω, καὶ ἔχω φέρουσα.

ιβ'. Θαρσήσας οὖν πρὸς ταῦτα ὁ Καλάσιρις, δεδιώς δὲ μή τινα λάβοι τῶν ὄντων ὁ Ναυσικλῆς ὑπόνοιαν, καὶ ὧν ² ἐπεφέρετο ἡ Χαρίκλεια, ³ ὦ γὰρ Θε Ναυσικλεις, ἔφη, ³ οὐκ ἔστιν ὅτε ἐνδεής ἐστίν ὁ σοφός, ἀλλ' ὑπαρξίν ἔχει τὴν βούλησιν, τοσαῦτα λαμβάνων παρὰ τῶν κρείττονων, ὅσα καὶ αἰτεῖν οἶδε καλόν. ὥστε ⁴ φράζε μόνον ὅπου πολὲ ἔστιν ὁ κρατῶν Θεαγένους, ὡς τόγε ἐκ τῶν Θεῶν ἡμᾶς οὐ περιόψεται, ἀλλ' ἐπαρκέσει πρὸς ὅσον ἐν βουληθῶμεν τὸ Περσικὸν θεραπεῦσαι φιλοχρή-

¹ Κ. αὐτοῖς μηδὲν εἶναι πλέον. ² ὑπεφέρετο Χαρίκλεια.
³ οὐκ ἔστιν ὅτε ἐστίν ἐνδεής ὁ σοφός. ⁴ καὶ φράζε.

ματον. ἐμειδίασε πρὸς ταῦτα ὁ Ναυσικλῆς· καὶ, Τότε, ἔφη, δώσεις ¹ ἐμὲ πιστεύειν ² δύνασθαί σε, καθάπερ ἐκ μηχανῆς, ἀθρόον πλουτεῖν, εἴπωρ ἐμοὶ προτέρω τὰ ὑπὲρ τῆσδε λύτρα καταδοῖο. πάντως δὲ ἐννοεῖς, ὡς τὸ Περσικὸν καὶ τὸ ἐμπορι- 222 κὸν, ἐν ἴσῳ φιλοπλούσιον. Οἶδα, εἶπεν ὁ Καλάσιρις καὶ ἔξεις· τί δὲ οὐ μέλλεις, φιλανθρωπίας οὐδὲν ἀπολείπων, ἀλλὰ φθάνων τε τὰς ἡμετέρας παρακλήσεις, καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς θυγατρὸς αὐτεπάγγελτος ἐπινεύων; εὐχῆς δὲ δεῖ μοι πρότερον. Οὐδεὶς φθόνος, ἔφη ὁ Ναυσικλῆς· μάλλον δὲ, εἰ δοκεῖ (θύειν γὰρ μέλλω ³ χαριστήρια), τοῖς θεοῖς ἐπεύχου, παρὼν τοῖς ἱεροῖς, καὶ τὸν πλοῦτον ἡμῖν μὲν αἰτεῖ, σαυτῷ δὲ λάμβανε. Μὴ παῖζε, μηδ' ἀπίστος ἔσο, ἔφη πρὸς αὐτὸν ὁ Καλάσιρις· ἀλλ' ἠγοῦ καὶ εὐτρέπιζε τὰ πρὸς τὴν θυσίαν, ἡμεῖς δὲ παρσόμεθα πάντων ἠτοιμασμένων.

17. Ε' ποίου οὕτως, καὶ μετ' οὐ πολὺ παρὰ τοῦ Ναυσικλέους ἤκων τις ἐκάλει σπεύδειν ἐπὶ τὴν θυσίαν· οἱ δὲ (τὰ πρακτέα γὰρ αὐτοῖς ἤδη ⁴ συνέκειτο), χαίροντες ἐπορεύοντο, αὐτοὶ μὲν ἅμα τῷ Ναυσικλεῖ καὶ ἄλλω πλήθει τῶν κεκλημένων (δημοτελῆ γὰρ ἠντρέπιστο τὴν θυσίαν), ἡ Χαρίκλεια δὲ σὺν τῇ θυγατρὶ τοῦ Ναυσικλέους, καὶ

¹ Κ. ἐμοί. ² δύνασθαι καθάπερ. ³ χαριστήρια τοῖς θεοῖς) ἐπεύχου παρὼν τοῖς ἱεροῖς θεοῖς, καὶ τόν. ⁴ συνέκειντο.

γυναιξὶ ταῖς ἄλλαις, ὅσαι παρηγοροῦσαι πολλὰ
 223 καὶ λιπαροῦσαι, ¹ μόγις ἔπεισαν ἅμα βαδίζειν,
 τάχα οὐκ ἂν ποτε πεισθεῖσαν, εἰ μὴ τῇ προφάσει
 τῆς θυσίας εἰς τὰς ὑπὲρ Θεαγένου εὐχὰς ἀπο-
 χρήσασθαι διενόηθη. ὡς ² δὲ ἐπὶ τὸν νεὼν τοῦ
 Ἑρμοῦ παρεγένοντο (τούτῳ γὰρ ἦγε τὴν θυσίαν
 Ναυσικλῆς, ὡς ἀγοραῖω τε καὶ ἐμπορικῶ δια-
 φερόντως τῶν ἄλλων θεῶν ³ αὐτὸν καθοσιούμενος)
 καὶ τὰ ἱερά τάχιστα, τούτων πρὸς βραχὺ τὰ
 σπλάγχνα ὁ Καλάσιρις ἐπιθεωρήσας, καὶ ποικί-
 λην δηλοῦσθαι τῶν μελλόντων συντυχίαν, ἠδέων
 τε καὶ λυπηρῶν, ταῖς τοῦ προσώπου τροφαῖς
 ἐμφήνας, ἐπιβάλλει τῷ χεῖρι τοῖς βωμοῖς, ⁴ ἐπι-
 φλεγόμενοις, καὶ ὡς ἀπὸ τῆς πυρᾶς δῆθεν σπα-
 σάμενος, ἀπάλαι ἐπεκομίζετο, Ταῦτά σοι, ἔφη,
 λύτρα Χαρικλείας, ὦ Ναυσίκλεις, οἱ θεοὶ δι'
 ἡμῶν προσάγουσι· καὶ ἅμα ἐνεχείριζε δακτύλιόν
 τινα τῶν βασιλικῶν, ὑπερφυῖς τι χρῆμα καὶ θεο-
 πέσιον, τὸν μὲν κύκλον ἠλέκτρῳ διάδετον, Ἀμε-
 θύσῳ δὲ Αἰθιοπικῇ τὴν σφενδόνην φλεγόμενον.
 μέγεθος μὲν ὅσον ὄμμα παρθενικὸν περιγράφει,
 κάλλος δὲ μακρῶ τῆς Ἰβηρίδος τε καὶ Βρετανίδος
 ὑπερφέρουσα· ἡ μὲν γὰρ ἀδρανεῖ τῷ ἀνθει φοινί-
 σεται, καὶ ῥόδῳ προσέοικεν ἐν καλύκων ἄρτι πρὸς

¹ κ μόλις. ² δ' οὖν ἐπὶ. ³ αὐτὸν καθοσιούμενος) καὶ τὰ
 ἱερά τάχιστά τε, οὕτω καὶ πρὸς. ⁴ ἐπιφλεγόμενος, καὶ ὡς τῆς.

πέταλα σχιζομένων, καὶ πρῶτον ἥλιακαῖς ἀκτίσιν 224
 ἔρευθομένων. Ἀμέθυσου δὲ Αἰθιοπίδος, ἀκραιφνῆς
 μὲν καὶ ἐκ βάθους ἑαρινή τις ὥρα πυρσεύεται· εἰ
 δὲ κατέχων περιτρέψεις, ἀκτίνα προσβάλλει
 χρυσῆν, οὐκ ἀμαυροῦσαν τραχύτητι τὴν ὄψιν, ἀλλὰ
 φαιδρότητι περιλάμπουσαν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ δύ-
 ναμις αὐτῇ γηπισιώτερα τῶν ἐκ δύσεων ἐγκαθίδρου-
 ται· οὐ γὰρ ἐπιφεύδεται τὴν προσηγορίαν, ἀλλ'
 ἀληθῶς ἀμέθυσος τῷ φέροντι γίγνεται, νηφάλιον
 ἐν τοῖς συμποσίοις διαφυλάττουσα.

ιδ'. Τοιαύτη μὲν καὶ πᾶσα ἐξ Ἰνδῶν τε καὶ
 Αἰθιοπίων Ἀμέθυσος· ἦν δὲ τότε τῷ Ναυσικλεῖ
 προσεκόμιζεν ὁ Καλάσιρις, μακρῶ καὶ ταύτας
 ἐπωλεονέκτει. γραφῇ γὰρ ἔξεστο, καὶ εἰς μίμημα
 ζῶων ἐκοιλαινέτο· καὶ ἦν ἡ γραφῆ, παιδαρίσκος
 ἐποίμαινε πρόβατα, χαμαιζήλω μὲν πέτρα πρὸς
 περιωπὴν ἐφεστῶς, τὴν δὲ νομὴν τῇ ἀγέλῃ πλα-
 γίοις αὐλήμασι διατάττων. τὰ δὲ ἐπέειθετο, ὡς
 ἐδόκει, καὶ ἠνείχετο πρὸς τὰ ἐνδόσιμα τῆς σύριγ-
 γος ποιμαινόμενα· εἶπεν ἂν τις αὐτὰ καὶ χρυσοῖς
 βεβριθῆναι τοῖς μαλλοῖς, οὐ τῆς τέχνης τοῦτο χα-
 ριζομένης, ἀλλ' οἰκειὸν ἐρύθημα τῆς Ἀμέθυσου τοῖς
 κώτοις ἐπανθούσης. ἐγγέγραπτο καὶ ἀρνειῶν ἀπαλά 225
 σκιρτήματα· καὶ οἱ μὲν ἀγγελιδὸν ἐπὶ τὴν πέτραν
 ἀνατρέχοντες, οἱ δὲ περὶ τὸν νομέα κύκλους ἀγε-
 ρώχους ἐξελίπτοντες, ποιμενικὸν θεάτρον ἐπεδεί-

κινυσαν τὸν κρημνὸν ἄλλοι δὲ, ὡς περὶ ἡλίου, τῆ φλόγῃ τῆς Ἀμεθύσου γαννύμενοι, ἄλμασιν ἀκρωνύχοις τὴν πέτραν ἐπέξεον· ὅσοι δὲ αὐτῶν πρωτόγονοι καὶ θρασύτεροι, καὶ ὑπεράλλεσθαι βουλομένοις τὸν κύκλον ἐώκισαν, εἰργομένοις δὲ ὑπὸ τῆς τέχνης, ὡς περὶ μάνδραν χρυσῆν τὴν σφενδόνην αὐτοῖς τε καὶ τῆ πέτρᾳ περιβαλλούσης ἢ δὲ ἦν πέτρα τῶ ὄντι, καὶ οὐχὶ μίμημα· τῶν γὰρ ἀκρων τῆς λίθου μέρος εἰς τοῦτο περιγράφας ὁ τεχνίτης, ἐδείξεν ἐκ τῆς ἀληθείας, ὃ ἐβούλετο, περιέργον ἠγισάμενος λίθον ἐν λίθῳ σοφίζεσθαι. τοιοῦτος μὲν ὁ δακτύλιος

ιέ. Ὁ δὲ Ναυσικλῆς, ἐκπλαγείς τε ἅμα πρὸς τὸ παράδοξον, καὶ πλέον ἠσθεὶς πρὸς τὸ πολυτιμον, οὐσίας ὅλης τὴν λίθον ἰσοστάσιον κρίνων, Ἐγὼ μὲν ἐπαιζον, εἶπεν, ὦ γὰρ Καλάσιρι, καὶ λόγος ἱ ἄλλως ἦν, ἢ τῶν λύτρων αἰτήσις, σκοπὸς δὲ ἀπριάτην σοι λύσασθαι τὴν θυγατέρα

226 ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀπόβλητά ἐστιν, ὡς φατε, θεῶν ἐρικυδέα δῶρα, δέχομαι τὴν θεόπεμπτον ταυτινὴν λίθον, πειθόμενος παρ' Ἑρμοῦ τοῦ καλλίστου καὶ ἀγαθωτάτου τῶν θεῶν ἠκεῖν μοι συνήθως καὶ τόδε τὸ εὔρημα, διὰ τοῦ πυρός σοι τῶ ὄντι τὸ δῶρον διακονήσαντος. ὁρᾶν γοῦν πάρεστι τῆ φλογὶ περιλαμπόμενον· καὶ ἄλλως κρίνω κέρδος κάλλιστον, ὃ, μὴ ζημιοῦν τὸν παρέχοντα, εὐπορώτερον

¹ κ. ἄλλος.

ἐποφάνει τὸν λαμβάνοντα. ταῦτα ὡς εἰπὼν ἐποίη-
 σεν, ἐπὶ τὴν εὐωχίαν αὐτὸν τε καὶ τοὺς ἄλλους
 ἐπέτρεπεν, ἰδίᾳ μὲν ταῖς γυναῖξι τὴν ἐνδοτέρω
 τοῦ ἱεροῦ χώραν ἀποκλιρώσας, τοὺς δὲ ἄνδρας ἐν
 τῷ προτεμενίσματι κατακλίνας. ἐπεὶ δὲ εὐφροσύ-
 νης τῆς ἐκ τῶν ἐδεσμάτων εἰς κόρον ἦσαν, καὶ τοῖς
 κρατῆρσιν αἱ τράπεζαι παρεχώρουν, οἱ μὲν ἄνδρες
 ἐμβατήρια τῷ Διονύσῳ καὶ ἦδον καὶ ἔσπενδον· αἱ
 δὲ γυναῖκες ὕμνον τῇ Δήμητρι χαριστήριον ἐχό-
 ρεον. ἡ Χαρίκλεια δὲ, χωρισθεῖσα, τὸ αὐτῆς
 ἐπραττεν· πύχετο Θεαγένην σώζεσθαι, κἀκεῖνον
 ἑαυτῇ φυλάττεσθαι.

15'. Τοῦ πότου δὲ λαμπρῶς ἦδη βράζοντος,
 καὶ ἄλλου πρὸς ἄλλο τι τῶν τερπόντων ἀποκλί-
 ναντος, ὕδατος ἀπαραχύτου φιάλιν προτείνας ὁ 227
 Ναυσικλῆς, ὦ γαθὲ Καλάσιρι, ἔφη, καθαρὰς σοι
 τὰς νύμφας ὡς σοὶ φίλον, καὶ ἀκοινωνήτους τοῦ
 Διονύσου, καὶ ἀληθῶς ἔτι νύμφας προπίνομεν· σὺ
 δὲ, εἰ λόγους ἡμῖν οὐς ποθοῦμεν ἀντιπροπί-
 νοις, ἀπὸ καλλίστων ἀν' κρατήρων εὐωχίης·
 τὰς μὲν γὰρ γυναῖκας ἀκούεις ὡς διατριβὴν τῷ
 πότῳ χορείαν ἐστήσαντο, ἡμῖν δὲ ἢ σὴ πλάνη
 κάλλιστα ἀν', εἰ βουλήθεῖς, τὴν εὐωχίαν παρα-
 πέμποι, χοροῦ τε γιγνομένη καὶ αὐλοῦ παντὸς
 ἠδῶν, ἣν πολλάκις μοι διελθεῖν, ὡς οἶσθα, ὑπερ-
 θέμενος, ἐπειδὴ σε τὰ συμβεβηκότα ἐβάπτιζεν,

οὐκ ἔστιν ὅπως ἀν' ἐς καιρὸν βελτίονα τοῦ παρόντος φυλάξεις, ὅτε σου τῶν παίδων ἢ μὲν θυγάτηρ ἢ δὲ σώζεται καὶ ὁράται, ὁ παῖς δὲ ὅσον οὐδέπω σὺν θεοῖς ὀφθήσεται καὶ μάλιστα εἴ με μὴ ἀνιάσεις, ὑπερθέμενος καὶ πάλιν τὴν διήγησιν. Ἀλλὰ σοι πλεῖστα ἀγαθὰ ¹ γένοιτο, ὦ Ναυσίκλεις, ² ὑπολαβὼν ἔφη ὁ Κνήμων, ὅς, ἅπαν μουσικῆς ὄργανον εἰς τὸ συμπόσιον παρακεκληκῶς, ἐκείνων μὲν τὸ

228 παρὸν ὑπερορᾶς, καὶ τοῖς δημωδεστέροις ἐκχωρεῖς, πραγμάτων δὲ μυστικῶν ὡς ἀληθῶς, καὶ ἠδονῆ θεία τῷ ὄντι συγκράτων, φιλικῶς ἔχεις καὶ μοι δοκεῖς καὶ τοῦ δαιμονίου κάλλιστα συνιέναι, τὸν Ἑρμῆν τῷ Διονύσῳ συγκαθιδρύων, καὶ λόγων ἠδυσμα τῷ πότῳ συναναχέων. ὡς ἐγὼ σου καὶ τὴν ἄλλην μὲν τῆς ³ θυσίας πολυτέλειαν ἔχω θαυμάσας, οὐκ ἔστι δὲ ὅπως μᾶλλον ἂν τις τὸν Ἑρμῆν ἰλάσαιτο, ἢ τὸ οἰκειότατον ἐκείνῳ λόγους εἰς εὐωχίαν ἐραυίζόμενος. ἐπειθέτο ὁ Καλάσιρις, ἅμα μὲν τῷ Κνήμωνι χαριζόμενος, ἅμα δὲ τὸν Ναυσικλέα τῶν μετὰ ταῦτα ἔνεκεν ὑποποιοῦμενος, καὶ ἅπαντα ἔλεγε, τὰ μὲν πρῶτα, καὶ ἤδη λεχθέντα πρὸς Κνήμωνα, ἐπιπεμνόμενος, καὶ ὡσπερὶ κεφαλαιούμενος, καὶ τινα καὶ ἐκὼν ὑπερβαίνων, ὅσα τὸν Ναυσικλέα γινώσκειν οὐ συμφέρειν ἐδοκίμαζε, τὰ δ' ἔτι ἀδιήγητα καὶ ἐχόμενα τῶν εἰρημένων ἔνθεν ἑλών.

¹ Κ γένοιτο ἀν, ὦ. ² ὑπολαβὼν ὁ Κνήμων, ὡς ἅπαν. ³ οὐσίας.

ΙΖ'. Ὡς ἐπειδὴ τῆς Φοινίσσης ὀλκάδος ἐπι-
 ἔβησαν, τοὺς Δελφούς ἀποδράντες, τὰ μὲν πρῶτα
 πλεῖν κατὰ γνώμην, εὐκραεῖ τῷ πνεύματι, καὶ ἐκ
 νώτων ὑποφερομένους· ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸν Καλυ- 229
 δώνιον πορθμὸν γενέσθαι, διαταραχθῆναι σφᾶς
 οὐ μικρῶς, ταραχώδει τὰ πολλὰ φύσει θαλάσ-
 ση προστυχόντας. τοῦ δὲ Κνήμωνος μηδὲ τοῦτο
 παραλιπεῖν ἀξιοῦντος, ἀλλὰ φράζειν εἴ τινα κατὰ
 μεμαθήκοι τῆς ἐπιπολαζούσης τῷ τόπῳ τραχύ-
 τιτος αἰτίαν, Τὸ πέλαγος, ἔφη, τὸ Ἴόνιον ἐκ
 πολλῆς εὐρυχωρίας ἐνταῦθα στενούμενον, καὶ κα-
 θάπερ διὰ στομίου τινὸς εἰς τὸν Κρῖσσαϊον κόλ-
 πον εἰσχεόμενον, ἐπιμίξαι τε πρὸς τὴν Αἰγαίαν
 θάλασσαν ἐπειγόμενον, ὑπὸ τοῦ Πελοποννησίων
 Ἰσθμοῦ¹ τῆς πρόσω φορᾶς ἀνακόπεται, προμηθεῖα
 κρειττόνων, ὡς ἔοικεν, ἐπικλύσαι τὴν ἀντίθετον
 προβολῆ τοῦ αὐχένος ἀπολειχιζόμενον. καὶ τοῦδε,
 παλιρροίας ὡς τὸ εἶδος γιγνομένης, καὶ περὶ τὸνδε τὸν
 πορθμὸν πλεόν, ἢ κατὰ τὸν ἄλλον κόλπον, θλιβομέ-
 νης, τοῦ ἐπιρρέοντος ἔτι τῷ ἀνατρέχοντι πολλάκις
 ἐμπώπλοντος, βρασμὸν τε ἴσχει τὸ ὕδωρ, καὶ κῆμα
 φλεγμαῖνον ἐγείρει πρὸς τῆς ἀντιτυπίας εἰς κλύ-
 δωνα κορυφούμενον. ἐπὶ τούτοις κρότου γενομένου
 καὶ ἐπαίνου, τῶν παρόντων ἀληθῆ εἶναι μαρτυ-
 ρούντων τὴν αἰτίαν, ὁ Καλάσιρις εἶχετο τῶν ἐξῆς, 230

¹ Κ. τῆς δὲ πρόσω.

Ὑπερβαλόντες δὴ, λέγων, τὸν πορθμὸν, καὶ νή-
 σους Ὀξείας ἀποκρύψαντες, τὴν Ζακυνθίων ἀκρὰν
 προσκοπεῖν ἀμφεβάλλομεν, ὥσπερ ἀμυδρὸν τι
 νέφος τὰς ὄψεις ¹ ἡμῶν ὑποδραμοῦσαν καὶ ὁ κυ-
 βερνήτης τὸ ἰσθίον παραστέλλειν ἐπέταττεν. ἡμῶν
 δὲ πυνθανομένων διότι παραλύει τὸ ρόδιον, τῆς
 νεῶς οὐριοδρομούσης, Ὅτι, ἔφη, πλησισίω χρώ-
 μενοι τῷ πνεύματι, περὶ πρώτην ἀνφυλακὴν τῆ
 νήσῳ προσορμίσαιμεν, καὶ δεῖος προσοκεῖλαι σκο-
 ταίους τόποις ὑφάλοις τὰ πολλὰ καὶ κρημνώδεσι.
 καλὸν οὐκ ἐννυκτερεῦσαι τῷ πελάγει, καὶ τὸ πνεῦμα
 ὑφειμένως δέχεσθαι, συμμετρομένους ὅσον ἀν-
 γένοιτο αὐταρκες ἐώους ἡμᾶς τῇ γῆ προσπελάσαι.

ἠ. Ταῦτα εἶπε μὲν ὁ κυβερνήτης, οὐκ ἐγένετο
 δὲ, ὡς Ναυσίπλεις, ἀλλ' ἅμα ἡλῖός τε ἀνίσχε, καὶ
 ἡμεῖς ἀγκυραν καθίεμεν. οἱ δὲ τῆς νήσου περὶ τὸν
 ὄρμον οἰκοῦντες, ἀπέχοντα οὐ πολὺ τῆς πόλεως,
 καθάπερ ἐπὶ τι παράδοξον τὴν θέαν τὴν ἡμε-
 τέραν συνέρρεον, ἀγάμενοι μὲν, ὡς ἐφαίνετο, καὶ
 τὸ τῆς ὀλκιάδος εὐάγωγον, εἰς κάλλος τε ἅμα καὶ
 231 μέγεθος αἰρόμενον ἐκπεπονημένης, Φοινίκειον τὸ
 φιλοτέχνημα γνωρίζειν λέγοντες, πλέον δὲ θαυ-
 μάζοντες ὡς παραλόγῳ τῇ τύχῃ χρῆσαμένους,
 εὐδίον τε καὶ ἀπώμονα πλοῦν ἐν χειμερίῳ τῇ ὥρᾳ
 καὶ ² Πλειάδων ἤδη δυομένων ἀγύσαντας. οἱ μὲν οὐκ

¹ Κ. ἡμῖν. ² Πληιάδων.

ἄλλοι σχεδόν τι πάντες, ἔτι τῶν πρυμνησίων ἀναπλομένων, ἀπολιπόντες, τὴν ναῦν, ἐπὶ τὸ ἄστυ τὴν Ζάκυνθον ἀγοράσοντες ἀνέτρεχον· ἐγὼ δὲ (τοῦ κυβερνήτου γὰρ ἀκηκῶς ἐτύγχανον ὡς χειμαδίῳ χρήσονται τῇ νήσῳ) καταγωγὴν σκεψόμενος αὐτοῦ που περὶ τὴν ἀκτὴν ἤρχομην, τὴν μὲν ναῦν, ὡς ἀπρεπὲς οἰκηθῆριον διὰ τὴν ναυτικὴν τύρβην, τὴν πόλιν δὲ, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς διὰ τὴν τῶν νέων φυγὴν, παραιτούμενος. ὀλίγον οὖν ὅσον προήκων, ὄρῳ πρεσβύτην ἁλιευτικὸν πρόσθεν τῶν θυρῶν τῶν αὐτοῦ καθήμενον, καὶ δικτύου διερῤῥωγῶτος βροχίδας ἰακούμενον. πλησιάσας δὴ, Χαῖρε, εἶπον, ἃ βέλτιστε, καὶ φράζε ὅσοι τις ἀνὴρ τύχοι καταγωγῆς. ὁ δὲ, Περὶ τὴν πλησίον ἄκραν, ἔφη, χοιράδι πέτρα τῆς προτεραίας ² ἐνσχεθὲν, διεσπάρακται. καὶ γὰρ, Τοῦτο μὲν, ἔφην, οὐδὲν ἐδεόμην μαθεῖν· ὅμως δ' οὖν ²³² χριστῶς ἀνὴρ ³ ποιόεις καὶ φιλανθρωπῶως, ἢ αὐτὸς ὑποδεχόμενος, ἢ ἕτερον ὑφιγούμενος. καὶ ὅς, Οὐκ αὐτὸς, φησὶν· οὐ γὰρ συνέπλεον· μὴ γὰρ οὕτω πολὲ σφαλεῖη, μηδὲ ὑπὸ γήρως πιεσθεῖη Τυρρηνός· ἀλλ' ἔστι πλάισμα τῶν παιδαρίων, ἀπειρία τῶν ὑφάλων οὐ μὴ ἐχρῆν τὰ δίκτυα καθορμισάντων. ὁφείδῃ δὴ οὖν συνεῖς ὡς παχύτερον ἔχει τῆς ἀκοῆς, γεγωνότερον ἐμβοήσας, Χαίρειν κελεύω σοι, ἔφην, καὶ φράζειν ἡμῖν ξένοις οὔσι καταγωγὴν. Ἀλλὰ

¹ κ. ἀκεόμενον. ² ἐνεχθέν. ³ ποιῆς.

καὶ αὐτὸς χαίροις ἀπεκρίνατο, καὶ μένοις, εἰ βούλοιο, παρ' ἡμῖν, εἰ μή τις τυγχάνοις τῶν πολυκλίνους οἴκους ἐπιζητούντων, ἢ θεραπεΐαν εἰς πλῆθος ἐπαγομένων. ἐμοῦ δὲ εἰπόντος, ὡς παῖδες εἰσί μοι δύο, καὶ τρίτος ἐγὼ, Χάριεν, ἔφη, τὸ σύμμετρον· ἐνὶ γὰρ πλείους ἡμᾶς εὐρήσετε, κάμοι γὰρ παῖδες εἰσὶν ἔτι δύο συσσιτοῦντες (οἱ προγενέστεροι δὲ γήμαντες, οἴκου ἀρχουσι), καὶ τετάρτη, τροφὸς ἢ τῶν παίδων· ἢ γὰρ μήτηρ αὐτοῖς οὐ πρὸ πολλοῦ τέθνηκεν. ὥστε, ὦ λῶστε, μὴ μέλλε, μηδὲ ἀμφίβαλλε, ὡς οὐ χαίροντες ὑποδεξόμεθα

233 ἀνδρα καὶ ἐκ πρώτης ἐντεύξεως εὐγένειαν ἐμφαίροντα. ἔπραττον οὕτως· καὶ μετ' οὐ πολὺ σὺν τῷ Θεαγένει καὶ τῇ Χαρίκλειᾳ παρόντα με ἄσμενος ὁ Τυρρῖνὸς ὑποδέχεται, καὶ μέρος τὸ ἀλεεινότερον ἀπεκλήρου τῆς οἰκίσεως. καὶ πως οὐκ ἀηδῶς τὴν χειμέριον ὥραν τὰ πρῶτα διηνύομεν, τὰ μὲν ἄλλα συνδιημερεύοντες, χωριζόμενοι δὲ, ὅτε καθεύδειν ἔδει, σὺν τῇ τροφῷ μὲν ἢ Χαρίκλειᾳ, ἐγὼ δὲ ἰδίᾳ καὶ Θεαγένει, ὁ Τυρρῖνὸς δὲ σὺν τοῖς αὐτοῦ παισὶ καθ' ἕτερον δωμάτιον, ἀναπαυόμενοι. ἢ τράπεζα δὲ ἡμῖν κοινὴ προὔτιθετο, τὰ μὲν ἄλλα ἡμῶν παρεχόντων, τοῦ Τυρρῖνου δὲ ὄψον ἀφθονον ἐκ θαλάττης τοὺς νέους ἐσιῶντος, τὰ μὲν καθ' αὐτὸν ἀλιεύοντος, τὰ δὲ καὶ ἡμῶν ἔστιν ὅτε τὴν σχολὴν διαλιθεμένων καὶ συνεφαπτομένων τῆς ἀγρας,

ἦν ποικίλην τε καὶ πρὸς πᾶσαν ὥραν ἀρμόδιον
ἐξήσκητο, καὶ ἦν εὐβολόν τι χρῆμα καὶ πολύθηρον,
ὥστε καὶ οἱ πολλοὶ τὴν ἐμπειρίαν αὐτῷ τῆς τέχνης,
εἰς εὐμένειαν τύχης προσῆπλον.

ΙΘ'. Ἄλλ' (οὐ γὰρ ἦν, ¹ φασί, τοὺς δυστυ-
χοῦντας μὴ οὐχὶ πανταχοῦ δυστυχεῖν) οὐδὲ
ἐπὶ τῆς ἐρημίας ἀνενόχλητον εἶχεν ἡ Χαρίκλεια
τὸ κάλλος· ἀλλ' ὁ Τύριος ἐκεῖνος ἔμπορος ὁ Πυ- 234
θιονίκης, ᾧ συνεπλεύσαμεν, ἰδίᾳ μοι προσιῶν,
ἠνώχλει πολλάκις, καὶ ἀπέκναιε λιπαρῶν, καὶ εἰς
γάμον, ὡς ἂν παρὰ πατρὸς, αἰτῶν τὴν Χαρίκλειαν,
πολλὰ σεμνύνων ἑαυτὸν, καὶ τοῦτο μὲν, γένος ἐν-
δοξον καταλέγων, τοῦτο δὲ, τὸν παρόντα πλοῦ-
τον καταριθμούμενος, τὴν τε ὀλκάδα ὡς ἴδιον
αὐτοῦ κτῆμα τυγχάνοι, καὶ ὡς τοῦ πλείονος φόρ-
του τῶν ἀγωγίμων ² δεσπόζοι, χρυσοῦ τε ὄντων,
καὶ λίθων πολυταλάντων, καὶ σπρικῆς ἐσθῆτος·
οὐκ ὀλίγον δὲ εἰς εὐδοξίας προσθήκην, καὶ τὴν
Πυθιονίκην ὠνόμαζεν, ἕτερά τε αὖ πολλὰ πρὸς
τούτοις. ἐμοῦ δὲ τὴν τε παροῦσαν πενίαν προ-
βαλλομένου, καὶ ὡς οὐκ ἂν ποτε τῷ χώραν ἄλλην
οικοῦντι καὶ ἔθνος, ὃ τοσοῦτον κεχώρισταί τῆς
Αἰγυπτίων, ἐκδοῦναι τὸ θυγάτριον αἰρησομένου,
Πέπαυσο τούτων, ἔλεγεν, ᾧ πάτερ· τὴν μὲν γὰρ
προῖκα ἀπέχειν ἠγήσομαι ³ πολλὰ τάλαντα καὶ

¹ Κ. φησί. ² δεσπόζει. ³ καὶ πολλά.

πλουτον ὄλον τὴν κόρην, ἔθνος δὲ καὶ πατρίδα
τὴν ὑμετέραν ἀλλάξομαι, τῆς μὲν ἐπὶ ¹ Καρχι-
235 δόνος ὀρμῆς ἐκτραπείς, ὑμῖν δὲ σύμπλους, οὐ δὴ
καὶ βούλεσθε, γενόμενος.

κ'. Ὅρων ² δὴ τὸν Φοίνικα μὴ ἀνιέντα, ἀλλ' εἰς
ὑπερβολὴν τε πρὸς τὸ βούλημα φερμαίνόμενον,
καὶ ἡμέραν οὐδεμίαν τοῦ διοχλεῖν μοι περὶ τῶν
αὐτῶν ἀπολειπόμενον, ἔγνω τὸ παρὸν ὑπερθέσθαι
χρησταῖς ἐπαγγελίαις, μὴ καὶ βίαιόν τι κατὰ τὴν
νῆσον ὑποσπείψωμεν, καὶ ἅπαντα ποιήσειν, ἐλθὼν εἰς
τὴν Αἴγυπτον, ἐπιγγελλόμενον. οὕτω δὲ μου τοῦ-
τον ἐπ' ὀλίγον ἀποσκευασαμένου, κῦμα, ³ φασίν,
ἐπὶ κῦμα προσέβαλλεν ὁ δαίμων. ὁ γὰρ Τυρρηνός,
οὐ πολλαῖς ὕστερον ἡμέραις, εἰς τινά με παρηγω-
νισμένην ἀκτὴν παραλαβὼν, ⁴ Ω Καλάσιρι, ἔφη,
τὸν Ποσειδῶ σοι τὸν πελάγιον ἐπόμνυμι, καὶ
τοὺς ἄλλους ἐναλίους θεοὺς, ἢ μὴν αὐτὸν τέ σε
ὡς ἀδελφόν, παῖδάς τε τοὺς σοὺς ἴσα καὶ παισὶν
ὄραν τοῖς ἐμοῖς. ἦκα δὴ σοι φράσω ἐγειρόμενόν τι
πράγμα, ἀνιάρὸν μὲν, ἀλλ' ⁵ ἐμοί τε σιωπῆσαι ἀθέ-
μιον, ἐστίας ⁵ ὑμῖν τῆς αὐτῆς κεκοινωνηκότι, σοί τε
γνώναι πάντως ἀναγκαῖον. ναυλοχεῖ τὴν ὀλκάδα
τὴν Φοίνισσαν πειρατικὸν ἐργαστήριον, κατὰ τὴν
περιπτύσσουσαν τῆσδε τῆς ἀκρας πλευρὰν ὑπο-

¹ κ. Καρχηδονίους. ² δὲ. ³ φασίν. ⁴ ἐμοί γε. ⁵ ἡμῖν.

καθήμενον, σκοποῖς ἀμοιβαδὸν τὸν ἔκωλον τῆς 236
 νέως ἐπιτηρούμενον. ὄρα δὴ οὖν, φυλάττου, καὶ
 λογίζου τί ἀν' ¹ποιοίης· σοῦ γὰρ δὴ ἔνεκεν, μάλλον
 δὲ θυγατρὸς τῆς σῆς, τὸ οὕτως ἀπηνὲς ἔρπον, ἐκεί-
 νοις δὲ σύνηθες, διανοοῦνται. καὶ γὰρ πρὸς αὐτὸν, Σέ-
 μὲν, ἔφην, ἀντὶ τούτων οἱ θεοὶ κατ' ἀξίαν ἀμεί-
 ψαινο· πόθεν δὲ, ᾧ Τυρρῆνέ, συνείληφας τὴν ἐπι-
 βουλήν; καὶ ὅς, Ἀπὸ τῆς τέχνης, ἔφη, τοῖς ἀν-
 δράσι γνωρίζομαι, καὶ, ὄψον αὐτοῖς προσκομίζων,
 πλέον ἢ παρὰ τῶν ἄλλων τὸ τίμημα κομίζομαι.
 τῇ προτεραίᾳ δὴ κύρτους ἀναλεγομένῳ μοι περὶ
 τοὺς κρημνοὺς ἐντυχῶν ὁ λήσταρχος, Πότε ἄρα οἱ
 Φοίνικες ἐξορμήσειν μέλλουσιν; εἶγε πέπυσαι,
 διηρώτα. καὶ γὰρ ² συνείς τὴν ἐνέδραν τοῦ ἐρωτήμα-
 τος, Τὸ μὲν ἀκριβὲς, ἔφην, ᾧ Τραχῖνε, οὐκ ἔχω
 λέγειν· εἰς ἕαρ δὲ πρῶτον ἡγοῦμαι αὐτοὺς ἀφορ-
 μήσειν. ³ Ἄρ' οὖν, ἔφη, καὶ ἡ κόρη αὐτοῖς ἢ παρὰ
 σοὶ καταγομένη συμπλεύσεται; Ἄδηλον μὲν, εἶ-
 πον· ἀλλὰ τί πολυπραγμονεῖς; Ὅτι αὐτῆς, ἔφη,
 ἐρῶ μανικῶς, ἀπαξ θεασάμενος· οὐ γὰρ οἶδα
 προστυχῶν τοιούτῳ κάλλει, πολλὰς καὶ ταῦτα
 καὶ οὐκ ἐξώρους αἰχμαλώτους ἠρηκῶς ὑπαγόμενος 237
 οὖν αὐτὸν, ὥστε πᾶν ἀναπτύξαι τὸ βούλευμα,
 Τί οὖν, ἔφην, δεῖ σε συμπλέεσθαι τοῖς Φοίνιξιν,
 ἀλλὰ μὴ ἀνάιμωτὶ καὶ πρὸ τῆς θαλάσσης ἔχειν,

¹ Κι ποιῆς. ² συνείεις.

ἐκ τῆς οἰκίας ἀρπάσαντα τῆς ἐμῆς; Σώζεται καὶ
 παρὰ λησταῖς, ἔφη, τὴ συνειδὸς καὶ πρὸς τοὺς
 γνωρίμους φιλάνθρωπων. σοῦ τε οὖν φείδομαι, μὴ
 πραγμάτων πειραθείης τοὺς ξένους ἐπιζητούμε-
 νος, ¹ ἐγὼ τε δι' ἐνὸς ἔργου δύο τὰ μέγιστα βού-
 λουμαι κτήσασθαι, τὸν τε πλοῦτον τῆς νεῶς, καὶ
 τὸν γάμον τῆς κόρης, ὧν πατέρου πάντως ἐστὶν
 ἀποτυχεῖν κατὰ γῆν ἐγχειροῦντα τὴν πρᾶξιν· καὶ
 ἄλλως οὐδὲ ἀκίνδυνον, εἴ τι τούτων γένοιτο πλη-
 σίον τῆς πόλεως, ἐκ τοῦ παραχρήμα τῆς τε αἰσ-
 θήσεως καὶ τῆς ἐπιδιώξεως ἐσομένης. πολλὰ δὲ
 τῆς συνέσεως αὐτὸν ἐπαινέσας, ἐκείνου μὲν ἀπηλ-
 λαττόμην, σοὶ δὲ καταμηνύων τὴν σκευωρουμένην
 πρὸς τῶν ἀλαστόρων ἐπιβουλήν, ἱκετεύω φροντίδα
 ποιῆσθαι τοῦ σαυτὸν τε καὶ τοὺς σεαυτοῦ διασώ-
 ζειν.

κά. Ἀπῆειν κατηφῆς τούτων ἀκούσας, καὶ
 παντοίας ἔστρεφον παρ' ἑμαυτῶ βουλας, ἕως ἐκ
 238 ταυτομάτου μοι πάλιν ἐντυχὼν ὁ ἔμπορος, καὶ
 περὶ τῶν αὐτῶν διαλεγόμενος, σκέμματός τινος
 ἐνδόσιμον παρεῖχεν. ἀποκρύπτων γὰρ τῶν παρὰ
 τοῦ Τυρρῆνου μινυθέντων, ἄπερ ἐβουλόμην, ἐκεῖνο
 μόνον τὸ μέρος ἐξέφαινον, ὡς ἀρπάσαι τις τῶν
 ἐγχωρίων διανοεῖται τὴν κόρην, πρὸς ὃν οὐκ ἐστὶν
 ἀξιόμαχος ἀντιτάξασθαι. Ἐγὼ δὲ σοὶ μᾶλλον αἶν,

¹ Κ. ἐγὼ δέ.

ἔφην, ἐλοίμην αὐτὴν κατεργυῆσαι διὰ τε τὴν προ-
 ὑπάρχουσαν γνῶσιν, διὰ τε τὴν περιουσίαν, καὶ
 πρὸ πάντων ὅτι τὴν ἡμετέραν οἰκεῖν, εἰ τοῦ γάμου
 τύχοις, ἔφθης ἐπαγγελλόμενος· ὥστε, εἰ σοὶ
 πάντως φίλον, σπουδαστέον ἡμῖν τὸν ἐνθένδε ἀπό-
 πλουν, πρὶν τι καὶ πρὸς τὸ ἀκούσιον προληφθῆναι
 παθόντας. ὑπερήσθῃ τούτων ἀκούσας, καὶ Εὐγε,
 ὦ πάτερ, ἔφην, καὶ ἅμα ἐφίλει προσιών τὴν κεφα-
 λὴν, ἐπυθάνετό τε πότε ἀνάγεσθαι κελεύοιμι
 καὶ γὰρ εἰ μηδέπω τῆς ὥρας εἶναι τὰ πλώϊμα,
 ἀλλ' ὑπάρχειν, μετασπισαμένους εἰς ἕτερον ὄρμον,
 ἐπιβουλῆς τε ἐκτὸς γενέσθαι τῆς ὑπονοουμένης,
 καὶ τὸ ἀκριβές τοῦ ἔαρος περιμεῖναι. Οὐκοῦν, ἔφην,
 εἰ δὴ μέλλει τὸ ἐμὸν ἰσχύειν πρόσταγμα, τῆς
 ἀρχομένης ἂν βουλοίμην ἀποπλεῦσαι νυκτός. καὶ
 ὁ μὲν, Οὕτω γενήσεται, εἰπὼν, ἀπεχώρει· ἐγὼ ²³⁹
 δὲ, οἴκαδε ἐλθὼν, πρὸς μὲν τὸν Τυρρηνὸν οὐδὲ ἐν,
 πρὸς δὲ τοὺς παῖδας ἔφραζον, ὡς μεθ' ἐσπέραν
 βαθεῖαν αὐθις ἐπιβαίνειν δεήσει τῆς ὀλκάδος. τῶν
 δὲ, τὸ αἰφνίδιον θαυμαζόντων, καὶ τὴν αἰτίαν
 πυνθανομένων, ὑπερεδέμην εἰσαῦθις ἐρεῖν· νῦν δὲ
 οὕτω πραχθῆναι συμφέρειν ἔλεγον.

κβ'. Ἐπεὶ δὲ, δείπνου πρὸς ὀλίγον μελαλαβόν-
 τες, εἰς ὕπνον ἐτράπημεν, ὄναρ μοί τις πρεσβύτης
 ἐφαίνετο, τὰ μὲν ἄλλα κατεσκληκῶς, ἐπιγουνίδα

δὲ, λείψανον τῆς ἐφ' ἡλικίας ἰσχύος, ¹ ἀνεσταλμέ-
 νου τοῦ ζώματος ὑποφαίνων· κυνὴν μὲν τῆς κεφα-
 λῆς ἐπικείμενος, ἀγχίνου δὲ ἅμα καὶ πολύτροπον
 περισκοπούμενος, καὶ οἶον ἐκ πληγῆς τινος μηρὸν
 σκάζοντα παρέλκων. πλησιάσας δὴ μοι καὶ σεση-
 ρός τι μειδιάσας, ² ὦ θαυμάσιε, ἔφη, σὺ δὲ μόνος
 ἐν οὐδενὸς λόγου μέρει τέθεισαι τὰ καθ' ἡμᾶς,
 ἀλλὰ πάντων, ὅσοι δὴ τὴν Κεφαλλήνων παρέπλευ-
 σαν, οἰκόν τε τὸν ἡμέτερον ἐπισκεφάμενων, καὶ
 δόξαν γνῶναι τὴν ἡμετέραν ἐν σπουδῇ θεμένων,
 αὐτὸς οὕτως ὀλιγώρως ἔσχηκας, ὡς μηδὲ τοῦτο
²⁴⁰ δὴ τὸ κοινὸν προσειπεῖν, ἐκ γειτόνων καὶ ταῦτα
 οἰκοῦντα; τοιγάρτοι τούτων ὑφέξεις οὐκ εἰς μα-
 κρὰν τὴν δίκην, καὶ τῶν ὁμοίων ἐμοὶ παθῶν αἰσθή-
 ση, θαλάττῃ τε ἅμα καὶ γῆ πολεμίοις ἐντυγχάνων.
 τὴν κόρην δὲ, ἣν ἄγεις, παρὰ τῆς ἐμῆς γαμετῆς
 πρόσσειπε· χαίρειν γὰρ αὐτῇ φησι, διότι πάντων
 ἐπίπροσθεν ἄγει τὴν σωφροσύνην, καὶ τέλος αὐτῇ
 δεξιὸν εὐαγγελίζεται. ἀνηλάμην ὑπὸ τῆς ὄψεως
 παλλόμενος· καὶ τοῦ Θεαγένους, ὃ, τι πέπονθα,
 ἐρομένου, Τάχα, ἔφην, ὠψίσθημεν τῆς ἀναγωγῆς,
 καὶ τεθορύβημαι ² ἀφυπνισθεὶς πρὸς τὴν ἔννοιαν.
 ἀλλ' αὐτὸς τε ἀνίστω, καὶ τὰ ὄντα συσκευάζου,
 τὴν ³ Χαρίκλειαν δὲ ἐγὼ μετελεύσομαι. παρῆν ἡ
 παῖς, ἐμοῦ τοῦτο σημήναντος. καὶ ὁ Τυρρηνὸς αἰσ-

¹ κ. ἀνεσταλμένου ζώματος. ² ἀφυπνίσας. ³ Χαρίκλειάν τε.

θόμενος διανέστη, καὶ τὸ γιγνόμενον ἐπυνθάνετο.
 καὶ γὰρ, Τὸ μὲν γιγνόμενον ἔστιν, ἔλεγον, ἢ σὴ
¹ συμβουλή· διαδράναι πειρώμεθα τοὺς ἐπιβου-
 λεύοντας. σὺ δὲ, αὐτὸς τε σώζοιο πρὸς τῶν θεῶν,
 ἀνδρῶν βέλτιστος περὶ ἡμᾶς γεγενημένος, καὶ τήνδε
 δίδου τελευταίαν χάριν· θύε διαπλεύσας εἰς Ἰθά-
 κην ὑπὲρ ἡμῶν Ὀδυσσεῖ, καὶ αἶτει τῆς μήνιδος
 ἀνεῖναι τῆς κατ' ἡμῶν, ἢ ἀγανακτεῖν, ὡς παρεω- 241
 ραμένος, τῆσδε μοι τῆς νυκλὸς ἐπιφανείς, ἐξηγόρευ-
 σεν. ἐπηγγέλλετο ποιήσσειν οὕτω, καὶ ἄχρι τῆς νεῶς
 παρέπεμπεν, ἐπιδακρύων τε πλεῖστα, καὶ τὸν
 πλοῦν ἡμῖν ἀπήμονά τε γενέσθαι καὶ κατὰ νοῦν
 ἐπευχόμενος. τί δεῖ μηκύνοντα ἐνοχλεῖν; ἄρτι φωσ-
 φόρου διαλάμφαντος ἀνηγόμεθα, πολλὰ μὲν τῶν
 ναυλῶν τὴν πρῶτην ἐναντιούμενων, τέλος δὲ πρὸς τοῦ
 Τυρίου τοῦ ἐμπορίου πεισθέντων, ληστρικὴν προαγο-
 ρευθεῖσαν ἔφοδον διαδιδράσκειν εἰπόντος. καὶ ὁ μὲν
 ἐλάνθανε τὰ ὄντα ὡς ² πλάσματα λέγων. ἡμεῖς δὲ,
 πνεύματι βιαίιοις χρυσάμενοι, ζάλῃς τε ἀπροσμά-
 χου, καὶ κλύδωνος ἀφράστου πειραθέντες, ἀπ-
 ολέσθαι τε παρὰ μικρὸν ἐλθόντες, εἰς ἄκραν τινὰ
 Κρητικὴν προσωκέλαμεν, τῶν τε πηδαλίων θά-
 τερον ἀποβαλόντες, καὶ τῆς κεραίας τὸ πλεῖστον
 συντρίψαντες. ἐδόκει οὖν, ἐπισκευῆς τε ἔνεκεν τῆς
 ὀλκάδος, καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἀναλήψεως, ἡμέρας τινὰς

¹ κ, συμβολή. ² πλάσμα,

ἐπιμεῖναι τῇ νήσῳ. καὶ τούτων οὕτω γενομένων, ὁ
 πλοῦς ἡμῖν αὖθις παρηγγέλλετο, πρῶτην ἡμέραν
 τῆς σεληναίας μετὰ τὴν πρὸς ἥλιον σύνοδον ἐπιλαμ-
 242 πούσης. καὶ ἀναχθέντες ἤδη, ζεφύρων ἑαρινῶν ὑπ-
 ηχούντων, ἐφερόμεθα νύκτα τε καὶ ἡμέραν, ἐπὶ τὴν
 Λιβύων γῆν τοῦ κυβερνήτου τὴν ὀλκάδα χειραγω-
 γοῦντος. ἔφασκε γὰρ ἐνδέχασθαι μὲν εὐθυβόλως
 καὶ διαμπᾶξ περαιωθῆναι τὸ πέλαγος, τοῦ πνεύ-
 ματος ἐπιτρέποντος· ἐπείγασθαι δὲ λαβῆσθαι τινὸς
 ἠπέιρου καὶ ὄρμου, πειρατικὸν εἶναι τὸ ἐκ πρύμνης
 ἀναφαῖνον ἀκάτιον ὑφορώμενος. ἐξ οὗ γὰρ ἔφη, τῆς
 Κριτικῆς ¹ ἀπῆραμεν ἄκρας, ἔπεται κατ' ἶχνος,
 καὶ ² ἀπαράλλακτον μεταθέει τὸν ἡμέτερον πλοῦν,
 ὥσπερ τῆς αὐτῆς ὀρμῆς ἐξερτημένον· ἐφώρασά τε
 πολλάκις συμπαραφερόμενον, ἐμοῦ τὴν ναῦν ἐξ-
 ἐπίτηδες ἔσθιν ὅτε τοῦ εὐθέως παρατρέποντος.

κγ'. Τούτων οἱ μὲν ἐδήχθησαν εἰρημένων, καὶ
 πρὸς ἄμυναν εὐτρεπίζεσθαι παρήνουν· οἱ δὲ ὀλι-
 γώρως εἶχον, ἔθος εἶναι φάσκοντες ἐν τοῖς πελάγε-
 σιν ἔπασθαι ταῖς ὑπερόγκοις ναυσὶ τὰς βραχυτέ-
 ρας, ὥσπερ ὑπὸ πλείονος ἐμπειρίας ὀδηγουμένας.
 ἔτι τούτων ἐπὶ θάτερα γυμναζομένων, ἦν μὲν ἤδη
 τῆς ἡμέρας, ὅτε ἀρότρου βοῦν ἐλευθεροῦ γηπόνος·
 243 ὁ δὲ ἄνεμος τῆς ἄγαν φορᾶς ὠκλάζε, καὶ κατ'
 ὀλίγον ἐνδιδούς, ἀπρακτός τε καὶ μαλακὸς τοῖς

¹ Κ. ἤραμεν. ² ἀπαράλλάκτως.

ἰσίοις ἐνέπιπτε, καὶ σοβῶν μᾶλλον ἢ προωθῶν
 τὴν ὀθόνην, τέλος καὶ εἰς γαλήνην ἐξενικήθη, καθά-
 περ τῷ ἡλίῳ συγκαταδυόμενος, ἢ ἀληθέστερον
 εἰπεῖν, τοῖς ἐπιδιώκουσιν ὑπηρετούμενος. οἱ γὰρ
 κατὰ τὴν ἄκατον, ἕως μὲν ἡμῖν ὁ πλοῦς ὑπήνεμος
 ἠνύετο, μακρῶ τῆς ὀλκάδος, ὡς τὸ εἶκος, ἀπε-
 λείποντο, μείζουσι τοῖς ἰσίοις πλέον τὸ πνεῦμα
 δεχομένης. ἐπειδὴ δὲ τὴν θάλασσαν ἐσφόρεσεν ἡ
 γαλήνη, καὶ τὰς κώπας ἢ χρεῖα παρεκάλει, θᾶττον
¹ ἡμῖν ἢ ὥστε εἰπεῖν ἐπέστησαν, ἅτε οἶμαι πρόσ-
 κωποῖ τε πάντες οἱ ἐμωπλέοντες, καὶ κοῦφον ἀκά-
 τιον, καὶ πρὸς εἰρεσίαν εὐπειθέστερον ἐλαύνοντες.

κδ'. Ἦδη δὲ πλησιαζόντων, ἀνέκραγέ τις τῶν
² συνεμβεβηκότων ἀπὸ τῆς Ζακυνθίων, Τοῦτο
 ἐκεῖνο ἄνδρες, ἀπολώλαμεν πειρατικός ὁ στόλος
 Τραχίνου γνωρίζω τὴν ἄκατον. ἐσείσθη πρὸς τὴν
 ἀγγελίαν ἡ ὀλκάς, ἐν τε γαλήνῃ κλύδωνος ἐμωπέ-
 πλιστο, θορύβοις, ὀλολυγμοῖς, διαδρομαῖς καλαι-
 γιζομένη, τῶν μὲν εἰς τὰ κοῖλα τῆς νεῆς κατα-
 δυομένων, τῶν δὲ πρὸς μάχην ἐπὶ τῶν ἰκρίων ἀλ-²⁴⁴
 λήλοις παρακελευομένων, τῶν δὲ εἰς τὸ σκάφος τὸ
 ὑπηρετικὸν ἄλλεσθαι καὶ διαδράναι βουλευομένων,
 ἕως ἐν τῷ μέλλειν καὶ ἄκοντας αὐτοὺς προλαβὼν
 ἐσθῆσεν ὁ πόλεμος, τῷ προστυχόντι πρὸς ἄμυναν
 ὀσπίσας. ἐγὼ δὲ καὶ ἡ Χαρικλεία, τῷ Θεαγένει

¹ κ. ἡμῖν ὥστε. ² συμβεβηκότων.

περιφύλλες, ὅλον ἐνθουσιῶντα πρὸς τὴν μάχην καὶ
 ζέοντα μόλις ἐπέειχον, ἢ μὲν, ἵνα μηδὲ παρὰ
 τὸν θάνατον, ὡς ἔφασκε, χωρίζοιτο, ξίφει δὲ ἐνὶ
 καὶ πληγῇ μιᾷ τοῦ πάθους ὁμοίου κοινωνήσειεν,
 ἐγὼ δὲ, ὡς Τραχίνον εἶναι τὸν ἐπιόντα ἔγνων,
 συνοῖσον πρὸς τὰ μέλλοντά τι προμηθεύμενος·
 ὅπερ δὴ ¹ καὶ γενέσθαι συνέβη. πλησιάσαντες γὰρ
 οἱ λησται, καὶ ἐγκάρσιοι παρελαύνοντες, ἀποπειρώ-
 μενοί τε, εἴ πως ἀναιμωτὶ γένοιτο ἐγκρατεῖς τῆς
 ὀλκᾶδος, ἔβαλλον μὲν οὐδέπω, τοῖς δὲ εἰς κύκλον
 περίπλοις οὐδαμοῦ προβαίνειν ἐπέτρεπον, ἐφύκε-
 σάν τε πολιορκοῦσι, καὶ τὴν ναῦν ἐξ ὁμολογίας
 ἐλεῖν ἐσπουδακόσι καὶ, ² ὦ δυσδαίμονες, ἔφασαν,
 τί δή ποτε μαίνεσθε, καὶ, πρὸς οὕτως ἀμαχον καὶ
 ὑπερφέρουσαν ἰσχὺν ἐναντίας αἰρόμενοι χεῖρας,
 245 προὔπλον ἀναρρίπτειτε θάνατον; ἔτι φιλανθρω-
 πευόμεθα ὑμᾶς· ἐπιτρέπομεν εἰς τὸ ἐφόλκιον εἰσ-
 βῆναι, καὶ σώζειν ἑαυτούς, ³ εἴ βούλεσθε. οἱ μὲν
 ταυτα προὔτεινον· οἱ δὲ ἐπὶ τῆς ὀλκᾶδος, ἕως μὲν
 ἀκίνδυνον μάχην καὶ πόλεμον ἀναίμακτον ἠγωνί-
 ζοντο, θρασεῖς τε ἦσαν, καὶ οὐκ ἂν ἔφασαν ἐκ-
 στήναι.

κέ. Ἐπεὶ δὲ τις, τῶν ληστῶν ὁ τολμηρότερος;
³ ἐναλάμενος εἰς τὴν ναῦν, καὶ παίων τῷ ξίφει τοὺς
 προστυχόντας, φόνῳ καὶ θανάτῳ κρίνεσθαι τὸν

¹ κ. καὶ συνέβη. ² οἱ βούλεσθε. ³ ἐναλλόμενος.

πόλεμον ἐδίδαξεν, ἐφίλαντο δὲ καὶ οἱ λοιποὶ πάν-
 τες, τότε δὴ μετεμέλοντο οἱ Φοίνικες, καὶ προσ-
 πεσόντες, ἀπέχεσθαι σφῶν ἰκέτευσον, εφ' ᾧ τε τὰ
 προσταχθισόμενα ποιήσιν. οἱ δὲ, καίπερ ἤδη
 φονῶνες (αἵματος γὰρ ὄψις, φρονήματος γίνεσθαι
 σλόμωσις), ἐκ προστάγματος τοῦ Τραχίνου, παρ'
 ἐλπίδα πᾶσαν ἐφείδοντο τῶν ὑποπεσόντων. ἐγένε-
 το δὲ ἄσπονδος ἐκεχειρία, καὶ πόλεμος ἔργοις ὁ
 χαλεπώτατος, εἰρήνης ὀνόματι νόθῳ παραλυό-
 μενος, συνθήκης βαρυτέρας πλέον ἢ τῆς μάχης
 ὀριζομένης· σὺν ἐνὶ γὰρ χιτωνίσκῳ τῆς ὀλκιάδος
 ἐξίστασθαι προηγορεύετο, καὶ θάνατος τῷ παρα-
 βαίνοντι διηπειλείετο. ἀλλ' ἔστιν, ὡς ἔοικεν, ἀν-
 θρώποις ψυχὴ πάντων προτιμότερον· δι' ἣν καὶ ²⁴⁶

τότε οἱ Φοίνικες, ἐλπίδος πλούτου τῆς νεῶς ἀπο-
 συλώμενοι, καθάπερ οὐ στερούμενοι, κερδαίνειν
 δὲ μέλλοντες, ὅστις πρότερος τὸν ἕτερον φθάσας
 ἐπιβαίῃ του σκάφους, ἠπείγοντο, θᾶττον ἐν τῷ βε-
 βαίῳ τοῦ περιεῖναι γενέσθαι πᾶς τις ἀμιλλώμενος.

κς'. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἡμεῖς τῷ δόγματι πειθόμενοι
 παρήειμεν, ὁ Τραχίνος τῆς Χαρικλείας ἐπιλαβό-
 μενος, Οὐδὲν, ἔφη, πρὸς σὲ ὅδε ὁ πόλεμος, ᾧ
 φιλτάτη, ἀλλὰ διὰ σὲ γεγέννηται· καὶ σοὶ πάλας
 καὶ ἐξ οὗ γε ἀπολελοίπατε τὴν Ζακυνθίαν, ἔπο-
 μαι, τοσοῦτον ἔνεκα σοῦ καὶ πέλαγος καὶ κίνδυνον

ἀναδεξάμενος· ὥστε θάρσει, καὶ ἴσθι δέσποινα σὺν
 ἡμῖν τῶνδε ἀπάντων ἐσομένη. ταῦτα ἐκεῖνος μὲν
 ἔλεγεν, ἡ δὲ (ἔστι γὰρ τι χρῆμα¹ σοφώτατον,
 καὶ καιρὸν διαδέσθαι δραστήριος, ἅμα δέ τι καὶ
 τῆς ἐμῆς ὑποθήκης ἀνύουσα), τὸ κατηφές τῶν
 περιεσθηκότεων τοῦ βλέμματος ἀποσκευασαμένη,
 καὶ πρὸς τὸ ἐπαγωγότερον ἐκβιασαμένη, Ἄλλὰ
 θεοῖς μὲν, ἔφη, χάρις ταῖς τὰ φιλανθρωπότερα
 περὶ ἡμῶν ἐπινοῦν τὸν σὸν ἄγουσιν. εἰ δὲ βούλει με
 247 τῷ ὄντι θάρρῳσαι καὶ ἔχειν καὶ μένειν, πρώτην,
 ἔφη, δίδου ταύτην αἰσθησιν τῆς σῆς εὐνοίας· ἀδελ-
 φὸν τουτονὶ τὸν ἐμὸν καὶ πατέρα περίσωζε, μηδὲ
 ἐπίτρεψε τὴν ναῦν ἀπολιπεῖν· ὡς οὐκ ἔστιν ὅπως
 βιώσομαι τούτων χωριζομένων. καὶ ἅμα λέγουσα,
 τοῖς γόνασι προσέπιπτε, καὶ εἶχετο ἐπὶ πλείστον
 ἱκετεύουσα, τοῦ Τραχίνου ταῖς περιπλοκαῖς ἐνλυ-
 φώντος, καὶ τὴν ὑπόσχεσιν ἐπίτηδες παρέλκουτος.
 ὡς δὲ ὑπό τε τῶν δακρύων πρὸς οἶκλον ἦγετο, καὶ
 πρὸς τῶν βλεμμάτων πρὸς τὸ ὑπήκοον ἐδουλοῦτο,
 τὴν κόρην ἀναστήσας, Τὸν μὲν ἀδελφὸν, ἔφη,
 δωροῦμαί σοι καὶ μάλα χαίρων· ὄρω γὰρ νεανίσκον
 ἀνδρίας ἀνάμεστον, καὶ βίω τῷ ἡμετέρῳ συντελεῖν
 ἐπιτήδειον· ὁδε δὲ ὁ πρεσβύτες, ἄχθος μὲν τινάλ-
 λως, εἰς δὲ χάριν μόνην τὴν σὴν παρέστω.

κζ'. Τούτων καὶ λεγομένων καὶ γιγνομένων, ὁ

¹ Κ. σοφώτατον, καιρὸν.

μὲν ἥλιος ἀκριβῶς εἰς δυσμὰς περιελθὼν, τὸ μετ-
 αίχμιον ἡμέρας καὶ νυκτὸς σκιόφως ἀπετέλεσεν·
 ἢ θάλασσα δὲ αἰφνίδιον ἐτραχύνετο, τάχα μὲν
 τροπὴν ἐκ τοῦ καιροῦ λαβοῦσα, τάχα δὲ πού καὶ
 τύχης τινὸς βουλήματι μεταβληθεῖσα. καὶ βόμβος
 ἀνέμου κατιόντος ἠκούετο, καὶ ὅσον οὐρανὸν πνεῦμα 248
 λάβρον τε καὶ βίαιον αὐτόθεν ἐμπωσόν, ἀπροσδο-
 κήτου θορύβου τοὺς ληστὰς ἐνεπέπλήκει, τὴν μὲν
 ἰδίαν ἀκατον ἀπολιπόντας, κατὰ δὲ τὴν ὀκιάδα
 πρὸς τῆ διαρπαγῇ τοῦ φόρτου καταλιφθέντας,
 ὅση τε χρήσονται τῷ μεγέθει τῆς νεῶς ἀπείρως
 ἔχοντας. τοιγάρτοι πᾶν μὲν ναυτιλίας μέρος ὑπὸ
 τοῦ προστυχόντος ἐσχεδιάζετο, τέχνην δὲ ἄλλος
 ἄλλην αὐτοδίδακτος ἐθρασύνελο, τῶν μὲν, τὰ ἰσθία
 τεταραγμένως ἀνιμώντων, τῶν δὲ, τοὺς κάλως
 ἀπείρως κατανεμόντων· καὶ ὁ μὲν τις τὴν πρῶραν
 ἀδοκίμαστος ἐκληροῦτο, ὁ δὲ τὴν πρῦμναν εἶχε καὶ
 τοὺς αὐχένας. οὐχ ἠκίστα γοῦν ἡμᾶς εἰς τὸν ἔσχαλον
 τῶν κινδύνων ἐνέβαλεν, οὐ τὸ βίαιον τοῦ κλύδωνος
 (οὐρανὸν γὰρ ὀλοσχερῶς ἐτετάρακτο), ἀλλὰ τὸ
 ἀτεχνον τοῦ κυβερνῶντος, ἀντισχόντος μὲν, ἐφ' ὅσον
 ἡμερινοῦ φωτὸς ἀπαύγασμα περιέλαμπεν, ἀπει-
 πόντος δὲ, τοῦ σκότους ἐκνικήσαντος. ἤδη δὲ βαπ-
 τιζομένων, καὶ καταδῦναι μικρὸν ἀπολιπόντων,
 ἐπεχείρουν τὴν πρώτην ἐνιοι τῶν ληστῶν εἰς τὴν
 ἰδίαν αὐτῶν μετεισβαίνειν ἀκατον· ἐπειτα ἐπεῖχον,

249 ὑπό τε τοῦ κλύδωνος ἐκκρουόμενοι, καὶ τοῦ Τρα-
 χίνου πείθοντες, ὡς μυρίοις σκάφεσιν εὐπορωτέροις
 ἐξέσται γενέσθαι, τὴν ὀλκάδα καὶ τὸν ἐνόητα πλουῦ-
 τον διασώζουσι. καὶ τέλος καὶ τὸ καλώδιον, ἐξ οὗ
 τῆς νεῶς ἤρτητο διέκοψεν, ἄλλον χειμῶνα τοῦτον
 ἐφέλκεσθαι σφᾶς διατεινόμενος, καὶ ἅμα καὶ τοῦ
 μέλλοντος ἀσφαλοῦς προνοεῖν ὑψηγούμενος· εἶναι
 γὰρ ὑποπτον ἀμφοτέραις προσπλευσαί ποι ταῖς
 ναυσὶ, τῶν ἐμπλευσάντων θατέρα πάντως ἐπιζη-
 τηθησομένων. ἐδόκει τε εἶναι πιθανός, καὶ δυοῖν
 δι' ἐνὸς τὸ παρὸν εὐδοκιμεῖν, βραχείας ῥασιάνης
 αἰσθημένων, ἐξ οὗ τὴν ἄκατον ἐχώρισεν· οὐ μὴν
 παντάπασι τῶν δεινῶν ἀπαλλαγέντων, ἀλλὰ
 τρικυμίασι τε ἐπαλλήλοισι ἐλαυνομένων, καὶ πολλὰ
 τῆς νεῶς ἀποβαλόντων, καὶ κινδύνου πᾶν εἶδος
 ὑφίσταμένων, ἕως, ἐκείνης τε τῆς νυκτὸς μόλις δια-
 δραμούσης, καὶ ¹ πρὸς, τῆς ἐχομένης ἡμέρας, περὶ
 δείλην ἀκτῆν τινα κατὰ τὸ σλόμιον τοῦ Νείλου τὸ
 Ἡρακλεωλικὸν προσωκείλαμεν. καὶ γῆς Αἰγυπτίας
 ἀβουλήτως οἱ δυσδαίμονες ἐπιβαίνομεν, οἱ μὲν ἄλ-
 250 λοι χαίροντες, ἡμεῖς δὲ ἀνιώμενοι, καὶ ² πολλὰ τῆς
 σωτηρίας τὴν θάλατταν ὀνειδίζοντες, ὡς ἀνυβρίστου
 θανάτου φθονήσασαν, καὶ φοβερωτέρα γῆ, καὶ
 προσδοκία παραδοῦσαν, ἀθέσμοις βουλήμασι λη-
 σίων ἐκκειμένους. οἶα γὰρ καὶ ἐπεχειροῦν, οὐπω

Κ. πρὸς τῆς ἐχομένης. ² πολλὰ σωτηρίας.

σχεδὸν τῆς γῆς ἐπιβεληκότες οἱ ἀλιθῆριοι χαριστήρια δῆθεν Ποσειδῶνι θύειν βούλεσθαι φήσαντες, οἶνον μὲν Τύριον, καὶ ἄλλα ἄττα τῆς νεῶς ἐξεκόμεζον, βοσκήματα δὲ ἐκ τῶν πέριξ χωρίων τοὺς ὠνησομένους ἀπέστειλλον, ἀργύριόν τε ὅσον πλείστον ἐγχειρίσαντες, καὶ τίμημα τὸ πρῶτον αἰτούμενον δίδόναι κελεύσαντες.

κή. Ὡς δὲ ἐκείνοι τε τάχιστα παρῆσαν, ὄλην προβάτων καὶ συῶν ἀγέλην ἐλαύνοντες, οἳ τε κατὰ χώραν μείναντες, ὑποδεξάμενοι, πυράν τε ἐξῆπλον, καὶ τὰ θύματα δείραντες, ¹ νῦτρέπιζον τὴν εὐωχίαν, ὃ Τραχῖνος ἰδίᾳ με καὶ τῶν ἄλλων εἰς ἀνήκοον παραλαβὼν, ² Ὡ πάτερ, ἔφη, θυγατέρα τὴν σὴν ἐμαυτῷ γαμετὴν ἐμνηστευσάμην, καὶ τοὺς γάμους, ὡς ὄρας, ἐσθιᾶν μέλλω τήμερον, ἑορτῶν τὴν ἡδίστην θυσίᾳ τῇ τῶν θεῶν ἐπισυνάπτων. ὅπως οὖν μὴ αὐτός τε ἀνήκοος σλυγνότερον συμ- 251 ποσιάζοις, ἢ τε παῖς διὰ σοῦ μαθοῦσα δέξεται χαίρουσα τὸ ἐσόμενον, ἐδικαίωσα προειπεῖν σοι τὴν ἐμαυτοῦ γνώμην, οὐ βεβαιωθῆναι παρὰ σοῦ ταύτην βουλόμενος (ἔχω γὰρ μοι κατεγγυῶσαν τὸ βούλημα τὴν ἐξουσίαν), ἀλλ' αἴσιον ἄλλως καὶ εὐπρεπὲς δοκιμάζων, εὐπειθεστέρα νῦν τρεπίσθαι τὴν νύμφην, διὰ τοῦ φύλλος προμαθοῦσαν τὸν γάμον. ἐπήνουν τὰ εἰρημένα, καὶ χαίρειν ἐνεδεικνύμην,

¹ κ. εὐτρέπιζον.

τοῖς τε θεοῖς χάριν ὁμολογεῖν ἥτις μεγίστη, τοῖς ἀνδρα τὸν δεσποτεύοντα τῆς θυγατρὸς ἀποφῆ-
νασιν.

κθ'. Ἀποχωρήσας δὲ μικρὸν, καὶ τινα τῶν
πρακτέων ἐννοίαν ἐπ' ἑαυτοῦ φροντίσας, ἐπανελ-
θὼν ἰκέτευον σεμνότερον τελεσθῆναι τὰ δρώμενα,
καὶ θάλαμον ἀποφῆναι τῇ κόρῃ τὴν ὀλκάδα,
ἐπεισιέναι ¹ μηδένα, μηδὲ ² διοχλεῖν κελεύσαντα,
ὡς ἂν καὶ κόσμου τοῦ νυμφικοῦ καὶ τῆς ³ ἄλλης
τημελείας καὶ εὐπρεπείας ἐπιμεληθῆναι κατὰ
καιρὸν ἐγγένοιτο· καὶ γὰρ ἂν εἴη πάντων ἀτοπώ-
τατον, τὴν εὐγενεία καὶ πλούτῳ κομῶσαν, καὶ
252 τὸ μέγιστον, Τραχίνου γαμετὴν ἰσομένην, μηδὲ
ἀφ' ὧν ἕξεσθιν ἀβρύνεσθαι, εἰ καὶ τὰ λαμπρότερα
τῆς γαμηλίου πομπῆς ὁ καιρὸς ἡμᾶς καὶ ὁ τόπος
ἀφήρηται. διεχεῖτο πρὸς ταῦτα ὁ Τραχῖνος, καὶ
χαίρων οὕτω ⁴ πράξειν ἐπιγγέλλετο· καὶ προσέ-
ταξεν αὐτίκα, πάντα κομισαμένους ὧν χρήσοιεν,
τοῦ λοιποῦ τῇ νηὶ μὴ πλησιάζειν. καὶ οἱ μὲν τὰ
ἐνηεταλμένα ἔπραττον· ἐξεφόρουν τραπέζας, κρα-
τῆρας, τάπητας, παραπετάσματα, Σιδωνίων
ἔργα χειρῶν καὶ Τυρίων, τὰλλα οἷς δεῖπνον ὑπηρε-
τεῖται πάντα ἀφειδῶς, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἀκόσμως
5 ἐξετίθεντο, πλοῦτον, ὃν πολλοὶ πόνοι καὶ φει-

¹ κ. δὲ μηδένα. ² ὀχλεῖν. ³ ἄλλης ἐπιμελείας καὶ εὐ-
πρεπείας. ⁴ προσιάξειν. ⁵ ἐξετίθεντο πλοῦτον.

ὄλωσιν συνήθροισαν, ἀσώτῳ συμποσίῳ τῆς τύχης
 ἐνυβρίσαι παραδούσης. ἐγὼ δὲ τὸν Θεαγένειν παρα-
 λαβὼν, καὶ παρὰ τὴν Χαρίκλειαν ἔλθων, εὐρών-
 τε δεδακρυμένην, ὦ θύγατερ, ἔφην, εἰωθότα
 μὲν σοὶ καὶ οὐ ξένα· θρηνεῖς δ' οὖν ὅμως, ἀ καὶ πρό-
 τερον, ἢ τι καινότερον; ἡ δὲ, Πάντα μὲν, ἔφη,
 πρὸ πάντων δὲ τὰ προσδοκώμενα, καὶ τὴν ἐμοὶ
 Τραχίνου πολεμίαν εὐνοίαν, ἣν εἰκὸς ἐκείνῳ τὸν
 καιρὸν ἐπιτεῖναι· φιλεῖ γὰρ εὐημερία παράλογος,
 ἕβρεως ἔργα προκαλεῖσθαι. Τραχῖνος μὲν οὖν καὶ 253
 ὁ Τραχίνου σλυγητὸς ἔρως οἰμῶξεται, θανάτου
 μοι προλήψει περιγραφησόμενος· ἐμὲ δὲ ἦτε σὴ
 ἔννοια καὶ ἡ Θεαγένους, εἰ πρὸ τοῦ τέλους χαρι-
 σθήσομαι, πρὸς θρήνους κατήγαγε. Τὰ ὄντα,
 ἔφην, εἰκάσεις· ὁ γὰρ Τραχῖνος εἰς γάμον τὸν αὐ-
 τοῦ τε καὶ σὸν ἀπὸ τῆς θυσίας μεταποιεῖ τὴν εὐω-
 χίαν· ἐμοὶ τε, ὡς πατρὶ, τὴν βουλήν ἐξηγόρευσεν,
 εἰδὸτι μὲν αὐτοῦ καὶ πάλαι τὴν ἐπὶ σοὶ μανιώδη
 κίνησιν, ἐξ ὧν ὁ Τύρρηνός μοι κατὰ τὴν Ζακυνθίων
 διείλεκτο, σιωπῶντι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἂν τοῖς
 μέλλουσιν ἀλγεينوῖς μὴ προκαμνοῖτε τὰς γνώμας,
 ἐνδεχόμενον καὶ διαδράναι τὴν ἐπιβουλήν. ἐπεὶ δὲ,
 ὦ παῖδες, πρὸς τοῦτα μὲν ὁ δαίμων ἀντέπραξεν,
 ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς δεινοῖς ἐμβεβήκαμεν, φέρε, τι γεν-
 ναῖον καὶ ἀπότομον ἐγχειρήσαντες, ὁμόσε τῇ ἀκμῇ
 τοῦ κινδύνου χωρήσωμεν, ἢ τὸ εἶναι γενναίως καὶ

ἐλευθέρως κατορθώσαντες, ἢ τὸ τεθνάναι σωφρό-
 νως καὶ ἀνδρείως κερδήσαντες.

λ'. Ὡς δὲ ποιήσῃν ὁ, τι ἂν κελεύω καθυπέσ-
 254 χοντο, ὑποθέμενος τὸ πρακτέον, ἐκείνους μὲν
 ἀπολείπω διασκευαζομένους, ἐπὶ δὲ τὸν δευ-
 τερεύοντα Τραχίνου λησὴν (ἐκαλεῖτο δὲ, οἶμαι,
 Πέλωρος) ἀφικόμενος, ἔχειν τι φράζειν αὐτῷ¹ κερ-
 δαλεώτατον ἔλεγον. ἐκείνου δὲ ἐτόίμως ὑπακού-
 σαντος, καὶ οὐ μὴδεις ἀκροάσειαι,² παραγεγονότος,
 Ἄκουοις ἂν, ἔφην, ὦ τέκνον, ἐπιτετμημένως τὸ
 γὰρ σπενὸν τοῦ καιροῦ πολυλογίαν οὐκ ἐπιδέχειαι.
 ἐρᾷ σου θυγάτηρ ἢ ἐμή· καὶ θαυμαστὸν³ οὐδέν,
 εἰ ἠττήθη τοῦ βελτίονος. ὑφορᾷται δὲ τὸν λήστρα-
 χον, ὡς εἰς γάμον παρασκευάζοντα τὸ συμπόσιον·
 καὶ γὰρ τι καὶ τοιοῦτο ἐνέφηνεν, εὐπωρεωέστερον
 αὐτὴν κοσμηθῆναι προστάξας. ὄρα δὴ πῶς ἂν τοῦτο
 διακρούσαιο, καὶ σαυτῷ μᾶλλον τὴν παῖδα περι-
 ποιήσαιο· φησὶ γὰρ ἀποθανεῖσθαι πρότερον, ἢ
 Τραχίνῳ γαμηθῆσεσθαι. καὶ ὁς, Θάρσει, ἔφη· πά-
 λαι γὰρ τοι καὶ αὐτὸς τῇ κόρῃ προσπεπονθὼς,
 ἐφοδίου λαβέσθαι τινὸς νυχόμην· ὥστε ἢ παραχω-
 ρήσει μοι Τραχίνος ἐκὼν εἰς τὰ πρωτεῖα τῆς νύμ-
 φης, ἢ χρεωστούμαι προεμβάτης τῆς ὀλκάδος γε-
 γωνῶς, ἢ πικρόγαμος ἔσθαι, πρὸς τῆσδε τῆς δεξιᾶς
 ἢ προσήκει παθῶν. ἀπέτρεχον, τούτων ἀκούσας,

¹ κ. κερδαλεώτερον. ² παραγαγόντος. ³ οὐδέν· ἠττήθη.

ὡς μή τινα ἐγγενέσθαι ὑπόνοιαν, καὶ τοὺς παῖδας 255
 ἤκων ἐθάρρυνον, ὁδῶ βαδίζειν τὴν σκέψιν εὐαγγελι-
 λισζόμενος.

λα'. Ἐδειπνοῦμεν ὀλίγον ὑστέρον. καὶ, ὅτε δια-
 βεβρεγμένους ἤδη καὶ πρὸς τὸ ὑβριστικώτερον παρα-
 φερομένους ἤσθόμεν, ἠρέμα πρὸς τὸν Πέλωρον
 (ἐκείμην δὲ αὐτοῦ πλησίον ἐπιτηδεύσας), Εἶδες,
 ἔφην, ὅπως ἡ κόρη κεκόσμηται; τοῦ δὲ, Οὐδαμῶς,
 εἰπόντος, Καὶ μὴν ἔξεσιν, εἶπων, ἰδεῖν αὐτὴν, εἰ
 λάθρα παρέλθοις εἰς τὴν ναῦν· οἶσθα γὰρ ὡς καὶ
 τοῦτο διεκώλυσεν ὁ Τραχῖνος. αὐτὴν τὴν Ἄρτεμιν
 ὄφει προκάθηνμένην· ἀλλ' ὅπως τὸ παρὸν θεάσῃ
 σωφρόνως, μὴ σαυτῶ τε κἀκείνῃ θάνατον προξενή-
 σης. ὁ δὲ, μηδὲν μελλήσας, ὡς τινος τῶν ἀναγκαίων
 ἐπείγοντος, ἀνίσταται, καὶ λαθῶν εἰσδρέχει τε εἰς
 τὴν ὀλκάδα, καὶ ἰδὼν τὴν Χαρίκλειαν δάφνης τε
 φέρουσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στέφανον, καὶ χρυσοῦφεϊ
 σπολῆ καταυγάζουσαν (τὴν γὰρ ἐκ Δελφῶν ἱερὰν
 ἐσθῆτα ἠμφίεστο, ὡς ἡ νικητήριον ἢ ἐντάφιον ἐσόμε-
 νην), καὶ τὰλλα περὶ αὐτὴν φαιδρυνόμενα, καὶ
 σχῆμα πασιδάδος ἀπομιμούμενα, διακρίεται, ὡς
 εἰκὸς, τῇ θεᾷ, πόθου τε ὁμοῦ καὶ ζήλου πρόσπε- 256
 σόντων· καὶ δῆλος ἦν αὐτόθεν ἐπανήκων ἀπὸ τοῦ
 βλέμματος ἐμμανές τι διανοούμενος. οὐπῶ γὰρ
 σχεδόν τι κατακλινεῖς, Ἐγὼ δὲ, ἔφη, τὸ γέρας
 τὸ προεμβατήριον τίνος ἔνεκεν οὐχὶ κομίζομαι;

Ὅτι, ἔφη Τραχῖνος, οὐκ ἤτησας· ἀλλ' οὐδὲ νέμησιθ
 οὐδέπω προὔτεθι τῶν εἰλημμένων. καὶ ὅς, Οὐ-
 κοῦν αἰτῶ τὴν κόριν τὴν αἰχμάλωτον. τοῦ Τραχίνου
 δὲ, Παρ' αὐτὴν, ὃ βούλει, λάμβανε, εἰπὼντος,
 ὃ Πέλωρος ὑπολαβὼν, Καταλύεις οὖν τὸν νόμον
 τὸν ληστρικὸν, ὅς τῷ πρώτῳ ἐπιβάντι νηὸς πολε-
 μίας, καὶ τὸν ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα προκινδυνεύ-
 σαντι, τὴν κατὰ βούλησιν ἐκλογὴν ἀπένειμεν. Οὐ
 τοῦτον, εἶπεν ὁ Τραχῖνος, ὃ βέλτιστε, καταλύω,
 ἀλλ' ἑτέρῳ νόμῳ διίσχυρίζομαι, τοὺς ὑψηλοὺς
 εἴκειν τοῖς ἀρχουσι κελεύοντι. πέπονθα δὴ τι πρὸς
 τὴν κόριν, καὶ γαμετὴν ἐμαυτῷ λαμβάνων προτι-
 μηθῆναι δικαίῳ· σὺ δὲ, εἰ μὴ τὸ κελευόμενον¹ πράτ-
 τοις, οὐκ εἰς μακρὰν οἰμῶξην, τῷδε τῷ κρατῆρι
 βαλλόμενος. ὃ δὲ Πέλωρος, ἀπιδὼν εἰς τοὺς
 παρόντας, Ὁρᾶτε, ἔφη, τὰπίχειρα τῶν πόνων;
 257 οὕτω καὶ ὑμῶν ἕκαστος τοῦ γέρας ποτὲ στερηθή-
 σεται,² καὶ τοῦ τυραννικοῦ τούτου νόμου πειραθή-
 σεται. τί ἦν ἰδεῖν τὸ ἐντεῦθεν, ὃ Ναυσίκλεις;
 θαλάτῃ προσείκασας ἂν τοὺς ἄνδρας αἰφνιδίῳ
 σπιλάδι κατασεισθέντας· οὕτως ἄλογός τις ὄρμη
 πρὸς ἀφραστον αὐτοὺς ἤγειρε τάραχον, ἅτε οἶνω καὶ
 θυμῷ κατόχους γεγεννημένους.

λβ'. Οἱ μὲν γὰρ ὡς τοῦτον, οἱ δ' ὡς ἐκεῖνον
 ἀποκλίναντες, οἱ μὲν αἰδεῖσθαι τὸν ἀρχοντα, οἱ

¹ Κ. πράτεις. ² καὶ τυραννικοῦ.

δὲ μὴ καταλύεσθαι τὸν νόμον ἑθορύβου· καὶ τέλος
ὁ μὲν Τραχῖνος ἐπαυετέινετο, ὡς τῷ κρατῆρι πα-
τάξων τὸν Πέλωρον· ὁ δὲ (προπαρέσκευαστο γὰρ)
ἐγχειριδίῳ φθάσει διελαύνων τὸν μαζόν· καὶ ὁ μὲν
ἔκειτο καιρία βεβλημένος· τοῖς λοιποῖς δὲ ἄσπον-
δος ¹ ἐκλέτακτο πόλεμος, ἑπαίον τε συμπεσόντες
ἀλλήλους ἀφειδῶς, οἳ μὲν ὡς ² ἑπαμύνοιτες τῷ
ἄρχοντι, οἳ δὲ ὡς τοῦ Πελώρου σὺν τῷ δικαίῳ
προασπίζοντες· καὶ ἦν οἰμωγὴ μία, ξύλοις, λίθοις,
κρατῆρσι, δαλοῖς, τραπέζαις, βαλλόντων καὶ
βαλλομένων· ἐγὼ δὲ, ὡς πορρωτάτω χωρίσας ἑμαυ-
τὸν, ἐπὶ τινος λόφου θέαν ἀκίνδυνον ἑμαυτῷ πα-
τένεμον· οὐ μὴν οὐδὲ Θεαγένης ἀπόλεμος ἦν, οὐδὲ ²⁵⁸
ἠ Χαρίκλεια· τὰ γὰρ συγκείμενα πρᾶπτοιτες, ὁ
μὲν, ξιφῆρης θατέρῳ τὰ πρῶτα μέρει συνεμάχει,
παντάπασι ἐνθουσιῶντι προσεοικίως· ἠ δὲ, ὡς συν-
ερρωγότα τὸν πόλεμον εἶδεν, ἀπὸ τῆς νεῆς ἐτό-
ξευεν εὐσκοπά τε, καὶ μόνου τοῦ Θεαγένους φει-
δόμενα· καὶ ἔβαλλεν οὐ καθ' ἐν τῆς μάχης μέρος,
ἀλλ' ὄντινα πρῶτον ἴδοι, τοῦτον ἀνήλισκεν, αὐτὴ
μὲν οὐχ ὄρωμένη, ἀλλὰ ῥαδίως πρὸς τὴν πυρκαϊᾶν
τοὺς ἐναντίους καλοπλεύουσα, τῶν δὲ ἀγνοούντων
τὸ κακόν, καὶ δαιμονίους εἶναι τὰς πληγὰς ἐνίων
ὑπονοούντων· ἕως, τῶν ἄλλων πεσόντων, μόνος ὁ
Θεαγένης ὑπελείφθη τῷ Πελώρῳ μονομαχῶν,
ἀνδρὶ τὰ πάντα γενναίῳ, καὶ φόνους ἐγγεγυμνασ-

¹ κ. ἐκτάτετο. ² ἑπαμύνοιτες.

μένω παμπόλλοις, οὐδὲν οὔτε τῆς Χαρίκλειου,
 τοξείας ἐπαμύνειν ἔτι δυναμένης, ὠδινούσης μὲν
 εἰς τὴν βοήθειαν, δεδοικυίας δὲ τὴν ἀπολυχίαν,
¹ αὐτοσχεδίου καὶ ἐν χερσὶ τῆς μάχης αὐτοῖς ὠθου-
 μένης. οὐ μὴν εἰς τέλος γε ἀνέσχεν ὁ Πέλωρος· ὡς
 γὰρ, ἀποροῦσα πρὸς τὴν ἐνεργὸν συμμαχίαν ἡ Χα-
 ρίκλεια, λόγον ἐπίκουρον τῷ Θεαγένει διετόξευ-
 259 σεν, Ἄνδρίζου, φίλιατε, ἐμβοήσασα, ἐνλαῦθα
 ἤδη μακρῷ τὸν Πέλωρον ὑπερεῖχεν ὁ Θεαγένης,
 ὥσπερ ἰσχὺν αὐτῷ καὶ θάρσος τῆς φωνῆς διακο-
 νούσης, καὶ, ὅτι τῆς μάχης περίεσσι τὸ ἔπαθλον,
 κηρυκούσης. ἐγείρας γὰρ τὸ φρόνημα, πολλοῖς ἤδη
 τοῖς τραύμασι πεπιεσμένον, ἐφήλατό τε τῷ Πε-
 λῶρῳ, καὶ τῇ κεφαλῇ τὸ ἐχειρίδιον ἐπιβαλὼν,
 τῆς μὲν ἀπέτυχεν, ἐκείνου μικρὸν ἀποκλινάσας,
 ἄκρον δὲ τὸν ὦμον παραξέσας, τὴν χεῖρα κατὰ τὴν
 συμβολὴν τοῦ ἀγκῶνος ² ἀπέτεμε· καὶ τούτου δὴ,
 ὁ μὲν ἐτράπη πρὸς φυγὴν, ὁ δὲ ἐδίωκε.

λγ'. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα τῶν μετὰ ταῦτα οὐκ
 ἔχω λέγειν, πλὴν ὅτι γε ἐμὲ μὲν ἔλαθεν ἐπανελ-
 θῶν, ἐγκαταμείναντα τῷ λόφῳ, καὶ οὐ θάρρησαντα
 τῆς νυκτὸς ἐπιμίξαι χωρίῳ πολεμουμένῳ, τὴν
 Χαρίκλειαν δὲ οὐδαμῶς. ἀλλ' εἶδον, ἡμέρας γενο-
 μένης, τὸν μὲν, ἴσα καὶ νεκρῷ προκείμενον, τὴν δὲ,
 προσκαθημένην καὶ θρηνοῦσαν, καὶ βούλεσθαι μὲν
 ἐπισφάττειν ἑαυτὴν ἐνδεικνυμένην, ὑπὸ δὲ ὀλίγης

¹ K. αὐτοσχεδίου. ² ἀπέκοπτε. καὶ τούτου δέ.

ἑλπίδος τοῦ τάχα ἂν καὶ περιγενέσθαι τὸν νεα-
 νίσκον ἐπεχομένην. οὐδὲ ἔφθην ὁ δυσδαίμων¹ εἰπεῖν
 τι καὶ μαθεῖν, οὐδὲ ἐπωκουφίσαι παραμυθία τὴν 260
 συμφορὰν, οὐδὲ τὰ ἐνδεχόμενα ἐπιμεληθῆναι, τὰ
 ἐκ θαλάττης κακὰ, τῶν ἐκ γῆς ἀδιασπλάτως δια-
 δεξαμένων· ἄρτι γὰρ ἐμοῦ, καὶ ὅτε ἡμέραν εἶδον,
 τὸν λόφον κατιόντος, ² ληστρικὸν Αἰγυπτίων πλῆ-
 θος ἐκ τοῦ ὑπερτείκοντος ὄρους, ὡς ἐώκει, κατ-
 ἔτρεχεν. εἶχέ τε ἤδη τοὺς νέους, καὶ ἀπῆγε μικρὸν
 ὑψίτερον, ὅσα φέρειν ἠδύνατο τῆς νεῶς, ἐπωκομιζό-
 μενον. ἐγὼ δὲ τὴν ἄλλως πόρρωθεν εἰσάμην, ὀδυρό-
 μενος τὰς ἐμαυτοῦ τε κακείνων τύχας, οὔτε δὲ
 ἐπαμύνειν ἔχων, οὔτε ἐπιμίγυσθαι δοκιμάζων,
 εἰς ἐπωκουρίας ἐλπίδα ἐμαυτὸν ταμιευόμενος. ³ οὐ
 μὴν ἐπήρκεσά γε πόθεν; ἀπολειφθεῖς μὲν τότε,
 τοῦ γήρως ἐμποδίσαντος ἐν τοῖς ὀρθίοις μέρεσι
 συνεκδραμεῖν τοῖς Αἰγυπτίοις, ⁴ ἐπὶ δὲ τοῦ παρόν-
 τος εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τέως τῆς θυγατρὸς, θεῶν μὲν
 εὐμεεΐα, σῆ δὲ, ᾧ Ναυσίκλεις, εὐνοία χρησάμε-
 νος, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἐρανισάμενος, Θρήνων δὲ μόνων
 τῶν ἐπ' αὐτοῖς καὶ ὀδυρμῶν ⁵ ἀφθονίαν χαριζόμε-
 νος. ἐπὶ τούτοις ἐδάκρυε μὲν αὐτὸς, ἐδάκρυον ⁶ δὲ
 καὶ οἱ παρόντες· καὶ εἰς Θρήνον ἠδονῆ τινι σύγκρατον 261
 μετεβέβλητο τὸ συμπόσιον (ἐπίφορον γάρ τι πρὸς
 δάκρυον οἶνος), ἕως ὁ Ναυσικλῆς, ἐπιθαρρύνων τὸν

¹ κ. εἰπεῖν τε καί. ² ληστρικῶν. ³ οὐ μὴν ἐπήρκεσά γε
 πόθεν, ἀπολειφθεῖς. ⁴ ἐπὶ τε τοῦ. ⁵ ἀφθόνων. ⁶ δὲ οἱ.

Καλάσιριν, ὃ πάτερ, ἔφη, σὺ δὲ εἰς τὸ ἐξῆς
 γοῦν εὐθυμος εἶναι, τὴν μὲν θυγατέρα ἤδη τίνδε
 κεκομισμένος, τὸν παῖδα δὲ ἰδεῖν ὑπὸ τῆς νυκτὸς
 μόνης εἰργόμενος· εἰς ἔω γὰρ ἀφιξόμεθα πρὸς τὸν
 Μιτράνην, καὶ πάντα τρόπον λύσασθαί σοι τὸν
 ἄριστον Θεαγένην πειρασόμεθα. Βουλοίμην ἂν, εἶπεν
 ὁ Καλάσιρις. ¹ νῦν δὲ, ὥρα γὰρ διαλύειν τὸ συμ-
 πόσιον, μνήμη τοῦ δαιμονίου γιγνέσθω, ² καὶ τὰς
 λυτηρίου τις σπονδὰς περιαιρέτω.

λδ'. Ἐκ τούτου περιήγοντο μὲν αἱ σπονδαί,
³ διελύετο δὲ τὸ συμπόσιον. ὁ Καλάσιρις δὲ τὴν
 Χαρίκλειαν ἐσκοπεῖτο· καὶ, ὡς τὴν πάροδον τοῦ
 πλήθους παρατηρῶν, οὐκ ἐφεύρισκεν, ὄψέ τις
 γυνάιου φράσαντος, εἰς τὸ ἄδυλον παρελθὼν, κατα-
 λαμβάνει τοῖς ἴχνεσι τοῦ ἀγάλματος προσπεφυ-
 κῦιαν, καὶ, εὐχῆς τε μακρᾶ παρολιῆ καὶ λύπης
 προσβολῆ, πρὸς ὕπνον βαθεῦν ὀλισθήσασαν. ἐπι-
 δακρύσας οὖν ὀλίγα, καὶ πρὸς τὰ βελτίονα τρέψαι
 262 τὰ κατ' αὐτὴν ἱκετεύσας τὸν θεόν, ἡσυχῆ τε
 ἀφωπνίσας, ἦγεν εἰς τὴν καταγωγὴν, ἐρυθριῶσαν,
 ὡς ἐφαίνετο, διότι λάθοι πρὸς τοῦ ὕπνου κεκρα-
 τημένη. καὶ ἡ μὲν, εἰς τὴν γυναικωνίτιν χωρισθεῖσα,
 σὺν τῷ θυγατρῷ τε τοῦ Ναυσικλέους κατακλι-
 νεῖσα, τὰς παρούσας ἀγρυπνίας διελίθετο φροντίδας.

¹ κ. νῦν δὲ ὥρα γε. ² καὶ τὰς λυτηρίου τῆ σπονδῆ περι-
 αγέσθω. ³ ἐλύετο.

ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΔΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΕΚΤΟΝ.

Ο ΔΕ Καλάσιρις καὶ ὁ Κνήμων, κατὰ τι τοῦ ἀνδρῶνος ἐαυτοὺς ἀναπαύσαντες, ἐπειδὴ τὸ λειπόμενον τῆς νυκτὸς, βράδιον μὲν ἢ ἐβούλοντο, θάττον δὲ ἢ ᾤοντο, διέδραμεν, οἷα δὴ παρά τε τὴν εὐωχίαν καὶ τὸ ἀπροσκορὲς μῆκος τῶν διηγημάτων τῆς πλείστης παρωχηκίας, οὐδὲ ἀκριβῶς ἡμέραν ἀναμείναντες, ὡς τὸν Ναυσικλέα παραγίγνονται, καὶ ²⁶³ φράζειν ὅποι τὸν Θεαγένην διάγειν οἶοιο, καὶ ἄγειν ὡς ὅτι τάχιστα παρεκάλουν. ὁ δὲ ἐπέειθετο, καὶ ἀναλαβὼν ἦγεν. ἡ Χαρίκλεια δὲ, πολλὰ συνέπεσθαι ἰκετεύουσα, μένειν κατὰ χώραν ἐβιάσθη, ὡς οὔτε πόρρω που ἀφίξονται, καὶ ὡς αὐτίκα σὺν τῷ Θεαγένει ἤξουσι, διεγυωμένου τοῦ Ναυσικλέους. καὶ τὴν μὲν αὐτοῦ καταλείπουσι, λύπης τε ἐπὶ τῷ χωρισμῷ, καὶ χαρᾶς ἐπὶ τοῖς ἐλπιζομένοις, ἐν μεταιχμίῳ σαλεύουσιν· αὐτοὶ δὲ ἄρτι τῆς κόμης ἐκτὸς γεγονότες, καὶ τὰς ὄχθας τοῦ Νείλου παραμείβοντες, κροκόδειλον ὄρωσιν ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐπὶ

θάτερα διερπύζοντα, καὶ τῷ ρείθρῳ τοῦ ποταμοῦ σὺν ὀξείᾳ τῇ ῥύμῃ καταδύομενον. οἱ μὲν δὲ ἄλλοι συνήθως τε καὶ ἀθορύβως τὸ ὄφθῆν ἤγον, πλὴν ὅσον ὁ Καλάσιρις κώλυμά τι τῶν καθ' ὁδὸν ἐπισημαίνεσθαι προὔλεγεν· ὁ δὲ Κνήμων καὶ σφόδρα ἐπλοεῖτο πρὸς τὴν ὄψιν, οὐδὲ ἀκριβῶς αὐτῷ τοῦ ζώου φανέντος, ἀλλὰ σκιαῶς αὐτὸν πλέον χαμαλῆς ὑποδραμούσης, καὶ ¹ ὀλίγου ἔδει καὶ ὑποφεύγειν. ὁ δὲ Καλάσιρις, ὅσον πλεῖστον τοῦ Ναυσικλέους ἐγγελῶντος, ² Ὁ Κνήμων, ἔφη, ³ ἐγὼ μὲν ὦμην νύκτωρ σοι μόνον τὴν δειλίαν ἐνοχλεῖν, καὶ πρὸς τοῦ σκότους σοι τὸ φοφοδεῆς ἐπιγίγνεσθαι· σὺ δὲ ἄρα καὶ μεθ' ἡμέραν ἦσθα λίαν, ὡς ἔοικε, τολμηρὸς· καὶ οὐκ ὀνόματά σοι μόνον ἀκουόμενα, ἤδη δὲ καὶ θεάματα τῶν ἐν ποσὶ καὶ ἀδεᾶ τάραχον ἐμβάλλει. Καὶ τίνος θεῶν, ἔφη ὁ Ναυσικλῆς, ἢ τίνος δαιμόνων ἀκούων τὴν ἐπανυμίαν ὁ χρηστὸς ἡμῖν οὗτος οὐκ ἀνέχεται; Εἰ μὲν καὶ θεῶν, ἀπεκρίνατο, ἢ δαιμόνων, οὐκ ἔχω λέγειν· ἀνθρώπου ³ δὲ, καὶ, ὁ πλέον ἐστὶ θαυμαστὸν, οὐδὲ ἀνδρὸς τίνος ἢ τῶν ἐπ' ἀνδρία βεβοημένων, ἀλλὰ γυναικὸς, καὶ ταύτης νεκρᾶς, ὡς αὐτὸς φησι, εἴ τις λέγει τούνομα, πέφρικε. τῆς γοῦν νυκτὸς καθ' ἣν ἀπὸ τῶν βουκόλων ἐπέστης, ἀνασώζων ἡμῖν, ὦ ἄγαθέ, τὴν Χαρίκλειαν, οὐκ οἶδ' ὅπως ⁴ ἢ ὅθεν, οὐ λέγω, τούτου παρακηκωῶς

¹ Κ. ὀλίγον. ² ἐγὼ ὦμην. ³ δὲ, ὁ καὶ πλέον. ⁴ ἢ ὅθεν οὐ λέγω.

τοῦ ὀνόματος, οὐδὲ ὅσον πρὸς βραχὺ γούν Ἰωνου
μοι μεταλαβεῖν ¹ ἐνέδωκε, συνεχῆς ὑπὸ τοῦ θεοῦς
ἐκθνήσκων, καὶ μου πράγματα ἔχοντας ὥστε ἀνα-
λαμβάνειν· καὶ εἰ μὴ λυπεῖν αὐτὸν ἢ πτοεῖν ἐμελ-
λον, εἶπον ἂν καὶ νῦν τούνομα, ὃ Ναυσικλεις,
ὡς ἂν πλέον γελῶς. καὶ ἅμα ἐπαῆγε τὴν Θίσβην. 265

β'. Καὶ ὁ Ναυσικλῆς ἐγέλα μὲν οὐκ ἔτι συν-
εσάλῃ δὲ πρὸς τὴν ἀκοὴν, καὶ σύννους ἐπὶ πλεῖ-
στον εἰσήκει, διαπορῶν προφάσεως ἐκ ποίας ὁ
Κνήμων, ἢ τίνος κοινωρίας, ἢ τί πεπόνθοι πρὸς
τούνομα τῆς Θίσβης. ἐξεκάρχησε δὴ πρὸς ταῦτα
ὁ Κνήμων· καὶ, ² ὦ γὰρ Καλάσιρι, ὄρα, εἶπεν,
ὅση τις τοῦ ὀνόματος ἢ δύναμις, καὶ ὡς οὐκ ἐμοὶ
² μόνῳ μορμολύκειον, ὡς αὐτὸς φῆς, ἀλλ' ἦδη καὶ
Ναυσικλεῖ γίγνεται; μᾶλλον δὲ καὶ ὀλοσχερῆς
γένονε τοῦ πάθους μετάστας· καὶ τοῦμπαλιν,
ἐγὼ μὲν γελῶ, γιγνώσκων οὐκ ἔτ' οὔσαν· ὁ δὲ γεν-
νάδας ἡμῖν Ναυσικλῆς, καὶ πολλῶ γέλωτι τῶν
ἄλλων καταταυθάζων ἐτύγχανε. . . . Πέπαυσο,
εἶφη ὁ Ναυσικλῆς, καὶ ἄλλοι σοι τῆς εἰς ἐμὲ ἀμύνεις,
ὃ Κνήμων. ἀλλὰ πρὸς ξενίων καὶ φιλίων θεῶν,
πρὸς αἰῶν καὶ τραπέζης, ὧν, ὡς οἶμαι, φιλαιθρώ-
πων ἐν ³ ἡμετέρῳ πεπεύρασθε, πόθεν τὸ Θίσβης
ὄνομα, εἴτε γινώριζετε, εἴτε πεφόβησθε, εἴτε παι-
διὰν ⁴ ἐμὲ πεποίησθε, καταμηνύσατε. καὶ ὁ Κα-

¹ κ. ἐνδέδωκε. ² μόνον. ³ ἡμετέρου. ⁴ ἐμῆν.

λάσιρις, Σός, ἔφη, ὁ λόγος, ὦ Κνήμων, ὃν πολλὰ
 λάκις μοι διελθεῖν, γνῶσίν τε τῶν κατὰ σεαυτὸν
 266 παρασχέειν ἐπαγγειλάμενος, εἰς δευρό τε ποικίλαις
 αἰεὶ διαδύσεσιν ὑπερθέμενος, ἐν καιρῷ λέγοις ἀν
 τὸ παρὸν, Ναυσικλεῖ τε ἅμα τῷδε χαριζόμενος,
 καὶ ἡμῖν τὸν πόνον τῆς ὀδοιπορίας ἐπικουφίζων,
 καὶ τῷ διηγήματι παραπέμπων. ἐπείδετο ὁ Κνή-
 μων, καὶ ἔλεγεν ἅπαντα, ἐπιτέμνων ὅσα ἤδη τῷ
 Θεαγένει καὶ τῇ Χαρικλείᾳ προδιηγήσατο, τὴν
 πατρίδα ¹ ὡς Ἀθηναῖος, τὸν πατέρα ὡς Ἀρίσλιπ-
 πος, καὶ τὴν Δημαινέτην ὅτι μητρικὰ γεγονός·
² διῆει καὶ τὸν ἀθέμιτον ἐπ' αὐτῷ τῆς Δημαινέ-
 τῆς ἔρωτα, καὶ ὡς ἀποτυγχάνουσα ἐπιβουλεύσειε,
 διάκονον εἰς τὴν ἐπιβουλὴν καθεῖσα τὴν Θίσβην·
 προσετίθει καὶ τὸν τρόπον, καὶ ὅτι φυγαδευθεῖη
 τῆς ἐνεγκούσης, ὡς ³ πατραλοία τοῦ δήμου ταύ-
 τιν ζημίαν ἐπιθέντος· καὶ ὡς διάγοντι κατὰ τὴν
 Αἴγιαν, πρῶτα μὲν Χαρίας τις τῶν συνεφίβων
 τὴν Δημαινέτην ὅτι τέθνηκε, καὶ ὅπως ἐξαγγεί-
 λειε, τῆς Θίσβης κακέϊνη τὴν ἐπιβουλὴν συνθείσης·
 ἔπειτα Ἀνικλῆς, ὅπως μὲν ὁ πατήρ αὐτῷ δημεύ-
 σει τῶν ὄντων ὑποβληθεῖη, συσλάντων ἐπ' αὐτὸν
 τῶν κατὰ γένος τῇ Δημαινέτῃ προσηκόντων, καὶ
 πρὸς ὑπόνοιαν φόνου τὸν δῆμον κατ' αὐτοῦ κινη-
 267 σάντων, ὅπως δὲ ἡ Θίσβη τῶν Ἀθηναίων ἀπέδρα

¹ Κ. ὡς καὶ Ἀθηναῖος. ² καὶ διῆει καὶ τόν. ³ πατραλοίαι.

σὺν τῷ ἐρασίῃ τῷ ἐμωδῶ τῷ Ναυκρατίτῃ. καὶ τέλος ἐπῆγεν ὁ Κνήμων, ὅτι σὺν τῷ Ἀντικλεῖ κατὰ ζήτησιν τῆς Θίσβης ἐκπλεύσας ὡς ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον, εἰ δὴ πως ¹ ἀνευρών, ἀγαγὼν τε εἰς τὰς Ἀθήνας, λύσειε μὲν τῷ πατρὶ τὴν συκοφαντίαν, τιμωρήσαιο δὲ ἐκείνην· καὶ πολλοῖς μὲν ἄλλοις κινδύνοις, πολλαῖς δὲ τύχαις τοὺς μεταξὺ χρόνους περιπεσὼν, ἀλοὺς δὲ καὶ ὑπὸ καταποντιστῶν, εἶτα πῶς διαδράς καὶ Αἰγύπτῳ προσορμισθεὶς, αὐθις ὑπὸ τῶν βουκόλων ληθεῖη ληστῶν, ἔνθα καὶ τὴν πρὸς Θεαγένην καὶ Χαρίκλειαν αὐτῷ γενέσθαι συντυχίαν· καὶ τὴν Θίσβης ἀναίρεσιν ἅμα καταλέγων, καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις ἐξῆς, ἄχρι τῶν γνωριζομένων τῷ ² τε Καλασίριδι καὶ τῷ Ναυσικλεῖ πάντων.

γ΄. Ἐφ' οἷς ὁ Ναυσικλῆς μυρίας ἐστρεφε βουλάς, νῦν μὲν ἐξαιρεῖν τὰ ἀμφ' αὐτῷ τε καὶ τῇ Θίσβῃ διανοούμενος, νῦν δὲ εἰσαυθις ὑπερθέσθαι κρίνων· καὶ τέλος, μόγις ἐπέσχε, ³ τὸ μὲν τι αὐτὸς οὕτω δοκιμάζων, τὸ δὲ καὶ ὑπὸ συντυχίας ἐτέρας ἐμωδοδισθεῖς· ἄρτι γὰρ ἐξήκοντά που σπῆδια διανύσαντες, καὶ ἤδη τῇ κώμῃ, καθ' ἣν ὁ Μιτράνης διῆγε, πλησιάζοντες, γνωρίμῳ τινι τῶν ²⁶⁸ Ναυσικλέους ἐντυγχάνουσι, καὶ ⁴ ὅσοι προθυμοῖτο οὕτως ἐσπουδασμένως ἀνηρώτων. ὁ δὲ, ⁵ Ω Ναυ-

¹ Κ. ἀν' εὐρών. ² δε. ³ τὸ μέντοι. ⁴ ὅπου.

σίπλους, ἔφη, τὴν ὄρμην ἐκπυθάνη τὴν ἐμὴν, ὥσπερ
 ἀγνοῶν ὅτι μοι τὸ παρὸν πάντα πρὸς ἓνα σπου-
 δάζεται σκοπὸν, ὅπως ἀν' Ἰσιάδι τῇ ¹ Χερμι-
 τίδι τὰ προσλαττόμενα ὑπερηρετόμην· ἐκείνη γεωρ-
 γῶ, πάντα ἐκείνη πορίζω, δι' ἐκείνην ἀγρυπνῶ
 νύκτα τε καὶ ἡμέραν, οὐδὲν ἀπαγορεύων· ἀλλὰ
 μοι ζημία καὶ μόχθος, ὃ ἀν' μὴ ἐπιτάτῃ μέγα ἢ
 μικρὸν ² Ἰσιάς. ἐκείνη καὶ νυνὶ θέω, ὄρνιν τινὰ
 τοῦτον, ὡς ὄρας, Νειλῶον φοινικόωτερον, τῆς
 φιλιάτης ἐπιτάγμα κομίζων. Ὡς εὐγνώμονι, ἔφη
 ὁ Ναυσικλῆς, ἐρωμένη συμπέπλεξαι, καὶ ὡς μικρὰ
 λίαν αὐτῆς τὰ ἐπιτάγματα, εἶγε φοινικόωτερον,
 ἀλλ' οὐκ αὐτόν σοι τὸν Φόινικα, τὸν ἐξ Αἰθιοπῶν
 ἢ Ἰνδῶν ὡς ἡμᾶς ἀφικνούμενον ὄρνιν, ἐπέταττε· καὶ
 ὅς, Ταῦτα μὲν ἐκείνη, ἔφη, χλεύην ἐμὲ συνήθως,
 καὶ τὰ ἐμὰ πεποίηται· ἀλλὰ ποῖ δὴ καὶ ὑμεῖς καὶ
 ἐπὶ τίνα τὴν χρείαν; ὡς δὲ, ὅτι παρὰ τὸν Μιτρά-
 νην ἐσπουδαίασιν, ἀπεκρίναντο, Ἀλλὰ μάτην
 269 ὑμῖν, ἔφη, καὶ εἰς κενὸν ἢ σπουδῇ, Μιτράνου τὰ
 νῦν κατὰ χώραν οὐκ ὄντος, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς Βῆσσαν
 τὴν κώμην ἐνοικοῦντας βουκόλους ταύτης τῆς νυκ-
 τὸς ἐκστρατεύσαντος, ὅτι δὴ τίνα νεανίσκον αἰχμά-
 λωτον Ἑλληνα πρὸς Ὀροσδάτην εἰς τὴν Μέμφιν
 ἀπεσταλκότος, ὡς ἀν' ἐκεῖθεν, οἶμαι, βασιλεῖ τῶ
 μεγάλῳ δῶρον ³ ἀναχθεῖν, Βησσαεῖς καὶ ὁ τούτων
¹ κ. Χερμιτιάτιδι. ² Ἰσιάς ἐκείνη, καὶ νυνὶ δὲ θέω, ³ ἀνα-
 χειθεῖν.

ἔναγχος ἀποδειχθεὶς ἔξαρχος Θύαμις, ἐξ ἐπι-
δρομῆς ἐλόντες ἔχουσι. καὶ ὁ μὲν ἔτι λέγων, ἀπ-
έτρεχεν, Ἐμοὶ δὲ ἐπὶ τὴν Ἰσιάδα σπευστέον, εἰ-
πὼν, ¹ ἤπου με νῦν πολλοῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς περι-
σκοπεῖ, μὴ δὴ τί μοι καὶ πρόσκρουσμα ἐρωτικὸν
ἢ βραδύτης ἐνέγκῃ. δεινὴ δὲ ἐκείνη καὶ ἀπροφασί-
στους αἰτίας, ἐγκλήματά τε καὶ ἀκκισμοὺς ἀνα-
πλάσαι κατ' ἐμοῦ.

Δ΄. Οἱ δὲ, ὡς τούτων ἤκουσαν, ἀχανεῖς ἐπὶ
πλείστον εἰσλήκεσαν, πρὸς τοῦ ἀνελπίστου τῆς
ἀποτυχίας τῶν προσδοκηθέντων. ἀλλ' ὄφέ ποτε
αὐτοὺς ὁ Ναυσικλῆς ἀνελάμβανεν, ὡς οὐ ² δέοι,
διὰ τὴν ἐπ' ὀλίγον καὶ πρὸς καιρὸν ἀποτυχίαν,
τέλεον ἀπεγνωκέναι τῶν ἐν χερσίν, ὑποτιθέμενος
ἀλλὰ νῦν μὲν χρῆναι εἰς τὴν Χέμμιν ἐπανιέναι,
τῶν δὲ πρακτέων ἐν ἐπισκέψει ³ γενομένους, καὶ 270
ὡς πρὸς ἐκδημίαν πλείονα συνεσκευασμένους, πρὸς
τὴν τοῦ Θεαγένους ἐπιζήτησιν, εἴτε παρὰ τοῖς
βουκόλοις, εἴτε καὶ παρ' ἄλλοις τισὶ πυνθάνοιτο
τρέπεσθαι, ἀγαθὴν τῆς ἀνευρέσεως ἐλπίδα παν-
ταχοῦ προβαλλομένους· ὡς καὶ νῦν οὐκ ἀθεεὶ γε-
νέσθαι δοκεῖν τὸ δὴ τιμὴ τῶν γνωρίμων ἐντυχόντας,
χειραγωγηθῆναι πρὸς τῶν ἀγγελθέντων, ὅποι
δεήσει τὸν Θεαγένην μαστεύειν, τὴν ὄρμην τῆς

¹ κ. εἴπου. ² δέοι τὴν ἐπ' ὀλίγον καὶ πρὸς καιρὸν ἀπο-
τυχίαν τέλεον ἀπεγνωκέναι, ἢ τῶν ἐν. ³ ἐχομένους.

πορείας, οἷον ἐπὶ σκοπὸν, τὴν βουκολικὴν κώμην
τείνοντας.

εἴ. Ταῦτα λέγων, οὐ χαλεπῶς ἐπειθεν, ¹ ἅμα
τι, οἶμαι, καὶ ἑτέρας ἐλπίδος τοῖς ἀγγελθεῖσι
² συναναφαινομένης, καὶ τοῦ Κνήμωνος πρὸς τὸν Κα-
λάσιριν ἰδίᾳ πάνυ θαρσεῖν, ὡς ὁ Θύαμις περισώ-
σειε τὸν Θεαγένην, διισχυριζομένου. ἐδόκει οὖν ἐπ-
ανιέναι, καὶ ἐπανήεσαν τὴν τε Χαρίκλειαν ἐπὶ τοῖς
προθύροις καταλαμβάνουσι, πόρρωθεν αὐτούς καὶ ἐκ
πάντων κλιμάτων περισκοποῦσαν. καὶ ὡς οὐδαμοῦ
τὸν Θεαγένην εἴρα σὺν αὐτοῖς, ³ λίγειόν τι ἀνακω-
κύσασα, ⁴ Ἄλλ' ἢ μόνοι μοι, πάτερ, ἔφη, καὶ οἰοί-
271 περ ἐντεῦθεν ἐξωρμήκατε, πάλιν ἐπάνιτε; Θεα-
γένης δὲ ἄρα, ὡς εἶοικε, τέθνηκεν; εἴ τι φράζειν
ἔχετε, θᾶπτον ἐξείπατε, πρὸς θεῶν μὴ δὲ ἐπι-
τείνητέ μοι τὴν συμφορὰν παρολκῆ τῆς ⁵ ἀπαγγε-
λίας. ἔχει τι φιλάνθρωπον ὀξεῖα δυστυχιμάτων
δήλωσις, τὴν ὁμοσε χώρησιν πρὸς τὸ δεινὸν τῆ
ψυχῆ, καὶ ταχεῖαν ἀπάλγησιν παρασκευάζουσα.
ὑποτεμνόμενος δὲ δυσφοροῦσαν ἄγαν ὁ Κνήμων,
Ὡς ἐργῶδες σου τοῦτο, ἔφη, ὦ Χαρίκλεια· ἐπί-
φορός πως αἰεὶ τυγχάνεις τὰ χείρονα μαντεύεσθαι,
καὶ ψεύδη γε ἅμα, καλῶς κατὰ τοῦτο ποιοῦσα.
Θεαγένης γοῦν ἔστι καὶ σώζεται, θεῶν βουλομέ-

¹ κ. ἅμα τε. ² ἀναφαινομένης. ³ λίγιόν τι. ⁴ Ἄλλ' ἢ μόνοι.
⁵ ἀπαγγελίας.

νων· καὶ ὅπως καὶ παρὰ τίσιν, ἐπιτεμῶν ἔλεγε. καὶ ὁ Καλάσιρις, Οὐπω ποτὲ ἠράσθης, εἶπεν, ἐξ ὧν λέγεις, ὦ Κνήμων· ἢ γὰρ ἀν' ἐγnows, ὡς καὶ τὰ ἀδεᾶ φοβερὰ τοῖς ἐρώσι, καὶ μόνοις ὀφθαλμοῖς μάρτυσι ¹ καταπιστεύουσιν ὑπὲρ τῶν παιδικῶν· ἢ δὲ ἐκείνων ἀπουσία, δειλία τοῦτο ἤδη καὶ ἀγωνία ψυχαῖς ἐρωτικάις γίγνεται. αἴτιον δὲ, πεπέικασιν ἐαυτοὺς, οὐκ ἄλλως πῶποτε σφῶν ἀπολείπεσθαι τοὺς φιλτάτους, μὴ οὐχὶ κωλύματος ἀηδοῦς ἐμπρο- 272 δίζοντος. ὥστ' ε, ὦ φίλος, Χαρικλεία μὲν ξυγινώσκωμεν, εὐ τὰ ἐρώτων πάθη καὶ ἀκριβῶς νοσοῦση· αὐτοὶ δὲ, ἐντὸς θυρῶν γενόμενοι, τῶν πρακτέων φροντίζωμεν.

ε΄. Καὶ ἅμα λαβόμενος τῆς χειρὸς μετὰ δὴ τινος πατρικῆς θεραπέιας εἰσήγε τὴν Χαρίκλειαν. ὁ δὲ Ναυσικλῆς, τὸ ἐνλεῦθεν ἀνεῖναι τῶν φροντίδων αὐτοὺς βουλόμενος, καὶ τι καὶ ἕτερον πραγματευόμενος, ἐσθίασίν τε λαμπροτέραν ἢ κατὰ τὸ εἰωθὸς παρεσκεύασε, καὶ μόνοις σὺν τῇ θυγατρὶ τὸ συμπόσιον ² ἀνῆκεν, ἀβροτέραν τε τοῦ εἰωθότος ὀφθῆναι τὴν παῖδα καλλωπίσας, καὶ πολυτελέστερον κοσμήσας. κάπειδὴ τῆς εὐωχίας ἱκανῶς ἔχειν ἐδόκει, λόγων πρὸς αὐτοὺς ἄρχεται τοιῶνδε, Ἐμοὶ, λέγων, ³ ὦ ξένοι (καὶ θεοὶ μάρτυρες τῶν λεχθησομένων), ἦδὺ μὲν, καὶ εἴπωρ αὐτοῦ τῆδε καὶ παρ' ἐμοὶ μένοντες ἐθέλοιτε τὸν πάντα διάγειν χρόνον,

¹ κ. πιστεύουσιν. ² ἀφῆκεν ³ ὦ ξένοι, θεοὶ.

ἐπὶ κοινοῖς μὲν τοῖς οὔσι, κοινοῖς δὲ τοῖς φιλτάτοις (οὐ γὰρ ὡς ἐπιδήμιους ξένους, ἀλλὰ φίλους λοιπὸν, εὔνους τε ἐμοὶ καὶ γνησίους νενομικῶς, βάρους οὐδ' ὅτιοῦν ἄπαν τὸ εἰς ὑμᾶς ἐσόμενον ἠγήσομαι), 273 ἔτοιμος δὲ καὶ τοὺς οἰκείους ἀναζητεῖν ὑμῖν βουλομένοις, τὰ εἰς δύναμιν, ἕως ἂν παρεῖναί με συμβαίη, συμπράττειν· ἀλλὰ ἴστε που καὶ αὐτοὶ πάντως, ὅτι μοι βίος ἐστὶν ἐμπορικὸς, καὶ ταύτην γεωργῶ τὴν τέχνην, καὶ ὡς λαμπροὶ ζέφυροι πάλαι καταπνέοντες, ἀνέωξαν μὲν εἰς ναυτιλίαν τὴν θάλατταν, τὰ πλώϊμα δὲ τοῖς ἐμπόροις εὐαγγελίζονται. καὶ με καθάπερ κήρυγμα ἢ χρεία καλεῖ πρὸς τὴν εἰς Ἑλληνας ἐκδημίαν. δίκαια τοίνυν ἂν ποιοῖτε, τί ποτε καὶ ὑμῖν βουλομένοις ἐστὶ, κοινούμενοι, ὡς ἂν καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν ¹ ὑμέτερον σκοπὸν τὰ κατ' ἐμαυτὸν διαδοίμην.

Ζ'. Μικρὸν δὴ ἐφισυχάσας τοῖς εἰρημένοις ὁ Καλάσιρις, ὦ Ναυσίκλεις, ἔφη, σοὶ μὲν ἐπ' αἰσίοις ὁ ἕκωλος στέλλοιτο καὶ Ἑρμῆς μὲν κερδῶος, Ποσειδῶν δὲ ἀσφάλειος, συνέμωροι καὶ πομπῶοι γίγνοιτο, πᾶν μὲν ἐπὶ πέλαγος εὐρου καὶ εὐήνεμον παραπέμποντες, πάντα δὲ ὄρμον εὐλίμενον, καὶ πᾶσαν πόλιν εὐπρόσοδον καὶ φιλέμωρον ἀποφαίνοντες, οὕτως ἡμᾶς καὶ παρόντας περιέπωντι, καὶ ἀπιέναι βουλομένους πέμπουσι, καὶ τοὺς ξένιους

¹ κ. ἡμέτερον.

τε καὶ φιλίουσ θεσμοὺς ἀκριβοῦντι· ἀλλ' ἡμῖν ἀλ- 274
 γείνον μὲν ἴσως τὸ χωρίζεσθαι σοῦ τε καὶ ¹ οἰκίας
 τῆς, σῆς, ἣν ἰδίαν ἡμῶν ἠγεῖσθαι παρεσκευάσας·
 ἀναγκαῖον δὲ καὶ ἀπαραίτητον τῆς τῶν φιλτάτων
 ἀνευρέσεως παντοίως ἀντιλαμβάνεσθαι. ἐμοὶ μὲν
 οὕτως καὶ Χαρικλεία ταύτη· Κνήμωνι δὲ ² τίς
 ποτε ἢ γνώμη, καὶ εἴτε συναλιπεύειν ἡμῖν καὶ χα-
 ρίζεσθαι ἔτοιμος, εἴτε ἄλλη πῆ διέγνωκεν, αὐτὸς
 ἀν λέγοι παρών. βουλόμενος δὲ ὁ Κνήμων πρὸς
 ταῦτα ἀποκρίνεσθαι, καὶ μέλλων τι ἤδη καὶ φθέγγ-
 γεσθαι, ἔλυξέ τε αἰφνίδιον, καὶ ἀθρόον αὐτῷ δά-
 κρυον θερμὸν προχυθὲν ἐπεστόμιζε τὴν γλῶτταν,
 ἕως, ὃψέ ποτε τὸ πνεῦμα συλλεξάμενος καὶ ἐπι-
 στενάξας, ³ ὦ πάσης, ἔφη, τροπῆς ἀνάμεστον
 καὶ ἀσταθμητότατον τύχης ἀνθρωπίνης κίνημα,
 ὅσπιν παλῖρροίαν κακῶν, ἐπί τε ἄλλων δὲ πολλῶν
 πολλάκις, καὶ κατ' ἐμοῦ πεφιλοτίμησαι· ⁴ γένους
 με καὶ οἰκίας πατρῴας ἐστέρησας· πατρίδος τε καὶ
⁵ πόλεως τῶν φιλτάτων ἐξείωσας· Αἰγυπτία με
 γῆ (πολλὰ τὰ μεταξὺ σιωπῶντα) προσώκειλας·
 ληστῆς βουκόλοις παρέδωκας· μικρὰν τινα χρηστὴν 275
 ἐλπίδα ὑπέφηνας, ἀνδρῶν συντυχίαν, δυστυχῶν μὲν
 καὶ τούτων, πλὴν ἄλλ' Ἑλλήνων, πρυτανεύσασα,
 μεθ' ὧν τὸ λειψόμενον τοῦ χρόνου βιώσεσθαι

¹ Κ οἰκίας ² τί ποτε. ³ ὦ πάσης. ⁴ γένους μὲν καὶ.
⁵ πόλεως τῆς τῶν.

ἡλωίζον· καὶ ταύτην, ὡς ἔοικεν, ὑποτέμνη τὴν
 παραμυθίαν. ποῦ γὰρ ¹ τράπωμαι; τί δέ με καὶ
 χρὴ πράττειν; καταλείπω Χαρίκλειαν, οὕτω
 Θεαγένην ἀνευρηκυῖαν; ἀλλὰ δεινὸν, ὦ γῆ, καὶ
 ἀθέμιτον· ἀλλ' ἐπέσθαι με χρὴ καὶ συναναζητεῖν;
 εἰ μὲν ἐπὶ προδήλω τῇ εὐρέσει, καλὸν τὸ μοχθεῖν
 ἐπ' ἐλπίδι τοῦ κατορθώσειν· εἰ δὲ ἄδηλον τὸ μέλ-
 λον καὶ πλέον τὸ δυσχερὲς, ² ἄδηλον δὲ ποῦ ποτε
 καὶ στήσεται μοι τὰ τῆς ἄλης, τί οὐχὶ συγγνώμην
 παρ' ὑμῶν τὲ καὶ θεῶν φιλίων αἰτήσας, νῦν γοῦν
 ποτὲ τῆς ἐπὶ τὴν πατρίδα καὶ τὸ γένος ἐπανόδου
 μνησθήσομαι; καιροῦ καὶ ταῦτα εἰς καλὸν ἐκ τοῦ
 θεῶν, ὡς ἔοικε, ³ παραπεπλωκότος, καὶ τουτουῖ
 Ναυσικλέους, ὡς ἔφη, εἰς Ἑλληνας ἀφήσειν μέλ-
 λοντος, μὴ δὴ μοί τι καὶ τοῦ πατρὸς ἐν τούτῳ
 παθόντος, ἔρημος εἰς τὸ παντελὲς διαδόχου, καὶ
 ἀκλιρος ὁ οἶκος ἀπολειφθεῖν. καὶ γὰρ καὶ εἰ πένε-
 276 σθαι μέλλοιμι, σώζεσθαι γοῦν τι λείψανον δι'
 ἐμοῦ τῷ γένει καλὸν καὶ αὐταρκες. ἀλλ', ὦ Χαρί-
 κλεια (σοὶ γὰρ προηγουμένως ἀπολογουῖμαι, καὶ
 270 συγγνώμην αἰτῶ, καὶ δέομαι, δός), ἄχρι μὲν τῶν
 βουκόλων ἔφομαι, μικρὸν ἐπιμεῖναι Ναυσικλέα,
 καὶν σφόδρα ἐπέειγται, παρακαλέσας, εἴ πως σε
 Θεαγένει ⁴ παρὼν ἐγχειρίσας, χρηστὸς μὲν παρα-

¹ K. τράπωμαι. ² ἄδηλον καὶ ποῦ ποτε στήσεται μοι τὰ τῆς ἄλης. τί δὲ οὐχί. ³ παρεμπροστωκότος. ⁴ παρόντι.

καταθήκης φύλαξ ἀποδειχθείην, ἐπὶ χρισταῖς δὲ
καὶ αὐτὸς ταῖς μελλούσαις ἐλπίσι μετὰ ἀγαθοῦ
τοῦ συνειδότες χωριζοίμην· εἰ δὲ ἀποτύχοιμεν, ὃ
μὴ γένοιτο, καὶ οὕτω συγγνωστός, ὅτι γε δὴ μόνην
σε οὐδὲ τότε καταλιπὼν, ἀλλ' ἀγαθόν σοι φύ-
λακα καὶ πατέρα Καλάσιριν τουτοῖν παρακαλασθή-
σας. ἡ δὲ Χαρίκλεια, τὸν τε Κνήμωνα ἐκ πολλῶν
ἤδη συμβάλλουσα τοῦ Ναυσικλέους ἐπὶ τὸ θυγά-
τριον ἐποποιημένον (ὄξυς γὰρ ὁ ἐρῶν φεράσαι τὸν
ὑπὸ τῶν ἴσων παθῶν κεκρατημένον), καὶ τὸν Ναυ-
σικλέα πρὸς τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντων συνεῖσα,
ὡς ² ἀσμένῳ γένοιτο ἂν τὸ κῆδος, καὶ πάλαι τοῦτο
πραγματεύεται, καὶ τὸν Κνήμωνα ἐμπορεύεται
ποικίλως ἐφελκόμενος, καὶ ἅμα οὐδὲ εὐπρεπῆ λοι-
πὸν τῆς ὁδοῦ κοινωνόν, οὐδὲ ἀνύποπτον ἠγούμενη 277
τὸν Κνήμωνα, Ὡς δὴ σοι φίλον, ἔφη, τῆς μὲν ἐπὶ
τοῖς προῦπηργμένοις παρὰ σοῦ χριστοῖς εἰς ἡμᾶς
χάριτος κεχρεωστημένης καὶ ὁμολογουμένης, ἐπὶ
δὲ τοῖς λειπομένοις, οὐ πάντως ἐποούσης ἀνάγκης
τὰ ἡμέτερα ἐκφροντίζειν, οὐδὲ ἀλλοτρίαις τύχαις
καὶ ἄκοντα συναποκινδυνεύειν. ἀλλὰ σὺ μὲν Ἀθήνας
τάς σάς, καὶ γένος καὶ οἶκον τὸν σὸν κομίσαιο,
Ναυσικλέα τουτοῖν, καὶ τὴν δι' αὐτοῦ παραπε-
σοῦσαν, ὡς φῆς, πρόφασιν ³ μηδαμῶς παρωσάμενος·
ἐγὼ δὲ καὶ Καλάσιρις πρὸς τὰ συμπίπτοντα

¹ κ. ἀπό. ² ἀσμένως. ³ οὐδαμῶς.

μαχεσόμεθα, ἕως ἂν τὸ τέλος τῆς πλάνης εὐρω-
μεν, εἰ καὶ ἀνθρώπων μηδεὶς συνεράτωιτο, θεοὺς
συνεμπόρους ἔχειν καταπιστεύοντες.

ἦ. Ὑπολαβὼν δὲ πρὸς ταῦτα ὁ Ναυσικλῆς,
Χαρικλεία μὲν, ἔφη, κατ' εὐχὰς ἀποβαίη, καὶ θεοὶ
συνέμποροι κατὰ τὴν αὐτῆς αἵτησιν γίγνοιτο, καὶ
τοὺς οἰκείους κομίζοιτο, οὕτως οὔσα γενναία μὲν
τὸ λῆμα, συνετὴ δὲ τὸ φρόνημα. σὺ δὲ, ὦ Κνήμων,
μήτε, εἰ Θίσβην οὐκ ἄγεις εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀσχαλ-
λε, καὶ ταῦτα ἔχων ὑπόδικον ἐμὲ τουτονὶ τῆς κατ'
278 ἐκείνην ἀρπαγῆς, καὶ τῆς ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ὑπεξαγω-
γῆς (ὁ γὰρ ἔμπορος ὁ Ναυκρατίτης, ὁ Θίσβης
ἐραστής, οὗτος ἐγώ), μήτε πενίαν ὀδύρου, πτω-
χεύσειν ἔτι προσδοκήσας. εἰ γὰρ σοὶ φίλον, ὡς καὶ
ἐμοῖ, φανείη, χρημάτων τε εὐπορήσεις συχνῶν, οἶκον
τε ἀπολήψῃ καὶ πατρίδα τὴν σὴν, ἐμοῦ κατάγον-
τος γῆμαί τε βουλομένῳ, θυγατέρα ταυτηνὶ τὴν
ἐμὴν ἀρμόζω Ναυσικλείαν, προῖκα ἐπιδιδούς αὐ-
τὸς μὲν πλείστην ὄσσην, τὴν παρὰ σοῦ δὲ πάλιν εἰ-
ληφέναι κρίνων, ἐξ οὗ γένος καὶ οἶκον καὶ ἔθνος τὸ
σὸν ἐγνώρισα. πρὸς ταῦτα οὐδὲ πρὸς βραχὺ¹ δια-
μελλήσας ὁ Κνήμων, ἀλλ', ἅ πάλαι δι' εὐχῆς
τε καὶ ἐπιθυμίας ἔχων οὐκ ἠλπιζε, ταῦτα ὑπὲρ
εὐχὴν καὶ ἀπροσδόκητα λαμβάνων, Ἀπάντα, ἔφη,

¹ κ. Διαμελλήσας ὁ Κνήμων, ἀλλὰ πάλαι δι' εὐχῆς τε καὶ
ἐπιθυμίας ἔχων ἅ οὐκ ἠλπιζε.

δέδεγμαι, ἃ καταγγέλλεις, ἄσμενος. καὶ ἄμα τὴν δεξιὰν προτείνα τι τὸ θυγάτριον ὃ Ναυσικλῆς ἐνεχείριζε καὶ κατηγγύα καὶ τὸν ὑμέναιον ἀδεσθαι πρὸς τῶν οἰκείων ἐγκελευσάμενος, χορείας ἐν πρώτοις ἐξῆρχεν, εἰς αὐτοσχέδιον γάμον τὸ παρὸν συμπόσιον ἀναδείξας. οἱ μὲν δὲ ἄλλοι πρὸς χοροῖς ἦσαν, καὶ τὸν ὑμέναιον ἀπρόσκλητον ἐπὶ τοῖς θαλάμοις ἐκώμαζον, καὶ γαμήλιος παννυχὶς τὴν οἰκίαν κατέλαμπεν. ἡ Χαρίκλεια δὲ, χωρισθεῖσα μόνη τῶν 279 ἄλλων, ἐπὶ τὸ σῦνηθες ἔρχεται δωμάτιον καὶ τὰς θύρας εἰς τὸ ἀσφαλὲς ἐπικλεισαμένη, πρὸς οὐδενός τε ὀχλεῖσθαι ¹ καταπιστεύουσα, βάκχιόν τι οἰσθηθεῖσα, τὰς τε κόμας ἀφειδῶς λύεται, καὶ θοιμάτιον περιῤῥήξαμένη, Φέρε, ἔφη, καὶ ἡμεῖς δαίμωνι τῷ εἰληχότι χορεύσωμεν κατὰ τὸν ἐκείνου τρόπον ἄσωμεν αὐτῷ θρήνους, καὶ γόους ὑπορχησώμεθα. ζόφος δὲ ἐπιηχέιτω, καὶ νύξ ἀλαμπῆς ἠγείσθω τῶν δρωμένων, τοῦδε τοῦ λύχνου τῆ γῆ προσαραχθέντος. οἷας γὰρ δὴ καὶ ἐφ' ἡμῖν τὰς πασιάδας ἐπῆξαστο; οἷον τὸν θαλάμον ἀνέδειξε; μόνην μὲν ἔχει με καὶ ² ἀνύμφευτον, τοῦ δὲ μέχρις ὀνόματος νυμφίου Θεαγένους, οἷμοι, χηρεύει Κνήμων γαμεῖ, Θεαγένης δὲ ἀλιτεύει, καὶ ταῦτα αἰχμάλωτος,

¹ κ. παραπιστεύουσα. ² ἀνύμφευτον δαίμων ὁ εἰληχός με τοῦ δὲ μέχρις ὀνόματος νυμφίου, οἷμοι, χορεύει κνήμων, γαμεῖ.

ἢ τάχα καὶ δέσμιος. καὶ ταῦτα ἂν εἴη τὰ εὐτυχέ-
 στερα· σώζοιτο μόνον. Ναυσίκλεια νυμφεύεται,
 καμοῦ διέζευκται, ἢ μέχρι τῆς παρελθούσης ὁμό-
 κοιτος· Χαρίκλεια δὲ καὶ μόνη, καὶ ἔρημος. καὶ οὐ
 τῶν ἐπ' ἐκείνοις ἡμῖν μέμψις, ὧς τύχη καὶ δαίμο-
 280 νες, ἀλλὰ καὶ πράττειεν κατὰ γνώμην· τῶν δὲ
 κατ' ἡμᾶς, ὅτι μηδὲ τούτοις ἡμῖν ἐξ ἴσου κέχρησθε.
 οὕτω τὸ δρᾶμα τὸ περὶ ἡμᾶς εἰς ἀπειρον ἐμμηκύνει-
 τε, καὶ πᾶσαν λοιπὸν σκηνὴν ὑπερφθέγγεται. ἀλ-
 λά τί ταῦτα ἀσπίθω; τελείσθω καὶ τὰ
 ἐξῆς ¹ ὅπως τοῖς θεοῖς φίλον. ἀλλ', ὧς Θεάγετες,
 ὧς μόνη μοι γλυκεῖα φροντίς· εἰ μὲν τέθνηκας, καὶ
 τοῦτο πεισθεῖν (ὃ μὴ ποτε γνῶιν), τότε μὲν σοι
 συνεῖναι οὐχ ὑπερθήσομαι τὸ παρὸν δέ σοι τάσδε
 ἐπιφέρω χόας· καὶ ἅμα ἔτιλλε τὰς τρίχας, ² καὶ
 τῇ κλίνῃ ἐπέβαλλε· καὶ τάσδε ἐπιχέω τὰς σπον-
 δὰς ἐκ τῶν σοι φίλων ὀφθαλμῶν· καὶ αὐτίκα διά-
 βροχος ἦν ἢ σίρωμνὴ τοῖς δάκρυσιν. εἰ δέ μοι περι-
 σώξῃ, καλῶς γε ποιῶν, δεῦρο καὶ συνανάπαυσαι,
 φίλος, ὄναρ γοῦν ὀφθαλμοῦ. φείδου δὲ καὶ τότε, ὧς
 γὰρ, καὶ φύλαττε νομίμῳ γάμῳ τὴν σὴν ³ παρ-
 θένον. ἰδού σε καὶ περιπτύσσομαι, παρέιναι καὶ
 ὄραν ὑποτιθεμένη.

θ'. Καὶ ἅμα λέγουσα, ῥίπτει κατὰ τῆς κλίνης

¹ κ. ὅσοι. ² καὶ ἐπὶ κλίνῃ. ³ παρθένον. μηδὲ κατ'
 ὑπνοῦς συγγένῃ. ἰδού.

ἔπ' ἐπὶ πρόσωπον ἑαυτὴν ἀθρόον, καὶ περιχυθεῖσα
 περιέβαλλε, λύζουσά τε καὶ βρύχιον ἀναστένουσα,
¹ ἕως αὐτὴν, ὑπὸ τῆς ἀγαν λύπης, ἀχλὺς τε καὶ
 ἴλιγγος ὑποδραμῶν, καὶ τὸ νοερὸν τῆς ψυχῆς ζοφώ- 281
 σας πρὸς ὕπνον ἔλαθεν ὑποφέρων, καὶ εἰς ἡμέραν
 ἤδη λαμπρὰν κατέχων. ὥστε καὶ ὁ Καλάσιρις θου-
 μάζων, καὶ παρά γε τὸ εἰωθὸς οὐχ ὄρωμένην ἐπι-
 ζητῶν, ἔπ' ἐπὶ τὸν θάλαμον ἀφικόμενος, ἔπαιέ τε
 σφοδρότερον τὰς θύρας, καὶ ὄνομαστὶ συνεχῶς
 Χαρίκλειαν ἀνακαλῶν, ἀφύπνιζεν. ἡ δὲ πρὸς τὸ
 αἰφνίδιον τῆς κλήσεως διαταράχθη τε, καὶ, ὡς
 κατελήφθη σχήματος, ἔπ' ἐπὶ τὰς θύρας ὀρμήσασα,
 τὸν τε μοχλὸν παρήνευγε, καὶ πρὸς εἴσοδον τῶ
 πρεσβύτῃ διέσπελλεν. ὁ δὲ, ὡς εἶδε τῆς τε κόμης
 τὸ ἀτακτον, καὶ τὸν χιτῶνα κατεῤῥωγότα περὶ
 τοῖς στήθεσι, καὶ ὄμμα ἔτι κυμαῖνον, καὶ τὸ πρὸ
 τῶν ὕπνων ἐμμανὲς ἐπισημαῖνον, συνίησι μὲν τὴν
 αἰτίαν ἀγαγὼν δὲ αὐθις ἔπ' ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ καθί-
 σασ, ἐφ' ἐστρίδα τε ἐπέβαλε, καὶ πρὸς τὸ εὐσχι-
 μον περιστείλας, Τί ταῦτα, ἔφη, Χαρίκλεια; τί
 λίαν οὕτω καὶ ἄμετρα δυσφορεῖς; τί δὲ οὕτως
 ἐκφρόνως ἤπτων γίγνη τῶν προσπιπτόντων; οὐδέ
 σε γνωρίζω τὸ παρὸν, αἰεὶ γενναίαν καὶ σώφρονα
 τύχας ἐνεγκεῖν τὸ πρόσθεν ἐγνωκώς. οὐ παύσῃ
 τῆς ἀγαν ταύτης ἀνοίας; οὐκ ἐννοήσεις, ἄνθρωπος 282

¹ κ. ἕως ἂν αὐτήν.

οὔσα, πρᾶγμα ἀστάθμητον, καὶ ὀξείας ῥοπᾶς ἐφ' ἐκάτερα λαμβάνον; τί σαυτὴν προαναιρεῖς βελτιόνων ἴσως ἐλπίδων; φεῖσαι καὶ ἡμῶν, ὧ τέκνον· φεῖσαι, εἰ μὴ γε σαυτῆς, ἀλλὰ γοῦν Θεαγένους, ὧ βίος ὁ σὺν σοὶ μόνος αἰρετός, καὶ ἐπὶ σοὶ σωζομένη τὸ εἶναι κέρδος. ἠρυθρία τούτων ἀκούσασα ἡ Χαρίκλεια, καὶ πλεόν ἐν οἷοις καλείληπτο ἐννοοῦσα· σιωπήσασά τε ἐπὶ πλεῖστον, ὡς ἐνέκειτο πρὸς τὴν ἀπόκρισιν ὁ Καλάσιρις, Ἀληθῆ μὲν, ἔφη, ἐπιτιμᾶς, ἀλλ' ἴσως ἐμοὶ συγγνωστὰ, ὧ πάτερ. οὐ γάρ με δημώδης, οὐδὲ νεωτερίζουσά τις ἐπιθυμία πρὸς ταῦτα ¹ ἐξάγει τὴν ἀθλίαν, ἀλλὰ καθαρὸς τε καὶ σωφρονῶν, ἀπειράτου μὲν, ἀλλ' ἐμοί γε ἀνδρὸς, πόθος, καὶ τοῦτο Θεαγένους, λυποῦντος μὲν καὶ ὅτι μὴ σύνεστι, πλεόν δὲ, εἰ περίεστιν ἢ μὴ, φοβοῦντος. Ἀλλὰ τούτου γε ἕνεκα θάρσει, ἔλεγεν ὁ Καλάσιρις, ὡς ὄντος ἐκείνου, καὶ σοὶ συνεσομένου, θεῶν νεούντων, εἴπερ τι χρὴ ² τοῖς τε προθεσπισθεῖσι περὶ ὑμῶν (χρὴ δὲ) πιστεύειν, καὶ τῷ διαγγείλαντι χθιζόν, ὡς εἴληπται ὑπὸ Θυάμιδος, εἰς τὴν Μέμ-

283 φιν ἀναπεμπόμενος. εἰ δὲ εἴληπται, δῆλον ὡς καὶ σώζεται, φιλίας αὐτῷ πρὸς τὸν Θύαμιν καὶ γνώσεως προὔπαρχούσης. καιρὸς δὴ, μὴ μέλλειν, ἀλλὰ σπευστέον, ὡς ἐνεσθιν ἡμῖν τάχους, ἐπὶ Βῆσσαν τὴν

¹ Κ. διεξάγει. ² τοῖς προθεσπισθεῖσι περὶ ὑμῶν· χρὴ δὲ πιστεύειν καὶ τῷ.

κώμην, καὶ ἀναζητιτέον, σοὶ μὲν τὸν Θεαγένην, ἔμοι δὲ πρὸς τούτῳ καὶ τὸν υἱόν. οἶσθά που πάντως προακηκουῖα, παῖδα ἔμὸν εἶναι τὸν Θύαμιν, καὶ ἡ Χαρίκλεια γενομένη σύννοος, Εἰ μὲν δὴ, ἔφη, παῖς ἔσσι σοι Θύαμις, καὶ ἔστιν ὁ σὸς, ἀλλὰ μὴ ἑτέρου καὶ ἄλλος, νῦν μὲν δὴ τὰ ἡμέτερα πρὸς κίνδυνον ἐλαύνει τὸν μέγιστον. θαυμάσαντος δὲ, καὶ τὴν αἰτίαν ἐρομένου τοῦ Καλασίριδος, Οἶσθα, εἶπεν, ὡς αἰχμάλωτος ἐλήφθην ὑπὸ τῶν βουκόλων. ἐκεῖ τοίνυν καὶ τὸν Θύαμιν ὑψηγάγετο πρὸς τὸν κατ' ἔμοῦ πόθον ἢ δυστυχῶς μοι προσεῖναι δοκοῦσα τῶν ὄψεων ἄρα καὶ δέος, εἰ ἀναζητοῦντες ¹ ἐντυχοίμεν, μὴ ὀφθεῖσαν, ἐκείνην εἶναι με ταύτην ὑπομησοθεῖς, τὸν γάμον, ὃν τότε μοι προλεινόμενον παρ' αὐτοῦ διεκρουσάμην ἐπινοίαις, εἰς ἔργον ἄγειν βιάσσηται. καὶ ὁ Καλάσιρις, Μὴ οὕτω μὲν ποτε, φησὶν, ἐπιθυμία κρατήσσειεν, ὡς καὶ τὴν πατρώαν ὄψιν ὀρωμένην ὑπεροφθῆναι, καὶ ² ὄμμα τοῦ φύλλος μὴ καταιδέσαι τὸν ³ παῖδα, καὶ κολάσαι τὴν, εἰ-²⁸⁴περ καὶ ἔστιν, οὐκ ἔννομον ὄρεξιν ὁμῶς δ' οὔν (κωλύει γὰρ οὐδέν), τί οὐχὶ καὶ μηχανὴν τινα πρὸς περιγραφὴν τῶν φοβούντων ἐπινοεῖς; δεινὴ δέ τις εἰοικας εἶναι σοφιστεῦσαι κατὰ τῶν ἐπιχειρούντων, διαδύσεις τε καὶ ὑπερθέσεις.

1. Ἀνείσθη πρὸς ταῦτα μικρὸν ἡ Χαρίκλεια,

¹ Κ. ἐκτύχοιμεν. ² ὄμματα. ³ παῖδα, κολάσαι.

καὶ, Εἰ μὲν ἀληθεύεις, εἶπεν, ἢ παιδίαν με πε-
 ποίησαι, παρέϊσθω τὸ παρόν· ἐγὼ δὲ τέχνην, ἅμα
 τῷ Θεαγένει μὲν καὶ πρότερον ἐπιχειρηθεῖσαν, ὑπὸ
 δὲ τῆς τότε τύχης διακοπεῖσαν, εἰσηγήσομαι καὶ
 νῦν ἐπ' ἀμείνοσι ταῖς τύχαις. τῆς γὰρ νήσου τῆς
 βουκολικῆς ἀποδράναι διανοηθεῖσιν, ἐδόκει τὴν
 ἐσθῆτα μεταμφιασαμένους εἰς τὸ λυπρότατον, καὶ
 πτωχοῖς ἑαυτοὺς ἀπεικάσαντας, οὕτως ἐπιμίγνυ-
 σθαι κώμαις τε καὶ πόλεσιν. εἰ δὴ συναρέσκει,
 πλατῶμεθα τὸ σχῆμα καὶ πτωχεύωμεν. οὕτω γὰρ
 ἥττόν τε ἐπιβουλευσόμεθα πρὸς τῶν ¹ ἐντυγχα-
 νόγων (ἀσφάλεια γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις ἢ εὐτέλεια,
 οἴκτου τε μᾶλλον ἢ φθόγου πέλας ἢ πενία), τῆς
 τε καὶ ἡμέραν ἀναγκαίου ῥᾶον εὐπορήσομεν·
 ξένη γὰρ ἐν γῆ, τὸ μὲν ὄνιον, σπάνιον τοῖς ἀγνοοῦ-
 285 σι τὸ δὲ αἰτούμενον, εὐμετάδοτον τοῖς ἐλεοῦσιν.

ιά. Ἐπῆναι ταῦτα ὁ Καλάσιρις, καὶ ἔχεσθαι
 τῆς ὁδοιπορίας ἐπέσπευδε τοῖς τε περὶ τὸν Ναυ-
 σικλέα καὶ Κνήμωνα ² ἐντυγχόντες, τὴν τε ἐξοδὸν
 κοινωσάμενοι, εἰς τρίτην ἐξώρμησαν, οὔτε ὑποζύ-
 γιον, καίτοι διδόμενον, οὔτε ἀνθρώπων οὐδένα
 συνέμπορον ἀνασχόμενοι, τοῦ τε Ναυσικλέους καὶ
 Κνήμωνος προπεμφόντων, καὶ ἄλλου τῆς οἰκίας
 πλήθους. προέπεμπε δὲ καὶ ἡ Ναυσικλεία, πολλὰ
 τὸν πατέρα ἐπιτρέψαι καθικετεύσασα, τῆς νυμ-

¹ Κ. τυγχανόντων. ² ἐντυγχάνοντες.

Φικῆς αἰδοῦς ὑπὸ φίλῳρου τοῦ περὶ τὴν Χαρίκλειαν ἐκνικηθεῖσα. καὶ ὅσον πέντε σταδίους προελθόντες, ἠσπάζοντό τε ἀλλήλους τὰ τελευταῖα κατὰ γένος, καὶ τὰς δεξιὰς ἐπέβαλλον. ἐπιδακρύσαντες δὲ ὅσον πλεῖστον, καὶ ἐπὶ βελίῳσι χωρισθῆναι ταῖς τύχαις ἐπευξάμενοι, τοῦ Κνήμωνος δὲ καὶ συγγνώμην αἰτοῦντος, εἰ μὴ συμπορεύοιτο, νεοσηκτους ἔτι τοὺς θαλάμους ἔχων, ἐπικαταλήψεσθαί τε, εἰ καιρὸς γένοιτο, πλαττομένου, διεχωρίσθησαν, οἱ μὲν, ἐπὶ Χέμμιν ἢ Χαρίκλεια δὲ καὶ ὁ Καλάσιρις, πρῶτα μὲν εἰς πλωχικὸν πλάσμα μετημφιέννυτο, ῥάκεσιν ἑαυτοὺς προπαρεσκευασμένοις ἐξευτελί-²⁸⁶σαντες· ἔπειτα δὲ ἡ Χαρίκλεια τό τε πρόσωπον ἐνύβριζεν, ἀσβόλου τε ἐντρίφει καὶ πιλοῦ καταχρίσει μολύνασα, καὶ κριδέμνου ῥυπῶντος τὸ κράσπεδον ἀπὸ μετώπου κατὰ θατέρου τοῖν ὀφθαλμοῖν, εἰς ἀτακτὸν προκάλυμμα ἐπισοβοῦσα.¹ Πήραν τε ὑπὸ μάλης, οὕτως μὲν ἰδεῖν ψωμῶν τινῶν καὶ ἀκόλων δῆθεν ταμιεῖον, χρειωδέστερον δὲ τῆς ἱερᾶς ἐκ Δελφῶν ἐσθῆτος καὶ τῶν στεμμάτων, τῶν τε συνεκλεθέντων μιτρώων κειμηλίων καὶ γνωρισμάτων εἰς ὑποδοχὴν, ἐξῆπτο. ὁ δὲ Καλάσιρις τὴν μὲν φαρέτραν τῆς Χαρικλείας τετραχωμένοις κωδίοις ἐνειλήσας, ὡς δὴ τι φορτίον ἕτερον, ἐπὶ τῶν ὤμων ἐγκάρσιον ἔφερε· τὸ δὲ τόξον τῆς νευρᾶς

¹ K. πήραν γε.

παραλύσας, ἐπειδὴ τάχιστα πρὸς τὸ εὐθύτερον ἀνεκάμφθη, βακτηρίαν ταῖν χεροῖν ἐποίηίτο· πολὺς τε αὐτῇ καὶ βαρὺς ἐμπίπτων, καὶ ¹ εἴ πη τισὶν ἐντευξόμενος προΐδοι, κυφότητά τε πλέον ἐπειθήδευεν, ἢ τὸ γῆρας ἐπιανάγκασε, καὶ τοῖν σκελοῖν θάτερον παρεσύρετο, πρὸς τῆς Χαρικλείας ἔσθ' ὅτε χειραγωγούμενος.

287 β'. Καὶ ἐπειδὴ τὰ τῆς ὑποκρίσεως αὐτοῖς διηκρίβωτο, μικρὰ καὶ ἐπισκώφαντες εἰς ἀλλήλους, καὶ ὡς πρέπει τὸ σχῆμα ² ἄτερος θατέρῳ ἐπιχλευάσας, τὸν τε εἰληχότα δαίμονα στήσαι τὰ δεινὰ μέχρι γούν τούτων, καὶ ἀρκεσθῆναι, παρακαλέσαντες, ἔσπευδον ἐπὶ Βῆσαν τὴν κώμην, οὐ τὸν Θεαγένην καὶ τὸν Θύαμιν ἐλπίσαντες εὐρήσειν, ἀπελύγχανον. ἄρτι γὰρ τῇ Βήσση περὶ δύσιν ἡλίου πλησιάζοντες, πλῆθος τι κειμένων νεκρῶν ὁρῶσι νεοσφαγῶν, τῶν μὲν πλειόνων Περσῶν εἶναι τῇ σπολῇ τε καὶ καθοπλίσει γνωριζομένων, ὀλίγων δέ τινων ἐγχωρίων. καὶ πολέμου μὲν εἶναι τὸ δρᾶμα εἴκαζον, τίνων δέ, καὶ πρὸς τίνας, ἠπόρουν ἕως, ἐπιπαριόντες τοὺς νεκροὺς, καὶ ἅμα περισκοποῦντες μή που τις κεῖται καὶ τῶν οἰκείων (³ δειναὶ γὰρ αἱ ψυχαὶ περὶ τοῖς φιλλάτοις τὰ δεινότερα μαντεύεσθαι), γυναίῳ προστυγχάνουσι πρεσβυτικῶ, σώματι τῶν ἐγχωρίων προσπεφυκότη, καὶ παντοίους ἐγείροντι θρήνους.

¹ Κ. εἴ ποι. ² θάτερος. ³ δειλαί.

ἔγνωσαν οὖν ἐπιχειρεῖν τι παρὰ τῆς πρεσβύτιδος, εἰ οἶόν τε, ἐκμανθάνειν. καὶ παρακαθιστάμενοι, 288 πρῶτα μὲν παραμυθεῖσθαι τε καὶ καταστέλλειν τῶν ἀγαν θρήνων ἐπειρῶντο. ἔπειτα, προσιεμένης, ὃν τινα πενθοίη, καὶ τίς ὁ πόλεμος ἠρώτων, τοῦ Καλασίριδος πρὸς τὸ γύναιον αἰγυπλιάζοντος. ἡ δὲ ἔλεγεν ἅπαντα ἐπιτέμνουσα, ἐφ' οὗ μὲν εἶναι κειμένῳ τὸ πένθος, καὶ ἐπιτετηδευκέναι τὴν εἰς τοὺς νεκροὺς ἀφίξιν, εἴ πη τις διελάσας τοῦ ζῆν ἀπαλλάξειε· τέως μέντοι τὰ νομιζόμενα τῶν παίδῶν ἐκ τῶν ἐνότων, δακρῦουσάν τε καὶ θρηνοῦσαν, ἐπιφέρειν.

ιγ'. Τὸν δὲ πόλεμον ἔλεγεν ᾧδε. Ἦγετο ξένος νεανίας τις, κάλλει τε καὶ μεγέθει διαφέρων, ὡς Ὀροονδάτην τὸν μεγάλου βασιλέως ὑπαρχον, εἰς τὴν Μέμφιν. ἀπέστειλλο δὲ, οἶμαι, παρὰ Μιτράνου τοῦ φρουράρχου λιφθεὶς αἰχμάλωτος, ὡς τῶν μεγίστων δώρων, ὡς φασι. τοῦτον οἱ τῆς κώμης τῆς ἡμετέρας ταυτησὶ (δείξασα τὴν ἐχομένην), ἱ ἐπελθόντες ἀφείλοντο, γνωρίζειν, εἴτ' οὖν ἀληθεύοντες, εἴτε καὶ πρόφασιν πλάσαντες. ὁ δὲ Μιτράνης ταῦτα πυθόμενος, καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς ἀγανακτίσας, ἐπιστρατεύει τῇ κώμῃ, δυσὶ ταύταις πρότερον ἡμέραις. καὶ (ἔστι γὰρ μαχιμώτατον ἢ 289

¹ Κ. ἐπελθόντες γνωρίζειν, εἴτ' οὖν ἀληθεύοντες, εἴτε καὶ πρόφασιν πλάσαντες, ἔλεγον. ὁ δὲ.

κώμη γένος, βίον αἰεὶ τὴν λησθείαν πεπονημένοι,
 288 καὶ θανάτου παντὸς ὑπερόψαι, καὶ πολλὰς δὴ
 διὰ τοῦτο πολλάκις ἄλλας τε, καὶ μὲν τὸ παρὸν,
 ἀνδρῶν τε καὶ παίδων χηρώσαντες), ἐπειδὴ τὴν
 ἔφοδον ἐσομένην ἐτεκμήραντο, προλοχίζουσί τε
 τινὰς ἐνέδρας, καὶ, δεξάμενοι τοὺς ἐναντίους, ἐπι-
 κρατέστεροι γίγνονται, οἱ μὲν κατὰ σλόμα καὶ ἐκ
 τοῦ εὐθέος μαχόμενοι, οἱ δὲ καλόπιν ἐκ τῶν λόχων
 ἀπροφυλάκτοις σὺν βοῇ τοῖς Πέρσαις ἐπελθόντες.
 καὶ πίπτει μὲν ὁ Μιτράνης ἐν πρώτοις μαχόμενος,
 πίπτουσι δὲ σὺν αὐτῷ σχεδὸν τι πάντες, οἷα δὴ
 κυκλωθέντες, καὶ οὐδὲ φυγῆς τόπον εὐμοιρήσαντες,
 πίπτουσι δὲ καὶ τῶν ἡμετέρων ὀλίγοι, καὶ γίνεσθαι
 τῶν ὀλίγων, βαρεῖα βουλήσει δαίμονος, καὶ ὁ παῖς
 ὁ ἐμὸς, βέλει Περσικῶ πρὸς τὰ στέρνα, ὡς ὁρᾶτε,
 βληθεῖς. καὶ νῦν ἡ ἀθλία, τὸν μὲν θρηνῶ κείμενον,
 τὸν δὲ ἔτι μοι μόνον παῖδα λειπόμενον, ἔοικα
 θρηνήσειν, ἐκστρατεύσαντος κάκκινου τῆ προτεραία
 μετὰ τῶν λοιπῶν ἐπὶ τὴν Μεμφιτῶν πόλιν. ἐπυ-
 290 θάνετο καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἐκστρατείας ὁ Καλά-
 σιρις· καὶ ἡ γραῦς, ἀκηκοέναι παρὰ τοῦ λειπομένου
 παιδὸς προσλιθεῖσα, ἔλεγε, διότι στρατιώτας βα-
 σιλείους καὶ φρούραρχον μεγάλου βασιλέως ἀνελόν-
 τες, ἐπὶ μὴ πεπραγμένοις καλῶς, εἶδον ἐκεῖνο
 καλῶς, μὴ εἰς μικρὸν αὐτοῖς, ἀλλ' εἰς τὸν περὶ
 τῶν ὅλων κίνδυνον τὸ πρᾶγμα τελευτήσειν, Ὅρρον-

δάτου τοῦ κατὰ τὴν Μέμφιν ὑπάρχου, πλείστη
 τε χειρὶ πεφραγμένου, καὶ αὐτίκα, εἰ πύθοιτο,
 κατὰ πρώτην ἔφοδον σαγηνεύσοντος τὴν κώμην,
 καὶ πανωλεθρία τῶν ¹ ἐνοικούντων, τὴν δίκην εἰ-
 σπράξοντος. οἷα δὲ οὖν τὸν περὶ τῶν ὄλων ἀναρρίπ-
 τοῦντες κίνδυνον, ἔγνωσαν μεγάλα τολμήματα,
 μείζουσι, ² εἰ δύναιτ', ἰάσασθαι, καὶ φθῆναι τὴν
 Ὀροσδάτου παρασκευὴν, ἀπροσδόκητοί τε ἐπεισ-
 πεσόνηες, ἢ προσανελεῖν κἀκεῖνον, εἰ κατὰ τὴν
 Μέμφιν ὄντα καταλάβοιεν, ἢ, εἴπερ ἐκδημῶν τυγ-
 χάνοι (πολέμου τινὸς αὐτὸν, ὡς φασιν, Αἰθιοπικοῦ
 τανῦν ἀπασχολοῦντος), ῥᾶόν τε τὴν πόλιν παρα-
 στήσασθαι, τῶν ὑπερμαχομένων ἔρημον, καὶ αὐτοί
 τε ἐκλὸς κινδύνου γενέσθαι τὸ παρὸν, καὶ προσκα-
 τορθώσειν τῷ Θυάμιδι, λησιάρχῳ τῶ σφῶν, ³ τὴν τῆς
 προφητείας καὶ ἱερωσύνης τιμὴν, οὐ κατὰ νόμον παρ'
 ἀδελφοῦ νεωτέρου κατεχομένην, ἀνακομίσασθαι ²⁹¹
 ἢ, εἴπερ καὶ ἀποτυγχάνειν συμβαίνοι, πολέμου
 γούν ἔργον μαχομένους γενέσθαι, μηδὲ ἄλλως
 ἀλῶναι, καὶ ταῖς Περσικαῖς αἰκίαις καὶ ὑβρεσιν ἐκ-
 κεῖσθαι. ἀλλ', ὧ ξένοι, ποῖ δὴ τὸ νῦν ἀφίξασθε;
 εἰς τὴν κώμην, ὁ Καλάσιρις εἶπεν. ἢ δὲ, Οὐκ
 ἀσφαλὲς ὑμῖν, ἔφη, τῆς τε ὥρας ἄωρ, καὶ οὐδὲ
 γνωριζομένοις, ἐπιμίξαι τοῖς ὑπολειπομένοις.

¹ κ. ἐνοικούντων δίκην. ² εἰ δυνατόν ὠνήσασθαι. ³ τὴν
 τῆς προφητείας ἱερωσύνην, καὶ οὐ κατὰ.

Ἄλλ', εἰ ξεναγοίης, ἔφη ὁ Καλάσιρις, οὐκ ἀπὸ ἐλπίδος ἡμῖν καὶ τὰ τῆς ἀσφαλείας. Οὐ μοι καιρὸς, ἀπεκρίνατο ἢ πρεσβύτις· νυκτερινούς γάρ τινας ἐναγισμοὺς ἐπιτελέσαι μοι πρόκειται· ἀλλ', εἰ δὴ φορητὸν ὑμῖν (ἐπάναγκες δὲ καὶ μὴ βουλομένοις), αὐτοῦ που, καὶ τῶν νεκρῶν ἐν καθαρῷ μικρὸν ἀναχωρήσαντες, τὴν μὲν νύκτα ἐγκαρτερήσατε· τὴν ἕω δὲ ὑμῖν πρόξενος ἐγὼ τῆς ἀδείας ξεναγοῦσα γενήσομαι.

ιδ'. Ταῦτα εἰπούσης, ὁ Καλάσιρις ἅπαντα πρὸς τὴν Χαρίκλειαν φράσας, καὶ παραλαβὼν, μεθύστατο. καὶ, μικρὸν ὅσον τοὺς κειμένους ὑπερβάντες, βουνοῦ τινη χαμαιζήλω προστυγχάνουσι. κἀνταῦθα ὁ μὲν κατέκλινεν ἑαυτὸν, τῇ κεφαλῇ τὴν
 292 φαρέτραν ὑποθέμενος· ἡ Χαρίκλεια δὲ καθῆστο, τὴν πῆραν εἰς καθέδραν ποιησαμένη. ἄρτι δὲ τῆς σελιναίας ἀνισχούσης, καὶ φωτὶ λαμπρῷ τὰ πάντα καταυγαζούσης (τρίτη γὰρ μετὰ πανσέλινον ἐτύγγανεν), ὁ μὲν Καλάσιρις, οἷα δὴ πρεσβυτικός τε ἄλλως, καὶ πρὸς τῆς ὁδοιπορίας κεκοπωμένος, ὑπὸν κατείχετο· ἡ Χαρίκλεια δὲ, ὑπὸ τῶν συνεχόντων φροντισμάτων διαγρυπνοῦσα, σκηνῆς τινος οὐκ εὐαγοῦς μὲν, ταῖς δὲ Αἰγυπτίαις ἐπιχωριαζούσης, θεωρὸς ἐγίγνετο. ἡ γὰρ πρεσβύτις ἀνενοχλήτου καὶ ἀκατόπτου σχολῆς ἐπειλήφθαι νομίσασα, πρῶτα μὲν βόθρον ἀρύξατο, ἔπειτα
 πυρκαϊάν

πυρκαϊάν ἐκ θατέρου μέρους ἐξῆψε. καὶ μέσον ἀμ-
 φοῖν τὸν νεκρὸν τοῦ παιδὸς προσημένη, κρατῆρά τε
 ὄστρακοῦν ἐκ τινος παρακειμένου τρίποδος ἀνελο-
 μένη, μέλιτος ἐπέχει τῷ βόθρῳ, καὶ, αὐτῆς ἐξ
 ἑτέρου, γάλακτος, καὶ ¹ οἴνου ἐκ τρίτου ἐπέσπεν-
 δεν. εἶτα πέμμα στεάτινον, εἰς ἀνδρὸς μίμημα
 πεπλασμένον, δάφνη καὶ μαράθρω καταστέψασα,
 εἰς τὸν βόθρον ἐνέβαλεν. ἐφ' ἅπασι δὲ ξίφος ἀν-
 ελομένη, καὶ πρὸς τὸ ἐνθουσιῶδες σοβηθεῖσα, καὶ ²⁹³
 πολλὰ πρὸς τὴν Σεληναίαν βαρβάροις τε καὶ ξενί-
 ζουσι τὴν ἀκοὴν ὀνόμασι κατευξαμένη, τὸν βρα-
 χίονα ἐντεμοῦσα, καὶ δάφνης ἀκρέμονι τοῦ αἵματος
 ἀποψήσασα, τὴν πυρκαϊάν ἐπεφέκαζεν. ἄλλα τε
 ἄττα τερατευσάμενη πρὸς τούτοις, ἐπὶ τὸν νεκρὸν
 τοῦ παιδὸς ² προσκύψασα, καὶ τινα πρὸς τὸ οὖς
 ἐπάδουσα, ἐξήγειρέ τε, καὶ ³ ὀρθὸν ἐσλάναι τῇ μαγ-
 γανείᾳ κατηνάγκαζεν. ἡ Χαρίκλεια δὲ οὖν, οὐδὲ
 τὰ πρῶτα ἀδεῶς κατοπτεύουσα, τότε δὴ καὶ ὑπ-
 ἐφριττε, καὶ πρὸς τῶν γιγνομένων αἰθῶν ἐκδειμα-
 τωθεῖσα, τὸν Καλάσιριν ⁴ ἀφύωνιζε τε, καὶ θα-
 τὴν γενέσθαι τῶν δρωμένων παρεσκεύαζεν. αὐτοὶ
 μὲν οὖν, ἅτε ἐν σκότῳ διάγοντες, οὐχ ἐωρῶντο.
 κατώπτευον δὲ τὰ ἐν τῷ φωτὶ καὶ πρὸς τῇ πυρ-
 καϊᾷ ῥᾶον, καὶ τῶν λεγομένων, οὐ πόρρωθεν ὄντες,
 ἐπικροῶντο, τῆς γραὸς ἤδη καὶ γεγωνότερον ἐκπυ-
 θανομένης παρὰ τοῦ νεκροῦ. καὶ ἦν ἡ πεῦσις, εἴπωρ

¹ κ. οἶνον. ² προκύψασα. ³ ἀθρόον. ⁴ ἀφύωνιζεται τε.

ὁ ἀδελφὸς μὲν ὁ ἐκείνου, παῖς δὲ αὐτῆς ὁ λειψό-
 μένος, ἐπανήξει περισωθείς. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο μὲν
 οὐδ' ἐν· ἐπινεύσας δὲ μόνον, καὶ τῇ μητρὶ τὰ κατὰ
 294 γνώμην ἐλπίζειν ἀμφιβόλως ἐνδούς, κατηνέχθη τε
 ἀθρόον, καὶ ἔκειτο ἐπὶ πρόσωπον. ἡ δὲ ἐπέστρεφέ
 τε τὸ σῶμα πρὸς τὸ ὕψτιον, καὶ οὐκ ¹ ἀνίει τὴν
 πεῦσιν, ἀλλὰ ² βιαιοτέrais, ὡς ἐῶκει, ³ ταῖς κατ-
 ἀνάγκαις πολλὰ τοῖς ὡσὶν αὐθις ἐπαύδουσα, καὶ
 μεταλλομένη ξιφῆρης, ἄρτι μὲν πρὸς τὴν πυρκαϊάν,
 ἄρτι δὲ ἐπὶ τὸν βόθρον, ἐξήγειρέ τε αὐθις, καὶ ὀρ-
 θωθέντος, περὶ τῶν αὐτῶν ἐξεπυθάνετο, μὴ νεύ-
 μασι μόνον, ἀλλὰ καὶ φωνῇ τὴν μαντείαν ἀριστήμως
 δηλοῦν ἐπαναγκάζουσα. καὶ τῆς πρεσβύτιδος ἐν
 τούτοις οὔσης, ἡ Χαρίκλεια πολλὰ τὸν Καλάσιριν
 καθικέτευε, τοῖς γιγνομένοις πλησιάσαντας, πυν-
 θάνεσθαι τι καὶ αὐτοὺς περὶ τοῦ Θεαγένους. ὁ δὲ
 παρητεῖτο, φάσκων καὶ τὴν θέαν οὐκ εὐαγῆ μὲν,
 κατ' ἀνάγκην δ' οὖν ὁμως γιγνομένην ἀνέχεσθαι·
 εἶναι γὰρ οὐ προφητικόν, οὔτε ⁴ ἐπιχειρεῖν, οὔτε
 παρεῖναι ταῖς τοιαῖσδε πράξεσιν. ἀλλὰ τὸ μαντι-
 κὸν τούτοις μὲν ἐκ θυσιῶν ἐννόμων καὶ εὐχῶν καθαρῶν
 παραγίγνεσθαι· τοῖς δὲ βεβήλοις, καὶ περὶ γῆν τῶ
 ὄντι καὶ ⁵ σῶματα νεκρῶν εἰλουμένοις, οὕτως, ὡς τὴν
 Αἰγυπτίαν ὄραν ἢ τοῦ καιροῦ περίπλωσις ἐνδέδωκε.

ιέ. Καὶ ἔτι λέγοντος, ὁ νεκρὸς, ὅσιν ἐκ μυχοῦ

¹ Κ. ἀνίει. ² βιαιοτέροις. ³ ταῖς κατανάγκης. ⁴ ἐπιχαίρειν.
⁵ σῶμα νεκρόν.

τινος, ἡ σπιλαίου φαραγγώδους, βαρὺ τι καὶ δυσ- 295
 πηχὲς ¹ ὑποτρίζων, Ἐγὼ μὲν, ἔφη, σοῦ τὰ πρῶ-
 τα ἐφειδόμην, ὧ μῆτερ, καὶ παρανομοῦσαν εἰς τὴν
 ἀνθρωπεΐαν φύσιν, καὶ τοὺς ἐκ μοιρῶν θεσμούς ἐκ-
 βιαζομένην, καὶ τὰ ἀκίνητα μαγχαναίαις κινουσαν,
 ἠνεχόμεν· σώζεται γὰρ ἡ περὶ τοὺς φύντας αἰδώς,
 ἐφ' ὅσον οἶόντε, καὶ ἐν τοῖς ἀποιοχομένοις· ἀλλ'
 ἐπειδὴ καὶ ταύτην ἀναιρεῖς τὸ κατὰ σαυτὴν, καὶ
 ἐλαύνεις, οὐκ ἀθεμίτοις μόνον τὴν ἀρχὴν ἐπιχειρή-
 σασα, ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς ἀπειρον τὸ ἀθέμιτον ἐπ-
 εξαγουσα, οὐκ ὀρθοῦσθαι μόνον καὶ νεύειν, ἀλλὰ
 καὶ φθέγγεσθαι σῶμα νεκρὸν ἐκβιαζομένη, κηδείας
 μὲν τῆς ἐμῆς ἀμελοῦσα, καὶ ταῖς λοιπαῖς ἐπιμί-
 γνυσθαι ψυχαῖς ἐμποδίζουσα, χρείας δὲ μόνης
² γενομένη τῆς σῆς, ἀκουε ταῦθ' ἀπάλαι σοι μη-
 νύειν ἐφυλαττόμην. οὔτε ὁ παῖς σοι περισωθεὶς ἐπαν-
 ἕξει, οὔτε αὐτὴ τὸν ἀπὸ ξίφους ἐκφεύξῃ θάνατον·
³ ἀλλ', αἰεὶ δὴ τὸν σαυτῆς βίον ἐν οὕτως ἀθέστοις
 πράξεσι καταναλώσασα, τὴν ἀποκεκληρωμένην πᾶ-
 σι τοῖς τοιοῦτοις βιαίαν οὐκ εἰς μακρὰν ὑποστήσῃ
 τελευτήν· ἦτις, πρὸς τοῖς ἄλλοις, οὐδὲ ἐπὶ σαυ-
 τῆς τὰ οὕτως ἀπόρρητα καὶ σιγῇ καὶ σκότῳ φυ- 295
 λαττόμενα μυστήρια δρᾶν ὑπέμεινας, ἀλλ' ἤδη
 καὶ ἐπὶ μάρτυσι τοιοῦτοις τὰς τῶν κειμένων ἐξορ-
 χῇ τύχας, ἐνὶ μὲν προφήτῃ· καὶ τοῦτο μὲν ἐλατ-

¹ Κ. ὑποτρίζων. ² γενομένης. ³ ἀλλ' ἤδη τόν.

τον (σοφὸς γὰρ τὰ τοιαῦτα σιγῇ πρὸς τὸ ἀνεκλά-
 λητον ἐπισφραγίσασθαι, καὶ ἄλλως θεοῖς φίλος·
 τοὺς γοῦν παῖδας εἰς τὸν δι' αἵματος ἀγῶνα ¹ ξιφί-
 ρεις καθισταμένους, καὶ μονομαχήσειν μέλλοντας,
 ἀποκωλύσει τε καὶ παύσει φανεῖς, εἴπερ ἐπισπεύ-
 σειεν). ἀλλ' ὃ δὴ βαρύτερον, ὅτι καὶ κόρη τις τῶν
 ἐπ' ἐμοὶ γίγνεται θεωρὸς, καὶ πάντων ἐπακροᾶται,
 γύναιον ὑπ' ἔρωτος σεσοβημένον, καὶ πᾶσαν, ὡς
 εἶπεῖν, ἐρωμένου τινὸς ἐπὶ γῆν ἔνεκεν ἀλώμενον·
 ᾧ μετὰ μυρίους μὲν μόχθους, μυρίους δὲ κινδύνους,
 γῆς ἐπ' ἐσχάτοις ὅροις, τύχη σὺν λαμπρᾷ καὶ βα-
 σιλικῇ συμβιώσει. τούτων εἰρημένων, ὁ μὲν ἐκεῖτο
 καταρῥαγείς· ἡ γραῦς δὲ, συνεῖσα τοὺς ξένους εἶναι
 τοὺς κατασκόπους, ὡς εἶχε σχήματος, ξιφίρης τε
 καὶ ἔμμανῆς ² ἐπ' αὐτοὺς ἔεται, καὶ κατὰ πᾶν μέρος
 τῶν κειμένων ἐφέρετο, τοῖς νεκροῖς ἐγκεκρύφθαι
 297 αὐτοὺς ὑποπτεύουσα· γνώμην δὲ ποιουμένη, δια-
 χρήσασθαι εἰ ἀνέυροι, ὡς ³ ἐπιβούλως τε καὶ πρὸς
 ἐναντίου τοῖς αὐτῆς μαγχανεύμασι κατασκόπους
 γεγεννημένους, ἕως, ἀπερίσκεπτον ὑπὸ θυμοῦ τὴν
 κατὰ τοὺς νεκροὺς ἔρευναν ποιουμένη, ἔλαθεν ὠρ-
 θωμένῳ κλάσματι δόρατος κατὰ τοῦ βουβῶνος
 περιπαρεῖσα. καὶ ἡ μὲν ἐκεῖτο, τὴν ἐκ τοῦ παιδὸς
 μαντείαν οὕτω παρὰ πόδας ἐν δίκῃ πληρώσασα.

¹ κ. καὶ ξιφίρεις. ² πρὸς αὐτοὺς. ³ ἐπιβούλους τε καὶ πρὸς ἐναντίους τοῖς.

ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ο ΔΕ Καλάσιρις καὶ ἡ Χαρίκλεια, παρὰ το-
σοῦτον ἐλθόντες κινδύνου, καὶ ἅμα μὲν τῶν παρόν-
των φόβων ἐκτὸς ἑαυτοὺς ποιούμενοι, ἅμα δὲ τῶν
μαντευθέντων ἕνεκεν ἐπισπεύδοντες, τῆς ἐπὶ τὴν
Μέμφιν ὁδοῦ ¹σπουδαιότερον εἶχοντο. καὶ δὴ καὶ ²⁹⁸
ἐπλησίαζον τῇ πόλει, τῶν ἐκ τῆς νεκυίας μεμαν-
τευμένων ἤδη κατ' αὐτὴν τελουμένων. ὡς γὰρ ὁ
Θύαμις τὸ ἀπὸ τῆς Βήσσης ληστρικὸν ἐπάγων
ἐφίστατο, οἱ μὲν κατὰ τὴν Μέμφιν ὀλίγον ὅσον
ἔφθησαν τὰς πύλας ἐπικλεισάμενοι, στρατιώτου
τινὸς τῶν ὑπὸ Μιτράνην διαδράντων τὴν κατὰ
τὴν Βήσσαν μάχην, προϊδόντος τε τὴν ἔφοδον, καὶ
τοῖς ἐν τῷ ἄσπλει προμηνύσαντος. ὁ δὲ Θύαμις, περὶ
τι μέρος τοῦ τείχους τὰ ὄπλα καταθέσθαι κελεύ-
σας, διανέπαυέ τε ἅμα ἐκ συντόνου τῆς ὁδοιπορίας
τὸν στρατὸν, καὶ ὡς πολιορκήσων δῆθεν ἐποιεῖτο
γνώμην. οἱ δὲ κατὰ τὴν πόλιν, πρότερον μὲν ὡς

¹ Κ. σπουδαιότερον.

πλήθος τὸ ἐπιὸν καταδείσαντες, ἀπὸ δὲ τῆς ἐπι-
 τῶν τειχῶν κατασκοπῆς ὀλίγους εἶναι τοὺς ἐπελ-
 θόντας καταγνόντες, ὥρμησαν μὲν καὶ αὐτίκα, τοὺς
 ἐγκαταλελειμμένους ὀλίγους εἰς φρουρὰν τῆς πόλεως
 τοξότας τε καὶ ἰππέας ἀναλαβόντες, καὶ τὸν ἀσι-
 κὸν δῆμον τοῖς προσλυχοῦσιν ἐξοπλίσαντες, ἐξελ-
 θεῖν τε καὶ συμπεσεῖν εἰς μάχην τοῖς ἐναντίοις
 πρεσβυτικοῦ δέ τινος καὶ τῶν ἐπὶ δόξης διακωλύ-
 σαντος, καὶ ἐκδιδάξαντος, διότι καὶ εἰ τὸν σα-
 299 τράπην Ὀροονδάτην ἀπεῖναι συμβαίνει, ταυῦν ἐπὶ
 τὸν Αἰθιοπικὸν ἐκστρατεύσαντα πόλεμον, ἀλλὰ
 Ἄρσάκη γοῦν τῇ ἐκείνου γαμετῇ δίκαιον πρότερον
 ἀνακοινοῦσθαι τὴν πρᾶξιν, ὡς ἂν μετὰ γνώμης
 τῆς ἐκείνης τὸ εὐρισκόμενον κατὰ τὴν πόλιν στρα-
 τιωτικὸν, ῥᾶόν τε συλλαμβάνοι καὶ ¹ προθυμότερον,
 ἐδόκει τε ταῦτα καλῶς εἰρῆσθαι, καὶ ἐπὶ τὰ βα-
 σίλεια πάντες ὥρμησαν, ταῦτα ἐχόντων εἰς κατοί-
 κησιν τῶν σατραπῶν, βασιλέως μὴ παρόντος.

β'. Ἡ δὲ Ἄρσάκη τὰ μὲν ἄλλα καλή τε ἦν καὶ
 μεγάλη, καὶ συνεῖναι δραστήριος, τό τε φρόνημα
 ἐξ εὐγενείας ὑπέρογκος, καὶ οἷον εἰκὸς τὴν ἀδελ-
 φὴν βασιλέως τοῦ μεγάλου γεγονουῖαν ἄλλως δὲ
 τὸν βίον ἐπιμίωμος, καὶ ἠδονῆς παρανόμου καὶ ἀκρα-
 τοῦς ἐλάττων. πρὸς γοῦν ἄλλοις καὶ τῷ Θυάμιδι
 παραιτία τῆς ἐκ Μέμφεως ² τότε φυγῆς ἐγεγάνει.

¹ Κ. προθυμότερον. ἐδόκει δὲ ταῦτα. ² ποτέ.

ἄρτι γὰρ τοῦ Καλασίριδος, διὰ τὰ ἐκ Θεῶν αὐτῶ
περὶ τῶν παίδων προθεσπισθέντα, τῆς Μέμφεως
ἑαυτὸν λάθρα πάντων ἐξοικίσαντος, καὶ ἀφανοῦς
όντος, ἢ καὶ ἀπολωλέναι δοκοῦντος, τοῦ δὲ Θυά-
μιδος, ὡς ἀνὴρ πρεσβυτέρου παιδός, ἐπὶ τὴν προ-
φητείαν κληθέντος, καὶ τὰς εἰσιτηρίους θυσίας παν- 300
δημὲν τελοῦντος, ἐντυχοῦσα κατὰ τὸν νεῶν τῆς
Ἰσιδος ἢ Ἀρσάκη, νεανίσκῳ χαρίεντι καὶ ἀκμάζοντι,
καὶ πρὸς τῆς ἐν χειρὶ πανηγύρεως πλέον ὠραῖσμένῳ,
ὄφθαλμούς τε ἐπέβαλεν οὐ σώφρονας, καὶ νεύματα
τῶν αἰσχροτέρων αἰνίγματα. καὶ ταῦτα ὁ μὲν Θυά-
μις οὐδὲ κατὰ μικρὸν προσίετο, φύσει τε καὶ ἐκ
παίδων εὖ πεφυκῶς τὰ εἰς σωφροσύνην, καὶ τὰ πρὸς
ἐκείνης δρώμενα πόρρω τε ἦν, ὡς ¹ ἐδράτο, τοῦ
ὑποπτεύειν, καὶ τυχὸν ἄλλως πως γίνεσθαι ὑπ-
ετίθετο, τῶν ἱερῶν ὅλος γιγνόμενος. ὄγε μὴν ἀδελ-
φὸς αὐτοῦ Πετόσιρις, καὶ πάλαι ζηλοτυφίαν ἐπὶ
αὐτῶ νοσῶν τῆς ἱερωσύνης, τὰς τε προσβολὰς τῆς
Ἀρσάκης παρατηρήσας, ἀφορμὴν εἰς ἐπιβουλήν
² τῆ ἀδελφοῦ τὴν ἐκείνης οὐκ ἐννομον πείραν ἐποιή-
σατο· καὶ τῶ Ὀροσνδάτῃ λάθρα προσίων κατεμή-
νυεν, οὐ τὴν ἐκείνης ὄρεξιν μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ, ὡς
ὁ Θυάμις συγκατατίθεοιτο, προσεπιψευδόμενος.
ὁ δὲ, ῥαδίως ὑποσπείσθεις ἐξ ὧν τὴν Ἀρσάκην
προὔπωπτευσεν, τῇ μὲν κατ' οὐδὲν ἠνώχλει, σαφῆ

¹ Κ. ἐδράτο, ὑποσπείν. ² τοῦ ἀδελφοῦ.

301 τε ἔλεγχον οὐκ ἔχων, καὶ ἅμα φόβῳ καὶ αἰδοῦ τῇ
 περὶ τὸ βασίλειον γένος, εἴ τι καὶ ὑπώπλευεν, ἀν-
 ἔχεσθαι βιαζόμενος· τῷ μέντοι γε Θυάμιδι θάνατον
 ἐκ προῤῥήσεως συνεχῶς διαπειλῶν, ¹ οὐ πρότερον
 ἀνῆκεν, ἄχρις οὗ τὸν μὲν ἐφυγάδευσε, τὸν Πετό-
 σιριν δὲ εἰς τὴν προφητείαν ἐγκατέστησεν.

γ'. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν χρόνοις ἐγγέγονει ² πρό-
 τερον. τότε δ' οὖν ἡ Ἀρσάκη, τοῦ πλήθους ἐπὶ
 τὴν οἰκησιν αὐτῆς συρρέεντος, καὶ τὴν τε ἔφοδον τῶν
 ἐναντίων δηλοῦντος (ἤδη καὶ αὐτὴ προησθημένη), καὶ
 τοῖς οὖσι τῶν στρατιωτῶν ἐπιτρέψαι συνεξελθεῖν
 αὐτοῖς αἰτοῦντος, οὐκ ἂν ἔφη ταῦτα προχείρως οὕ-
 τως ἐπιτρέψαι, οὕτω μὲν τὸ πλῆθος τῶν πολε-
 μίων ὅσον, οὕτω δὲ οἵτινες εἰσὶν ἢ πόθεν εἰδυῖα,
 καὶ πρὸς γε, οὐδὲ τὴν πρόφασιν, δι' ἣν ἐπεληλύ-
 θασι, γιγνώσκουσα. χρῆναι οὖν, ἄχρι τῶν τειχῶν
 διαβῆναι πρότερον, καὶ ἅπαντα ἐκεῖθεν καλοπλεύ-
 σαντας, καὶ ἄλλους συλλαβόντας, οὕτω τοῖς δυνα-
 τοῖς καὶ λυσιτελοῦσιν ἐπιχειρεῖν. ἐδόκει καλῶς
 εἰρησθαι, καὶ ὥρμησαν ὡς εἶχον ἐπὶ τὸ τεῖχος· ἐνθα
 σκηνὴν ὑπὸ ἀλουργοῖς καὶ χρυσοῦφέσι παραπελάσ-
 μασιν ἐκ προσλάγματος ἡ Ἀρσάκη πιξασμένη,
 302 πολυτελῶς τε αὐτὴν καλλωπίσασα, καὶ ἐφ' ὑψηλῆς
 καθέδρας προκαθίσασα, τοὺς τε σωματοφύλακας
 ἐν ὄψεσι ³ ἐπιχρύσοις περισήσασα, κηρύκειόν τε

¹ K. οὐ προανῆκεν. ² προτέροις. ³ ὑποχρῦσοις.

εἰς εἰρηνικῶν διαλέξεων σύμβολον ἀναδείξασα, τοὺς
 πρώτους καὶ ἐπιδόξους τῶν ἐναντίων, πλησίον
 ἤκειν τοῦ τείχους ¹ προέτρεπεν. ὡς δὲ ὁ Θύαμις
 καὶ ὁ Θεαγένης, αἰρεθέντες ὑπὸ τοῦ πλήθους,
 ἀφίκοντο, καὶ ἔστησαν ὑπὸ τῷ τείχει, τὰ μὲν ἄλλα
 ὀπλισμένοι, γυμνοὶ δὲ τοῦ κράνους, ὁ κήρυξ τὰδε
 ἔλεγεν. Ἀρσάκη λέγει πρὸς ὑμᾶς, Ὀροονδάτου
 μὲν τοῦ πρώτου σατράπου γυνή, μεγάλου δὲ βα-
 σιλέως ἀδελφή, τί βουλόμενοι, καὶ τίνες ὄντες, ἢ
 τίνα αἰτίαν ἐπαγόνητες, τὴν ἐφοδὸν ἐτολμήσατε;
 οἱ δὲ, τὸ μὲν πλῆθος εἶναι Βησσαέων ἀπεκρίναντο·
 ἑαυτὸν δὲ ὁ Θύαμις ὅστις εἶπ, καὶ ὅτι παρανομη-
 θεὶς ὑπὸ τε τοῦ ἀδελφοῦ Πετοσίριδος καὶ Ὀροον-
 δάτου, τῆς τε προφητείας ἐξ ἐπιβουλῆς ἀφαιρεθεὶς,
 ἐπὶ ταύτην ὑπὸ Βησσαέων κατάγοιτο. καὶ εἰ μὲν
 ἀπολαμβάνοι τὴν ἱερωσύνην, εἰρήνην τε εἶναι, καὶ
 Βησσαέας εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανήξειν, οὐδενὶ κατ'
 οὐδὲν λυμνηαμένους· εἰ δὲ μὴ, πολέμῳ κριτῇ καὶ
 τοῖς ὄπλοις ἐπιτρέψειν. χρῆναι δὲ καὶ Ἀρσάκην,
 εἴπερ τι διανοεῖται τῶν προσηκόντων, εἰς καιρὸν τῆς
 εἰς αὐτὴν ἐπιβουλῆς ἐκ Πετοσίριδος τὴν ἀμυναὴν
 εἰσπράττεσθαι, καὶ τῶν ἀθεμίτων διαβολῶν, ἃς ³⁰³
 ψευδῶς πρὸς Ὀροονδάτην ποιησάμενος, ἐκείνη μὲν
 πρὸς τὸν ἄνδρα παρανόμου καὶ αἰσχροῦς ἐπιθυμίας
 ὑποψίαν, αὐτῷ δὲ τὴν ἐκ τῆς πατρίδος φυγὴν

¹ Κ. προέτρεπεν.

ἐπιβεβουλευκῶς τυγχάνοι. πρὸς ταῦτα διαταράχθη μὲν καὶ σύμπαν τὸ Μεμφιτῶν πλῆθος, τὸν τε Θύαμιν ἀναγνωρίζοντες, καὶ τῆς ἀπροσδοκίτου φυγῆς ¹ αὐτοῦ τὴν αἰτίαν, ἐν ἀρχῇ μὲν καὶ ἡνίκα ἐγίγνετο ἀγνοήσαντες, ἐκ δὲ τῶν λεχθέντων δι' ὑποψίας τε ἀγοντες, καὶ ἀλήθειαν εἶναι πιστεύοντες.

δ'. Ἡ δὲ Ἀρσάκη πλεον ἢ σύμπαντες συνεχύθη τὴν διάνοιαν, καὶ κλύδωνι φρονισμάτων ² περιστοίχιστο. θυμοῦ μὲν γὰρ ἐπὶ τὸν Πετόσιριν πληρουμένη, καὶ πρὸς τὰ πάλαι συμβάντα τὴν διάνοιαν ἀναπεμπάζουσα, ὅπως ἂν τιμωρήσαιτο, ³ συνελάττειτο· τὸν δὲ Θύαμιν ὀρώσα, καὶ αὐθις τὸν Θεαγένειν, διεσπᾶτο τὴν διάνοιαν, καὶ ἐμερίζετο εἰς τὴν πρὸς ἐκάτερον ἐπιθυμίαν, ἔρωτα ἐπ' ἀμφοτέροις, τὸν μὲν ἀνανεουμένη, τὸν δὲ δριμύτερον ἄρτι ⁴ τῇ ψυχῇ καταβαλλομένη, ὥστε οὐδὲ τοὺς περιεσηκότητας ἐλα-
 304 θεν ἀδημονοῦσα. πλὴν ἀλλὰ μικρὸν ⁵ διαλιποῦσα, καὶ, ὥσπερ οἱ ἐξ ἐπιλήψεως, ἑαυτὴν ἀναλαβοῦσα, Πολέμου μὲν, ὧ βέλτιστοι, ἔφη, μανίαν ἐνοσήσατε, πάντες μὲν Βησσαεῖς, οὐχ ἥκιστα δὲ ὑμεῖς, ἀκμαῖοι καὶ χαρίεντες οὕτω νεανῖαι, καὶ εὖ γεγονότες, ὡς γινώσκω τε, καὶ εἰκάζειν πάρεσθιν, εἰς προὔπτον κίνδυνον, ὑπὲρ ληστῶν καὶ ταῦτα, ἑαυτοὺς καθέντες, οὐδὲ πρὸς τὴν πρώτην προσβολὴν, εἰ μάχης

¹ κ. αὐτῶ. ² περιστοίχιστο, θυμοῦ μὲν ἐπὶ. ³ συνέλτατε. τὸν δέ. ⁴ τὴν ψυχὴν. ⁵ δὴ διαλιποῦσα.

θεήσειεν, ἀρκέσοντες μὴ γὰρ οὕτω τὰ μεγάλου βασιλέως ἀσθενήσειεν, ὡς εἰ καὶ τὸν σατράπην ἀπειναι συμβαίνει, μὴ διὰ τῶν λειψάνων γοῦν τῆς ἐνλαῦθα στρατιᾶς, ἀπαντας ὑμᾶς σαγηνευθῆναι. ἀλλ' οὐδὲν οἶμαι δεῖ τρίβεσθαι τοὺς πολλοὺς, καὶ τῆς κατὰ τὴν ἐφοδὸν προφάσεως, ἰδίας τινῶν οὔσης, ἀλλ' οὐ δημοσίας οὐδὲ κοινῆς, μὴ οὐχὶ καὶ ἰδία τὴν ἀμφισβήτησιν κρίνεσθαι, καὶ πέρασ τὸ ἐκ θεῶν τε καὶ δίκης αὐτῆς ὀρισθισόμενον ἐκδέχεσθαι. δοκεῖ δὴ μοι, ἔφη, καὶ προσλάττω τοὺς μὲν ἄλλους Μεμφιτῶν τε καὶ Βησσαίων ἡσυχούς εἶναι, μηδὲ ἀπροφάσιστον ἀλλήλοισ ἐπιφέρειν πόλεμον τοὺς δὲ τῆς προφητείας ἀμφισβητοῦντας, πρὸς ἀλλήλους ³⁰⁵ ¹ μονομαχήσαντας, ἔπαθλον τῶ νικῶντι προθέσθαι τὴν ἱερωσύνην.

ε΄. Ταῦτα τῆς Ἀρσάκης εἰπούσης, οἱ μὲν κατὰ τὴν πόλιν ἀπαντες ἀνεβόησαν, καὶ τὰ εἰρηκμένα ἐπήνουν, ἅμα μὲν εἰς ὑποψίαν μοχθηρᾶς προαιρέσεως κατὰ τοῦ Πετοσίριδος κεκινημένοι, ἅμα δὲ καὶ τὸν ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ ὅσον οὕτω προσδοκώμενον κίνδυνον, αὐτὸς τις ἕκαστος εἰς τὸν δι' ἐτέρων ἀγῶνα διώσασθαι δοκιμάζων. οἱ πολλοὶ δὲ Βησσαίων ἐώκεσαν οὐκ ἀρεσκομένοις, οὐδὲ ἐκδοῦναι προκινδυνεύειν σφῶν τὸν ἕξαρχον βουλαμένοις,

¹ Κ. μονομαχήσοντας.

ἄχρις ὃ Θύαμις ἔπεισε συγκαταθέσθαι, τό τε
 ἀσθενές καὶ τὴν εἰς πολέμους ἀπειρίαν τοῦ Πετο-
 σίριδος καταμηνύων, καὶ ὡς ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόν-
 τος ἔσται αὐτῷ τὰ τῆς μάχης ἐπιθαρρύνων· ἄπερ,
 ὡς εἶοικε, καὶ ἡ Ἀρσάκη λαβοῦσα ἐνθύμιον, τὴν
 μονομαχίαν προὔθηκεν, ἀνύποσποντον ἑαυτῇ κατορ-
 θωθήσεσθαι τὸν σκοπὸν συνορῶσα, καὶ ὡς ὁ Πετό-
 σιρις ἀραρότως αὐτῇ δίκην ὑφέξει πρὸς πολλῶν
 γενναιότερον τὸν Θύαμιν διαγωνιζόμενος. ἦν οὖν
 καὶ λόγου θαῦτον ὄραν τὰ τῆς προσιάξεως περαι-
 σσομένηνα, τοῦ Θυάμιδος προθυμία πάση τὴν πρό-
 κλησιν ἐπισπεύδοντος, καὶ τὰ λειπόμενα τῶν ὀπλων
 ἐν κόσμῳ ¹ τῷ γιγνομένῳ γεγηθότως ἀναλαμβάν-
 οντος, πολλὰ καὶ τοῦ Θεαγένους ἐπιθαρσύνοντος,
 καὶ τό τε κράνος τῇ κεφαλῇ ² περιτιθέντος, εὐλο-
 φόν τε καὶ ³ ἐπιχρῦσῳ μαρμαρυγῇ πυρσευόμενον,
 καὶ τὰλλα τῶν ὀπλων πρὸς τὸ ἀσφαλές διαδέον-
 τος· τοῦ δὲ Πετοσίριδος, ⁴ ὑπ' ἀνάγκης, πυλῶν
 τε ἐκλὸς ἐκ προιάγματος ⁵ τῆς Ἀρσάκης ὠθουμένου,
 πολλά τε ⁶ εἰς παραίτησιν βοῶντος, καὶ πρὸς βίαν
 ἐξοπλιζομένου. θεασάμενος δὲ αὐτὸν ὁ Θύαμις, ³ ὦ
 γαθὲ, ἔφη, Θεάγενες, οὐχ ὀρᾶς ὅπως τῷ δεῖι πάλ-
 λεται ὁ Πελοσίρις; Ὅρῳ, ἔφη. ἀλλὰ πῶς χρῆσι τοῖς
 προκειμένοις; οὐ γὰρ ἀπὸ λῶς πολέμιος, ἀλλὰ καὶ

¹ κ. τῶν γιγνομένων. ² περιθέντος. ³ ὑποχρῦσῳ. ⁴ καὶ
 ὑπ' ἀνάγκης. ⁵ καὶ τῆς. ⁶ καὶ εἰς.

ἀδελφὸς ὁ ἐναντίος. ὁ δὲ, Εὐ λέγεις, εἶπε, καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐμῆς διανοίας ἐστοχασμένως. νικῆσαι δ' οὖν, Θεοῦ νεύοντος, οὐκ ἀποκλείναι προήρημαι· μὴ γὰρ οὕτω πολὲ ὄργη καὶ μῆνις, ἐφ' οἷς προπέπονθα, κραλήσειεν, ὡς αἵματος αὐταδέλφου καὶ φόνου καὶ μίσματος ὁμογαστρίου ἀμυναν μὲν ἐπὶ τοῖς παρελθούσι, τιμὴν δέ τινα ἐπὶ τοῖς μέλλουσιν ἀλλάξασθαι. 307. Γενναίου τὰ ῥήματα, εἶπε ὁ Θεαγένης, καὶ γνωρίζοντος εὐ τὴν φύσιν· ἀλλ' ἐμοὶ δῆτα, τί παραφυλάττειν ἐπιστέλλεις; καὶ ὅς, Ὁ μὲν προκείμενος ἀγὼν, εὐκαταφρόνητος· ἀλλ' ἐπειδὴ πολλὰ καὶ παράδοξα πολλάκις αἱ κατ' ἀνθρώπους τύχαι καινουργοῦσιν, εἰ μὲν ¹ κρατοῖν, συνεισελεύσῃ τε εἰς τό ἄστυ, καὶ συνοικήσεις ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις· εἰ δέ τι τῶν παρ' ἐλωίδας ἀποβαίνοι, Βησσαίων ἠγήσῃ τούτων, εὐνοίαν πρὸς σὲ πολλὴν ἐχόντων, καὶ τὸν ληστρικὸν διαθλήσεις βίον, ἕως ἂν τι τέλος τῶν κατὰ σὲ δεξιώτερον ὑποφῆνῃ Θεός.

5'. Ἐπὶ τούτοις ἠπάζοντό τε ἀλλήλους σὺν δάκρυσιν ἅμα καὶ φιλήμασιν. καὶ ὁ μὲν αὐτοῦ καθῆστο, ὡς εἶχε, περισκοπῶν τὸ μέλλον, καὶ τῆ Ἄρσακη παρείχεν οὐκ εἰδὼς ἐντρυφᾶν αὐτοῦ τῆ θείᾳ, παντοίως αὐτὸν περισκοπούσῃ, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς τέως ἀπολαύειν τῆς ἐπιθυμίας ἐπιτρεπούσῃ· ὁ δὲ Θύαμις ἐπὶ τὸν Πετόσιριν ὤρμησεν.

¹ κ. ἐκρατοῖν.

308 Ἐοὐ μὴν ὑπέστη γε ἐκεῖνος τὴν ἔφοδον· ἀλλὰ παρὰ
 τὴν πρώτην ² κίνησιν εἰς φυγὴν τραπείς, ἐπὶ τὰς
 πύλας ἔβη, εἰσφρῆσαι εἰς τὸ ἄστυ προθυμούμενος.
 ἀλλ' ἦνυέ γε οὐδέν, ὑπὸ τῶν ἐφεστῶτων ταῖς
 πύλαις ἀποκρουόμενος, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ τείχους
 μὴ παραδέχεσθαι καθ' ὃ μέρος ὀρμήσειεν ἐπικε-
 λευομένων. ἀπεδίδρασκε δὴ τε, ὡς εἶχε τάχους,
 περὶ τὸν κύκλον τοῦ ἄστεος, ἤδη καὶ τὰ ὄπλα
 ἀποβαλὼν. συμπαρέθει δὲ κατόπιν καὶ ὁ Θεαγένης,
 ὑπεραγωνιῶν τε τοῦ Θυάμιδος, καὶ τῶν γιγνο-
 μένων μὴ πάντα ὄραν, οὐ φέρων· οὐ μὴν ἔνοσλος
 γε, τοῦ μή τινα λαβεῖν ὑπόνοιαν ὡς τῷ Θυάμιδι
 τοῦ ἔργου συνεφαψόμενος· ἀλλ', ἔνθα καθῆστο ³ τοῦ
 τείχους ὑπ' ὄψει τῆς Ἀρσάκης, τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ
 δόρυ καταθέμενος, καὶ ταῦτα περισκοπεῖν αὐτῇ
 πάλιν ἀνθ' ἑαυτοῦ παρασχῶν, συμπαραμάρτει
 τοῖς δρόμοις, οὔτε ἀλισκομένου τοῦ Πετοσίριδος,
 οὔτε κατὰ πολὺ φυγῆ φθάνοντας, ἀλλ' αἰεὶ ληφθη-
 σομένῳ προσεικότας, καὶ τασοῦτον ὑπεκφεύγοντος,
 ὅσον εἰκὸς ἦν τοῦ ἀνόπλου καθυστερεῖν ὠπλισμέ-
 νον τὸν Θυάμιν. εἰς ἀπαξ μὲν οὖν καὶ δεῦτερον οὕτω
 περιήλασαν τὸ τεῖχος· ἀλλ' ὅτε ὁ τρίτος αὐτοῖς
 ἠνύετο κύκλος, ἤδη τὸ δόρυ τοῦ Θυάμιδος κατὰ

¹ Κ. οὐ μὲν. ² κίνησιν τραπείς ἐπὶ τὰς πύλας εἰσφρῆσαι
 εἰς τὸ ἄστυ προθυμούμενος. ἀλλ' ἦνυέ τε οὐδέν. ³ τοῦ
 τείχους.

τῶν μεταφρένων τὰ δελφοῦ κατασεῖοντος, καὶ μένειν,
 ἢ ¹ βεβλήσεται διαπειλοῦντος, ἢ πόλις δὲ, ὡς ἐκ 309
 θεάτρου περιεστῶσα τοῦ τείχους, ἠθλοθέτει τὴν
 θεάν, τότε δὴ πως ² εἴτε τι δαιμόνιον, εἴτε τύχη
 τις τὰν θρώπεια βραβεύουσα, καινὸν ἐπεισόδιον
 ἐπετραγῶδει τοῖς δρωμένοις, ὥσπερ εἰς ἀνταγώ-
 νισμα δράματος ἀρχὴν ἄλλου παρεισφέρουσα· καὶ
 τὸν Καλάσιριν εἰς ἡμέραν καὶ ὥραν ἐκείνην, ὥσπερ
 ἐκ μηχανῆς, σύνδρομόν τε καὶ οὐκ εὐτυχῆ θεωρὸν
 τῷ περὶ ψυχῆς ἀγῶνι τῶν παίδων ἐφίστησι,
 πολλὰ μὲν ἀνατλάντα καὶ πάντα μηχανησάμενον,
 φυγὰς τε ἑαυτῷ καὶ ἄλλας ξενικὰς ἐπιβαλόντα, εἴ-
 πως ἐκκλίνει τὴν οὕτως ἀπηνῆ θεάν, ἐνικηθέντα
 δὲ ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης, καὶ ἰδεῖν ἅ πάλαι αὐτῷ
 οἱ θεοὶ προθέσπισαν συνελαθέντα, πόρρωθεν μὲν
 τὰ τῆς διώξεως προκατωτεύσαντα, ἐκ δὲ τῶν
 πολλάκις προῤῥηθέντων τοὺς παῖδας εἶναι τοὺς
 αὐτοῦ συννοήσαντα, καὶ συντονωτέροις ἢ καθ' ἡλι-
 κίαν δρόμοις, ἐπὶ τῷ φθῆναι τὴν εἰς τέλος αὐτῶν
 συμωλοκῆν, καὶ τὸ γῆρας βιασάμενον.

Ζ'. Ὡς δ' οὖν ἐπέεστι, καὶ πλησίον ἤδη συμ-
 παρέθει, Τί ταῦτα, ὦ Θύαμι καὶ Πετόσιρι; συν-
 εχῶς ἐβόα· τί ³ ταῦτα, ὦ παῖδες; ἀνεκάλει πολ-
 λάκις. οἱ δ' οὐδέπω τὴν πατρώαν γνωρίζοντες βιο-
 ῶσιν, τοῦ μὲν ἔτι τοῖς πτωχικοῖς ἠμφισμένου ῥά-

¹ κ. βεβλήσθαι. ² εἴτε δαιμόνιον. ³ ταῦτα παῖδες.

κεισιν, αὐτοὶ δὲ ὅλοι τῆς ἀγωνίας ὄντες, ὡς τινα
 τῶν ἀγυρτῶν ἢ καὶ ἄλλως ἐξεσηκώτων παρήμειβον.
 τῶν δὲ ἐπὶ τοῦ τείχους, οἱ μὲν ἐθαύμαζον ὡς
 ἀφειδοῦντα αὐτοῦ καὶ εἰς ξιφῆρεις ἐμβάλλοντα, οἱ
 δὲ ὡς παραπλήγῃα καὶ μάτην φερόμενον ἐγέλων.
 ἀλλ' ὅτε, συνεῖς ὁ πρεσβύτερος ὑπὸ τῆς εὐτελείας
 τοῦ σχήματος ἑαυτὸν οὐ γνωρίζομενον, ἐγυμνώθη
 μὲν τῶν ἐπιβεβλημένων ῥακῶν, τὴν δὲ ἱεράν κόμην
 ἀδετον οὔσαν καθῆκε, καὶ τὸ κατ' ὠμων φορτίον,
 καὶ τὴν ἐν χερσὶ βακλιρίαν ἀπορρίψας, ἔστι κατα
 πρόσωπον, καὶ ὤφθη γεραρός τε καὶ ἱεροπρεπής,
 ὑπώκλασέ τε ἠρέμα, καὶ τὰς χεῖρας εἰς ἱκετηρίαν
 προτείνας, ὦ τέκνα, σὺν δάκρυσιν ἀνωλόλυξεν,
 οὗτος ἐγὼ Καλάσις, οὗτος ἐγὼ πατὴρ ὁ ὑμέτε-
 ρος, αὐτοῦ στήτε, καὶ τὴν ἐκ μοιρῶν μανίαν στή-
 σατε, τὸν φύλλα καὶ ἔχοντες καὶ αἰδεσθέντες, τότε
 οἱ μὲν παρέϊθισαν, καὶ κατενεχθῆναι μικρὸν ἀπο-
 λιπόντες, προσέπιπλον ἄμφω τῷ πατρὶ, καὶ τοῖς
 γόνασι περιφύνητες, πρῶτα μὲν ἀτενέστερον ἐνορῶν-
 τες, ¹ διηκρίβουν τὸν ἀναδνωρισμόν. ὡς δὲ οὐ φάσμα
 311 τὴν ὄψιν, ἀλήθειαν δὲ, ἐγνώρισαν, πολλὰ ἅμα καὶ
 ἐξ ἐναντίων ἔπασχον. ἤδοντο ἐπὶ τῷ φύντι σωζο-
 μένω παρ' ἐλωίδας· ἐφ' ἣ κατελαμβάνοντο πράξει,
 καὶ ἠνιωῖτο καὶ ἠσχύνοντο· τῆς ἀδηλίας τῶν ἀπο-
 θεσομένων εἰς ἀγωνίαν καθίσταντο. καὶ ταῦτα ἔτι

¹ K. διηκρισσοῦντο τόν.

τῶν ἐκ τῆς πόλεως θαυμαζόντων, καὶ λεγόντων
 μὲν οὐδὲν, οὐδὲ πραττόντων, ὥσπερ δὲ ἀχανῶν
¹ ὑπὸ ἀγνοίας καὶ τοῖς γεγραμμένοις παραπλησίων,
 πρὸς μόνην τὴν θεῖαν ἐπλοημένων, ἕτερον ἐγίγνετο
 παρεγκύκλημα τοῦ ² δράματος, ἡ Χαρίκλεια. κατ'
 ἴχνος γὰρ ἐφεπομένη τοῦ Καλασίριδος, καὶ πόρ-
 ρῶθεν ἀναγνωρίσασα τὸν Θεαγένην (ὃξὺ γὰρ τι
 πρὸς ἐπιγνώσιν ἐρωτικῶν ὄψις καὶ κίνημα πολ-
 λάκις, καὶ σχῆμα μόνον, ³ καὶ πόρρῶθεν ἢ, καὶ ἐκ
 νώτων, τῆς ὁμοιότητος τὴν φαντασίαν παρέσλησεν),
 ὥσπερ οἰσθηθεῖσα ὑπὸ τῆς ὄψεως, ἐμμανῆς ἐπὶ
 αὐτὸν ἵεται καὶ περιφύσα τοῦ αὐχένος ἀπρίξ εἴ-
 χετο καὶ ἐξήρλητο, καὶ γοεροῖς τισι κατησπάζετο
 θρήνοις. ὁ δὲ, οἶον εἰκὸς, ὄψιν τε ρυπῶσαν, καὶ
 πρὸς τὸ αἰσχροτέρου ἐπιτετηδευμένην, ἰδὼν, καὶ ³¹²
 ἐσθῆτα τετραχωμένην, καὶ κατερῤῥαγυῖαν, ὥσπερ
 τινα τῶν ἀγειρουσῶν καὶ ἀληθῶς ἀλήτιν, διωθεῖτο
 καὶ παρηγωνίζετο. καὶ τέλος, ἐπειδὴ οὐ μεθίει,
 ὡς ἐνοχλοῦσαν καὶ τῇ θεᾷ τῶν ἀμφὶ Καλάσιριν
 ἐμποδῶν ἰσλαμένην, καὶ διεῤῥάπισεν. ἡ δὲ, ³ Ω
 Πύθειε, πρὸς αὐτὸν ἡρέμα, οὐδέ τοῦ λαμπαδίου
 μέμνησαι; καὶ τότε Θεαγένης, ὥσπερ βέλει, τῷ
 ῥήματι βληθεὶς, καὶ τῶν συγκειμένων αὐτοῖς συμ-
 βόλων τὸ λαμπαδίον γνωρίσας, ἐνατενίσας τε, καὶ,

¹ Κ. ὑπὲρ ἀγνοίας. ² δράματος. ἡ Χαρίκλεια κατ' ἴχνος
 ἐφεπομένη. ³ καὶ πόρρῶθεν ἢ καὶ ἐκ νώτων.

ταῖς βολαῖς τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Χαρικλείας·
¹ ὡσπερ ὑπὸ ἀκτῖνος ἐκ νεφῶν διατλούσης, καταυ-
 γασθεῖς, περιέβαλλέ τε καὶ ἐνηγκαλίζετο· καὶ τέ-
 λος, τὸ πρὸς τῷ τείχει σύμπαν μέρος, καθ' ὃ προ-
 καθῆστο ἡ Ἀρσάκη, διοιδουμένη καὶ οὐκ ἄνευ ζηλο-
 τυπίας ἤδη τὴν Χαρίκλειαν θεωμένη, σκινογραφί-
 κῆς ἐπληροῦτο θαυματουργίας.

ἡ. Δέλυτο μὲν ἄθεσμος ἀδελφῶν πόλεμος, καὶ
 ἀγὼν ὁ δι' αἵματος κριθήσεσθαι προσδοκώμενος,
 εἰς κωμικὸν ἐκ τραγικοῦ τὸ τέλος κατέστρεφε. πα-
 τῆς τοὺς παῖδας ξιφῆρεις ἐπ' ἀλλήλους καὶ μονο-
 μαχοῦντας θεασάμενος, καὶ ὁ τὸν παρὰ τοσοῦτον
 313 τῶν τέκνων θάνατον ἐν ὀφθαλμοῖς τοῖς γεννήσασι
 δυστυχεῖσαι κινδυνεύσας, εἰρήνης ² αὐτοῖς ἐγένετο
 πρύτανις, διαδράναι μὲν τὸ προωρισμένον ἐκ μοιρῶν
 ἀδυνατήσας, εἰς καιρὸν δὲ ἐπιστῆναι τοῖς ἀποκε-
 κληρωμένοις εὐτυχήσας. παῖδες τὸν φύντα μετὰ
 δεκαετοῦς ἄλλης χρόνον ἐκομίζοντο, καὶ τὸν αἴτιον
 τῆς ἐπὶ τῇ προφητεῖᾳ καὶ μέχρις αἵματος σπάσεως,
 αὐτοὶ μικρὸν ὑσπερον κατέστρεφον, καὶ τοῖς τε συμ-
 βόλοις τῆς ἱερωσύνης ἀναδοῦντες παρέπεμπον. ἐφ'
 ἅπασι δὲ τὸ ἐρωτικὸν μέρος τοῦ δράματος, ἡ Χα-
 ρίκλεια καὶ ὁ Θεαγένης, ³ ἐπὶ ἡμάζον, ὠραῖοι καὶ
 χαρίεντες οὕτω νέοι, παρ' ἐλπίδα πᾶσαν ἀλλήλους

¹ κ. ὡσπερ ἐκ νεφῶν ὑπὸ ἀκτῖνος διατλούσης. ² αὐτὸς
 ἐγένετο. ³ ἐπὶ ἡμάζον.

ἀπειλιφότες, καὶ πλέον τῶν ἄλλων εἰς τὴν ἐφ' ἑαυτοὺς θῆαν τὴν πόλιν ἐπιστρέφοντες. ἐξεχύθη γοῦν πᾶσα διὰ πυλῶν, καὶ τὸ προκείμενον πεδίου ἐπλήρου διὰ πάσης ἡλικίας, τοῦ μὲν ἐφηβέοντος τῆς πόλεως, καὶ εἰς ἄνδρας ἄρτι παραλλάττοντος, τῷ Θεαγένει προστρέχοντος, τῷ δὲ Θυάμιδι τῆς ἀκμαζούσης ἡλικίας, καὶ τοὺς ἄνδρας ὀλοκλήρως πληρούσης, καὶ τι καὶ ἀναγνωρίζειν τὸν Θυάμιν ἐχούσης. τὸ δὲ παρθενεῦον τοῦ ἄσπερος, καὶ νυμφῶνας ἤδη φανταζόμενον, τὴν Χαρίκλειαν περιεῖπε· 314
 πρεσβυτικὸν δὲ καὶ ἱερὸν ἅπαν γένος ἐδορυφόρει τὸν Καλάσιριν. καὶ πομπή τις ἱεροπρεπῆς αὐτοσχέδιος ἐστέλλετο, τοὺς μὲν Βησσαεῖς τοῦ Θυάμιδος ἀποπέμφαντος, καὶ χάριν τε τὴν ¹ γιγνομένην ὑπὲρ τῆς προθυμίας ὁμολογήσαντος, καὶ βοῦς μὲν ἑκατόν, χίλια δὲ πρόβατα, καὶ δραχμὰς ἑκάστῳ δέκα μικρὸν ὑπερον καὶ εἰς πληρουμένην τὴν σελήνην, ² ἀποστελεῖν ἐπαγγελιαμένου, τὸν αὐχένα δὲ ὑπάγοντος ταῖς χερσὶ τοῦ πατρὸς, καὶ τὴν πορείαν ἐπικουφίζοντος, καὶ τὴν βάσιν τοῦ πρεσβύτου, πρὸς τὸ παρ' ἐλπίδα χαῖρον ἡρέμα παραλυομένην, ἐφεδράζοντος. ἐποίει δὲ ταυτὸν ἐκ θατέρων καὶ ὁ Πετόσιρις καὶ ὑπὸ λαμπάσιν ἡμέραις ἐπὶ τὸν νεῶν τῆς Ἴσιδος κατήγετο ὁ πρεσβύτης, ὑπὸ κρότῳ καὶ εὐφημίᾳ πολλῇ δορυφορούμενος, πολλῶν ἅμα

¹ Κ. γενομένην. ² ἀποστέλλειν.

συρίγγων καὶ αὐλῶν ἱερῶν ἐπιηχούντων, καὶ πρὸς χο-
 ροὺς το ἀγέρωχον τῆς ἡλικίας ἐμβακχευόντων. οὐ μὴν
 οὐδὲ ἡ Ἀρσάκη καλόπιν ἐλείπετο τῶν δρωμένων· ἀλλ'
 ἴδιον δορυφόριμα καὶ πομπείαν καθ' ἑαυτὴν ὑπέρ-
 ογκόν τινα σοβοῦσα, ὄρμους καὶ πολὺν χρυσὸν ἐν-
 ἔβαλεν εἰς τὸ ¹ Ἴσειον, οὕτως μὲν δοκεῖν, δι' ἅπερ
 καὶ ἡ λοιπὴ πόλις, ἐκ μόνου δὲ τοῦ Θεαγένους
 315 τὸν ὄφθαλμὸν ἀναρτήσασα, καὶ πλεον τῶν ἄλλων
 τῆς ἐκείνου θεᾶς ἐμπορουμένη, οὐ μὴν ἔχουσα γε
 καθαρόν ² τὸ ἠδόμενον. ἀλλὰ τὴν Χαρίκλειαν ὁ
 Θεαγένης ἐξ ὠλένης χειραγωγῶν, καὶ τὴν ὀχλικὴν
 ἐπιφορὰν ἀναστέλλων, δριμύτι τῇ Ἀρσάκη ζηλο-
 τυπίας κέντρον ἐνέβαλεν. ὡς οὖν ἐντὸς ἐγγεγόνει τῶν
 ἀνακτόρων ὁ Καλάσιρις, ρίπτει μὲν ἑαυτὸν ἐπὶ
 πρόσωπον· τοῖς δὲ ἔχνεσι προσφύς τοῦ ἀγάλματος,
 ὠρῶν τε ἐπὶ πλείστον οὕτως ἔχων, ὀλίγου μὲν καὶ
 ἐκθανεῖν ἐδέησεν. ἀναλαβόντων δὲ τῶν περιεστώτων,
 μόλις διαναστὰς, καὶ σπείσας τε τῇ θεῷ καὶ καλ-
 ευξάμενος, ἀφελὼν τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς τὸν τῆς
 ἱερωσύνης στέφανον, τὸν παῖδα τὸν Θύαμιν κατέσλε-
 φεν, αὐτὸς μὲν ἤδη γηραιὸς τε εἶναι, πρὸς τὸ πλῆ-
 θος εἰπῶν, καὶ ἄλλως προορᾶν τὴν ³ τελευταίαν
 πλησιάζουσαν, τὸν δὲ παῖδα, πρεσβύτερον ὄντα
 τοῦ γένους, χρεωστέϊσθαι τε τὰ σύμβολα τῆς προ-
 φητείας ἐκ τοῦ νόμου· καὶ ⁴ ἱκανῶς ἔχειν ψυχῆς

¹ Κ. Ἴσιον. ² τὸ εὐθύμημα ἠδόμενον. ³ τελευτήν. ⁴ ἱκανῶς τε.

τε ἄμα καὶ σώματος πρὸς ¹ τὰς τῆς ἱερωσύνης λειτουργίας.

Θ'. Ἐκβοησάντων δὲ πρὸς ταῦτα τοῦ δήμου, καὶ συγκατατίθεσθαι διὰ τῶν ἐπαίνων παραδουλοῦντων, αὐτὸς μὲν τοῦ νεῶ μέρος τι καταλαβὼν, ὃ δὴ τοῖς προφητεύουσιν ἀποκεκλήρωτο, τοὺς τε 316 παῖδας ἔχων ἄμα καὶ τοὺς περὶ τὸν Θεαγένην, ἐγκατέμεινεν· οἱ λοιποὶ δὲ εἰς οἴκησιν ἕκαστος τὴν ² ἑαυτοῦ ἀπεχώρουν. ἀπεχώρει δὲ καὶ ἡ Ἀρσάκη, μόλις μὲν, καὶ πολλάκις ἀναστρέφουσα, καὶ πλείονι θεραπείᾳ δῆθεν τῇ περὶ τὴν θεὸν ἐναλύουσα, πλὴν ἀλλ' ἀπεχώρει γε ὄψε ποτε, καὶ θαμὰ πρὸς τὸν Θεαγένην, ἕως ἐξῆν, ἐπιστρέφουσα. ἐπεὶ δ' οὖν εἰς τὴν βασίλειον αὐλὴν ἦλθε, διαμπάξ ἐπὶ τὸν θάλαμον ³ ἵεται, καὶ καταβαλοῦσα ἑαυτὴν ἐπὶ τῆς κλίνης, ὡς εἶχε σχήματος, ἔκειτο ἀναυδος, γύναιον καὶ ἄλλως πρὸς ἄσεμνον ἠδονὴν ἐπίφορον, τότε δὲ πλέον ὑπὸ θεᾶς ἀμάχου τῆς Θεαγένους, καὶ τὰς πώποτε εἰς πεῖραν ἐλθούσας ὄφεις ὑπερπαιούσης, ⁴ ἀνακαόμενον. παννύχιος γοῦν ἔκειτο, πυκνὰ μὲν πρὸς ἑκατέραν πλευρὰν τὸ σῶμα ⁵ στρέφουσα, πυκνὰ δὲ καὶ βύθιον ἐπιστένουσα, νῦν μὲν ὀρθομένη, νῦν δὲ ὀκλάζουσα ἐπὶ τῆς στρωμνῆς, καὶ τῆς ἐσθῆτος ἑαυτὴν κατὰ μέρος ἀπογυμνοῦσα,

¹ Κ. τὰς ἱερωσύνης. ² ἑαυτῶν. ³ ἵετο. ⁴ ἀνακαίμενον.
⁵ διαστρέφουσα.

καὶ αὐθις ἀφρόον ἐπὶ τὴν εὐνὴν καταφέρουσα καὶ ποτε καὶ παιδίσκην ἀπροφασίστως προσκαλέσασα, αὐθις ἀπέπεμπεν, οὐδὲν ἐπιστείλασα. καὶ ἀπλῶς εἰς μανίαν ἐλάνθανε λοιπὸν ὁ ἔρωσ ὑποφερόμενος, 317 ἕως δὴ τις πρεσβῦτις, ὄνομα Κυβέλη, τῶν θαλαμipόλων καὶ συνήθως τὰ ἐρωτικά τῇ Ἀρσάκῃ διακονουμένων, εἰσδραμοῦσα εἰς τὸν θάλαμον (ἔλαθε γὰρ αὐτὴν οὐδ' ὅτιοῦν τῶν γιγνομένων, ἅτε λύχνου φαίνοντος, καὶ οἶον συνεξάπλοντος τῇ Ἀρσάκῃ τὸν ἔρωτα), Τί ταῦτα, ἔλεγεν, ὦ δέσποινα; τί σε νέον ἢ καινὸν ἀλγύνει πάθος; τίς πάλιν ὀφθεῖς, τὴν ἐμὴν διαλαράττει τροφίμην; τίς οὕτως ἀλαζῶν καὶ ἔκφρων, ὡς τοῦ κατὰ σέ τοσοῦτου κάλλους μὴ ἠτήσθαι, μηδὲ εὐδαιμονίαν ἠγεῖσθαι τὴν σὴν ἐράσμιον ὀμιλίαν, ἀλλὰ νεῦμα το σὸν καὶ βουλήν ὑπερφρονεῖν; ἔξειπε μόνον, ὦ γλυκύτατον ἐμοὶ παιδίον οὐδεὶς οὕτως ἀδαμάντινος, ὡς μὴ τοῖς ἡμετέροις ἀλῶναι θελγήτροις. ἔξειπε, καὶ οὐκ ἂν φθάνοις ἀνύουσα τὰ κατὰ γνώμην ἔργοις δὲ οἶμαι πολλάκις τὴν πεῖραν εἴληφας.

ί. Ἡ μὲν ταῦτα καὶ ὅμοια ἕτερα κατεπῆδε πολλά τοῖς¹ ὡσὶ τῆς Ἀρσάκης προσκινυζομένη, καὶ² παντοίαις κολακείαις ἔξειπεῖν τὸ πάθος³ ἐπαγομένη· ἠδὲ, μικρὸν ἐφισυχάσασα, Βέβλημαι, εἶπεν, ὦ μήτερ, ὡς οὐπω πρότερον καὶ πολλὰ δὴ πρὸς σοῦ

¹ Κ. πασί. ² παντοίας κολακείας. ³ ἐπειγομένη.

καὶ πολλάκις εὖ παθοῦσα ἐν ὁμοίαις ταῖς χρείαις, 318
οὐκ οἶδα εἰ καὶ νῦν ἔξω κατορθοῦσαν. ὁ γάρ τοι
πόλεμος ὁ πρὸ τῶν τειχῶν τήμερον, ὀλίγου μὲν
συγκροτηθεὶς, ἀθρόον δὲ κατασταλεῖς, τοῖς μὲν
ἄλλοις ἀναίμακτος ἀπεφάνθη, καὶ εἰς εἰρήνην κατέσ-
τρεψεν, ἐμοὶ δὲ ἀρχή τις ἀληθεστέρου πολέμου,
καὶ τραῦμα οὐ μέρους μόνον ἢ μέλους, ἀλλὰ καὶ
ψυχῆς αὐτῆς γέγονε, τὸν ξένον ἐκεῖνον νεανίαν, τὸν
τῷ Θυάμιδι κατὰ τὴν μονομαχίαν παραθέοντα,
οὐκ εὐτυχῶς ἐπιδείξας. οἶσθα που πάντως, ὦ
μητέρ, ὃν λέγω. ¹ οὐδὲ γὰρ μικρῷ τῷ μέσῳ τοὺς
ἄλλους τῷ κάλλει κατήστραπτεν, οὔθ' ὥστε καὶ
ἀγροικόν τινα λαθεῖν καὶ τῶν καλῶν ἀνέραστον,
¹ μήτι γε δὴ σὲ καὶ τὴν σὴν πολυπειρίαν. ὥστε,
ὦ φιλτάτη, τὸ μὲν βέλος τοῦ μὸν ἔγνωκας. ὥρα
δέ σοι κινεῖν πᾶσαν μηχανὴν, πᾶσαν πρεσβυτικὴν
ἰϋγγα καὶ αἰμυλίαν, εἴπερ δὴ βούλει σοι περιεῖ-
ναι τὴν τροφίμην· ὡς οὐκ ἔστιν ὅπως βιώσο-
μαι, μὴ πάντως ἐκεῖνου τυγχάνουσα. Γινώσκω,
ἔφη, τὸν νεανίαν, ἢ γραῦς. εὐρύς τις ἦν τὰ
στέρνα καὶ τοὺς ὄμους, καὶ τὸν αὐχένα ὀρθιον καὶ
ἐλεύθερον ὑπὲρ τοὺς ἄλλους αἶρων, καὶ εἰς κορυφὴν 319
τοὺς ἀπαντας ὑπερέχων, γλαυκιῶν τὸ βλέμμα,
καὶ ³ ἐσπέραστον ἄμα καὶ γοργὸν προσβλέπων, ὁ
καταβόσφυχος που πάντως ἐκεῖνος, τὴν παρεῖαν

¹ κ. οὐ γάρ. ² μήτοι γε. ³ ἔραστον.

ἄρτι ξανθῶ τῶ ἰούλω περιστέφω, ᾧ γύναιόν τι
 ξενικόν, οὐκ ἄωρον μὲν, ἄλλως δὲ ἰταμόν, ὡς
 ἐδόκει, προσδραμόν αἰφνίδιον περιέφυ, καὶ περι-
 πλακὲν ἐξήρητο· ἢ οὐ τοῦτον λέγεις, ᾧ δέσποινα;
 Τοῦτον, ἔφη, μαμμίδιον· εὖ γάρ με καὶ τὸ παρά-
 σημον ὑπέμνησας, τὴν ἀλιτήριον ἐκείνην, καὶ τῶν
 ἀπ' οἰκήματος, ἐπὶ ¹ μικρῶ καὶ τῶν πολλῶν καὶ
 ἐπιτετηθευμένῳ κάλλει μέγα μὲν φανταζομένην,
 πλὴν ἀλλ' ἐμοῦ γε δὴ εὐτυχοῦσαν πλέον, ² εἰ τοιοῦ-
 τον κεκλήρωται τὸν ἐρώμενον. βραχὺ δὴ πρὸς ταῦτα
 καὶ σεσηρὸς ὑπομειδιάσασα ἢ πρεσβῦτις, Θάρσει,
 ἔφη, ᾧ δέσποινα. εἰς τὴν τήμερον ἐκείνη καλὴ τῶ
 ξένῳ νενομίσται· εἰ δὲ σοὶ καὶ τῶ σῶ κάλλει προσ-
 τυχεῖν αὐτὸν ἀνύσαιμι, χρυσᾶ, φασί, χαλκείων
 ἀλλάζεται, ὡς ἑταιρίδιον τὸ ἐθελάσθειον ἐκεῖνο
 καὶ μάτην θρυπτόμενον παραγκωνισάμενος. Εἰ
 γὰρ ³ τοῦτο ποιήσεις, Κυβέλιον φίλτατον·
 320 δυοῖν δι' ἐνός μοι γενήσῃ νόσων ἰατρὸς, ἔρωτος τε
 καὶ ζηλοτυφίας, ⁴ τὸν μὲν ἐμωλήσασα, τῆς δὲ
 ἀπαλλάξασα. καὶ ἢ, Γενήσεται, εἶπες, τό γε ἐπ'
 ἐμοί, σὺ δέ μοι σαυτὴν ἀναλαμβάνειν, καὶ τὸ
 παρὸν ἡσυχάζειν, μηδὲ ⁵ δυσθυμοῦσα προαποκά-
 μνειν, ἀλλ' ⁶ εὐέλπις εἶναι.

ια'. Ταῦτ' εἶπες, καὶ, ἀφελούσα τὸν λύχινον·

¹ Κ μακρῶ. ² ἢ τοιοῦτον. ³ οὕτω ποιήσεις, κυβέλιον
 φίλτατον, δυοῖν. ⁴ τοῦ μὲν. ⁵ δυσθυμοῦσαν. ⁶ εὐέλπις.

ἐπικλεισαμένη τε τοῦ θαλάμου τὰς θύρας, ἐξώρ-
 μισεν. οὕτω δὲ ἀκριβῶς ἡμέρας ἐπησθημένη, τῶν
 τε βασιλείων εὐνούχων ἓνα παραλαβοῦσα, καὶ ἄλ-
 λην θεράπαιναν, ἅμα ποσάνοις, καὶ ἑτέροις δὴ
 τισι θύμασιν ἔπεισθαι προστάξασα, ἐπὶ τὸ Ἴσειον
 ἔσπευδεν. ὡς δὲ τοῖς προθύροις ἐπέστη, θυσίαν
 ἀγειν τῇ θεῷ λέγουσα ὑπὲρ τῆς δεσποίνης Ἀρ-
 σάκης, ἐκ τινῶν ὄνειράτων τεταραγμένης, καὶ ἐξ-
 ιλεώσασθαι τὰ ὀφθέντα βουλομένης, τῶν νεωκόρων
 διεκώλυέ τις καὶ ἀπέπεμπε, κατηφείας τὰ περὶ
 τὸ ἱερὸν ἐμπεσθῆναι φάσκων· τὸν γὰρ δὴ προ-
 φήτην τὸν Καλάσιριν, μακροῖς χρόνοις εἰς τὴν οἰκίαν
 ἐπανήκοντα, ἐστιαθῆναι μὲν λαμπρῶς ἅμα τοῖς
 φιλτάτοις κατὰ τὴν ἐσπέραν, καὶ πρὸς πᾶσαν
 ἄνεσιν καὶ ψυχαγωγίαν ἑαυτὸν ἐκδοῦναι, μετὰ δὲ
 τὴν εὐωχίαν, σπεῖσαι τε καὶ πολλὰ ἐπεύξασθαι
 τῇ θεῷ, καὶ τοῖς παισὶν εἰπόντα, ὡς ἄχρι τοῦ παρ- 321
 ὄντος ὄφονταί τὸν πατέρα, καὶ πολλὰ ἐπισκήψαν-
 τα τῶν σὺν αὐτῷ νέων Ἑλλήνων ἀφιγμένων, ὡς
 ἐνὶ μάλιστα, προνοεῖν, καὶ ἐν οἷς ἂν βουλομένοις
 αὐτοῖς ¹ γίγνηται τὰ δυνατὰ συμπαράττειν, κατα-
 κλιναντὰ τε αὐτὸν, καὶ εἴτε, διὰ τὸ τῆς χαρᾶς μέ-
 γθος, τῶν πνευματικῶν πόρων εἰς ὑπερβολὴν ἀν-
 εθέντων καὶ χαλασθέντων, οἷα δὴ γηραιοῦ τοῦ σώ-
 ματος ἀθρόον διαφορηθέντος, εἴτε καὶ θεῶν αἰτή-

¹ Κ. γίνεται.

σαντι τοῦτο παρασχομένων, εἰς ἀλεκληρυόνων ᾠδᾶς τετελευτηκότα γνωσθῆναι, τῶν παίδων, ἐξ ὧν προὔλεγεν ὁ πρεσβύτες, παννύχιον παρατηρούντων. Καὶ νῦν, ἔφη, διεπεμφάμεθα τοὺς ¹ μετακαλέσον-
 τας τὸ λοιπὸν τῶν κατὰ τὴν πόλιν προφητικῶν
 τε καὶ ἱερατικῶν γένος, ὡς ἂν τὰ νομιζόμενα ἐπὶ
 αὐτῷ τῆς κηδείας κατὰ τὸν πάτριον νόμον τελοῖεν.
 ἀποχωρητέον οὖν ὑμῖν· οὐ γὰρ θέμις μὴ ὅτι γε
 θύειν, ἀλλ' οὐδὲ ἐπιβαίνειν τοῦ νεῶ, πλὴν τοῖς ἱερω-
 μένοις, ἐπιτὰ τούτων ὅλων τῶν ἐχομένων ἡμερῶν.
 Πῶς οὖν οἱ ξένοι διάξουσιν; ἔφασκεν ἡ Κυβέλη.
 καὶ ὅς, Καταγώγιον αὐτοῖς εὐτρεπισθῆναι ² πλη-
 322 σίον, καὶ ἔξω που περὶ τὸν νεῶν, ὁ νέος προφήτης
 ὁ Θυάμις ἐπέστειλε· καὶ, ὡς ὄρας, αὐτοί γε οὗτοι
³ προΐασι, τῷ νόμῳ πειθόμενοι, καὶ ἐξοικίζοντες
 ἑαυτοὺς τῶν ἱερῶν τὸ παρόν. ἡ δὲ Κυβέλη, τὴν
 ξυνηχίαν ἄρωαγμα καὶ ὥσπερ ἄγρας ἀρχὴν ποιη-
 σαμένη, Οὐκοῦν, ἔφη, ὦ νεωκόρων θεοφιλέστατε,
 καιρὸς τοὺς τε ξένους καὶ ἡμᾶς ἅμα εὖ ποιεῖν,
 μᾶλλον δὲ Ἀρσάκην μεγάλου βασιλέως ἀδελφὴν·
 οἶσθα γὰρ ὡς φιλέλλην τε ἐστὶ, καὶ δεξιὸν τι
 χρῆμα περὶ ξένων ὑποδοχὴν. λέγε οὖν πρὸς τοὺς
 νέους, ὡς κατὰ πρόσταγμα τοῦ Θυάμιδος ἐν
⁴ ἡμετέρῳ τὸ καταγώγιον αὐτοῖς ἠντρέψισται.
 ἐποίησεν οὕτως ὁ νεωκόρος, οὐδὲν τῶν βυσσοδομευα-

¹ κ. μετακαλέσαντας. ² πλείστον. ³ προσίασι. ⁴ ἡμετέρου.

μένων ὑπὸ τῆς Κυβέλης ὑποτοπήσας, ἀλλ' εὐεργετήσῃν τε οἰόμενος τοὺς ξένους, εἰ πρόξενος αὐτοῖς αὐλῆς σατραπικῆς γένοιτο, καὶ ἅμα τοῖς αἰτουῖσι τὴν χάριν, ἀβλαβῆ καὶ ταῦτα οὖσαν καὶ ἀζήμιον, καθικετεύσειν. κατηφεῖς δὲ καὶ δεδακρυμένους πλησιάσαντας τοὺς περὶ τὸν ¹ Θεαγένην ἰδὼν ὁ νεωκόρος, Οὐκ ἔννομα μὲν, ἔφη, οὐδὲ συγκεχωρημένα ἐκ τῶν πατρίων, διαπράττεσθε, καὶ ταῦτα προαπηγορευμένοι ὑμῖν, ὀδυρόμενοι καὶ θρηνοῦντες ³²³ ἄνδρα προφήτην, ὃν χαίροντας καὶ εὐφημοῦντας ἐκπέμπωειν, ὡς τῆς βελτίονος μετείληχότα λήξεως, καὶ πρὸς τῶν κρείττωνων κεκληρωμένον, ὁ θεῖος καὶ ἱερός παρεγγυᾷ λόγος. πλὴν ἀλλὰ συγγνωστὰ μὲν ὑμῖν, πατέρα, ὡς φατε, καὶ κηδεμόνα καὶ ἐλπίδα τὴν μόνην ἀποβεβληκόσιν· οὐ μὴν ἀδυμητέα παντάπασιν. ὁ γὰρ Θύαμις, οὐ τῆς ἱερωσύνης μόνον τῆς ἐκείνου ἔοικεν εἶναι διάδοχος, ἀλλὰ καὶ τῆς περὶ ὑμᾶς διαθέσεως· τὰ γαῦν πρῶτα προνοηθῆναι ὑμῶν ἐπέστειλε, καὶ καταγώγιον ὑμῖν νυτρέπισται λαμπρὸν, καὶ οἷον εὐξαιτ' ἂν τις καὶ τῶν εὐδαιμόνων καὶ ἐγχαρίων, ² μήτι γε δὴ ξένων, καὶ ³ εὐτελεστέρον τὸ νυνὶ πράττειν δοκούτων. ἔπεσθε δὴ, κοινὴν ὑμῶν μητέρα τήνδε νομίσαντες (δείξας τὴν Κυβέλην), καὶ ξεναγούση πείθεσθε.

ιβ'. Ταῦτα ἐκεῖνος μὲν ἔλεγεν· ἐποιοῦν δὲ οἱ

¹ Κ. Θεαγένην ὁ νεωκόρος. ² μήτοι γε. ³ εὐτελεστέρων τῶν νῦν.

περὶ τὸν Θεαγένην, τὸ μὲν τι, πρὸς τῶν παρ' ἑλπίδα προσπεπλωκότων βεβυθισμένοι τὴν διάνοιαν, τὸ δὲ, ἀγαπῶντες ὅπου δὴ τὸ παρὸν καταγωγῆς τε καὶ καταφυγῆς τυχεῖν. ¹φυλαξάμενοι ἂν, ὡς τὸ

³²⁴ εἰκὸς, εἰ τὸ τραγικὸν τῆς οἰκίσεως καὶ ὑπέρογκον καὶ πρὸς κακοῦ γενησόμενον αὐτοῖς ὑπεείδοντο. νυνὲ δὲ ἢ τὰ κατ' αὐτοὺς ἀθλοθετοῦσα τύχη, πρὸς ὀλίγον ὥρῶν μέρος ἀναπαύσασα, καὶ εἰς χαρὰν ἐφήμερον ἀνεῖσα, παραχρῆμα τὰ λυποῦντα ἐπισυνῆπτε, καὶ δεσμάτας ὥσπερ αὐθαιρέτους τῇ πολεμίᾳ προσῆγε, δι' ὀνόματος φιλανθρώπου, ξενίας, νέους καὶ ξένους καὶ ἀπειρούς τοῦ μέλλοντος αἰχμαλωτίζουσα. οὕτως ἄρα ὁ πλανήτης βίος, οἷον τυφλότητα τὴν ἀγνοίαν ἐπιβάλλει τοῖς ξενιτεύουσιν. οὗτοι γοῦν, ἐπειδὴ τάχιστα παρῆλθον εἰς τὰ σατραπεία, προκυλαίοις τε ἐντυχόντες ὑπερόγκοις, καὶ πλεον ἢ κατὰ ἰδιωτικὴν οἴκησιν ἐξηρμένους, φαντασίας τε δορυφόρων καὶ κόμπου τῆς ἄλλης θεραπείας ἐμπεπλησμένοις, ἐθαύμαζον μὲν καὶ διεταράττοντο, τῆς παρουσίας κατ' αὐτοὺς τύχης τὴν οἴκησιν ὑπερέχουσαν ὀρῶντες· εἶποντο δ' οὖν τῇ Κυβέλῃ πολλὰ προτρεπομένη, καὶ θαρσεῖν παρακελευομένη, καὶ τεκνία συνεχῶς καὶ φιλτάτους ἀνακαλούση, καὶ ὡς εὐθυμα χρὴ προσδοκᾶν τὰ διαδεξόμενα παρεγγυῶση. καὶ τέλος, ἐπειδήπερ αὐ-

¹ Κ. φυλαξόμενοι.

τοὺς εἰς τὸ δωμάτιον, οὗ κατήγετο ἡ πρεσβῦτις, 325
 ἀνακεχωρηκός πως καὶ ἰδιάζον, ἐγκατέστησε,
 μελασθισαμένη τοὺς παρόντας, καὶ μόνη παρακαθ-
 ισαμένη, ὦ τέκνα, ἔλεγε, τῆς μὲν κατειληφῦίας
 ὑμᾶς κατηφείας τὸ παρὸν τὴν αἰτίαν ἔγνω, καὶ
 ὡς ὁ προφήτης ὑμᾶς ὁ Καλάσιρις τελευτήσας λε-
 λύπηκεν, ἐν πατρὸς ὑμῖν χώρα γεγονώς· δίκαια
 δ' ἂν ποιοῖτε, καὶ οἳ τινες ἢ πόθεν ἐστὲ λέγοντες.
 ὅτι μὲν γὰρ Ἕλληνες, καὶ τοῦτο ἔγνω, καὶ ὅτι τῶν
 εὖ γεγονότων, πάρεσι τοῖς ὀρωμένοις τεκμαίρεσ-
 θαι· βλέμμα γὰρ οὕτω λαμπρὸν, καὶ εὐσχήμων
 ὄψις ἅμα καὶ ἐσπέραστος, εὐγενείας ἔμφασι παρ-
 ἴσθησιν. ἀλλὰ τῆς ποίας Ἑλλάδος, ἢ πόλεως τί-
 νος, καὶ τίνες ὄντες, καὶ ὅπως δεῦρο πλανηθέντες
 ἀφίκεσθε, βουλομένη μοι μαθεῖν, ὑπὲρ συνοίσον-
 τος τοῦ ὑμετέρου, κατείπατε, ὡς ἂν καὶ πρὸς δέσ-
 ποιαν τὴν ἐμὴν Ἀρσάκην, τὴν μεγάλου μὲν βασι-
 λέως ἀδελφὴν, Ὀροονδάτη δὲ τῷ μεγίστῳ σατρα-
 πῶν συνοικοῦσαν, φιλέλληνά τε καὶ φίλαβρον καὶ
 ξένων εὐεργέτιν, ἔχοιμι τὰ καθ' ὑμᾶς ἐξαγγέλ-
 λειν, ὑπὲρ τοῦ καὶ μετὰ πλείονος ὑμᾶς καὶ τῆς
 χρεωστούμενης τιμῆς ὀφθῆναι. ἐρεῖτε δὲ καὶ πρὸς 326
 γυναῖκα οὐ παντάπασιν ἀλλοτρίαν ὑμῖν· εἰμὶ γὰρ
 τοι καὶ αὐτὴ τὸ γένος Ἑλληνίς, καὶ Λεσβία τὴν
 πόλιν, ὑπὸ αἰχμαλωσίας μὲν ἀχθεῖσα δεῦρο,
 πρᾶτλουσα δὲ τῶν οἴκοι βέλτιον. εἰμὶ γὰρ τοι τῆ

Δεσποίνῃ τὰ πάντα καὶ μόνον οὐκ ἀναπνεῖ με καὶ ὄρα, ἀλλὰ καὶ νοῦς ἐκείνη καὶ ὦτα καὶ πάντα τυγχάνω, τοὺς καλοὺς αὐτῇ κάγαθούς ¹ γνωρίζουσα αἰεὶ, καὶ τὸ πιστὸν διὰ πάντων ἀποορρήτων φυλάττουσα. τοῦ δὲ Θεαγένους τὰ εἰρημένα παρὰ τῆς Κυβέλης τοῖς πεπραγμένοις τῇ προτεραίᾳ παρὰ τῆς Ἀρσάκης παράλληλα καθ' ἑαυτὸν ἀντεξελάζοντος, καὶ, ὡς ἀτενὲς αὐτῷ καὶ ἰταμόν, συνεχῆς τε καὶ τῶν ἀπρεπεσιτέρων δηλωτικὸν, προσέβλεπεν, ἐννοοῦντος, καὶ ἀγαθὸν οὐδὲν ἐπὶ τοῖς μέλλουσι καλαμαντευομένου, μέλλοντός τε ἤδη τι λέγειν πρὸς τὴν πρεσβῦτιν, ἡρέμα προσκύψασα πρὸς τὸ οὖς ἢ Χαρίκλεια, Τῆς ἀδελφῆς, ἔφη, μέμνησο, ἐφ' οἷς ἀν ² λέγῃς.

17'. Συνεῖς οὖν τὸ δηλούμενον, ὦ μῆτερ, ἔφη, τὸ μὲν Ἑλληνας εἶναι καὶ αὐτὴ που μαθοῦσα τυγχάνεις· ἀδελφοὶ δὲ ὄντες, πατέρων ὑπὸ λησταῖς ἀλόντων ἐπὶ ζήτησιν ἐξορμήσαντες, χαλεπωτέραις ἐκείνων τύχαις κεχρήμεθα, ὠμοτέροις ἀν-
 327 δράσι περιπεσόντες, καὶ πάντων μὲν τῶν ὄντων (πολλὰ δὲ ἦν) ἀποσυληθέντες, μόλις δὲ αὐτοὶ περισωθέντες, καὶ, κατὰ τι δεξιὸν βούλημα δαίμονος, τῇ πρὸς τὸν ἦρωα Καλάσιριν συντυχίᾳ χρυσάμενοι, ἀριγμένοι τε ἐνλαῦθα, ὡς τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου μετ' αὐτοῦ βιωσόμενοι, νῦν, ὡς ὄρας,

¹ Κ. γνωρίζουσα αἰεὶ. τοῦ δὲ Θεαγένους. ² λέγεις.

πάντων ἔρημοι καὶ μόνοι περιλελείμεθα, τὸν δο-
 κούνηα καὶ ὄνηα πατέρα μετὰ τῶν ἄλλων προσ-
 απολωλεκότες. τὰ μὲν δὴ κατ' ἡμᾶς, ταῦτα. σοὶ
 δὲ, πλείστη μὲν χάρις καὶ τῆς νῦν δεξιώσεως καὶ
 ξεναγίας· χαρίσαιο δ' ἂν πλέον, εἰ κατ' ἑαυτοὺς
 ἡμῖν διάγειν τε καὶ λανθάνειν παράσχοις, τὴν εὐερ-
 γεσίαν ἣν ἀρτίως ἔφασκες, καὶ τὸ γνωρίζειν ἡμᾶς
 πρὸς Ἀρσάκην ὑπερθεμένη, μὴ δὲ ¹ ἐπεισάγοις
 οὕτω λαμπρᾶ καὶ εὐδαίμονι τύχη, ξένον καὶ ἀλή-
 την καὶ στυγνάζοντα βίον. τὰς γὰρ δὴ γνώσεις
 καὶ τὰς ἐνλεύξεις, ἐκ τῶν ὁμοίων, ὡς οἶσθα, γί-
 γνεσθαι καλόν.

18^α. Οὐκ ἐκαρτέρησεν ἡ Κυβέλη, τούτων εἰρη-
 μένων· ἀλλὰ καὶ τῇ διαχύσει τοῦ προσώπου κατά-
 δηλος ἐγεγόνει σφόδρα ὑπερησθεῖσα εἰς τὴν ἀκοὴν
 τῶν ἀδελφῶν, ἐνθυμουμένη μηδὲν κώλυμα μηδὲ
 ἐμπόδιον ἔξειν πρὸς τὰ ἐρωτικά τῆς Ἀρσάκης
 τὴν Χαρίκλειαν· καὶ, ³ Ω κάλλιστε νεανιῶν, ἔφη, ³²⁸
 οὐκ ἂν εἴπωις ταῦτα περὶ Ἀρσάκης, ἐπειδὴν εἰς
 πεῖραν ² ἔλθης τῆς γυναικός. κοινόν τι χρῆμά ἐστι
 πρὸς πᾶσαν τύχην, καὶ πλέον ἐπώικουρος γιγνεται
 τοῖς παρ' ἀξίαν ἔλατλόν τι πράττουσι. καὶ, Περσὶς
 οὔσα τὸ γένος, σφόδρα ἐλληνίζει τὴν γνώμην,
 χαίρουσα καὶ προστρέχουσα τοῖς ἐντεῦθεν, ἡθός
 τε καὶ ὁμιλίαν τὴν Ἑλληνικὴν εἰς ὑπερβολὴν

¹ κ. ἐπεισάγης. ² ἔλθοις. ³ προστρέχουσα τοῖς, οἳοι νῦν
 ἡμεῖς, ἢ τοῖς ἐντεῦθεν.

ἠγάσθηκε. θαρσεῖτε οὖν, ὡς, σὺ μὲν ὅσα εἰς ἀν-
 δρας ¹ καθήκει πράξων καὶ τιμηθησόμενος,
 ἀδελφὴ δὲ ἢ σὴ, συμπαίστρια τέ καὶ συνόμι-
 λος ἔσομένη. ἀλλὰ τίνα ὑμῶν ὀνόματα χρὴ προσ-
 αγγέλλειν; ὡς δὲ ὅτι Θεαγένην καὶ Χαρίκλειαν
 ἤκουσεν, αὐτοῦ με περιμένειν, εἰποῦσα, ὡς τὴν
 Ἄρσάκην ἀπέτρεχεν, ἐπιστείλασα πρότερον πρὸς
 τὴν θυρωρὸν (ἣν δὲ καὶ αὐτὴ γραῦς), εἴ τις βού-
 λοιτο παρσιέναι, μηδαμῶς ἐπιτρέπειν· ἀλλὰ
 μηδ' ἐξίεναι ποὶ συγχωρεῖν τοῖς νέοις. τῆς δὲ,
 Μηδ' ἂν ὁ παῖς ὁ σὸς Ἀχαιμένης παραγένηται,
 ἐρωτησάσης, Ἄρτι γὰρ καὶ μετὰ τὴν σὴν εἰς τὸν
 νεῶν πρόοδον ἐξελήλυθεν, ἐναλειψόμενος ² τῷ ὀφ-
 θαλμῷ, οἷσα γὰρ ὡς φέρει τι μικρὸν ἔτι κακώ-
 329 σεως, Μηδὲ ἐκεῖνος, ἀπεκρίνατο· ἀλλ' ἐπικλει-
 σαμένη τὰς θύρας, καὶ τὴν κλεῖν αὐτὴ κατέχουσα,
 φάσκε ³ ἐμὲ κομίζειν. οὕτως ἐγένετο καὶ οὕτω
⁴ τι σχεδὸν τῆς Κυβέλης χωρισθείσης, καιρὸν ἢ
 μόνωσις τῷ Θεαγένει καὶ τῇ Χαρικλείᾳ θρήνων τε
 καὶ ὑπομνήσεως τῶν καθ' ἑαυτοὺς ὑπηγόρευεν.
 ἀπὸ τῶν αὐτῶν τε σχεδὸν τι ῥημάτων καὶ νοημά-
 των ἀπωλοφύρογτο, ἢ μὲν, ὦ Θεάγετες, ὁ δὲ, ὦ
 Χαρίκλεια, συνεχῶς ἐπιστένοντες· καὶ ὁ μὲν, Τίς
 ἄρα τύχη πάλιν κατείληφεν ἡμᾶς; ἢ δὲ ⁵ Ὅποίοις
 ποτ' ἄρα συνλευξόμεθα πράγμασι; καὶ ἐφ' ἐκάστῳ

¹ Κ. καθήκοι. ² τῷ ὀφθαλμῷ. ³ ἐμοί. ⁴ τοι. ⁵ Ὅποίοις τε ἄρα.
 συνησπάζοντο

συνησπάζοντο ἀλλήλους, καὶ δακρύσαντες ἀνάπα-
 λιν ἐφίλουν. καὶ τέλος, τοῦ Καλασίριδος ὑπο-
 μνησθέντες, εἰς πένθος τὸ ἐκείνου τοὺς Θρήνους καλ-
 ἐστέρον· καὶ πλέον ἢ Χαρίκλεια, ἄτε καὶ πλείονι
 τῷ χρόνῳ, μείζονος τῆς ἀπ' αὐτοῦ σπουδῆς τε καὶ
 εὐνοίας πεπειραμένη. καὶ, ὦ τὸν Καλάσιριν, ἀνε-
 κάλει κωκύουσα· τὸ γὰρ χρηστὸν ὄνομα κάλειν
 ἀπεστέρημαι, Πατέρα, τοῦ δαίμονος πανταχόθεν
 μοι τὴν τοῦ πατρὸς προσηγορίαν περικόψαι φιλο-
 νεικήσαντος. τὸν μὲν φύσει γεννήσαντα οὐκ ἔγνωκα·
¹ τὸν δὲ θέμενον Χαρικλέα, οἴμοι, προδέδωκα·³³⁰
 τὸν διαδεξάμενον καὶ τρέφοντα καὶ περισώζοντα.
 ἀπολώλεκα, καὶ οὐδὲ θρηνηῖσαι τὰ νενομισμένα
 ἔτι κειμένῳ τῷ πτώματι πρὸς τοῦ προφητικοῦ
 συγκεχώρημαι. ἀλλ' ἰδοὺ σοι, τροφεῦ καὶ σῶτερ,
 προσθήσω δὲ καὶ, πάτερ, καὶ ὁ δαίμων μὴ βούλη-
 ται, ἔνθα γοῦν ἔξεσι καὶ ὡς ἔξεσιν, ἀποσπένδω
 τῶν ἐμαυτῆς δακρύων, καὶ ἐπιφέρω χοὰς ἐκ τῶν
 ἐμαυτῆς πλοκάμων· καὶ ἅμα ἀπεσπάρατ' ὡς
 ὅτι πλείστας τῶν ἐαυτῆς τριχῶν. καὶ ὁ μὲν Θεα-
 γένης ἐπεῖχεν, ἐπιλαμβανόμενος σὺν ἱεσίσαις τῶν
 χειρῶν· ἢ δὲ ἐπετραγῶδει, ² Τί γὰρ δεῖ καὶ ζῆν
 ἔτι, λέγουσα, εἰς ποίαν ἀφορῶντας ἐλπίδα; ὁ
 χειραγωγὸς τῆς ξένης, ἢ βακλιρία τῆς πλάνης, ὁ

¹ Κ. τὸν δὲ ποιησάμενον με θετὴν θυγατέρα, οἴμοι προ-
 δέδωκα· τὸν δὲ διαδεξάμενον. ² Τί γὰρ καὶ ζῆν δεῖ ἔτι.

Ξεναγὸς τῆς ἐπὶ τὴν ἐνεγκοῦσαν, ὁ τῶν φύντων ἀναγνωρισμὸς, ἢ παραψυχὴ τῶν δυστυχημάτων, ἢ εὐπορία καὶ ¹ λύσις τῶν ἀμηχάνων, ἢ πάντων τῶν καθ' ἡμᾶς ἀγκυρα Καλάσιρις ἀπόλωλε, τὴν ἀθλίαν ἡμᾶς ξυνωρίδα, πιρὸς ὡσπερ τῶν πρακτέων, ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς καταλιπὼν. πᾶσα μὲν ἡμῖν ὁδοιπορία, πᾶσα δὲ ναυτιλία ὑπ' ἀγνωσίας
 331 ὑποτέτμηται οἴχεται ἢ σεμνὴ καὶ μείλιχος, ἢ σοφὴ καὶ πολιά τῷ ὄντι φρὴν, τῶν εἰς ἡμᾶς εὐεργεσιῶν οὔτε αὐτὴ τέλος ἀραμένη.

ιε'. Καὶ τοιαῦτα ἔτι καὶ ἕτερα πρὸς τούτοις ἐλεεινῶς ὀδυρομένης, καὶ τοῦ Θεαγένους, τὰ μὲν συνεξαίροντος τοῖς παρ' ἑαυτοῦ τὸν θρῆνον, τὰ δὲ, φειδοῦ τῆς Χαρικλείας, καταστέλλοντος, ἐφίσταται ὁ Ἀχαιμῆνης καὶ, τὰς θύρας τοῖς κλείθροις ἐναπειλημμένας καταλαβὼν, Τί ταῦτα; τὴν θυρωρὸν ἠρώτα. ὡς ¹ δὲ τῆς αὐτοῦ μητρὸς εἶναι τὸ ἔργον ἔμαθε, προσεστῶς ταῖς θύραις, καὶ τὴν αἰτίαν διαπορῶν, ἠσθεῖο τῆς Χαρικλείας ὀδυρομένης καὶ διακύψας διὰ τῶν ὀπῶν, καθ' ἃς διήνοικτο τῶν κλείθρων ἢ ἀλυσίς, εἶδέ τε τὰ γιγνόμενα, καὶ αὐθις τὴν θυρωρὸν, οἳ τινες εἰσὶν οἱ ἔνδον, ἠρώτα, ἢ δὲ, τὰ μὲν ἄλλα οὐκ ἔχειν εἰδέναί ἔλεγεν, ὅτι δὲ κόρη καὶ νεανίας, ξένοι τινὲς, ὡς ³ ἔχει εἰκά-

¹ κ. λύσις τῶν ἀτυχημάτων, ἢ πάντων καθ' ἡμᾶς. ² δὲ καὶ τῆς. ³ ἔχοι.

ζειν, ἀρτίως παρὰ τῆς αὐτοῦ μητρὸς ἐσφικισμένοι.
 ὁ δὲ, αὐθις διακύψας, ἐπειράτο διακριβοῦν τοὺς
 ὄρωμένους. τὴν μὲν δὴ Χαρίκλειαν παντάπασιν
 ἀγνοῶν, ὅμως τοῦ κάλλους ὑπερεθαύμαζε, καὶ
 τίς ἂν ὀφθείη καὶ ποία, μὴ θρηνοῦσα, ἐνενόει, καὶ 332
 τὸ θαῦμα λανθάνον, εἰς ἐρωτικὸν πάθος αὐτὸν
 κατέφερε· τὸν δὲ Θεαγένην ἀμυδρῶς τε καὶ ἀμφι-
 βόλως γνωρίζειν ἐφαντάζετο. καὶ προσκειμένου τῇ
 σκέφει τοῦ Ἀχαιμένου, ἐφίσταται ἀνασπρέψασα
 ἢ Κυβέλι (πάντα μὲν τὰ κατὰ τοὺς νέους ὡς ἐγε-
 γόνει διαγγείλασα, πολλὰ δὲ τῆς εὐτυχίας τὴν
 Ἀρσάκην μακαρίσασα, ὑφ' ἧς αὐτῇ ἴσοῦτον ἐκ ταυ-
 τομάτου καλῶρθωται, ὃ βουλαῖς μυρίαῖς καὶ μηχαν-
 ναῖς οὐκ ἂν τις ἤλπισεν, ὡς καὶ σύνοικον ἔχειν τὸν ἐρώ-
 μενον, ἐπ' ἀδείας ὀρώντα καὶ ἐρώμενον· καὶ πολλοῖς
 τοιούτοις τὴν Ἀρσάκην φησίσασα, μόλις τε, ἐπει-
 γομένην πρὸς τὴν θεάν τοῦ Θεαγένους, ἐπισχοῦσα,
 καὶ ὡς οὐ βούλοῖτο αὐτὴν ὠχρῶσαν καὶ κυλοιδιῶ-
 σαν πρὸς τῆς ἀγρυπνίας ὀφθῆναι τῷ νεανία, ἀνα-
 παυσαμένην δὲ τὴν παροῦσαν ἡμέραν, καὶ ἀναλα-
 βοῦσαν τὸ σύνηδες κάλλος, καὶ πολλοῖς τοιούτοις
 εὐθυμον αὐτὴν καὶ τῶν κατὰ γνώμην εὐέλπων παρα-
 σκεύασασα, ἃ τε προσήκει πράττειν, καὶ ὅπως
 προσφέρεσθαι τοῖς ξένοις παρεγγυήσασα).

15. Ἐπεὶ δ' οὖν ἐπέσθη, Τί πολυπραγμονεῖς,
 ὦ τέκνον; ἔλεγεν. ὁ δὲ, Τοὺς ἔνδον, ἔφη, ξένους 333

οἷ τινές εἰσιν, ἢ πόθεν. Οὐ θέμις, ὦ παῖ, πρὸς αὐτὸν ἢ Κυβέλη, ἀλλ' ἐχεμύθει, καὶ κατὰ σαυτὸν ἔχε, καὶ μηδενὶ φράζε, μηδὲ ἐπιμίγνυσο τὰ πολλὰ τοῖς ξένοις· οὕτω γὰρ δέδοκται τῇ δεσποίνῃ. ἐκεῖνος μὲν οὖν ἀπαῖει ῥᾶστα τῇ μητρὶ πεπεισμένος, σύνηθές τι καὶ Ἀφροδίσιον διακόνημα τῇ Ἀρσάκῃ τὸν Θεαγένην ὑπόστοπήσας. καὶ ἀπιὼν, Οὐχ οὗτός ἐστι, πρὸς ἑαυτὸν ἔλεγε, ὃν ἐγὼ πρῶην παρὰ Μιτράνου τοῦ φρουράρχου παραλαβὼν, ὥστε ἄγειν πρὸς Ὀροονδάτην, ἀναπεμφθησόμενον βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, ὑπὸ Βησσαίων τε καὶ Θυάμιδος ἀφηρέθην, μικροῦ καὶ τὸν περὶ τοῦ ζῆν ὑποστάς κίνδυνον, καὶ μόνος ἐκ τῶν ἀγόντων διαδράναι δυναθεῖς; μὴ ἄρα σφάλλουσί με οἱ ὀφθαλμοί; ἀλλὰ ῥᾶον ἔχω μὲν καὶ διαβλέπω¹ σχεδόν τι λοιπὸν συνήθως· καὶ μὴν καὶ τὸν Θυάμιν ἀκήκοα παρεῖναι τῇ προτεραίᾳ, καὶ διαμονομαχήσαντα πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀνακεκομίσθαι τὴν ἱερωσύνην. οὗτος ἄρα ἐκεῖνος ἐστίν. ἀλλὰ τὸ παρὸν σιγητέον τὸν ἀναγνωρισμὸν· ἅμα δὲ παρατηρητέον τίς ποτε ἢ περὶ τοὺς ξένους διάνοια τῆς δεσποίνης. ὁ μὲν ταῦτα πρὸς ἑαυτόν.

334 ιζ'. Ἡ δὲ Κυβέλη, πρὸς τοὺς νέους εἰσδραμοῦσα, ἴχνη τῶν θρήνων κατελάμβανε. πρὸς γὰρ τὸν ψόφον τῶν θυρῶν ἀνοιγομένων κατέστειλλον μὲν

¹ Κ. σχεδόν τοι.

ἑαυτοὺς, καὶ πρὸς τὸ σύνηδες σχῆμα καὶ βλέμμα
 διαπλάττειν διέσπενδον, οὐ μὴν ἔλαθόν γε τὴν
 πρεσβῦτιν, τῶν δακρύων ἔτι τοῖς ὄμμασιν ἐπιπλα-
 νωμένων. ἀναβοήσασα οὖν, ὦ γλυκύτατα τέκνα,
 ἔλεγε, τί ταῦτα ἄωρ! θρηνεῖτε, ἥνικα προσήκει
 χαίρειν, ἥνικα εὐδαιμονίζειν ἑαυτοὺς τῆς δεξιᾶς
 τύχης, Ἀρσάκης τὰ κάλλιστα καὶ τὰ κατ' εὐχὰς
 ἐφ' ὑμῖν διανοουμένης, καὶ ὀφθῆναί τε ὑμᾶς εἰς τὴν
 ἐξῆς ἐπινευσάσης, καὶ τὸ παρὸν πᾶσαν δεξίωσιν
 καὶ θεραπείαν ὑμῖν ἀποκληρωσάσης; ἀλλ' ἀπορ-
 ριπτέον ὑμῖν τοὺς ληρώδεις τούτους καὶ μεираκιώ-
 δεις τῷ ὄντι θρήνους. ὄραν δὲ καὶ ῥυθμίζειν ἑαυ-
 τοὺς, εἶπεν τε καὶ ὑπερετεῖσθαι τοῖς Ἀρσάκης
 βουλήμασι. καὶ ὁ Θεαγένης, Μνήμη, ἔφη, ὦ μῆ-
 τερ, τῆς Καλασίριδος τελευτῆς εἰς λύπην ἡμᾶς
 ἀνεκίνησε, καὶ τὸ πατρικὸν ἐκείνου περὶ ἡμᾶς βού-
 λημα ἀποβεβληκότας, εἰς δάκρυα κατήγαγεν.
 Ὑθλοὶ, ἔφη, ταῦτα. Καλάσιρις καὶ πατήρ τις
 προσωοιπτός, πρεσβύτης τῇ κοινῇ φύσει καὶ τῷ
 χρόνῳ τῆς ἡλικίας εἴξας. πάντα σοι παρέσθι δι' ἐνός, 335
 προσλασία, πλοῦτος, τρυφή, καὶ ἀπόλαυσις τῆς
 ἐφ' ἡλικίας ἀκμῆς· καὶ ἀπλῶς τύχην σαυτοῦ νόμιζε,
 καὶ προσκύνει τὴν Ἀρσάκην. μόνον ἐμοὶ πείθεσθε,
 πῶς μὲν αὐτῇ προσιτέον, καὶ ὀπιτέον, ὅταν τοῦτο
 ἐπιθρέψῃ, πῶς δὲ χρυστέον καὶ ὑπουργητέον, ὅταν
 τι προσλάτῃ· τὸ γὰρ φρόνημα, ὡς οἶσθα, μέγα

καὶ ὑπέρογκον καὶ βασίλειον, νεότητι καὶ κάλλει
προσεξαιρόμενον, καὶ ὑπεροφθῆναι, εἴ τι κελεύοι,
μὴ ἀνεχόμενον.

ἠ΄. Πρὸς ταῦτα σιγήσαντος τοῦ Θεαγένους, καὶ
καθ' ἑαυτὸν ὡς ἀηδῶν τινων καὶ μοχθηρῶν ἐστὶ δη-
λωτικὰ ἐννοοῦντος, ὀλίγον ὑψέρον εὐνοῦχοι παρῆσαν,
λείψανα μὲν δῆθεν τῆς σατραπικῆς τραπέζης ἐπὶ
¹ χρυσῶν τῶν σκευῶν κομίζοντες, πᾶσαν δὲ πολυ-
τέλειαν καὶ χλιδὴν ὑπεραίροντα· καὶ, Τούτοις, εἰπόν-
τες, ἢ δέσποινα δεξιούται καὶ τιμᾶ τὸ παρὸν τοὺς
ξένους, καὶ παραδόμενοι τοῖς νέοις, παραχρῆμα
ἀπεχώρουν. οἱ δὲ, ἅμα μὲν τῆς Κυβέλης προτρε-
πούσης, ἅμα δὲ προορῶντες μὴ δοκεῖν ἐνυβρίζειν
τὴν δεξίωσιν, ἀπεγεύοντο πρὸς βραχὺ τῶν παρα-
336 κειμένων. καὶ τοῦτο καὶ εἰς ἐσπέραν ἐγίγνετο, καὶ
κατὰ τὰς ἄλλας λοιπὸν ἡμέρας. τῆδ' οὖν ἐξῆς κατὰ
πρώτην που τῆς ἡμέρας ὥραν, οἱ συνήθεις εὐνοῦχοι,
παρόντες ὡς τὸν Θεαγένην, Μετακέκλησαι, ὦ
μακάριε, πρὸς τῆς δεσπόινης, ἔλεγον, καὶ ὀφθῆναί
σε προστετάγμεθα· καὶ ἤκε τῆς εὐτυχίας ἀπολαύ-
σων, ἧς ὀλίγοις δὴ καὶ ὀλιγάκις μεταδίδωσιν. ὁ
δὲ, μικρὸν ἐφισυχάσας, καὶ ὄσον πρὸς βίαν ἐλκόμε-
νος, διανέστη τε, καὶ Μόνον δέ με ἠκεῖν ἐπέσταλ-
ται, πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν, ἢ καὶ ἀδελφὴν ² ταυτηνὴν
τὴν ἐμήν; ³ τῶν δὲ, Μόνον, ἀποκριναμένων, ἐκέι-

¹ Κ. χρυσοῖς. ² ταυτήν. ³ τῶν δὲ, ὅτι μόνον.

νην δὲ καθ' ἑαυτὴν ὀφθήσεσθαι (νυνὶ γὰρ συμπαρεῖναι τῇ Ἀρσάκῃ τῶν ἐν τέλει τινὰς Περσῶν καὶ ἄλλως ἔθος εἶναι, ἀνδράσι μὲν ἰδία, γυναιξὶ δὲ καθ' ἕτερον καιρὸν χρηματίζειν), ¹ προσκύψας ὁ Θεαγένης, Οὔτε καλὰ ταῦτα, οὔτε ἀνύποπτα, πρὸς τὴν Χαρίκλειαν ἡρέμα ² εἶπεν. ἀντακούσας δὲ ὡς δεήσει μὴ ἀντιβαίνειν, ἀλλὰ συντρέχειν τὴν πρῶτην, καὶ ἐνδείκνυσθαι ὡς πάντα πρὸς νοῦν τὸν ἐκείνης ποιήσονται, εἶπεν τοῖς ἄγουσι καὶ ὁπως δεήσει τὴν ἐνλευξιν ποιεῖσθαι, καὶ τὸν τρόπον τῆς προσηγορίας ὑψηγομένοις, καὶ ὡς ἔθος προσκυνεῖν 357 τοὺς εἰσιόντας, οὐδὲν μὲν ἀπεκρίνατο.

ΙΘ'. Εἰσελθὼν δὲ, καὶ προκαθημένην ἐφ' ὑψηλοῦ καταλαβὼν, ἀλουργῶ μὲν καὶ χρυσοπάσῳ τῇ ἐσθῆτι φαιδρνομένην, ὄρμων δὲ πολυτελείᾳ καὶ τιάρας ἀξιώματι μεγαλαυχουμένην, καὶ παντοίᾳ κομμωτικῇ πρὸς τὸ ἀβρότερον ἐξηνθισμένην, δορυφόρων τε ἐμπαρεστώτων, καὶ τῶν ἐπὶ δόξης ἐκατέρωθεν προέδρων προκαθημένων, οὐκ ἐπληξε τὸ φρόνημα· ἀλλ', ὡσπερ τῶν συγκειμένων αὐτῷ πρὸς τὴν Χαρίκλειαν ὑπὲρ τῆς θεραπευτικῆς ὑποκρίσεως ἐπιλελησμένος, ἀντιξανάστη πλέον εἰς μεγαλοφροσύνην πρὸς τὸ ἀλαζονικὸν τῆς Περσικῆς θεᾶς, καὶ, οὔτε ὀκλάσας, οὔτε προσκυνήσας, ἀλλ' ἀπ' ὀρθῆς τῆς κεφαλῆς, Χαῖρε, ἔφη, βασιλείον αἶμα, Ἀρ-

¹ Κ. προκύψας. ² εἰπών.

σάκη. τῶν δὲ παρόντων ἀγανακτούντων, καὶ θροῦν
 τινά, ὅτι μὴ προσεκύνησε, κατασλασιαστικὸν τοῦ
 Θεαγένους, ὡς τολμηροῦ καὶ ¹ θρασέως, ἀφιέντων,
 ἢ Ἀρσάκη μειδιάσασα, Σύγγνωτε, εἶπεν, ὡς
 ἀπείρω καὶ ξένω, καὶ τὸ ὄλον Ἑλληνι, καὶ τὴν
 ἐκείθεν ὑπεροψίαν καθ' ἡμῶν νοσοῦντι. καὶ ἅμα καὶ
 τῆς κεφαλῆς τὴν τιάραν ἀφεῖλε, πολλὰ τῶν παρ-
 338 ὄντων κωλυόντων (τοῦ γὰρ ἀμείβεσθαι τὸν ἀσπα-
 σάμενον σύμβολον τοῦτο πεποίηται Πέρσαι)· καὶ,
 Θάρσει, ὦ ξένε, εἰποῦσα διὰ τοῦ ἑρμηνέως (² συ-
 νειῖσα γὰρ τὴν Ἑλλάδα γλῶτταν οὐκ ἐφθέγγετο),
 καὶ λέγε, τίνος χρήζεις, ὡς οὐκ ἀποτευξόμενος,
 ἀπέπεμπε, νεύματι τοῦτο πρὸς τοὺς εὐνούχους
 ἐπισημήνασα· παρεπέμπετο δὲ μετὰ δορυφορίας.
 καὶ ὁ Ἀχαιμένης, αὐθις θεασάμενος, ἐγνώριζε
 μὲν ἀκριβέστερον, καὶ τῆς ἄγαν εἰς αὐτὸν τιμῆς τὴν
 αἰτίαν ὑποσπλεύων ἐθαύμαζεν· εἰσα δ' οὖν ὁμως,
 τὰ δεδογμένα πράττων. ἢ δὲ Ἀρσάκη, τοὺς ἐν τέ-
 λει Περσῶν ἐστιάσασα, δῆθεν μὲν ὡς συνήθως
 ἐκείνους τιμῶσα, ἀληθέστερον δὲ τὴν πρὸς Θεα-
 γένην ἐντευξιν εὐωχίαν ἄγουσα, οὐ μοίρας μόνον
 κατὰ τὸ εἰωθὸς, τῶν ἐδεσμάτων τοῖς περὶ τὸν Θεα-
 γένην ἀπέστειλεν, ἀλλὰ καὶ δάπιδάς τινας, καὶ
 σθρωμνάς πεποικιλμένας, Σιδωνίας τε καὶ Λυδίας
 ἔργα χειρός. συναπέστειλλε δὲ καὶ ἀνδράποδα

¹ κ. θρασέως. ² συνεῖσα.

ὑπερητισόμενα, κόριον μὲν τῇ Χαρικλείᾳ, παι-
 δάριον δὲ τῷ Θεαγένει, τὸ μὲν γένος Ἴωνικὰ,
 τὴν δὲ ἡλικίαν, ἥβης ἐντός, πολλὰ τὴν Κυβέλιν
 παρακαλέσασα ἐπισπεύδειν, καὶ ὡς ὅτι τάχιστα 339
 διανύειν τὸν σκοπὸν (οὐ γὰρ ἔτι φέρειν τὸ πάθος),
 οὐδὲν οὐδὲ αὐτὴν ἀνιῆσαν, ἀλλὰ παντοίως ¹ ἐκ-
 περιουῶσαν τὸν Θεαγένην. προδήλως μὲν γὰρ οὐκ
 ἐξέφαινε τὸ βούλευμα τῆς Ἀρσάκης· κύκλω δὲ καὶ
 δι' αἰνιγμάτων εἰς τὸ συνίεναι προσβιάζουσα,
 καὶ τὴν τε περὶ αὐτὸν φιλοφροσύνην τῆς δεσποί-
 νης μεγαλύνουσα, καὶ τὸ κάλλος, οὐ τὸ φαινό-
 μενον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐντὸς ἐσθῆτος μετὰ
 τινων εὐλόγων προφάσεων ὑπ' ὄψιν ἄγουσα, καὶ
 τὸ ἦθος, ὡς ² ἐρασμία τε καὶ εὐόμιλος, καὶ χαί-
 ρουσα τοῖς ἀβροτέροις καὶ ἀγερωχοτέροις τῶν νέων,
 καὶ ὅλως ἀπόπειραν ἐν οἷς διεξήει λαμβάνουσα, εἰ
 προστρέχει τοῖς ἐπαφροδίτοις. καὶ ὁ Θεαγένης,
 τὸ μὲν τῆς φιλοφροσύνης, καὶ ὡς Φιλέλλην τὸ ἦθος,
 καὶ ὅσα τοιαῦτα, συνεπήνει, καὶ χάριν ὡμολόγει·
 τὰ δὲ ἐπαγωγὰ τῶν ἀτοπωτέρων, ὡς ἂν μηδὲ
 συνιῆς τὴν ἀρχὴν, ἐκὼν ὑπερέβαινε. πνιγμὸς τοίνυν
 εἶχε τὴν γραῦν, καὶ οἶον ἔλυζε τὴν καρδίαν, σλο-
 χαζομένη μὲν ὡς συνίησι τῆς προαγωγείας, ἀπαυ-
 θαδιαζόμενον δὲ καὶ διωθούμενον ὀρώσα τὴν πεῖραν.

¹ Κ. ἐκπεριουῶσαν. ² ἐράσμιον καὶ εὐόμιλον.

340 καὶ τὴν Ἀρσάκην οὐκ ἔτι φέρειν ¹ οἷα τε ἦν δι' ὄχ-
λου γιγνομένην, καὶ καρτερεῖν οὐκ ἔτι δύνασθαι
λέγουσαν, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἀπαιτοῦσαν, ἣν
ἄλλοτε ἄλλαις προφάσεσιν ὑπερετίθετο ἡ Κυβέλι,
νῦν μὲν, βουλόμενον, ἀποδειλιᾶν τὸν νεανίαν φά-
σκουσα, νῦν δὲ ἀνωμαλίαν τινὰ προσπεπωτικῆναι
πλαττομένη.

κ'. Καὶ πέμπτης που λοιπὸν καὶ ἑκτῆς ἡμέρας
παρωχηκυίας ἤδη, καὶ τὴν Χαρίκλειαν τῆς Ἀρσά-
κης ἀπαξ που καὶ δεύτερον προσκεκλημένης, καὶ
εἰς τὸ τῷ Θεαγένει κεχαρισμένον μετὰ τιμῆς καὶ
φιλοφροσύνης ἑωρακυίας, ἀναγκάζεται καὶ λευκό-
τερον διαλεχθῆναι τῷ Θεαγένει, καὶ τὸν ἔρωτα
ἀπαρακαλύπτως ἐξηγόρευε, πολλὰ καὶ μυρία
ἀγαθὰ συγκατατιθεμένα διεγχυωμένη, καὶ, Τίς
ἢ ἀτολμία, προσλιθεῖσα, τί δὲ τὸ ἀναφρόδιτον;
νέος οὕτω καὶ καλὸς καὶ ἀκμαῖος, γυναῖκα ὁμοίαν
καὶ προστετηκυῖαν ἀπωθεῖται, καὶ οὐχ ἄρπαγμα
οὐδὲ ἔρμαιον ἠγεῖται τὸ πρᾶγμα, δέους μὲν οὐδενὸς
ἐπὸντος τῇ πράξει ² μήτε τάνδρὸς παρόντος, κα-
μοῦ τῆς θρεψαμένης, καὶ πάντα ἀπόρρητα διὰ χει-
341 ρὸς ἐχούσης, τὴν ὁμιλίαν διακονούσης, μήτε σοί-
τινος ἐπὸντος κωλύματος, οὐ νύμφης, οὐ γαμετῆς
παρούσης· καὶ τοι καὶ τούτων ὑπερεῖδον πολλοὶ
πολλάκις, ὅσοι δὴ, νοῦν ἔχοντες, τοὺς μὲν οἰκείους

¹ Κ. οἷα τε δι' ὄχλου. ² μήτε ἀνδρός.

ἔγνωσαν οὐδὲν ἐκ τούτου καταβλάψειν, ¹ αὐτοὺς δὲ ὠφελήσειν, κτήσεως χρημάτων προσγενομένης, καὶ τῶν καθ' ἡδονὴν ἀπολαύσεων. τελευτῶσα δὲ καὶ ἀπειλήν τινα κατεμίγνυ τοῖς λεγομένοις, Αἰ χρησται, λέγουσα, καὶ φιλόνεοι γυναῖκες, ἀμείλικτοι γίγνονται καὶ βαρυμήνιδες, ἀποτυγχάνουσαι, καὶ τοὺς ὑπερόπτας ὡς ὑβριστὰς εἰκότως ἀμύνονται. ταύτην δὲ, ὅτι καὶ Περσίς τὸ γένος, ἐννόσι, καὶ ὡς βασίλειον αἷμα, τοῦτο δὴ τὸ τῆς σῆς προσθήσεως, καὶ ὡς πολλὴν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν περιβέβληται, ὑφ' ἧς αὐτῇ καὶ τιμῆσαι τὸν εὖνουν, καὶ κολάσαι τὸν ἐναντιούμενον ἐπ' ἀδείας· σὺ δὲ καὶ ξένος καὶ ἔρημος, καὶ ὁ προσθησόμενος οὐδεὶς. φεῖσαι τὸ μέρος καὶ σαυτοῦ, φεῖσαι καὶ κείνης. ἀξία δ' ἐστὶ παρὰ σοῦ φειδοῦς, εἰς τὰ δίκαια τῶν σῶν πόθων οὕτως ἐμμεμνηυῖα. εὐλαβήθητι καὶ μῆνιν ἐρωτικὴν, φύλαξαι καὶ τὸ ἐκ τῆς ὑπεροφίας νεμεσητόν· πολλοὺς οἶδα μεταμεληθέντας· πείραν ἔχω σοῦ μᾶλ- 342 λον τῶν Ἀφροδίτης. ἡ πολιὰ θρήξ, ἢ ὄρᾶς, αὐτῇ πολλοῖς τοιούτοις ² ἐνήθλισεν· ἀλλ' οὕτως ἀτεγκλον καὶ ἀνήμερον οὐκ ἔγνωκα. καὶ, ἀποσιρέψασά τὸν λόγον πρὸς τὴν Χαρίκλειαν (ὑπ' ἀνάγκης γὰρ καὶ κείνης εἰς ἐπώκειον ἀπεθάρρῃσε τὰ ταιαῦτα διαλέγεσθαι), Συμπαρακάλεσον, ἔφη, ὦ θυγατερ, καὶ σὺ, τὸν οὐκ οἶδ' ὄν τινα προσείπω προσηκόντως,

¹ Κ. αὐτοὺς. ² ἐνήθλισεν.

ἀδελφόν σου τοῦτον. συνοίσει καὶ σοὶ τὸ πρᾶγμα· οὐκ ἔλαττον ἀγαπηθήσῃ· πλέον τιμηθήσῃ· πλουτήσεις εἰς κόρον· γάμου σοι προνοήσει λαμπροῦ. ζηλωτὰ δὲ ταῦτα καὶ εὖ πράττουσι, ¹ μήτι γε δὴ ξένοις, καὶ ἐν ἐνδείᾳ τὸ παρὸν ἐξεταζομένοις.

κα΄. Ἡ δὲ Χαρίκλεια, σεσηρός τι καὶ κατεσφυγμένον ὑποβλέψασα, Εὐκτόν μὲν ἦν, ἔφη, καὶ κάλλιστον, μηδὲν τοιοῦτον ὑποσιῆναι τὴν πάντα ἀρίστην Ἀρσάκην. εἰ δὲ μὴ, ² δευτέρα γοῦν, ἐγκρατεία φέρειν τὸ πάθος. ἀλλ' ἐπειδή τι πέπονθεν ἀνδρώπινον, καὶ νενίκηται, ὡς φῆς, καὶ ἡτῶν ἐστὶ τῆς ἐπιθυμίας, συμβουλεύσαιμ' ἂν καὶ αὐτὴ Θεαγένει τούτῳ τὴν πρᾶξιν, εἰ τὸ ἀσφαλὲς αὐτῷ προσείη, μὴ ἀρνεῖσθαι, μὴ δὴ τι λάθοι κακὸν αὐτός
 343 τε ἑαυτὸν ἀκείνην ³ ἐργασάμενος, εἰ ταῦτα εἰς φῶς ἔλθοι, καὶ γνοίῃ ποθὲν τὸ παράνομον τῶν ⁴ δεδραμένων ὁ σατράπης. ἀνήλατα πρὸς τοὺς λόγους ἡ Κυβέλη, καὶ περιπτύξασα καὶ φιλήσασα πολλὰ τὴν Χαρίκλειαν, Εὐγε, ἔφη, ὦ τέκνον, ὅτι καὶ γυναῖκα ὁμοίαν σοι τὴν φύσιν ἠλέησας, καὶ τῆς ἀσφαλείας τὰδελφοῦ πεφρόντικας. ἀλλὰ τούτου γε ἕνεκα θάρσει, ὡς οὐδ' ὁ ἥλιος, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, γνώσεται. Πέπαυσο τὸ παρὸν, ἔφη ὁ Θεαγένης, καὶ ἔνδος ἡμῖν εἰς ἐπίσκεψιν. ἐξελθού-

¹ κ. μήτοι γε. ² δευτέρα γοῦν ἐγκρατεία. ³ ἐργασόμενος. ⁴ δεδρασμένων.

σης δὲ παραχρῆμα τῆς Κυβέλης, ὦ Θεάγενες, ἔλεγεν ἡ Χαρίκλεια, ὁ μὲν δαίμων τοιαῦτα ἡμῖν προξενεῖ τὰ εὐτυχήματα, ἐν οἷς πλέον ἐστὶ καὶ τὸ κακῶς πράττειν τῆς δοκούσης εὐπραγίας· πλήν ἀλλὰ συνετῶν γέ ἐστὶ καὶ τὰ δυστυχήματα ἐκ τῶν ἐνόητων πρὸς τὸ ¹ βέλτιστον διατίθεσθαι. εἰ μὲν οὖν ἔχεις γνώμης καὶ τελείως δρᾶσαι τὸ ἔργον, οὐκ ἔχω λέγειν, καίτοι γε οὐκ ἂν σφόδρα διενεχθεῖσα, εἰ πάντως ἡμῖν ἐν τούτῳ τὸ σώζεσθαι, καὶ μὴ, περιλείπεται. εἰ δὲ, εὖ ποιῶν, ἄτοπον δοκιμάζεις τὸ αἰτούμενον, ἀλλὰ ² σύ γε πλάττου τὸ συγκατατίθεσθαι, καὶ τρέφων ἐπαγγελίαις τῆς βαρβάρου τὴν ἄρεξιν, ὑπερθέσει ὑπότεμνε τὸ πρὸς 344 ὄξύ τι καθ' ἡμῶν βουλευσασθαι, ἐφηδύνων ἐλπίδι καὶ καταμαλάτων ὑποσχέσει τοῦ θυμοῦ τὸ φλεγμαῖνον. εἰκός τινα καὶ λύσιν θεῶν βουλήσει τὸν μεταξὺ χρόνον ἀποτεκεῖν. ἀλλ', ὦ Θεάγενες, ὅπως μὴ ἐκ τῆς μελέτης εἰς τὸ αἰσχρὸν τοῦ ἔργου κατολισθήσης. μειδιάσας οὖν ὁ Θεαγένης, Ἄλλὰ σύ γε οὐδὲ ἐν τοῖς δεινοῖς, ἔφη, τὴν γυναικῶν ἐμφυτον νόσον ζηλοτυπίαν ἐκπέφευγας· ἐμὲ δὲ ἴσθι μηδὲ πλάσασθαι τὰ τοιαῦτα δύνασθαι. ποιεῖν γὰρ τὰ αἰσχρὰ καὶ λέγειν ὁμοίως ἀπρεπές· καὶ ἄλλως τὸ ἀπογνῶναι τὴν Ἀρσάκην, αὐτόθεν φέρει τι χάρμεν, τὸ μηκέτι διοχλεῖν ἡμῖν. εἰ δὲ πάσχειν τι δέοι,

¹ Κ. βέλτιον. ² σύ τε.

φέρειν τὰ προσπίπλοντα ἤδη με πολλάκις ἢ τε τύχη καὶ ἢ γνώμη παρεσκεύασε. Μὴ λάθῃς εἰς μέγα κακὸν ἡμᾶς ἐμβάλλων, εἰποῦσα ἡ Χαρίκλεια, ἐσιώπησε.

κβ'. Καὶ τούτων ἐν ταύτῃ τῇ σκέψει διαγόντων, ἡ Κυβέλη, πάλιν ἀναπτερώσασα τὴν Ἀρσάκην, καὶ ὡς τὰ δεξιώτερα χρῆ προσδοκᾶν εἰποῦσα, ἐνδεδεῖχθαι γάρ τι τὸν Θεαγένην τοιοῦτον, ἐπαν-
345 ἦλθεν εἰς τὸ αὐτῆς δωμάτιον. καὶ κείνην διαλιποῦσα τὴν ἐσπέραν, καὶ πολλὰ διὰ τῆς νυκτὸς, ὁμόκοιτον οὔσαν ἐξάρχῃς, τὴν Χαρίκλειαν παρακαλέσασα συμπράττειν, εἰς ἕω πάλιν ἠρώτα τὸν Θεαγένην, τίνα εἴη τὰ δεδογμένα. ἀπειπώντος δὲ λαμπρῶς, καὶ παντοίως τὸ προσδοκᾶν ἀποφῆσαντος, σύνουσι ἐπὶ τὴν Ἀρσάκην ἀπέδραμεν ἡ Κυβέλη. καὶ, ὡς τὸ ἀπηνὲς τὸ παρὰ Θεαγένους ἐξήγγειλε, τὴν γραῦν ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωσθῆναι προστάξασα, εἰσδραμοῦσά τε εἰς τὸν θάλαμον, ἐκείτο ἐπὶ τῆς εὐνῆς ἑαυτὴν σπαράττουσα. καὶ, ἄρτι τῆς γυναικωνίτιδος ἐκτὸς γεγонуῖαν τὴν Κυβέλην, ἰδὼν ὁ υἱὸς Ἀχαιμένης κατηφῆ τε καὶ δεδακρυμένην, Μὴ τι ἄτοπον, μή τι πονηρὸν, ὦ μῆτερ, προσπέπωλεν; ἠρώτα, μή τις ἀγγελία τὴν δέσποιναν ἠνίακε; μή τι δυστύχημα ¹ ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου προσήγγελλται; μή τι καταπνοῦσι κατὰ τὸν ἐνεσιῶτα πόλε-

¹ Κ. ἀπὸ στρατοπέδου.

μον Αἰθίοπες δεσπότην Ὀροονδάτην; καὶ πολλὰ τοιαῦτα εἰπὼν ἠρώτα. ἡ δὲ, Ἀδολεσχεῖς, εἰποῦσα, ἀπέτρεχεν. ὁ δὲ, οὐδέν τι μᾶλλον ¹ ἀνίει, ἀλλὰ παρακολουθῶν, καὶ τῶν χειρῶν λαβόμενος, καὶ κατασπαζόμενος, ἐξαγορεύειν πρὸς παῖδα τὸν ἴδιον τὰ λυσοῦντα ἰκέτευε.

346

κγ'. Λαβοῦσα δὴ αὐτὸν, καὶ εἰς τι μέρος τοῦ παραδείσου χωρισθεῖσα, Ἄλλω μὲν οὐκ ἂν, ἔφη, ἐξεῖπον τὰ ἑμαυτῆς τε καὶ δεσποίνης κακὰ ἔπει δὲ ἐκείνη τε ἐν τῷ παντὶ σαλεύει, καὶ γὰρ τὸν περὶ τοῦ ζῆν προσδοκῶ κίνδυνον (οἶδα γὰρ ὡς ἡ Ἀρσάκης ἀνία καὶ μανία εἰς ἐμὲ ἀποσκήψει), λέγειν ἀναγκάζομαι, μὴ δὴ τινα καὶ ἐπικουρίαν τῇ γεννησάσῃ, καὶ εἰς φῶς παραγαγούσῃ, καὶ ² τουτοισὶ ἐκθρεψαμένη σε τοῖς μαζοῖς ἐπινοήσεως. ἔρᾳ τοῦ νέου τοῦ παρ' ἡμῖν ἡ δέσποινα, καὶ ἔρᾳ οὐ φορητόν τινα οὐδὲ νενομισμένον, ἀλλ' ἀνίατον ἔρωτα, καὶ ὄν εἰς δεῦρο κατορθώσῃ ἐγὼ τε καὶ ἐκείνη μάτην ἠπατώμεθα καὶ αὐταὶ ἦσαν αἱ πολλαὶ φίλοφροσύναι καὶ ποικίλαι δεξιώσεις αἱ περὶ τοὺς ξένους. ἐπεὶ δὲ εὐήθης τις καὶ θρασὺς καὶ ἀπηνῆς ὢν ὁ νεανίας ἀπεῖπε τὰ πρὸς ἡμᾶς, οὐδὲ ἐκείνην οἶδα βιωσομένην, καὶ ἑμαυτὴν ἀναιρησομένην, ὡς χλευάσασαν ταῖς ἐπαγγελίαις καὶ διαφευσαμένην. ταῦτά ἐστίν, ὦ παῖ. καὶ εἰ μὲν ἔχεις τι βοηθεῖν, σύμπραττε· εἰ δὲ μὴ,

¹ Κ. ἀνίει. ² τούτοισιν.

τελευτήσασαν τὴν μητέρα κήδευε. καὶ ὅς, Μισθός
 347 δέ μοι τίς ἔσται, ἔφη, ὦ μήτερες; οὐ γάρ μοι καιρὸς
 θρύπτεσθαι πρὸς σέ, οὐδὲ ἐκ περιόδων, οὐδὲ κυ-
 κλούμενον τοῖς λόγοις, τὴν βοήθειαν ἐπαγγέλλεσθαι
 πρὸς οὕτως ἀγωνιῶσαν καὶ ἐγγυὺς λειποψυχοῦσαν.
 Πᾶν ὅ, τι βούλει, ἔφη, προσδόκα, ἡ Κυβέλη.
 ἀρχιοινοχόον μὲν γάρ σε καὶ νῦν εἰς ἐμὴν τιμὴν πε-
 ποίηται· εἰ δέ τι μείζον ἀξίωμα περινοεῖς, ἀπάγ-
 γελλε. πλούτου γὰρ οὐδὲ ἀριθμὸς ἔσται ὅσον ἂν
 κομίσαιο, σωτὴρ τῆς ἀθλίας γενόμενος. Πάλαι
 ταῦτα, ἔφη, δι' ὑποψίας ἔχων, ὦ μήτερες, ἐγὼ καὶ
 συνεῖς, ἐσιώπων, τὸ μέλλον ἀπεκδεχόμενος. ἀλλ'
 οὐδὲ ἀξιόματος, οὐδὲ πλούτου, μεταποιούμαι τὴν
 δὲ κόρην, τὴν ἀδελφὴν λεγομένην τοῦ Θεαγέ-
 νους, εἴ μοι πρὸς γάμον ἐκδοίη, πάντα αὐτῇ τὰ
 κατὰ γνώμην πεπράξεται. ἐρῶ δὲ, ὦ μήτερες, τῆς
 κόρης οὐχὶ μετρίως· ὥστε ἐκ τῶν ἰδίων γιγνώσκουσα
 τὸ πάθος ἢ δέποινα, καὶ ὅσον τι καὶ οἶόν ἐστι,
 δικαίως ἂν καὶ αὐτὴ συμπράττοι τῶ ταυτὰ νοσοῦν-
 τι, καὶ ἄλλως τοσοῦτον κατόρθωμα ἐπαγγελλο-
 μένω. Μηδὲν ἀμφίβαλλε, εἶπεν ἡ Κυβέλη. ἤτε γὰρ
 348 δέσποινα δώσει τὴν χάριν ἀνευδοιάστως εὐεργέτη
 σοι καὶ σωτῆρι γεγενημένω· καὶ ἄλλως τάχα ἂν καὶ
 καθ' ἑαυτοῦς πείσαιμεν τὴν κόρην. ἀλλὰ τίς ὁ
 τρόπος, εἶπέ, τῆς βοηθείας; Οὐκ ἂν εἴποιμι, ἔφη,
 πρὶν ὄρκοις ἐμπεδωθῆναί μοι τὴν ἐπαγγελίαν παρα-
 τῆς

τῆς δεσποίνης. σὺ δὲ μηδὲ ἀποπειραθῆς τὴν ἀρχὴν τῆς κόρης (ὁρῶ γάρ πως κακέειπεν ἄνω τε καὶ μέγα φρονούσαν), μὴ καὶ λάθῃς τὸ πρᾶγμα διασπρέφουσα. Πάντα γενήσεται, εἰποῦσα, εἰσέδραμεν εἰς τὸν θάλαμον, ὡς τὴν Ἀρσάκην, καὶ προσπεσοῦσα τοῖς γόνασιν, Εὐθυμος ἔσο, ἔφη· πάντα σοι θεῶν βουλήσει κατορθοῦται. τὸν παῖδα μόνον τὸν ἐμὸν Αἰμιμένην εἰσκληθῆναι πρόσταξον. Εἰσκεκλήσθω, εἶπεν ἡ Ἀρσάκη, εἰ μή τι με πάλιν ἀπαλᾶν μέλλοις.

κδ'. Εἰσῆλθεν ὁ Ἀιμιμένης καὶ, πάντα διελεύσας τῆς πρεσβύτιδος, ἐπώμοσεν ἡ Ἀρσάκη πράξειν τὸν γάμον τῆς ἀδελφῆς Θεαγένους. ὁ δὲ Ἀιμιμένης, Δέσποινα, ἔφη, πεπαύσθω λοιπὸν Θεαγένης, δοῦλος ὢν καὶ θρωπτόμενος κατὰ δεσποίνης ἰδίας. καὶ, Πῶς τοῦτο λέγεις; ἐρωτάσῃς, ἀπαντὰ ἐξηγόρευεν. ὡς πολέμου νόμῳ ληφθεῖν καὶ γένοιτο αἰχμάλωτος ὁ Θεαγένης· ὡς Μιτράνης ἐκ-³⁴⁹πέμφειεν αὐτὸν πρὸς Ὀροονδάτην, ἀναπεμφθισόμενον βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ ὡς αὐτὸς, ἵνα ἄγοι παραλαβῶν, ἀπολέσειεν, ἔφοδον Βησσαίων καὶ Θυάμιδος κατατολμησάντων· ὡς μόλις αὐτὸς διαδράσει· καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸ γράμμα τὸ Μιτράνου πρὸς Ὀροονδάτην ¹ προηυρεπισμένος ἐπεδείκνυε τῇ Ἀρσάκῃ, καὶ εἰ προσδέοιτο καὶ ἐτέρων ἀποδείξεων, ἔξειν μαρτυροῦντα καὶ τὸν Θυάμιν. ἀνέπνει πρὸς ταῦτα

¹ Κ. προευτρεπισμένος.

ἡ Ἀρσάκη. καὶ οὐδὲ ὅσον μελλήσασα, πρόεισέ
 τε τοῦ θαλάμου, καὶ, εἰς τὸν οἶκον, οὗ προκαθ-
 ἠμένη χρηματίζειν εἰώθει, παρελθοῦσα, ἄγεσ-
 θαι τὸν Θεαγένην ἐκέλευσεν. ¹ ἐπεὶ δὲ ἤχθη, ἐπιρώ-
 τα, εἰ γνωρίζει τὸν Ἀχαιμένην, ἐσθῶτα πλυσίον
 ἐπιδεικνῦσα. τοῦ δὲ, φήσαντος, Οὐκοῦν ὅτι καὶ
 αἰχμαλώτον ἦγέ σε παραλαβών; αὐθις ἠρώτα.
 συμφήσαντος καὶ τοῦτο τοῦ Θεαγένους, Δούλος
 τοίνυν ἡμέτερος ὢν ἴσθι. καὶ σὺ μὲν πράξεις τὰ
 οἰκετῶν, τοῖς ἡμετέροις νεύμασι καὶ ἄκων ἐπόμενος·
 ἀδελφὴν δὲ τὴν σὴν Ἀχαιμένει τῷδε πρὸς γάμον
 κατεγγυῶ, τὰ πρῶτα φερομένω παρ' ἡμῖν, τῆς
 τε μητρὸς ἔνεκεν, καὶ τῆς ἄλλης αὐτοῦ περὶ ἡμᾶς
 350 εὐνοίας, ὑπερθεμένη τοσοῦτον, ὅσον ἡμέραν προορί-
 σαι, καὶ τὰ πρὸς τὴν εὐωχίαν λαμπρότερον εὐτρε-
 πισθῆναι. ὁ δὲ Θεαγένης ἐβέβλητο μὲν ὡς ὑπὸ
 τρώσεως τῶν λόγων· ἔγνω δ' οὖν μὴ ὁμόσε χωρεῖν,
 ἀλλὰ καθάπερ θηρίου τὴν ὀρμὴν ἐκκλῖναι. καὶ,
² ὦ δέσπονα, ἔλεγε, θεοῖς χάρις, ὅτι, εὐγενείας
 τὰ πρῶτα ὄντες, ταῦτα γοῦν ὡς ἐν δυστυχήμασιν
 εὐπραγοῦμεν, τὸ μὴ ἄλλοις, σοὶ δὲ δουλεύειν, ἢ,
 καὶ ἀλλοτρίους εἶναι δοκοῦντας καὶ ξένους, οὕτως
 ἡμέρας τε καὶ φιλοφρόνως εἴωρας· ἀδελφῆς δὲ τῆς
 ἐμῆς ἔνεκεν, αἰχμαλώτου μὲν οὐκ οὔσης, οὐδὲ διὰ
 τοῦτο δούλης, αἰρουμένης ² δέ σε θεραπεύειν καὶ

¹ κ. ἐπειδὴ ἤχθη. ² δὲ θεραπεύειν.

κεκλήσθαι τὸ σοὶ καθ' ἡδονὴν βουλευσαμένης, πρᾶττε τοῦθ' ὅπερ ἂν ἔχειν ὀρθῶς δοκιμάζης. ἡ δὲ Ἀρσάκη, Κατατετάχθω, ἔφη, ἐν τοῖς τραπεζοκόμοις, καὶ οἰνοχοεῖν πρὸς Ἀχαιμένους ἐκδιδασκέσθω, πρὸς τὴν βασιλικὴν διακονίαν πόρρωθεν προεπιζόμενος.

κέ. Ἐξήεσαν οὖν, σύννοους μὲν ὁ Θεαγένης, καὶ τῶν πρακτέων εἰς ἐπίσκεψιν τὸ βλέμμα ἐπιστρέφων, ἐγγελῶν δὲ ὁ Ἀχαιμένης, καὶ τοῦ Θεαγένους καταμωκόμενος, Ὁ σοβαρὸς ἡμῖν ἀρτίως, λέγων, 351 καὶ ὑπερήφανος, ὁ τὸν αὐχένα ἀκαμπτὸς καὶ μόνος ἐλεύθερος, ὁ τὴν κεφαλὴν νεύειν εἰς τὰ προσκυνεῖν οὐκ ἀνεχόμενος, νῦν που τάχα κλινεῖς, ἢ καὶ κονδύλοις ὑφέξει ταύτην παιδαγωγούμενος. ἡ δὲ Ἀρσάκη, τοὺς ἄλλους ἀποπέμφασα, πρὸς μόνην τὴν Κυβέλην, Νῦν μὲν δὴ, ἔφη, ὦ Κυβέλη, πᾶσα περιήριται πρόφασις, καὶ λέγε ἐλθοῦσα πρὸς τὸν ὑπερήφανον, ὡς πειθόμενος μὲν ἡμῖν καὶ τὰ κατὰ νοῦν τὸν ἡμέτερον πράττων, ἐλευθερίας τε μεθέξει, καὶ ἀφθόνως ἐν εὐπορίᾳ βιώσεται· τοῖς δὲ ἐναντίοις ἐπιμένων, ἐρωμένης τε ὑπερφρονουμένης, καὶ δεσποίνης ἅμα ἀγανακτούσης αἰσθήσεται, δουλείαν μὲν τὴν ἐσχάτην καὶ ἀτιμοτάτην ὑπηρετησόμενος, κολάσεως δὲ πᾶν εἶδος ὑποσησόμενος. ἦλθεν ἡ Κυβέλη, καὶ ἀπήγγειλε τὰ παρὰ τῆς Ἀρσάκης, πολλὰ καὶ παρ' ἑαυτῆς εἰς προτροπὴν τῶν

φαινομένων λυσιτελεῖν προσλιθεῖσα. ὁ δὲ Θεαγένης,
 ὀλίγον ἐπιμείναι παρακαλέσας, μόνος τε πρὸς τὴν
 Χαρίκλειαν ἰδιάσας, Οἴχεται τὰ κατ' ἡμᾶς, ἔφη,
 Χαρίκλεια· πᾶν (τοῦτο δὲ τὸ τοῦ λόγου) πείσμα
 352 διέρρηκται· πᾶσα ἐλωίδος ἄγκυρα παντοίως ἀν-
 ἔσπασται, καὶ οὐδὲ μετ' ὀνόματος γοῦν ἐλευθέρου
 δυστυχοῦμεν, ἀλλὰ δοῦλοι γεγόναμεν αὐτοῖς (καὶ
 ὅπως προσετίθει), καὶ βαρβαρικαῖς λοιπὸν ἐκκεί-
 μεθα αἰκίαις, ἢ πράττοντες τὰ δοκοῦντα τοῖς
 δεσποτεύουσιν, ἢ τοῖς κατακρίτοις ἐναριθμούμενοι.
 καὶ ταῦτα μὲν, ἔφη, φορητά· τὸ δὲ πάντων βαρύτα-
 τον, Ἀχαιμένει τῷ Κυβέλης υἱεῖ πρὸς γάμον ἐκ-
 δώσειν ἢ Ἀρσάκη σε κατεπηγγείλατο. καὶ τοῦτο
 μὲν ὅτι μὴ ἔσθαι, ἢ γιγνόμενον οὐκ ὄψομαι, δῆλον,
 ἕως ἂν ὀβίος ξιφῶν τε καὶ ἀμυνηρίων εὐπορῇ· τί δὲ
 χρὴ πράττειν, ἢ τίνα μηχανὴν ἐπινοεῖν, ὥστε δια-
 κρούσασθαι τὴν τε ἐμὴν πρὸς Ἀρσάκην, καὶ τὴν
 σὴν πρὸς Ἀχαιμένην ἀπευκτὴν σύνοδον; Μίαν,
 ἔφη πρὸς αὐτὸν ἢ Χαρίκλεια, κατανεύσας, τὴν
 ἑτέραν τὴν κατ' ἐμὲ διακωλύσεις. Εὐφήμησον, ἔφη
 μὴ γὰρ οὕτως ἢ δαίμονος τοῦ ἡμετέρου βαρύτης
 ἰσχύσειεν, ὥστε με, τὸν Χαρικλείας ἀπειράτον,
 ἄλλης ὀμιλίας παρανόμως μινθῆναι. ἀλλά τι δρα-
 στήριον ἐπινοησέμεν μοι δοκῶ· εὐρετὶς ἄρα ἐστὶ
 353 λογισμῶν ἢ ἀνάγκη. καὶ ἅμα πρὸς τὴν Κυβέλην
 μεταστὰς, Ἀπάγγελλε, εἶπε, τῇ δεσποίῃ

βούλεσθαι με μόνη καὶ ἰδίᾳ τῶν ἄλλων ἐντυχεῖν.

κς'. Τοῦτ' ἐκεῖνο νομίσασα εἶναι ἢ πρεσβῦτις, καὶ ὑποπεπτωκέναι τὸν Θεαγένην, ἀπήγγειλέ τε πρὸς τὴν Ἀρσάκην, καὶ, μετὰ δειπνον ἀγειν τὸν νεανίαν, ἀκούσασα, οὕτως ἔπραττε. καὶ ἡσυχίαν παρασχεῖν τῇ δεσποίνῃ τοὺς παρεδρεύοντας κελεύσασα, καὶ μὴ παρενοχλεῖν τοῖς περὶ τὸν θάλαμον, παρεισῆγε τὸν Θεαγένην, τῶν μὲν ἄλλων, οἷα δὴ νυκτὸς, ὑπὸ σκότους κατεχομένων, καὶ λαθεῖν παρεχόντων, μόνον δὲ τὸν θάλαμον λύχνου καταυγάζοντος. καὶ εἰσάγουσα, ὑπέστειλλεν ἑαυτήν· ἀλλ' ὁ Θεαγένης ἐπεῖχε, Παρέστω καὶ ἡ Κυβέλη τὸ παρὸν, ὧ δέσποινα, εἰπὼν· οἶδα ὡς τὸ πιστὸν ἔχει φυλακῆς τῶν ἀπορρήτων. καὶ, ἅμα τῶν χειρῶν τῆς Ἀρσάκης λαβόμενος, ὦ δέσποινα, ἔλεγεν, οὔτε πρότερον ¹ ἀπαυθαδιζόμενος πρὸς τὸ βούλημα τὸ σὸν ὑπερεθέμην τὸ κελευόμενον, ἀλλ' ὅπως ἂν ἀσφαλῶς γένοιτο πρυτανευόμενος, νῦν τε, ἐπειδὴ με καὶ δοῦλον, τάχα καλῶς ποιούσα, ἢ τύχη σὸν ἀπέφηνε, πολὺ πλεόν εἰς πάντα ἔτοιμος εἴκειν. ἐν 354

μοι μόνον παρασχέσθαι νεῦσον, καίτοι πολλὰ καὶ μεγάλα ὑποσχομένη· ἀπειπὼε τὸν γάμον Ἀχαιμένει τὸν Χαρικλείας. τῶν γὰρ ἄλλων σιωπῶμένων, τὴν εὐγενεῖα τῇ μεγίστῃ κομῶσαν οἰκότριβι συνοικεῖν ἀθέμιτον· ἢ ἐπόμνυμί σοι θεῶν τὸν κάλ-

¹ κ. ἀπαυθαδιζόμενος.

λιστον Ἡλιον, καὶ θεοὺς τοὺς ἄλλους, ὡς οὔτε ὑπείξω τῷ σῶ βουλήματι, καὶ εἰ γένοιτό τι πρὸς βίαν εἰς τὴν Χαρίκλειαν, ἐπόφει με πρότερον ἑμαυτὸν διαχρησάμενον. καὶ ἡ Ἀρσάκη, Μὴ ἀπίσται, ἔφη, βούλεσθαί με πάντα σοι χαρίζεσθαι, ἥτις καὶ ἑμαυτὴν ἔτοιμος ἐκδιδόναι· ἀλλὰ προληφθεῖσα ἐπώμοσα ἐκδώσειν Ἀχαιμένει τὴν σὴν ἀδελφὴν.

¹ Εὖ ἂν ἔχοι, ἔφη, ὧ δέσποινά. τὴν ἀδελφὴν τοίνυν, ² εἴ τις ἐστίν, ἐκδίδου· μνηστῆρ δὲ τὴν ἐμὴν καὶ νύμφην, καὶ τί γὰρ ἄλλο ἢ γαμετὴν, οὔτε ³ θελήσεις, εὖ οἶδα, οὔτε θέλουσα ἐκδώσεις. Πῶς, ἔφη, λέγεις; ὁ δὲ, Τὰ ὄντα, ἀπεκρίνατο. οὐ γὰρ ἀδελφὴν ἔχω τὴν Χαρίκλειαν, ἀλλὰ νύμφην, ὥσπερ

355 ἔλεγον· ὡς λελυσθαι μὲν σοι τὸν ὄρκον, ἐξεῖναι δὲ, εἰ βούλοιο, καὶ ἄλλην ἔχειν ἀπόδειξιν, τοὺς γάμους ὅταν κρήνης ἐμοῦ τε καὶ κείνης εὐωχοῦσα. ὑπεκνίσθη μὲν, νύμφην, οὐκ ἀδελφὴν εἶναι τὴν Χαρίκλειαν, οὐκ ἄνευ ζηλοτυπίας ἀκούσασα· πλὴν ἀλλ', Ἔσται οὕτως, εἶπεν ἡ Ἀρσάκη, καὶ Ἀχαιμένην ἡμεῖς ἐτέρῳ γάμῳ παραμυθησόμεθα. Ἔσται καὶ παρ' ἐμοῦ, φησὶ, πρὸς σέ, ὁ Θεαγένης, τούτων διακριθέντων· καὶ ἅμα προσήει ὡς τὰς χεῖρας φιλήσων. ἡ δὲ ⁴ προσκύψασα, καὶ τὸ στόμα ἀντὶ τῶν χειρῶν προβαλοῦσα ἐφίλησε· καὶ ἐξῆλθεν ὁ Θεαγένης

¹ κ. Εὖ ἔφη ὧ δέσποινά. ² ἥτις ἐστίν. ³ θελήσεις ἐκδοῦναι εὖ οἶδα. ⁴ προσκύψασα.

Φιληθείς, οὐ μὴν αὐτός γε φιλήσας. καὶ τῇ Χαρι-
 κλείᾳ, καιροῦ λαβόμενος, ἅπαντα ἐξείπεν (οὐκ
 ἄνευ ζηλοτυπίας οὐδὲ ἐκείνης ἔνια μανθανούσης),
 καὶ ¹ τῶν ἀτόπων τῆς ἐπαγγελίας τὸν σκοπὸν
 προσέθηκεν, καὶ ὡς πολλὰ δι' ἐνὸς ἀνύοιτο. Ἀχαι-
 μένει γὰρ διασεσόβηται ὁ γάμος, καὶ τῇ κατ' Ἀρ-
 σάκην ἐπιθυμία πρόφασις τὸ παρὸν ὑπερθέσεως
 ἐπιεινενόηται καὶ τὸ δὴ κεφάλαιον, ὡς εἰκός, τὸν
 Ἀχαιμένην ἅπαντα ταραχῆς ἐμπλήσειν, ἀνιώμενον
 μὲν ἐφ' οἷς ἀποτυγχάνει προσδοκίῃσας, ἀγανα-
 κτοῦντα δὲ ἐφ' οἷς ἠλάττωται παρὰ τῇ Ἀρσάκῃ
 διὰ τὴν εἰς ἐμὲ χάριν. οὐ γὰρ δὴ λήσεται αὐτὸν ³⁵⁶
 οὐδὲν, τῆς μητρὸς ἐξαγορευούσης, ἣν ἐπίτηδες
 παρεῖναι τοῖς λεγομένοις προῖνόνισα, μινυθῆναι τε
 ταῦτα τῷ Ἀχαιμένει βουλόμενος, καὶ μάρτυρα
 τῆς ἄχρι λόγων πρὸς τὴν Ἀρσάκην ὁμιλίας ποιού-
 μενος. ἀρκεῖ μὲν γὰρ ἴσως καὶ τὸ, μηδὲν ἑαυτῷ
 συνειδότα φαῦλον, εὐμενείᾳ τῇ παρὰ τῶν κρείττωνων
 ἐπελπίζειν καλὸν δὲ καὶ, ἀνθρώπων τοὺς συνόν-
 τας πείθοντα, σὺν παρρησίᾳ τὸν ἐπίκαιρον τοῦτον
 βίον διάγειν. προσετίθει δὲ κακεῖνα, ὡς σφόδρα
 χρὴ προσδοκᾶν καὶ ἐπιβουλεύσειν τῇ Ἀρσάκῃ τὸν
 Ἀχαιμένην, ἄνδρα δοῦλον μὲν τὴν τύχην (ἀντίθε-
 τον γὰρ ὡς ἐπίπαν τῷ κρατοῦντι τὸ κρατούμενον),
 ἀδικούμενον δὲ καὶ εἰς ὄρκους ἀθελούμενον, ² ἐρῶντα

¹ κ. τὸν ἀτόπων τῆς ἐπαγγελίας σκοπὸν. ² ἐρῶντα.

δὲ, καὶ ἄλλους ἑαυτοῦ προτέλιμῆσθαι¹ πυθόμενον, συνειδότεα δὲ τὰ πάντων αἰσχίστα καὶ παρανομώτατα, καὶ οὐδὲν εἰς τὴν ἐπιβουλήν πλάσασθαι δεόμενον, οἷα δὴ πολλοὶ πολλάκις ἀνιαθέντες ἐτόλμησαν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἀληθῶν ἔχοντα πρόχειρον τὴν ἀμύναν.

κζ'. Τοιαῦτα πολλὰ διελθὼν πρὸς τὴν Χαρί-
 357 κλειαν, καὶ τὰ μέτρια φαρσεῖν παρασκευάσας, εἰς τὴν ἐξῆς ὑπηρελισόμενος ταῖς τραπέζαις ὑπὸ τοῦ Ἀχαιμένου ἤγετο, προστεταγμένον τοῦτο παρὰ τῆς Ἀρσάκης· καὶ ἐσθῆτα τῶν πολυτελῶν Περσικὴν ἀποσθειλάσης, ταύτην τε μετημφιέννυτο, καὶ σφρεωτοῖς τε χρυσοῖς καὶ περιαιχενίοις² λιθοκόλλήτοις ἐκὼν τε τὸ μέρος καὶ ἄκων ἐκοσμεῖτο. καὶ τοῦ Ἀχαιμένου, ὑποδεικνύναι τι καὶ³ ἀφηγεῖσθαι τῶν οἰνοχοϊκῶν πειρωμένου, προσδραμῶν ὁ Θεαγένης ἐνὶ τῶν κυλικοφόρων τριπόδων, καὶ φιάλιν τῶν πολυτίμων ἀνελόμενος, Οὐδὲν, ἔφη, δέομαι διδασκάλων, ἀλλ' αὐτοδίδακτος ὑπουργήσω τῇ δεσποίνῃ τὰ οὕτω ῥᾶστα μὴ θρυπτόμενος. σὲ μὲν γὰρ, ὧ βέλτιστε, ἢ τύχη εἰδέναί τὰ τοιαῦτα καταναγκάζει,⁴ ἐμοὶ δὲ καὶ ἡ φύσις τὰ πρακτέα καὶ ὁ καιρὸς ὑπαγορεύει. καὶ ἅμα προσέφερε τῇ Ἀρσάκῃ προσηνὲς κερασάμενος, εὐρυθμόν τέ τι καὶ ἄκροισ τοῖς δακτύλοις ἐποχῶν τὴν φιάλιν. ἐκείνην μὲν οὖν

¹ κ. πειθόμενον. ² λιθοκόλλοις. ³ ἀφηγεῖσθαι. ⁴ ἐμέ.

πλέον ἢ πρότερον τὸ ποτὸν ἐξεβάκχευσεν, ἐπιρρο-
 φοῦσάν τε ἅμα καὶ ἀκλινῶς εἰς τὸν Θεαγένην ἀτε-
 νίζουσαν, καὶ τοῦ ἔρωτος πλέον ἢ τοῦ κράματος
 ἔλκουσαν, καὶ τὴν φιάλην ἐπίτηδες οὐκ ἐκωίνου-
 σαν, ἀλλὰ σὺν τέχνῃ καὶ διὰ μικροῦ τοῦ λειψάνου
 τῷ Θεαγένει προπίνουσαν. ἀνλιτέτρωτο δὲ ἐκ θα- 358
 τέρων ὁ Ἀχαιμένης, καὶ ὀργῆς ἅμα καὶ ζηλοτυπίας
 ἐμπλοισθεὶς, ὡς μηδὲ λανθάνειν τὴν Ἀρσάκην
 ὑποβλέψαντά τε, ¹ καὶ τι καὶ πρὸς τοὺς παρόντας
 ἠρέμα διαγογγύσαντα. ἤδη δὲ διαλυομένου τοῦ
 συμποσίου, Πρώτην αἰτῶ χάριν, ᾧ δέσποινα, ἔφη
 ὁ Θεαγένης, ὑπηρετοῦντά με μόνον ἀμφιένυσθαι
 ταύτη τῇ σπολῇ κέλευσον. ὡς δὲ ἐπένευσεν ἡ Ἀρ-
 σάκη, τὰ συνήδη μεταμφιασάμενος ἐξῆει. συνεξῆει
 δὲ καὶ ὁ Ἀχαιμένης, πολλὰ τῆς προπετείας τὸν
 Θεαγένην ὀνειδίζων, καὶ ὡς μεираκιῶδες εἶη τὸ
 πρόχειρον, καὶ ὡς τὴν μὲν πρώτην ἢ δέσποινα τὸν
 ξένον καὶ ἄπειρον ὑπερεῖδεν, εἰ δὲ ² ἐπιμένοι βλα-
 κευόμενος, οὐ χαιρήσει, καὶ ὅτι φίλος ἂν ταῦτα
 συμβουλεύοι, μᾶλλον δὲ ὀλίγον ὑστέρον καὶ εἰς γένος
 συναφθισόμενος, καὶ ἀδελφῆς τῆς ἐκείνου, καὶ
 ὑπόσχεσιν τῆς δεσποίνης, ἀνὴρ ἐσόμενος. καὶ πολ-
 λὰ τοιαῦτα ³ ἐκεῖνος μὲν ἔλεγεν. ὁ δὲ, οὐδὲ ἀκού-
 οντι προσεοικαῖς, κάτω νεύσας, ἀνλιπαρήει, μέχρις

¹ κ. καὶ τι πρὸς. ² ἐπιμένοι βλακευόμενος οὐ χαιρήσει.

³ μὲν ἐκεῖνος ἔλεγεν.

οὐ συνέβαλεν αὐτοῖς ἡ Κυβέλη, κατευνάσαι τὴν
 359 δέσποιναν τὸ μεσημβρινὸν ἐπειγομένη. καὶ ἰδοῦσα
 σκυθρωπὸν τὸν υἱὸν, ἠρώτα τὴν αἰτίαν. ὁ δὲ, τὸ
 ξένον μεϊράκιον, ἔφη, προτετίμηται ἡμῶν, καὶ χθὲς
 καὶ τήμερον παρεισδεδυκός, οἰνοχοεῖν ἐπιτέτραπται.
 καὶ τοῖς ἀρχιρικλίνοις ἡμῖν ¹ καὶ ἀρχιοινοχοοῖς πολ-
 λὰ χαίρειν φράσας, ὀρέγει φιάλην, καὶ παρίστανται
 πλησίον βασιλικοῦ σώματος, τὸ μέχρις ὀνόματος
 ἀξίωμα ἡμῶν παραγκωνισάμενος. καὶ τὸ μὲν τοῦ-
 τον τιμᾶσθαι, μετέχοντα καὶ τῶν μειζόνων καὶ
 ποιωνοῦντα καὶ τῶν ἀπορρήτοτέρων, διότι καὶ κα-
 κῶς ποιοῦντες ἡμεῖς σιωπῶμεν καὶ συμπράττομεν,
 ἤτιόν ἐστι δεινόν, καίπερ ὄν δεινόν. ἀλλ' ἐκεῖνο
 γ' ἐξῆν, ἀνευ ὕβρεως τῆς εἰς ἡμᾶς τοὺς ὑπουργοὺς
 καὶ συνεργοὺς τῶν καλῶν πράξεων τὰ τοιαῦτα
 γίνεσθαι.

καὶ Καὶ περὶ μὲν τούτων δεύτερος λόγος. τὸ
 δὲ παρὸν, ὧ μῆτερ, τὴν μνηστὴν ἐβουλόμην τὴν τὰ
 πάντα ἐμοὶ γλυκυτάτην Χαρίκλειαν ἰδεῖν, εἴπως
 τὸ δεδηγμένον τῆς ψυχῆς, τῇ θεᾷ τῇ ἐκείνης δια-
 τῆσαι δυνηθεῖν. καὶ ἡ Κυβέλη, Ποίαν μνηστὴν,
 ὧ τέκνον; εἰκᾶς μοι τὰ μικρότατα τῶν κατὰ
 σαυτὸν ἀγανακτεῖν, τὰ μείζονα δὲ ἀγνοῶν λανθά-
 360 νειν; οὐκ ἔτι λαμβάνεις πρὸς γάμον τὴν Χαρίκλειαν.
 Τί, ἔφη, λέγεις; ἀναβοήσας; οὐκ εἰμι ἄξιος γαμεῖν

¹ κ. καὶ οἰνοχοοῖς.

ὁμόδουλον ἑαυτοῦ; διὰ τί, ὦ μήτηρ; Δι' ἡμᾶς, ἔφη, καὶ τὴν ἡμετέραν παράνομον περὶ Ἀρσάκην εὐχνοίαν τε καὶ πίστιν. ἐπειδὴ γὰρ ἐκείνην καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσφαλείας προτιμήσαντες, καὶ τὴν ἐκείνης ἐπιθυμίαν καὶ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας ἐπίπαροσθεν ἄγοντες, ἅπαντα κατ' ἠδονὴν συνεπράξαμεν, ἅπαξ που παρεισελθὼν εἰς τὸν θάλαμον ὁ γεννάδας οὗτος καὶ ¹ λαμπρὸς αὐτῆς ἐρώμενος, καὶ μόνον ὄφθεις, ἀναπέπεικε παραβῆναι μὲν τοὺς πρὸς σέ γεγενημένους ὄρκους, αὐτῶ δὲ κατεγγυᾶν τὴν Χαρίκλειαν, οὐκ ἀδελφὴν, ἀλλὰ μνηστῆν εἶναι διατεινόμενος. Καὶ ἐπήγγελται ταῦτα ἐκείνη, ὦ μήτηρ; Ἐπήγγελται, παιδίον, ἀπεκρίνατο ἡ Κυβέλη, παρούσης ἐμοῦ καὶ ἀκουούσης· καὶ τοὺς ² γάμους αὐτῶν ἐστιάσει λαμπρῶς ὀλίγαις ὕστερον ἡμέραις· σοὶ δὲ ³ ἄλλην συνοικεῖν ἀντὶ ταύτης ἐπηγγέλλετο. βαρὺ δὲ τι πρὸς ταῦτα ἀνοιμῶξας ὁ Ἀχαιμένης, καὶ τῷ χεῖρε διατρίψας, Ἐγὼ, ἔφη, πικρογάμους θήσω σύμπαντας· μόνον μοι σύμπραττε τὴν εἰς χρόνον σύμμετρον τῶν γάμων ὑπέρθειν, καὶ εἴ τις ἐπιζητοίη, κακοῦσθαί με κατ' ἀγρόν που 361 συμπεσόντα ἀπάγγελλε. μνηστῆν ὁ γεννάδας ὀνομάζει τὴν ἀδελφὴν, ὥσπερ οὐ συνιέντων ἐπὶ διακρούσει μόνῃ τῇ ἐμῇ ταῦτα πράττεσθαι. εἰ γὰρ

¹ Κ. λαμπρὸς ἐρώμενος. ² γάμους τε. ³ ἄλλη συνοικεῖν εἶναι ἀντί.

περιβάλλοι, εἰ γὰρ φιλοίη καθαίωερ δὴ καὶ νῦν, εἰ καὶ συγκαθεύδοι, καθαρὸς τις ἔλεγχος ὅτι μὴ ἀδελφὴ, μνηστῆ δὲ ἐστίν. ἐμοὶ μελήσει ταῦτα, καὶ ὄρκοις καὶ θεοῖς τοῖς παραβαθεῖσι.

κθ'. Ταῦτα εἶπε, καὶ ὑπὸ ὀργῆς ἅμα καὶ ζηλοτυπίας καὶ ἔρωτος καὶ ἀποτυχίας οἰσθηθεὶς (ικανῶν καὶ ἄλλον τινα διαταράξαι πραγμάτων, ¹ μήτι γε δὴ βάρβαρον), τὴν προσπεσοῦσαν ἔννοιαν οὐκ ἐπὶ λογισμῶ διακρίνας, ἐκ δὲ τῆς πρώτης ὀρμῆς κρατύνας, ἐσπέρας ἐπελθούσης, ἵππον τε Ἀρμένιον, τῶν εἰς πομπὰς καὶ πανηγύρεις τῷ σατράπῃ φατνιζομένων, ὑφελέσθαι δυνηθεὶς, ἀφιππάσατο ὡς τὸν Ὀροονδάτην κατὰ Θήβας τότε τὰς μεγάλας τὴν ἐπὶ Αἰθίοπας συγκροτοῦντα στρατείαν, καὶ πᾶν εἶδος πολέμου καὶ χεῖρα παντοίαν ἀθροίζοντα, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοὺς ἔξοδον ἤδη συσκευαζόμενον.

¹ Κ. μήτοι γε.

ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΟΓΔΩΘΟΝ.

Ο ΓΑΡ δὴ βασιλεὺς Αἰθιοπῶν ἀπάτη περιελι- 362
λυθῶς τὸν Ὀροονδάτην, καὶ Θαίερον τῶν ἐπάθλων
τοῦ πολέμου γεγωνῶς ἐγκρατῆς, καὶ τὴν πόλιν
ἐπίμαχον τὰς Φίλας ἀεὶ τυγχάνουσιν ἐκ προλή-
ψεως ὑφ' αὐτῷ πεποιμημένος, εἰς πᾶσαν ἀμηχανίαν,
ὥστε καὶ κατηπειγμένως ποιῆσθαι τὴν ἐστρα-
τείαν, καὶ αὐτοσχέδιον τὰ πολλὰ, κατηνάγκαζεν.
ἢ γὰρ πόλις αἱ Φίλαι, κεῖται μὲν ἐπὶ τῷ Νείλω,
τῶν ἐλαττόνων καταρράκτῶν ἀνωτέρω μικρὸν,
Συήνης δὲ καὶ Ἐλεφαντίνης, ἑκατόν που τοῖς με-
ταξὺ σταδίοις διείργεται. ταύτην ποτὲ φυγάδες
Αἰγύπτιοι καταλαβόντες, καὶ ἐνοικήσαντες, ἀμφί-
βολον Αἰθιοπί τε καὶ Αἰγυπτίοις κατέστησαν, τῶν 363
μὲν, τοῖς καταρράκταις τὴν Αἰθιοπίαν ὀριζομένων,
Αἰγυπτίων δὲ, καὶ τὰς Φίλας, κατὰ τὴν προνοί-
κησιν τῶν παρ' ἑαυτοῖς φυγάδων, ὡς ἂν δορυαλώ-
τους ¹ ἑαυτοῖς προσνέμειν ἀξιούντων. συνεχῶς δὲ

¹ Κ. ἑαυτούς.

μεταπιπτούσης τῆς πόλεως, καὶ τῶν αἰὲ προλαβόντων καὶ ἐπικρατούντων γιγνομένης, τότε δὲ ὑπὸ φρουρᾶς Αἰγυπτίων τε καὶ Περσῶν κατεχομένης, ὁ τῶν Αἰθιοπῶν βασιλεὺς πρεσβείαν ὡς τὸν Ὀροονδάτην στείλας, ¹ ἐξήτει μὲν καὶ τὰς Φίλας, ² ἐξήτει δὲ καὶ τὰ σμαράγδεια μέταλλα καὶ πάλαι περὶ τούτων, ὡς εἴρηται, διακηρυκευσάμενος καὶ οὐ τυχῶν, ὀλίγαις τε προφθῆναι τοὺς πρεσβευτὰς ἡμέραις ἐπιτρέψας, ἐφείπετο, πάλαι προπαρασκευασάμενος, δῆθεν ὡς ἐπὶ ἄλλον τινὰ πόλεμον, καὶ οὐδενὴ τὴν ὀρμὴν τῆς στρατείας φράσας. καὶ περὶ δὲ τὰς Φίλας ὑπερβεβηκέναι τοὺς πρεσβευτὰς εἵκαζεν, ὀλιγοῦσαν τοῖς τε ἐνοικοῦσι καὶ φρουροῖς ἐμποδίησάντας καὶ ὡς ὑπὲρ εἰρήνης ³ καὶ φιλίας πρεσβεύοιεν ἀπαγγείλαντας, αὐτὸς αἰφνίδιον ἐπιστὰς τὴν τε φρουρὰν ἐξήλασε, δύο μὲν πού καὶ τριῶν ἡμερῶν ἀντισχοῦσαν, πλήθει δὲ τῶν ἐναντίων καὶ μηχαναῖς 364 τειχομάχοις ἐνδοῦσαν, καὶ τὴν πόλιν κατέσχεν, οὐδενὴ τῶν ἐνοικούντων λυμηνάμενος. διὰ ταῦτα δὲ τετραραγμένον καταλαβὼν τὸν Ὀροονδάτην ὁ Ἀχαιμῆνης, καὶ ἀπαντὰ ⁴ πεπυσμένον παρὰ τῶν διαδράνων, ἔτι πλέον ἐξετάραξεν ἀπροσδόκητός τε καὶ ἀπρόσκλητος ὀφθαίς. καὶ, μή τι δεινὸν περὶ τὴν Ἀρσάκην ἢ τὸν ἄλλον οἶκον ⁵ γεγόναι, πυνθανομένως, γεγονέναι μὲν ὁ Ἀχαιμῆνης, ἰδίᾳ δὲ

¹ κ. ἐξήτει. ² ἐξήτει. ³ ἢ καὶ φιλίας. ⁴ πεπαισμένον. ⁵ γένοι.

φράζειν βούλεσθαι ἀπεκρίνατο. καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐχωρίσθησαν, ἀπαντα κατεμήνυεν· ὡς ὑπὸ Μιτράνου ληφθεὶς αἰχμάλωτος ὁ Θεαγένης, ἀπέσταλτο πρὸς Ὀροονδάτην, δῶρον, εἰ δόξειεν, ὡς βασιλέα τὸν μέγαν ἀναπαμφθισόμενος (καὶ γὰρ εἶναι τὸ χρῆμα τοῦ νεανίου, τῆς βασιλείας αὐτῆς καὶ τραπέζης ἐπάξιον), ὡς ὑπὸ Βησσαέων ἀφαιρέσει, προσανελόγων καὶ τὸν Μιτράνην· ὡς ἀφίκοιτο μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Μέμφιν (παρενεύρων ἅμα καὶ τὰ κατὰ τὸν Θύαμιν)· καὶ τέλος, τὸν ἐπὶ τῷ Θεαγένει τῆς Ἀρσάκης ἔρωτα, καὶ τὸν εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Θεαγένους εἰσοικισμὸν, καὶ τὰς περὶ αὐτὸν φιλοφρονήσεις, καὶ τὰς ἐκείνου διακονίας τε καὶ οἰνοχοίας· καὶ ὡς πέπρακται μὲν ἤδη τῶν 365 παρανόμων ἴσως οὐδὲν, ἀνθισταμένου τέως τοῦ¹ νεανίου καὶ ἀντέχοντος, δέος δὲ² πραχθῆναι, βιασθέντος, ἢ καὶ τῷ χρόνῳ τοῦ ξένου πως ἐνδόντος, εἰ μὴ φθαίη τις αὐτὸν προαναρπάζων ἐκ τῆς Μέμφεως, καὶ τὴν ὄλην τοῦ ἔρωτος ὑπόθεσιν τῆς Ἀρσάκης ὑποτεμνόμενος· διὰ γὰρ δὴ ταῦτα καὶ αὐτὸς ἐπειχθῆναι, καὶ λάθρα διαδράς ἤκειν μινυτῆς, εὐνοίᾳ τῇ περὶ τὸν δεσπότην, ἀποκρύπτειν τὰ κατὰ τοῦ δεσπότητος μὴ³ ἐνεγκών.

β΄. Καὶ περὶ τούτοις θυμοῦ τὸν Ὀροονδάτην ἐνεπεωλήκει, καὶ⁴ ὅλως πρὸς ἀγανάκτησιν καὶ

¹ Κ. νέου. ² προαχθῆναι. ³ ἐξενεγκών. ⁴ ὅλος.

τιμαρίαν ¹ ἐξῆγε, δι' ἐπιθυμίας αὐθις ἐξέκαε τὰ
κατὰ τὴν Χαρίκλειαν προσλιθεὶς, καὶ ἐπὶ μέγα,
ὡσπερ ἦν, ἐξαίρων, καὶ τὸ κάλλος παντοίως ἐκ-
θειάζων, καὶ τὴν ὥραν τῆς κόρης, ὡς οὔτε ὀφθείη
πρότερον, οὔτε αὐθις δυνήσεται. ² Μικρὰ νόμιζε,
λέγων, πάσας σοι τὰς παλλακίδας εἶναι παρὰ
ταύτην, οὐ μόνον τὰς κατὰ τὴν Μέμφιν, ἀλλὰ καὶ
τὰς ἐπομένας· καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τούτοις ὁ
Ἀχαιμένης, ἐλπίζων, εἰ καὶ προσομιλήσειεν Ὀροον-
δάτης τῇ Χαρικλείᾳ, μικρὸν γοῦν ὑστερον ἐπὶ
366 μισθῷ τῶν μινυμάτων ἐξαιτήσας, πρὸς γάμον
ἐξείν. καὶ ὅλως ἐξηρέθιστο ἤδη καὶ διακαῆς ἦν ὁ σα-
τράπης, θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας ἅμα ὡσπερ εἰς
ἄρκυς ἐμβεβλημένος· καὶ οὐδὲ μικρὸν ὑπερθέμενος,
Βαγῶαν τινὰ τῶν πεπιστευμένων εὐνούχων προσκα-
λεσάμενος, ἰππέας τε πενήκοντα ἐγχειρίσας, εἰς
τὴν Μέμφιν ἐξέπεμπεν, ἄγειν ὡς αὐτὸν Θεαγένην
τε καὶ Χαρίκλειαν ὡς ὅτι τάχιστα, καὶ οὔτερ ἂν
αὐτὸς καταλαμβάνοιτο, ἐπιστείλας.

γ'. Ἐνεχείριζε δὲ καὶ ³ γράμματα· τὸ μὲν πρὸς
Ἀρσάκην ᾧ δὲ ἔχον. ΟΡΟΟΝΔΑΤΗΣ ἈΡΣΑΚΗΙ.
« Θεαγένην καὶ Χαρίκλειαν, τοὺς αἰχμαλώτους
» μὲν ἀδελφούς, βασιλέως δὲ δούλους, βασιλεῖ
» διαπεμφθισομένους ἀπόστειλον. ἀλλ' ἐκουῖσα
» ἀπόστειλον, ἐπεὶ καὶ ἀκούσις ἀχθήσονται, καὶ

¹ κ. ἐξήει. ² Μικρὰς. ³ γράμμα.

» Ἀχαιμένης πιστευθήσεται. » πρὸς δὲ Εὐφρά-
 την τὸν κατὰ τὴν Μέμφιν ἀρχιευνοῦχον, τοιόνδε.
 » Ὑπὲρ μὲν ὧν οἰκίας τῆς ἐμῆς ὀλιγωρεῖς, εὐθύνας
 » ὑφέξεις. τὸ παρὸν δὲ τοὺς ξένους Ἕλληνας τοὺς
 » αἰχμαλώτους Βαγῶα παράδος ὡς ἐμὲ ἀχθῆσο-
 » μένους, ἐκούσης Ἀρσάκης, εἴτε καὶ ἀκούσης πάν-
 » τως δὲ παράδος, ἢ αὐτὸς ἴσθι δέσμιος ἀχθῆναι
 » προστεταγμένος, τῆς δωρᾶς ἀφαιρισόμενος. » 367
 οἱ μὲν δὴ περὶ τὸν Βαγῶαν ἐπὶ τὸ προστεταγμένον
 ἐξώρμισαν, τῶν ἐπεσθαιμένων παρὰ τοῦ σατρά-
 που καλασσημασμένων, ὡς ἂν μᾶλλον πιστεύσειαν
 οἱ κατὰ τὴν Μέμφιν, καὶ θάττον τοὺς νέους ἐκ-
 δοῖεν. ἐξώρμισε δὲ καὶ Ὀροονδάτης ἐπὶ τὸν πρὸς
 Αἰθίοπας πόλεμον, ἐπεσθαι καὶ τὸν Ἀχαιμένην
 προσλάξας, ἡρέμα καὶ οὐκ εἰδότα παραφρουρούμε-
 νον, ἕως ἂν τὰ πρὸς αὐτοῦ μνηυθέντα δείξειεν ἐπαλι-
 θεύων. κατὰ δὲ ταῖς αὐτὰς ἡμέρας καὶ κατὰ τὴν
 Μέμφιν τοιάδε ἐγίγνετο. ἄρτι τοῦ Ἀχαιμένου
 ἀποδράτης, ὁ Θύαμις ἤδη τὴν προφητείαν ὀλό-
 κληρον ἀναδεδεγμένος, καὶ τὰ πρῶτα τῆς πόλεως
 διὰ τοῦτο φερόμενος, τὰ περὶ τὴν κηδείαν τοῦ Κα-
 λασίριδος ἐκτελέσας, καὶ τὰ νενομισμένα τῶ πατρὶ
 πάντα ἐν ἡμέραις ταῖς τεταγμέναις ἐπενέγκας,
 ἀναζητήσεως ἔννοϊαν τῶν περὶ τὸν Θεαγένην ἐλάμ-
 βανεν, ὅτε δὴ παραιτεῖσθαι καὶ τοῖς θύραθεν ἐκ τοῦ
 προφητικοῦ νόμου διατεταγμένον ἐγίγνετο. καὶ περὶ δὲ

πολυπραγμονῶν καὶ ἐκπυθανόμενος, ἔγνω τοῖς σα-
 τραπείοις ἐνωκισμένους, ὡς εἶχε σπουδῆς, ἐλθὼν ὡς
 368 τὴν Ἀρσάκην, ἐζήτηί τοὺς νέους ξένους, ὡς αὐτῷ
 κατὰ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα προσήκουσας, πλέον δὲ
 ὅτιπερ ὁ πατὴρ Καλάσιρις τελευτῶν ἐπέσηκπτε
 παντοίως προνοεῖν καὶ ὑπερμαχεῖν τῶν ξένων ἐπιστεί-
 λας· χάριν μὲν ἔχειν ὁμολογῶν, ὅτι τὰς διὰ μέσου
 ταύτας ἡμέρας ὑπεδέξατο νέους καὶ ξένους καὶ
 Ἑλληνας φιλανθρωπευομένη, καθ' ἃς ἐνδιαλιᾶσθαι
 τῷ¹ νεῷ τοῖς μὴ ἱερωμένοις ἀπηγόρευτο, δικαιοῶν
 δὲ ἀνακομίζεσθαι τὴν αὐτὸς αὐτοῦ παρακαταθή-
 κην. καὶ ἡ Ἀρσάκη, Θαυμάζω σου, εἶφη, χρηστὰ
 μὲν ἡμῖν καὶ φιλάνθρωπα προσμαρτυροῦντος, ἀπαν-
 θρωπίαν δὲ αὐτῆς καταγιγνώσκοντος, εἰ μὴ δυνη-
 σόμεθα ἢ βουλησόμεθα προνοεῖν τῶν ξένων, καὶ
 τὰ πρέποντα αὐτοῖς ἀπονέμειν. Οὐ τοῦτο, εἶπεν
 ὁ Θύαμις· καὶ γὰρ καὶ ἐν ἀφθονωτέροις τῆδε πλέον
 ἢ παρ' ἡμῖν οἶδα ἔσομένους, εἰ καὶ μένειν βουλομέ-
 νοις ἦν. νυνὶ δὲ γένους ὄντες τῶν ἐπὶ δόξης, ἄλλως
 δὲ τύχης ἐσπρῆταίς ποικίλαις κεχρημένοι, καὶ τὸ
 παρὸν ἀλιτεῦοντες, πάντων ἐπίωροσθεν ποιοῦνται
 γένος τὸ ἴδιον ἀνακομίσασθαι, καὶ εἰς τὴν ἐνεγκοῦ-
 σαν ἐπανήκειν ὧν εἰς τὴν σύλληψιν ἐμὲ κληρονόμον
 369 ὁ πατὴρ καταλέλοιπεν, ὄντων μοι καὶ ἄλλων φιλίας
 πρὸς τοὺς ξένους δικαιωμάτων. Εὖ γὰρ ἐποίησας, ἡ

Ἄρσάκη πρὸς αὐτὸν, τοῦ μὲν ἐκδυσωπεῖν ἀφέμε-
νος, τὸ δὲ δίκαιον προβαλλόμενος· πλεον γὰρ τοῦτο
ἰ μεθ' ἡμῶν ὃν φαίνεται, ὅσω καὶ τὸ δεσποτεῦειν
τοῦ προνοεῖν τινάλλως εἰς τὸ ἔχειν ἐπικρατέστερον.
ὁ δὲ Θύαμις, θαυμάσας, Δεσποτεῦεις δὲ, ἔφη,
σὺ τούτων ὅπως; Πολέμου νόμῳ, πρὸς αὐτὸν
ἀπεκρίνατο, δούλους τοὺς αἰχμαλώτους ἀναδει-
κνύντος.

δ΄. Συνεὶς δὴ οὖν ὁ Θύαμις, ὅτι τὰ περὶ τὸν
Μιτράνην ἐθέλει λέγειν, Ἄλλ', ὦ Ἄρσάκη, ἔφη,
οὐ πόλεμος τάδε, ἀλλ' εἰρήνη τὸ παρὸν, κακείνος
μὲν δουλοῦν, ἐλευθεροῦν δὲ αὐτὴ πέφυκε· κακείνο μὲν
ἔστι βούλημα τυραννικόν, τουτὶ δὲ δόγμα βασιλικόν.
εἰρήνην δὲ καὶ πόλεμον, οὐχ ἡ τῶν ὀνομάτων ἀξιώ-
σις, ἀλλ' ἡ τῶν χρωμένων διάταξις, ἀληθέστερον
γνωρίζειν πέφυκε. τὸ μὲν δίκαιον, τούτοις τι-
θεμένη, βέλτιον ἂν φανείης ὀριζομένη· τό γε μὴν
πρέπον ἢ συμφέρον, οὐδὲ εἰς ἀμφισβήτησιν κα-
θίσταται. πῶς γάρ σοι καλὸν ἢ λυσιτελοῦν, νέων
καὶ ξένων αὐτως ἐκθύμως φαίνεσθαί τε καὶ ὁμολογεῖν
ἀντεχομένην; 370

ε΄. Ἐπὶ τούτοις οὐκ ἔτι κατέσχεν ἡ Ἄρσάκη,
ἀλλ' ἔπασχεν ὁ δὴ καὶ πάντες ὡς ἐπίπαν οἱ ἐρῶν-
τες. λανθάνειν μὲν οἰόμενοι καὶ ἐρυθριῶσιν, ἀλισκό-
μενοι δὲ ἀπαναισχυντοῦσιν· ὁ μὲν ἀγνοούμενος,

ἰ κ. μεθ' ἡμῶν ἂν φαίνεται.

ὀνηρότερος, ὁ δὲ πεφωραμένος, θρασύτερος καθι-
 σιτάμενος. ὡς δὴ κακείνη τὸ συνειδὸς τῆς ψυχῆς
 ἔλεγχος ἐγίνετο, καὶ τὸν Θύαμιν ὑπωπτευκέναι
 τι τῶν κατ' αὐτὴν ὑποτοπήσασα, παρ' οὐδὲν μὲν
 τὸν προφήτην καὶ τὸ προφητικὸν ἀξίωμα ποιησα-
 μένη, πᾶσαν δὲ γυναικείαν αἰδῶ παραγκωνισαμέ-
 νη, Ἄλλ' οὐδὲ τῶν εἰς Μιτράνην, ἔφη, δεδραμένων
 ὑμῖν χαιρήσετε, ἀλλ' ἔσται καιρὸς, ἐν ᾧ τοὺς σφα-
 γέας ἐκείνου τε καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τὴν δίκην Ὀροον-
 δάτης εἰσπράξεται. τοὺς δὲ οὐ μεθήσομαι, τὸ μὲν
 παρὸν ἐμοὶ δουλεύοντα, ὀλίγον δὲ ὑστερον ἀδελφῶ
 τῶ ἐμῶ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, κατὰ νόμον τὸν Περ-
 σικὸν ἀναπεμφθησομένους. πρὸς ταῦτα ῥητόρευε,
 καὶ δίκαια καὶ πρέποντα καὶ συμφέροντα μάτην ὀρι-
 ζόμενος· ὡς οὐδενὸς προσδεῖται ὁ κρατῶν, τὸ
 371 βούλημα τὸ ἴδιον τούτων ἕκαστος ποιούμενος· καὶ
 αὐλῆς τῆς ἡμετέρας ὡς ὅτι τάχιστα καὶ ἐκὼν με-
 θίστασο, μὴ δὴ λάθης καὶ ἄκων μεθιστάμενος. ὁ
 μὲν οὖν Θύαμις ἐξῆει, θεοὺς τε ἐπιμαρτυράμενος,
 καὶ τοσοῦτον ἐπισκῆψας, ὡς οὐκ εἰς καλὸν ταῦτα
 τελευτήσει, κατάδηλα ποιῆσαι πρὸς τὴν πόλιν,
 καὶ ἐπικαλέσασθαι πρὸς βοήθειαν ἐνθυμούμενος.
 ἡ δὲ Ἀρσάκη, Λόγος οὐδεὶς, εἰποῦσα, τῆς σῆς
 προφητείας, μίαν ὄρᾳ προφητείαν ἔρας τὴν ἐπιτυ-
 χίαν, εἰς τὸν θάλαμόν τε χωρισθεῖσα, καὶ τὴν Κυ-
 βέλην προσκαλεσαμένη περὶ τῶν παρόντων διεσκο-

πείτο· καὶ γὰρ πως ἤδη καὶ τὸν δρασμὸν τοῦ
 Ἀχαιμένους, οὐ φαινομένου, δι' ὑποψίας ἐλάμβανε,
 τῆς Κυβέλης, εἶποτε πυνθάνοιτο καὶ ἐπιζητοῖν
 τὸν Ἀχαιμένην, ποικίλας καὶ ἄλλοτε ἄλλας προ-
 φάσεις ἀναπλαττούσης, καὶ πάντα μᾶλλον ἢ τὴν
 ὡς Ὀροονδάτην ἀφίξιν πιστεύειν παρασκευαζού-
 σης, πλὴν οὐ παντάπασι τὰ τελευταῖα πειθούσης,
 ἀλλ' ἤδη διὰ τὸν χρόνον καὶ ἀπιστουμένης. τότε
 δ' οὖν, Τί ποιήσομεν, ἔλεγεν, ὦ Κυβέλη; τίς λύ-
 σις ἔσται μοι τῶν περιεσθηκότων; ὁ μὲν ἔρωσ οὐκ
 ἀνίησιν, ἀλλ' ἐπιτείνει πλέον, ὥσπερ ¹ ὕλη τῶ
 νέφ' λάβρως ὑποπιμπράμενος· ὁ δέ ἐστιν ἀσπινῆς 372
 τε καὶ ἀμείλιχος, φιλανθρωπότερος τὰ πρῶτα ἢ
 νῦν φαινόμενος, τότε μὲν ἀπατηλαῖς γοῦν ἐπαγ-
 γελίαις παρηγορῶν, νῦν δὲ παντάπασι καὶ ἀπερι-
 καλύπτως τὰ πρὸς με ἀπαγορεύων· ὁ δὴ με καὶ
 διαταράττει μᾶλλον, μὴ δὴ τι περὶ Ἀχαιμένους,
 ὧν ὑπονοῶ, καὶ αὐτὸς πέπυσται, καὶ πλέον ἀπο-
 δειλιᾷ τὴν πράξιν. λυπεῖ δὲ ἐπὶ πᾶσιν Ἀχαιμέ-
 νης, ὅς ² νῦν μηνυτῆς ὡς Ὀροονδάτην πεπόρευται,
 ἢ πείσων ἴσως, ἢ οὐ πάντως ³ ἀπίστα λέξων. ὄφ-
 θεῖν μοι μόνον Ὀροονδάτης· μίαν θεραπεΐαν καὶ
 δάκρυον Ἀρσάκειον ἐν οὐχ ὑποσθήσεται· μεγάλην
 εἰς πειθῶ κέκτηται πρὸς ἄνδρας ἴγυα τὰ γυναι-
 κεῖα καὶ σύνοικα βλέμματα. ἀλλ' ἐκεῖνο ὑπέρδεινον,

¹ κ. ὕλη. ² νῦν ὡς. ³ εὔπιστα.

εἰ μὴ τυχοῦσα Θεαγένους προληφθεῖν ὑπὸ τῆς
 κατηγορίας, ἢ, καὶ οὕτω τύχη, τῆς τιμωρίας, εἴ
 τι πρὶν ¹ ἐνλυχεῖν μοι, πιστεύσειεν Ὀροονδάτης.
 ὥστε, ὦ Κυβέλη, πάντα κίνει, πᾶσαν εὔρισκε μη-
 χανὴν, πρὸς ὅξυ καὶ τὴν ἀκραν ἀκμὴν περιεσθηκότα
 ἡμῖν ὀρώσα τὰ πράγματα, καὶ ἅμα ἐννοοῦσα, ὡς
 οὐκ ἔστιν ὅπως ἑμαυτῆς ἀπογνοῦσα, φείσομαι ἄλ-
 573 λων, ἀλλὰ πρώτη παραπολαύσεις τῶν τοῦ παιδὸς
 ἐπιχειρημάτων· ἅ πῶς ² ἠγνόηκας, οὐκ ἔχω συμ-
 βάλλειν. καὶ ἡ Κυβέλη, Παιδὸς μὲν, ἔφη, τοῦ
 ἐμοῦ πέρι, καὶ πίστεως εἰς σέ τῆς ἐμῆς, ὦ δέσποιν-
 α, οὐκ ἀληθῆ δοξάζουσα γνώσῃ τοῖς ἔργοις· αὐτὴ
 δὲ οὕτως ὑπὸ λῖως προσιοῦσα τῷ σαυτῆς ἔρωτι, καὶ
 τῷ ὄντι μαλακισομένη, μὴ ἄγε τὴν αἰτίαν ἐπ' ἄλ-
 λους τοὺς οὐκ αἰτίους. οὐ γὰρ ὡς δέσποινα κρα-
 τεῖς, ἀλλ' ὡς δουλεύουσα θεραπεύεις τὸ μεिरάκιον.
 ἅ παρὰ μὲν τὴν πρώτην ὀρθῶς ἴσως ἐγίγνετο, ἀπα-
 λοῦ τινος ἐκείνου καὶ νέου τὴν ψυχὴν νομισθέντος·
 ἐπειδὴ δὲ κατεξανίσταται ὡς ἐρωμένης, λαμβανέ-
 τω πείραν ὡς δεσποίνης, καὶ μαστιγούμενος καὶ
 στρεβλούμενος, ὑποπιπλέτω τοῖς σοῖς βουλευμασι.
 πεφύκασι γὰρ οἱ νέοι θεραπευόμενοι μὲν ὑπερφρο-
 νεῖν, βιαζόμενοι δὲ ὑπέεικιν· ὥστε καὶ οὗτος πράξει
 κολαζόμενος, ἅπερ ἠθέτει κολακευόμενος. Ἀλλὰ
 δοκεῖς μὲν, ἔφη, εὖ λέγειν, ἡ Ἀρσάκη πῶς δ' ἂν

¹ Κ. εὐτυχεῖν. ² ἠγνόησας.

ἐνέγκαιμι, ὦ θεοί, τοῖς ἐμοῖς ὀφθαλμοῖς, ἢ ξαι-
 νόμενον ὀρώσα τὸ σῶμα ἐκείνο, ἢ καὶ ἄλλως κολα-
 ζόμενον; Αὖθις αὖ σὺ μαλακίση, ἔφη, ὥσπερ οὐ
 πρὸς ἐκείνου τε γενησόμενον ὀλίγαις σπρεβλώσεσι ³⁷⁴
 τὸ ἐλέσθαι τὰ βελτίονα, καὶ σοί, πρὸς μικρὸν
 ἀνιαθείη, τυχεῖν τῶν κατὰ γνώμην. ἐνεσθι δέ σοι
 μηδὲ λυπεῖν τὸν ὀφθαλμὸν τοῖς γιγνομένοις, ἀλ-
 λά Εὐφράτη παραδοῦσαν, καὶ κολάζειν εἰποῦσαν,
 ὡς τι πέπλημμεληκότα, μήτε ἀνιάσθαι ὀρώσαν
 (ἀκοή γὰρ ὄψεως εἰς τὸ λυπῆσαι κουφότερον), καὶ
 εἰ μεταβεβλημένον αἰσθοίμεθα, πάλιν ἐξελέσθαι
 ὡς αὐτάρκως ἐπεστραμμένον.

5. Ἐπίθετο ἡ Ἀρσάκη. ἀπελπισθεὶς γὰρ
 ὁ ἔρως οὐδεμίαν ἔχει φειδῶ τοῦ ἐρωμένου, τρέπειν
 δὲ φιλεῖ τὴν ἀποτυχίαν εἰς τιμωρίαν· καὶ τὸν ἀρ-
 χιευνοῦχον μετακαλεσαμένη, τὰ δεδογμένα προσ-
 ἔταξεν. ὁ δὲ, καὶ φύσει μὲν τὴν εὐνούχων ζηλοτυ-
 πίαν νοσῶν, σμυχόμενος δὲ καὶ πάλαι κατὰ τοῦ
 Θεαγένους ἐξ ὧν ἑώρα τε καὶ ὑπώπτευεν, εὐθύς
 ἐν δεσμοῖς εἶχε σιδηροῖς, καὶ ἐπίεζε λιμῶ καὶ αἰ-
 κίαις, εἰς οἶκημα ζοφῶδες κατακλεισάμενος, καὶ
 εἰδότες μὲν, προσποιουμένῳ δὲ καὶ πυνθανομένῳ
 δῆθεν τὴν αἰτίαν, οὐδὲν ἀποκρινόμενος· ἐπιτείνων
 δὲ ὁσημέραι τὰ τῆς κολάσεως, καὶ πλέον ἢ ἐβού-
 λετο ἡ Ἀρσάκη, καὶ ἐντέταλτο, τιμωρούμενος, ³⁷⁵
 εἰσφοιτᾶν δὲ οὐδενὶ παριείς, ἢ μόνῃ τῇ Κυβέλῃ,

τοῦτο προστεταγμένον. ἡ δὲ ἐφοῖτα συνεχῶς, καὶ
 τροφὰς κρύφα παρεισφέρειν ἐνεδείκνυτο, οἰκτείρουσα
 μὲν δῆθεν, καὶ ὑπὸ τῆς συνηθείας ἐπικλωμένη, τὸ
 δ' ἀληθὲς ἀποπειρωμένη, ποίαν τινὰ γνώμην
¹ ἔχοι πρὸς τὰ παρόντα, καὶ εἶπερ ἐνδιδοίη καὶ
 μαλάσσοιτο πρὸς τῶν στρεβλώσεων. ὁ δὲ ἦν πλέον
 ἀνὴρ τότε, καὶ πλέον ἀπεμάχετο πρὸς τὰς πείρας,
 τὸ μὲν σῶμα καταπονούμενος, τὴν δὲ ψυχὴν ἐπὶ
 σωφροσύνῃ ῥωννύμενος, καὶ μεγαλαυχούμενος ἅμα
 πρὸς τὴν τύχην καὶ γαυριῶν, εἰ ² λυποῦσα τῷ
 πλείστῳ μέρει, τῷ καιριωτάτῳ χαρίζοιτο, ἐπι-
 δείξεως ἀφορμὴν τῆς εἰς Χαρίκλειαν εὐνοίας τε
 καὶ πίστεως παρεσχημένη, μόνον εἰ γιγνώσκει ταῦ-
 τα κακείνη, μέγιστον ἀγαθὸν τιθέμενος, καὶ συν-
 εχῶς Χαρίκλειαν καὶ φῶς καὶ ψυχὴν καὶ ζωὴν ἀνα-
 καλῶν. ὥστε καὶ ἡ Κυβέλι ταῦτα ὀρώσα, καὶ παρὰ
 μὲν τῆς Ἀρσάκης, ὡς ἡρέμα βούλοιτο πιέζεσθαι
 τὸν Θεαγένην, ἀκούουσα (οὐ γὰρ ἐς τελευτὴν,
 ἀλλ' εἰς ἀνάγκην παραδεδωκέναι), αὐτὴ δὲ ἐκ τῶν
 376 ἐναντίων, ἐπιτείνειν τὰ τῶν κολάσεων, πρὸς τὸν
 Εὐφράτην ἀπαγγέλλουσα, ὡς ἀνύουσα ἦσθετο
 οὐδὲν, ἀλλ' ἀπηγόρευτο καὶ αὐτῇ παρ' ἐλπίδας ἡ
 πείρα, συνεῖσα οἱ κακῶν ἦν, καὶ νῦν μὲν τὴν ἐξ
 Ὀροονδάτου τιμωρίαν, εἰ πύθοιτο ταῦτα παρὰ
 Ἀχαιμένους, ὅσον οὐδέπω προσδοκῶσα, νῦν δὲ

¹ κ. ἔχει.. ² λειποῦσα.

ὡς φθῆσεται αὐτὴν διαχρωμένη τάχα καὶ ἡ Ἀρσάκη,
ὡς παιχθεῖσα εἰς τὴν τοῦ ἔρωτος σύλληψιν, ὁμόσε
χωρεῖν ἔγνω τοῖς κατειληφόσι, καὶ μέγα τι κακὸν
ἐπιτελέσασα, ἢ κατορθῶσαι τῇ Ἀρσάκῃ τὰ κατὰ
γνώμην, καὶ τὸ παρὸν τὸν ἀπὸ ἐκείνης προσδοκώ-
μενον διαδύναι κίνδυνον, ἢ τοὺς ἐλέγχους τῶν πάν-
των πραγμάτων ἀφανίσαι, θανάτους ἅμα πᾶσιν
ἐπινοήσασα. καὶ, πρὸς τὴν Ἀρσάκην ἐλθοῦσα, Μά-
τιν, ἔφη, κάμνομεν, ὧ δέσποινα. οὐ γὰρ ἐνδίδωσιν
ὁ ἀπηνῆς ἐκείνος, ἀλλ' αἰεὶ γίγνεται καὶ πλέον θρα-
σύτερος, Χαρίκλειαν διὰ στόματος ἔχων, καὶ ταῖς
ἐκείνης ἀνακλήσεσιν ὡσπερ̄ θεραπεύειαι παρηγορού-
μενος. τελευταίαν οὖν, εἰ δοκεῖ (τὸ τοῦ λόγου),
ρίψωμεν ἀγκυρὰν, καὶ τὴν ἐμποδῶν γιγνομένην,
ἐκποδῶν ποιησώμεθα. εἰ γὰρ μάθει μὴ οὔσαν, εἰ-
κός που καὶ μεταβληθῆναι αὐτὸν πρὸς τὸ βούλευμα 377
τὸ ἡμέτερον, ἀπογνόντα τὸν ἀπὸ ἐκείνη πόσον.

Ζ΄. Ἀρπαγμα τὸ ρηθὲν ἐποιήσατο ἡ Ἀρσάκη,
καὶ τὴν ἐκ πολλοῦ ζήλοτυπίαν ὀργῇ τῶν εἰρημένων
ἐπιτείνασα, Εὐ λέγεις, ἔφη, καὶ μελήσει μοι προσ-
τάξαι τὴν ἀλιτήριον ἀναιρεθῆναι. Καὶ τίς ὁ πείσ-
θισόμενος, ἀπεκρίνατο ἡ Κυβέλη· πάντων γὰρ
ἐν ἐξουσία σοι τυγχανούσῃ, τὸ ἀναιρεῖν δίχα κρί-
σεως τῶν ἐν τέλει Περσῶν, πρὸς τῶν νόμων ἀπ-
ηγόρευται. δεήσει τοίνυν πραγμάτων σοι καὶ δυσχε-
ρείας, αἰτίας τινὰς καὶ ἐγκλήματα κατὰ τῆς κόρης

ἀναπλαττούση¹ καὶ πρόσσει καὶ τὸ ἄδηλον εἰ
 πιστευθῆσόμεθα. ἀλλ', εἰ δοκεῖ (πάντα γὰρ ὑπὲρ
 σοῦ καὶ πράττειν καὶ πάσχειν ἔτοιμος), φαρμάκω
 τὴν ἐπιβουλήν διακονήσομαι, καὶ ποτῶ γεγοητευ-
 μένω τὴν ἀνλίδικον ἐκποδῶν ποιήσομαι. ἐπήνεσε
 ταῦτα ἡ Ἀρσάκη, καὶ ποιεῖν ἐκέλευεν. ἡ δὲ αὐτίκα
 ὤρμησε, καὶ καταλαβοῦσα τὴν Χαρίκλειαν ἐν ὄδυρ-
 μοῖς καὶ δάκρυσι, καὶ τί γὰρ ἄλλ' ἢ πειθοῦσαν, καὶ
²ὅπως αὐτὴν ἐξάξει τοῦ βίου διανοουμένην (ἦδη γὰρ
 ὑπήσθητο τὰς ἀμφὶ Θεαγένην³ τύχας, ποικίλως αὐ-
³⁷⁸ τὴν καὶ ταῦτα τῆς Κυβέλης τὰ πρῶτα βουκολούσης,
 καὶ τοῦ μὴ ὀρᾶσθαι αὐτὸν μηδὲ φοιτᾶν συνήθως εἰς
 τὸ δωμάτιον, ἄλλοτε ἄλλας προφάσεις ἀναπλατ-
 τούσης), καὶ³ Ω δαιμονία, φισίν, οὐ παύσῃ σεαυτὴν
 τρύχουσα καὶ καταναλίσκουσα μάτην; ἰδού σοι καὶ
 Θεαγένης ἀφεῖται, καὶ ἤξει τήμερον εἰς ἔσπέραν.
 ἡ γὰρ δέσποινα πλημμελήσαντά τι κατὰ τὴν δια-
 κονίαν, εἰς βραχὺ παροξυνθεῖσα, καὶ καθειρχθῆναι
 προστάξασα, τήμερον ἀφήσειν ἐπηγγείλατο, ἑορ-
 τὴν τινα πάτριον εὐωχεῖν μέλλουσα, καὶ ἅμα καὶ
 πρὸς ἐμοῦ λιπαρηθεῖσα. ὥστε ἀνίστασο, καὶ σαυτὴν
 ἀναλάβανε,⁴ μικρᾶς τροφῆς σὺν ἡμῖν νῦν γοῦν
 ποτε μεταλαβοῦσα. καὶ, Πῶς ἂν, ἔφη, πεισθεῖν;
 ἡ Χαρίκλεια· τὸ γὰρ συνεχῶς σε πρὸς με διαφεύ-

¹ κ. καὶ προσέτι τό. ² ὅπως ποικίλως αὐτήν. ³ τύχας, καὶ
 ταῦτα. ⁴ καὶ μικρᾶς.

δεσθαι, τὸ πιστὸν τῶν παρὰ σοῦ λεγομένων ὑπο-
 τέμνεται. καὶ ἡ Κυβέλη, Θεοὺς, ἔφη, ἐπὶ ὄμνυμι
 πάντας, ἢ μὴν λυθήσεσθαί σοι πάντα τήμερον, καὶ
 πάσης σε φρονίδος ἀπαλλαγέσθαι. μόνον μὴ
 προαναίρει σαυτὴν, ἡμερῶν ἤδη τοσούτων ἀπόσι-
 τος οὔσα, ἀλλ' ἀπόγευσαι, ¹ ἤκουσα, τῶν εἰς
 καιρὸν ὑπηρετισμένων. μόλις μὲν, ἐπαίθετο δ' οὖν
 ὁμως ἡ Χαρίκλεια, τὸ μὲν ἀπαληλὸν συνήθως ὑφορω-
 μένη, τοῖς δὲ ὄρκοις ἐν μέρει πειθομένη, καὶ τὸ ἥδὲ 379
 τῶν ἐπαγγελθέντων ἐκούσα καταδεχομένη· ἃ γὰρ
 ἐπιθυμεῖ ψυχὴ, καὶ πιστεύειν φιλεῖ. κατακλινεῖσαι
 τοίνυν εἰσιῶντο· καὶ ² τῆς διακονουμένης ἄβρας
 οἴνου κεκραμένου κύλικας ἐπιδούσης, προτέρα τῇ
 Χαρικλείᾳ προσφέρειν ἡ Κυβέλη νεύσασα, μετ'
 ἐκείνην ³ αὐτὴ λαβοῦσα ἔπινε. καὶ οὕτω τὸ πᾶν
 ἐκπέπρωτο, καὶ ἰλιγγίαν ἐφαίνετο ἡ πρεσβῦτις,
 τότε τε περιτλεῦσαν ὀλίγον ἐκχέασα, δριμύ τε εἰς
 τὴν θεράπαιναν ἐνεώρα, καὶ σπασμοῖς τε καὶ σφα-
 κελισμοῖς ὀξύτατοις ἐπιέζετο.

η'. Θόρυβός τε κατειλήφει μὲν καὶ τὴν Χαρί-
 κλειαν, καὶ ἀναλαμβάνειν ἐπειράτο, κατειλήφει δὲ
 καὶ τοὺς παρόντας· τὸ γὰρ κακὸν, ὡς ἔφακε, το-
 ξεύματος παντὸς ὀξύτερον τῷ φθοροποιῷ ⁴ δεδευ-
 μένου, καὶ ἰκανὸν καὶ νέον τινὰ καὶ ἀκμάζοντα δια-

¹ Κ. εἴκουσα. ² τοῖς διακονουμένης. ³ αὐτὴ ἀντιλαβοῦσα.

⁴ δεδευμένον.

χρήσασθαι, τότε καὶ πλέον, εἰς γηραιὸν σῶμα καὶ
 ἀπεσκληρὸς ἤδη προσομιλήσαν, ὀξύτερον ἢ ὥστε
 εἰπεῖν τῶν καιριωτέρων καθίκετο. καὶ τό τε ὄμμα
 ἢ πρεσβῦτις ¹ ἐμπίπτωρατο, καὶ τὰ μέλη, τῶν
 σπασμῶν ἐνδόντων, πρὸς τὸ ἀκίνητον παρεῖτο, καὶ
 380 χροιά μελαίνουσα τὴν ἐπιφάνειαν ἐπεπόλαζεν. ἀλλ'
 ἦν, οἶμαι, καὶ δηλητηρίου ψυχὴ δολερὰ πικρότερον
 ἢ γοῦν Κυβέλη, καὶ ἐκνήσκουσα, οὐ μεδίετο τῶν
 πανουργημάτων, ἀλλὰ τὰ μὲν νεύμασι, τὰ δὲ
 παραφθεγγομένη, Χαρίκλειαν εἶναι τὴν ἐπιβουλευ-
 σαμένην ἐνεδείκνυτο. καὶ ὁμαῦ τε ἢ γραῦς ἀπέπνει,
 καὶ ἡ Χαρίκλεια ² δεσμῶτις εἶχετο, καὶ παρὰ τὴν
³ Ἀρσάκην αὐτίκα ἤχετο. τῆς δὲ πυνδανομένης, εἰ
 τὸ φάρμακον αὐτὴ σκευάσειε, καὶ εἰ μὴ βούλοιτο
 λέγειν ταίληθές, κολαστήρια καὶ βασάνους ἀπειλού-
 σης, καινὸν ἦν ἡ Χαρίκλεια τοῖς ὀρώσι θέαμα· οὔτε
 γὰρ κατηψύσασα, οὔτε ἀγενές τι παθοῦσα, γέλων
 ἐφαίνετο καὶ χλεύην τὰ παράγλα ποιουμένη, τὸ μὲν
 ὑπὸ ἀγαθοῦ τοῦ συνειδότες τῆς σικοφανῆρας ἀφρον-
 τιστοῦσα, τὸ δὲ χαίρουσα, εἰ Θεαγένους οὐκ ἔτι
 ὄντος τεθνήξεται, καὶ κερδήσει τὸ ἐναγές τῆς πρά-
 ξεως, ὃ κατ' ἐαυτῆς ἐγνώκει παιεῖν, ἑτέρων τοῦτο
 δρασάντων. καὶ ⁵ Ω. Θαυμασία, ἔφη, εἰ μὲν ζῆ Θεα-
 γένης, καθαρεύω καὶ γὰρ τοῦ φόνου· εἰ δέ τι πέπον-
 θεν ὑπὸ τῶν σῶν ³ ἀνοσίων βουλευμάτων, οὐδὲν

¹ Κ. ἐμπίπτωρατο. ² δὲ δεσμῶτις. ³ ὀσίων.

δεῖ σοι τῶν κατ' ἐμοῦ βασάνων· ἔχεις με τὴν ¹ φαρ- 381
μακίδα τῆς καὶ θρεψαμένης σε, καὶ πρὸς τὰ κάλ-
λιστα τῶν ἔργων παιδευσαμένης, καὶ ἀπόσφαττε
μὴ μελλήσασα. οὐδὲν γὰρ οὕτως ἐφίλει Θεαγένης,
ὁ τῶν σῶν ἀνόμων βουλευμάτων ἔννομος ὑπερόπτης.

Θ'. Ἐξέμηνε τὰ εἰρημένα τὴν Ἀρσάκην, καὶ
διαρραπισοθῆναι κελεύσασα, Ὡς ἔχει δεσμῶν
² ἄγετε, εἶπε, τὴν ἀλιτήριον, καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις
ὄντα κατ' ἀξίαν ἐπιδείξαιτες τὸν θαυμασιὸν αὐ-
τῆς ἐρώμενον, παντὶ τε μέλει τὰ δεσμὰ ἐπιβαλόν-
τες, Εὐφράτη καὶ ταύτην παράδοτε, φυλαχθησο-
μένην ἕς αὖριον, τὴν τε διὰ θανάτου τιμωρίαν ὑπὸ
κρίσει τῶν ἐν τέλει Περσῶν ὑφέξουσαν. ἤδη δὲ
ἀγομένης, τὸ οἰνοχοῆσαν τῇ Κυβέλῃ παιδισκάριον
(ἦν δὲ τῶν Ἰωνικῶν ³ θάτερον τῶν εἰς διακονίαν παρὰ
τὴν πρώτην ὑπὸ τῆς Ἀρσάκης τοῖς νέοις δωρηθέν-
των), εἴτε τι παθὸν εὐνοίᾳ τῇ περὶ τὴν Χαρίκλειαν
ὑπὸ συνηθείας τε καὶ συνδαιτιήσεως, εἴτε καὶ δαι-
μονία βουλήσει χρυσάμενον, ὑπεδάκρυσέ τε καὶ
ἐστέναξε, καὶ, Ὡ τῆς ἀθλίας, ἔφη, τῆς οὐδὲν αἰ-
τίας. τῶν δὲ περιεστώτων θαυμασάντων, καὶ σα-
φῶς ὁ, τι λέγειν βούλοιο ἐκφαίνειν ἀναγκαζόντων,
αὐτὴ δεδωκέναι διωμολόγει τῇ Κυβέλῃ τὸ φάρμα- 382
κον· εἰληφέναι ⁴ δὲ παρ' αὐτῆς ἐκεῖνης ἐφ' ᾧ δοῦναι
τῇ Χαρικλείᾳ, προληφθεῖσάν τε εἴτε ὑπὸ θορύβου

¹ κ. φαρμακίδα, καὶ πολλῶ μάλλον τῆς καί. ² ἄγετε τὴν.
³ ἄτερον. ⁴ τε παρ' αὐτῇ.

τῆς κατὰ τὴν πρᾶξιν ἀτοπίας, εἴτε καὶ ¹ συγχε-
 θεῖσαν ὑπὸ τῆς Κυβέλης, προτέρᾳ δοῦναι τῇ Χαρι-
 κλείᾳ νευούσης, ἐναλλάξαι τὰς κύλικας, καὶ τῇ
 πρεσβύτιδι προσενεγκεῖν ἐν ᾧ ἦν τὸ φάρμακον. ἤγelo
 οὖν ἐπὶ τὴν Ἀρσάκην εὐθέως, ἔρμαιον ἀπάντων
 ποιουμένων, ἐλευθέραν εὐρεθῆναι τῶν ἐγκλημάτων
 τὴν Χαρίκλειαν· εὐγενοῦς γὰρ ἦθους καὶ ὄψεως,
 καὶ βάρβαρον γένος οἶκτος εἰσέρχεται. καὶ, εἰπούσης
 ταῦτα τῆς θεραπευίδος, πλέον ἐγίγνετο οὐδὲν,
² ἀλλ', Ἡ καὶ αὐτὴ συνεργὸς εἴοικεν εἶναι, εἰπούσα ἡ
 Ἀρσάκη, δεσμεῖσθαι καὶ φρουρεῖσθαι εἰς τὴν κρίσιν
 ἐκέλευσε. τοὺς δὲ δυνάστας Περσῶν, οἱ τὸ βουλεύ-
 εσθαι ὑπὲρ τῶν κοινῶν, καὶ δικάζειν τε καὶ τιμωρίας
 ὀρίζειν τὴν ἰσχὺν εἶχον, ἐπὶ τὴν κρίσιν εἰς τὴν ἐξῆς
 παρεκάλει διαπέμπουσα. καὶ, ἠκόντων εἰς ἕω καὶ
 προκαθημένων, κατηγόρει μὲν ἡ Ἀρσάκη, καὶ τὴν
 φαρμακείαν κατήγγελλεν, ἀπάντα ὡς εἶχεν ἀπαγ-
 γέλλουσα, καὶ συνεχῆς ἐπιδακρύουσα τὴν θρῆνα-
 383 μένην, καὶ ὡς τὴν πάντων τιμιωτέραν καὶ εὐνοσιέραν
 ἀπολέσειε, μάρτυρας τοὺς δικαστὰς ³ ἐπικαλου-
 μένη, καὶ ὡς ξένην ὑποδεξαμένη, καὶ πάσης με-
 ταδοῦσα φιλοφροσύνης, τοιαῦτα ἀντιπάθοι, καὶ
 ὅλως ἡ μὲν ἦν πικροτάτη κατήγορος· ἀπελογεῖτο
 δὲ οὐδὲν ἡ Χαρίκλεια, ἀλλ' ὠμολόγει καὶ αὐθις τὸ
 ἔγκλημα, καὶ τὸ φάρμακον ὡς δόση συγκατετίθετο,

¹ Κ. συγχεθεῖσαν. ² ἀλλ' ἡ. ³ ἐπικαλουμένη, ὡς.

προσλιθεῖσα ὡς καὶ τὴν Ἀρσάκην ¹ διεχρήσατο ἀν-
 ἠδέως, εἰ μὴ προεἰληπταί, καὶ ἕτερα πρὸς τούτοις,
² τὴν Ἀρσάκην ἐκ τοῦ εὐθέως λοιδορουμένη, καὶ
 παντοίως τοὺς δικαστὰς εἰς τὴν τιμωρίαν ἐκκαλου-
 μένη. τὰ γὰρ καθ' ἑαυτὴν ἀπαντα τῷ Θεαγένει
 τῆς νυκλὸς ³ κατὰ τὸ δεσπολῆριον ἀναθεμένη, τὰ παρ'
 ἐκείνου τε ἐν μέρει πυθομένη, συνθεμένη τε ὡς εἰδεήσει
 πάντα θάνατον ἐπαγόμενον αὐθαιρέτως δέχεσθαι,
 καὶ ἀποηλλάχθαι λοιπὸν ζωῆς ἀνιάτου, καὶ ἄλλης
 ἀνιήτου, καὶ τύχης ἀσπόνδου, τὰ τελευταῖα δὲ,
 ὡς ἐδόκει, κατασπασαμένη, τοὺς τε συνεκλεθέντας
 ὄρμους, ἀεὶ μὲν καὶ ἀπορρήτως ἐπιφέρεσθαι προ-
 νοουμένη, τότε δὲ τῆς ἐσθῆτος ἐνλὸς καὶ ὑπὸ γα-
 στήρα ζωσαμένη, καὶ οἷον ἐνλάφια τινα ἐπιφερομένη,
 πᾶν ἐγκλημά τε καὶ θάνατον ἐπαγόμενόν τε ὠμο- ³⁸⁴
 λόγει, καὶ μὴ ἐπαγόμενον ἀνέωλαττεν. ἐφ' οἷς οἱ
 δικάζοντες, οὐδὲ μελλήσαντες, μικροῦ μὲν ἐδέησαν
 ὠμοτέρα τε καὶ Περσικῆ τιμωρία ⁴ ὑποβαλεῖν ἴσως
 δέ τι πρὸς τὴν ὄψιν καὶ τὸ νέον τε καὶ ἀμαχον τῆς
 ὄρας παθόντες, πυρὶ καταναλωθῆναι κατέκριναν.
 ἤρπαστο οὖν αὐτίκα πρὸς τῶν δημίων, καὶ μικρὸν
 τοῦ τείχους ἐκτὸς ἤγετο, κήρυκος, ὅτι ἐπὶ φαρμά-
 κοις εἰς πυρὰν ἄγοιτο, ⁵ συνεχὲς ἐκβοῶντος, πολ-
 λοῦ καὶ ἄλλου πλήθους ἐκ τῆς πόλεως ἐπακολου-

¹ Κ. Διαχρήσαιτο ἠδέως. ² τὴν μὲν Ἀρσάκην. ³ καὶ κατὰ

⁴ ὑπερβαλεῖν. ⁵ συνεχῶς.

Θήσαντος· οἱ μὲν γὰρ αὐτόπαι ἐγγέρονεσαν ἀγο-
 μένης, οἱ δὲ πρὸς τῆς ἀκοῆς, τάχιστα κατὰ τὸ
 ἄστυ διαδραμούσης, ἐπὶ τὴν θεῶν ἠπεύχθησαν.
 ἀφίκετο δὲ καὶ ἡ Ἀρσάκη, καὶ θεωρὸς ἀπὸ τῶν τει-
 χῶν ἐγίγνετο· δεινὸν γὰρ, εἰ μὴ καὶ τὴν ὄψιν ἐμ-
 φορηθεῖν τῆς εἰς Χαρίκλειαν κολάσεως, ἐποιεῖτο.
 κάπειδὴ τὴν πυρκαϊὰν ὡς ὅτι μεγίστην ἐνῆψαν οἱ
 δῆμιοι, καὶ τὴν φλόγα ὑποβαλλόντων λαμπρῶς
 ἐξῆπτον, μικρὸν ἐνδοθῆναι αὐτῇ πρὸς τῶν ἐλκόντων
 ἡ Χαρίκλεια παρακαλέσασα, καὶ ὡς ἐκοῦσα ἐπι-
 βήσεται τῆς πυρᾶς ἐπαγγειλαμένη, τὰς χεῖρας εἰς
 οὐρανὸν καὶ καθ' ὃ μέρος ¹ ἐπέβαλλεν ὁ ἥλιος τὴν
 385 ἀκτῖνα ἀνατέινασα, Ἡλιέ, ἀνεβόησε, καὶ γῆ καὶ
 δαίμονες, οἱ ἐπὶ γῆς τε καὶ ὑπὸ γῆν ἀνθρώπων
 ἀθεμίτων ἔφοροί τε καὶ τιμωροί, καθαρὰν μὲν εἶναι
 με τῶν ἐπιφερομένων, ὑμεῖς ἐστέ μάρτυρες· ἐκοῦ-
 σαν δὲ ὑπομένουσαν τὸν θάνατον διὰ τὰς ἀφορή-
 τους τῆς τύχης ἐπιπρείας. ² ἐμὲ μὲν οὖν σὺν εὐμενείᾳ
 προσδέξασθε· τὴν δὲ ἀλάστορα καὶ ἀθεμιτουργὸν
 καὶ μοιχαλίδα, καὶ ἐπ' ἀποσπληρήσει νυμφίου τοῦ
 ἐμοῦ ταῦτα δρῶσαν Ἀρσάκην, ὡς ὅτι τάχιστα τι-
 μωρήσασθε. καὶ εἰποῦσα, πάντων ἐμβοῶντων τι πρὸς
 τὰ εἰρημένα, καὶ ἐπέχειν τὴν τιμωρίαν εἰς δευτέραν
 κρίσιν τῶν μὲν εὐτρεπιζομένων, τῶν δὲ καὶ ὀρμη-
 σάντων, ἐπέβη προλαβοῦσα τῆς πυρᾶς· καὶ εἰς τὸ

¹ K. ἐπέβαλεν. ² ἐμὲ μὲν σὺν.

μεσαίτατον ἐνιδρυθεῖσα, αὐτὴ μὲν ἐπὶ πλεῖστον
 ἀπαθῆς εἰσλήκει, περιρρέοντος αὐτὴν μᾶλλον τοῦ
 πυρὸς ἢ προσπελάζοντος, καὶ λυμαινομένου μὲν
 οὐδὲν, ὑποχωροῦντος δὲ καθ' ὃ μέρος ὀρμήσειεν ἢ
 Χαρίκλεια, καὶ περιαιγάζεσθαι μόνον καὶ διοπλεύ-
 εσθαι παρέχοντος ἐπιφαιδρυνομένην ἐκ τοῦ περιαι-
 γάσματος τὸ κάλλος, καὶ οἶον ἐν πυρίῳ θαλάμῳ
 νυμφευομένην. ἢ δὲ ἄλλοτε ἄλλῳ μέρει τῆς πυρᾶς
¹ ἐνήλλετο, θαυμάζουσα μὲν τὸ γιγνόμενον, ἐπι- 386
 σπεύδουσα δὲ πρὸς τὸν θάνατον ἦνυε δὲ οὐδὲν,
 ὑποχωροῦντος αἰεὶ τοῦ πυρὸς, καὶ ὥσπερ ὑποφεύ-
 γοντος πρὸς τὴν ἐκείνης ἐφόρμησιν. οἱ δῆμιοι δὲ οὐκ
 ἀνέεσαν, ἀλλ' ἐνέκειντο πλέον (καὶ τῆς Ἀρσάκης
 νεύμασιν ἀπειλητικοῖς ἐγκελευομένης), ξύλα τε
 ἐπιφορτίζοντες, καὶ τὴν ποταμίαν καλάμην ἐπι-
 σωρεύοντες, καὶ παντοίως τὴν φλόγα ἐρεθίζοντες. ὡς
 δὲ ἦνυετο ² οὐδὲν, ἔτι καὶ πλέον ἢ πόλις ἐκτετά-
 ρακτο, καὶ δαιμονίαν εἶναι τὴν ἐπικουρίαν εἰκάζουσα,
 Καθαρὸν τὸ γύναιον, ἀνεβόα, ἀναίτιον τὸ γύναιον.
 καὶ προσιόντες ἀπὸ τῆς πυρᾶς ἀπεσόβουν, τοῦ
 Θυάμιδος ἐξάρχοντος, καὶ τὸν δῆμον εἰς τὴν βοή-
 θειαν ἐπιρῶννύντος ἥδη γὰρ κακείνος παρεγεγόνει,
 τῆς ἀπειροῦ βοῆς τὸ γιγνόμενον μινυούσης καὶ τὴν
 Χαρίκλειαν ἐξελέσθαι προθυμούμενοι, πλησιάζειν
 μὲν οὐκ ἐθάρσουν, ἐξάλλεσθαι δὲ τῇ κόρῃ τῆς πυρ-

¹ κ. ἐνήλατο. ² οὐδὲν ἔτι, καὶ πλέον.

καϊᾶς ἐνεκελεύοντο· οὐ γὰρ δὴ δέος τὴν ἐνδαιτω-
 μένην τῇ φλογί, καὶ ἀπολιπεῖν βουλομένην. ἄπερ
 ὀρῶσα καὶ ἀκούουσα ἡ Χαρίκλεια, νομίσασά τε καὶ
 αὐτὴ πρὸς θεῶν εἶναι τὴν ὑπὲρ αὐτῆς ἄμυναν,
 387 ἔγνω μὴ ἀχαριστεῖν πρὸς τὸ κρεῖττον, ἀρνούμενη τὴν
 εὐεργεσίαν, ἐξήλατό τε τῆς πυρᾶς· ὡς τὴν μὲν
 πόλιν ὑπὸ χαρᾶς ἅμα καὶ ἐκωλήξεως ¹ μέγα τι
 καὶ σύμφωνον ἐκβοῆσαι, καὶ μεγάλους τοὺς θεοὺς
 ἐπικαλεῖσθαι, τὴν δὲ Ἀρσάκην, μὴ κατασχοῦσαν,
² καθάλασθαί τε ἀπὸ τῶν τειχῶν, καὶ διὰ πυ-
 λίδος ἐκδραμοῦσαν σὺν πολλῇ δορυφορίᾳ καὶ τοῖς
 δυναστεύουσι Περσῶν, ἐπιβάλλειν τε αὐτὴν τῇ
 Χαρικλείᾳ τὰς χεῖρας, καὶ εἰς τὸν δῆμον ἰταμὸν
 ἐνορῶσαν, Οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰπεῖν, ἀλιτῆριον γύ-
 ναιον καὶ φαρμακίδα, καὶ φόνων ἐργάτιν ἐπ' αὐτο-
 φώρῳ ληφθεῖσαν καὶ ὁμολογήσασαν, ἐξελέσθαι τῆς
 τιμωρίας πειρώμενοι; καὶ ἅμα μὲν ἀθεμίτῳ γυναίκα
 βοηθοῦντες, ἅμα δὲ νόμοις τοῖς Περσῶν, καὶ βα-
 σιλεῖ τε αὐτῷ καὶ σατράπαις, καὶ δυνάσταις καὶ
 δικασταῖς ἀνθιστάμενοι, ὑπὸ τοῦ μὴ ἐμπεπρῆσθαι
 αὐτὴν ἴσως εἰς ἔλεον ἀπατώμενοι, καὶ θεοῖς τὸ ἔρ-
 γον ἐπιγράφοντες; οὐδὲ ἐννοήσετε σωφρονήσαντες,
 ὡς τοῦτο καὶ μᾶλλον αὐτῆς βεβαιοῖ τὴν φαρμακείαν,
 ἢ τοσοῦτον περίεσι τῆς γοητείας, ὡς καὶ πρὸς τὴν
 πυρὸς δύναμιν ἀπομάχεσθαι; συνέλθετε, εἰ δοκεῖ,

¹ κ. μέγα τε καὶ. ² καθάλλεσθαί τε.

πρὸς τὸ συνέδριον εἰς αὐρίον δημοσίᾳ δι' ὑμᾶς ἐσόμενον καὶ γνώσεσθε αὐτὴν τε ὁμολογοῦσαν, καὶ ὑπὸ 388
 τῶν συνειδότεων, οὓς ἔχω φρουροῦσα, διελεγομένην.
 καὶ ἅμα ἀπῆγεν αὐτὴν τῷ τραχήλῳ προσφῦσα,
 καὶ τοὺς δορυφόρους ἀναστέλλειν τὸν ὄχλον¹ ἐπέταττεν.
 οἱ δὲ τὰ μὲν ἠγανάκτουν, καὶ ἀνθίστασθαι²
 διεσκοποῦντο, τὰ δὲ ὑπέϊκον, ἅμα τι καὶ τῇ ὑπο-
 νοίᾳ τῆς φαρμακείας ὑπαγόμενοι, τινὲς δὲ καὶ δέει
 τῆς Ἀρσάκης καὶ τῆς περὶ αὐτὴν δυνάμεως ἀποπρε-
 πόμενοι. καὶ ἡ μὲν Χαρίκλεια αὖθις τῷ Εὐφράτῃ
 παραδίδοται, καὶ αὖθις πλείοσι τοῖς δεσμοῖς ἐν-
 εβέβλιτο, δευτέρᾳ κρίσει καὶ τιμωρίᾳ φυλαττομένη,
 κέρδος ἐν μέγιστον ὡς ἐν δεινοῖς εὐρισκομένη, τὸ
 συνεῖναι Θεαγένει, καὶ τὰ καθ' αὐτὴν ἐκδιηγείσθαι.
 τῇ μὲν γὰρ Ἀρσάκῃ καὶ τοῦτο εἰς τιμωρίαν³ ἐπι-
 νενόητο, ὥσπερ ἐπιικερτομούση καὶ πλεον νομιζούση
 τοὺς νέους ἀνιάσειν, εἰ καθ' ἐν δεσμωλήριον καθειργ-
 μένοι, θεαταὶ γίγνοιντο ἀλλήλων ἐν δεσμοῖς καὶ
 κολάσεσιν ἐξεταζομένων. ἦδει γὰρ, ὡς πάθος τοῦ
 ἐρωμένου τὸν ἐρῶντα πλεον ἢ τὸ ἴδιον ἀλγύνει. τοῖς
 δὲ ἦν παραψυχὴ μᾶλλον τὸ γιγνόμενον, καὶ τὸ ἐν
 ὁμοίοις τοῖς πάθεσιν ἐξετάζεσθαι κέρδος ἐνόμι-
 ζον, εἰ ἔλαττόν τις αὐτῶν κολασθήσεται, νενικῆ- 389
 σθαι ὑπὸ θατέρου, καὶ μειονεκτεῖν τῶν ἐρωτικῶν
 οἰόμενος. προσῆν δὲ καὶ τὸ προσομιλεῖν ἀλλήλοις,

¹ Κ. ἐπιτάξασα. ² διεσκοπῶν. ³ ἐπιπενενόητο.

καὶ τὸ παρηγορεῖν τε καὶ ἐπιθαρσύνειν εὐγενῶς τε καὶ γενναίως τὰς προσπιπτούσας τύχας, καὶ τοὺς ὑπὲρ σωφροσύνης τε καὶ πίστεως τῆς εἰς ἀλλήλους φέρειν ἀγῶνας.

ί. Πολλὰ γοῦν μέχρι πόρρω τῶν νυκτῶν ἀλλήλοις διειλεγμένοι, καὶ ὅσα εἰκὸς τοὺς μετὰ τὴν νύκτα τὴν παροῦσαν ἐντεύξεσθαι ἀλλήλοις ἀπεγνωκότας, καὶ οἷον ἀλλήλων ἐφ' ὅσον ἔξεσσι κορευμένοις, τέλος καὶ περὶ τῆς κατὰ τὴν πυρκαϊᾶν θαυματουργίας ἐνεσκοποῦντο. καὶ ὁ μὲν Θεαγένης εἰς θεῶν εὐμένειαν τὸ αἴτιον ἀνέφερε, στυγισάντων μὲν τὴν ἀδικον Ἀρσάκης συκοφαντίαν, κατελειπσάντων δὲ τὴν ἀθῶον καὶ οὐδὲν αἰτίαν ἢ Χαρίκλεια δὲ ἀμφιβάλλειν ἐφίκει. Τὸ μὲν γὰρ καινουργόν, ἔφη, τῆς σωτηρίας, δαιμονία τινὶ καὶ θεία παντάπασιν ἔοικεν εὐεργεσία· τὸ δὲ ἐν τοσοῦτοις ἐξετάζεσθαι δυστυχίμασιν ἀδιασλάτως, καὶ κολάσεσιν αἰκίζεσθαι ποικίλαις τε καὶ ὑπερβαλλόντως, θεηλαουμένων εἶναι, καὶ δυσμενείας κρείττονος πειρωμένων, 390 πλὴν εἰ μὴ θαυματοποιῖα τίς ἐστὶ δαίμονος, εἰς τὰ ἔσχατα μὲν βάλλοντος, ἐκ δὲ τῶν ἀπόρων διασώζοντος.

ια. Καὶ ἔτι ταῦτα λέγουσα, τοῦ Θεαγένους εὐφημεῖν παρακαλοῦντος, καὶ τοῦ εὐσεβεῖν πλέον ἢ σωφρονεῖν ἀντέχεσθαι παραινοῦντος, Ἰλήκοιτε, θεοί, ἀνεβόησεν οἷον γὰρ μοι νῦν ἄναρ (εἴτε καὶ ὑπαρ

ἦν) ἐνθύμιον γέγονεν, ὃ τῆς προτεράϊας ἰδοῦσα
 νυκτὸς, τότε μὲν, οὐκ οἶδ' ἄπως, τῆς διανοίας
 ἀπέβαλον, νυνὶ δέ μου εἰς μνήμην παραγέγονε. τὸ
 δὲ ὄναρ, ἔπος ἦν εἰς μέτρον ἤρμοσμένον. ἔλεγε δὲ
 τὸ ἔπος ὁ θειότατος Καλάσιρις, εἴτε ¹ καταδαρ-
 θούση φανείς, εἴτε καὶ ἑναργῶς ὀφθείς. εἶχε δὲ οἶμαι
 ᾧ δέ πως·

Παντάρβην φορέουσα, πυρὸς μὴ τάρβει ἐρωίν·

Ῥηϊδίως ² Μοίραις καὶ τὰ δόκητα πέλει.

καὶ ὁ Θεαγένης διεσείσθη τε ὥσπερ οἱ κάτοχοι,
 καὶ, ἐφ' ὅσον ἐνεδίδου τὰ δεσμά, ἀφήλατο, καὶ, Εὐ-
 μενεῖς εἴητε θεοὶ, ἀνέκραγε, καὶ γὰρ τοι ποιη-
 τῆς ἐξ ὑπομνήσεως ἀναδείκνυμαι, καὶ χρῆσμός δὴ
 μοι παρ' ὁμοίου τοῦ μάντεως (εἴτε Καλάσιρις ἦν,
 εἴτε θεὸς εἰς Καλάσιριν φαινόμενος) πεφοίτηκε,
 καὶ λέγειν ἐδόκει τοιάδε·

Αἰθιόπων εἰς γαῖαν ἀφίξειαι ἄμμιγα κούρη,

Δεσμῶν Ἀρσακείων αὔριον ἐκπροφυγίαν.

391

ἐμοὶ μὲν οὖν ὅπη τείνει τὸ χρέσμιον, ἔχω συμβάλ-
 λειν. ³ Γῆν μὲν γὰρ Αἰθιόπων, τὴν τῶν καταχθο-
 νίων ἔοικε λέγειν, ⁴ Ἀμμιγα δὲ κούρη, τῇ Περσε-
 φόνη με συνέσεσθαι, καὶ Λύσιν δεσμῶν, τὴν ἐνθένδε
 ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγὴν. σοὶ δὲ ἄρα τί φράζει
 τὸ ἔπος, οὕτως ἐξ ἐναντίων πρὸς ἑαυτὸ συγκείμε-
 νον; τούνομα μὲν ἢ Παντάρβη, Πάντα φοβουμένη,

¹ κ. καταδαρθεῖν λαθούση φανείς. ² μοίρας. ³ γῆ μὲν γάρ·

δηλοῖ τὸ παράγγελμα δὲ μὴ δεδοικέναι τὴν πυρὰν
 ἀξιοῖ. καὶ ἡ Χαρίκλεια, ὦ γλυκύτατε, ἔφη, Θεά-
 γενες, ἡ συνήθειά σε τῶν δυστυχημάτων πάντα πρὸς
 τὸ φαυλότατον νοεῖν τε καὶ εἰκάζειν παρεσκεύασε
 (φιλεῖ γὰρ ἄνθρωπος πρὸς τὰ συμπτώματα τρέ-
 πειν τὴν γνώμην). χριστότερα δὲ, ἢ ὡς σοι παρί-
 σταται, μνηύειν μοι τὰ μαντευθέντα φαίνεται, καὶ
 ἡ Κόρη τάχα ἂν εἴην ἐγὼ, μεθ' ἧς σε πατρίδος
 τῆς ἐμῆς Αἰθιοπίας ἐπιβήσεσθαι ἐπαγγέλλεται,
 Ἄρσάκην καὶ τὰ δεσμὰ Ἄρσάκης ἀποφυγόντα. τὸ
 392 δὲ ὅπως, ἡμῖν μὲν οὔτε δῆλα, οὔτε ἀπίστα θεοῖς
 δὲ καὶ δυνατὰ, καὶ μελήσει, τοῖς καὶ τὰ μαντεύ-
 ματα φήνασιν. ἡ γοῦν εἰς ἐμὲ πρόρρησις ἤδη, ὡς
 οἶσθα, βουλήματι τῶν ἐκείνων τετέλεσται καὶ ζῶ
 σοι τὸ παρὸν ἡ παντοίως ἀπελωισθεῖσα. καὶ σω-
 τηρίαν ἐμαυτῆς ἐπαγομένη, τότε μὲν ἠγνόουν, συν-
 ἴημι δὲ τὸ παρὸν, ὡς ἔοικε τὰ γὰρ συνεκτεθέντα
 μοι γνωρίσματα, καὶ παρὰ τοὺς ἐμπροσθεν αἰεὶ
 χρόνους ἐπιφέρεσθαι προνοουμένη, τότε καὶ πλεον,
 τῆς κρίσεώς μοι γενησομένης, καὶ τῆς τελευταίας
 προσδοκωμένης, περὶ τῆ γαστρὶ ζωσαμένη κρύφα
 ἐτύγχανον, εἰ μὲν σωζοίμην, ² εὐπορίαν βίου καὶ
 τῶν ἀναγκαίων, εἰ δέ τι πάσχοιμι, καλλωπίσματα
 ἔσχατα καὶ ἐντάφια γενησόμενα. ἐν δὲ τούτοις, ὦ
 Θεάγενες, οὓσιν ὄρμοις πολυτελέσι, καὶ λίθοις

¹ Κ. ἐκείνου. ² εὐπορία.

ἑριτίμοις Ἰνδικοῖς τε καὶ Αἰθιοπικοῖς, ἔστι δὲ καὶ
 δακτύλιος, δῶρον μὲν παρὰ πατρός τοῦμοῦ τῆ
 μητρὶ παρὰ τὴν μνηστείαν δοθεὶς, λίθω δὲ τῆ
 καλουμένη Παντάρβη τὴν σφενδόνην διάδετος, γράμ-
 μασι δὲ ἱεροῖς τισιν ἀνάγραπτος, καὶ τελετῆς, ὡς
 ἔοικε, θειοτέρας ἀνάμεστος, παρ' ἧς εἰκάζω δύνα-
 μιν τινα¹ ἐνοικεῖν τῆ λίθω πυρὸς φυγαδευτικὴν, 393
 ἀπάθειαν τοῖς ἔχουσιν ἐν ταῖς φλογώσεσι δωρουμένην,
 ἢ καμὲ τυχὸν σὺν βουλήσει θεῶν περιέσωσε. ταῦτα
 δ' ἔχω καὶ συμβάλλειν καὶ γινώσκειν, ἐξ ὧν ὁ θειό-
 τατός μοι Καλάσιρις ὑπετίθετο πολλάκις, ταῦτα
 καὶ φράζεσθαι καὶ² ἐκδεδιδάχθαι πρὸς τῶν ἐν-
 εσλιγμένων τῆ συνεκλήθειση μοι ταινία, νυνὶ δὲ κατὰ
 γαστέρα τὴν ἐμὴν³ ἐνειλημένην, διηγούμενος. Ταῦτα
 μὲν εἰκότα, καὶ ὄντα πλέον, καὶ τοῖς ὑπηργμένοις
 συμβαίνοντα, ἔφη ὁ Θεαγένης· ἐκ δὲ τῶν εἰς αὔριον
 κινδύνων ποία τις ἄρα Παντάρβη ἄλλη ἐξαιρήσε-
 ται; οὐ γάρ που καὶ ἀθανασίαν (ὡς ὄφελε) κατὰ
 τὴν πρὸς τὰς πυρκαϊὰς ἀντιπάθειαν ἐπαγγέλλε-
 ται, τῆς ἀλάστορος Ἀρσάκης, ὡς εἰκάζειν ἐνεσθῆναι,
 ἕτερόν που⁴ καινότερον τιμωρίας τρόπον ταυῦν ἐπι-
 νοούσης. καὶ εἶδε γε ἅμα κατ' ἀμφοτέρων καὶ θά-
 νατον ἓνα καὶ ἐν ὧρα μιᾷ καταδικάσειεν· ὡς οὐδὲ
 τελευτὴν ἀν τοῦτο ἐθέμην, ἀλλὰ⁵ πάντων κακῶν

¹ κ. εἰκεῖν. ² ἐκδιδάχθαι. ³ ἐνειλημμένην. ⁴ καὶ καινό-
 τερον. ⁵ καὶ πάντων.

ἀνάπαυλαν. καὶ ἡ Χαρίκλεια, Θάρσει, ἔφη. Παν-
τάρβην ἑτέραν ἔχομεν τὰ μεμαντευμένα, καὶ, θεοῖς
ἐπανεχόντες, σωζοίμεθά τε ἀν' ἡδίων, καὶ, εἰ δέοι,
πάσχοιμεν ὀσιώτερον.

394 β'. Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἀναθεωροῦντες, καὶ
νῦν μὲν θρηνοῦντες, καὶ πλέον ἀνιάσθαι καὶ ἀγωνιᾶν
ἄτερος ὑπὲρ πατέρου διεγρυώμενοι, νῦν δὲ τὰ τε-
λευταῖα ἀλλήλοις ἐπισκήπτοντες, καὶ ὡς μέχρι
θανάτου πιστοὶ τὰ ἐρωτικά πρὸς ἀλλήλους ἔσονται
θεοῦς τε καὶ τὰς παρούσας τύχας ἐπομνύντες,
οὕτω διῆγον. ὁ δὲ Βαγώας καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πεντή-
κοντα ἰππεῖς, νυκτὸς ἔτι βαθείας ὑπὼν τὰ πάντα
ἐπεχούσης, ἀφικνοῦνται εἰς τὴν Μέμφιν, καὶ τοὺς
ἐπὶ τῶν πυλῶν ἡσυχῇ διαναστήσαντες, καὶ οἱ τινες
εἶεν εἰπόντες τε καὶ γνωρισθέντες, ἐπὶ τὰ σατρα-
πειᾶ σὺν σπουδῇ καὶ ¹ ἀθορύβως εἰσέρχονται. καὶ
τοὺς ἰππέας ὁ Βαγώας αὐτοῦ κατέλιπε τοῖς σα-
τραπειοῖς ἐν κύκλῳ περισθήσας, ὡς εἴ τις καὶ γέ-
νοιτο ἀνλίστασις ² ἡυτρεπίσθαι πρὸς ἄμυναν. αὐτὸς
δὲ, κατὰ τινα παραπυλίδα τοῖς πολλοῖς ἀγνοου-
μένην, ἀσθενεῖς τὰς θύρας ἐκμοχλεύσας, καὶ τῷ
κατοικοῦντι φράσας τε ἑαυτὸν καὶ σιωπᾶν ἐπιστεί-
λας, ὡς τὸν Εὐφράτην ἐμπειρία καὶ γνώσει τῶν
τόπων ἔσπευδεν, ἅμα τι καὶ τῆς σεληναίας τότε
μικρὸν ὑπαυγαζούσης. καὶ, καταλαβὼν ἐπὶ τῆς

¹ κ. ἀθρόως. ² εὐτρεπεῖσθαι.

εὐνῆς, ἀφύωνισέ τε, καὶ θορυβούμενον, καὶ, Τίς, 395
¹ οὗτος, εἶ; βοῶντα κατέστειλε, Βαγῶας ἐγὼ,
 λέγων, ἀλλὰ φῶς ἦκειν πρόσταττε. προσκαλεσά-
 μενος δὴ τι παιδάριον τῶν προσεδρευόντων, λύχ-
 νον ἀψασθαι, τοὺς ἄλλους ἐάσαντα καθεύδειν,
 προσέταττεν. ἐπειδὴ δὲ ἦκεν ὁ παῖς, καὶ κατὰ
² τὸν λυχνούχον ἐπιθεῖς, μετέστη, Τί τοῦτο;
 ἔλεγεν Εὐφράτης, τί ἄρα καινὸν ἀγγέλλει πάθος
 ἢ αἰφνίδιός σου καὶ ἀπρόσδοκτος ἀφίξις; ὁ δὲ,
 Οὐ πολλῶν, ἔφη, δεῖ λόγων, ἀλλὰ τουτὶ τὸ γράμ-
 μα ἀναγίνωσκε λαβών, καὶ πρό γε τούτου τῆς
 σφραγίδος τοῦπίσημον ἀναγνώριζε, καὶ ὡς Ὀροον-
 δάτης ἐστὶν ὁ κελεύων, πίστευε, καὶ τὰ ἐπεσταλ-
 μένα πράττε, νυκτὶ καὶ τάχει συμμαχοῖς εἰς τὸ
 λαθεῖν ἀποχρώμενος· εἰ δὲ καὶ τὰ πρὸς Ἀρσάκην
 ἐπεσταλμένα λυσιτελὲς ἀποδοῦναι πρότερον, αὐ-
 τὸς δοκίμαζε.

ιγ'. Ὑποδεξάμενός οὖν ὁ Εὐφράτης τὰς ἐπιστο-
 λὰς, καὶ ἀμφοτέρας ³ ἐπελθὼν, Ἀρσάκη μὲν, ἔφη,
 ἄλλως τε οἰμώξει, καὶ τὸ παρὸν ἐν ἐσχάτοις δι-
 ἀγει, πυρελοῦ τινος ὡσπερ θεηλάτου τῆς προλεραίας
 ἐνσκήφαντος, καὶ θέρμης ὀξείας ὑποδραμούσης, καὶ
 εἰς δεῦρα ⁴ κατεχούσης, ὀλίγας τοῦ περιέσεσθαι

¹ κ. οὐτόσι, βοῶντά. ² τὴν λυχνούχον ἐπιθεῖς, μετέστη,
 τοῦτο ἔλεγεν Εὐφράτης, τί ἄρα. ³ διελθὼν. ⁴ κατασχούσης,
 καὶ ὀλίγας

396 τὰς ἐλωίδας ἐνδεικνυμένη· ἐγὼ δ' ἂν ταῦτα οὐδέ
¹ ἐρρωμένη ἔδωκα, θάττον ἂν προαποθανούση, καὶ
 ἡμᾶς συναπολεσάση, ἢ ἐκούση τοὺς νέους ἐκδούση.
 σὺ δὲ εἰς καιρὸν ἤκων ἴσθι· καὶ ὑποδεξάμενος ἄγε
 τοὺς ξένους; καὶ τὴν εἰς δύναμιν ἐπικουρίαν σύσπεν-
 δε, καὶ κατελέει παντοίως, ἀθλίους μὲν ὄντας καὶ
 κακοδαίμονας, καὶ μυρίας αἰκίας καὶ κολάσεις, οὗ-
 τοι ἐκόντος ἐμοῦ, κελευομένου δὲ πρὸς Ἀρσάκης,
 ὑποστάντας, τ' ἄλλα δὲ, ὡς ἔοικεν, εὖ γεγονότας,
 καὶ, ὡς ἡ πειρὰ μοι καὶ τὰ ἔργα παρέσθισε, τὰ
 πάντα σώφρονας· καὶ ἅμα λέγων ἦγεν ἐπὶ τὸ δεσ-
 μωτήριον. ὁ μὲν δὴ Βαγῶας ἰδὼν τοὺς νέους δεσμώ-
 τας, καὶ ἦδη ταῦτα καὶ πρὸς τῶν βασάνων τετρυ-
 χωμένους, ἐκπέπληκτο τοῦ μεγέθους ἅμα καὶ καλ-
 λους. οἱ δὲ τοῦτο ἐκεῖνο εἶναι νομίσαντες, καὶ ἄωρ
 τοὺς περὶ τὸν Βαγῶαν ἠέκιν τὴν ἐπὶ θανάτῳ καὶ
 τὴν τελευταίαν ἀπάξοντας, εἰς βραχὺ μὲν διατα-
 ράχθησαν· εἶτα ἀνενεγκόντες, ἰλαρῶ καὶ διακεχυ-
 μένῳ τῷ βλέμματι, ὅτι ἀφροντιστοῦσι καὶ πλείονα
 χαίρουσιν, ἐπίδηλοι τοῖς παροῦσιν ἐγίγνωστο. ἦδη
 γοῦν τῶν περὶ τὸν Εὐφράτιν πλησιαζόντων καὶ ἐπι-
 397 δραττομένων, καὶ ἀπὸ τῶν ξύλων, πρὸς οἷς τὰ
 δεσμὰ κατακέκλειστο, ὑπεκλυόντων, ὁ Θεαγένης,
 Εὐγε ἢ ἀλάστωρ Ἀρσάκη, ἀνεβόησεν, ὅτι νυκτὶ καὶ
 ζόφῳ τὰς ἑαυτῆς ἀθεμίτους πράξεις ἐπικρύπτειν

¹ Κ. ἐρωμένη.

εἴεται δεινὸς δὲ ὁ τῆς δίκης ὀφθαλμὸς ἐλέγχων,
καὶ τὰ ἀμήνυτα κρύφια καὶ ἀθέμιτα ¹ φωτίζειν.
ἀλλ' ὑμεῖς τὰ προσεταγμένα πράττετε, καὶ εἴτε
πῦρ, εἴτε ὕδωρ, εἴτε ξίφος ὄρισται καθ' ἡμῶν,
τὸν αὐτὸν ἅμα καὶ ἓνα θάνατον χαρίσασθε ἀμφο-
τέροις. συμπαρακάλει δὲ τὰ αὐτὰ καὶ ἡ Χαρίκλεια.
ἐπιδακρύσαντες ² οὖν καὶ οἱ εὐνοῦχοι (συνέεσαν γὰρ
ἡρέμα τῶν λεγομένων), αὐτοῖς δεσμοῖς ὑπεξῆγον.

ιδ'. Καὶ περὶ τῶν σατραπειῶν ἐκτὸς ἐγεγόνει-
σαν, ὁ μὲν Εὐφράτης κατὰ χώραν ἔμενον ὁ δὲ Βα-
γῶας καὶ οἱ ἱππεῖς, τῶν πολλῶν δεσμῶν ἐπικου-
φίσαντες τοὺς νέους, καὶ ὅσα φυλάττειν οὐ κολάζειν
ἔμελλον ἐγκαταλιπόντες, ἐφ' ἵππου τε ἐκάτερον
ἀναθέμενοι, καὶ μέσους εἰς κύκλον περιστοιχισάμε-
νοι, τάχους οὐδὲν ἀνιέντες, ἐπὶ τὰς Θήβας ἤλαυ-
νον. τὸ δὴ λειπόμενον τῆς νυκτὸς ἀδιασπάτως ὁδοι-
πορήσαντες, καὶ κατὰ τὴν ἐξῆς ἡμέραν εἰς ὥραν που
τρίτην, οὐδαμοῦ γόνου κάμφαντες, τῆς τε ἡλιακῆς 398
ἀκλίνως τὸν φλογμὸν, οἷα δὴ θέρους ὥρα καὶ κατ'
Αἴγυπτον οὐκ ἔτ' ἀνεχόμενοι, πιεζόμενοί τε ὑπὸ
ἀγρυπνίας, καὶ πλεόν τὴν Χαρίκλειαν πρὸς τῆς
συνεχοῦς ἱππηλασίας ἀπειρηκυῖαν ὀραῖντες, ἐγνω-
σαν αὐτοῦ που καλασκήφαντες, πνεῦσαι μὲν αὐτοί,
ἀναπνεῦσαι δὲ καὶ τὴν ἵππον, ἀναψύξαι δὲ καὶ τὴν
κόρην. καὶ, ἦν γὰρ τις ὄχθη, καὶ ἄκρα τοῦ Νείλου,

¹ κ. φωτίζων. ² οὖν οἱ.

καθ' ἣν τῆς ἐπ' εὐθὺ στήθους τὸ ὕδωρ ἀνακοπὴν, καὶ πρὸς ἕλιγμόν ἡμίκυκλον ἐκτραπὴν, πρὸς τε τὸ ἀντίθετον τῆς ἐκτροπῆς ἐπιστρέψαν, οἷον Ἡπειρωτικόν τινα κόλπον ἀπετέλει τὸ περιγραφόμενον, πολλοῦ μὲν λειμῶνος, οἷα δὲ διαρρέομένου τοῦ παντός, ἀνάσπλων, πολλὴν δὲ πόαν καὶ χιλὸν ἄφθονον ἐνδαφιλεύσασθαι κτήνησι νομὴν ἀπαυτομαλίζοντα, δένδρεσί τε Περσέαις καὶ Συκομόροις, καὶ ἄλλοις τοῖς Νείλου συννόμοις τε καὶ φίλοις, ἐπιρρέφῃ τε καὶ κατάσκιον, ἐνταῦθα ὁ Βαγῶας ἅμα τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐνηυλίσσατο, σκηνὴν τὰ δένδρα ποιησάμενος· καὶ αὐτὸς τε σίτου μετέλαβε, καὶ τοῖς περὶ τὸν Θεαγένην μετέδωκε, διωθουμένους τὰ πρῶτα ἐπαναγκάσας· καὶ, ὡς περιττὸν εἶη σιταῖσθαι τοὺς 399 αὐτίκα τεθνηζομένους, φάσκοντας μετέπειθεν, ὡς οὐδὲν εἶσθαι τοιοῦτο, διεγγωμένους, καὶ ὡς οὐκ ἐπὶ θάνατον, ἄγοιντο δὲ πρὸς Ὀροονδάτην ἐκδιδάσκων.

ιε'. ¹ Ἡδη δὲ τῆς ἄγαν μεσημβρίας χαλώσης, οὐκ ἔτι τὴν κορυφὴν ἡλίου, πλάγια δὲ καὶ ἀπὸ τῶν δυσμικωτέρων βάλλοντος, τῶν τε περὶ τὸν Βαγῶαν εἰς τὴν πορείαν διασκευαζομένων, ἐφίσταται τις ἰσσωεὺς, ὑπὸ συντόνου τῆς ἐλασίας, ὡς ἐδόκει, πνευστιῶν μὲν αὐτὸς, ἰδρῶτι δὲ καταρρέομενον τὸν ἵππον χαλεπῶς ἀνέχων· καὶ πρὸς τὸν Βαγῶαν ἰδίᾳ

¹ Κ. Ἡδη τῆς.

τι φράσας, ἠσύχαζεν. ὁ δὲ, εἰς βραχὺ κατηφίσας, καὶ ἐν συννοίᾳ τῶν ἀπαγγελθέντων γεγονέναι δόξας, ὦ ξένοι, ἔφη, θαρσεῖτε. δίκην ὑμῖν ὑπέσχετο ἡ πολεμία· τέθηκεν Ἀρσάκη, βρόχον ἀγχόνης ἀψαμένη, ἐπειδὴ τὴν ὑμετέραν σὺν ἡμῖν ἔξοδον ἐπέθετο, καὶ τὸν ἐξ ἀνάγκης θάνατον αὐθαιρέτως προὔλαβεν, οὐκ ἂν διαδράσασα τὴν ἐξ Ὀροονδάτου καὶ βασιλέως τιμωρίαν, ἀλλ' ἢ σφαγεῖσα, ἢ τῷ λειπομένῳ τοῦ βίου ¹ πάντως ἀσχημονοῦσα. ταυτὶ γὰρ φράζει καὶ ἐπισημαίνει διὰ τοῦ νῦν ἡκουτος Εὐφράτης· ὥστε θαρσεῖτε πλέον, καὶ θυμὸν ἔχετε ἀγαθόν, αὐτοὶ μὲν οὐδὲν ἠδίκηκότες, ὡς ἀκριβῶς ⁴⁰⁰ ἔγνω, τὴν δὲ ἀδίκησασαν ἐμποδῶν ἔχοντες. ταῦτα ἔλεγεν ὁ Βαγῶας παρασησάμενος, ἀλλὰ καὶ φελλιζόμενος τὴν Ἑλλάδα φωνήν, καὶ παράσημα τὰ πολλὰ ἐπισύρων. ἔλεγε δὲ, ἅμα μὲν καὶ αὐτὸς χαίρων, τὸ ἀκόλαστον τῆς Ἀρσάκης καὶ ² τυραννικὸν ζώσης βαρυνόμενος, ἅμα δὲ τοὺς νέους ἐπιρρώνυός τε καὶ παρηγορούμενος, ἐλπίζων, ³ ὅπερ ἦν, ἐπὶ μέγα παρὰ τῷ Ὀροονδάτῃ καὶ λαμπρῶς εὐδοκιμήσειν, ⁴ εἰ περισώσειεν αὐτῷ νεανίαν τε, ⁵ πᾶσαν τὴν ἄλλην τοῦ σατράπου διακονίαν ἐπισκιάσοντα, καὶ κόρην ἀπρόσμαχόν τε τὸ κάλλος, καὶ εἰς γυναῖκα, μετὰ Ἀρσάκην ἀπελθοῦσαν,

¹ Κ. πάντως ἂν ἀσχημονοῦσα. ² τυραννικῶς. ³ ὅπερ ἦν μέγα, παρὰ τῷ Ὀροονδάτῃ λαμπρῶς. ⁴ εἴτερ δὲ σώσειεν. ⁵ καὶ πᾶσαν.

ἔσομένην. ἔχαιρον δὲ καὶ οἱ περὶ τὸν Θεαγένην τῆ ἀκοῆ· Θεοὺς τε μεγάλους καὶ δίκην ἀνακαλοῦντες, οὐδὲν ἔτι πῆσασθαι δεινὸν ὑπετίθεντο, καὶ εἰ τὰ χαλεπώτατα διαδέχοιτο, τῆς ἐχθίστης κειμένης. οὕτως ἄρα ¹ ἠδύ τι καὶ τὸ ἀπόλλυσθαι, ὅταν συμβαίῃ τοῖς ἐχθροῖς ἐπαπόλλυσθαι. δείλις οὖν ὀφίας ἦδη πρὸς τὸ εὐπνούστερον ἀναχεομένης, καὶ πρὸς τὸ
 401 βásiμον ² τὴν ὄδοιπορίαν ἐπιφυχούσης, ἄραντες ἤλαυνον αὐτὴν τε τὴν ἑσπέραν, καὶ τὴν συνεχῆ νύκτα, καὶ τῆς συναπτομένης ἡμέρας τὰ ὄρθρια, σπουδῆν ποιούμενοι κατὰ τὰς Θήβας τὸν Ὀροονδάτην εἰ δύναιντο καταλαβεῖν. οὐ μὴν ³ προῦχώρει γὰρ αὐτοῖς· ἀλλὰ τινος τῶν ἀπὸ τῆς στρατιᾶς κατ' ὁδὸν ἐντυχόντος, καὶ ὡς ἐξωρμήκοι μὲν τῶν Θηβῶν ὁ σατράπης ἀπαγγείλαντος, αὐτὸς δὲ ἀποσταλείη πάντα τινὰ στρατιώτην ἐνοπλον, καὶ εἰ πρὸς φρουραῖς εἴη καταλελειμμένος, ἐπισπεῦσαι πρὸς τὴν Συήνην κατεπεείξων, ἐμπεπλήσθαι γὰρ ἅπαντα θορύβου, καὶ δέας εἶναι τὴν πόλιν ἠλωκέναι, τοῦ μὲν σατράπου κατυσπεροῦντος, τοῦ δὲ Αἰθιοπικοῦ στρατοῦ θᾶττον ἀκοῆς ἐπιβρίσαντος, ἐκτραπείης τῶν Θηβῶν ὁ Βαγῶας ἐπὶ τὴν Συήνην ἤλαυεν.

15'. Ἦδη δὲ πλησιάζων, Αἰθιοπικῶ περιπίπτει λόχῳ, καὶ πλήθει νεολαίας εὐοπλοῦσης,

¹ κ. ἠδύ τισι. ² τῆς ὄδοιπορίας. ³ προῦκεχώρηκεν αὐτοῖς.

οἱ προαπεστάλησαν μὲν ὄψωτῆρές τε ἐσόμενοι, καὶ τὸ ἀσφαλές τῆς ὁδοιπορίας τῇ παρὰ σφῶν ἀποπείρα πρὸς τὴν ὅλην στρατιάν βεβαιώσοντες, τότε δὲ, ὑπὸ νυκτός τε καὶ τόπων¹ ἀπειρίας ὁμοῦ, πορρώτέρω τῶν φιλίων ἢ προσῆκον ἦν φθάνειν ὑποσyalέντες, κατὰ τινα τοῦ ποταμοῦ λόχμην ἐγ-402 καταδύντες, αὐτοῖς τε ἅμα εἰς φουράν, καὶ τοῖς ἐναντίοις εἰς ἐνέδραν, αὔπνοι τὴν λόχμην ἐπετείχιζον. ἄρτι δὲ ἡμέρας ὑποφαινούσης,² τὸν Βαγῶαν καὶ τὴν σὺν αὐτῷ ἵππον αἰσθόμενοι³ παριόνας, καὶ τὸ πλῆθος ὡς ὀλίγοι διοπλεύσαντες, μικρόν τε παραδραμεῖν ἐνδόντες, καὶ ὅτι ἄλλοι μηδένες ἐφέποιντο ἀκριβῶσαντες, ἀθρόον τοῦ ἔλους μετὰ βοῆς ἐκδύντες μετέθεον. ὁ δὲ Βαγῶας καὶ τὸ ἄλλο ἰωπικόν, ὑπὸ τε τῆς ἀπροσδοκίτου βοῆς, πτοίας ἐμπεπλιστο, καὶ ἀπὸ τῆς χροιάς Αἰθίοπας εἶναι τοὺς φανέντας γνωρίσαντες, καὶ τὸ πλῆθος ὡς ἀπρόσμαχον ἰδόντες (χίλιοι γὰρ εἰς τὴν κατασκοπὴν ὀπλισμένοι κούφως ἐστάλησαν), οὐδὲ ἀκριβῶς τὴν θείαν ἀνασχόμενοι, πρὸς φυγὴν ὤρμισαν, σχολαίτερον τὰ πρῶτα,⁴ ἢ ὅσον ἠδύναντο, καὶ ὥτε μὴ προὔπτον δρασμὸν ἐμφαίνειν, ἀπίοντες. οἱ δὲ ἐπεδίωκον, τοὺς ὅσοι Τρωγλοδύται σφῶν (ἦσαν δὲ εἰς διακοσίους) προτέρους ἐπαφέντες.

¹ Κ. ἀπειρίας, ὅπου ἢ πορρώτέρω τῶν φιλίων προσῆκον ἦν φθάνειν ἀποσταλέντες κατὰ. ² καὶ τὸν. ³ παριόνα. ⁴ ἢ καὶ ὅσον.

Τρωγλοδύται δὲ, μοῖρα μὲν ἐστὶν Αἰθιοπικῆ,
¹ νομαδικῆ δὲ καὶ Ἀράβων ὁμορος δρόμου τε ὀξύ-
 403 ττητα, φύσει τε εὐτυχοῦντες, καὶ ἐκ παίδων ἀσ-
 κοῦντες, τὴν μὲν βαρεῖαν ὄπλισιν, οὐδὲ ἀρχὴν ἐδι-
 δάχθησαν, ἀπὸ σφενδόνης δὲ κατὰ τὰς μάχας
 ἀκροβολιζόμενοι, ἢ δρωσί τι πρὸς ὄξυ τοὺς ἀνθ-
 ισταμένους, ἢ, καθυπερτέρους αἰσθόμενοι, διαδι-
 δράσκουσιν. οἱ δὲ, ἀπογιγνώσκουσιν αὐτίκα τὴν
 ἐπιδίωξιν, ² ἐπτερωμένους τῇ ποδωκίᾳ συνειδό-
 τες, καὶ εἰς ὁπᾶς τινὰς βραχυστόμους καὶ χιρα-
 μούς κρυφίους πετρῶν καταδυομένους. οὗτοι δ' οὖν
 τότε πεζοὶ τοὺς ἰππέας ἔφθανον, καὶ τινὰς καὶ
 τραυματίας γενέσθαι σφενδονῶντες ἴσχυσαν. οὐ
 μὴν ἐδέξαντό γε ἀντεφορμήσαντας, ἀλλὰ προτρο-
 πάδην εἰς τοὺς ἀπολειφθέντας τῶν φιλίων πολὺ
 καθυστεροῦντας ἀπέδίδρασκον. ὃ δὴ καὶ σκοπήσαν-
 τες οἱ Πέρσαι, καὶ τῆς ὀλιγότιτος ὑπεριδόντες,
 τὴν ἀντεφόρμησιν ἐθάρρησαν ἀποσκευασάμενοί τε
 εἰς βραχὺ τοὺς ἐγκειμένους, τὸν δρασμὸν αὐθις
 ἐπέσπευδον, τοῖς τε μύωψι τοὺς ἰώπους ἐρεθί-
 ζοντες, καὶ δυνάμεως ὅσον ἦν καὶ τάχους, ἀνέτοις
 τοῖς χαλινοῖς ἐφίεντες. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι διαδιδρά-
 σκουσιν, ἐλιγμόν τινα τοῦ Νείλου καθάπερ ἄκραν
 ὑποδραμόντες, καὶ τῷ προβόλῳ τῆς ὄχθης τὴν θέαν
 404 τῶν ἐναντίων ἀποκρύψαντες. ὃ δὲ Βαγῶας ἀλί-

¹ Κ. νομαδικῆ τε καί. ² ἐπερρωμένους.

σκελαι, προσπταίσαντι τῷ ἴσῳ συγκατενεχθεὶς, καὶ θάτερον τοῖν σκελοῖν εἰς τὸ ἀκίνητον πηρωθεὶς· ἀλίσκονται ¹ δὲ καὶ Θεαγένης καὶ Χαρίκλεια, τὸ μὲν τι τὸν Βαγῶαν ἐγκαταλιπεῖν οὐκ ἐνεγκόντες, ἀνδρα φιλάνθρωπον περὶ αὐτοὺς καὶ ὀφθέντα καὶ ἐλπισθέντα (² παρειστήκεσαν γοῦν ἀποβάντες τῶν ἴσῳ, ἴσως ἂν καὶ διαφυγόντες), πλεον δὲ ἐκόντες ὑποκατακλιόμενοι, τοῦ Θεαγένους πρὸς τὴν Χαρίκλειαν τοῦτ' ἐκείνο εἶναι τὸ ὄναρ εἰπόντος, καὶ τοὺς Αἰθίοπας τούτους, ὧν εἰς τὴν γῆν ἀφικέσθαι πεπωρωμένον εἶναι ἡμῖν αἰχμαλώτους ἀλόντας. καλὸν οὖν ἐγχειρίζειν ἑαυτοὺς, καὶ ἐπιτρέπειν ἀδηλοτέρα τύχη τοῦ προδήλου παρὰ Ὀροονδάτη κινδύνου.

ιζ'. Καὶ ἡ Χαρίκλεια συνίει μὲν λοιπὸν ὑπὸ τῶν εἰμαρμένων χειραγωγουμένη, καὶ εὐελπὶς ἦν τῶν βελτιόνων, φιλοῦς μᾶλλον ἢ πολεμίους τοὺς ἐπιόντας ³ ὑποτιθεμένη· φράζουσα δὲ οὐδὲν τῷ Θεαγένει τῶν νοουμένων, ὑπὸ μόνης ⁴ πείθεσθαι τῆς συμβουλῆς ἐνεδείκνυτο. πλησιάσαντες οὖν οἱ Αἰθίοπες, καὶ τὸν μὲν Βαγῶαν εὐνοῦχον καὶ ἀπολεμον ἀπὸ τῆς ὄψεως γνωρίσαντες, τοὺς δὲ ἀόπλους ⁴⁰⁵ μὲν καὶ δεσμώτας, κάλλει εἰς καὶ εὐγενεῖα διαπρέποντας, ἠρώτων οἳ τινες εἶεν· Αἰγυπτίον τε

¹ Κ. δὲ Θεαγένης καὶ Χαρίκλεια, τὸ μέντοι τ' ὄν. ² παρεῖ-
 ῖσθηκεσαν. ³ ἐπιτιθεμένη. ⁴ τίθεσθαι.

ἀπὸ σφῶν ¹ ἓνα, τὸν δὲ, περισίζοντα τὴν Φωνὴν εἰς τὴν πεῦσιν καθέντες, ὡς ἢ ἀμφοτέρων ἢ θατέρου πάντως συνήσονται. οἱ γὰρ ὀπλήρες τε καὶ ² σκοποὶ τῶν λεγομένων τε καὶ πραττομένων ἀποσταλέντες, ὁμογλώσσους τε καὶ ὁμοφώνους τοῖς τε ἐγχωρίοις καὶ πολεμίοις ἐπάγεσθαι ὑπὸ τῆς χρείας ἐδιδάχθησαν. ὡς οὖν ὁ Θεαγένης, ὑπό τε συνδιαιτήσεως ἤδη μακρᾶς τῆς Αἰγυπτίας, καὶ βραχείας, ³ τῆς πεύσεως, τὸν μὲν, τὰ πρῶτα εἶναι τοῦ σατράπου Περσῶν ἀπεκρίνατο, ἑαυτὸν δὲ καὶ τὴν Χαρίκλειαν, Ἑλλήνας γένος, Πέρσαις μὲν πρότερον αἰχμαλώτους ἀγομένους, τὸ παρὸν δὲ Αἰθίοψιν ὑπὸ χρησιωτέρας ἴσως τύχης ἐγχειριζομένους, ἐγνώσαν φεῖδεσθαι, καὶ ζωγρεῖα λαβόντες ἄγειν καὶ πρώτην ὥσπερ ἄγραν καὶ μεγίστην βασιλεῖ τῶν σφῶν προσάγειν, ⁴ τὸν μὲν, κλημάτων τοῦ σατράπου τὸ τιμιώτατον (Περσῶν γὰρ ⁵ βασιλείοις αὐλαῖς, ὀφθαλμοὶ καὶ ἀκοαί, τὸ εὐνούχων γένος, οὐ παίδων, οὐ ⁴⁰⁶ συγγενείας, τὸ πιστὸν τῆς εὐνοίας μετασπώσης, ἀλλὰ μόνου τοῦ πιστεύσαντος ἀναρλώσης), τοὺς δὲ νέους, ⁶ δῶρον τὸ κάλλιστον διακονία καὶ αὐλῆ τῆ τοῦ βασιλέως ἐσομένους. ἦγον οὖν αὐτίκα τῶν Ἴωπων ἐπιβιβάσαντες, τὸν μὲν, ὡς τραυματίαν, τοὺς δὲ, ὡς ὑπὸ τῶν δεσμῶν εἰς τὸ ἐπισπεῦδον

¹ Κ. ἓνα τὸν καὶ περισίζοντα. ² σκοποὶ λεγομένων. ³ τῆς πεύσεως, τὰ πρῶτα. ⁴ τῶν μὲν κλημάτων. ⁵ βασιλείαις. ⁶ δῶρον.

τῆς πορείας ἰσοταχεῖν ἀδυνατοῦντας, καὶ ἦν ὥσπερ ἐν δράματι προαναφώνησις καὶ προεισόδιον τὸ γιγνόμενον· ξένοι καὶ δεσμῶται τὴν σφαγὴν ὀλίγω πρόσθεν τὴν αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ταλαντεύσαντες, οὐκ ἤγοντο πλέον ἢ προεπέμποντο, ἐν αἰχμαλώτῳ¹ τύχῃ ὑπὸ τῶν πρὸς ὀλίγον ὕστερον ὑπηκόων δορυφορούμενοι. καὶ οἱ μὲν ἐν τούτοις ἦσαν.

¹ Κ. τύχῃ πρὸς τῶν ὀλίγων.

ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΕΝΝΑΤΟΝ.

407 **Ἡ Δὲ** Συήνη πολιορκία λαμπρῶς ἤδη περιεσλοί-
χιστο, καὶ ὥσπερ ἄρκυσιν ἐναπέλιπτο τοῖς Αἰ-
θίοψιν. ὁ μὲν γὰρ Ὀροονδάτης, ὅσον οὐπω πλη-
σιάζειν τοὺς Αἰθίοπας αἰσθόμενος, καὶ τοὺς
Καταρράκτας ὑπερθεμένους, ἐπὶ τὴν Συήνην ἐλαύ-
νειν, ὀλίγον ἔφθη προεισελάσας εἰς τὸ ἄστυ· καὶ
τάς τε πύλας ἐπικλεισάμενος, καὶ τὰ τείχη βέλεσι
καὶ ὄπλοις καὶ μηχανήμασι φραζάμενος, ἐκαραδό-
κει τὸ μέλλον. ¹ ὁ δὲ τῶν Αἰθιόπων βασιλεὺς
Ἰδάσπης, ἐπειδὴ, πόρρωθεν εἰσελαύνειν μέλλον-
τας εἰς τὴν Συήνην τοὺς Πέρσας προκατοπλεύσας,
εἶτα ἐπιδιώξας ὥστε προφθῆναι, συμβαλὼν κα-
θυσλήρησεν, ἐπαφῆκε τῇ πόλει τὸν στρατόν· καὶ εἰς
κύκλον τῷ τείχει περιχέας, ἀπρόσμαχον καὶ μόνη
τῇ θεῇ, προσεκάθητο, μυριάσιν ἀσείροις ἀνδρῶν
ὁμοῦ καὶ ὄπλων καὶ ζώων τὰ Συηναίων πεδία στε-
νοχωρῶν. ἔνθα καὶ καταλαβόντες αὐτὸν οἱ κατάσκο-

¹ κ. ὁ δὲ δὴ τῶν.

ποι, τοὺς ἀλόντας προσῆγον. ὁ δὲ, ἤδετο μὲν καὶ
 τῇ ὄφει τῶν νέων, εὐμενῆς αὐτόθεν πρὸς τὰ ἴδια,
 καὶ οὐκ εἰδῶς, ὑπὸ τοῦ μαντευτοῦ τῆς ψυχῆς γι-
 γνόμενος· ἐγάννυτο δὲ ἐπὶ πλέον τῷ συμβόλῳ,
 δεσμίῳν προσαγομένῳν· καὶ, Εὖγε, ἀνεβόησε, 408
 δεσμίους ἡμῖν οἱ θεοὶ τοὺς πολεμίους ἐκ τῶν πρω-
 τολείῳν παραδιδόασι. καὶ οὗτοι μὲν, ἔφη, πρῶτοι
 ληφθέντες, εἰς ἀπαρχὴν τοῦ πολέμου σωζέσθωσαν
 κατὰ τὰς ἐπισηκίους θυσίας, ὡς ὁ πάτριος τῶν
 Αἰθιόπων βούλεται νόμος, θεοῖς τοῖς ἐγχαρίοις
 εἰς ἱερουργίαν φυλαχθισόμενοι. τοὺς δὲ κατασκό-
 πους δώροις ἀμειψάμενος, τούτους τε καὶ τοὺς
 αἰχμαλώτους εἰς τοὺς σκευοφόρους ἀπέπεμψε,
 μοῖραν αὐτάρκη τῶν ὁμογλώσσων εἰς τὴν φρουρὰν
 ἀποκληρώσας, τὰ τε ἄλλα σὺν ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ
 διάγειν, καὶ δίαιταν ἀφθονον παρέχειν, καὶ παντὸς
 ἄγους καθαρεύοντας φυλάττειν, οἷον ἱερεῖά τινα ἤδη
 τρεφομένους ἐπιστείλας, καὶ τὰ δεσμὰ τε ἀμείβειν,
 καὶ χρυσᾶ ἐπιβάλλειν· ὅσα γὰρ σίδηρος παρ' ἄλ-
 λοις εἰς τὰς χρείας, ταῦτα παρ' Αἰθίοφιν ὁ χρυ-
 σὸς νομίζεται.

β'. Καὶ οἱ μὲν τὰ προστεταγμένα ἔπραττον.
 καὶ ὡς, τῶν προτέρων δεσμῶν¹ παραλύοντες, ἐλ-
 πίδα τε διαγωγῆς ἐλευθέρας παραστήσαντες,
 πλέον παρεῖχον οὐδὲν, χρυσᾶς τὰς ἀλύσεις αὖθις

¹ Κ. διαλύοντες.

ἐνεύροντες, τότε ἤδη καὶ γέλωσ ἐπήει τῷ Θεαγέ-
 409 νει, καὶ, Βαβαὶ τῆς λαμπρᾶς, ἔφη, μεταβολῆς
 ταῦτα ἡμᾶς ἢ τύχη τὰ μεγάλα φιλανθρωπεύεται.
 χρυσᾶ¹ σιδηρῶν ἀμείβομεν, καὶ φρουρὰν πλουτοῦντες
 ἐντιμότεροι δεσμῶται² γεγόναμεν. ἐμειδία δὲ καὶ
 ἡ Χαρίκλεια, καὶ τὸν Θεαγένην μεταβάλλειν ἐπει-
 ρᾶτο, ³ τοῖς ἐκ θεῶν προῤῥηθεῖσιν ἐπανεχούσα,
 καὶ χραιοτέραις ἐλπίσι καλεπᾶδουσα. ὁ δὲ Ὑδά-
 σπικς, ἐπειδὴ τῇ Συήνῃ προσβαλὼν, αὐτοβοεῖ τε
 καὶ τείχεσιν αὐτοῖς ἀναρπάσασθαι τὴν πόλιν ἐλ-
 πίσας, εἰς μικρὸν ἀπεκρούσθη πρὸς τῶν ὑπερμα-
 χούντων, ἔργῳ τε λαμπρῶς ἀμυνομένων, καὶ λόγοις
 εἰς ὕβριν καὶ παροξυσμὸν ἐπιχλευασάντων, ὄργην
 τὸ πρᾶγμα ποιησάμενος, εἰ τὴν ἀρχὴν ὄλωσ ἀντι-
 στήναι διενούθησαν, ἀλλὰ μὴ παρὰ τὴν πρώτην
 ἐκοντὶ φέροντες ⁴ αὐτοὺς ἐνεχείρισαν, ἔγνω μὴ χρο-
 νοτριβεῖν τὸν στρατὸν προσκαθήμενος, μήτε ἐλε-
 πόλεσιν ἀποπειρώμενος, ἐξ ὧν οἱ μὲν ἀλώσεσθαι,
 οἱ δὲ που καὶ διαδράσεσθαι ἐμελλον, ἀλλὰ πο-
 λιορκία μεγαλοργῶ καὶ ἀφύκτω τὴν πόλιν εἰς
 ἄρδην καὶ θᾶπτον ἐξελεῖν.

γ'. Ἐπραττε δὴ οὖν οὕτως. εἰς μοῖρας κατανέμει
 τοῦ τείχους τὸν κύκλον, καὶ δεκάδα ὄργυιῶν ⁵ δε-
 410 κάδι ἀνδρῶν ἀποκληρώσας, εὐρὸς τε καὶ βάθος, ὡς

¹ κ. σιδήρων. ² ἐγεγόναμεν. ³ καὶ τοῖς. ⁴ αὐτοὺς ἐνεχεί-
 ρισαν. ⁵ δεκάσιν.

οτι πλείστον ἀφορίσας, ὀρύττειν εἰς τάφρον ἐκέλευ-
 σεν. οἱ δὲ ὄρυττον, ἄλλοι τὸν χοῦν ἐξεφόρου, ἕτεροι
 εἰς ὄφρυν πρὸς ὕψος ἐσώρευον, τῷ πολιορκουμένῳ
 τεῖχος ἕτερον ἀντεγεύροντες· ἐκώλυε δὲ οὐδείς, οὐδὲ
 ἐνίστατο πρὸς τὴν ἀποτείχισιν, ἐκδραμεῖν τε τῆς
 πόλεως ἐπὶ μυριοπληθῆ στρατὸν οὐ θαρσῶν, καὶ
 τὰς ἐκ τῶν ἐπάλλξεων τοξείας ἀννηνύτους ὀρῶν. ὁ
 γὰρ Ἰδάσπης καὶ τούτου προὔνοησε, τὸ μεσεῦον
 τῶν δύο τειχῶν, ὅσον βολῆς ἐκτὸς εἶναι τοὺς ἐρ-
 γασομένους, συμμειρησάμενος. ἐπεὶ ¹ δὲ τοῦτο καὶ
 λόγου θαῖτον ἦνυσεν, ἄτε δὴ μυρίας αὐτῷ χειρὸς
 τὸ ἔργον ἐπισπευδούσης, ἑτέρου τοιοῦδε ἦρχετο.
 τοῦ κύκλου μέρος, πλάτος ὅσον ἡμίπεδρον, ἰσό-
 πεδόν τε καὶ ἀχαστον διαλιπῶν, κατὰ τὴν ἀπο-
 λήγουσαν ἐκατέρωθεν ἄκραν σκέλος ἐκ χώματος
 ἐπιζευγνύς, ἐπὶ τὸν Νεῖλον εἰς μῆκος ἦγεν, ἀπὸ
 τῶν ταπεινοτέρων αἰεὶ πρὸς τὰ ὄρθια καὶ μετέωρα
 σκέλος ἐκότερον προσβιάζων. εἵκασεν ἂν τις μα-
 κροῖς τείχεσι τὸ γιγνόμενον, τοῦ μὲν ἡμιπέδρου
 τὸ ἴσον πλάτος διόλου φυλάττοντος, μῆκος δὲ τὸ
 μεταξύ τοῦ τε Νείλου καὶ τῆς Συήτης ἀπολαμ- 413
 βάνοντος. ἐπεὶ δὲ συνῆψε τὸ χῶμα ταῖς ὀχθαῖς,
 ἐνταῦθα στόμιον τῷ ποταμῷ διατεμῶν, εἰς τὸν
 ἀπὸ τῶν σκελῶν ὄγκον τὴν ἀπορροὴν εἰσωχέτευσεν.
 οἷα δὲ ἐξ ὑπερδεξίων πρὸς χθαμαλότερον, καὶ ἐξ

¹ κ. δὲ καὶ τοῦτο καί.

ἀπείρου τῆς κατὰ τὸν Νεῖλον εὐρύτιτος, σιενῶ
 ποθρμῶ τὸ ὕδωρ ἐμπίπτου, καὶ ταῖς χειροποιήτοις
 ὄχθαις θλιβόμενον, πολὺν τινα καὶ ἀφραστον κατὰ
 μὲν τὸ στόμιον φλοῖσβον, κατὰ δὲ τὸν ὄγκον ἐξ-
 ἀκουστον καὶ τοῖς πορρωτάτω πάταγον ἀπεπέλει.
 ἀπερ ἀκούοντες, ἤδη δὲ καὶ ὀρῶντες, οἱ κατὰ τὴν
 Συήνην, καὶ οἱ κακῶν ἦσαν συνιέντες, καὶ ὡς ἐπι-
 κλυσμὸς ἐστὶν ὁ σκοπὸς τοῦ περιτειχίσματος, οὔτε
 ἀποδράναι τὴν πόλιν ἔχοντες, ἄτε τοῦ χώματος
 καὶ ἤδη πλησιάζοντος τοῦ ὕδατος τὴν ἐξοδον ἀπο-
 κλειόντων, οὔτε τὸ μένειν ἀκίνδυνον ὀρῶντες, ἐκ
 τῶν ἐνόητων πρὸς βοήθειαν τὴν αὐτῶν παρεσκευά-
 ζοντο. καὶ πρῶτον μὲν τῶν κατὰ τὰς πύλας ¹ σα-
 νιδωμάτων τὰ διεστώτα, θρυαλλίδι τε καὶ ἀσφάλ-
 τῶ διέφραττον ἔπειτα τὸ τεῖχος πρὸς ἀσφαλεσιέραν
 ἐδραν διήρειδον, ὁ μὲν τις χῶμα, ὁ δὲ λίθους, ὁ δὲ
 412 ξύλα καὶ τὸ προστυχὸν ἕκαστος ἐπιφέρων. καὶ ἦν
 οὐδεὶς ἠσυχάζων, ἀλλ' ὁμοίως γυνή, παῖς καὶ πρεσ-
 βύτης ἔργου εἶχετο· γένος γὰρ οὐδὲν οὐδὲ ἠλικίαν
 ὁ περὶ ψυχῆς δυσωπεῖται κίνδυνος. οἱ δυνατώτεροι
 δὲ καὶ τὸ ἀκμάζον ἐν ὀπλοῖς, αὐλῶνά τινα σιενόν
 τε καὶ ὑπόγειον ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ χῶμα τῶν
 πολεμίων διῖκνούμενον, ὀρύττειν ² ἀποκεκλήρωτο-

δ'. Καὶ δὴ καὶ ἠνύετο τὸ ἔργον ὧδε. φρεατίαν
 τοῦ τεύχους πλησίον εἰς ὀργυιάς που πέντε τὴν

¹ κ. σανιδωμάτων διεστώτων. ² ἀποκεκλήρωτο.

κάθετον βαθύναντες, καὶ τοὺς θεμελίους ὑποδρα-
 μόντες, ¹ ἐγκάρσιον τὸ ἐντεῦθεν ὑπὸ πυρσοῖς ἐπ'
 εὐθείας τινὰ φέροντα τῶν χωμάτων ὑπόνομον ἐκεί-
 λαινον, τῶν κατόπιν αἰεὶ καὶ δευτέρων παρὰ τῶν
 προτέρων ἐν τάξει τὸν ² χοῦν διαδεχομένων, καὶ
 εἰς τι μέρος τῆς πόλεως πάλαι κηπευόμενον ἐκ-
 φορούντων, καὶ εἰς κολωνὸν ἐγειρόντων. ταῦτα δὲ
 ἔπραττον, ῥήξεως ἐνδόσιμον τῷ ὕδατι κατὰ τὸ
 κενὸν, εἴ ποτε ἐπέλθοι, προμηθούμενοι. ἀλλ' ὁμως
 ἔφθανε τὰ δεινὰ τὴν προθυμίαν· καὶ ὁ Νεῖλος ἤδη
 τὸ μακρὸν χῶμα παραμείψας, ἐπιφόρος ³ τῷ κα-
 τὰ τὸν κύκλον ἐνέπιπτε, καὶ πανταχόθεν περιρ-
 ρυεῖς, τὸ μεταίχμιον τῶν τειχῶν ἐλίμναζε· καὶ ⁴¹³
 γῆσος αὐτίκα ἦν ἡ Συήνη, καὶ περίρρυτος ἡ μεσό-
 γαιος τῷ Νειλώϊ κλύδωνι κυματομένη. καταρ-
 χὰς μὲν δὴ καὶ χρόνον τῆς ἡμέρας ἐπ' ὀλίγον ἀντει-
 χε τὸ τεῖχος· ἐπειδὴ δὲ ἐπιβρίσαν τὸ ὕδωρ εἰς
 ὕψος τε ἤρετο, καὶ διὰ τῶν ἀραιωμάτων τῆς γῆς,
⁴ ἢ μέλαινα καὶ εὐγείος οὔσα, πρὸς τῆς θερινῆς
 ὥρας κατέσχιστο, πρὸς τὰ βάθη κατεδύετο, καὶ
 τὴν κρηπίδα τοῦ τείχους ὑπέτρεχε, τότε ἤδη πρὸς
 τὸ ἄχθος ἐνεδίδου τὸ ὑποκείμενον, καὶ καθ' ὃ
 μέρος χαννούμενον ἰζήσειε, ἐνταῦθα τὸ τεῖχος ὠκλα-
 ζε, καὶ τῷ σάλῳ τὸν κίνδυνον ἐπεσήμαινεν, ἐπάλ-

¹ κ. ἐγκάρσιοι. ² χοῦν αἰεὶ. ³ τῶν κατὰ. ⁴ οἷς μέλαινα.

ξεῶν τε κραδαιομένων, καὶ τῶν ὑπερμαχομένων
τῷ βρασμῷ κλονουμένων.

ε'. Ἦδη δὲ ἐσπέρας ἐπιούσης, καὶ μέρος τι
τοῦ τοίχους καὶ μεταπύργιον ¹ ἐγκαταρρίπτεται
οὐ μὴν ὥστε χθαμαλωτέραν γενέσθαι τῆς λίμνης
τὴν πτώσιν, οὐδ' ὥστε εἰσδέξασθαι τὸ ὕδωρ,
ἀλλὰ πέντε που πήχεις ὑπερέχουσαν, ἀπειλου-
μένην ὅσον οὐπὼ κατεπτηχέναι τὴν ἐπίκλυσιν. ἐφ'
οἷς οἰμωγὴ τε συμμιγῆς τῶν κατὰ τὴν πόλιν,
ἐξάκουστος καὶ τοῖς πολεμίοις, ἐγίνετο· καὶ χεῖ-
414 ρας εἰς οὐρανὸν αἶροντες, τὴν ὑπολειπομένην ἐλπί-
δα, θεοὺς ἐπεβοῶντο σωτήρας, καὶ τὸν Ὀροονδά-
την ἐπικηρυκεύεσθαι πρὸς Ὑδάσων ἰκέτευον. ὁ
δὲ ἐπέειθετο μὲν, δοῦλος καὶ ἄκων τῆς τύχης
γιγνόμενος, ἀποτετελιχισμένος δὲ τῷ ὕδατι, καὶ
ὅπως ἂν τινα διαπέμφαιτο ὡς τοὺς πολεμίους
ἀδυνατῶν, ἐπίνοιαν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἐδιδάσκετο·
γραφάμενος γὰρ ἅ ἐβούλετο, καὶ λίθῳ τὴν γραφὴν
ἐναψάμενος, σφενδόνῃ πρὸς τοὺς ἐναντίους ἐπρεσ-
βεύετο, διαπόντιον τὴν ἰκεσίαν τοξευόμενος. ἦνευ
δὲ οὐδὲν, ἐλαττουμένης τοῦ μήκους τῆς βολῆς,
καὶ τῷ ὕδατι προεμπιπτούσης. ὁ δὲ καὶ αὖθις τὴν
αὐτὴν γραφὴν ἐκτοξεύων ἀπετύγχανε, πάντων
¹ μὲν τῶν τοξοτῶν καὶ σφενδονητῶν ἐφικέσθαι τῆς
βολῆς φιλοτιμουμένων, οἷα δὴ τὸν περὶ ψυχῆς

¹ Κ ἐγκαταρρίπτεται. ² μὲν τοξοτῶν.

σκοπὸν ἀθλούντων, ἀπάντων δὲ τὰ ὅμοια πασ-
χόντων. τέλος δὲ, τὰς χεῖρας εἰς τοὺς πολεμίους
ὀρέγοντες τοῖς χώμασιν ἐφεισώτας, καὶ θεάτρον τὰ
πάθη τὰ ἐκείνων ποιούμενους, ¹ ἐλεεινοῖς τοῖς σχή-
μασι τὸ βούλευμα τῶν τοξευμάτων, ὡς δυνατὸν,
ἔφραζον, νῦν μὲν ὑπώπιας προτείνοντες εἰς ἰκεσίας ⁴¹⁵
ἔμφασιν, νῦν δὲ κατὰ νώτων πρὸς δεσμὸν περι-
άγοντες, εἰς δουλείας ἐξομολόγησιν. ὁ δὲ Ἰθά-
σπης, ἐγνώριζε μὲν σωτηρίαν αἰτουῦντας, καὶ παρ-
έχειν ἦν ἔτοιμος (ὑπαγορεύει γὰρ τοῖς χριστοῖς
φιλανθρωπίαν πολέμιος ὑποπίπτων), τὸ παρὸν
δὲ, ἀδυνάτως ἔχων, ἐγνώσαφεστέρα λαβεῖν τῶν
ἐναντίων ἀπόπειραν. καὶ ἦν γὰρ πορθμεῖα τῶν πο-
ταμίων ² προηυτρεπισμένος, ἀ κατὰ ῥοῦν τῆς δι-
ώρυχος ἐκ τοῦ Νείλου φέρεσθαι συγχαρήσας, ἐπειδὴ
τῷ κύκλῳ τοῦ χώματος προσπνέχθη, καθελκύσας
³ εἶχε, τούτων δέκα νεόπηκτα ἐπιλέξας, τοξότας
τε ὀπλίτας ἐνθέμενος, ἀ τε χρὴ λέγειν ἐπιστείλας,
ὡς τοὺς Πέρσας ἐξέωεμπεν. οἱ δὲ ἐωεραίουνηλο πε-
φραγμένοι, ὡς, εἴ τι καὶ παρ' ἐλπίδας ἐγχειροῦεν οἱ
ἐπὶ τῶν τειχῶν, ⁴ ἠυτρεπίσθαι πρὸς ἄμυναν. καὶ
ἦν θεαμάτων τὸ καινότερον, ναῦς ἀπὸ τειχῶν
πρὸς τεῖχη περαιουμένη, καὶ ναύτης ὑπὲρ μεσογαίας
πλοῖζόμενος, καὶ πορθμεῖον κατὰ τὴν ἀρόσιμον
ἐλαυνόμενον. καινουργὸς δὲ ὦν ἀεί πως ὁ πόλεμος,

¹ κ. ἐλεεινῶς. ² προεὐτρεπισμένος. ³ εἶχλο. ⁴ εὐτρεπίσθαι.

416 τότε τι καὶ πλέον καὶ οὐδαμῶς εἰωθὸς ἐθαυμα-
 τούργει, ναυμάχους τειχομάχοις συμπλέξας, καὶ
 λιμναίῳ στρατιώτῃ χερσαῖον ἐφοπλίσας. οἱ γὰρ δὴ
 κατὰ τὴν πόλιν τὰ σκάφη καὶ τοὺς ἐμπαλέοντας
 ἐνόηλους τε, καὶ καθ' ὃ μέρος κατήρειπτο τὸ τεῖ-
 χος ἐπιφερομένων, θεασάμενοι, καταπλήγες ἄν-
 θρωποι, καὶ πλοίας ἤδη πρὸς τῶν περιεχόντων
 κινδύνων ἀνάμεστοι, πόλεμίους καὶ τοὺς ἐπὶ σω-
 τηρίᾳ τῇ σφῶν ἤκοντας ὑπετόπασον (πᾶν γὰρ
 ὑποπτον καὶ φοβερόν ¹ τῷ κατ' ἔσχατον κινδύνου
 γενομένῳ)· ἠκροβολίζοντό τε ἀπὸ τῶν τειχῶν, καὶ
² ἐξετόξευον· οὕτως ἄρα καὶ ἀπεγνωκότες ἑαυτῶν
 ἄνθρωποι, τὴν αἰὲ παροῦσαν ὄραν, κέρδος εἰς ὑπέρ-
 θεσιν θανάτου νομίζουσι. ἔβαλλον δὲ οὐχ ὥστε
 καὶ τίθρῶσκειν, ἀλλ' ὅσον ἀπείργειν τὸν πρόσπλου
 καλαστοχαζόμενοι. ἀντετόξευον δὲ καὶ οἱ Αἰθίοπες,
 καὶ ἄτε εὐσκοπώτερά τε βάλλοντες, καὶ οὐπω τῆς
 τῶν Περσῶν γνώμης συνιέντες, δύο πού τινὰς καὶ
 πλείους διαπεύρουσι, ὥστε τινὰς ὑπὸ ὀξείας καὶ
 ἀπροόπτου τῆς τρώσεως ἐπὶ κεφαλὴν ἀπὸ τῶν
 τειχῶν εἰς τὸ ἐκτός τε καὶ τὸ ὕδωρ ³ ἐκσφενδονη-

417 θῆναι. κὰν ἐπὶ πλέον ἐξεκαύθη τὰ τῆς μάχης,
 τῶν μὲν σὺν φειδοῦ κωλυόντων μόνον, τῶν δὲ καὶ
 σὺν ὀργῇ, τῶν Αἰθιόπων, ἀμυνομένων, εἰ μὴ τις

¹ κ. τὸ κατ' ἔσχατον κινδύνου γενομένον. ² εἰσετόξευον.

³ ἐκσφενδονισθῆναι. καὶ ἂν καὶ ἐπί.

τῶν ἐπὶ δόξης καὶ πρεσβύτης ἤδη Συηναίων, τοῖς ἐπὶ τοῦ τείχους παραγενόμενος, ὦ φρενοβλαβεῖς, ἔφη, καὶ πρὸς τῶν δεινῶν παραπλήγες, οὐς εἰς δεῦρο ἰκέτεύοντες καὶ ἐπικαλούμενοι πρὸς βοήθειαν διετελοῦμεν, τούτους ἐλπίδος ἐπέκεινα παραγινομένους ἀπείργομεν; οἱ φίλοι μὲν ἦκοντες καὶ εἰρηνικὰ διαγγέλλοντες, σωτῆρες ἔσονται· πολέμια δὲ διανοούμενοι, ῥᾶστα καὶ προσορμισθέντες ἔλαττωθήσονται. τί δὲ καὶ πλέον, εἰ τούτους διαχρησόμεθα, τοσοῦτου νέφους ἐκ γῆς καὶ ὕδατος κεκυκλωμένου τὴν πόλιν; ἀλλὰ καὶ προσδεχώμεθα, καὶ ὅ, τι βουλομένοις ἔσθιν ἐκδιδασκώμεθα. πᾶσιν εὖ λέγειν ἔδοξεν. ἐπήνει δὲ καὶ ὁ Σατράπης· καὶ τοῦ κατηρειωμένου τῆδε κἀκέῖσε μεταστάντες ἐν ἐκινήτοις τοῖς ὄπλοις ἠσύχαζον.

5'. Ὡς δὲ ἐκενώθη τὸ μεταπύργιον τῶν ἐφεστώτων, ὁ τε δῆμος ὀφόναις κατασείων, ἐπιτρέψειν τὸν ὄρμον ἐνεδείκνυτο, τότε δὴ καὶ οἱ Αἰθίοπες πλησιάσαντες, ὥσπερ ἀπ' ἐκκλησίας, τῶν πορθ-418 μείων, πρὸς τὸ πολιορκούμενον θέατρον, τοιάδε ἔλεγον· ὦ Πέρσαι καὶ Συηναίων οἱ παρόντες, Ὑδάσπης ὁ τῶν πρὸς ἀνατολαῖς καὶ δυσμαῖς Αἰθιόπων, νυνὶ δὲ καὶ ὑμῶν, βασιλεὺς, πολεμίους τε ἐκπορθεῖν οἶδε, καὶ ἰκέτας οἰκτεῖρειν πέφυκε, τὸ μὲν, ἀνδρείον, τὸ δὲ, φιλάνθρωπον δοκιμάζων, καὶ τὸ μὲν, χειρὸς εἶναι στρατιωτικῆς, τὸ δὲ, ἴδιον

της ἑαυτοῦ γνώμης. ¹ ἔχων οὖν τό τε ὑμᾶς εἶναι καὶ μὴ, κατ' ἐξουσίαν, ἰκέταις γεγενημένοις ἀνίσσι τὸν ἐκ τοῦ πολέμου πᾶσιν ὁρώμενον καὶ οὐκ ἀμφίβολον κίνδυνον, ἐφ' οἷς ἀν' ἄσμενοι τῶν δεινῶν ἀπαλλαγείπτε, τὴν αἴρεσιν οὐκ αὐτὸς ὀρίζων, ἀλλ' ὑμῖν ἐπιτρέπων· οὐ γὰρ τυραννεῖ τὴν δίκην, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀνεμέσητον διοικεῖ τὴν τῶν ἀνθρώπων τύχην. πρὸς ταῦτα Συναῖοι μὲν ἀπεκρίναντο, σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας ἐπιτρέπειν Ἰθάσπῃ χρῆσθαι πρὸς ὃ, τι βούλοιο, καὶ τὴν πόλιν, εἰ περιγένοιτο, ἐγχειρίζειν· ἢ καὶ κῦν ἐν τῷ ἀνεπίστω σαλεύειν, εἰ μὴ φθαίη τις ἐκ θεῶν καὶ ἐξ

⁴¹⁹ Ἰθάσπου μηχανή σωτηρίας. ἃ δὲ Ὀροονδάτης τῶν μὲν αἰτίων ἔφη τοῦ πολέμου καὶ τῶν ἐπαθλῶν ἐκσλήσεσθαι, καὶ τὰς Φίλας τὴν πόλιν καὶ τὰ σμαράγδεια μέταλλα παραχωρήσειν· αὐτὸς δὲ ἠξίου μηδεμίαν ὑποσθῆναι ἀνάγκην, μηδὲ ἑαυτὸν μήτε τοὺς στρατιώτας ἐγχειρίζειν, ἀλλ', εἰ βούλοιο Ἰθάσπης εἰς ὀλόκληρον ἐπιδείκνυσθαι τὸ φιάνθρωπον, ἐπιτρέπειν οὐδὲν λυμαινομένους, οὐδὲ χεῖρας ἀνταίροντας, ἀποχωρεῖν εἰς τὴν Ἐλεφαντίνην ὡς ἴσον εἶναί οἱ νῦν τε ἀπολέσθαι, καὶ δοκοῦντα περισώζεσθαι, προδοσίας τοῦ στρατιωτικοῦ παρὰ βασιλεῖ ² τῷ Περσῶν ἀλῶναι· ³ μᾶλλον δὲ χαλεπώτερον, νῦν μὲν ⁴ ἀπώλου καὶ νενομισμένου τυχόν

¹ κ. ἔχων τό τε. ² τῶν. ³ μᾶλλον καὶ χαλεπώτερον. ⁴ ἀπώλως.

ἔπαχθησομένου θανάτου, τότε δὲ ὤμοτάτου,
καὶ εἰς πικροτάτην κόλασιν καινουργουμένου.

ζ'. Ταῦτα λέγων, ὑποδεχθῆναι καὶ δύο Περ-
σῶν εἰς τὰ σκάφη παρεκάλει, πρόφασιν ὡς εἰς
Ἐλεφαντίνην ἀφιξομένους· καὶ, εἴπερ οἱ κατ' αὐτὴν
συνενδιδούειν εἰς τὸ δουλεύειν, οὐδὲ αὐτὸς ἔτι ¹ μελ-
λήσων. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ πρέσβεις ² ἐπανήεσαν,
ἀμα καὶ δύο Περσῶν ἀναλαβόντες, ³ πρὸς τε τὸν
Ἰδάσπην ἀπαντα ἀπήγγελλον. ὁ δ' ⁴ ἐπιγελάσας, ⁴²⁰
καὶ πολλὰ τῆς ἀβελτηρίας τὸν Ὀροονδάτην ἐπι-
μεμφάμενος, εἰ περὶ τῶν ἴσων διαλέγεται ἄνθρω-
πος ἔπ' ἄλλω, καὶ οὐκ ἐν ⁵ ἑαυτῷ τὸ εἶναι καὶ
τεθνάναι σαλεύων, Εὐήθες, ἔφη, τὴν ἐνὸς ἀνοιαν
τοσοῦτοις ἐπαγαγεῖν ἀπώλειαν. καὶ τοὺς τε ἀπ-
εσλαμένους παρὰ τοῦ Ὀροονδάτου βαδίζειν εἰς τὴν
Ἐλεφαντίνην ἐπέτρεπεν, ὡς οὐδεμιᾶς ὦν φροντί-
δος, εἰ κακεῖνοί τι πρὸς ἀντίστασιν βουλεύσειαν,
καὶ τῶν ἰδίων, τοὺς μὲν ἐμφράττειν τὸ διορυγὲν
τοῦ Νείλου στόμιον, τοὺς δὲ, ὥστε ἕτερον κατὰ
τὸ χῶμα ἐκτέμνειν, ἀπεκλήρωσεν, ὡς, τῆς τε
ἐπιρροῆς κωλυομένης, καὶ τῆς λιμναζούσης πρὸς
τῆς ἐκροῆς κενουμένης, θᾶττον ἀναψύξαι τὰ περὶ
τὴν Συήνην, καὶ εἰς τὸ βάσιμον ἐξικμασθῆναι. οἱ
μὲν δὴ ταῦτα προσλαχθέντες, μικρὰ τοῦ ἔργου

¹ κ. μελήσων. ² ἔτι ἀνῆεσαν. ³ πρὸς τόν. ⁴ ὑπογελάσας.
⁵ αὐτῷ τοῦ εἶναι.

κατάρξαντες, εἰς τὴν ἑξῆς ἐπιτελέσειν ἔμελλον, εἰς ἑσπέρας αὐτίκα καὶ νυκτὸς προσφάτοις τοῖς προστάγμασιν ¹ ἐπιγενομένης.

ή. Οἱ δὲ κατὰ τὸ ἄστυ τῆς ἐν χερσὶ καὶ δυνατῆς βοήθειας οὐ μεθίεντο, τὴν καὶ παρ' ἐλπίδα ἐνδεχομένην σωτηρίαν οὐκ ἀπογιγνώσκοντες. ² ἀλλ'
 421 οἱ τε τὸν ὑπόγειον αὐλῶνα διορύττοντες, ἤδη τοῖς χώμασι πλησιάζειν ἔφεσαν, τὸ ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπὶ τὸ χῶμα ταῖς ὄψεσιν ὑποώϊωτον διάστημα σχοίνῳ κατὰ τὸ ὄρυγμα συμμετρούμενοι, καὶ τὸ πεπλωκὸς ἕτεροι τοῦ τείχους ὑπὸ λαμπτήρσιν ἀνήγειρον. ἦν δὲ ἡ οἰκοδομὴ ῥαδία, τῶν λίθων εἰς τὸ ἐντὸς κατὰ τὴν πτώσιν κυλινδρῶντων. ἐπεὶ δὲ ἀσφαλῶς ἔχειν τὸ παρὸν ᾤθησαν, οὐδὲ τότε ἀθορύβως διῆγον, ἀλλὰ κατὰ μέσας που νύκτας μέρος τι τοῦ χώματος, καθ' ὃ τῆς ἑσπέρας οἱ Αἰθίοπες τοῦ διορύττειν ἐφίψαντο (εἴτε τῆς γῆς κατ' ἐκεῖνο χαίνου τε καὶ ³ ἀκροτήτου σωρευθείσης εἶξε τὸ ὑποκείμενον διάβροχον γεγενημένον, εἴτε καὶ τῶν ὑπορυττόνων συνενδοῦναι πρὸς τὸ κενὸν τῶ ὑποκειμένῳ παρασχόντων, ἢ καὶ τοῦ πρὸς βραχὺ διορυγέοντος
 4 ταπεινοτέρου πρὸς τῶν ἐργαζομένων ἐπιρραγέως, ἐπίχυσις αὐξομένου διὰ νυκτὸς ἐγένετο τοῦ ὕδατος,

¹ Κ. ἐπιγενομένοις. ² ἄλλοι τε τὸν. ³ ἀκρατήτου. ⁴ ταπεινοτέρου τῶν ἐργαζομένων ἐπιλαβόντες, ἐπίχυσις.

καὶ τοῦ ῥαγέντος ἀπαξ ὁδοποιοῦντος ἔλαθε βαθυ-
νόμενον, εἴτε καὶ δαιμονίας ἐπικουρίας θείη τις τὸ
ἔργον), παρὰ δόξαν ἐκρήγνυται· καὶ τοσοῦτος ἦχος
καὶ δούπος ἀπετελέσθη, διὰ τῆς ἀκοῆς τὴν διά- 422
νοιαν ἐκδειμαίνων, ὡς τὸ μὲν συμβὰν ἀγνοεῖν, μέ-
ρος δὲ τὸ πλεῖστον τῶν τειχῶν καὶ τῆς πόλεως ὑπε-
νηνέχθαι, τοὺς τε Αἰθίοπας ¹ καὶ αὐτοὺς Συιναίους
ὑποσπλεύειν. ἀλλ' οἱ μὲν ἐν τῷ ἀσφαλεῖ διάγοντες
ἐφ' ἡσυχίας ἠυλίζοντο, ὡς εἰς ἕω τὸ σαφές εἰσόμενοι·
οἱ δὲ κατὰ τὴν πόλιν πάντῃ τὸ τεῖχος καὶ εἰς κύ-
κλον περιέθεον, τὸ μὲν καθ' ἑαυτοὺς ἕκαστοι σῶον
ὄρωντες, ἄλλοι δὲ παρ' ἄλλοις γεγενῆσθαι τὸ πά-
θος, εἰκάζοντες, ² ἄχρι δὴ τὸ φῶς ἐπιγενόμενον τὴν
ἀχλὺν τῶν ἀμφιβαλλομένων δεινῶν παρέλυσεν, τοῦ
τε ῥήγματος ἀπόπτου γενομένου, καὶ τοῦ ὕδατος
ἀθρόον ὑπονοσήσαντος. ³ ἤδη γὰρ καὶ οἱ Αἰθίοπες
τὸ ἐποχετεῦθον σλόμιον ἔφραττον, ⁴ καταρράκτας
τε ἐκ σανίδων συνηρμοσμένων καθιέντες, καὶ ξύλων
παχέσι κορμοῖς ἐκλίσσθην διερείδοντες, χοῦν τε ἅμα
καὶ φρυγανίτιδα ὕλην συνδέοντες, καὶ πολλαὶ χι-
λιάδες ἀθρόον, οἱ μὲν ἀπὸ τῆς ὄχθης, ⁵ οἱ δὲ καὶ
ἐκ πορθμείων ἐπιφοροῦντες. οὕτω μὲν δὴ τὸ ὕδωρ
ὑπενόσθησεν. ἦν δὲ οὐδ' ⁶ ὡς πορευτέα παρ' ἀλ-
λήλους ⁷ οὐδέτεροις. ἰλύος γὰρ βαθείας ἢ γῆ κατὰ-

¹ Κ. καὶ τοὺς Συιναίους. ² ἄχρι δὴ τοῦ ὅτι φῶς. ³ ἤδη δὲ καὶ.
⁴ καὶ καταράκτας. ⁵ οἱ δὲ ἐκ. ⁶ ὡς πορευτέα. ⁷ οὐδέτεροις.

πλεως ἐγγόνει, καὶ τὴν ἐπιφάνειαν ¹ ἐξιμά-
 423 σθαι φαινομένην τέλμα διΰγρον ὑπέτρεχεν, ἵππου
 τε ὁμοίως καὶ ἀνδρὸς βάσιν εἰς βυθισμόν ἐνεδρεῦον.

θ'. Ἡμέρας μὲν δὴ δύο που καὶ τρεῖς οὕτω
 διΰγον, ² ἠνεωγμέναις μὲν ταῖς πύλαις οἱ Συνηαῖοι,
 ὄωλοις δὲ ἀποκειμένοις οἱ Αἰθίοπες τὴν εἰρήνην
 ἐπισημαίνοντες. καὶ ἦν τὸ γενόμενον, ἀνακωχὴ τις
 ἀνεπίμικτος, οὔτε φρουρᾶς ἔτι παρ' οὐδετέροις
 σπουδαζομένης, καὶ πλέον τῶν κατὰ τὴν πόλιν
 εὐπαθείαις ἑαυτοὺς ἐκδεδωκότων. καὶ γὰρ πως συν-
 ἔπεσε καὶ τὰ Νειλῶα τότε τὴν μεγίστην παρ'
 Αἰγυπτίοις ἑορτὴν ἐνεσηκέναι, κατὰ τροπὰς μὲν
 τὰς θερινὰς μάλιστα, καὶ ὅτε ἀρχὴν τῆς αὐξήσεως
 ὁ ποταμὸς ³ ἐμφαίνει, τελουμένην, ὑπὲρ πάσας
 δὲ τὰς ἄλλας πρὸς Αἰγυπτίων σπουδαζομένην δι'
 αἰτίαν τοιάνδε. θεοπλαστοῦσι τὸν Νεῖλον Αἰγύ-
 πτιοι, καὶ κρεϊτόνων τὸν μέγιστον ἄγουσιν, ἀντί-
 μιμον οὐρανοῦ τὸν ποταμὸν σεμνηγοροῦντες, οἷα
 δὴ δίχα νεφώσεων καὶ ὑετῶν ἀερίων τὴν ἀρουμένην
 αὐτοῖς ⁴ ἄρδοντα, καὶ εἰς ἔτος αἰεὶ τεταγμένως
⁵ ἐπομβρίζοντα. καὶ ταύτη μὲν ὁ πολὺς λεώς· ἃ δὲ
 ἐκθειάζουσιν, ἐκεῖνα τοῦ εἶναι καὶ ζῆν ⁶ ἀνθρώπους, τὴν
 ὑγρᾶς τε καὶ ξηρᾶς οὐσίας σύνοδον αἰτίαν μάλιστα
 424 νομίζουσι, ⁷ τὰ ἄλλα στοιχεῖα τούτοις συνυπάρχειν

¹ κ. ἐξιμάσασθαι. ² ἠνεωγμένοι. ³ ἐπιλαμβάνει. ⁴ ἄρ-
 δοτός. ⁵ ἐπομβρίζοντος. ⁶ ἀνθρώπους, ὑγρᾶς τε. ⁷ τὰδ' ἄλλα.

τε καὶ συναναφαίνεσθαι λέγοντες· καὶ τὴν μὲν ὕγραν, τὸν Νεῖλον, θατέραν δὲ, τὴν γῆν τὴν αὐτῶν ἐμφαίνειν. καὶ ταυτὶ μὲν δημοσιεύουσι· πρὸς δὲ τοὺς μύσας, Ἰσιν τὴν Γῆν, καὶ Ὀσιριν τὸν Νεῖλον καταγγέλλουσι, τὰ πράγματα τοῖς ὀνόμασι μεταλαμβάνοντες. ποθεῖ γοῦν ἀπόνεια ἡ θεὸς, καὶ χαίρει συνόντι, καὶ μὴ φαινόμενον αὐδὲς θρηπεῖ, καὶ ὡς δὴ τινα πολέμιον τὸν Τυφῶνα ἐχθραίνει, φυσικῶν τινων οἶμαι ἀνδρῶν καὶ θεολόγων, πρὸς μὲν τοὺς βεβήλους τὰς ἐγκατεσπαρμένας ταύτοις ὑπονοίας μὴ παραχυμνούλων, ἀλλ' ἐν εἶδει μῦθου προκατηχούλων, τοὺς δὲ ἐποπλικωτέρας καὶ ἀνακτόρων ἐντὸς, τῇ πυρφόρῳ τῶν ὄντων λαμπάδι, φανότερον τελούλων.

ι. ² Τοῦτό τοι καὶ ἡμῖν, εὐμάνεια μὲν εἶη τῶν εἰρημένων, τὰ μυστικώτερα δὲ ἀρρήτῳ σιγῇ τετιμίσθω, ³ τῶν κατὰ Σύνην ἐξῆς περαινομένων. τῆς γὰρ δὴ τῶν Νειλῶν ἐορτῆς ἐνεσηκυίας, οἱ μὲν ἐγχώριοι πρὸς θυσίαις τε καὶ τελεταῖς ἦσαν, τοῖς μὲν ⁴ σώμασι, ταῖς περιεσηκῶσι δεινοῖς κάμνοντες, ταῖς ψυχαῖς δὲ, τῆς περὶ τὸ θεῖον εὐσεβείας ἐκ τῶν ἐνότων οὐκ ἀμνημονοῦντες. ὁ δὲ ⁴²⁵ Ὀροονδάτης, μέσας νύκτας ἐπιληρήσας, πρὸς ὕπνον βαθὺν τῶν Συνηαίων ἀπὸ τῆς εὐωχίας τετραμμέ-

¹ κ. ἐπινοίας. ² Τοῦτό τι. ³ τὸ κατὰ. ⁴ σώμασι καὶ περιεσηκῶσι.

νων, ὑπεξάγει τὸν στρατὸν, ὥραν τε μίαν καὶ πύ-
λιν, καθ' ἣν ἔδει ποιήσασθαι τὴν ἔξοδον, κρύφα
τοῖς Πέρσαις προπαραγγείλας. ἐπέσταλτο δὲ
ἐκάστῳ δεκαδάρχη, ἵππους μὲν καὶ ὑποζύγια
κατὰ χώραν εἶναι, πρὸς τε δυσχερείας ἀπαλλαγὴν,
καὶ τοῦ μή τινα πρὸς τὸν τάραχον αἰσθησὶν γενέ-
σθαι τῶν δρωμένων· τὰ ὄπλα δὲ ἀναλαβόντας
μόνα, καὶ δοκίδα ἢ σανίδα πορισαμένους ἐπάγε-
σθαι.

ια'. Ἐπεὶ δὲ ἠθροίσθησαν καθ' ἣν προεῖρητο πύλιν,
ἐγκάρσια τῷ πηλῷ τὰ ξύλα, ἅπερ ἐκάστη δεκάς
ἐπήχθιστο, ἐπιβάλλων, καὶ ἀλλήλων ἐχόμενα συν-
τιθεῖς, τῶν κατόπιον αἰεὶ τοῖς ἠγουμενοῖς μεταδιδόν-
των, οἷον διὰ ζεύγματος ῥᾶστιά τε καὶ τάχιστα
διεβίβασε τὰ πλῆθος. καὶ ¹ λαβόμενος τῆς ἐστέρω-
μένης, τοὺς τε Αἰθίοπας οὐδὲν προειδομένους,
οὐδὲ φρονίδα τῆς φυλακῆς πεποιημένους, ἀλλ'
ἀπρονοήτως καθεύδοντας διαλαθὼν, ἐπὶ τὴν Ἐλε-
φαντίνην, ὡς δρόμου τε εἶχε καὶ ἀσθματος, καθ'
426 ἐν τὸν στρατὸν ἦγεν, ἀκώλυτός τε εἰσέφρησεν εἰς
τὴν πόλιν, τῶν ἐκ τῆς Συήνης προαπεσθλασμένων
δύο Περσῶν (οὕτω πρὸς αὐτοὺς συντεταγμένον)
ἐπιτηρούνην ὅσαι νύκτες τὴν ἔφοδον, καὶ περὶ τὸ
συγκείμενον ἀνεφθέγγαντο σύμβολον, παραχρῆμα
τὰς πύλας ἀναπετασάντων. ἤδη δὲ ἡμέρας ὑπο-

¹ Κ. λαβών.

φαινούσης, οἱ Συηναῖοι τὸν δρασμὸν ἐγνώριζον, τὰ μὲν πρῶτα κατ' οἶκον τὸν ἴδιον ἕκαστος τοὺς ἐπεξενωμένους Περσῶν οὐχ ὀρώητες, εἶτα καὶ κατὰ συλλόγους συνιστάμενοι, καὶ τέλος καὶ τὸ ζεῦγμα ἐποπτεύοντες. αὐθις οὖν εἰς ἀγωνίαν καθίσταντο, καὶ δευτέρων ἀδικημάτων ἐγκλημα προσεδέχοντο βαρύτερον, ὡς ἐπὶ φιλανδρωπία τοσαύτη γεγονότες ἀπίστοι, καὶ τὸν δρασμὸν τοῖς Πέρσαις συνεργήσαντες. ἐγνώσαν οὖν, πανδημεὶ τῆς πόλεως ἐξορμήσαντες, ¹ ἐγχειρίζειν ἑαυτοὺς τοῖς Αἰθίοψι, καὶ ὄρκοις πιστοῦσθαι τὴν ἀγνοίαν, εἴ πως εἰς ἔλεον ἐπιπλασθεῖεν. ἀθροίσαντες οὖν πᾶσαν ἡλικίαν, καὶ κλάδους εἰς ἱκετηρίαν ἀναλαβόντες, κηρούς τε καὶ δᾶδας ἀψάμενοι, καὶ τὰ ἱερά γένη καὶ ἔδη τῶν θεῶν ὡσπερ κηρύκεια προβεβλημένοι, διὰ τε τοῦ ⁴²⁷ ζεύγματος ὡς τοὺς Αἰθίοπας ἐλθόντες ἰκέται, πόρρωθεν γονυπετοῦντες ἐκάθηντο, καὶ, ὑφ' ἐν σύνθημα καὶ φωνὴν γοῶδη μίαν, ἐλεεινὴν ὀλολυγὴν ἰέντες ἰκέτευον. οἰκλιζόμενοι δὲ πλέον, τὰ νεογνὰ τῶν βρεφῶν, ἐπὶ γῆς προκαταβάλλοντες φέρεσθαι ὡς ἔτυχε μεθῆκαν, διὰ τῆς ἀνυπόπτου καὶ ἀνυπαιτίου μοίρας τὸ θυμούμενον τῶν Αἰθιόπων προμαλάσσοντες. τὰ βρέφη δὲ, ὑπὸ πλοίας τε ἅμα καὶ ἀγνοίας τῶν πραττομένων, τοὺς μὲν φύλλας καὶ τρέφοντας, τάχα που τὴν ἀπειρον ἀποτρεπόμενα βοῆν, ὑπ-

¹ κ. ἐγχειρίζεσθαι.

έρευγεν, ἐπὶ δὲ τὴν ἄγουσαν ὡς τοὺς πολεμίους τὰ μὲν εἶρπε, τὰ δὲ ψελλιζόμενα τὴν βᾶσιν καὶ κλαυθμυριζόμενά ¹ ἐπαγωγὸν ἐφέρετο, καθάπερ σχεδιαζούσης ἐν αὐτοῖς τὴν ἰκεσίαν τῆς τύχης.

ιβ. Ὁ δὲ Ὑδάσπης, ταῦτα ὄρων, καὶ τὴν πάλαι ἰκεσίαν ἐπιτείνειν αὐτοὺς, καὶ εἰς τὸ παντελὲς ἐξομολογεῖσθαι οἰηθεὶς, ἀποσλείλας ἠρώτα, τί βούλοιτο, καὶ ὅπως μόνοι καὶ οὐ μετὰ τῶν Περσῶν ἤκοιεν. οἱ δὲ πάντα ἔλεγον, τὸν δρασμὸν τῶν Περσῶν, τὸ ἑαυτῶν ἀνυπαίτιον, τὴν πάτριον ⁴²⁸ ἐορθὴν, καὶ ὡς πρὸς θεραπείαν τῶν κρείττωνων ὄντας, καὶ πρὸς τῆς εὐωχίας ² ἀφυπνωμένους, διαλάθοιεν, ἴσως ἂν διαδράντες καὶ ἰδόντων, καὶ γυμνῶν τοὺς ³ ἐνόπλους κωλύειν ἀδυνατούνητων. ὁ δὲ οὖν Ὑδάσπης, τούτων πρὸς αὐτὸν ἀπαγγελθέντων, ὑποτοπήσας, ὅπερ ἦν, ἀπάτην τιὰ καὶ ἐνέδραν πρὸς τοῦ Ὁροονδάτου γενησομένην, τοὺς ἱερέας μόνους μετακαλεσάμενος, καὶ τοῖς ἀγάλμασι τῶν θεῶν, ἃ ⁴ συνεπήγοντο, πρὸς τὸ μᾶλλον καταιδέσαι, προσκυνήσας, εἴ τι πλέον ἔχοιεν ἀναδιδάσκειν περὶ τῶν Περσῶν, ἐπυθάνετο, καὶ ὅποι μὲν ὤρμησαν, τίνι δὲ θαρσεῖν ἔχουσι, ἢ τίσιν ἐπιχειρήσουσι, οἱ δὲ τὰ μὲν ἄλλα ἀγνοεῖν ἔφασαν, εἰ κάξειν δὲ εἰς τὴν Ἐλεφαντίνην ὤρμηκέαι, τοῦ

¹ κ. ἐπ' ἀγωγόν. ² ὑφυπνωμένους. ³ ἐν ὅπλοις. ⁴ συνεπήγοντο μᾶλλον καταιδέσαι.

πλείστου στρατοῦ κατ' ἐκείνην συνειλεγμένου, καὶ τοῦ Ὀροονδάτου τοῖς τε ἄλλοις, καὶ πλέον τοῖς καταφράκτοις ἰππεῦσιν, ἐπανεχολος.

ιγ'. Ταῦτα εἰπόντων, καὶ εἰσιέναι¹ εἰς τὴν πόλιν ὡς ἰδίαν, καὶ μεθεῖναι τῆς κατ' αὐτῶν ὀργῆς ἰκελευόντων, τὸ μὲν παρελθεῖν² αὐτὸς εἰς τὴν πόλιν ὁ Ὑδάσπης τὸ παρὸν οὐδὲ ἐδοκίμαζε, δύο δὲ φάλαγγας ὀπλιτῶν εἰσπέμφας, εἰς ἀπόπειράν τε ὑποπλευομένης ἐνέδρας, καὶ, εἰ μηδὲν εἴη τοιοῦ-⁴²⁹τον, εἰς φρουράν τῆς πόλεως, τοὺς τε Συιναίους ἐπὶ χρηστῶν ταῖς ὑποσχέσεσιν ἀποπέμφας, αὐτὸς εἰς τάξιν καθίστη τὸν στρατὸν, ὡς ἢ δεξόμενος ἐπιόντας τοὺς Πέρσας, ἢ καθυσπεροῦσιν ἐπελευσόμενος. καὶ οὕτω πᾶν διετέτακτο, καὶ σκοποὶ προσελαύνοντες, ἔφοδον τῶν Περσῶν εἰς μάχην ἐκτελαγμένων³ ἐμήνυον. ὁ γὰρ Ὀροονδάτης, τὴν μὲν ἄλλην⁴ στρατιάν εἰς τὴν Ἐλεφαντίνην ἀθροίζεσθαι διατελαγμένος, αὐτὸς δὲ, ὅτε τοὺς Αἰθίοπας ἐπιόντας παρ' ἐλπίδα κατώπλευεν, εἰσδραμεῖν σὺν ὀλίγοις εἰς τὴν Συήνην ἀναγκασθεὶς, καὶ τοῖς χώμασιν ἀπολειχισθεὶς, σωτηρίαν τε αἰτήσας, καὶ καθ' ὑπόσχεσιν τοῦ Ὑδάσπου λαβὼν, ἀπιστότατος ἀνθρώπων γίγνεται καὶ δύο Περσῶν ἅμα τοῖς Αἰθίοφι περαιωθῆναι⁵ παρασκευάσας, δῆθεν

¹ κ. ὡς τὴν πόλιν. ² αὐτόν. ³ ἐμήνυον. Ὀροονδάτης.

⁴ στρατείαν. ⁵ κατασκευάσας.

ὡς τὴν γνώμην τῶν κατὰ τὴν Ἐλεφαντίνην, ἐφ'
οἷς ἀν' ἔλοιπτο διαλύσασθαι πρὸς Ὑδάσπων, μα-
θησομένους ἐξέπεμψε, τὸ δ' ἀληθεῖς, εἰ παρα-
σκευάζεσθαι πρὸς μάχην προαιροῦνται, ὅταν αὐτός
ποτε διαδρᾶναι δυνηθῆ. καὶ τὸ τῆς γνώμης ἀπισ-
430 τὸν εἰς ἔργον ἦγεν. ¹ ὑπηρετισμένους τε καταλα-
βὼν, αὐτίκα ἐξῆγεν, οὐδ' εἰς βραχὺ τὴν ἔφοδον
ὑπερθέμενος, ἀλλὰ τῷ τάχει τὴν παρασκευὴν, ὡς
ἐδόκει, τῶν ἐναντίων ὑποτεμνόμενος.

ιδ'. Ἦδη γοῦν ² παρατατλόμενος ἐωρᾶτο,
κόμπῳ τε Περσικῷ τὰς ὄψεις προκαταλαμβάνων,
καὶ ἀργυροῖς τε καὶ ἐπιχρύσοις τοῖς ὅπλοις τὸ
πέδιον κατασπράττων. ἀρτι γὰρ ἀνίσχοντος ἡλίου
καὶ τὴν ἀκτῖνα κατὰ πρόσωπον τοῖς Πέρσαις ἐπι-
βάλλοντος, μαρμαρυγὴ τις ἀφραστός καὶ εἰς τοὺς
πρόρρωτάτω διερρίπιζετο, ³ τῆς πανοπλίας οἰκειὸν
σέλας ἀνλαυγαζούσης. τὸ μὲν οὖν δεξιὸν κέρασ,
αὐτῶν Περσῶν τε καὶ Μήδων τὸ γνήσιον ἐπεῖχε,
τῶν μὲν ὀπλιτῶν ἡγουμένων, τῶν δὲ ὅσοι τοξόται
κατόπιν ἐφεπομένων. ὡς ἀν', γυμνοὶ πανοπλίας
ὄντες, ἀσφαλέστερον βάλλοιεν ὑπὸ τοῖς ὀπλίταις
προσπιζόμενοι. τὴν δὲ Αἴγυπτίων τε καὶ Λιβύων
χεῖρα, καὶ τὴν ξενικὴν ἀπασαν, εἰς τὸ ἀριστερὸν
κατένεμεν, ἀκονιστὰς τε καὶ τούτοις καὶ σφενδονή-
τας παραζεύξας, ἐκδρομὰς τε ποιεῖσθαι, καὶ

¹ ὑπηρετισμένους. ² παρατλόμενος. ³ καὶ τῆς.

εἰσακοντίζειν ἐκ πλαγίων ¹ ὀρμωμένους, ἐπιστεί-
 λας. αὐτὸς δὲ τὸ μέσον κατελάμβανεν, ἄρματός
 τε δρεπανηφόρου λαμπρῶς ἐπιβεβηκὼς καὶ ὑπὸ
 τῆς ἐκατέρωθεν φάλαγγος εἰς ἀσφάλειαν δορυφο-
 ρούμενος, τοὺς καταφράκτους ἰσπώεας ² μόνους ⁴³¹
 ἑαυτοῦ προέτατ'εν, οἷς δὴ καὶ πλέον θαρσήσας,
 τὴν μάχην ἀπετόλμησε καὶ γὰρ οὖν ³ ἐστὶν ἢ δε ἢ
 φάλαγξ Περσῶν αἰεὶ τὸ μαχιμώτατον, καὶ οἰονεὶ
 τεῖχος ἀρραγὲς τοῦ πολέμου προβαλλόμενον.

ιε'. Τρόπος δὲ αὐτοῖς πανοπλίας τοιοῦτος, ἀνὴρ
 ἔκκριτος, καὶ σώματος ἰσχυρὸν ἐπίλεκτος, κράνος μὲν
 ὑπέρχεται συμφυὲς τε καὶ μονήλατον, καὶ ὄψιν ἀν-
 δρὸς εἰς ἀκρίβειαν ὥσπερ τὰ προσωπεῖα σοφισζόμε-
 νον. τούτῳ δὲ ἐκ κορυφῆς εἰς αὐχένα πάντα, πλὴν
 τῶν ὀφθαλμῶν εἰς τὸ διοπτρεύειν, σκεπόμενος, τὴν
 μὲν δεξιὰν κοντῶ μείζονι λόγχῃς ὀπλίζεις, τὴν
 λαιὰν δὲ εἰς τὸν χαλινὸν ἀσχολεῖ. κοπίδα δὲ ὑπὸ
 τὴν πλευρὰν παρηρημένος, οὐ τὰ σίερα μόνον, ἀλ-
 λά καὶ σῶμα τὸ ἄλλο ἅπαν τεθωράκισται. ἐργα-
 σία δὲ τοῦ θώρακος τοιάδε. σκυτάλας χαλκῆς τε
 καὶ σιδηρᾶς ⁴ ὅσον σπιθαμαίας πάντοθεν εἰς σχῆμα
 τετράγωνον ἐλάσαντες, καὶ ἄλλην ἐπ' ἄλλην κατ'
 ἄκρα τῶν πλευρῶν ⁵ ἐφαρμόσαντες, ὡς τῇ κατωτέρᾳ
 τὴν ὑπερκειμένην αἰεὶ, καὶ τῇ πλαγίᾳ τὴν παρα-
 κειμένην ⁶ κατὰ τὸ συνεχὲς ἐπιβαίνειν, καὶ ῥαφαῖς

¹ κ. ὀρμώμενοι. ² μόνον. ³ καὶ ἐστὶν. ⁴ ὅσον ὅσον. ⁵ ἐφαρμόζον-
 τες. ⁶ αἰεὶ κατὰ.

ὑπὸ τὰς ἐπιπλυχὰς τὴν συμωλοκὴν ἀγκιστρῶσαν
 432 τες, χιτῶνά τινα φολιδωτὸν ἀπεργάζονται, προσ-
 πίπτοντα μὲν ἀλύτως τῷ σώματι, καὶ πάντη
 περιφυόμενον, περιγράφοντα δὲ μέλος ἕκαστον, καὶ
 πρὸς τὸ ἀκώλυτον τῆς κινήσεως συσπυλλόμενον τε
 καὶ συνεκτεινόμενον. ἔστι γὰρ χειριδωτὸς ἀπ' αὐ-
 χένος εἰς γόνου καθειμένος, μόνοις τοῖς μηροῖς, καθ'
 ὃ τῶν ἵππειων νώτων ἐπιβαίνειν ἀνάγκη, διασπυλλ-
 λόμενος. ὁ μὲν δὲ θώραξ, τοιοῦτος, ἀνλίτυπὸν τι
 βελῶν χρῆμα, καὶ πρὸς πᾶσαν τρώσιν ἀπομαχό-
 μενον ἢ κνημὶς δὲ ἀπ' ἄκρων ταρσῶν εἰς γόνου διή-
 κει, συνάπτουσα πρὸς τὸν θώρακα. παραπλησίᾳ
 δὲ σκευῇ καὶ τὸν ἵππον περιφράττουσι, τοὺς τε
 πόδας κνημῖσι περιδέοντες, καὶ προμετωπιδίοις τὴν
 κεφαλὴν δι' ὅλου σφηκοῦντες, ἐκ νώτων τε ἐπὶ γα-
 στέρα ¹ καθ' ἑκατέραν πλευρὰν, σκέπασμα σιδηρό-
 πλοκον ² ἀπαιωροῦντες, ὡς ὀπλίζειν τε ἄμα, καὶ
 τῇ λαγαρότητι μὴ ἐμποδίζειν τοὺς δρόμους. οὕτως
 ἐσκευασμένος, καὶ οἷον ἐμβεβλημένος περιβαίνει τὸν
 ἵππον, οὐκ αὐτὸς ἐφαλλόμενος, ἀλλ' ἐτέρων διὰ
 τὸ ἄχθος ἀνατιθεμένων. κάπειδ' ἂν ὁ καιρὸς ³ ἦκη
 τῆς μάχης, ἐφείς τῷ χαλινῷ τὸν ἵππον, καὶ μυω-
 433 πίσας, παντὶ τῷ ῥοδίῳ κατὰ τῶν ἐναντίων ἴεται,
 σιδηροῦς τις ἀνὴρ φαινόμενος, ἢ καὶ σφυρήλατος ἀν-
 δριάς κινούμενος. ὁ κονίος δὲ τὰ μὲν πρὸς τῇ αἰχμῇ

¹ Κ. καθ' ἐτέραν. ² ἀπαιωροῦντες, καὶ ὀπλίζειν. ³ ἦκει.

κατὰ πολὺ καὶ εἰς εὐθύ προβέβληται, δεσμῶ πρὸς τὸν αὐχένα τὸν ¹ ἵππειον ἀνεχόμενος· τὸν οὐρίαχον δὲ βρόχῳ πρὸς τοῖς ἵππέοις μικροῖς ἐξήρτηται, μὴ εἰκὼν ἐν ταῖς συμβολαῖς, ἀλλὰ συνεργῶν τῇ χειρὶ τοῦ ἵππέως, εὐθυνοῦσθαι μόνον τὴν βολὴν· αὐτοῦ δὲ ἐπιτείνοντος καὶ πρὸς τὸ σφοδρότερον τῆς τρώσεως ἀνλερείδοντος, ² τῇ ῥύμῃ διασπείρει πάντα τὸν ὑποκίπτοντα, καὶ μιᾶ πληγῇ δύο ποὺ φέρει πολλάκις ἀναρτήσας.

15'. Τοιοῦτον ³ δὴ ἔχων τὸ ἵππικὸν ὁ Σατραπης, καὶ οὕτω τὸ Περσικὸν διατάξας, ἐπιείκει ἀντιμέτωπος, κατὰ ⁴ κώτων αἰεὶ τὸν ποταμὸν ποιοῦμενος· καὶ πλήθει κατὰ πολὺ τῶν Αἰθιοπῶν λειπόμενος, τῷ ὕδατι τὴν κύκλωσιν ἀπελείχιζεν. ἀνλεπήγει δὲ καὶ ὁ Ὑδάσπης, τοῖς ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως Πέρσαις τε καὶ Μήδοις τοὺς ἐκ Μερόης ἀντιτάτων ἀνδρας ὀπλομάχους τε, καὶ τῆς κατὰ συσλάδην χειρονομίας ἐπιστήμονας, τοὺς δὲ ἐκ τῆς Τρωγλοδυλικῆς καὶ τοὺς τῇ Κιναμωμοφόρῳ προσοίκους, εὐσταλεῖς τε τὴν ὀπλισμὸν καὶ ποδώκεις, ⁴³⁴ καὶ τοξείαν ἀρίστους, τοῖς κατὰ τὸ λαϊὸν τῶν ἐναντίων σφενδονήταις τε καὶ ἀκοντισταῖς παρενοχλήσοντας ἀπεκλήρωσε. τὸ δὲ μεσεῦον τοῦ Περσικοῦ τοῖς καταφράκτοις μεγαλαυχούμενον καταμαθῶν, ἐαυτὸν τε καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν πυργοφόρους ἐλέφαν-

¹ Κ. ὀππιον. τῇ ῥύμῃ γὰρ διασπείρει. ³ δέ. ⁴ κώτων.

τας ἀντέταξε, τὸ Βλεμμύων καὶ Σιρῶν ὀπλιτικὸν προτάξας, καὶ ἄχρη πρᾶττειν παρὰ τὸ ἔργον ἐπιστείλας.

15. Ἀρθέτων δὲ ἐκατέρωθεν τῶν σημείων, καὶ τοῦ μὲν Περσικοῦ διὰ σαλπύγων, ¹ ῥόπτροις δὲ καὶ τυμπάνοις τῶν Αἰθιοπῶν τὴν μάχην ἐπισημαινόντων, ὁ μὲν Ὀροονδάτης ἐμβοήσας, δρόμῳ τὰς φάλαγγας ἐπῆγεν· ὁ δὲ Ὑδάσπης τὰ μὲν πρῶτα σχολαίτερον ἀντεπιέναι προσέταττε, βάσιν ἐκ βάσεως ἡσυχῇ παραμείβοντας, τῶν τε ἐλεφάντων ἐνεκεν, ὅπως ἂν μὴ ἀπολειφθεῖεν τῶν προμάχων, καὶ ἅμα τὴν ῥύμην τῶν ἰσπαίων τῶν μεταξὺ προὔπεκλύων. ἐπεὶ δὲ βολῆς ἐντὸς ἤδη καθίσταντο, καὶ τοὺς καταφράκτους ἐρεθίζοντας τὴν ἵππον εἰς τὴν ἐπέλασιν οἱ Βλέμμυες κατέμαθον, τὰ ² προστεταγ-
 435 μένα πρὸς τοῦ Ὑδάσπου ἐπραττον· καὶ τοὺς Σῆρας, ὥσπερ προκώλυμα εἶναι, καὶ προασπίζειν τῶν ἐλεφάντων, καταλιπόντες, αὐτοὶ πολὺ τῶν τάξεων προπηδήσαντες, ὡς τάχους εἶχον, ἐπὶ τοὺς καταφράκτους ὤρμησαν, μανίας ἐμφασιν τοῖς ὄρωσι ³ παριστάντες, οὕτως ὀλίγοι πρὸς πλείονας καὶ πρὸς οὕτω πεφραγμένους προεφορμήσαντες. οἱ Πέρσαι δὲ πλέον ἢ πρότερον ἐφέντες τοῖς ἵπποις ἐπήλαυον, ἔρμαιον τὸ ἐκείνων θράσος ποιούμενοι, καὶ ὡς αὐτίκα καὶ παρὰ τὴν πρώτην συμβολὴν ἀρπασόμενοι.

¹ κ. βόμφοις. ² προτεταγμένα ³ περιστάντες.

ιη. Τότε οἱ Βλέμμιες, εἰς χεῖρας ἤδη συμπί-
 πλοντες, καὶ μονονοῦ ταῖς αἰχμαῖς ἐγχρίμπλοντες,
 ἀθρόον καὶ καθ' ἐν σύνθημα, ὑπώκλασαν τε καὶ
 ἔπεδύοντο τοῖς ἵπποις, γόνυ μὲν θάτερον τῆ γῆ
 προσερείδοντες, κεφαλὴν δὲ καὶ νῶτα [ταῖς μὲν
 οὐδὲν ἢ] μονονοῦ ¹ συμπατούμενοι. παράδοξον δὲ
 ἔδρων, καὶ ἐλυμαίνοντο τὴν ἵππον, ὑπὸ τὴν γα-
 στέρα κατὰ τὴν διεξέλασιν τοῖς ξίφεσιν ἀνακόπλον-
 τες· ὥστε ἐπιπλον μὲν ² οὐκ ὀλίγοι τῶν ἵππέων,
 τῶν ἵππων πρὸς τὴν ἀλγηδόνα τὸν χαλινὸν ὑπερ-
 ορώντων, καὶ τοὺς ἀναβάτας ἀποσειομένων, οὓς
 κορμηδὸν κειμένους οἱ Βλέμμιες ὑπὸ τοὺς μηρούς
 ἀνέτεμον. ἀκίνητος γὰρ Περσῶν καλὰφρακτος τοῦ χει- 436
 ραγωγῆσοντος ἀμοιρήσας. ὅσοι δὲ ³ ἀτρώτοις τοῖς
 ἵπποις συνηνέχθησαν, ἔπει τοὺς Σῆρας ἐφέροντο. οἱ
 δὲ, ἐπειδὴ μόνον ἐπλησίαζον, κατόπιν ἑαυτοὺς
 τῶν ἐλεφάντων ὑπέστειλλον, ὥσπερ ἐπὶ λόφον
 ἢ φρούριον τὸ ζῶον καταφεύγοντες· ἐνθα πολὺς
 φόνος καὶ ὀλίγου παντληῆς συνέπιπτε τοῖς ἵππεῦ-
 σιν. οἷτε γὰρ ἵπποι πρὸς τὸ ἀηδες τῆς τῶν ἐλε-
 φάντων ὄψεως, ἀθρόον παραγυμνωθείσης, καὶ τῶ
 μεγέθει ξενίζοντι τῆς θεᾶς τὸ φοβερὸν ἐπιφερού-
 σης, οἱ μὲν παλινδρομοῦντες, οἱ δὲ ἐν ἀλλήλοις
 συναρατλίόμενοι, τὴν τάξιν τῆς φάλαγγος τάχι-

¹ Κ. πατούμενοι. ² οὐκ ὀλίγοι τῶν ἵππων πρὸς. ³ ἀτρώτοις
 ἵπποις.

στα παρέλκον· οἳ τε ἐπὶ τῶν ἐλεφάντων κατὰ τοὺς
 πύργους ἕξ μὲν ¹ ἑκάστον κατειληφότες, δύο δὲ
 κατὰ πλευρὰν ἑκάστην ἐκτοξεύοντες, τῆς ἐπ' οὐρανὸν
 μόνης ² εἰς τὸ ἄπρακτον σχολαζούσης, ³ οὕτω δὲ
 τι συνεχές τε καὶ ἐπὶ σκοπὸν ὥσπερ ἕξ ἀκροπόλεως
 τῶν πύργων ἔβαλλον, ὥστε εἰς νέφους φαντασίαν
 τὴν πυκνότητα παρασπῆναι τοῖς Πέρσαις· καὶ πλεόν
 ὅτε τοὺς ὀφθαλμοὺς μάλιστα τῶν ἐνανθίων σκοποῦς
 οἱ Αἰθίοπες ποιοῦμενοι, καθάπερ ⁴ οὐκ ἐκ τῶν
 ἴσων πολεμοῦντες, ἀλλ' εὐστοχίας ἀγώνισμα προ-
 437 θέντες, οὕτως ἀδιασπῶτως ἐτύγχανον, ὥστε οἱ
 διαπεσαρμένοι τοῖς βέλεσιν ἐφέροντο σὺν οὐδενὶ
 κόσμῳ διὰ τοῦ πλήθους, καθάπερ αὐλοὺς τοὺς
⁵ οἰστοὺς τῶν ὀφθαλμῶν προβεβλημένοι· εἰ δέ τις, ὑπὸ
 ῥύμης τοῦ δρόμου μὴ κατασχεθέντες οἱ ἵπποι,
 καὶ ἀκονίας ὑπεξαγαγόντες, εἰς τοὺς ἐλέφαντας
 ἐπέβαλλον, καὶ οὕτως οἱ μὲν αὐτοῦ κατανηλίσκοντο,
 ὑπὸ τε τῶν ἐλεφάντων ἀνατρεπόμενοι καὶ κατα-
 πατούμενοι, οἱ δὲ, ὑπὸ τε τῶν Σηρῶν ὑπὸ τε
 τῶν Βλεμμύων, ὥσπερ ἐκ λόχου τοῦ ἐλέφαντος
 ἐκδρομάς τε ποιούμενων, καὶ τοὺς ⁶ μὲν τιτρώ-
 σκειν εὐστοχοῦντων, τοὺς δὲ κατὰ συμπλοκὴν ἀπὸ
 τῶν ἵππων εἰς γῆν ἀθούντων. ὅσοι δὲ καὶ διεδί-
 δρασκον, ἄπρακτοι, καὶ οὐδὲν δράσαντες τοὺς ἐλέ-

¹ κ. ἑκάστοι. ² καὶ εἰς τό. ³ οὕτως. ⁴ οὐκ ἐπὶ τῶν. ⁵ ἰστοὺς.

⁶ μὲν καὶ τιτρώσκειν.

φανίας, ἀπεχώρουν. τὸ γὰρ θηρίον πέφρακται μὲν καὶ σιδήρῳ παραγιγνόμενον εἰς μάχην· καὶ ἄλλως δὲ πρὸς τῆς φύσεως τὴν δορὰν ἐσλόμωται, σπινθίου φολίδος τῇ ἐπιφανείᾳ ἐπιτρεχούσης, καὶ πᾶσαν αἰχμὴν τῷ ἀνιτύπῳ θραυούσης.

ΙΘ'. Τραπέντων δὲ ἅπαξ εἰς φυγὴν τῶν ὑπολειπομένων, αἰσχισία δὲ πάντων ὁ σατράπης Ὀροονδάτης, τὸ μὲν ἄρμα ἐγκαταλιπὼν, ἵππου δὲ τῶν Νυσαίων ἐπιβάς διεδίδρασκεν, ἀγνοούντων ταῦτα τῶν κατὰ τὸ ἀριστερὸν κέρας Αἰγυπτίων τε καὶ Λιβύων, καὶ σὺν εὐτολμίᾳ πάσῃ τὴν μάχην συμφερομένων, καὶ πασχόντων μὲν πλείονα ἢ δρώντων, καρτερικῶ δὲ ¹ λήματι τὰ δεινὰ ὑπομενόντων. οἱ γὰρ ἐκ τῆς Κινναμωμοφόρου κατ' αὐτοὺς τεταγμένοι δεινῶς πιεζοῦντες, πολλὴν ἀπορίαν παρέιχον, ἐπιόντας μὲν ὑποφεύγοντες καὶ ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος προφθάνοντες, καὶ ἀπεστραμμένοις εἰς τοῦπίσω τοῖς τόξοις καὶ παρά τὴν φυγὴν βάλλοντες, ἀναχωροῦσι δὲ ἐπιτιθέμενοι καὶ κατὰ τὰ πλάγια οἱ μὲν ταῖς σφενδόταις βάλλοντες, οἱ δὲ μικροῖς μὲν τοῖς βέλεσιν, ἰῶ δὲ δρακόντων ² πεφραγμένοις τοξεύοντες, ὅξύν τινα καὶ ἀπότομον θάνατον ἐπέφερον. τοξεύουσι δὲ οἱ τῆς Κινναμωμοφόρου παίξιν πλέον ἢ σπουδάζειν τὴν τοξείαν εἰσικότες· πλέγμα γάρ τι κυκλοτερές

¹ Κ. λήματι. ² πεφραγμένοις εἰστοξεύοντες.

τῇ κεφαλῇ περιθένης, καὶ τοῦτο βέλεσι κατὰ τὸν κύκλον περιπεύραντες, τὸ μὲν ἐπιτερωμένον τοῦ βέλους πρὸς τῇ κεφαλῇ περιτίθειναι, τὰς δὲ ἀκίδας οἷον ἀκτῖνας εἰς τὸ ἐκλὸς προβέβληναι. κἀντεῦθεν ἐξ ἐτοίμου παρὰ τὰς μάχας, ὥσπερ ἐκ φαρέτρας, ἀφαιρῶν ἕκαστος, ἀγέρωχόν τι καὶ
 439 σατυρικὸν σκίρτημα λυγρίζομενός τε καὶ καμπιόμενος, καὶ τοῖς ἰοῖς ἐστεμμένος, ἀπὸ γυμνοῦ τοῦ σώματος τοῖς ἐναντίοις ἐφίησιν, οὐδὲν σιδήρου κατὰ τὴν αἰχμὴν δεόμενον. ὅστω ἄρα δράκοντος νωτιαῖον ἀφελῶν, τὸ μὲν ἄλλο εἰς τὸν πῆχυν τοῦ βέλους ἀπευθύνει, τὰ δὲ ἄκρα πρὸς τὸ ἀκμαιότατον ἀποξέσας, αὐτογλώχινά τὸν οἷσιν ἀπεργάζεται, τάχα που καὶ ἀπὸ τῶν ὀστέων οὕτω παρωμασμένον. χρόνον μὲν οὖν τινα¹ συνεισθήκεσαν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ τῷ συνασπισμῷ πρὸς τὴν τοξείαν ἀντεῖχον, φύσει τε τλήμονες ὄντες, καὶ πρὸς τὸν θάνατον οὐ λυσιτελῶς μᾶλλον, ἢ φιλονείκως κενοδοξοῦντες, ἴσως δὲ που καὶ τιμωρίαν λιποταξίου προορῶντες.

κ'. Ἐπεὶ δὲ τοὺς τε καταφράκτους, τὴν μεγίστην τοῦ πολέμου χεῖρά τε καὶ ἐλπίδα νομιζομένους, διεφθαρμένους κατέμαθον, τὸν τε Σατράπην ἀποδεδρακότα, τοὺς τε Μήδων καὶ Περσῶν πολυθρυλλήτους ὀωλίτας, οὔτε τι παρὰ τὴν

¹ κ. συνεισθήκεισαν.

μάχην λαμπρὸν ἀποδειγμένους, ἀλλ' ὀλίγα μὲν δράσαντας κατὰ τῶν ἐκ Μερῶης, οἱ κατ' αὐτοὺς ἐτάχθησαν, παθόντας δὲ πλείονα, καὶ τοῖς λοιποῖς ¹ ἐφεπομένους, ἐνδόντες καὶ αὐτοὶ προτροπάδην ἐφευγον. ὁ δὲ Ὑδάσπης, ὡσπερ ἀπὸ σκοπῆς ⁴⁴⁰ τοῦ πύργου, λαμπρᾶς ἤδη τῆς νίκης θεωρὸς γιγνόμενος, κήρυκας διαπέμπων εἰς τοὺς διώκοντας, τοῦ μὲν φονεύειν ἀπέχεσθαι προηγόρευε, ζῶντας δὲ, οὐς δύναιτο, καὶ συλλαμβάνειν καὶ ἄγειν, καὶ πρὸ πάντων τὸν Ὀροονδάτην ὡς δὴ καὶ ἐγένετο. παρεκτείναντες γὰρ ἐπ' ἀσπίδα τὰς φάλαγγας οἱ Αἰθίοπες, καὶ τὸ πολὺ βάθος τῶν τάξεων εἰς κῆπος ἐκατέρωθεν ἐπαναγαγόντες, τὰς τε κεραίας ἐπιστρέψαντες, εἰς κύκλωσιν τὸ Περσικὸν συνήλασαν, καὶ μίαν μόνον ἀτραπὸν τὴν ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἀκώλυτον εἰς φυγὴν τοῖς ἐναντίοις ² ὑπελίποντο· εἰς δὲ οἱ πλείους ἐμπύπτοντες, ³ ὑπὸ τε ἵππων καὶ δρεπανηφόρων ἀρμάτων καὶ τοῦ λοιποῦ ταραχῆ καὶ πλήθους ὠθούμενοι, σὺν πολλῷ τῷ θράσει μεμεινάνθανον, ὡς τὸ δοκοῦν στρατήγημα τοῦ Σατράπου ⁴ πρὸς ἐναντίου σφίσιν ἦν καὶ ἀσκεπτόν. τὸ γοῦν κυκλωθῆναι παρὰ τὴν ἀρχὴν καταδείξας, καὶ τὸν Νεῖλον διὰ τοῦτο κατὰ ⁵ νῶτων ποιήσας, ἔλαθεν ⁶ ἑαυτῷ τὴν φυγὴν ἀποτειχίσας. ἐνταῦθα οὖν καὶ

¹ Κ. ἐφεπομένοις ἐνδόντες. ² ὑπελείποντο. ³ ὑπὸ γε ἵππων.

⁴ πρὸς ἐναντίου σφίσιν. ⁵ νῶτον. ⁶ αὐτῷ.

αὐτὸς ἀλίσκεται, ¹ Ἀχαιμένου τοῦ Κυβέλης παι-
 441 δὸς ἅπαντὰ ἤδη τὰ κατὰ τὴν Μέμφιν πεπυσμέ-
 νου, καὶ ² προανελεῖν μὲν τὸν Ὀροονδάτην παρὰ τὸν
 Φόρυβον ἐπιβουλεύσαντος (μετέμελε γὰρ αὐτῷ τῶν
 κατὰ τῆς Ἀρσάκης μνηυμάτων, τῶν ἐλέγχων προ-
 διεφθαρμένων), τρῶσαι δὲ καιρίαν ἀποτυχόντος·
 ὑπέσχε γέ μὴν αὐτίκα τὴν δίκην, πρὸς τινος τῶν
 Αἰθιοπῶν τόξω βληθεὶς, ἀναγνόντος μὲν τὸν Σα-
 τράπην, καὶ περισώζειν, ὡς προστέτακτο, βου-
 λομένου, ἀγανακτήσαντος δὲ τὸ ἀδίκον τοῦ ἐγ-
 χειρήματος, εἰ τοὺς ἐναντίους τις ὑποφεύγων,
 χαροίη κατὰ τῶν φιλίων, τὸν καιρὸν τῆς τύχης εἰς
 ἐχθροῦ ἄμυναν, ὡς ἐφκει, θηρώμενος.

καὶ. Τοῦτον μὲν οὖν, ἀχθέντα πρὸς τοῦ ἐλόν-
 τος, ὁ Ὑδάσπης ψυχορραγοῦντα θεασάμενος, καὶ
 πολλῷ αἵματι ρέομενον, τοῦτο μὲν ἐπαοιδῆ διὰ
 τῶν τοῦτο ἔργον πεπονημένων ἐπέσχε· κρίνας δὲ,
 εἰ δύναίτο, περισώζειν, ἐπιρῥωννύς τε τοῖς λόγοις,
 ὦ βέλτιστε, ἔφη, τὸ μὲν σώζεσθαί σοι, κατ'
 ἐμὴν ὑπάρξει γνώμην· νικᾶν γὰρ καλὸν τοὺς ἐχ-
 θροὺς, ἐσιῶτας μὲν ταῖς μάχαις, πεπτωκότας δὲ
 ταῖς εὐποιΐαις. τί δ' οὖν βουλόμενος οὕτως ἄπιστος
 ἀπεδείχθης; ὁ δὲ, Πρὸς σέ, ἔφη· πιστὸς δὲ πρὸς
 442 τὸν ἐμὸν δεσπότην. καὶ ὁ Ὑδάσπης, Ὑποπεσῶν
 τοίνυν, τίνα σαυτῷ τιμωρίαν ὀρίζεις; πάλιν ἠρώτα.

¹ K. καὶ Ἀχαιμένου. ² ἀνελεῖν.

¹ καὶ ὅς, Ὅσιν ἂν, ἔφη, βασιλεὺς ὁ ἐμὸς τῶν σῶν
 τινα σιραληγῶν, φυλάττοντά σοι πίστιν, λαβὼν ἀπή-
 τησεν. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Ὑδάσπης, ἐπήνεσεν ἂν, καὶ
 δωρισάμενος ἀπέπεμψεν, εἰ βασιλεὺς ἀληθὴς ἐστίν,
 ἀλλὰ μὴ τύραννος, ἐν ἀλλοτρίοις ἐπαίνοις ζῆλον
 τοῖς ἰδίοις τῶν ὁμοίων κατασκευαζόμενος. ἀλλ',
 ὦ θαυμάσιε, πιστὸς μὲν εἶναι λέγεις, ἀσύνητος δέ,
 καὶ αὐτὸς μὴ ὁμολογήσειας, πρὸς τοσαύτας μυριά-
 δας οὕτω παρατόλμως ἀντιταξάμενος. Οὐκ ἦν
² ἀσύνητον ἴσως, ἀπεκρίνατο, τῆς γνώμης ³ ἐστο-
 χάσθαι τοῦ βασιλεύοντος, μεθ' ἧς ἐκεῖνος πλέον
 τιμωρεῖται τοὺς ὀψωσοῦν ἐν πολέμῳ δειλοὺς, ἢ
 τιμᾶ τοὺς ἀνδρείους. ἔγνω οὖν ὁμόσε χωρῆσαι πρὸς
 τὸν κίνδυνον· καὶ ἦτοι μέγα τι κατορθῶσαι καὶ παρὰ
 δόξαν, οἷα πολλὰ πολέμου καιροὶ ⁴ θαυματουργοῦσιν,
 ἢ διασωθεῖς, εἰ τοῦτο συμβαίνοι, χῶραν
 ἀπολογίας ὑπολείπεσθαι, ὡς πάντων τῶν ἐπ'
 ἐμοὶ πεπραγμένων.

κβ'. Τοιαῦτα εἰπὼν, καὶ ἀκούσας ὁ Ὑδάσπης,
 ἐπήνει τε, καὶ εἰς τὴν Συήνην εἰσέπεμψεν, ἐπιμε-
 ληθῆναι αὐτοῦ παντοίως τοῖς ἰατροῦσιν ἐπιστεῖ- 448
 λας. εἰσῆει δὲ καὶ αὐτὸς ἅμα τοῖς ἐπιλέκτοις τοῦ
 στρατοῦ, πάσης μὲν τῆς πόλεως καὶ διὰ πάσης
 ἡλικίας προὔπαντῶσης, στεφάνοις δὲ καὶ ἀνδρеси

¹ κ. καὶ ὅσιν ἂν, ἔφη. ² ἀσύνητος. ³ στοχάσθαι. ⁴ κατορ-
 θούσιν.

Νειλώοις τὴν ἑστρατιανὴν βαλλούσης, καὶ ταῖς ἐπι-
 κίοις εὐφημίαις τὴν Ὑδάσπιν ἀνυμνούσης. ἐπεὶ δὲ
 τειχῶν ἐντὸς εἰσήλασεν, ὥσπερ ἐφ' ἄρματος τοῦ ἐλέ-
 φαντος, ὁ μὲν αὐτίκα πρὸς ἱεροῖς ἦν, καὶ θεραπείαις
 τῶν κρείττωνων χαριστηρίοις, τῶν τε Νειλώων ἥτις
 γένεσις, παρὰ τῶν ἱερέων ἐκπυθνόμενος, καὶ εἴ τι
 θαύματος ἢ θαμάτος ἄξιον κατὰ τὴν πόλιν ἐπι-
 δεικνύναι ἔχουσιν. οἱ δὲ, τὴν τε φρεατίαν τὸ νειλο-
 μέτριον ἐδείκνυσαν, τῷ κατὰ τὴν Μέμφιν παρα-
 πλήσιον, συννόμῳ μὲν καὶ ξεστῷ λίθῳ κατεσκευ-
 ασμένον, γραμμαῖς δὲ ἐκ πηχυαίου διαστήματος
 κεχαραγμένον εἰς ἃς τὸ ποτάμιον ὕδωρ ὑπὸ γῆς
 διηθούμενον, καὶ ταῖς γραμμαῖς ἐμπίπτων, τὰς
 τε αὐξήσεις τοῦ Νείλου καὶ ὑπονοσήσεις ποῖς ἐγ-
 χωρίοις διασημαίνει, τῷ ἀριθμῷ τῶν σκεπομένων
 καὶ γυμνουμένων χαραγμάτων, τὸ ποσοῦν τῆς πλημ-
 μύρας ἢ τῆς λειψυδρίας μετρούμενων. ἐδείκνυσαν
 444 δὲ καὶ τοὺς τῶν ὠρονομίων γνώμονας, ἀσπίους κατὰ
 μεσημβρίαν ὄντας, τῆς ἡλιακῆς ἀκτίνος κατὰ τροπὰς
 θερινὰς ἐν τοῖς περὶ Συήνην εἰς ἀκρίθειαν κατὰ κορυφὴν
 ἰσλαμένης, καὶ τῷ πανταχόθεν περιφωτισμῷ τὴν
 παρέμπτωσιν τῆς σκιάς ἀπελαυνούσης, ὡς καὶ τῶν
 φρεάτων τὸ κατὰ βάθος ὕδωρ καταυγάζεσθαι διὰ
 τὴν ὁμοίαν αἰτίαν. καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ὑδάσπης οὐ
 σφόδρα ὡς ξένα ἐθαύμαζε· συμβαίνει γὰρ τὰ ἴσα

Κ. στρατείαν.

καὶ κατὰ Μερόην τὴν Αἰθιόπων. ὡς δὲ τὴν ἑορτὴν
 ἐξεθείαζον, ἐπὶ μέγα Νεῖλον αἶροντες, ὦρόν τε
¹ καὶ Ζεῖδωρον ἀποκαλοῦντες, Αἰγύπτου τε ὅλης,
 τῆς μὲν ἄνω σωτῆρα, τῆς κάτω δὲ καὶ πατέρα καὶ
 δημιουργόν, νέαν ἰλὺν δι' ἔτους ἐπάγοντα, καὶ Νεῖ-
 λον ἐντεῦθεν ὀνομαζόμενον, τὰς τε ἐτησίους ὥρας
 φράζοντα, Φερινὴν μὲν ταῖς αὐξήσεσι, μετοπωρι-
 νὴν δὲ ταῖς ὑπονοσήσεσι, καὶ τὴν ἑαρινὴν τοῖς τε
 κατ' αὐτὸν φουμένοις ἄνθεσι, καὶ ταῖς τῶν κροκο-
 δείλων ὠτοκίαις, καὶ οὐδὲν ἄλλ' ἢ τὸν ἐνιαυτὸν
² ἀγλικρὺς εἶναι τὸν Νεῖλον, τοῦτο καὶ τῆς προσηγο-
 ρίας ἐκβεβαιουμένης (τῶν γοῦν κατὰ τοῦνομα στοι-
 χείων εἰς ψήφους μεταλαμβανομένων, πέντε καὶ
 ἐξήκοντα καὶ τριακόσiai μονάδες, ὅσαι καὶ τοῦ
 ἔτους ἡμέραι συναχθήσονται), φυτῶν δὲ καὶ ἀνθέων ⁴⁴⁵
 καὶ ζώων ιδιότητας, καὶ ἕτερα πλείονα τούτοις
 προστιθέντων, Ἄλλ' οὐκ Αἰγύπτια ταῦτα, εἶπεν
 ὁ Ὑδάσπης, ἀλλ' Αἰθιοπικὰ τὰ σεμνολογήματα
 τὸν γοῦν ποταμὸν τοῦτον, εἴτε καὶ κατ' ὑμᾶς θεὸν,
 καὶ κύτος ἄπαν τὸ ποτάμιον, ἢ Αἰθιόπων, δεῦρο
 παραπέμπουσα, δικαίως ἂν παρ' ὑμῶν τυγχάνοι
 σεβάσματος, μήτηρ ὑμῖν γιγνομένη θεῶν. Καὶ τοι-
 γαροῦν καὶ σέβομεν, ³ ἔφασαν οἱ ἱερεῖς, τῶν τε ἄλλων
 ἐνεκεν, καὶ ὅτι σε σωτῆρα ἡμῖν καὶ θεὸν ἀνέδειξεν.

κγ'. Εὐφήμους εἶναι προσήκειν τοὺς ἑωαίνους

¹ κ. καὶ τὸν ζεῖδωρον. ² ἀγλικρὺς. ³ ἔφασαν ἱερεῖς.

ὁ Ὑδάσπης εἰπὼν, αὐτός τε, εἰς τὴν σκηνὴν
 εἰσελθὼν, τὸ λειψόμενον τῆς ἡμέρας ἑαυτὸν ἀν-
 ελάμβανε, τοὺς τε ἐπὶ δόξης Αἰθιόπων καὶ τοὺς
 κατὰ Συήνην ἱερέας εὐωχῶν, καὶ τοῖς ἄλλοις οὕτω
 ποιεῖν ἐφῆκε, πολλὰς μὲν ἀγέλας βοῶν, πολλὰς
 δὲ ποίμνας προβάτων, πλεῖστα δὲ αἰγῶν αἰπόλια
 καὶ συῶν συβόσια, καὶ οἴνου πλῆθος τῶν Συιναίων τῆ
 1 στρατιᾶ, τὰ μὲν δῶρον, τὰ δὲ πρὸς ἀγορασίαν
 παρεχόντων. εἰς δὲ τὴν ὑστεραίαν, ἐφ' ὑψηλοῦ προ-
 καθήμενος ὁ Ὑδάσπης, τὰ τε ὑποζύγια καὶ
 446 ἵππους, καὶ ὕλην ἄλλην τὴν ἐν λαυύροις, τῶν
 τε κατὰ τὴν πόλιν καὶ τῶν κατὰ τὴν μάχην ληφ-
 θέντων, τῆ 2 στρατιᾶ διένεμε, τὸ πρὸς ἀξίαν τῶν
 ἐκάστω πεπραγμένων ἀνακρίνων. ὡς δὲ καὶ ὁ ζω-
 γρήσας τὸν Ὀροονδάτην παρῆν, Αἴτησον ὁ βούλει,
 πρὸς αὐτὸν ἐφί ὁ Ὑδάσπης. 3 καὶ ὅς, Οὐδὲν αἰ-
 τεῖν δέομαι, βασιλεῦ, εἶπεν· ἀλλ' εἰ καὶ σὺ τοῦτο
 ἐπικρίνεις, ἔχω τὸ αὐτάρκες, Ὀροονδάτου μὲν
 ἀφελόμενος, αὐτὸν δὲ προστάγματι τῷ σῶ δια-
 σωσάμενος· καὶ ἅμα ἐδείκνυε τὸν ξιφιστῆρα τοῦ
 Σατράπου λιθοκόλλητόν τε καὶ πολύτιμον, καὶ
 ἐκ πολλῶν ταλάντων κατεσκευασμένον, ὥστε πολ-
 λούς τῶν περιεστώτων ἐκβοᾶν, ὑπὲρ ἰδιώτην εἶναι
 καὶ πλεον βασιλικὸν τὸ κειμήλιον. ἐπιμειδιάσας
 οὖν ὁ Ὑδάσπης, Καὶ τί ἂν, ἐφί, γένοιτο βασι-

¹ κ. στρατεία. ² στρατεία. ³ καὶ ὡς αὐδέν.

λικώτερον τοῦ μὴ λειφθῆναι τὴν ἐμὴν μεγαλοφυ-
χίαν τῆς τούτου φιλοπλουτίας; εἶτα καὶ σώματος
ἀλόνητος τῷ κρατήσαντι σκυλεύειν ὁ πολέμου δίδωσι
νόμος· ὥστε ἀπίτω λαβὼν καὶ παρ' ἡμῶν, ὃ καὶ
ἀκόντων ἔσχευεν ἀν' ῥαδίως ἀποκρύπτων.

κδ'. Μετὰ τοῦτον παρήεσαν οἱ τὸν Θεαγένην
καὶ τὴν Χαρίκλειαν ἐλόνητες, καὶ, ¹ Ὡ βασιλεῦ, ἔφα-
σαν, ἡμῶν δὲ οὐ χρυσός, ² οὐ δὲ λίθοι τὰ λάφυρα 447
πρᾶγμα κατ' Αἰθιοπίαν εὖωνον, καὶ σωρηδὸν τοῖς
βασιλείοις ἀποκεείμενον· ἀλλὰ σοι κόρην καὶ νεανίαν
προσαγνοχότες, ἀδελφοὺς μὲν καὶ Ἕλληνας, με-
γέθει δὲ καὶ κάλλει, μετὰ γέ σε, πάντας ἀνθρώ-
πους ὑπερφέροντας, ἀξιοῦμεν μὴ ἀμοιρῆσαι τῆς
παρὰ σοὶ μεγαλοδωρεᾶς. Εὐγε, εἶπεν ὁ Ὑδάσπης,
ὑπεμνήσατε· καὶ γὰρ ἐν παρέργῳ τότε καὶ κατὰ
θόρυβον προσαχθέντας ἐθεασάμην. ὥστε ἀγέτω τις
ἠκόντων δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν αἰχμαλώτων. ἠγούτο
οὖν αὐτίκα, δρομαίου τινὸς ἔξω τειχῶν ² εἰς τοὺς
σκευοφόρους ἀφιγμένου, καὶ τοῖς φυλάτουσιν ἀγειν
ὡς βασιλέα τὴν ταχίστην εἰπόντος. οἱ δὲ μιξέλληνά
τινα τῶν φυλάκων, ὅσοι τὸ παρὸν ἀγοιεν, ἠρώ-
των. ἐκείνου δὲ εἰπόντος, ὡς βασιλεὺς Ὑδάσπης
ἔπισκοπεῖ τοὺς αἰχμαλώτους, Θεοὶ σωτῆρες,
ἀνεβόησαν ἅμα οἱ νέοι, τὸ ὄνομα τοῦ Ὑδάσπου
γνωρίσαντες, ³ εἰς τὴν τότε ὥραν, μὴ καὶ ἕτερός

¹ Κ. οὐ λίθοι. ² καὶ εἰς τοὺς. ³ εἰς τὴν τε ὥραν.

ἴσθιν ὁ βασιλεύων, ἀμφιβάλλοντες. ὁ οὖν Θεαγένης
 ἠρέμα πρὸς τὴν Χαρίκλειαν, Ἐρεῖς, ἔφη, δηλονότι,
 448 ὅτι, φιλτάτη, πρὸς βασιλέα τὰ κατ' ἡμᾶς· ἰδοὺ
 γὰρ καὶ Ἰθάσῳ, ὃν πατέρα σοι γεγενῆσθαι
 πρὸς με πολλάκις ἔφραζες. καὶ ἡ Χαρίκλεια, ὦ
 γλυκύτατε, ἔφη, τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων
 μεγάλων δεῖται κατασκευῶν· ὧν γὰρ πολυπλό-
 κους τὰς ἀρχὰς ὁ δαίμων καταβέβηται, τούτων
 ἀνάγκη καὶ τὰ τέλη διὰ μακροτέρων συμπεραί-
 νεσθαι. ἄλλως τε καὶ ἂ πολλὸς χρόνος συνέχῃ,
 ταῦτα εἰς ὄξυν καιρὸν ἀνακαλύπτειν, οὐ λυσιτε-
 λές, τοῦ κεφαλαίου καὶ ταῦτα τῆς ὅλης κατ' ἡμᾶς
 ὑποθέσεως, καὶ ἐξ ἧς ἡ σύμπασα συμπλοκή τε
 καὶ ἀνεύρεσις ἤρτηται, Περσίνης, λέγω, μητρὸς
 τῆς ἐμῆς ἀπολειπομένης· σώζεσθαι δὲ καὶ ταύτην
 θεῶν βουλήσει πεπύσμεθα. Ἐάν οὖν προθύσηται
 τις ἡμᾶς, ὑπολαβὼν ὁ Θεαγένης, ἢ καὶ ὡς ¹ αἰχ-
 μαλώτους δῶρον παρασχῶν, τὴν εἰς Αἰθιοπίαν
 ἡμῖν ἀφίξιν ὑποτέμηται; Μὴ πᾶν τούναντίον,
 ἔφη ἡ Χαρίκλεια. νυνὶ μὲν γὰρ πρὸς τῶν φυλάκων
 ἀκηκόαμεν πολλάκις ὡς, ἱερεῖα τρεφόμεθα, τοῖς
 κατὰ Μερόην θεοῖς ἐναγισθησόμενοι· καὶ δέος οὐ-
 δὲν δωρηθῆναι ἡμᾶς, ἢ προαναιρεθῆναι, καθωσιω-
 μένους ἐξ ὑποσχέσεως τοῖς θεοῖς, ἢν ² παραβα-
 θῆναι ὑπ' ἀνδρῶν εὐσέβειαν ἐκτετιμηκότων, οὐ

¹ κ. αἰχμάλωτον. ² παραβηθῆναι.

θέμις. εἰ δὲ περιχαρεῖα ¹ τὸ ὅλον ἐνδόντες προχεί- 449
 ρως τὰ καθ' ἡμᾶς ἐξαγορεύοιμεν, τῶν καὶ γνωρί-
 ζειν ταῦτα καὶ βεβαιοῦν δυναμένων οὐ παρόντων,
 μὴ καὶ ² λάθωμεν τὸν ἀκούοντα παροξύναντες, καὶ
 πρὸς ὄργην τι δικαίως ³ ὑφιστάμενοι, χλεύην, ἂν
 οὕτω τύχη, καὶ ὕβριν τὸ πρᾶγμα ἠησομένους,
 εἴτινες αἰχμάλωτοι καὶ δουλεύειν ἀποκεκληρωμένοι,
 πεπλασμένοι καὶ ἀπίθανοι, καθάπερ ἐκ μηχανῆς,
 τῷ βασιλευόντι παῖδας ἑαυτοὺς εἰσποιοῦσιν. Ἄλ-
 λά τὰ γνώρισματα, ἔφη ὁ Θεαγένης, ἀφέρειν σε
 οἶδα καὶ διασώζειν, ὅτι μὴ πλάσμα ἐσμέν, μηδὲ
 ἀπάτη, συλλήψεται. καὶ ἡ Χαρίκλεια, Τὰ γνω-
 ρίσματα, ἔφη, τοῖς γιγνώσκουσιν αὐτὰ ⁴ καὶ συν-
 εκθεμένοις ἐστὶ γνώρισματα, τοῖς δὲ ἀγνοοῦσιν, ἢ
 μὴ πάντα γνωρίζειν ἔχουσι, κειμήλια τινάλλως
 καὶ ὄρμοι, κλοπῆς, ἂν οὕτω τύχη, καὶ ληστείας
 τοῖς φέρουσιν ὑπόνοιαν προσάπτοντες. εἰ δὲ δή τι
 καὶ γνωρίσειεν ὁ Ὑδάσπης, τίς, ὅτι καὶ Περσίνα ἢ
 δεδωκυῖα; τίς δ', ὅτι καὶ ὡς θυγατρὶ μήτηρ, ὁ πεί-
 σων ἐνεστιν; ἀναντίρρητον γνώρισμα, Θεάγενης,
 ἢ μητρῴα φύσις, ὑφ' ἧς τὸ γεννῶν, περὶ τὸ γεννώ- 450
 μενον ἐκ πρώτης ἐντεύξεως φιλόστοργον ἀναδέχεται
 πάθος, ἀπορρήτῳ συμπαθεῖα κινούμενον. ⁵ τοῦτο
 οὖν μὴ προώμεθα, δι' ὃ, τι καὶ τὰ ἄλλα γνώρι-
 ματα ἂν πιστὰ φανείη.

¹ Κ. τῶν ὅλων. ² λάθοιμεν. ³ ἐφιστάμενοι. ⁴ ἢ, ⁵ τοῦτο
 οὖν προώμεθα, διότι.

κέ. Τοιαῦτα διαλεγόμενοι, πλησίον ἤδη τοῦ βα-
 σιλέως ἦσαν· συμπάρῃν¹ δὲ καὶ ὁ Βαγῶας ἀγόμενος.
 κάπειδὴ παρασλάνθας εἶδεν ὁ Ὑδάσπης, ἀνήλατο
 πρὸς βραχὺ τοῦ θρόνου· καὶ, Ἰλήκοιτε θεοὶ, φήσας
 αὐθις ἐπὶ συννοίας ἑαυτὸν ἤδραζε. τῶν δὲ ἐν τέλει
 παρεστώτων, ὁ, τι πεπόνθοι, πυνθανομένων,
 Τοιαύτην, ἔφη, τετέχθαι μοι θυγατέρα τήμερον,
 καὶ εἰς ἀκμὴν τοσαύτην ἤκειν ἀθρόον, ὦμιν· καὶ τὸ
 ὄναρ ἐν οὐδεμιᾷ φροντίδι τιθέμενος, νυνὶ πρὸς τὴν
 ὁμοίαν τῆς ὀρωμένης ὄψιν ἀνήνευκα. τῶν δὲ περὶ
 αὐτὸν εἰπόντων, ὡς φαντασία τις εἴη ψυχῆς τὰ
 μέλλοντα πολλάκις εἶδωλα προτυπουμένης, ἐν
 παρέργῳ τότε τὸ ὄφθῆν ποιησάμενος, τίνες καὶ
² ὀπόθεν εἶεν, ἠρώτα. σιωπῶσης δὲ τῆς Χαρικλείας,
 καὶ τοῦ Θεαγένους εἰπόντος, ὡς ἀδελφοὶ καὶ Ἑλ-
 ληνες, Εὐγε ἢ Ἑλλάς, ἔφη, τά τε ἄλλα καλοῦς
 451 καγαθοῦς φέρουσα, καὶ γνήσια ἡμῖν καὶ εὐσύμβολα
 εἰς τὰς ἐπισημίας θυσίας τὰ ἱερεῖα παρασχοῦσα.
 ἀλλὰ πῶς οὐχὶ καὶ παῖς ἐτέχθη μοι κατὰ τὴν ὄψιν,
 γελάσας πρὸς τοὺς³ παρόντας εἶπεν, εἶπερ
 τὸν νεανίαν τοῦτον, ἀδελφὸν ὄντα τῆς κόρης, καὶ
 ὀρᾶσθαί μοι μέλλοντα, προειδωλοποιηθῆναι, ὡς
 φατέ, διὰ τῶν ὄνειράτων ἐχρῆν; καὶ ἀποσπρέψας
 τὸν λόγον εἰς τὴν Χαρικλείαν, καὶ τὴν φωνὴν ἑλλη-
 νίζων (σπουδάζεται γὰρ ἠδὲ ἡ γλῶσσα καὶ παρὰ
 τοῖς Γυμνοσοφισταῖς καὶ βασιλεῦσιν Αἰθιοπῶν),

¹ κ. δὲ ὁ Βαγῶας. ² πόθεν. ³ παρόντας εἶπερ τόν.

Σὺ δὲ, ἔφη, ὦ κόρη, τί σιγᾶς, οὐδὲν ¹ ἀποκρινομένη πρὸς τὴν πεῦσιν; καὶ ἡ Χαρίκλεια, Πρὸς τοῖς βωμοῖς, ἔφη, τῶν θεῶν, οἷς ἱερεῖα φυλαττόμενοι ² συνίεμεν, ἐμέ τε καὶ τοὺς ἐμὲ φύντας γνώσεσθε. καὶ, Ποῦ γῆς εἰσιν οὔτοι; πρὸς αὐτὴν ὁ Ὑδάσπης. ἡ δὲ, Καὶ πάρεισιν, ἔφη, καὶ πάντως ἱεουργομένοις παρέσσονται, μειδιάσας οὖν αὐτῆς ὁ Ὑδάσπης, Ὀνειρώττει τῷ ὄντι, φησὶν, ἡ ὄνειρογενὴς αὐτῆ μου θυγάτηρ, ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος κατὰ μέσην Μερὸν τοὺς φύντας ἀναπεμφθήσεσθαι φανταζομένη. οὔτοι μὲν οὖν ἀγέσθωσαν σὺν ἐπιμελείᾳ καὶ ἀφθονίᾳ τῇ συνήθει, τὴν θυσίαν κοσμήσοντες. ⁴⁵² ἀλλὰ τίς οὔτος ὁ πλησίον, εὐνούχῳ προσεικώς; τῶν δὲ τις ³ ὑπηρετουμένων, Καὶ εὐνούχως ἀληθῶς, εἶπεν, ὄνομα Βαγῶας, τῶν Ὀροονδάτου κτῆμα τὸ τιμιώτατον. Ἐπέσθω, ἔφη, καὶ οὔτος, οὐχ ἱερεῖον, τῶν δὲ ἱερείων θατέρου, τῆς κόρης ταύτης, φύλαξ, πολλῆς διὰ τὴν ὥραν προνοίας δεομένης, ὥστε ἀγνὴν ἡμῖν ἄχρι καιροῦ τῆς θυσίας φυλαχθῆναι. ἔχει τι ⁴ ζηλότυπον ἔμφυτον τὸ εὐνούχων γένος· ὧν γὰρ ἀπεστέριται, τούτων εἰς κώλυμα τοῖς ἄλλοις προβέβηται.

κς'. Ταῦτα εἰπὼν τοὺς ἄλλους αἰχμαλώτους, παρίοντας ἐν τάξει, ⁵ ἐπεσκόπει τε καὶ ἀνέκρινε,

¹ κ. ἀποκριναμένη. ² συνίεμεν. ³ ὑπηρετουμένων, εὐνούχως.

⁴ ζηλότυπον τὸ εὐνούχων. ⁵ ἐσκόπει τε.

τούς μὲν δωρούμενος, οὓς δούλους ἐξαρχῆς ἐγνώρι-
 ζεν ἢ τύχη, τοὺς δὲ εὖ γεγονότας ἐλευθέρους ἀφιεῖς·
 δέκα ¹ δὲ νέους, κόρας τε ἰσαρίθμους τῶν ἐν ἀκμῇ
 καὶ ὥρα διαπρεπώντων ἐπιλεξάμενος, ἅμα τοῖς
 περὶ τὸν Θεαγένην, ἐφ' ὁμοίαν τὴν χρεῖαν ² ἀγεσ-
 θαι προσέταττε. τοῖς τε ἄλλοις ἅπασιν, ὧν ἕκαστος
 ἐδεῖτο, χρηματίσας, τέλος πρὸς τὸν Ὀροονδάτην
 μετάκλητον καὶ φοράδην ἀχθέντα, Ἐγὼ, ἔφη, τὰς
 αἰτίας τοῦ πολέμου συνηρηκώς, καὶ τὰς ἐξ ἀρχῆς
 προφάσεις τῆς ἐχθρας, τὰς τε Φίλας καὶ τὰ σμα-
 453 ράγδεια μέταλλα ὑπ' ἑμαυτῷ πεποιημένος, οὐ
 πάσχω τὸ τῶν πολλῶν πάθος, οὐδὲ ἐπεξάγω τὴν
 τύχην πρὸς πλεονεξίαν, οὐδὲ εἰς ἀπειρον ἐκτείνω
 τὴν ἀρχὴν διὰ τὴν νίκην, ἀλλ' ὅροις ἀρκοῦμαι οἷς
 ἔθετο ἐξαρχῆς ἢ φύσις, τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τῆς
 Αἰθιοπίας τοῖς καταρράκταις ἀποκρίνασα· ὥστε
 ἔχων, δι' ἃ κατῆλθον, ἀνείμι σέβων τὸ δίκαιον. σὺ
 δὲ, εἰ περιγένοιο, τῶν ἐξαρχῆς σατράπειε, καὶ
 ἐπίστελλε πρὸς βασιλέα τῶν Περσῶν, ὡς ἀδελφὸς
 ὁ σὸς Ὑδάσπης, τῇ μὲν χειρὶ κεκράτηκε, τῇ δὲ
 γνώμῃ πάντα σοι τὰ σά μεθῆκε, φιλίαν τε πρὸς σέ
³ βουλόμενον ἀσπαζόμενος, χρημάτων ἐν ἀνδρώ-
 ποις τὸ κάλλιστον, καὶ μάχην, ⁴ εἰ αὐθις ἀρχοιο, μὴ
 παραιτούμενος. Συναίσις δὲ τοῖσδε τοὺς τεταγ-

¹ κ. δή. ² ἀνάγεσθαι. ³ βουλόμενος. ⁴ εἰ εἰσαυθις.

μένους φόρους ¹ εἰς δεκάδα ἐτῶν αὐτός τε ἀφήμι,
καὶ σοὶ ποιεῖν οὕτως ἐντέλλομαι.

κζ'. Τούτων εἰρημένων, ὑπὸ μὲν τῶν παρόντων
ἀσπῶν τε ὁμοίως καὶ στρατιωτῶν, εὐφημία τε ἦρθη
καὶ κρότος ἐπὶ πλεῖστον ἐξάκουστος. ὁ δὲ Ὀροον-
δάτης τῷ χεῖρε προτείνας, καὶ τὴν δεξιὰν ἐπὶ
θατέραν παραλλάξας, κύψας προσεκύνησε (πρᾶγ-
μα οὐ νενομισμένον παρὰ Πέρσαις, βασιλέα ἕτερον
τούτῳ τῷ τρόπῳ θεραπεύειν)· καὶ, ² Ω παρόντες,
οὐ δοκῶ μοι, ἔφη, παραβαίνειν τὸ πάτριον, ² εἰ
βασιλέα γνωρίζω τὸν σατραπείαν μοι δωρούμενον,
οὐδὲ παρανομεῖν τὸν ἐννομώτατον ἀνθρώπων
προσκυνῶν, ἀναιρεῖν μὲν δυνάμενον, τὸ εἶναι δὲ
φιλανθρωπευόμενον, καὶ δεσπότην μὲν κεκληρω-
μένοι, σατραπεύειν δέ μοι παρεχόμενον. ἐφ' οἷς, εἰ
μὲν περισωθείην, Αἰθίοψί τε καὶ Πέρσαις, εἰρήνην
ἐγγυῶμαι βαθεῖαν, καὶ φιλίαν αἰθίοις, καὶ Συνηαίοις
τὰ προστεταγμένα ἐμπεδώσειν· εἰ δέ τι πάθοιμι,
θεοὶ τῶν εἰς ἐμὲ καλῶν Ὑδάσπην τε, καὶ οἶκον
³ τὸν Ὑδάσπου, καὶ γένος, ἀμείβονται.

¹ κ. εἰς δέκα ἐτῶν. ² εἰς Βασιλέα τὸν σατραπείαν. ³ τοῦ
Ὑδάσπου.

ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΔΕΚΑΤΟΝ.

455 **Τ**Α μὲν δὴ κατὰ τὴν Συήνην ἐπὶ τοσόνδε πραχθέντα εἰρήσθω, παρὰ τοσοῦτον μὲν ἐλθοῦσαν κινδύνου, πρὸς τοσαύτην δὲ εὐπάθειαν ἀθρόον δὲ εὐνομίαν ἀνδρὸς μεμβαλοῦσαν. ὁ δὲ Ὑδάσπης, τὸ πολὺ τοῦ στρατοῦ προεκπέμψας, καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν ἐξήλαυε, πάντων μὲν Συιναίων, πάντων δὲ Περσῶν ἄχρι πλείστου σὺν εὐφημίαις προπεμπόντων. τὰ μὲν οὖν πρῶτα ἐχώρει τῆς ὀχθῆς ἀεὶ τοῦ Νείλου καὶ ¹ παραποταμίας ἐχόμενος. ἐπεὶ δὲ εἰς τοὺς Καταρράκτας ἀφίκετο, θύσας τῷ Νείλῳ καὶ θεοῖς ἐνορίοις, ἐκτραπείς, τῆς μεσογαίας μᾶλλον εἶχετο. καὶ εἰς τὰς Φίλας ἐλθὼν, ἡμέρας μὲν πρὸς δύο διαναπαύει τὸν στρατὸν. αὐθις

456 δὲ τὸ πολὺ τοῦ πλήθους προαποσλείας, προεκπέμψας δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, αὐτὸς ἐπιμείνας, τὰ τε τείχη τῆς πόλεως ὠχύρωσε, καὶ φρουρὰν ἐγκαταστήσας, ἐξώρμησε. δύο δὲ ἰππέας ἐπι-

¹ Κ. παραποταμίας.

λέξας, οὐς ἔδει προλαβόντας, καὶ κατὰ πόλιν ἢ κώμην τοὺς ἵππους ἀμείβοντας, σὺν τάχει τὸ προσ-
τεταγμένον ἀνύειν, ἐπιστέλλει τοῖς κατὰ Μερὸν,
τὴν νίκην εὐαγγελιζόμενος.

β΄. Πρὸς μὲν τοὺς σοφοὺς, οἱ Γυμνοσοφισταὶ
κέλκηνται, σύνεδροί τε καὶ συμβουλοὶ τῶν πρακτέων
τῷ βασιλεῖ γιγνόμενοι, τοιάδε ΤΩΙ ΘΕΙΟΤΑΤΩΙ
ΣΤΥΝΕΔΡΙΩΙ, ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΔΑΣΠΗΣ. « Τὴν
» νίκην ὑμῖν τὴν κατὰ Περσῶν εὐαγγελίζομαι,
» οὐκ ἀλαζονεύόμενος τὸ κατόρθωμα (τὸ γὰρ
» ὀξύρροπον τῆς τύχης ἰλάσκομαι), ἀλλὰ τὴν
» προφητείαν ὑμῶν, αἰεὶ τε καὶ τὸ παρὸν ἐπαλη-
» θεύουσαν, τῷ γράμματι ¹ προσδεξιούμενος.
» ἤκειν οὖν ὑμᾶς εἰς τὸν εἰωθότατόν τε καὶ παρα-
» καλῶ, καὶ δυσωπῶ, τὰς εὐχαριστήριους τῶν
» ἐπινικίων θυσίας εὐαγεστέρας, τῇ παρουσίᾳ, τῷ
» κοινῷ τῶν Αἰθιόπων ἀποφανοῦντας ». πρὸς
δὲ τὴν γυναῖκα Περσίναν οὕτω. « Νικᾶν ἡμᾶς ἴσθι,
» καὶ, ὃ πρότερόν ἐστι παρὰ σοί, σώζεσθαι. πο-
» λυτελεῖς δὴ τὰς χαριστήριους ἡμῖν πομπὰς τε ⁴⁵⁷
» καὶ θυσίας εὐτρέφειζε, καὶ, τοὺς σοφοὺς ἀμα
» τοῖς παρ' ἡμῶν ἐπεσταλμένοις συμπαρακαλέ-
» σασα, εἰς τὴν ἀφιερωμένην τοῖς πατρίοις ἡμῶν
» θεοῖς, Ἡλίῳ τε καὶ Σελήνῃ καὶ Διονύσῳ, πρὸ
» τοῦ ἀστέρος ὀργάδα σύσπευδε ».

¹ Κ. προσδεξιούμενος.

γ'. Τούτων κομισθέντων τῶν γραμμάτων, ἡ μὲν Περσίνα, τοῦτ' ἦν ἄρα, ἔφη, τὸ ἐνύπνιον, ὃ κατὰ τὴν νύκτα ταύτην ἐθεώμην, κύνει τέ με οιομένη, καὶ τίκλειν ἅμα, καὶ τὸ γεννηθὲν εἶναί μου ¹ θυγατέρα γάμου παραχρῆμα ὡραίαν, ² διὰ μὲν τῶν ὠδίνων, ὡς ἔοικε, τὰς κατὰ τὸν πόλεμον ἀγωνίας, διὰ δὲ τῆς θυγατρὸς, τὴν νίκην αἰνιτιζομένου τοῦ ὀνειράτος· ἀλλὰ τὴν πόλιν ἐπιόντες τῶν εὐαγγελίων ἐμωλήσατε. καὶ οἱ μὲν πρόδρομοι τὸ προστεταγμένον ἔπραττον· καὶ τὰς τε κεφαλὰς τῶ Νειλώφ λωτῶ καταστέφαντες, καὶ φοινίκων πτόρθους ταῖς χερσὶ κατασεύοντες, τὰ ἐπισημότερα τῆς πόλεως καθιππεύοντο, τὴν νίκην καὶ μόνω τῶ σχήματι δημοσιεύοντες. ἐμπέπληστο γοῦν αὐτίκα χαρᾶς ἡ Μερὸν, νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν χοροὺς καὶ θυσίας, κατὰ γένη καὶ ἀγυίας καὶ φαρίας, τοῖς θεοῖς ἀναγόντων, καὶ τὰ τεμένη κατα-
 458 σλεφόντων, οὐκ ἐπὶ τῇ νίκῃ τοσοῦτον, ὅσον ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῇ τοῦ Ἰδάσπου θυμηδούντων, ἀνδρὸς, δι' εὐνομίαν τε ἅμα καὶ τὸ πρὸς τοὺς ὑπηκόους ἰλεῶν τε καὶ ἡμερον, πατρικόν τινα ἔρωτα τοῖς δήμοις ἐνστάξαντος.

δ'. Ἡ δὲ Περσίνα, βοῶν τε ἀγέλας καὶ ἵππων καὶ προβάτων, ³ ὀρύγων τε καὶ γρυπῶν, καὶ ἄλλων ζώων παντοίων εἰς τὴν περαίαν ὀργάδα προπέμψα-

¹ Κ. θυγατέρα παραχρῆμα. ² διὰ γὰρ τῶν. ³ ὀρύγων.

σα, τὰ μὲν, ὥστε ἐξ ἐκείνου γένους ἐκατόμβην
 εἰς τὴν θυσίαν ¹ κῦτρεπίσθαι, τὰ δὲ, ὥστε εἰς
 εὐωχίαν εἶναι τοῖς δήμοις, τέλος καὶ παρὰ τοὺς
 Γυμνοσοφιστὰς ἐλθοῦσα, οἴκησιν τὸ Πανίον πεπωπι-
 ημένους, τό τε παρὰ τοῦ Ὑδάσπου γράμμα ἐν-
 εχειρίζε, καὶ συμπαρακάλει πεισθῆναί τε ἀξιούνη
 τῷ βασιλεῖ, καὶ δοῦναι καὶ αὐτῇ τὸ μέρος τὴν χά-
 ριν, κόσμον τῆς πανηγύρεως τῇ παρουσίᾳ γιγνο-
 μένους. οἱ δὲ, ὀλίγον ἐπιμεῖναι κελεύσαντες, καὶ
 εἰς τὸ ἄδυτον παρελθόντες, εὐχεσθαι ὡς ἔθος,
 παρὰ θεῶν τὸ πρακτέον πυθόμενοι, μικρὸν διαλι-
 πόντες, ἐπανῆλθον. καὶ, τῶν ἄλλων σιγῶντων, ὁ
 προκαθηγητὴς τοῦ συνεδρίου Σισιμίθρης, ὁ Περ-
 σίνα, ἔλεγεν, ἡμεῖς μὲν ἤξομεν· οἱ θεοὶ γὰρ ἐπι-
 τρέπουσι θόρυβον δὲ τινα καὶ ταραχὴν προμηνύει ⁴⁵⁹
 τὸ δαιμόνιον, ἐσομένην μὲν παρὰ τὰς θυσίας, εἰς
 ἀγαθὸν δὲ καὶ ἡδὺ τὸ τέλος ² κατασπρέψουσιν, ὡς
 μέλους μὲν ὑμῶν τοῦ σώματος ἢ μέρος τῆς βασι-
 λείας ἀπολωλότης, τοῦ πεπρωμένου δὲ ³ εἰς τότε
 τὸ ζητούμενον ἀναφαίνοντος. καὶ ἡ Περσίνα, Τά τε
 φοβερὰ, ἔφη, καὶ πάντα, τὴν πρὸς τὸ κρεῖττον ἔξει
 μεταβολὴν, ὑμῶν παρόντων· ἀλλ' ὅταν αἰσθῶμαι
 προσάγοντα Ὑδάσπων, σημανῶ πρὸς ὑμᾶς. Οὐδὲν
 δεῖ, ἔφη, σημαίνειν, ὁ Σισιμίθρης· ἔξει γὰρ αὐρίον
 ὄρθριος, καὶ τοῦτό σοι γράμμα μηνύσει μικρὸν ὕστε-

¹ κ. εὐτρεπίσθαι. ² κατασπρέψουσιν. ³ εἰς τε τὸ ζητούμενον.

ρον· καὶ ἐγένετο οὕτως. ἄρτι γὰρ ἐπανιούση τῆ
 Περσίνη, καὶ τοῖς βασιλείοις πλησιαζούση, γράμ-
 μα τοῦ βασιλέως ἰππεὺς ἐνεχείριζε, εἰς τὴν ἐξῆς
 ἔσεσθαι τὴν παρουσίαν αὐτοῦ σημαῖνον. κήρυκες οὖν
 αὐτίκα διήγγελλον τὴν γραφὴν, μόνῳ τῷ ἄρρηνι
 γένει τὴν ὑπάντησιν ἐπιτρέποντες, γυναίξιν δὲ
 ἀπαγορεύοντες· ἅτε γὰρ τοῖς καθαρατάτοις καὶ
 φανωτάτοις θεῶν, Ἡλίῳ τε καὶ Σελήνῃ, τῆς θυσίας
 τελουμένης, ἐπιμίγνυσθαι τὸ θῆλυ γένος οὐ νενό-
 μιστο, τοῦ μή τινα καὶ ἀκούσιόν ποτε γενέσθαι
 μολυσμὸν τοῖς ἱερείοις. μόνῃ δὲ παρέῖναι γυναικῶν
 460 τῆ ἱερεία τῆς Σεληναίας ἐπιτέτραπτο· καὶ ἦν ἡ Περ-
 σίνα, τῷ μὲν Ἡλίῳ τοῦ βασιλέως, τῆ Σεληναίᾳ
 δὲ τῆς βασιλίδος, ἐκ νόμου καὶ ἔθους ἱερουμένων.
 ἔμελλε δὲ¹ ἄρα καὶ ἡ Χαρίκλεια παρέσεσθαι τοῖς
 δρωμένοις, οὐχ ὡς θεωρὸς, ἀλλ' ἱερεῖον ἐσομένη
 τῆς Σεληναίας. ἀκατάσχετος οὖν² ὄρμῃ κατειλή-
 φει τὴν πόλιν· καὶ οὔτε τὴν προηγορευμένην ἡμέραν
 ἀναμείναντες, ἀφ' ἐσπέρας ἐπεραιοῦντο κατὰ τὸν
³ Ἀσλαβόρραν ποταμόν, οἱ μὲν κατὰ τὸ ζεῦγμα, οἱ
 δὲ πορθμείοις ἐκ καλάμων πεποιημένοις, ἀ δὲ
 πλείιστα καὶ κατὰ πολλὰ μέρη τῆς ὄχθης ἐσάλευε,
 τοῖς πορρωτέρω τῆς γεφύρας κατοικοῦσιν ἐπιτό-
 μους διακονοῦντα τὰς περαιώσεις. ἔστι δὲ ὄξυ-
 δρομώτατα τῆς τε ὕλης³ ἕνεκα καὶ ἄχθους, πλὴν
¹ κ. ἄρα ἢ. ² ἡ ὄρμῃ κατειλήφει μὲν πόλιν. ³ ἕνεκα, καὶ ἄχθ-
 ος πλὴν ὅτι.

ὅτι δύο πού καὶ τρεῖς ἄνδρας οὐκ ἀνεχόμενα. κάλαμος γάρ ἐστι δίχα τετμημένος, καὶ τομὴν ἐκάστην σκάφιον παρεχόμενος.

έ. Ἡ γὰρ δὴ Μερὴ, μιτρόπολις οὔσα τῶν Αἰθιοπῶν, τὰ μὲν ἄλλα ἐστὶ νῆσος τριγωνίζουσα, ποταμοῖς ναυσιπόροις, τῷ τε Νείλῳ καὶ τῷ Ἀσταβόρρα καὶ τῷ Ἀσασόβα περιρρέομένη, τοῦ μὲν κατὰ κορυφὴν ἐμπίπτοντος, τοῦ Νείλου, καὶ πρὸς ἑκάτερα σχιζομένου, τῶν ἐτέρων δὲ δυοῖν κατὰ πλευρὰν ἑκατέραν θατέρου παραμειβόντων, ⁴⁶¹ καὶ αὖθις ἀλλήλοις συμπιπτόντων, καὶ εἰς ἓνα τὸν Νεῖλον ¹ τό τε ρεῦμα, καὶ τὸ ὄνομα ἐκνικωμένων· ² μέγεθος δὲ οὔσα μεγίστη, καὶ ἡπειρον ἐν νήσῳ σοφίζομένη (τρισχιλίοις γὰρ τὸ μῆκος, εὖρος δὲ χιλίοις περιγράφεται σταδίοις), ζῶων ³ τε πανμεγεθῶν τῶν τε ἄλλων, καὶ ἐλεφάντων, ἐστὶ τροφὸς, καὶ ⁴ δένδρα παραλλάττουσα ἢ κατ' ἄλλας φέρειν ἀγαθή. ἐκτὸς γὰρ ὅτι φοινικῆς τε ὑπερμήκεις, καὶ τὴν βάλανον εὐστομοὶ τε καὶ ὑπέρογκοι, σίτου τε καὶ κριθῶν σλάχυες, τὴν μὲν αὖξισιν, ὥστε καὶ ἰππώεα πάντα καὶ καμηλίτην ἐστὶν ὅτε καλύπτειν, τὸν δὲ καρπὸν, ὥστε εἰς τριακόσια τὸ καταβληθὲν ἐκφέρειν, καὶ τὸν κάλαμον φύει τοιοῦτον, οἶος εἴρηται.

¹ κ. τό τε ρεῦμα, τὸ ὄνομα. ² εὖρος δέ. ³ δέ. ⁴ δένδρα πλάττουσα, ἢ κατ' ἄλλας.

5'. Τότε δ' οὖν διὰ πάσις νυκτός, ἄλλοι κατ' ἄλλο τὸν ποταμὸν διαπεραιωθέντες, προαπαντῶντες, καὶ ἴσα καὶ θεὸν εὐφημοῦντες, ἐδεξιοῦντο τὸν Ὑδάσπιν. οὗτοι μὲν δὴ καὶ πορρωτέρω· μικρὸν ¹ δὲ πρὸ τῆς ὀργάδος ἐντυχόντες οἱ Γυμνοσοφισταί, δεξιάς τε ἐπέβαλλον, καὶ φιλήμασιν ἠσπάζοντο.

462 μετὰ δὲ τούτους ἡ Περσίνα, τοῦ νεώ τε ἐν προπύλοις καὶ περιβόλων ἐντός. κάπειδὴ προσωεσόντες τοὺς θεοὺς προσεκύνησαν, καὶ τὰς χαριστηρίους εὐχὰς ὑπὲρ τῆς νίκης καὶ σωτηρίας ἐτέλεσαν, ἐκτὸς περιβόλων ἐλθόντες, ἐπὶ τὴν δημοτελεῆ θυσίαν ἐτρέποντο, κατὰ τὴν ² προπυτρεπισμένην ἐν τῷ πεδίῳ σκηνὴν προκαθίσαντες· ἦν τέσσαρες ἐπλήρουν νεότημητοὶ κάλαμοι, σχήματος τετραπλεύρου γωνίαν ἐκάστην ἐνὸς καλάμου, κίονος δίκην, ἐρείδοντος, καὶ κατὰ τὰς ἄκρας εἰς ἀψίδα περιεγόμενου, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅμα φοινίκων ἔρνεσι συμπύπλοντος, καὶ τὸ ὑποκείμενον ὀροφῶντος. κατ' ἐτέραν δὲ σκηνὴν πλισίον, ἐφ' ὑψηλῆς μὲν κρηπίδος θεῶν τε ἐγχωρίων ἀγάλματα καὶ ἠρώων εἰκόνες προῦκειντο, Μένμονός τε καὶ Περσέως καὶ Ἀνδρομέδας, οὓς γενάρχας ἑαυτῶν οἱ βασιλεύοντες Αἰθιοπῶν νομίζουσι· χθαμαλότεροι δὲ, καὶ οἷον ὑπὲρ κορυφῆς τὰ θεῖα πεσοιοιμένοι, κατὰ τῆς ³ δευτερουσίης κρηπίδος, οἱ Γυμνοσοφισταὶ ἐπέεκάθηντο.

¹ κ. δὲ καὶ πρὸ. ² προπυτρεπισμένην τῷ. ³ δευτερουσίης.

τούτων ἐξῆς, ὀφλιτῶν φάλαγξ ¹ εἰς κύκλον περι-
 εσίοιχιστο, ταῖς ἀσπίσιν ὠρθωμέναις καὶ ἀλλήλων
 ἐχομέναις ἐπερειδομένη, τό τε πλῆθος ἐξόπισθεν
 ἀναστέλλουσα, καὶ τὸ μεσεῦον ἀνενόχλητον τοῖς ⁴⁶³
 ἱερουργουμένοις παρασκευάζουσα. ² μικρὰ δὲ προ-
 διαλεχθεὶς πρὸς τὸν δῆμον ὁ Ὑδάσωνις, καὶ τὴν
 τε νίκην καὶ τὰ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλωρθθέντα καταγ-
 γείλας, ἔχεσθαι τῆς θυσίας τοῖς ἱεροποιοῖς ἐκέλευε.
 τριῶν δὲ βωμῶν τῶν πάντων εἰς ἕψος ἡρμένων, καὶ
³ τοῖν μὲν δυοῖν κεχωρισμένως Ἡλίῳ τε καὶ Σε-
 λήνῃ συνεζευγμένων, τοῦ τρίτου δὲ τῷ Διονύσῳ
 καθ' ἕτερον μέρος ἰδιάζοντος, τούτῳ μὲν παντοῖα
 ζῶα ⁴ ἐπέσφαττον, διὰ τὸ πάνδημον (οἶμαι) τοῦ
 θεοῦ καὶ πᾶσι κεχαρισμένον, ἐκ ποικίλων τε καὶ
 παντοίων ἰλασκόμενοι· ἐπὶ δὲ τῶν ἐτέρων, Ἡλίῳ
 μὲν τέθριππον λευκὸν ἐπέηγον, ⁵ τῷ ταχυτάτῳ
 τῶν θεῶν, ὡς εἴοικε, τὸ τάχιστον καθοσιοῦντες,
 τῇ Σελιναίᾳ δὲ ξυνωρίδα βοῶν, διὰ τὸ περίγειον,
 ὡς εἴοικε, τῆς θεοῦ, τοὺς γηπονία συνεργοὺς καθ-
 ιεροῦντες.

ζ'. Καὶ ἔτι τούτων δρωμένων ⁶ βοήτις ἀθρόον
 ἠγείρετο συμμιγῆς τε καὶ ταραχώδης, καὶ οἶα εἰ-
 κὸς ὑπὸ πλῆθους ἀπειροῦ ἀνθρώπων συγκλύδων,

¹ Κ. εἰς τὸν κύκλον. ² μικρὰ δὲ δῆ. ³ τῶν μὲν δυοῖν κε-
 χωρισμένων. ⁴ ἐπέσφαττον. ⁵ τῷ ταχυτάτῳ θεῶν. ⁶ βοήσις
 ἀθρόον.

Τὰ πάτρια τελείσθω, τῶν περιεσλώτων ἐκβοών-
 των, ἢ νενομισμένη θυσία λοιπὸν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους
 τελείσθω, αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ πολέμου τοῖς θεοῖς
 464 προσαγέσθωσαν. συνεῖς οὖν ὁ Ὑδάωης, ὅτι τὴν
 ἀνθρωποκτονίαν ἐπιζητοῦσιν, ἢν ἐπὶ ταῖς κατὰ
 τῶν ἀλλοφύλων νίκαις μόναις ἐκ τῶν ἀλισκομένων
 ἐπιτελεῖν εἰώθεσαν, κατασείσας τῇ χειρὶ, καὶ αὐ-
 τίκα τὸ αἰτούμενον ¹ ἔσεσθαι τοῖς νεύμασι σημή-
 νας, τοὺς εἰς τοῦτο πάλαι ἀποκεκληρωμένους
 αἰχμαλώτους ἄγεσθαι προσέτατlen. ἦγοντο οὖν
 οἳ τε ἄλλοι, καὶ ὁ Θεαγένης καὶ ἡ Χαρίκλεια, τῶν
 τε δεσμῶν λελυμένοι καὶ ² κατεσλεμμένοι· κατη-
 φεῖς μὲν, οἷα εἶκος, οἳ ἄλλοι, καὶ ὁ Θεαγένης δ'
 ἐπ' ἔλαττον· ἡ Χαρίκλεια δὲ ³ φαιδρῶ τῷ προ-
 σώπῳ καὶ μειδιῶντι, συνεχές τε καὶ ἀτενές εἰς τὴν
 Περσίαν ἀφορῶσα, ὥστε κακείνην παθεῖν τι πρὸς
 τὴν ὄψιν. καὶ, βύθιόν τι σπενάξασα, ὦ ἄνερ, εἶπεν,
 οἷαν κόρην εἰς τὴν θυσίαν ἐπιλέλεξαι· οὐκ οἶδα
 ἰδοῦσα τοιοῦτον κάλλος· ὡς δὲ καὶ εὐγενὴς τὸ
 βλέμμα, ὡς δὲ καὶ μεγαλόφρων πρὸς τὴν τύχην,
 ὡς δὲ ἐλευσινὴ τῆς κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀκμῆς. εἰ
 περιεῖναι συνέβαινεν ἡμῖν τὸ ⁴ ἀπαξ μοι κυθὲν καὶ
 κακῶς ἀπολωλὸς θυγάτριον, ἐν ἴσοις που ταύτη
 τοῖς ἔτεσιν ἐξητάζετο. ἀλλ' εἶθε γε, ὦ ἄνερ, ἐνῆν

¹ Κ. ἔπεσθαι. ² κατεσλαμένοι. ³ καὶ φαιδρῶ. ⁴ ἀπαξ
 κυθέν.

πως ἐξελέσθαι τὴν κόρην· πολλὴν ἂν ἔσχον παρα- 465
 ψυχὴν, διακονουμένης μοι τοιαύτης. ἴσως δέ που
 καὶ Ἑλληνίς ἐστὶν ἢ ἁθλία· τὸ γὰρ πρόσωπον,
 οὐκ Αἰγυπτίας. Ἑλληνίς μὲν, ἔφη πρὸς αὐτὴν ὁ
 Ὑδασπης, καὶ πατέρων, οὓς λέξει τὸ παρὸν· δεῖ-
 ξαι γὰρ οὐκ ἂν ἔχοι ποθὲν, καίτοιγε ἐπήγχελο·
 ῥυσθῆναί γε μὴν τῆς θυσίας ¹ ἀδύνατον, καίτοιγε
 ἐβουλόμην, πεπονθώς τι καὶ αὐτὸς, οὐκ οἶδ' ὅπως,
 καὶ κατελεῶν τὴν κόρην. ἀλλ' οἶσθα ὡς ἄρρενα μὲν
 τῷ Ἡλίῳ, θήλειαν δὲ τῇ Σεληναίᾳ, ² προσάγειν
 τε καὶ ἱερουργεῖν ὁ νόμος βούλεται. ταύτης δὲ
 πρώτης αἰχμαλώτου μοι προσαχθείσης, καὶ εἰς
 τὴν νῦν θυσίαν ἀποκληρωθείσης, ἀπαραίτητος
 ἂν γένοιτο πρὸς τὸ πλῆθος ἢ ὑπέρθεσις. ἐν μόνον
 ἂν βοηθήσειεν, εἰ τῆς ἐσχάρας, ἣν οἶσθα, ἐπιβάσασα,
 μὴ ³ ἀγνεύουσα πῶς ὀμιλίας τῆς πρὸς ἄνδρας ἐλεγ-
 χθεῖν, καθαρὰν εἶναι τὴν προσκομιζομένην τῇ θεῷ,
 καθάπερ οὖν καὶ τὸν Ἡλίῳ, τοῦ νόμου κελεύοντός,
 ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Διονύσου θυσίας ἀδιαφοροῦντος·
 ἀλλ' ὄρα, εἰ προσομιλήσασά τω φωραθεῖν πρὸς
 τῆς ἐσχάρας, μὴ οὐκ εὐπρεπὲς ἢ τὴν τοιάνδε εἰς
 τὸν οἶκον εἰσδέξασθαι. καὶ ἡ Περσίνα, Φωραθεῖν,
 ἔφη, καὶ σωθεῖν μόνον· αἰχμαλωσία καὶ πόλεμος, 466
 καὶ τοσοῦτος τῆς ἐνεγκούσης ἐξοικισμός, ἀνέγκλη-
 τον ποιεῖ τὴν προαίρεσιν, καὶ πλέον ἐπὶ ταύτης,

¹ κ. ἀδύνατος. ² καὶ προσάγειν τε καί. ³ ἀγνεύσασα.

ἐν τῷ κάλλει τὴν καθ' ἑαυτῆς βίαν, εἰ καὶ τι τοιοῦτον ὑπέσθη, περιηγούσης.

ή. Καὶ ἔτι ¹ ταῦτα λεγούσης, καὶ ἅμα ὑποδακρυνούσης, λανθάνειν τε τοὺς παρόντας πειραμένης, ἄγεσθαι τὴν ἐσχάραν ὃ Ὑδάσωνος ἐκέλευσε. παιδάρια τοίνυν ἀνήθα συλλαβόντες ἐκ τοῦ πλήθους οἱ ὑπερέται (μόνοις γὰρ τοῖς τοιοῦτοις ἀβλαβῶς διηγάνειν ἐνεσθίην) ἐκόμιζόν τε ἐκ τοῦ νεῶ, καὶ εἰς μέσους προὔτίθεσαν, ἐπιβαίνειν ἕκαστον τῶν αἰχμαλώτων κελεύοντες. τῶν δὲ, ὅσους ἐπιβαίη, παραυτίκα τὴν βᾶσιν ἐφλέγετο, οὐδὲ τὴν πρώτην καὶ πρὸς ὀλίγον ψαῦσιν ἐνίων ὑποστάντων, χρυσοῖς μὲν ὀβελίσκοις τῆς ἐσχάρας διαπεπλεγμένης, πρὸς τοῦτο δὲ ἐνεργείας τετελεσμένης, ὥστε πάντα τὸν μὴ καθαρὸν, καὶ ἄλλως ἐπιιορκοῦντα, καταίθειν, τῶν δὲ ² ἀπειναντίως, ἀλύπως προσίεσθαι τὴν βᾶσιν. τούτους μὲν δὴ, τῷ τε Διονύσῳ καὶ ἄλλοις θεοῖς ἀπεικλήρουν, πλὴν δύο που καὶ τριῶν Ἑλληνίδων, αἱ τῆς ἐσχάρας ἐπιβαῖσαι παρθενεύειν ἐγνωρίσθησαν.

467 Δ'. Ἐπεὶ δὲ καὶ Θεαγένης ἐπιβὰς καθαρῶν ἐφαίνετο, θαυμασθεὶς πρὸς ἀπάντων, τά τε ἄλλα τοῦ μεγέθους καὶ κάλλους, καὶ ὅτι περ οὕτως ἀκμαῖος ἀνὴρ ἀπειράτος εἴη τῶν Ἀφροδίτης ὡ

¹ κ. τοιαῦτα. ² ἀπειναντίων.

πρὸς τὴν ἡλιακὴν ἱερουργίαν ἠὺτρεπίζετο, ¹ Καλὰ, λέγων ἡρέμα πρὸς τὴν Χαρίκλειαν, τὰ πῖχειρα παρ' Αἰθίοφι τῶν καθαρῶς βιούντων, θυσίαι, καὶ σφαγαὶ τὰ ἔπαθλα τῶν σωφρονούντων· ἀλλ', ὦ φιλτάτη, τί οὐχὶ φράζεις σαυτὴν; ποῖον ἀναμένεις ἔτι καιρὸν, ἢ τὸν, ἕως ἂν ἀποδειροτομήσῃ τις; λέγε, ἱκετεύω, καὶ μῆνε τὴν σαυτῆς τύχην. ἴσως μὲν καμὲ περισώσεις, ² ἥ τις ποτε εἴης γνωρισθεῖσα, καὶ ἐξαιτήσασα· εἶδ' ἄρα μὴ τοῦτο, σύ γε μὴν προδήλως διαδράσῃ τὸν κίνδυνον. αὐταρκες δὲ τοῦτό μοι μαθόντι καὶ τελευτᾶν. ἢ δὲ, Πλησίον ὁ ἀγῶν, εἰποῦσα, καὶ νῦν ³ ταλαντεύει τὰ καθ' ἡμᾶς ἢ μοῖρα, μηδὲ κελεῦσαι τοὺς ἐπιτεταγμένους ἀναμείνασα, ἐνέδυ τε τὸν ἐκ Δελφῶν ἱερὸν χιτῶνα, ἐκ πιριδίου τινός, ὃ ἐπέφερετο, προκομίσασα, χρῦσοῦφῃ τε ὄνλα, καὶ ἀκλίσι κοκκοβαφέσι κατάπασσον· τὴν τε κόμην ⁴ ἀνείσα, καὶ οἶον κάτοχος φανείσα, προσέδραμέ τε, καὶ ἐφήλα-468 το τῇ ἐσχάρα, καὶ εἰστήκει πολὺν χρόνον ἀπαθῆς, τῷ τε ⁵ κάλλει, τότε πλέον ἐκλάμποντι, κατασφράπτουσα, περίοπτος ἐφ' ὑψηλοῦ πᾶσι γεγε-

¹ Κ. καὶ λέγων ἡρέμα πρὸς τὴν Χαρίκλειαν, τὰ πῖχειρα παρ' Αἰθίοφι τῶν καθαρῶς βιούντων τοιαύδε; θυσίαι καὶ σφαγαὶ τὰ ἔπαθλα τῶν σωφρονούντων; ἀλλ', ὦ φιλτάτη Χαρίκλεια, τί οὐχί. ² εἴ τις ποτε. ³ ταλαντεύει καθ' ἡμᾶς.

⁴ ἀνείσα. ⁵ κάλλει καὶ πλέον.

νημένη, καὶ πρὸς τοῦ σχήματος τῆς σπολῆς, ἀγάλ-
 ματι θεοῦ πλέον, ἢ θνητῆ γυναικὶ προσεικαζομένη·
 θάμβος οὖν ἅμα πάντας κατέσχε· καὶ βοὴν μίαν,
 ἄσημον μὲν καὶ ἀναρθρον, δηλωτικὴν δὲ τοῦ θαύ-
 ματος, ¹ ἀπήχησαν, τῶν τε ἄλλων ἀγασθέντες,
 καὶ πλέον ὅτι κάλλος οὕτως ὑπὲρ ἀνθρώπων, καὶ
 τὸ ὄριον τῆς ἀκμῆς ἀθικτον ² ἐτήρει, καὶ ἔχειν
 ἐνεδείκνυτο σωφροσύνην πλέον τῆ ὥρα κοσμούμενον.
 ἐλύπει μὲν οὖν καὶ ἄλλους τῶν ὄχλων, ἀρμόδιος
 τῆ θυσία φανεῖσα, καὶ δεισιδαιμονοῦντες, ὅμως
 ἠδίστα ἀν εἶδον ἐκ τινος μηχανῆς περισωθεῖσαν.
 πλέον δὲ ἠία τὴν Περσίνην, ὥστε καὶ εἰπεῖν πρὸς
 τὸν Ὑδάσπην, Ὡς ἀθλία καὶ δυστυχῆς ἡ κόρη, ³ σὺν
 πολλῶ τῷ κακῷ, οὐδὲ εἰς καιρὸν, τῆ σωφροσύνη
 σεμνυνομένη, καὶ θάνατον τῶν πολλῶν τούτων
 ἐπαίνων ἀλλαττομένη. ἀλλὰ τί ἀν γένοιτο, ἔφη,
 ὦ ἄνερ; ὁ δὲ, Μάτιν, ⁴ ἔφη, μοι ἐνοχλεῖς, καὶ οἰ-
 κλίζη τὴν οὐ σωζομένην, ἀλλὰ θεοῖς, ὡς εἶοικε,
 469 διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς φύσεως ἀρχῆθεν φυλαττο-
 μένην. ⁵ καὶ, ἀποστρέψας τὸν λόγον πρὸς τοὺς
 Γυμνοσοφιστὰς, Ἄλλ', ὦ σοφώτατοι, ἔφη, πάντων
 ὑπὲρπισμένων, τί οὐχὶ κατάρχετε τῶν ἱερῶν; καὶ
 ὁ Σισιμίθρης, Εὐφήμησον, ἀπεκρίνατο, ἑλλνι-
 ζων, ὥστε μὴ τὸ πλῆθος ἐπαθεῖν· ἱκανῶς γὰρ καὶ

¹ κ. ἀπηχησάντων, τῶν τε ἄλλων. ² ἐγείρει. ³ σὺν πολλῶ
 καὶ οὐκ εἰς καιρὸν. ⁴ ἔφη, ἐνοχλεῖς. ⁵ ἀλλὰ καί.

μέχρι τούτων ὄψιν τε καὶ ἀκοὴν ἐχράνθημεν. ἀλλ' ἡμεῖς μὲν εἰς τὸν νεῶν μετασθισόμεθα, θυσίαν οὐτως ἐκθεσμον τὴν δι' ἀνθρώπων οὔτε αὐτοὶ δοκιμάζοντες, οὔτε προσέειπαι τὸ θεῖον νομίζοντες· ὡς εἶθε γε ἦν καὶ τὰς διὰ τῶν ἄλλων ζώων θυσίας κεκωλύσθαι, μόναις ταῖς δι' εὐχῶν καὶ ἀρωμάτων κατ' ἡμέτερον νόον ἀρκουμένων. σὺ δὲ ἐπιμένων (ἐπιανάγκες γὰρ βασιλεῖ καὶ ἀκριτον ἔστιν ὅτε πλήθους ὀρμὴν θεραπεύειν) ἐπιτέλει τὴν οὐκ εὐαγῆ μὲν ταύτην θυσίαν, διὰ δὲ τὸ προκατειληφὸς τοῦ Αἰθιοπικοῦ νόμου πάτριον, ἀπαραίτητον, καθαρσίαν εἰσαυθις δεησόμενος, ἴσως δὲ καὶ οὐ δεησόμενος. οὐ γὰρ μοι δοκεῖ πρὸς τέλος ἤξειν ἢ δεῖ ἢ θυσία, τοῖς τε ἄλλοις ἐκ τοῦ θεοῦ συμβόλοις τεκμαιρομένῳ, καὶ τῷ περιλάμπωντι φωτὶ τοὺς ξένους, 470 ὑπερμαχεῖν τινα τῶν κρείττωνων διασημαίνοντι.

εἰ. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἅμα καὶ τοῖς ἄλλοις συνέδροις ἀνίστατο, καὶ πρὸς τὴν ¹ μετάστασιν ἐρρύθμιζέτο. ἀλλ' ἦγε Χαρίκλεια καθήλατο τῆς ἐσχάρας, καὶ προσδραμοῦσα προσπίπτει τε τοῖς γόνασι τοῦ Σισιμίθρου, τῶν ὑπηρετῶν παντοίας ἐπεχόντων, καὶ τὴν ἰκεσίαν παραίτησιν εἶναι τοῦ θανάτου νομίζόντων. καὶ, ² ὦ σοφώτατοι, ἔλεγε, μικρὸν ἐπιμείνατε (δίκη γὰρ μοι καὶ κρίσις ² πρόκειται πρὸς τοὺς βασιλεύοντας· ὑμᾶς δὲ μό-

¹ Κ. μετάσθητιν. ² πρόκειται.

νους καὶ τοῖς τοσούτοις δικάζειν πυνθάνομαι), καὶ
 τὸν περὶ ψυχῆς ἀγῶνά μοι δισπασατέ· σφραγισθῆ-
 ναι γάρ με θεοῖς οὔτε δυνατόν οὔτε δίκαιον εἶναι
 μαθήσεσθε. προσήκοντο ἄσμενοι τὰ εἰρημένα. καὶ,
 ὦ βασιλεῦ, ἔφασαν, ἀκούεις τῆς προκλήσεως, καὶ
 ἂν προΐσχηται ἡ ξένη; γελάσας οὖν ὁ Ἰθάσσης,
 Καὶ ποία δίκη, φησὶν, ἢ πόθεν ἐμοὶ καὶ ταύτῃ;
 προφάσεως δὲ ἐκ ποίας, ἢ ποίων ἴσων ἀναφαινομένη;
 καὶ ὁ Σισιμίθρης, Αὐτὰ, ἔφη, δηλώσει τὰ λεχθη-
 σόμενα. Καὶ οὐκ ἂν δόξειεν, ἔφη, τὸ πρᾶγμα, οὐ
 471 κρίσις, ἀλλ' ὕβρις, εἰ πρὸς τὴν αἰχμάλωτον, βασι-
 λεὺς ὢν, ¹ διαδικάσομαι; Τὰς ὑπεροχὰς οὐ ² δυ-
 σωπεῖται τὸ δίκαιον, ἀπεκρίνατο πρὸς αὐτὸν ὁ
 Σισιμίθρης· ἀλλ' εἷς ἐστὶν ὁ βασιλεύων ἐν ταῖς κρί-
 σεσιν, ὁ τοῖς εὐλογωτέροις κρατῶν. Ἀλλὰ πρὸς
 τοὺς ἐγχωρίους, ἔφη, καὶ οὐ τοὺς ξένους δικάζειν
 ὑμᾶς τοῖς ³ βασιλεύουσιν ὁ νόμος ἐφίησι. καὶ ὁ Σι-
 σιμίθρης, Οὐ τοῖς προσώποις, ἔφη, μόνον τὰ δί-
 καια γίνεταί ἰσχυρὰ παρὰ τοῖς σώφροσιν, ἀλλὰ
 τοῖς τρόποις. Δῆλον μὲν, εἶπεν, ὡς οὐδὲν ἐρεῖ
 σπουδαῖον, ἀλλ', ὅπερ ἴδιον ⁴ τῶν τὰ τελευταῖα
 κινδυνευόντων, λόγων ματαίων εἶναι πλάσματα
 πρὸς ὑπέρθεσιν· λεγέτω δ' οὖν ὁμως, ἐπειδὴ βού-
 λεται Σισιμίθρης.

¹ κ. δικάσομαι. ² δυσωπεῖ. ³ βασιλεύουσι νόμος. ⁴ τῶν
 τελευταῖα.

ια΄. Ἡ δὲ Χαρίκλεια, καὶ ἄλλως οὔσα εὐθυμος
 διὰ τὴν προσδοκωμένην τῶν περιεσθηκότων λύσιν,
 πλέον ἐγεγόνει περιχαρῆς, ὡς τοῦ Σισιμίθρου τοῦ-
 νομα ὑπήκουσεν· ἦν γὰρ δὴ οὗτος ὁ τὴν ἀρχὴν ἐκτε-
 θεῖσαν ἀνελόμενος, καὶ τῷ Χαρικλεῖ παρακαλαθέ-
 μενος, ἔτεσι δέκα πρότερον, ὅτε εἰς τοὺς Καλαδού-
 πους ἐσάλιη τῶν σμαραγδείων μετάλλων ἔνεκεν
 ὡς τὸν Ὀροονδάτην πρεσβεύων, τότε μὲν εἰς τῶν
 πολλῶν Γυμνοσοφιστῶν τυγχάνων, τὸ παρὸν δὲ 472
 πρόεδρος ἀναδεδειγμένος. τὴν μὲν οὖν ὄψιν τὰνδρὸς
 οὐκ ἀνέφερον ἡ Χαρίκλεια, νέα κομιδῆ καὶ ἐπλαέτης
 χωρισθεῖσα· τοῦνομα δὲ ἀναγνοῦσα, περιχαρῆς
 ἐγεγόνει πλέον, συνήγορόν τε καὶ συνεργὸν ἔσσεσθαι
 πρὸς τὸν ἀναγνωρισμὸν ἐλπίσασα. τὰς δὴ χεῖρας
 εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνατείνας, καὶ βοῶσα ἐξάκουστον,
 Ἥλιε, γενάρχα προγόνων ἐμῶν, ἔλεγε, θεοί τε
 ἄλλοι, καὶ γένους ἡμετέρου ἥρωες καθηγεμόνες,
 ὑμεῖς ἐστέ μοι μάρτυρες, ὡς οὐδὲν ἐρῶ ψεῦδος,
 ὑμεῖς δὲ καὶ συλλήπτορες εἰς τὴν κρίσιν τὴν νῦν
 προκειμένην, ¹ εἰς ἣν τῶν προσόντων μοι δικαίων
 ἐνλεῦθεν ἀρξομαι. ξένους, ὦ βασιλεῦ, ἢ καὶ ² ἐγ-
 χωρίους ὁ νόμος ἱεουργεῖσθαι κελεύει; τοῦ δὲ, Ξέ-
 νους, εἰπόντος, Οὐκοῦν ὦρα σοι, ἔφη, ζητεῖν ἐτέ-
 ρους εἰς τὴν θυσίαν· ἐμὲ γὰρ ³ ἡμεδαπὴν τε καὶ
 ἐγχώριον εὐρήσεις.

¹ κ. εἰς ἣν προσόντων. ² ἐγχωρίους ἱεουργεῖσθαι κελεύει νόμος; ³ ἡμεδαπὴν.

ιβ'. Τοῦ δὲ, θαυμάζοντος, καὶ πλάττεσθαι
λέγοντος, ἡ Χαρίκλεια, τὰ μικρότερα, ἔφη, θαυ-
μάσεις, τὰ μείζονα δὲ ἐσὶν ἕτερα· οὐ γὰρ ¹ ἐγ-
χώριος μόνον, ἀλλὰ καὶ γένους τοῦ βασιλείου τὰ
πρῶτα καὶ ἐγγύτατα. καὶ αὖθις τοῦ Ἰδάσπου
473 διαπλύοντος ὡς φληνάφους τοὺς λόγους, Παῦσαι,
εἶπεν, ὦ πάτερ, θυγατέρα τὴν σὴν ἐκφαυλίζων.
ὁ δὲ βασιλεὺς τὸ ἐνλεῦθεν οὐχ ὑπερορῶν τὰ λεγό-
μενα μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ ἀγανακτῶν, ἐφαίνετο,
χλεύην τὸ πρᾶγμα καὶ ὕβριν ποιούμενος καὶ, ² Ω
Σισιμίθρη, καὶ οἱ λοιποὶ, ἔλεγεν, ὁρᾶτε ² οἱ πε-
ριέσθη τὰ τῆς ἀνεξικακίας; ἢ γὰρ οὐκ ἀντικρυς
μανίαν ἢ κόρη νοσεῖ, παρατόλμοις πλάσμασι τὸν
θάνατον πειρωμένη διώσασθαι; θυγατέρα ἐμὴν
ὥσπερ ἐπὶ σκινηῆς ἐξ ἀπόρων ἑαυτὴν, καὶ οἶον ἐκ
μηχανῆς, ἀναφαίνουσα, τοῦ ³ μηδέποτε, ὡς
ἴσθι, παίδων γονὴν εὐτυχίσαντος, ἀπαξ δὲ που
μόνον ὁμοῦ τε ἀκηκόοτος καὶ ἀποβαλόντος; ὡςθι
ἀγέτω τις, μηδὲ ἐπὶ πλέον ἐπινοεῖτω τῇ θυσίᾳ
τὴν ὑπέρθειν. Οὐκ ἄξει οὐδέεις, ἀνεβόησεν ἡ Χαρί-
κλεια, τέως ἂν μὴ τοῦτο κελεύωσιν οἱ δικάζοντες·
σὺ δὲ δικάζῃ τὸ παρὸν, οὐ ψῆφον φέρεις. Ξενοκτο-
νεῖν μὲν ἴσως, ὦ βασιλεῦ, ὁ νόμος ἐπιτρέπει τεκνο-
κτονεῖν δὲ οὐθ' οὗτος, οὐθ' ἡ φύσις σοι, πάτερ,
ἐφίησι πατέρα γὰρ σε τήμερον οἱ θεοὶ, καὶ ἀρνού-

¹ Κ. ἐγχαρίους. ² οἷα περιέσθη. ³ μηδέποτε.

μενον, ἀναδείξουσι. πᾶσα δίκη καὶ κρίσις, ὧ βασι-
 λεῦ, δύο τὰς μεγίστας ἀποδείξεις οἶδε, τὰς τε 474
 ἐγγράφους πίσεις, καὶ τὰς ἐκ τῶν μαρτύρων βε-
 βαιώσεις ἀμφω σοι, τοῦ θυγάτηρ ὑμετέρα εἶναι
 παρέξομαι, μάρτυρα μὲν οὐχ ἓνα τῶν πολλῶν,
 ἀλλ' αὐτόν γε δὴ τὸν δικάζοντα προκαλουμένη
 (μεγίστη ¹ δ' εἴκει τῷ λέγοντι πίσις, ἡ τοῦ διαι-
 τῶντος γνώσις), γράμματα δέ, τὰδε τύχης τῆς
² ἐμῆς τε καὶ ὑμῶν διηγήματα, προῖσχομένη.

ιγ'. Καὶ ἅμα λέγουσα, τὴν συνεκλεθεῖσαν ἑαυτῇ
 ταινίαν, ὑπὸ τῇ γαστρὶ φέρουσα, προῦφέρει τε, καὶ
 ἀνειλήσασα, τῇ Περσίῃ προσεκόμιζεν. ἡ δὲ, ἐπει-
 δὴ τὸ πρῶτον εἶδεν, ἀχανής τε καὶ αὖτος ἐγεγόνει,
 καὶ χρόνον ἐπὶ πλείστον τὰ ἐγγεγραμμένα τῇ ται-
 νίᾳ, καὶ τὴν κόρην αὐτῆς ἐν μέρει περιεσκόπει,
 τρόμα τε καὶ παλμῶ συνέχετο, καὶ ἰδρῶτι διερρέι-
 το, χαίρουσα μὲν ³ ἐφ' οἷς εὕρισκεν, ἀμηχανοῦσα
 δὲ πρὸς τὸ παρ' ἐλωίδας ἀπιστον, δεδοικυῖα δὲ
 τὴν ἐξ Ἰθάσπου τῶν φανερομένων ὑποψίαν τε
 καὶ ἀπιστίαν, ἢ καὶ ὀργὴν, ἂν οὕτω τύχη, καὶ τι-
 μωρίαν· ὥστε καὶ τὸν Ἰθάσπων, ἐνορῶντα εἰς τὸ
 θάμβος καὶ τὴν συνέχουσαν ἀγωνίαν, ³ Ω γύναι,
⁴ εἰπείν, τί ταῦτα; ἢ τί πέποιθας πρὸς τὴν δει-
 κνυμένην γραφὴν; ἡ δὲ, ³ Ω βασιλεῦ, εἶπε, καὶ δέ- 475
 σποια καὶ ἄνερ, ἄλλο μὲν οὐδὲν ἂν εἴποιμι πλέον,

¹ κ. δὲ οἱ καὶ τῷ. ² ἐμῆς καί. ³ ἐν οἷς. ⁴ εἶπεν.

λαβὼν δὲ ἀναγίγνωσκε· διδάσκαλός σοι πάντων ἢ
 ταινία γενήσεται· καὶ ἐπιδουῖσα, αὖθις ἐσιώπα,
 κατηφήσασα. δεξάμενος γοῦν ὁ Ὑδάσπης, καὶ πλη-
 σίον παρεῖναι καὶ συνεπιλέγεσθαι τοὺς Γυμνοσο-
 φιστὰς παρακαλέσας, ἐπῆει τὴν γραφὴν, πολλὰ
 μὲν αὐτὸς θαυμάζων, πολλὰ δὲ καὶ τὸν Σισιμί-
 θρην ἐκπεπληγμένον καὶ μυρίας τροπὰς τῆς διανοίας
 ἐκ τῶν ὄψεων ἐμφαίνοντα ὄρων, συνεχές τε εἰς τὴν
 ταινίαν καὶ τὴν Χαρίκλειαν ἀτενίζοντα· καὶ τέλος,
 ἐπειδὴ τὴν τε ἐκθεσιν ἐδιδάχθη, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς
 ἐκθέσεως, ὁ Ὑδάσπης, Ἄλλ' ὅτι μὲν ἐτέχθη μοι
 κόρη τις, ἔφη, γιγνώσκω, καὶ ἀποθανοῦσαν τότε
 πυθόμενος, ¹ ὡς αὐτὴ Περσίνα ἔλεγεν, ἐκτεθεῖσθαι
 γυνὴ μανθάνω. τίς δὲ ὁ ἀνελόμενος, καὶ ² διασώσας,
 καὶ θρέψας; τίς δὲ ὁ διακομίσας εἰς Αἴγυπτον,
³ οὗ καὶ αἰχμάλωτος εἴληπται; ἢ πόθεν ὅπως ὅτι
 αὐτὴ ἐκείνη, καὶ μὴ διέφθαρται μὲν τὸ ἐκτεθέν,
 τοῖς δὲ γνωρίσμασιν ἐπιτυχῶν τις ἀποκέχρηται
 τοῖς ἐκ τῆς τύχης; μή τις δαίμων ἡμῖν ἐπιπαίζει,
 476 καὶ ὡσπερ ⁴ προσωπεῖον τῆ κόρη ταῦτα περιθεῖς,
 ἐνλυφᾷ τῆ ἡμετέρα περὶ τεκνοποίαν ἐπιθυμία,
 καὶ νόθον ἡμῖν ὑποβολιμαῖον εἰσποιεῖ διαδοχὴν;
⁵ καθάπερ νέφει τῆ ταινία τὴν ἀλήθειαν ἐπισκιάζων.

ιδ'. Ἐπὶ τούτοις ὁ Σισιμίθρης, Τὰ μὲν πρῶτα

¹ κ. ὡς δ' αὐτή. ² σώσας. ³ οὐκ αἰχμάλωτος. ⁴ προσω-
 πείω τῆ κόρη ταύτη περιθεῖς. ⁵ καθάπερ ἔφην τῆ.

ἔφη, τῶν ζητουμένων ἔχει σοι λύσιν. ὁ γὰρ ἀνελό-
 μενος ἐκτεθεῖσαν καὶ ἀναθρέψας λάθρα, καὶ εἰς
 Αἴγυπτον κομίσας, ὅτε με πρεσβευτὴν ἔστειλας,
 οὗτος ἐγὼ εἰμι. καὶ, ὡς οὐ θεμιτὸν ἡμῖν τὸ ψεῦδος,
 οἶσθα προλαβών. γνωρίζω καὶ τὴν ταινίαν τοῖς
 βασιλείοις Αἰθιόπων γράμμασιν ὡς ὄρας κεχαραγ-
 μένην, καὶ οὐ παρέχουσαν ἀμφιβολίαν ἀλλαχόσε
 συντετάχθαι, Περσίνης δὲ αὐτοχειρία κατεσλίχθαι
 παρὰ σοὶ μάλιστα γνωριζομένην. ἀλλ' ἦν καὶ ἕτερα
 συνεκτεθέντα γνωρίσματα, δοθέντα παρ' ἐμοῦ
¹ τῷ ὑποδεξαμένῳ τὴν κόρην, ἀνδρὶ Ἑλληνί τε,
 καὶ, ὡς ἐφαίνετο, καλῶ τε καὶ ἀγαθῶ. Σώζεται,
 ἔφη, ταῦτα, ἡ Χαρίκλεια· καὶ ἅμα ἐπεδείκνυτο
 τοὺς ² ὄρμους, οὓς πλέον ἢ Περσίνα ἰδοῦσα κατ-
 επλάγη. καὶ πυνθανομένου τοῦ Ὑδάσπου, τίνα
 ταῦτα εἶη, καὶ εἴ τι πλέον ἔχοι ἐκδιδάσκειν, ἀπ-
 εκρίνατο οὐδὲν, ἢ ὅτι γνωρίζει μὲν, κατ' οἶκον δὲ ⁴⁷⁷
 ταῦτα ἐξετάζειν καλόν. αὐθις οὖν ἀθημονῶν ὁ
 Ὑδάσπης ἐφαίνετο. καὶ ἡ Χαρίκλεια, Ταῦτα μὲν
 ἀν εἶη τῆς μητρὸς τὰ γνωρίσματα, σὸν δὲ ἴδιον,
 ὅδε ὁ δακτύλιος· καὶ ἐδείκνυ τὴν Παιλάρβην. ἐγνώ-
 ρισεν ὁ Ὑδάσπης, δεδωκὼς δῶρον τῇ Περσίνῃ
 παρὰ τὴν μνηστέρειαν. καὶ, Ὡ βελτίστη, ἔφη, τὰ
 μὲν γνωρίσματα ἐμὰ, σὲ δὲ ἐμὴν οὔσαν τούτοις
 κεχρῆσθαι, καὶ μὴ ἄλλως ἐπιτυχοῦσαν, οὐδέπω

¹ Κ. τῷ γε. ² ὄρμους. πλέον ἢ Περσίνα.

γνωρίζω. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις, καὶ χροιά ξένη
 τῆς Αἰθιοπίδος λαμπρύνει. καὶ ὁ Σισιμίθρης,
 Λευκὴν, ἔφη, καὶ γὰρ τότε ἀνειλόμην, ἢ ἀνει-
 λόμην· ἄλλως τε καὶ τῶν ἐτῶν ὁ χρόνος συμ-
 βαίνει πρὸς τὴν παρούσαν τῆς κόρης ἡλικίαν,
 ἑσπασαίνοντάς που τῶν πάντων ταύτη τε καὶ τῇ
 ἐκθέσει πληρουμένων. ἐμοὶ δὲ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν
 τὸ βλέμμα προτίσται, καὶ τὸν ὅλον τῆς ὄψεως
 χαρακτῆρα, καὶ τὸ ὑπερφυῆς τῆς ὥρας ὁμολογοῦντα
 τοῖς τότε τὰ νῦν φαινόμενα γνωρίζω. Ταυτὶ μὲν
 ἄριστα, ὦ Σισιμίθρη, πρὸς αὐτὸν ὁ Ὑδάσπης,
 καὶ ὡς ἂν τις ἐκθυμότατα συνηγορῶν μᾶλλον ἢ
 δικάζων. ἀλλ' ὄρα μὴ μέρος τι λύων, ἕτερον ἀνα-
 478 κινεῖς ἀπόρημα, δεινὸν τε καὶ οὐδαμῶς ἀπολύσα-
 σθαι τὴν ¹ ἐμοὶ συμβιοῦσαν εὐπωρον· λευκὴν γὰρ,
 πῶς ἂν Αἰθίοπες ἀμφοτέρω παρὰ τὸ εἶκος ἐτεκνώ-
 σαμεν; ὑποβλέψας οὖν ὁ Σισιμίθρης, καὶ τι εἰρω-
 νικὸν ὑπομειδιάσας, Σὺ μὲν, οὐκ οἶδα, ἔφη, ὅ, τι
 πάσχεις ² ἀπὸ τοῦ τρόπου τοῦ σοῦ τὸ παρὸν,
 συνηγορίαν ἡμῖν ὀνειδίζων, ἢ οὐκ ἂν ἐν φαύλῳ
 ποιησαίμην· δικαστὴν γὰρ ὀρίζομεν γνήσιον, τὸν
 τοῦ δικαίου συνηγορον. τί δὲ οὐχὶ σοὶ μᾶλλον ἢ
 τῇ κόρῃ συνηγορῶν φανήσομαι, πατέρα σε σὺν τοῖς
 θεοῖς ἀναδεικνύς, καὶ ἢ ἐκ σφαργάνων περιέσωσα
 ἡμῖν θυγατέρα, ταύτην καὶ νῦν ἀνασωζομένην ἐπ'

¹ κ. ἐμὴν. ² ἀπὸ τοῦ τρόπου.

ἀκμῆς οὐ περιορῶν; ἀλλὰ σὺ μὲν ἂ βούλει γίγνω-
σκε περὶ ἡμῶν, οὐδένα ὑπόλογον ¹ τούτων ποιου-
μένων· οὐ γὰρ πρὸς τὴν ἐτέρων ἀρέσκειαν βιοῦμεν,
τὸ δὲ αὐτὸ καλὸν καγαθὸν ζηλοῦντες ἑαυτοὺς
πείθειν ἀγαπῶμεν. τῆς γε μὴν κατὰ τὴν χροιάν
ἀπορίας φράζει μὲν σοι καὶ ἡ ταινία τὴν λύσιν,
ὁμολογούσης ἐν αὐτῇ ταυτησὶ Περσίνης ἐσπακέναι
τινὰ εἶδωλα καὶ φαντασίας ὁμοιοτήτων ἀπὸ τῆς
κατὰ τὴν Ἀνδρομέδαν πρὸς σὲ ὁμιλίας ² ὄρωμένην·
εἶδ' οὖν καὶ ἄλλως πιστώσασθαι βούλει, πρόκειται 479
τὸ ³ ἀρχέτυπον ἐπισκόπει τὴν Ἀνδρομέδαν, ἀπαρ-
ἀλλακτον ἐν τῇ γραφῇ καὶ ἐν τῇ κόρῃ δεικνυμένην.

ιε΄. Ἐκόμιζον ἀράμενοι τὴν εἰκόνα πρὸς τὰ
λεχθέντα οἱ ὑπερέται καὶ πλησίον τῆς Χαρικλείας
ἀντεγείραντες, τοσοῦτον ἐκίνησαν παρὰ πάντων
κρότον καὶ θόρυβον, ἄλλων πρὸς ἄλλους, ὅσοι καὶ
κατὰ μικρὸν συνέσαν τὰ λεγόμενα καὶ πραττόμενα,
διαδηλοῦντων, καὶ πρὸς τὸ ἀπηκριβωμένον τῆς
ὁμοιότητος σὺν περιχαρείᾳ ἐκπλαγέντων, ὥστε καὶ
τὸν Ὑδάων οὐκ ἔτι μὲν ἀπιστεῖν ἔχειν, ἐφελτά-
ναι δὲ πολὺν χρόνον ὑφ' ἠδονῆς ἅμα καὶ θαύματος
ἐχόμενον. ὁ δὲ Σισιμίθρης, ⁴ Ἐν ἔτι λείπειται, ἔφη
περὶ βασιλείας γὰρ καὶ τῆς κατ' αὐτὴν γνησίας
διαδοχῆς ὁ λόγος, καὶ πρό γε πάντων, ἀληθείας

¹ Κ. τούτοις ποιούμενον. ² ὄρωμένης. ³ ἀρχέτυπον, ἐπι-
σκοπεῖν.

αὐτῆς. γύμνωσον τὴν ὠλένην, ᾧ κόρη. μέλανι συν-
θήματι τὸ ὑπὲρ πῆχυν ἐσπίλωτο· οὐδὲν ἀπορεπές
γυμνούμενον, τὸ φύλων καὶ γένους μαρτύριον. ἐγύ-
μνωσεν ¹ αὐτίκα ἡ Χαρίκλεια τὴν λαιάν· καὶ ἦν
τις ὡσπερ ἔβενος περίδρομος ἐλέφαντα τὸν βρα-
χίονα μιαίνων.

480 15'. Οὐκ ἔτι καλεῖχεν ἡ Περσίνα, ἀλλ' ἀθρόον τε
ἀνήλατο τοῦ θρόνου, καὶ προσδραμοῦσα περιέβαλλέ
τε, καὶ περιφῦσα ἐδάκρυνέ τε, καὶ πρὸς τὸ ἀκατά-
σχελον τῆς χαρᾶς, μυκηθμῷ τινι προσεοικὸς ἀν-
ωρύετο· ὑπερβολὴ γὰρ ἡδονῆς καὶ θρῆνον ποτὲ ἀπο-
τίκτειν φιλεῖ· μικρόν τε ἔφθη συγκατενεχθῆναι τῇ
Χαρίκλειᾳ. ὁ δὲ Ὑδάπις ἠλέει ² μὲν τὴν γυναῖκα
ὀδυρομένην ὄρων, καὶ εἰς συμπάθειαν ἐκάμωτετο
τὴν διάνοιαν, τὸ ὄμμα δὲ οἰονεὶ κέρας ἢ σίδηρον εἰς
τὰ ὀρώμενα τείνας, εἰσλήκει πρὸς τὰς ὠδῖνας τῶν
δακρῦων ἀπομαχόμενος· καὶ τῆς ψυχῆς αὐτῷ
πατρικῷ τε πάθει καὶ ³ ἀνδρείῳ τῷ λήματι κυ-
μαλουμένης, καὶ τῆς γνώμης ὑπὸ ἀμφοτέρων στα-
σιαζομένης, καὶ πρὸς ἐκατέρου, καθάπερ ὑπὸ
σάλου, μετασσωμένης, τελευτῶν ἠτλήθη τῆς τὰ
πάντα νικώσης φύσεως, καὶ παλῆς οὐκ εἶναι μόνον
ἐπείδετο, ἀλλὰ καὶ πάσχειν ὅσα παλῆς ἠλέγχετο·
καὶ τὴν Περσίναν συγκατενεχθεῖσαν τῇ θυγατρὶ

¹ κ. αὐτοῖς ἡ Χαρίκλεια. ² μὲν γυναῖκα. ³ ἀνδρείῳ λήματι κυματομένης, τῆς γνώμης.

καὶ συγκαταπεπωλεγμένην ἀνεγείρων, οὐκ ἔλαθε
καὶ τὴν Χαρίκλειαν ἐναγκαλιζόμενος, καὶ δακρύων
ἐπιρροῇ παλρικὰ πρὸς αὐτὴν σπενδόμενος. οὐ μὴν 481
εἰς τὸ παντελές γε ἐξεκρούσθη τῶν πρακτέων· ἀλλ'
ὀλίγον ἐπιστάς, τὸν τε δῆμον καλοπλεύσας ἀπὸ
τῶν ἴσων παθῶν κεκινημένον, καὶ πρὸς τὴν σκηνο-
ποιίαν τῆς τύχης ὑφ' ἠδονῆς τε ἅμα καὶ ἐλέου δα-
κρύνοντας, ἤχην τέ τινα θεσπεσίαν ἀχρὶς αἰθέρος
αἴροντας, καὶ οὔτε κηρύκων σιγὴν ἐπιτατλήοντων
ἐπαίοντας, οὔτε τὸ βούλημα τοῦ ταραχου προδή-
λως ἐκφαίνοντας, τὴν χεῖρα προτείνας καὶ κατα-
σείων, πρὸς ἠσυχίαν τὸ κλυδώνιον τοῦ δήμου κατ-
έστειλε. καὶ, ὦ παρόντες, ἔλεγεν, οἱ μὲν θεοὶ
πατέρα με, ὡς ὁρᾶτε καὶ ἀκούετε, πάσης ἐπέκει-
να προσδοκίας ἀνέδειξαν, καὶ θυγάτηρ εἶναί μοι
ἦδε ἡ κόρη πολλαῖς ταῖς ἀποδείξεσι γνωρίζεται·
ἐγὼ δὲ τοσαύτην ὑπερβολὴν ποιοῦμαι τῆς εἰς ὑμᾶς
τε καὶ τὴν ἐνεγκοῦσαν εὐνοίας, ὥστε μικρὰ φροντί-
σας καὶ γένους διαδοχῆς καὶ πατρῶας ἀνακλήσεως,
ἀ δὴ πάντα μοι διὰ τῆσδε ἐμελλεν ἔσεσθαι, θεοῖς
ἱερούργειν ὑπὲρ ὑμῶν ἐπέιγομαι. ὁρᾶ μὲν γὰρ ὑμᾶς
δακρύνοντας, καὶ ἀνθρώπινόν τι πάθος ἀναδειγ-
μένους, καὶ ἐλεοῦντας μὲν τὴν ἀωρίαν τῆς κόρης,
ἐλεοῦντας δὲ καὶ τὴν ἐμὴν μάτην προσδοκηθεῖσαν
τοῦ γένους διαδοχὴν ὅμως δ' οὖν ἀνάγκη, καὶ ὑμῶν 482
ἴσως μὴ βουλομένων, τῷ πατρίῳ πείθεσθαι νόμῳ,

τῶν ἰδίων λυσιτελῶν, τὸ τῆς πατρίδος ἐπίπροσθεν
 ποιούμενον. εἰ μὲν γὰρ τοῖς θεοῖς οὕτω φίλον ὥστε
 παρέχεσθαι τε ἅμα καὶ ἀφαιρεῖσθαι (τοῦτο γὰρ
 ἦδη πάλαι τε πέπονθα γεννηθείσης, καὶ πάσχω
 τὸ παρὸν εὐρεθείσης), οὐκ ἔχω λέγειν, ὑμῖν δὲ
 καταλείπω σκοπεῖν· οὐδ' εἶπερ, ἢν ἐξώκισαν τῆς
 ἐνεγκούσης ἐπὶ πέρατα γῆς ἔσχατα, αὐτοῖς δὲ
 θαυματουργοῦντες ἐν αἰχμαλώτῳ τῇ τύχῃ φέροντες
 ἐνεχείρισαν, ταύτην ¹ αὐτοῖς πάλιν ἱεουργουμένην
 προσδέξονται. καὶ ἢν ὡς πολέμιον οὐκ ἀνεῖλον, καὶ
 αἰχμάλωτον γενομένην οὐκ ἐλυμνήαμην, ταύτην
 θυγατέρα φανεῖσαν ἐναγίζειν, ὡς καὶ ὑμῖν ὄντος
 κατὰ βούλησιν τοῦ πράγματος, οὐχ ὑπερθήσομαι,
 οὐδὲ πῆσομαι, ὃ καὶ ἄλλῳ πάσχοντι πατρὶ συγ-
 γνωστὸν ἴσως ἂν ἦν, οὐδὲ ² ὀκλάσω, οὐδὲ εἰς ἰκε-
 σίαν τρέφομαι, συγγνώμην δοῦναι καὶ ἀφοσιώσα-
 σθαι τὸ παρὸν πρὸς τὸν νόμον, τῇ φύσει πλέον
 καὶ τοῖς ἐκ ταύτης πάθεσι προσθεμένους, ὡς ἐξὸν
 483 καὶ ἐτέρῳ τρόπῳ θεραπεύειν τὸ θεῖον. ἀλλ' ὅσα
 συμπάσχοντες ἡμῖν οὐ λελήθατε, καὶ ὡς ἴδια τὰ
 ἡμέτερα πάθη περιαλγοῦντες, τοσοῦτω κάμω
 προτιμότερα τὰ ὑμέτερα ὀλίγον μὲν τῆς ἀκλι-
 ρίας λόγον ποιούμενα, ὀλίγον δὲ τῆς ἀθλίας ταυ-
 τισὶ Περσίνης, κατοδυρομένης, πρωτοτόκου τε
 ἅμα καὶ ἀγόνου καθισταμένης. ὥστε, εἰ δοκεῖ,

¹ κ. αὐτοί. ² ὀκλάζω.

παύσασθε μὲν δακρύνοντες καὶ ἡμᾶς καλοικλιζόμενοι
 μάτην τῆς δὲ ἱερουργίας ἐχόμεθα. σὺ δὲ, ὦ θυ-
 γατερ (πρῶτα γάρ σε καὶ ὕστατα τὸ ποθητὸν
 ὄνομα τοῦτο προσφθέγγομαι), ὦ μάτην μὲν ὠραία,
 μάτην δὲ ἀνευραμένη τοὺς γεννήσαντας, ὦ τῆς ἀλ-
 λοδαπῆς βαρυτέραν τὴν πατρίδα δυστυχίασα,
 ὦ σωτηριώδους μὲν τῆς ξένης, ἐπ' ὀλέθρῳ δὲ
 πειρωμένη τῆς ἐνεγκούσης, μή μοι σύγχει τὸν θυ-
 μὸν ὀδυρομένη, ἀλλὰ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνό σου φρό-
 νημα καὶ βασιλείον, νῦν, εἴ ποτέ καὶ πρότερον,
 ἐπιδείκνυσο, καὶ ἐπὶ τῷ γεννήσαντι, νυμφοστο-
 λῆσαι μὲν οὐ δυναθέντι, οὐδὲ ἐπὶ πασιάδας καὶ
 θαλάμους ἀγαγόντι, πρὸς δὲ θυσίαν κοσμοῦντι,
 καὶ δᾶδας οὐ γαμηλίους, ἀλλ' ἐπιβωμίους ἀπλόντι,
 καὶ τὴν ἀμαχον ταυτινὴ τοῦ κάλλους ἀκμὴν ἀνθ' 484
 ἱερείων προσάγοντι. ὑμεῖς δὲ ἰλήκοιτε οἱ θεοὶ τῶν
 εἰρημένων, ¹ εἰ δὴ τι πρὸς τοῦ πάθους νικώμενος
 οὐκ εὐαγὲς ἐφ' ἐγξάμην, ὁ τέκνον ὁμοῦ καλεσάμε-
 νος, καὶ τεκνοκτόνος γιγνόμενος.

ιζ'. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ὁ μὲν ἐπέβαλε τῇ Χαρι-
 κλείᾳ τὰς χεῖρας, ἄγειν μὲν ἐπὶ τοὺς βωμοὺς καὶ
 τὴν ἐπ' αὐτῶν πυρκαϊᾶν ἐνδεικνύμενος, πλείονι δὲ
 αὐτὸς ² περὶ τῷ πάθει τὴν καρδίαν σμυχόμενος,
 καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ³ ἐνεδρευμένων τῇ δημηγο-
 ρία λόγων ἀπευχόμενος. τὸ δὲ πλῆθος τῶν Αἰθιό-

¹ K. καὶ εἰ δὴ τι. ² περὶ τῷ πάθει. ⁴ ἐνεδρευομένων.

πων ἐσείσθῃ πρὸς τὰ εἰρημένα, καὶ οὐδὲ πρὸς βραχὺ
 τῆς Χαρικλείας ἀγομένης ἀνασχόμενοι, μέγα τι
 καὶ ἀθρόον ἐξέκραγον, Σῶζε τὴν κόρην, ἀναβοῶν-
 τες, σῶζε τὸ βασίλειον αἶμα, σῶζε τὴν ὑπὸ θεῶν
 σωθεῖσαν ἔχομεν τὴν χάριν· πεπλήρωται ἡμῖν τὸ
 νόμιμον· ἐγνωρίσαμεν ὡς βασιλέα· γινώριζε καὶ σὺ
 σαυτὸν ὡς πατέρα· ἰλήκοιεν οἱ θεοὶ τῆς δοκούσης
 παρανομίας· πλεόν παρανομήσομεν ἀνθιστάμενοι
 τοῖς ἐκείνων βουλήμασι· μηδεὶς ἀναιρείτω τὴν ὑπὸ
 ἐκείνων περισωθεῖσαν· ὁ τοῦ δήμου πατήρ, γίγνου
 καὶ κατ' οἶκον πατήρ· καὶ μυρίας ἐπὶ τούτοις καὶ
 485 ὁμοίας φωνὰς ἰέντες, τέλος καὶ ἔργῳ τὸ κωλύειν
 ἐπεδείκνυντο, προῖστάμενοί τε καὶ ἀνθιστάμενοι,
 καὶ διὰ τῶν ἄλλων θυσιῶν ἰλάσκεσθαι τὸ θεῖον
 αἰτουῦντες· ὁ δὲ Ὑδάσπης ἐκὼν τε καὶ χαίρων προσ-
 ἔτετο τὴν ἤπταν, τὴν εὐκτιὴν ταυτηνὴ βίαν ἀυθαίρε-
 τος ὑπομένων· καὶ τοὺς δήμους ἐπαλλήλοις ταῖς
 ἐκβοήσεσι χρονιώτερον ἐντροφῶντας, καὶ ταῖς εὐ-
 φημίαις ἀγερωχότερον ἐπισκιρτῶντας ὄρων, τοῖς
 μὲν ἐμφορηθῆναι τῆς ἡδονῆς ἐνεδίδου, κατασλαλή-
 ναι ποτε πρὸς ἡσυχίαν ἐκόντας ἀναμένων.

ἰή. Αὐτὸς δὲ πλησιαίτερον τῇ Χαρικλείᾳ παρα-
 στας, Ὡ φιλάτη, ἔλεγεν, ἐμὴν μὲν εἶναί σε θυ-
 γατέρα, τά τε γνωρίσματα ἐμήνυσε, καὶ ὁ σοφὸς
 Σισιμίθρης ἐμαρτύρησε, καὶ τὸ τῶν θεῶν εὐμενὲς
 πρὸ πάντων ἀνέδειξεν· ἀλλ' οὕτως τίς ποτέ ἐστίν
 ὁ σοὶ

ὁ σοὶ μὲν ἅμα συλληφθεὶς, καὶ εἰς τὰς ἑσπινικίους
 σπονδάς τοῖς θεοῖς ¹ συμφυλαχθεὶς νυνὶ δὲ τοῖς
 βωμοῖς εἰς τὴν ἱερουργίαν προσιδρυμένος; ἢ πῶς
 αὐτὸν ἀδελφὸν ὠνόμαζες, ὅτε μοι τὸ πρῶτον κατὰ
 τὴν Συήνην προσήχθητε; οὐ γὰρ δήπου καὶ ² οὗ-
 τος ἡμέτερος υἱὸς εὐρεθήσεται· ἅπαξ γὰρ Περσίνα
 καὶ σὲ μόνην ἐκυφόρησε. καὶ ἡ Χαρίκλεια, σὺν ἐρυ-
 θήματι κάτω νεύσασα, τὸν μὲν ἀδελφὸν ἐφευσά- 486
 μιν, ἔφη, τῆς χρείας τὸ πλάσμα συνθείσης, ὅστις
 δὲ ἐσὶν ἀληθῶς, αὐτὸς ἀν' ἄλλοι βέλτιον· ἀνὴρ τε
 γὰρ ³ ἐσὶν, ἐμοῦ τε τῆς γυναικὸς εὐθαρσέστερον
 ἐξαγορεύειν οὐκ αἰσχυνθήσεται. καὶ ὁ Ὑδάσωνος,
 μὴ συμβαλὼν τὸν νοῦν τῶν εἰρημένων, Σύγγνωσι,
 ἔφη, θυγάτριον, κατερυθριάσασα δι' ἡμᾶς, παρ-
 θενικῆς αἰδοῦς ἀνοίκειον πεῦσιν ὑπὲρ νεανίου σοι
 προσαγαγόντας. ἀλλὰ σὺ μὲν κατὰ τὴν σκηπὴν ἅμα
 τῇ μητρὶ κάθησο, ἐνευφραίνεσθαί ⁴ τέ σοι παρέ-
 χουσα, πλεόν ἢ ὅτε σε ἔτικτεν, ὠδινούσῃ τὴν ἐπὶ
 σοὶ τὸ παρὸν ἀπόλαυσιν, καὶ τοῖς κατὰ σαυτὴν
 διηγήμασι παρηγοροῦσα. ἡμῖν δὲ τῶν ἱερείων ⁵ με-
 λλήσει, τῆς ἀντὶ σοῦ ⁶ σφαγιασθησομένης ἅμα τῷ
 νεανίᾳ παντοίως, εἴ τινα εὐροίμεν ἀνταξίαν, ἐπι-
 λεχθείσης.

ΙΘ'. Καὶ ἡ Χαρίκλεια μικροῦ μὲν καὶ ἐξωλόλυξε,

¹ κ. φυλαχθεὶς. ² αὐτός. ³ ἐσὶν, καὶ εὐθαρσέστερον ἐμοῦ
 τῆς γυναικός. ⁴ τε παρέχουσα. ⁵ μελλήσει. ⁶ σφαγιασθησομένης

πρὸς τὴν δῆλωσιν τῆς ¹ τοῦ Θεαγένους σφαγῆς ἐκ-
 τραχυθεῖσα· μόλις δ' οὖν τὸ συμφέρον ² ἀντιθεμένη
 πρὸς τὸ ἐκμανέν τοῦ ³ πάθους, καὶ διὰ τὸ χρεῖω-
 δες ἐγκαρτερεῖσαι βιασαμένη, πάλιν ὑφεῖρωσε τὸν
 σκοπόν. καὶ, ³ Ω δέσποτα, ἔλεγεν, ἀλλ' οὐδὲ κόριν
 μὲν ἴσως ἐτι ἐχρῆν σε ἐπιζητεῖν, ἀπαξ τοῦ δήμου
 487 τὸ ἱερεῖον τὸ θῆλυ δι' ἐμοῦ συγχωρήσαντος· εἶδ' οὖν
 προσφιλονεικοῖν τις ἄρλιον καὶ ἐξ ἑκατέρου γένους
 ἐπιτελεῖσθαι τὴν ἱεουργίαν, ὥρα σοι μὴ κόριν
 μόνην, ἀλλὰ καὶ νεανίαν ἄλλον, ἐπιζητεῖν, ἢ, μὴ
 τοῦτο ποιοῦντα, μηδὲ κόριν ἄλλην, ἀλλ' ἐμὲ πάλιν
 σφαγιάζειν. τοῦ δὲ, Εὐφήμησον, εἰπὸνός, καὶ τὴν
 αἰτίαν, διότι τοῦτο λέγει, πυνθανομένου, Ὅτι,
 ἔφη, καὶ ἐμοὶ ζῶντι συζῆν, καὶ θνήσκοντι συνθενά-
 ναι τῷ ἀνδρὶ τῷδε πρὸς τοῦ δαιμονίου καθείμαρται,

κ' Πρὸς ταῦτα ὁ Ὑδάσπης, οὕτω τῶν ὄντων
 ἐπιβόλος γιγνόμενος, Ἐπαινω μὲν σε τῆς φιλαν-
 θρωπίας, ὦ θυγάτερ, ἔφη, ξένον καὶ Ἑλληνα καὶ
 ἡλικα καὶ συναιχμάλωτον, καὶ συνήθειαν πρὸς σέ
 τὴν ἐκ τῆς ἐκδημίας κεκλημένον, χρηστῶς κατελεοῦ-
 σαν, καὶ περισώζειν ἐπινοοῦσαν· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὅπως
 ἀν' ἐκεῖνος ἐξαιρεθεῖν τῆς ἱεουργίας. ἄλλως τε γὰρ
 οὐκ εὐαγὲς παντάπασι περιγραφῆναι τὸ πάτριον
 τῆς τῶν ἐπινικίων θυσίας· καὶ ἅμα οὐδ' ἂν ὁ δῆμος
 ἀνάσχοιτο, μόλις καὶ πρὸς τὴν ἐπὶ σοὶ συγχώρη-

¹ κ. τοῦ νεανίου. ² τιθεμένη. ³ πάθους διὰ τὸ

σιν θεῶν εὐμενεία κινηθείς. ἢ δὴ οὖν Χαρίκλεια,
 ὦ βασιλεῦ, ἔφη (πατέρα γάρ σε καλεῖν τάχα οὐκ
 ἐγγίγνεται), εἰ μὲν δὴ θεῶν εὐμενεία σῶμα τοῦμὸν
 περισέσωσαι, τῆς αὐτῆς ἀν γένοιτο εὐμενείας, καὶ 488
 τὴν ἐμὴν ἐμοὶ περισῶσαι ψυχὴν, ἣν ἀληθῶς εἶναι
 μοι ψυχὴν ἐπικλώσαντες ἴσασι. εἰ δὲ τοῦτο ἀβου-
 λητον Μοίραις εὐρίσκοιτο, καὶ δεήσει πάντως τὰ
 ἱερεῖα κοσμήσαι σφαιγιασθέντα τὸν ξένον, ἐν γοῦν
 μοι χάρισσασθαι νεῦσον· αὐτὴν με κέλευσον αὐτουρ-
 γῆσαι τὸ θυμῶν, καὶ, τὸ ξίφος ὡς κειμήλιον δεξα-
 μένην, περίβλεπτον ἐπὶ ἀνδρείᾳ παρ' Αἰθίοφιν
 ἱ ἀναδειχθῆναι.

κα΄. Διαπαραχθεῖς δὲ πρὸς ταῦτα ὁ Ὑδάσπης,
 Ἄλλ' οὐ συνίημι μὲν, ἔφη, τὴν πρὸς ἐναντία σου
 τῆς γνώμης μεταβολὴν, ἀρτίως μὲν ὑπερασπίζειν
 τοῦ ξένου πειρωμένης, νυνὶ δὲ ὡς πολεμίου τινὸς
 αὐτόχειρα γενέσθαι παρακαλούσης· ἀλλ' οὐδὲ
 σεμνὸν τι καὶ ἐπίδοξον, ὅσαγε πρὸς σὲ καὶ τὴν σὴν
 ἡλικίαν, ἐνορῶ τῇ πράξει. καὶ τούτου δὲ ὄντος,
 τὸ δυνατὸν οὐκ ἔστι· μόνοις γὰρ τοῖς ἱερωμένοις τῶν
 τε Ἡλίου καὶ τῆ Σελιναία πρὸς τῶν παλρίων ἀπο-
 κεκλήρωται ² ἢ δὲ ἡ πράξις, καὶ τούτοις οὐ τοῖς
 τυχοῦσιν, ἀλλὰ τοῦ μὲν, γυναικί, ³ τῆς δὲ, ἀνδρὶ
 συνοικουσίης· ὥστε ἡ κατὰ σὲ παρθενία κωλύει τὴν
 οὐκ οἶδ' ὅπως γιγνομένην ⁴ αἰτησίην. Ἀλλὰ τούτου

¹ κ. ἀναχθῆναι. ² ἢ δὲ πράξις ³ τῆς τε. ⁴ αἰτίαν.

489 γε ἔνεκεν οὐδὲν ἐμπόδιον, ἔφη ἡ Χαρίκλεια, λάθρα καὶ παρὰ τὸ οὖς τῆ Περσίνῃ ¹ προσκύψασα. ἔστι γὰρ κάμοι, μήτηρ, ὃ τὸ ὄνομα τοῦτο πληρῶν, εἰ καὶ ὑμεῖς βουληθείητε. Βουλησόμεθα, εἶπεν ἡ Περσίνα μειδιάσασα, καὶ αὐτίκα μάλα ἐκδώσομεν, θεῶν νευόντων, σοῦ τε καὶ ἡμῶν ἄξιον ἐπιλεξάμενοι. καὶ ἡ Χαρίκλεια γεγωνότερον, Οὐδὲν δεῖ ἐπιλέγειν, ἔφη, τὸν ὄντα ἤδη.

κβ'. Καὶ λέγειν τι φανερώτερον μελλούσης (² τολμᾶν γὰρ τὸ καλεωεῖγον, καὶ αἰδῶ τὴν παρθέσιον ³ περιορᾶν τὸ ἐν ὀφθαλμοῖς ὄρώμενον τοῦ κινδύνου τῷ Θεαγένει καληνάγκασεν), οὐκ ἔτι καλασχῶν ὃ Ὑδάσσης, ⁴ Ω θεοὶ, ἔφη, ὡς κακὰ τοῖς καλοῖς εἰσέκαλε μινύναι, καὶ τὴν ἀπὸ ἐλπίδος μοι δωρηθεῖσαν πρὸς ὑμῶν εὐδαιμονίαν τὸ μέρος κωλύειν, θυγατέρα μὲν ἀπρροσδόκητον, ἀλλὰ παράφρονά πως ἀναδείξαντες. πῶς γὰρ οὐ παραπλήγος τὸ νόημα τῆς ἀλλόκοτα ῥήματα προειμένης; ἀδελφὸν ὠνόμαζε τὸν μὴ ὄντα τὸν ὄντα, ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος ἐρωτώμενη, ἀγνοεῖν ἔλεγεν. αὐτὸς ἐζήτει περισώζεσθαι, ὡς φίλον, τὸν ἀγνοούμενον.

490 ἀδύνατον εἶναι μαθοῦσα τὴν αἴτησιν, αὐτὴ καλαθύειν ὡσανεὶ πολεμιώτατον ἰκέτευε καὶ τοῦτο ὡς οὐ θεμιτὸν λεγόντων, μιᾷ μόνῃ, καὶ ταύτῃ ὑπάνδρῳ, τῆς τοιαύτης δυσίας καθωσιωμένης, ἄνδρα ἔχειν ἐμφαίνει

¹ Κ. προσκύψασα. ² τολμᾶ. ³ παρορᾶν.

τὸν τίνα οὐ προσλιθεῖσα. πῶς γὰρ τὸν γε μηδὲ ὄν-
 τα, μηδὲ γεγενῆσθαι αὐτῇ διὰ τῆς ἐσχάρας ἀπο-
 δειχθέντα; εἰ μὴ ἄρα παρὰ ταύτη μόνη ψεύδειν
 μὲν τὸ παρ' Αἰθίοφιν ἀψευδὲς τῶν καθαρυνόντων
 πειρατήριον, καὶ ἐπιβάσαν ἀφλεκτον ἀποσέμπε-
 ται, καὶ παρθενεύειν νόθως χαρίζεται· μόνη δὲ
 ἔξεσι φίλους καὶ πολεμίους τοὺς αὐτοὺς ἐν ἀκαρεῖ
 καταλέγειν, ἀδελφούς δὲ καὶ ἄνδρας τοὺς μὴ ὄντας
 ἀναπλάττειν. ὥστε, ὦ γυναῖ, σὺ μὲν εἰς τὴν σκηνὴν
 εἰσιθι, καὶ ταύτην κατάστελλε πρὸς τὸ ¹ νηφάλιον,
 εἴτε ὑπὸ τοῦ θεῶν τοῖς ἱερέοις ἐπιφοιτήσαντος
 ἐμβακχευομένην, εἴτε καὶ, δι' ὑπερβολὴν χαρᾶς τῶν
 ἀνελαπίστως εὐτυχηθέντων, τὸν νοῦν παραφερομέ-
 νην. ἐγὼ δὲ τὴν ὀφείλουσαν τοῖς θεοῖς ἀντὶ τῆσδε
 σφαιασθῆναι, καὶ ζητεῖν καὶ ² ἀνευρεῖν τινι προσ-
 τάξας, ἕως ἂν τοῦτο γίγνηται, εἰς τὸ χρηματῆσαι
 ταῖς ἐκ τῶν ἔθνῶν ἠκούσαις πρεσβείαις, καὶ δῶρα
 τὰ ἐπὶ τοῖς ἐπινικίοις προσκομιζόμενα παρ' αὐτῶν ⁴⁹¹
 ὑποδέξασθαι, τρέφομαι. καὶ ταῦτα εἰπὼν, τῆς
 τε σκηνῆς πλησίον ³ ἐφ' ὑψηλοῦ προκαθίσας, ἤκειν
 τοὺς πρεσβευτὰς, καὶ εἴ τινα ἐπιχομίζοντο δῶρα,
 προσάγειν ἐκέλευεν. ὁ δὲ οὖν εἰσαγγελεὺς Ἀρμο-
 νίας, εἰ πάντας ἅμα, ἢ ἐν μέρει, καὶ ἔθνους ἐκάστου
⁴ κεκριμένως, καὶ δὴ, εἰ καὶ ἰδίᾳ προσάγειν κελεύει
 εἰπὼν ταῦτα.

¹ Κ. νηφάλιον. ² ἀνευρεῖν. ³ ἀφ' ὑψηλοῦ. ⁴ κεκριμένους.

κγ'. Τοῦ δὲ, Ἐν τάξει καὶ διηρημένως, εἰπόν-
 τος, ὡς ἂν καὶ τῆς πρὸς ἀξίαν ἕκαστος μεταλαμ-
 βάνοι τιμῆς, πάλιν ὁ εἰσαγγελεύς, Οὐκοῦν, ἔφη,
 ὦ βασιλεῦ, πρῶτος ἀδελφοῦ τοῦ σου παῖς ἦξει
 Μερόηβος, ἀρτίως μὲν ἠκων, ἀπαγγεληθῆναι δὲ
 ἑαυτὸν πρὸ τῆς παρεμβολῆς ἀναμένων. εἶτα, ὦ
 νωδέστατε καὶ ἠλίθιε, πρὸς αὐτὸν ὁ Ὑδάσωπης,
 οὐ παραχρῆμα ἐμήνυες, οὐ πρεσβευτήν, ἀλλὰ βασι-
 λέα τὸν ἀφιγμένον ἐπιστάμενος, καὶ τοῦτον ἀδελ-
 φοῦ παῖδα τοῦ ἐμοῦ, τελευτήσαντος μὲν οὐ πρὸ
 πολλοῦ, πρὸς ἐμοῦ δὲ εἰς τὸν ἐκείνου θρόνον ἐν-
 ιδρυθέντα, καὶ ἀντὶ παιδὸς ἐμοὶ γιγνόμενον. Ἐγί-
 γνωσκον ταῦτα, εἶπεν, ὦ δέσποτα, ὁ Ἄρμονίας,
 ἀλλὰ καιροῦ στοχάζεσθαι πρὸ πάντων ἐγίνωσκον,
 πράγματος τοῖς εἰσαγγελεῦσιν, εἴπερ τίνος ἄλλου,
 492 ¹ δεομένου προνοίας. σύγγνωθι οὖν εἰ, πρὸς τὰς
 βασιλίδας σε κοινολογούμενον, ἀπασχολῆσαι τῶν
 ἡδίστων ἐφυλαξάμην. Ἀλλὰ νῦν γοῦν ἰκέτω, τοῦ
 βασιλέως εἰπόντος, ἀπέτρεχε τε ὁ προσλαχθεῖς,
 καὶ αὐτίκα ἐπανήει μετὰ τοῦ προστάγματος. καὶ
 ὄψθη ὁ Μερόηβος, ἀξιοπρεπές τι νεανίου χρῆμα
 τὴν μὲν ἠλικίαν ἀρτί τὸν μείρακα παραλλάττων,
² δεκάδα ἐτῶν πρὸς ἑβδομάδι πληρῶν, μεχέθει
 δὲ τοὺς παρόντας σχεδὸν ἄπαντας ὑπερκύπτων,
 λαμπροῦ μὲν δορυφορήματος ὑπασπιστῶν προπομ-
 πεύοντος, τοῦ δὲ περιεστῶτος Αἰθιοπικοῦ στρατοῦ

¹ Κ. δεόμενον. ² δέκα δὲ ἐτῶν.

θαυμασμῶ τε ἅμα καὶ σεβασμῶ πρὸς τὸ ἀκώλυτον τὴν πάροδον διαστέλλοντος

κδ'. Οὐ μὴν οὐδὲ ὁ Ὑδάσπης ἐπὶ τῆς καθέδρας ἐκαρτέρησεν· ἀλλ' ὑπῆντα τε, καὶ μετὰ πατρικῆς τῆς φιλοφροσύνης περιπτυσσάμενος, πλησίον τε ¹ ἑαυτοῦ καθίδρυσε, καὶ τὴν δεξιὰν ἐμβαλὼν, εἰς καιρὸν ἦκει, ἔλεγεν, ὦ παῖ, τά τε ἐπινίκια συνεορτάσων, καὶ τὰ γαμήλια θύσων. οἱ γὰρ πατρώοι καὶ γενάρχαι θεοὶ τε καὶ ἥρωες, ἡμῖν μὲν θυγατέρα, σοὶ δὲ νύμφην, ὡς ἔοικεν, ἐξευρήκασιν. ἀλλὰ ² τῶν τελειοτέρων αὖθις ἀκουσόμενος, ³ εἴ τί με βούλει χρηματίσαι τῶ ἔθνει τῆς ὑπὸ σοὶ βασιλείας, ἀνάγγελε. ὁ δὲ Μερόμβος, πρὸς τὴν ἀκοὴν τῆς νύμφης, ὑφ' ἠδονῆς τε ἅμα καὶ αἰδοῦς, οὐδὲ ἐν μελαίνῃ τῇ χροιά διέλαθε φοινηχθεὶς, ⁴ οἰονεὶ πυρὸς αἰθάλην τοῦ ἐρυθήματος ἐπιδραμόντος. καὶ, μικρὸν ἐφησυχάσας, οἱ μὲν ἄλλοι, ἔφη, ὦ πάτερ, τῶν ἠκόντων πρέσβεων τοῖς ἐκ τῆς ἑαυτῶν ἐξαιρέτοις ἕκαστος τὴν σὴν περίβλεπτον νίκην στέφοντες ξενιοῦσιν· ἐγὼ δέ σε, τὸν ἐν πολέμοις ⁵ γεννάδαυ τε καὶ ἀριστέα διαφανέντα, ⁶ προσφόρω τε καὶ ἀπὸ τῶν ὁμοίων δωρήσασθαι δικαιοῦσας, ἄνδρα σοι προσκομίζω, πολέμων μὲν καὶ αἱμάτων ἀθλητὴν ἀνανταγώνιστον, πάλιν δὲ καὶ πυγμὴν τὴν ἐν κόνει καὶ

¹ κ. ἑαυτῶ. ² τοῖς τελειοτέροις. ³ εἴ τι μὴν βούλει. ⁴ οἰονεὶ πρὸς αἰθάλην. ⁵ γεννάδα. ⁶ προσφόρω.

σταδίοις ἀνυπόστατον. καὶ, ἅμα νεύσας ἤκειν, ¹ ἔπε-
εδείκνυ τὸν ἄνδρα.

κέ'. Καὶ ὁς, προσελθὼν εἰς μέσους, προσεκύνει
τὸν Ὑδάσπην, τοσοῦτός τις τὸ μέγεθος, καὶ οὐ-
τως ὠγύγιος ἀνθρωπος, ὥστε τὸ γόνυ τοῦ βασι-
λέως φιλῶν, μικροῦ φανῆναι τοῖς ἐφ' ὑψηλοῦ προ-
494 καθήμενοις ἐξισούμενος· καὶ, μηδὲ τὸ κελευσθῆναι
ἀναμείνας, τὴν ἐσθῆτα ἀποδύς, γυμνὸς εἰσλήκει,
πάντα τὸν βουλούμενον ὅπλων τε ² καὶ χειρῶν εἰς
ἀμιλλαν προκαλούμενος. ὡς δὲ οὐδεὶς παρήει,
πολλάκις διὰ κήρυκος τοῦ βασιλέως προτρεψα-
μένου, Δοθήσεταιί σοι ἔφη καὶ παρ' ἡμῶν ὁ Ὑδάσ-
πης ἰσοστάσιον τὸ ἔπαθλον· καὶ, εἰπὼν, ἐλέφαντα
πολυετῆ καὶ παμμεγέθη προσκομισθῆναι αὐτῷ
προσέταπτεν. ὡς δὲ ἤχθη τὸ ζῶον, ὁ μὲν ὑπεδέ-
χετο ἄσμενος· ὁ δὲ ἦμος δὲ ἀθρόον ³ ἐξεκάρχησε,
τῷ ἀστεῖσμῷ τοῦ βασιλέως ἠσθέντες, καὶ τὴν δό-
ξασαν αὐτοῖς ⁴ ὑποκατάκλισιν τῷ ἐπιτωθασμῷ
τῆς ⁵ κατ' ἐκείνον μεγαλαυχίας παρηγορηθέντες.
μετὰ τοῦτον καὶ οἱ Σιρῶν προσήγοντο πρεσβευταί,
τῶν παρ' αὐτοῖς ἀραχνίων νήματα καὶ ὑφάσματα,
τὴν μὲν φοινικοβαφῆ, τὴν δὲ λευκοτάτην ἐσθῆτα
προσκομίζοντες.

κς'. Καὶ τούτων τῶν δώρων ὑποδεχθέντων

¹ Κ. ὑπεδείκνυ. ² καὶ γυμνῶν χειρῶν. ³ ἐξεβάκχευσε.
⁴ ὑποκατάκλισιν. ⁵ κατ' ἐκείνου.

καὶ ἀφεθῆναι αὐτοῖς τῶν πάλαι τινὰς ἐν δεσμο-
 τηρίῳ κατακρίτων ἀξιοσάντων, ἐπινεύσαντος τοῦ
 βασιλέως, οἱ Ἀράβων τῶν εὐδαιμονων προσήεσαν,
 ἡ φύλλου τε τοῦ θυάδους, καὶ κασσίας, καὶ κιννα-
 μώμου, καὶ τῶν ἄλλων οἷς ἡ Ἀρραβία γῆ μυρί-495
 ζεται, ἐκ πολλῶν ταλάντων ἐκάστου τὸν τόπον
 εὐωδίας ἐμπλήσαντες. παρήσαν μετὰ τούτους
 οἱ ἐκ τῆς Τρωγλοδυτικῆς, χρυσόν τε τὸν μυρμη-
 κίαν, καὶ γρυπῶν ξυνωρίδα χρυσαῖς ἀλύσειν ἦνια
 οχομένην προσκομίζοντες. ἐπὶ τούτοις ἡ Βλεμμύων
 παρήει πρεσβεία, τόξα τε καὶ βελῶν ἀκίδας ἐκ
 δρακοντείων ὀσίων εἰς στέφανον διαπλέξασα· καὶ
 Ταῦτά σοι, ἡ ἔλεγον, ὦ βασιλεῦ, τὰ παρ' ἡμῶν
 δῶρα, πλούτου μὲν τοῦ παρὰ τῶν ἄλλων λειπό-
 μενα, παρὰ δὲ τὸν ποταμὸν ὑπὸ σοὶ μάρτυρι
 κατὰ Περσῶν εὐδοκίμησαντα. Πολυτελέστερα μὲν
 οὖν, ἔφη ὁ Ἰδάσων, τῶν πολυταλάντων ξενίων,
 ἂν γε καὶ τὰ ἄλλα νυνὶ μοι προσκομίζεσθαι γέγο-
 νεν αἴτια. καὶ, ἅμα εἴ τι βούλοιντο ἀπαγγέλλειν,
 ἐπέτρεψε. καὶ, μειωθῆναι αὐτοῖς ἐκ τῶν φόρων
 αἰτησάντων, τὸ σύμψαν ἢ εἰς δεκάδα ἐτῶν ἀνῆκε
 κζ'. Καὶ πάντων σχεδὸν τῶν κατὰ πρεσβείαν
 ἀφιγμένων ὀφθέντων, καὶ τοῖς ἴσοις ἐκάστους, καὶ
 φιλοτιμοτέροις τοὺς πλείστους, ἀμειψαμένου τοῦ

¹ κ. καὶ φύλλου τε τοῦ θυάδους, καὶ κάδας, καὶ κιννα-
 μώμου. ² ἔλεγεν. ³ εἰς δέκα ἐτῶν.

βασιλέως, τελευταῖοι παρήσαν οἱ Ἀξιομιτῶν
 496 πρεσβευταὶ, φόρου μὲν οὐκ ὄντες ὑποτελεῖς, φίλιοι
 δὲ ἄλλως καὶ ὑπόσπονδοι, καὶ τὸ ἐπὶ τοῖς καταρω-
 θωμένοις εὐμενὲς ἐνδεικνύμενοι. δῶρα καὶ οὗτοι
 προσῆγον ἄλλα τε, ¹ καὶ δὴ καὶ ζώου τινὸς εἶδος
 ἀλλοκότου τε ἅμα καὶ θαυμασίου τὴν φύσιν,
 μέγεθος μὲν, εἰς καμήλου μέτρον ὑφούμενον,
² χροίαν δὲ καὶ δορὰν παρδάλεως φολίσιν ἀθηραῖς
 ἐσθιγμένον. ἦν δὲ αὐτῷ τὰ μὲν ὀπίσθια καὶ μετὰ
 κενεῶνας χαμαίζηλά τε καὶ λεοντώδη, τὰ δὲ
 ὠμιαῖα καὶ πόδες πρόσθιοι καὶ στέρνα, πέρα τοῦ
 ἀναλόγου τῶν ἄλλων μελῶν ἐξανιστάμενα λεωτὸς
 ὁ αὐχὴν, καὶ ἐκ μεγάλου τοῦ λοιποῦ σώματος εἰς
 κύκνειον φάρυγγα μικυνόμενος· ἡ κεφαλὴ τὸ μὲν
 εἶδος καμηλίζουσα, τὸ δὲ μέγεθος, στρούθοῦ
 Διβύσσης εἰς διπλάσιον ὀλίγον ὑπερφέρουσα, καὶ
 ὀφθαλμοὺς ὑπογεγραμμένους βλοσυρῶς σοβοῦσα.
 παρήλλακτο καὶ τὸ βάδισμα, χερσαίου τε ζώου
 καὶ ἐνύδρου παντὸς ὑπεναντίως σαλευόμενον, τῶν
 σκελῶν οὐκ ἐναλλάξ ἑκατέρου, καὶ παρὰ μέρος
 ἐπιβαίνοντος, ἀλλ' ἰδίᾳ μὲν τοῖν δυοῖν καὶ ἅμα
 τῶν ἐν δεξιᾷ, χωρὶς δὲ καὶ ζυγηδὸν τῶν εὐωνύμων
 σὺν ἑκατέρᾳ τῇ ἐπαιωρουμένῃ πλευρᾷ μετατιθε-
 497 μένων. ὁλοκὸν δὲ οὕτω τὴν κίνησιν καὶ τιθασὸν τὴν
 ἕξιν, ὥστε ὑπὸ λεωτῆς μικρίνθου, τῇ κορυφῇ περι-

¹ κ. καὶ δὴ ζώου. ² χροίαν δὲ καὶ ἐπιδερμίδα φολίσιν.

ελιχθείσης, ἄγεσθαι πρὸς τοῦ θηροκόμου καθάπερ ἀφύκτω δεσμῷ τῷ ἐκείνου βουλήματι ὀδηγούμενον. τοῦτο φανὲν τὸ ζῶον, τὸ μὲν πλῆθος ἅπαν ἐξέωληξε, καὶ ὄνομα τὸ εἶδος ἐλάμβανεν, ἐκ τῶν ἐπικρατεστέρων τοῦ σώματος αὐτοσχεδῖως πρὸς τοῦ δήμου καμηλοπάρδαλις κατηγορηθέν· παράχου γε μὴν τὴν πανήγυριν ἐνέωλησε.

κη'. Γίγνεται ¹ γάρ τι τοιοῦτο. τῷ βωμῷ τῆς μὲν Σεληναίας, παρειστήκει ταύρων ξυνώρις, τῷ δὲ τοῦ Ἡλίου, τέτρωρον ἵππων λευκῶν εἰς τὴν ἱερουργίαν νύτρεπισμένων. ξένου δὲ καὶ αἰθούς, καὶ τότε πρῶτον ἀλλοκότου ζώου φανέντος, οἶονεὶ πρὸς φάσμα διαταραχθέντες, πλοίας τε ἐνεπώιμπλαντο, καὶ τῶν κατεχόντων τὰ δεσμὰ σπαράξαντες, τῶν τε ταύρων ἄτερος, ὁ μόνος, ὡς ἐδόκει, τὸ θηρίον καλωπλευκῶς, καὶ δύο τῶν ἵππων εἰς φυγὴν ἀκαλάσχετον ἄρμησαν, διεκώεσθαι μὲν τὸν περίβολον τοῦ στρατοῦ μὴ δυνάμενοι, πυκνῶ τῷ συνασπισμῷ τῶν ὀωλιτῶν εἰς κύκλον τετειχισμένον, φερόμενοι δὲ ἀτάκτως, καὶ τὸ μεσεῦον ἅπαν δρόμοις σεσοβημένοις ἐξελίττοντες, τό τε προσυχὸν ἅπαν εἴτε σκεῦος εἴτε ζῶον ἀνατρέποντες, ὥστε καὶ 498

βοὴν αἶρεσθαι συμμιγῆ πρὸς τὸ γιγνόμενον, τὴν μὲν ὑπὸ δέους οἷς προσελάσειαν, τὴν δὲ ὑφ' ἠδονῆς οἷς καθ' ἑτέρους ἐναλλόμενοι, τέρψιν τε

¹ K. γάρ τει τοιοῦτον.

καὶ γέλωτα τὴν τῶν ὑποπιπτόντων συντριβὴν
 παρείχον. ἐφ' οἷς οὐδὲ ἡ Περσίνα καὶ ἡ Χαρίκλεια
 μένειν ἐφ' ἡσυχίας κατὰ τὴν σκηνὴν ἐκαρτέρησαν,
 ἀλλὰ τὸ καταπέτασμα μικρὸν παραστείλασαι,
 θεωροὶ τῶν δρωμένων ἐγίγνοντο. ἐνταῦθα ὁ Θεαγέ-
 νης, εἴτ' οὖν οἴκοθεν ἀνδρείω τῶ¹ λήματι κινούμε-
 νος, εἴτε καὶ² ἐκ τοῦ θεῶν ὀρμῇ χρυσάμενος,
 τοὺς τε παρεστῶτας αὐτῷ φύλακας πρὸς τῆς
 καταλαβούσης ταραχῆς διεσκεδασμένους θεασά-
 μενος, ὠρθῶθη τε³ ἀθρόον (εἰς γόνυ πρὸς τοῖς βω-
 μοῖς πρότερον ὀκλάζων, καὶ τὴν ὅσον οὐδέπω σφα-
 γὴν ἀναμένων), καὶ σχίζαν τῶν ἐπωκειμένων τοῖς
 βωμοῖς ἀναρπάζει καὶ τῶν οὐ διαδράντων ἵππων
 ἑνὸς λαβόμενος, τοῖς τε νώτοις ἐπίπταται, καὶ τῶν
 αὐχενίων τριχῶν ἐπιδραξάμενος, καὶ ὡς χαλινῷ τῇ
 χαίτη χράμενος, μυωπίζει τε τῇ πτέρῃ τὸν ἵππον,
 499 καὶ ἀντὶ μάστιγος τῇ σχίσει συνεχῶς⁴ ἐπισπέρχων,
 ἐπὶ τὸν διαδράντα ταῦρον ἤλαυνε. τὰ μὲν δὲ πρῶ-
 τα φυγὴν εἶναι τοῦ⁵ Θεαγένους τὸ γιγνόμενον οἱ
 παρόντες ὑπελάμβανον, καὶ σὺν βοῇ μὴ ξυγχαρεῖν
 διεξέλασαι τὸ ὀπλιτικὸν ἔρκος τῷ πλησίον ἑκάστος
 διεκελεύετο· προῖόντος δὲ τοῦ ἐγχειρήματος, ὅτι
 μὴ ἀποδειλίασις ἦν μηδὲ ἀπόδρασις τοῦ σφαιγια-
 σθῆναι μετεδιδάσκοντο. καταλαβὼν γὰρ ὡς ὅτι

¹ κ. λήματι. ² ἐκ τῶν θεῶν. ³ ἀθρόον καὶ εἰς γόνυ. ⁴ ἐπι-
 σπέρχων, διαδράντα τὸν ταῦρον. ⁵ Θεαγένους οἱ παρόντες.

τάχιστα τὸν ταῦρον, ἐπ' ὀλίγον μὲν κατ' οὐρανὸν ἤλαυνεν, ὑπονύτων τε ἅμα καὶ εἰς ὀξύτερον ¹ δρόμον τὸν βοῦν ἐρεδίζων, καὶ, ὅσοι δὴ καὶ ὀρμήσειε, τρεπομένῳ συνεφείπετο, τὰς ἐπιστροφὰς τε καὶ ² ἐμβολὰς πεφυλαγμένως ἐκκλίνων.

κθ'. Ὡς δὲ εἰς συνήθειαν τῆς τε ³ ὄψεως τῆς ἑαυτοῦ καὶ πράξεως ἐνεβίβασεν, ἀντίπλευρος ἤδη παρίππευε, χρωτὶ τε χρωτὸς ἐπιψαύων, καὶ ⁴ ἰππεῖω ταύρειον ἄσθμα καὶ ἰδρῶτα κεραυνύων, καὶ τὸν δρόμον οὕτως ὁμόταχον ρυθμίζων, ὡς καὶ συμφυεῖς εἶναι τὰς κορυφὰς τῶν ζώων τοὺς πορρωτέρω φαντάζεσθαι, καὶ τὸν Θεαγένην λαμπρῶς ἐκθειάζειν, ξένην τινὰ ταύτην ἵπποταύρου ξυναρίδα ζευξάμενον. τὸ μὲν δὴ πλῆθος ἐν τούτοις ἦν ἡ Χαρίκλεια δὲ, ὀρῶσα, τρόμῳ καὶ παλμῶ συνέιχετο, τό τε ⁵⁰⁰ ἐγχείρημα δ', τι καὶ βούλοίτο διαποροῦσα, καὶ εἴ τι σφάλμα συμβαίη, τὴν ἐκείνου τρώσιν ὡς ἰδίαν σφαγὴν ὑπεραγωνιῶσα. ὥστε μηδὲ τὴν Περσίναν λαθεῖν, ἀλλ', ὦ τέκνον, εἰπεῖν, τί μοι πέπονδας; προκινδυνεύειν ἕοικας τοῦ ξένου. πάσχω μὲν τι καὶ αὐτῇ, καὶ οἰκτεῖρω τῆς νεότητος· διαδράναι γε μὴν τὸν κίνδυνον εὐχομαι, καὶ φυλαχθῆναι τοῖς ἱεροῖς, ὡς ἂν μὴ παντάπασιν ἀτέλεστα ἡμῖν τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἐγκαταλειφθεῖν. καὶ ἡ Χαρίκλεια,

¹ κ. δρόμου. ² ἐμβολὰς. ³ ὄψεως ἑαυτοῦ. ⁴ ἰσπεῖου ταύριον.

Γελοῖον, ἔφη, τὸ εὐχέσθαι μὴ ἀποθανεῖν, ἵνα ἀποθάνῃ. ἀλλ' εἰ ἄρα σοι δυνατὸν, ὦ μήτηρ, περισώζῃς τὸν ἄνδρα ἐμοὶ χαριζομένη. καὶ ἡ Περσίνα, πρόφασιν οὐ τὴν οὖσαν, ἀλλ' ἐρωτικὴν ἄλλως ὑπόλοπήσασα, Οὐ δυνατὸν μὲν, ἔφη, τὸ περισώζειν, ὅμως δ' οὖν τίς σοι κοινωνία πρὸς τὸν ἄνδρα, δι' ἣν οὕτως ¹ ὑπερφροντίζεις; θάρρῳσα δὲ, ὡς πρὸς μητέρα λοιπὸν ἐξαγόρευε· κὰν τι νεώτερον κίνημα, κὰν παρθενία μὴ πρέπον, ἢ μητρῴα φύσις τὸ θυγατρὸς καὶ τὸ θῆλυ συμπαθεῖς τὸ πταιῖσμα τὸ γυναικεῖον οἶδεν ἐπισκιάζειν. ἐπιδακρύσασα οὖν βοὶ ἐπὶ πλεῖστον ἡ Χαρίκλεια, Καὶ τοῦτο, ἔφη, δυστυχῶ πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι καὶ τοῖς συνετοῖς ἀσύνετα φθέγγομαι, καὶ λέγουσα τὰς ἑαυτῆς συμφορὰς, οὕτω λέγειν νομίζομαι πρὸς γυμνὴν δὲ λοιπὸν καὶ ἀπαρακάλυπτον χωρεῖν τὴν ἑμαυτῆς κατηγορίαν καταναγκάζομαι.

λ'. Ταῦτ' εἶπε, καὶ βουλομένη τὰ ὄντα ἀνακαλύπτειν, αὐτὴς ἐξεκρούσθη, βοῆς πολυηχεστάτης πρὸς τοῦ πλήθους ἀρθείσης. ὁ γὰρ δὴ Θεαγένης, εἰς ὅσον εἶχε τάχους ἐφείδ τῷ ἵππῳ χρήσασθαι, καὶ προφθάσαντα ² μικροῦ τὰ στέρνα τῆ κεφαλῆ τοῦ ταύρου παρισῶσαι, τὸν μὲν, ἄνετον φέρεσθαι μεθήσι ³ μεθαλάμενος, ἐπιρρίπτει δὲ ἑαυτὸν τῷ

¹ κ. ὑπερφροντίζεις, θάρρῳσα ὡς μητέρα. ² μικρόν. ³ μεθαλλόμενος.

αὐχένι τοῦ ταύρου. καὶ τοῖς κέρασι τὸ ἑαυτοῦ πρόσωπον ¹ κατὰ τὸ μεταίχμιον ἐνιδρύσας, τοὺς πήχεις δὲ οἰοεὶ σφειάνην περιθεῖς, καὶ εἰς ἄμμα κατὰ τοῦ ταυρείου μετώπου τοὺς δακτύλους ἐπιπλέξας, τότε ὑπόλοιπον ἑαυτοῦ σῶμα παρ' ὄμον τοῦ βοῦς τὸν δεξιὸν μετέωρον καθείς, ἐκκρεμῆς ἐφέρετο, ² πρὸς βραχὺ μόνον τοῖς ταυρείοις ἄλμασιν ἀναπαλλόμενος. ὡς δὲ ἀγχόμενον ἤδη πρὸς τοῦ ὄγκου, καὶ ³ χαλῶνλας τοῦ ἄγαν τόνου τοὺς τένοντας ἤσθετο, καὶ καθ' ὃ μέρος ὁ Ὑδάσπης προῦκαθέζετο, περιελθόντα, ⁵⁰² παραφέρει μὲν εἰς τοῦ μωροσθεν, καὶ προβάλλει τῶν ἐκείνου σκελῶν τοὺς ἑαυτοῦ πόδας, ταῖς χιλαῖς δὲ συνεχῶς ⁴ ἐναράττων, τὴν βάσιν ἐνὶ δρευν. ὁ δὲ, τὴν ῥύμην τοῦ δρόμου παραποδιζόμενος, καὶ τῷ σθένει τοῦ νεανίου βριζόμενος, τὰ τε γόνατα ὑποσκελίζεται, καὶ ἄθρόον ἐπὶ κεφαλὴν σφειδονηθεῖς, κύμβαχός τε ἐπ' ὤμους καὶ νῶτα ῥιψισθεῖς, ἤπλωτο ὑψίος ἐπὶ πλεῖστον, τῶν μὲν κεράτων τῇ γῆ προσπεποιητότων, καὶ εἰς τὸ ἀκίνητον τῆς κεφαλῆς ῥιζωθέντων, τῶν σκελῶν δὲ ἀπρακτα σκαιρόντων, καὶ εἰς κενὸν ἀερονομούντων, καὶ τὴν ἦπταν ἀλυόντων. ἐπέκειτο δὲ ὁ Θεαγένης, ταῖν χεροῖν τὴν λαιὰν μόνην εἰς τὸ ἐπερείδειν ἀπασχολῶν, τὴν δεξιὰν δὲ εἰς οὐρανὸν ἀνέχων, καὶ

¹ Κ. πρὸς τὸ. ² πρὸς βραχὺ μὲν τοῖς. ³ χαλῶνλα τοῦ ἄγαν. ⁴ ἐναρράττων.

συνεχῆς ἐπισείων εἰς τε τὸν Ὑδάσπην καὶ τὸ ἄλλα
 πλῆθος ἰλαρὸν ἀπέβλεπε, τῷ μειδιάματι πρὸς
 τὸ συνήδευσαι δεξιούμενος, καὶ τῷ μυκηθμῷ τοῦ
 ταύρου, καθάπερ σάλπιγγι, τὸ ἐπινίκιον ἀνα-
 κηρυττόμενος. ἀντήχει δὲ καὶ ἡ τοῦ δήμου βοή,
 τρανὸν μὲν οὐδὲν εἰς τὸν ἔπαινον διαρθροῦσα, κε-
 χηνόσι δὲ ἐπὶ πολὺ τοῖς σλόμασιν, ἐξ ἀρτηρίας
 503 μόνης τὸ θαῦμα ἐξεφώνει, χρόνιόν τε καὶ ὁμότονον
 εἰς οὐρανὸν παραπέμπουσα. κελεύσαντος οὖν τοῦ
 βασιλέως, ὑπερέται προσδραμόντες, οἱ μὲν τὸν
 Θεαγένην προσῆγον ¹ ἀνασλήσαντες, οἱ δὲ, τοῦ ταύ-
 ρου τοῖς κέρασι καλωδίου βρόχον ² ἐπιβαλόντες,
 εἰλκόν τε κατηφιῶντα, καὶ τοῖς βωμοῖς αὖθις τοῦ-
 τόν τε καὶ τὸν ἵππον συλλαβόντες προσεδέσμευον.
 καὶ, τοῦ Ὑδάσπου μέλλοντός τι πρὸς τὸν Θεα-
 γένην λέγειν τε καὶ πράττειν, ὁ δῆμος, ἅμα μὲν
 ἠσθεῖς τῷ νέῳ, καὶ ἐξ οὐπερ τὸ πρῶτον ὤφθη
 προσπαθῶν, ἅμα δὲ καὶ τῆς ἰσχύος ἐκπλαγεῖς,
 πλέον δέ τι καὶ πρὸς τὸν Αἰθίοπα τὸν ἀθλητὴν
 τὸν Μεροῖβου ζηλοτυπία δηχθεῖς, Οὔτος τῷ
 Μεροῖβου ζευγνύσθω, πάντες ὁμοθυμαδὸν ἀν-
 εβόησαν ὁ τὸν ἐλέφαντα λαβὼν, τῷ τὸν ταῦρον λα-
 βόντι διαγωνιζέσθω, συνεχῆς ἐξεφώνουν. καὶ ἐπὶ
 πλεῖστον ἐγκειμένων, ἐπένευσέ τε ὁ Ὑδάσπης,
 καὶ ἦγετο εἰς μέσους ὁ Αἰθίοψ, ³ ὑπέροπλόν τι καὶ

¹ κ. ἀνασλήσαντες. ² ἐπιβάλλοντες. ³ ὑπέροπλόν τε καὶ
 σοβαρὸν

σοβαρὸν περισκοπῶν, ¹ ὀλκά τε προβαίνων, καὶ πλατυνομένοις ἐναλλάξ τοῖς ἀγκῶσι τοὺς πῆχεις ὑποσοβῶν.

λα΄. Καὶ πειδὴ τοῦ συνεδρίου πλησίον ἐγεγόνει, πρὸς τὸν Θεαγένην βλέψας ὁ Ὑδάσπης, καὶ ἐλ- 504
ληνίζων, ² ὦ ξένη, ἔφη, τούτῳ σε χρὴ διαγωνίσασθαι ὁ δῆμος κελεύουσι. Γινέσθω τὸ δοκοῦν, ὁ Θεαγένης ἀπεκρίνατο· ἀλλὰ τίς ὁ τρόπος τῆς ἀγωνίας; Πάλης, εἶπεν ὁ Ὑδάσπης. ³ καὶ ὅς, τί δὲ οὐχὶ καὶ Ξιφήρης καὶ ἔνοπλος, ἵνα τι ῥέξας ἢ παθῶν, ⁴ ἐμπλήξω Χαρίκλειαν, τὴν σιωπᾶν εἰς δεῦρο τὰ κατ' ἡμᾶς καρτεροῦσαν, ἢ καὶ εἰς τέλος, ὡς εἴοικεν, ἡμῶν ἀπεγνωκυῖαν. καὶ ὁ Ὑδάσπης, Τί μὲν βούλεταί ⁴ σοι, εἶπε, τὸ παραπλέκειν ὄνομα Χαρίκλειας, αὐτὸς ἂν γιγνώσκεις· παλαίειν δ' οὐν σέ, καὶ οὐ Ξιφήρη πυκτεύειν χρεῶν. αἶμα γὰρ ἐκχεόμενον ὀφθῆναι πρὸ τοῦ καιροῦ τῆς θυσίας οὐ θεμιτόν. συνέλθ' οὖν ὁ Θεαγένης, ὅτι δέδοικεν ὁ Ὑδάσπης μὴ προαναίρεθῆ τῆς θυσίας, εὖ ποιεῖς, ἔφη, τοῖς θεοῖς με φυλάττων, οἷς καὶ μελήσει περὶ ἡμῶν. καὶ ἅμα κόνιν ἀνελόμενος, καὶ ὤμοις τε καὶ πῆχεσιν, ἔτι πρὸς τῆς βοηλασίας ἰδρῶτι νενολισμένοις, ἐπιχεάμενος, τὴν τε μὴ προσιζήσασαν ἀποσεισάμενος, προβάλλει τε ἐκτάδην τῷ χεῖρε, καὶ τοῖν ποδοῖν

¹ Κ. ὀλκά τε βαίνων, καὶ πλατυνόμενος. ² καὶ ὅτι δὲ οὐχὶ καὶ Ξιφήρης καὶ ἐνόπλιος. ³ ἐμπλήσω. ⁴ σοι ἐπὶ τό.

τὴν βάσιν εἰς τὸ ἐδραῖον διερεισάμενος, τὴν τε
 505 ἰγνύαν σιμώνσας, καὶ ὤμους καὶ μετάφρενα γυρώσας,
 καὶ τὸν αὐχένα μικρὸν ἐπικλίνας, τό τε ὅλον σῶμα
 σφικώσας, εἰσλήκει τὰς λαβὰς τῶν παλαισμάτων
 ὠδίνων. ὁ δὲ Αἰθίοψ ἐνορῶν ¹ ἐμειδία τε σεσηρὸς,
 καὶ εἰρωνικοῖς τοῖς νεύμασιν ἐφαυλίζειν ἐφίκει τὸν
 ἀντίπαλον, ἀθρόον τε ἐπιδραμῶν, τόν τε πῆχυν
 τῷ αὐχένι τοῦ Θεαγένους, ὥσπερ τινα μοχλὸν
 ἐπαράσσει καὶ, βόμβου πρὸς τῆς πληγῆς ἕξακου-
 σθένος, αἰθεῖς ἐθρύπτετο, καὶ ἐπεγέλα βλακῶ-
 δες. ὁ δὲ Θεαγένης, οἷα δὴ ² γυμνασίων καὶ ἀλοι-
 φῆς ἐκ νέων ἀσκητῆς, τὴν τε ἐναγώνιον Ἑρμοῦ
 τέχνην ³ ἠκριβωκῶς, εἶπειν τὰ πρῶτα ἔγνω, καὶ
 ἀπόπειραν τῆς ἀνιθέτου δυνάμεως λαβόντα, πρὸς
 μὲν ὄγκον οὕτω πελώριον, καὶ θηριωδῶς τραχυνό-
 μενον, μὴ ὁμόσε χωρεῖν, ἐμπειρία δὲ τὴν ἀγροικον
 ἰσχὺν κατασοφίσασθαι. αὐτίκα γοῦν ὀλίγον ὅσον
 ἐκ ⁴ τῆς πληγῆς κραδανθεῖς, πλέον ἢ ὡς εἶχεν
 ἀλγεῖν ἐσκήπτετο, καὶ τοῦ αὐχένος θάτερον μέρος
 ἐκδοτον εἰς τὸ παίεσθαι ⁵ προὔβαλλετο. καὶ, τοῦ
 Αἰθίοπος αἰθεῖς πλήξαντος, συνενδούς τῇ πληγῇ,
 μικροῦ καὶ καταφέρεσθαι ἐπὶ πρόσωπον ἐσχημα-
 τίζετο.

506 λβ'. Ὡς δὲ, καταγνοὺς καὶ ἀποθαροσῆσας ὁ Αἰ-

¹ κ. ἐμειδίασέ τε σεσηρῶς. ² γυμνασίων ἀνὴρ καί. ³ ἀκρι-
 βωκῶς. ⁴ τῆς γῆς κραδανθεῖς πλέον ὡς. ⁵ προὔβαλλετο.

Δίοψ, ἀφυλάκτως ἤδη τὸ τρίτον ἐπεφέρετο, καὶ
 τὸν πῆχυν αὖθις ἀναλείνας κατασείειν ἐμελλεν,
 ὑπεισῆλθέ τε ἀθρόον ὁ Θεαγένης κεκυφῶς, τὴν
 καταφορὰν ἐκκλίνας, πῆχει τε τῷ δεξιῷ τὸν ἐκεί-
 νου λαιὸν βραχίονα προσαναστείλας, ἐρρίπισέ τε
 τὸν ἀλίπαλον (¹ ἅμα τι καὶ τῇ καταφορᾷ τῆς
 ἰδίας αὐτοῦ χειρὸς εἰς κενὸν ἐνεχθείσης πρὸς τὸ ἔδα-
 φος ἐπισπασθέντα), καὶ ὑπὸ τὴν μασχάλην ² ἀνα-
 δύς, τοῖς τε νώτοις περιεχεῖτο, καὶ παχεῖαν τὴν
 γαστέρα χαλεπῶς ταῖς χερσὶ διαζώσας, τὴν βάσιν
 κατὰ τὰ σφυρὰ καὶ ἀστραγάλους τῇ πτέρνῃ σφο-
 δρῶς τε καὶ ἐπαλλήλως ἐκμοχλεύσας, εἰς γόνυ τε
 ὀκλάσαι βιασάμενος, ἀμφιβαίνει τοῖς ποσὶ, καὶ τοῖς
 κατὰ τοὺς βουβῶνας τὰ σκέλη καταπέειρας, τοὺς
 τε καρπούς, οἷς ἐπερειδόμενος ὁ Αἰθίοψ ἀνεῖχε
 τὰ στέρνα, ἐκπρουσάμενος, καὶ τοῖς προτάφοις εἰς
 ἄμμα τοὺς πῆχεις ³ περιαγαγὼν, ἐπὶ τε μετά-
 φρενα καὶ ὤμους ἀνέλκων, ἐφαπλώσαι τῇ γῆ τὴν
 γαστέρα κατηνάγκασε. μιᾶς δὲ οὖν βοῆς ἐπὶ τού-
 τοις καὶ γεγωνοτέρας ἢ τὸ πρότερον ὑπὸ τοῦ πλή-
 θους ἀρθείσης, οὐδὲ ὁ βασιλεὺς ἐκαρτέρησεν· ἀλλ'
 ἀνήλατό τε τοῦ θρόνου, καὶ, ⁴ Ω τῆς ἀνάγκης, 5οη.
 ἔλεγεν, οἶον ἄνδρα καταθύειν ὑπὸ τοῦ νόμου πρό-
 κείται. καὶ ἅμα προσκαλεσάμενος, ⁵ Ω νεανία, πρὸς
 αὐτὸν ἔφη, στεφανωθῆναι μὲν σε καὶ ἐπὶ ταῖς θυ-

¹ Κ. ἄμματι, καὶ τῇ καταφορᾷ. ² ὑποδύς. ³ περιάγων.

σiais, ὡς ἔθος, ἀπόκειται Στεφανοῦ δ' οὖν καὶ νῦν τὴν ἐπίδοξον μὲν ταύτην, ἀνόνητον δέ σοι καὶ ἐφ' ἡμερον νίκην. καὶ περὶ μοι τοῦ προκειμένου καὶ βουλομένου ῥύσασθαί σε οὐ δυνατὸν, ὅσα γοῦν ἐφεῖται, παρέξομαι· καὶ εἴ τι γιγνώσκεις ἔτι σε ζῶντα ὄνησαι δυνάμενον, αἴτησον. καὶ ἅμα λέγων, χρυσοῦν τε καὶ λιθοκόλλητον τῷ Θεαγένει στέφανον ἐπέθηκε· καὶ τι καὶ ἐπιδακρύων οὐκ ἐλάτθανεν. ὁ δὲ Θεαγένης, Οὐκοῦν αἰτήσω, ἔφη, καὶ δέομαι δὸς ὑποσχόμενος· εἰ τὸ διαδράναι με τὴν ἱερουργίαν πάντως ἀφυκτον, χειρὶ γοῦν τῆς εὐρημένης σοι νυνὶ θυγατρὸς κέλευε.

λγ'. Διχθεὶς δὲ πρὸς τὸ εἰρημένον ὁ Ὑδάσπις, καὶ πρὸς τὸ ὅμοιον τῆς Ἐκαρκλείου προκλήσεως τὸν νοῦν ἀναπέμψων, οὐ δοκιμάζων δὲ ἐν συνέχοντι τῷ καιρῷ τὸ ἀκριβὲς ἀνιχνεύειν, τὰ δυνατὰ, εἶπεν, ὦ ξένη, καὶ αἰτεῖν ἐπέτρεψα, καὶ δώσειν ἐπένευσα. γεγαμηῆσθαι οὖν χρῆναι τὴν σφαγιάζουσαν, οὐ παρθελεύουσαν, ὁ νόμος διαγορεύει. Ἀλλ' ἔχει ἄνδρα καὶ αὐτὴ, πρὸς αὐτὸν ὁ Θεαγένης. Φλιναροῦντος, εἶπεν ὁ Ὑδάσπις, καὶ τῷ ὄντι θανάτωντος οἱ λόγοι. γάμου καὶ ἀνδρὸς ὀμιλίας ἀπειρατον τὴν κόρην ἢ ἐσχάρα διέδειξε.³ πλὴν εἰ Μερρόβον τουτονὶ λέγεις, οὐκ οἶδ' ὅθεν ἐγνωκῶς, οὐπω μὲν ἄνδρα, νυμφίον δὲ πρὸς ἐμοῦ μόνον ὠνο-

¹ κ. ἦσαι. ² Χαρκλείας. ³ πλὴν εἰ Μερρόβον ἄνδρα τουτονὶ λέγεις, οὐκ οἶδ' ὅθεν ἐγνωκῶς, οὐπω μὲν, νυμφίον δέ.

μασμένον. Ἄλλ' οὐδὲ ἐσόμενον πρόσθεσ, εἶπεν ὁ
 Θεαγένης, εἴ τι ἐγὼ τοῦ Χαρικλείου φρονήματος
 ἐπαήσθημαι, καὶ μοι, ὡς θύματι, μαντευομένῳ
 πιστεύειν ἴ ἐστὶ δίκαιον. πρὸς ταῦτα ὁ Μερόβιος,
 Ἄλλ' οὐ ζῶντα, εἶπεν, ὦ βέλτιστε, τὰ θύματα,
 σφαγιασθέντα δὲ καὶ ἀνατμηθέντα τὴν ἀπὸ τῶν
 σπλάγχων σημεῖωσιν τοῖς μαντικοῖς ὑποδείκνυ-
 σιν· ὥστε ὀρθῶς ἔλεγες, ὦ πάτερ, θανατῶντα
 παραφθέγγεσθαι τὸν ξένον. ἀλλὰ τοῦτον μὲν, εἰ
 κελεύεις, ἀγέτω τίς ἐπὶ τοὺς βωμούς· σὺ δὲ, εἴ
 τι λείπεται διοικησάμενος, ἔχου τῆς ἱερουργίας.
 καὶ ὁ μὲν Θεαγένης ἤγετο οἱ προσλέτακτο· ἡ Χαρί-
 κλεια δὲ, ἐπὶ τῇ νίκῃ μικρὸν ἀναπνεύσασα, καὶ
 τὰ βελήϊονα ἐλπίσασα, πάλιν ἀγομένου πρὸς Θρή- 509
 νοις ἦν. καὶ τῆς Περσίνης πολλὰ παρηγορούσης,
 καὶ, Εἰκὸς σωθῆναι τὸν νέον, εἴ μοι καὶ τὰ λει-
 πόμενα καὶ σαφέστερα τῶν κατὰ σαυτὴν ἐξαγορεύειν
 βούλοιο, λεγούσης, ἡ μὲν Χαρίκλεια βιασθεῖσα,
 καὶ τὸν καιρὸν οὐκ ἐνδιδόντα ὑπέρθεσιν ὀρῶσα,
 πρὸς τὰ καιριώτερα τῶν διηγημάτων ἄρμησεν. ὁ δὲ
 Ὑδάσπης, εἴ τινες ὑπολείπονται τῶν πρεσβευ-
 σάντων, τοῦ εἰσαγγελέως ἐπυνθάνετο. ὁ δὲ Ἄρ-
 μονίας, Οἱ ἐκ Συήνης, ἔφη, μόνοι, βασιλεῦ, γράμ-
 ματα μὲν Ὀροονδάτου καὶ ξένια κομίζοντες, ἄρτι
 δὲ καὶ πρὸ βραχείος ἐπελθόντες.

λδ'. Ἡκόντων οὖν καὶ οὗτοι, τοῦ Ὑδάσπου
 φήσαντος, παρήσαν, καὶ τὸ γράμμα ἐνεχείριζον.
 καὶ ἀνειλήσας ἐπελέγετο· καὶ ἦν τοιόνδε. ΒΑΣΙΛΕΙ
 ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΩ, ΚΑΙ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙ ΤΩ
 ΑΙΘΙΟΠΩΝ ὙΔΑΣΠΗ, ΟΡΟΟΝΔΑΤΗΣ Ο
 ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΑΤΡΑΠΗΣ. » Εἰ,
 » νικῶν κατὰ τὴν μάχην, πλέον γνώμη ἐνίκησας,
 » καὶ μοι σατραπείαν ὅλην ἐκὼν παρεχώρησας,
 » οὐκ ἂν θαυμάσαιμι τὸ παρὸν, εἰ βραχεῖαν αἰ-
 510 » τισιν ἐπινεύσεις. κόρη τις ἀγομένη πρὸς με
 » ἀπὸ τῆς Μέμφεως, τοῦ πολέμου γέγονε πάρ-
 » εργον· καὶ ὅτι αἰχμάλωτος ἐκ σοῦ προσλάγμα-
 » τος εἰς Αἰθιοπίαν ἐπέμφθη, πρὸς τῶν σὺν
 » αὐτῇ γεγονότων, καὶ διαδράντων τὸν τότε κίν-
 » δυνον ἐπυθόμην. ταύτην αἰτῶ λυθῆναί μοι
 » δῶρον, ἐφιέμενος μὲν καὶ αὐτὸς τῆς παιδός,
 » πλέον δὲ περιωοῖῃσαι τῷ πατρὶ βουλόμενος,
 » πολλὴν ἀληθέντι γῆν, καὶ κατὰ ζήτησιν τῆς
 » θυγατρὸς ἐν Ἐλεφαντίνῃ τῷ φρουρίῳ κατὰ τὸν
 » πόλεμον καταληφθέντι, καὶ ἐπισκοποῦντί μοι
 » ¹ μετὰ ταῦτα τοὺς περισωζομένους ὀφθέντι,
 » καὶ ἐκπεμφθῆναι πρὸς τὸ σὸν ἡμερον ἀξιώσαντι.
 » ἔχεις αὐτόθι μετὰ τῶν ἄλλων πρέσβεων τὸν
 » ἄνδρα, ἱκανὸν μὲν ἐξ ἡθους τὴν εὐγένειαν ἐμ-
 » φῆναι, ἱκανὸν δὲ καὶ ἐξ ὄψεως δυσωπῆσαι. χαί-
 » ροντά μοι τοῦτον, ὦ βασιλεῦ, ἀντίπεμψον.

¹ κ. κατὰ.

ἢ πατέρα μὴ μόνον ὀνομαζόμενον, ἀλλὰ καὶ γε-
 » γενημένον ». ταῦτα ὡς ἀνέγνω, Τίς οὖν τῶν
 παρόντων ὁ τὴν θυγατέρα ἐπιζητῶν; ἠρώτησε.
 ἰ ὑποδειξάντων δέ τινα πρεσβύτην, ὃς ὦν ξένης, πρὸς
 αὐτὸν ἔφη, πάντα αἰτουῦντος Ὀροονδάτου ποιεῖν
 ἔτοιμος. ἀλλὰ δέκα μὲν ἀχθῆναι μόνας αἰχμα-
 λώτους ἐκέλευσα νεανίδας· μίᾳς δὲ τέως, ὅτι μὴ βίη
 ἐστὶ σὴ θυγάτηρ, ἐπεγνωσμένης, τὰς ἄλλας ἐπι-
 σκόπισσον, καὶ γνωρίζων, εἰ εὔροις, λάμβανε ἑπι-
 σκόπιας ἐφίλει τοὺς πόδας ὁ πρεσβύτης· καὶ, ἀχ-
 θείσας τὰς κόρας, ὡς ἐπισκοπῶν τὴν ἐπιζητου-
 μένην οὐχ εὔρισκεν, αὐθις κατηψήσας, ὃς βασι-
 λεῦ, οὐδεμία τούτων ἐστίν, ἔλεγε. Τὴν γνώμην,
 ἔφη ὁ Ὑδάσπης, τὴν ἐμὴν ἔχεις· μέμφου δὲ τὴν
 τύχην, εἰ τὴν ἐπιζητουμένην οὐχ εὔρισκεῖς. ὅτι
 γὰρ ἄλλη μῆτε ἤχθη παρὰ ταύτας, μῆτε ἐστὶ
 κατὰ τὸ στρατόπεδον, ἔξεσί σοι περισκοποῦντι
 πεισθῆναι.

λε'. Ῥαπίσας τὸ μέτωπον ὁ πρεσβύτης, καὶ
 ἐπιδακρύσας, ἀνανεύσας τε καὶ περιαθρῶν ἐν κύ-
 κλω τὸ πλῆθος, ἀθρόον ὡσπερ τις ἐμμανὴς ἐξ-
 ἔδραμε· καὶ τοῖς βωμοῖς προσελθὼν, τοῦ τε τριβω-
 νίου (τοῦτο γὰρ ἔτυχεν ἀμπεχόμενος) τὸ κράσ-
 πεδον εἰς βρόχον περιειλήσας, ἐπιβάλλει τε τῶ
 αὐχένι τοῦ Θεαγένους, καὶ εἰλκεν, ἐξάκουστον

ἰ κ. καὶ ὑποδειξάντων δέ τινα. ἑπι- σκόπιας.

βοῶν, Ἐχω σε, ὦ πολέμιε, λέγων, ἔχω σε, ὦ παλαμναῖε καὶ ἀλιήριε. καὶ τῶν φρουρούντων ἀν-
 ἔχειν καὶ ἀποσπᾶν βιαζομένων, ἀπρίξ ἐχόμενος,
 καὶ οἷονεὶ συμπεφυκῶς, ἀγαγεῖν εἰς τὸ πρόσωπον
 512 τοῦ τε Ὑδάσπου καὶ τῶν συνέδρων ἐξενίκησε·
 καὶ, ὦ βασιλεῦ, ἔλεγεν, οὗτός ἐστιν ὁ τὴν ἐμὴν
 θυγατέρα συλαγωγήσας· οὗτός ἐστιν ὁ τὴν οἰκίαν
 εἰς ἀπαιδίαν ἐρημώσας, καὶ ἐκ μέσων τῶν τοῦ
 Πυθίου βωμῶν τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἀναρπάσας, καὶ
 νῦν ὡς εὐαγῆς τοῖς τῶν θεῶν βωμοῖς προσκαθήμενος·
 ἐσείσθησαν πρὸς τὰ γιγνόμενα σύμπαντες, τὰ μὲν
 ῥήματα ¹ οἱ συνιέντες, τὰ ὁρώμενα δὲ οἱ λοιποὶ
 θαυμάζοντες.

λς'. Καὶ τοῦ Ὑδάσπου σαφέστερον ὅτι βού-
 λοιτο λέγειν κελεύοντος, ὁ πρεσβύτες (ἦν δὲ ἄρα
 Χαρικλῆς) τὰ μὲν ἀληθέστερα τοῦ γένους τῆς
 Χαρικλείας ἀπέκρυπτε, μή πη ἄρα ² κατὰ τὴν
 φυγὴν ἐκείνη τῆς αἰδοῦς προφανισθείσης, πόλε-
 μον καθ' ἑαυτοῦ πρὸς τῶν ἀληθῶς γεννησάντων
 ἐπισπᾶσθαι διευλαβούμενος· ἐξετίθετο δὲ ἐπι-
 τέμνων ἂ μὴδὲν ἔβλαπτε, καὶ ἔλεγεν. ὦ μοι
 θυγάτηρ, ὦ βασιλεῦ, τίς μὲν τὴν φρόνησιν, καὶ
 οἷα τὸ εἶδος, ³ θεασάμενοι μόνον ἐπαξίως ἂν με
 λέγειν ἐπιστεύσατε· ἦν δ' οὖν παρθενευομένη καὶ

¹ Κ. οὐ συνιέντες. ² καὶ κατὰ τὴν φυγὴν ἐκείνης τῆς αἰδοῦς
 προφανισθείσης. ³ θεασάμενοι, ἐπαξίως.

ζάκορος τῆς ἐν Δελφοῖς Ἀρτέμιδος. ταύτην ὁ
 θαυμάσιος οὗτος, Θετταλὸς ὢν τὸ γένος, καὶ εἰς
 Δελφούς τὴν ἐμὴν πόλιν, ὡς τι πάτριον ἐπιτελέ-
 σων, ἀρχιθέωρος ἀφιγμένος, ἔλαθεν ἐκ τῶν ἀδύ- 513
 των αὐτῶν τὴν κόρην ἀποσυλήσας, καὶ ἀδύτων τοῦ
 Ἀπόλλωνος· διὸ ¹ καὶ εἰς ὑμᾶς ἀσεβεῖν δικαίως
 ἂν νομισθεῖη, τὸν πάτριον ὑμῶν θεὸν Ἀπόλλωνα,
 τὸν αὐτὸν ὄντα καὶ Ἥλιον, καὶ τὸ ἐκείνου τέμενος
 βεβηλώσας. συνεργοῦ δὲ αὐτῷ πρὸς τὴν ἐναγῆ
 ταύτην πράξι, ψευδοπροφήτου τινὸς Μεμφίτου
 γεγονότος, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ² Θετταλίαν μετα-
 θέων, καὶ παρὰ Οἰταίων, ὄντων αὐτοῦ πολιτῶν,
 ἐξαιτῶν οὐδαμῶς εὕρισκον (ἐκδοτον ἐκείνων του-
 τονι καὶ εἰς σφαγὴν, ὅπου ποτε ἂν εὕρισκεται, ὡς
 ἀλάστορα παραχωρησάντων), ὄρμητῆριον εἶναι τῆς
 φυγῆς τὴν Καλασίριδος Μέμφιν εἰκάσας, ³ εἰς τε
 ταύτην ἀφικόμενος, καὶ τὸν μὲν Καλάσιριν, ὡς
 ἐχρῆν, τεθνηκότα καταλαβὼν, παρὰ Θυάμιδος
 δὲ τοῦ ἐκείνου παιδὸς ἄπαντα τὰ περὶ τὴν θυ-
 γατέρα ⁴ ἐκδίδαχθεις, τὰ τε ἄλλα, καὶ ὅτι πρὸς
 Ὀροονδάτην εἰς τὴν Συήνην ⁵ ἐξαπέστειλατο, καὶ
 τοῦ μὲν Ὀροονδάτου καὶ τῆς Συήνης ἀποτυχῶν
 (ἦλθον γὰρ κἀκεῖσε), κατὰ δὲ τὴν Ἐλεφαντίνην

¹ κ. καὶ ὑμᾶς. ² Θετταλίαν ἐγενόμην, τῶν ὄντων πολιτῶν
 ἐξαιτῶν οὐδαμῶς εὕρισκον, ἐκδοτον ἐκείνων τοῦτον, εἰ καὶ εἰς.
³ εἰς ταύτην. ⁴ ἐκδίδαχθεις καὶ ὅτι. ⁵ ἐξυπέστειλατο.

ὑπὸ τοῦ πολέμου καταληφθεὶς, ἦκω ταυῖν ἐνταῦθα, καὶ γίγνομαι ¹ ἰκέτης, τὴν θυγατέρα ἐπιζητήσω. ἐμὲ ² πολυτλήμονα ἄνθρωπον εὐεργετῶν
 514 ἅμα καὶ σαυτῷ ³ χαριζόμενος ἔση, εἰ τὸν πρεσβέοντα ὑπὲρ ἡμῶν σατράπην ὀφθείης αἰδούμενος.

λζ'. Καὶ ὁ μὲν ἐσιώπησεν, ἐπιθρηνῶν γοῶδες τοῖς εἰρημένοις. ὁ δὲ Ὑδάσπης πρὸς τὸν Θεαγένην, Τί, ἔφη, πρὸς ταῦτα ἔρείς; ὁ δὲ, Ἀληθῆ, ἔφη, πάντα τὰ κατηγορηθέντα. ληστής ἐγὼ καὶ ἄδικος, καὶ βίαιος περὶ τοῦτον, ἀλλ' ὑμέτερος εὐεργέτης. Ἀπόδος οὖν, ἔφη, τὴν ἀλλοτρίαν, ὁ Ὑδάσπης, διὰ τὸ ⁴ προκαθωσιῶσθαι σε τοῖς θεοῖς, τὴν ἐκ τῆς θυσίας ἐπίδοξον, οὐ τὴν ἐκ τῆς τιμωρίας ὑφέξων σφαγὴν ἔνδικον. Ἀλλ' οὐχ ὁ ἀδικήσας, εἶπεν ὁ Θεαγένης, ἀλλ' ὁ τὸ ἀδίκημα ἔχων ἀποδιδόναί δίκαιος· ἔχεις δὲ αὐτός· ἀπόδος, εἰ μὴ σὴν θυγατέρα εἶναι Χαρίκλειαν καὶ οὗτος ὁμολογήσειεν. οὐκέτι καρτερεῖν οὐδεὶς ἠνέσχετο· ἀλλ' ἅμα πάντων σύγχυσις ἐγίγνετο. Σισιμίθρης δὲ, ἐπὶ πολὺ διαρκέσας, καὶ πάλαι τὰ λεγόμενα καὶ πραττόμενα γνωρίζων, ἐς τὸ ἀκριβὲς δὲ περιελθεῖν τὰ φανερούμενα πρὸς τοῦ κρείττονος ἀναμένων, προσέδραμέ τε καὶ τὸν Χαρικλέα περιεπύσσετο·
 515 καὶ, Σώζεταιί σοι ἢ νομισθεῖσα καὶ παρ' ἡμῶν

¹ κ. ἰκέτης δὴ τὴν. ² πολυτλήμονα. ³ χαριζόμενος, εἰ τὸν.
⁴ προκαθωσιῶσθαι τοῖς.

ἐγχειρισθεῖσα ποτὲ θυγάτηρ, ἔλεγε, θυγάτηρ ἀληθῶς οὐσα καὶ εὐρεθεῖσα ὧν γιγνώσκεις.

λή. Καὶ ἡ Χαρίκλεια τῆς σκηνῆς ἐξέδραμε, καὶ πᾶσαν τὴν ἐκ φύσεώς τε καὶ ἡλικίας αἰδῶ παραγκωνισαμένη, βᾶκχιόν τι καὶ ἔμμανές ἐφέρετο, καὶ τοῖς γόνασι τοῦ Χαρικλέους προσπεσοῦσα, ὦ πάτερ, ἔλεγεν, ὧ τῶν φύλων οὐδὲν ἔλαττον ἐμοὶ σεβάσμιε, τιμῶρησαι ὡς βούλει τὴν ἀθέμιτον ἐμὲ καὶ πατραλοῖαν, κὰν εἰς βούλημά τις ἀναφέρῃ θεῶν, κὰν εἰς διοίκησιν ἐκείνων τὰ¹ δεδραμένα, μὴ προσέχων. ἡ Περσίνα δὲ καθ' ἕτερον μέρος τὸν Ὑδάσπην ἐνηγαλίζετο· καὶ, Πάντα οὕτως ἔχειν, ἄνερ, πίστευε, πρὸς αὐτὸν ἔλεγε, καὶ κυμφίον εἶναι τοῦ θυγατρίου τὸν Ἕλληνα τουτοῖον νεανίαν ἀληθῶς γίγνωσκε, ἄρτι μοι ταῦτα ἐκείνης καὶ μόλις² ἐξαγορευσάσης. ὁ δὲ δῆμος ἐτέρωθεν σὺν εὐφήμοις βοαῖς ἐξεχώρευε, πᾶσα ἡλικία καὶ τύχη συμφώνως τὰ γιγνόμενα θυμηδοῦντες, τὰ μὲν πλεῖστα τῶν λεγομένων οὐ συνιέντες, τὰ ὄντα δὲ ἐκ τῶν προγεγονότων ἐπὶ τῇ Χαρικλείᾳ συμβάλλοντες, ἢ τάχα καὶ ἐξ ὀρμῆς θείας, ἢ σύμφωνα ταῦτα⁵¹⁶ ἐσκηνογράφησεν, εἰς³ ὑπόνοιαν τῶν ἀληθῶν ἐλθόντες· ὑφ' ἧς καὶ τὰ ἐναντιώτατα πρὸς συμφωνίαν ἡρμόζετο, χαρᾶς καὶ λύπης συμπεπωλεγμένων, γέλωτι δακρύων κεραυνυμένων, τῶν στυγνοτάτων εἰς

¹ κ. δεδρασμένα. ² ἐξαγαρευούσης. ὁ δῆμος. ³ ἐπινοίαν.

ἑορτὴν μεταβαλλομένων, γελώντων ἅμα τῶν κλαιόντων, καὶ χαιρόντων τῶν θρηνούντων, εὐρισκόντων οὐδὲ μὴ ἐζήτουν, καὶ ἀπολλύντων οὐδὲ εὐρηκέναι ἐδόκουν, καὶ τέλος, τῶν προσδοκηθέντων φόνων εἰς εὐαγεῖς θυσίας μεταβαλλομένων.

λθ' Τοῦ γὰρ Ὑδάσπου πρὸς τὸν Σισιμίθριν, **Τί** χρὴ δρᾶν, ὧ σοφώτατε; εἰπόντος, ἀρνεῖσθαι τὴν τῶν θεῶν θυσίαν οὐκ εὐσεβές, σφαγιάζειν τοὺς παρ' αὐτῶν δωρηθέντας οὐκ εὐαγές· ἐπινοητέον ἡμῖν τὸ πρακτέον· ὁ Σισιμίθρις, οὐχ ἑλληνίζων, ἀλλ', ὥστε καὶ πάντας ἐπαΐειν, αἰθιοπίζων, **Ω** βασιλεῦ, εἶπεν, ἐπισκιιάζονταί, ὡς ἔοικεν, ὑπὸ τῆς ἀγαν χαρᾶς καὶ οἱ συνετώτατοι τῶν ἀνδρῶν. σὲ γοῦν καὶ πάσαι συμβάλλειν ἐχρῆν, ὅτι μὴ προσίενται οἱ θεοὶ τὴν εὐτρεπιζομένην θυσίαν,
 517 νῦν μὲν τὴν πανόλβιον Χαρίκλειαν ἐξ αὐτῶν σοι τῶν βωμῶν θυγατέρα ἀναδείξαντες, καὶ τὸν ταύτης τροφέα, καθάπερ ἐκ μηχανῆς, ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος ἐνλαῦθα ἀναπέμφαντες, αὐθις τὴν πλοίαν καὶ τὸν τάραχον τοῖς προσβωμίοις ἵπποισι καὶ βουσὶν ἐπιβάλλοντες, καὶ τὸ διακοπήσεσθαι τὰ τελεώτερα νομιζόμενα τῶν ἱερείων συμβάλλειν παρέχοντες, νῦν τὴν κορωνίδα τῶν ἀγαθῶν, καὶ ὥσπερ λαμπαδίον δράματος, τὸν νυμφίον τῆς κόρης τουτονὶ τὸν ξένον νεανίαν ἀναφήναντες. ἀλλ' αἰσθανώμεθα τοῦ θεοῦ θαυματουργήματος, καὶ συνεργοῖ

γιγνώμεθα τοῦ ἐκείνων βουλήματος, καὶ ἐχώμεθα τῶν εὐαγεστέρων ἱερῶν, τὴν δι' ἀνθρώπων θυσίαν καὶ εἰς τὸν ἐξῆς αἰῶνα ¹ περιγράφαντες. ταῦτα τοῦ Σισιμίθρου λαμπρῶς τε καὶ εἰς ἐπήκοον ἀπάντων ἐκβοήσαντος, ὁ Ὑδάσωνης, τὴν ἐγχώριον γλῶτταν καὶ αὐτὸς ² ἀφίεις, τῆς τε Χαρικλείας καὶ τοῦ Θεαγένους ἐπιδεδραγμένος, Οὐκοῦν, ὦ παρόντες, ἔλεγε, θεῶν νεύματι τούτων οὕτω διαπεπραγμένων, τὸ ἀντιβαίνειν ἀθέμιτον. ὥστε ὑπὸ μάρτυσιν αὐτοῖς τε τοῖς ταῦτα ἐπικλώσασι, καὶ ὑμῖν, ἀκόλουθα ἐκείνοις φρονεῖν ἐνδεικνυμένοις, 518 ξυνωρίδα ταύτην γαμηλίοις νόμοις ἀναδείκνυμι, καὶ συνεῖναι ³ δεσμῶ παιδογονίας ἐφίημι· καὶ, εἰ δοκεῖ, βεβαιούτω τὰ δόξαντα ἢ θυσία, καὶ πρὸς τὰ ἱερά τραπώμεθα.

μ΄. Τούτοις εἰρημένοις, ⁴ ἐπευφήμησεν ὁ στρατὸς, καὶ κρότον τῶν χειρῶν ὡς ἐπιτελουμένοις ἤδη τοῖς γάμοις ἐπεκλύπησαν. καὶ πλησιάσας τοῖς βωμοῖς ὁ Ὑδάσωνης, καὶ μέλλων ἀπάρχεσθαι τῶν ἱερείων, ὦ δέσποτα, εἶπεν, Ἥλιε, καὶ Σελήνη δέσποινά, εἰ μὲν δὴ ἀνὴρ καὶ γυνὴ Θεαγένης τε καὶ Χαρίκλεια βουλήμασιν ὑμετέροις ἀνεδείχθησαν, ἔξεσθιν αὐτοῖς ἄρα καὶ ἱερατεύειν ὑμῖν. καὶ ταῦτα εἰπὼν, τὴν τε αὐτοῦ καὶ τὴν Περσίνης μίτραν, τὸ σύμβολον τῆς ἱερωσύνης, ἀφελὼν, τὴν μὲν

¹ Κ. παραγράφαντες. ² συνεῖς. ³ δεσμῶ. ⁴ ἐπευφήμισεν.

τῷ Θεαγένει τὴν αὐτοῦ, Χαρικλεία δὲ τὴν Περσίνης, ἐπιτίθεισιν· οὗ γεγονότος, ἐνθύμιον τοῦ χρησμοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ὁ Χαρικλῆς ἐλάμβανε, καὶ τοῖς ἔργοις βεβαιούμενον τὸ πάλαι παρὰ τῶν θεῶν προαγορευθὲν ἠύρισκεν, ὃ τοὺς νέους ἔφραζεν, ἐκ τῶν Δελφῶν διαδράντας,

Ἰξείσθ' ἠελίου πρὸς χθόνα κυανέην,

519

Ἴ Τῆ περ ἀριστοβίων μέγ' ἀέθλιον ἐξάψονται

Λευκὸν ἐπὶ κροτάφων στέμμα μελαινομένων.

μα'. Στεφθέντες οὖν οἱ νέοι λευκαῖς ταῖς μίτραις, τὴν τε ἱερωσύνην ἅμα τῷ Ὑδάσπῃ ἀναδησάμενοι, καὶ τὴν θυσίαν αὐτοὶ καλλιερήσαντες, ὑπὸ λαμπάσιν ἡμμέναις, αὐλῶν τε καὶ συρίγγων μελωδίαις, ἐφ' ἄρματος ἵππων, ὁ μὲν Θεαγένης ἅμα τῷ Ὑδάσπῃ, ὁ Σισιμίθρης δὲ καθ' ἕτερον ἅμα τῷ Χαρικλεῖ, βοῶν δὲ λευκῶν ἢ Χαρίκλεια ² σὺν τῇ Περσίνῃ, σὺν εὐφημίαις καὶ κρόταις καὶ χοροῖς, ἐπὶ τὴν Μερόην παρεπόμενοντο, τῶν ἐπὶ τῷ γάμῳ μουσικωτέρων κατὰ τὸ ἄστυ φαιδρότερον τελεσθισομένων.

Τοιόνδε πέρας ἔσχε τὸ σύνταγμα τῶν περὶ Θεαγένην καὶ Χαρίκλειαν Αἰθιοπικῶν· ὃ συνέταξεν ἀνὴρ Φοῖνιξ ³ Ἐμισπνός, τῶν ἀφ' Ἡλίου γένος, Θεοδοσίου παῖς Ἡλιόδωρος.

Εἴληφε τέρμα βίβλος Ἡλιοδώρου.

¹ Κ. Τῆ παρ' ἀριστόβιον. ² αὐτῇ Περσίνῃ. ³ Ἐμισπνός.

ΤΗΝ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑΝ

ΙΑΜΒΕΙΑ ΑΔΕΣΠΟΤΑ.

Ἐστῦφελίχθην, ὦ Χαρίκλεια κόρη,
 Ψυχὴν, λογισμὸν, καὶ φρένας καὶ καρδίαν.
 Ἐγνων σε καὶ ποθοῦσαν ἐξ εὐστοργίας.
 Ὡς ὑπερηγάσθην σε καὶ κατεπλάγην,
 Τοῦ σώφρονος νοῦ, τῶν καλῶν βουλευμάτων,
 Τῆς καρτερίας πρὸς κακῶν ἀμετρίαν,
 Τοῦ τληπαθέος ἔρωτος εἰς Θεαγένην.
 Ὡς ὀλβία σὺ ταῖς ἐρώσαις παρθένοις,
 Ἐρωμέναις δὲ πάλιν ὀλβιωτέρα.
 Κὰν δυστυχῆς ὁ πρῶτος ἐγνώσθῃ βίος,
 Ἄλλ' εὐτυχῆς ὁ λοῖσθος εὐρέθῃ γάμος.
 Πεῖραν λαβοῦσα ληστρικῆς κακουργίας,
 Ἄλλων τε δεινῶν ἐν μεθέξει μυρίων,
 Μακρὸν, πλανητὸν ἐκμετρήσασα χρόνον,
 Τέλος, συνήφθης (ὦ καλῶν νυμφευμάτων)
 Τρισευτυχεῖ σὺ νυμφίῳ Θεαγένει.

ΤΩΝ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

- Σελίδι 35, σίχφ 14, ἐπ' αἰσίοις, γρ. ἐπ' αἰσίοις.
 Σελ. 44, στ. 10, ἀσφαλῆ, γρ. ἀσφαλεῖ.
 Σελ. 111, στ. 21, ἠνιόχον, γρ. ἠνίοχον.
 Σελ. 139, στ. 25, εἶνα, γρ. εἶναι.
 Σελ. 150, στ. 19, γλυκεῖα, καὶ, γρ. γλυκεῖα καί.
 Σελ. 161, στ. 5, ἔσπεισα θαυμάζουσι, γρ. ἔσπεισα,
 θαυμάζουσι.
 Σελ. 185, στ. 12, ἄγε καὶ, γρ. ἄγε^ο καί. στ. 17. ἐπέ-
 σω, γρ. ἐπέσω.
 Σελ. 192, στ. 1, κρημνὸν ἄλλοι, γρ. κρημνόν^ο ἄλλοι.
 Σελ. 222, στ. 12, καί, ὡς τὴν, γρ. καὶ ὡς, τὴν.
 Σελ. 225, στ. 20, ἀμίνης, γρ. ἀμύνης.
 Σελ. 242, στ. 19, ἐντυγχόντες, γρ. ἐντυχόντες.
 Σελ. 296, στ. 18, δέποινα, γρ. δέσποινα.
 Σελ. 325, στ. 27, ⁴ τε παρ' αὐτῆ, γρ. ⁴ τε παρ' αὐτῆς.
 Σελ. 329, στ. 23, μνηυούσης καὶ, γρ. μνηυούσης^ο καί.
 Σελ. 345, στ. 25, ¹ Κ. δὲ Θεαγένης καὶ, γρ. ¹ Κ. δὲ
 Θεαγένης καὶ ἦ.
 Σελ. 351, στ. 1, οτι, γρ. ὅτι.
 Σελ. 352, στ. 2, πορθμῶ, γρ. πορθμῶ.
 Σελ. 365, στ. 18, ἰέντες, γρ. ἰέντες.
 Σελ. 367, στ. 26, ⁴ στατεῖαν, γρ. ⁴ στρατεῖαν.
 Σελ. 373, στ. 5, προσερέιδοντες, γρ. προσερέιδοντες.
 Σελ. 375, στ. 6, ὑπό-. γρ. ὑπο-.
 Σελ. 384, στ. 21, πολλάκις ὡς, ἱερεῖα, γρ. πολλάκις,
 ὡς ἱερεῖα.
 Σελ. 416, στ. 21, ἐκόντας, γρ. ἐκόντας.
 Σελ. 424, στ. 1, ἀνυπόστατον. καὶ, ἅμα νεύσας ἠκειν,
 γρ. ἀνυπόστατον, καὶ ἅμα, νεύσας ἠκειν.
 Σελ. 427, στ. 23, αἶρεσθαι, γρ. αἶρεσθαι.
 Σελ. 436, στ. 26, ³ πλὴν εἰ, γρ. ³ πλὴν ἦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000082426